L E G E
Codul contravenţional al Republicii Moldova*

nr. 218-XVI din 24.10.2008

Republicat: Monitorul Oficial al R.Moldova nr.78-84/100 din 17.03.2017
Monitorul Oficial nr.3-6/15 din 16.01.2009

* * *

C U P R I N S

CARTEA ÎNTÎI
DREPTUL MATERIAL

TITLUL I
PARTEA GENERALĂ

Capitolul I
DISPOZIŢII COMUNE

Articolul 1. Legea contravenţională a Republicii Moldova
Articolul 2. Scopul legii contravenţionale
Articolul 3. Acţiunea legii contravenţionale în timp
Articolul 4. Acţiunea legii contravenţionale asupra persoanei şi în spaţiu
Articolul 5. Principiul legalităţii
Articolul 6. Principiul egalităţii în faţa legii
Articolul 7. Principiul dreptăţii
Articolul 8. Principiul caracterului personal al răspunderii contravenţionale
Articolul 9. Principiul individualizării răspunderii contravenţionale şi sancţiunii contravenţionale

Capitolul II
CONTRAVENŢIA. RĂSPUNDEREA CONTRAVENŢIONALĂ

Articolul 10. Contravenţia
Articolul 11. Contravenţia continuă
Articolul 12. Contravenţia prelungită
Articolul 13. Tentativa
Articolul 14. Vinovăţia
Articolul 15. Răspunderea pentru contravenţia săvîrşită în stare de ebrietate produsă de alcool sau de alte substanţe
Articolul 16. Răspunderea contravenţională a persoanei fizice
Articolul 16[1]. Răspunderea contravenţională a proprietarului vehiculului
Articolul 17. Răspunderea contravenţională a persoanei juridice
Articolul 17[1]. Responsabilitatea
Articolul 18. Proporţiile şi daunele

Capitolul III
CAUZELE CARE ÎNLĂTURĂ CARACTERUL CONTRAVENŢIONAL AL FAPTEI ŞI RĂSPUNDEREA CONTRAVENŢIONALĂ

Articolul 19. Cauzele care înlătură caracterul contravenţional al faptei
Articolul 20. *Abrogat*
Articolul 21. Legitima apărare
Articolul 22. Starea de extremă necesitate

Articolul 23. Constrîngerea fizică şi/sau psihică
Articolul 24. Riscul întemeiat
Articolul 25. Cazul fortuit
Articolul 25[1]. Executarea ordinului sau dispoziţiei superiorului
Articolul 26. Înlăturarea răspunderii contravenţionale
Articolul 27. Renunţarea benevolă la săvîrşirea contravenţiei
Articolul 27[1]. Starea de iresponsabilitate
Articolul 28. Contravenţia neînsemnată, tentativa de contravenţie neînsemnată
Articolul 29. Împăcarea victimei cu făptuitorul
Articolul 30. Prescripţia răspunderii contravenţionale
Articolul 31. Amnistia
Articolul 31[1]. Constatarea amiabilă a accidentului rutier

Capitolul IV
SANCŢIUNILE CONTRAVENŢIONALE
Articolul 32. Sancţiunea contravenţională
Articolul 33. Avertismentul
Articolul 34. Amenda
Articolul 35. Privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate. Privarea de dreptul de a deţine anumite funcţii
Articolul 36. Aplicarea punctelor de penalizare. Suspendarea exercitării dreptului special. Privarea de dreptul special
Articolul 37. Munca neremunerată în folosul comunităţii
Articolul 38. Arestul contravenţional
Articolul 39. Privarea persoanei juridice de dreptul de a desfăşura o anumită activitate
Articolul 40. *Abrogat*

Capitolul V
APLICAREA SANCŢIUNII CONTRAVENŢIONALE
Articolul 41. Criteriile generale de individualizare a sancţiunii
Articolul 42. Circumstanţele atenuante
Articolul 43. Circumstanţele agravante
Articolul 43[1]. Aplicarea sancţiunii contravenţionale în cazul tentativei de contravenţie
Articolul 44. Aplicarea sancţiunii contravenţionale în cazul pluralităţii de contravenţii
Articolul 44[1]. Aplicarea sancţiunii mai blînde decît cea prevăzută de lege
Articolul 45. Repararea prejudiciului
Articolul 46. Executarea obligaţiei a cărei neîndeplinire este sancţionată

Capitolul V[1]
REMEDIEREA UNOR ÎNCĂLCĂRI CARE CONSTITUIE CONTRAVENŢII
Articolul 46[1]. Planul de remediere

Capitolul V[2]
ÎNŢELESUL UNOR TERMENI SAU EXPRESII ÎN PREZENTUL COD
Articolul 46[2]. Dispoziţii generale
Articolul 46[3]. Motive de prejudecată

TITLUL II
PARTEA SPECIALĂ

Capitolul VI
CONTRAVENŢII CE ATENTEAZĂ LA DREPTURILE POLITICE, DE MUNCĂ ŞI LA ALTE DREPTURI CONSTITUŢIONALE ALE PERSOANEI FIZICE

Articolul 47. Împiedicarea exercitării dreptului electoral
Articolul 48. *Abrogat*
Articolul 48[1]. Încălcarea legislaţiei privind gestionarea mijloacelor financiare ale partidelor politice, ale fondurilor electorale şi ale grupurilor de iniţiativă
Articolul 48[2]. Neexecutarea somaţiei Comisiei Electorale Centrale
Articolul 48[3]. Finanţarea ilegală a partidelor politice, a grupurilor de iniţiativă, a concurenţilor electorali sau a participanţilor la referendum
Articolul 49. Împiedicarea activităţii organului electoral şi periclitarea procesului de votare
Articolul 50. Afişajul electoral neautorizat sau deteriorarea afişajului electoral
Articolul 51. Înscrierea în mai multe liste de candidaţi
Articolul 52. Agitaţia electorală interzisă
Articolul 52[1]. Transportarea organizată a alegătorilor
Articolul 53. Încălcarea legislaţiei electorale de către membrii organului electoral
Articolul 54. Încălcarea legislaţiei cu privire la cultele religioase
Articolul 54[1]. Practicarea fără drept a unei profesii sau a unei activităţi
Articolul 54[2]. Încălcarea egalităţii în domeniul muncii
Articolul 55. Încălcarea legislaţiei muncii
Articolul 55[1]. Utilizarea muncii nedeclarate
Articolul 55[2]. Achitarea salariului sau a altor plăţi fără reflectarea acestora în evidenţa contabilă
Articolul 55[3]. Încălcarea de către angajator a legislaţiei privind securitatea şi sănătatea în muncă
Articolul 55[4]. Încălcarea regulilor de desfăşurare a unor activităţi necalificate cu caracter ocazional desfăşurate de către zilieri
Articolul 56. Încălcarea legislaţiei privind ocuparea forţei de muncă şi protecţia socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă
Articolul 56[1]. Încălcarea legislaţiei privind încadrarea în cîmpul muncii a persoanelor cu dizabilităţi
Articolul 57. Încălcarea termenelor de plată a salariilor, pensiilor, burselor, indemnizaţiilor şi de efectuare a altor plăţi cu caracter permanent, stabilite prin legislaţie
Articolul 58. Admiterea minorului la locuri de muncă care prezintă pericol pentru viaţa şi sănătatea lui sau atragerea minorului la munci care prezintă pericol pentru viaţa şi sănătatea lui
Articolul 59. Eschivarea de la negocieri asupra încheierii contractului colectiv de muncă sau încălcarea termenului de încheiere a acestuia
Articolul 60. Refuzul neîntemeiat de a încheia contract colectiv de muncă
Articolul 61. Împiedicarea exercitării dreptului de întemeiere a sindicatelor şi de afiliere lor
Articolul 62. *Abrogat*
Articolul 63. Neîndeplinirea obligaţiilor de întreţinere, de educare şi de instruire a copilului
Articolul 63[1]. Admiterea aflării persoanelor care nu au împlinit vîrsta de 16 ani în localurile de agrement fără însoţire în afara orelor stabilite
Articolul 64. Împiedicarea exercitării dreptului de a comunica cu copilul şi de a-l educa
Articolul 65. Încălcarea legislaţiei cu privire la protecţia specială a copiilor aflaţi în situaţie de risc şi a copiilor separaţi de părinţi
Articolul 65[1]. Discriminarea în domeniul învăţămîntului
Articolul 65[2]. Împiedicarea activităţii asistentului social/specialistului în protecţia drepturilor copilului
Articolul 65[3]. Refuzul neîntemeiat de eliberare a certificatului medical de constatare a naşterii
Articolul 66. Încălcarea regulilor înfierii, instituirii tutelei (curatelei) asupra copiilor rămaşi fără îngrijire părintească, neîndeplinirea prescripţiilor legale ale autorităţii tutelare
Articolul 67. Încălcarea legislaţiei privind întrunirile
Articolul 67[1]. *Abrogat*
Articolul 68. Constrîngerea sau împiedicarea de a participa la grevă
Articolul 69. Injuria
Articolul 70. Calomnia

Articolul 70[1]. Instigare la discriminare
Articolul 70[2]. Hărţuirea
Articolul 70[3]. Victimizarea
Articolul 71. Încălcarea legislaţiei privind accesul la informaţie şi cu privire la petiţionare
Articolul 71[1]. Discriminarea privind accesul la serviciile şi bunurile disponibile publicului
Articolul 71[2]. Împiedicarea activităţii Consiliului pentru egalitate
Articolul 72. Împiedicarea ilegală a accesului la documentele din Fondul arhivistic
Articolul 73. Încălcarea modului de predare a exemplarelor depozitului legal, distrugerea sau deteriorarea intenţionată a fondului bibliotecii
Articolul 74. Încălcarea legislaţiei cu privire la patrimoniul cultural, patrimoniul arheologic sau monumentele de for public
Articolul 74[1]. Prelucrarea datelor cu caracter personal cu încălcarea legislaţiei privind protecţia datelor cu caracter personal
Articolul 74[2]. Refuzul de a furniza informaţii sau împiedicarea accesului personalului Centrului Naţional pentru Protecţia Datelor cu Caracter Personal
Articolul 74[3]. Neîndeplinirea deciziilor Centrului Naţional pentru Protecţia Datelor cu Caracter Personal

Capitolul VII
CONTRAVENŢII CE ATENTEAZĂ LA SĂNĂTATEA POPULAŢIEI, SĂNĂTATEA PERSOANEI, LA STAREA SANITAR-EPIDEMIOLOGICĂ

Articolul 75. Divulgarea informaţiei confidenţiale privind examenul medical de depistare a contaminării cu virusul imunodeficienţei umane (HIV) ce provoacă maladia SIDA
Articolul 76. Eschivarea bolnavului de tuberculoză eliminator de bacili de la tratament sau încălcarea regimului prescris
Articolul 76[1]. Nerespectarea măsurilor de profilaxie, prevenire şi/sau combatere a bolilor epidemice
Articolul 77. Practicarea ilicită a activităţii medicale şi farmaceutice
Articolul 77[1]. Nerespectarea angajamentelor privind asigurarea instituţiei medico-sanitare cu medicamente
Articolul 77[2]. Ultragierea medicului sau a lucrătorului medical
Articolul 78. Vătămarea integrităţii corporale
Articolul 78[1]. Violenţa în familie
Articolul 78[2]. Acte de persecuţie
Articolul 79. Încălcarea legislaţiei privind donarea de sînge
Articolul 80. Încălcarea regulamentelor sanitare
Articolul 80[1]. Prepararea, comercializarea sau distribuirea produselor alimentare nerecomandate preşcolarilor şi elevilor în instituţiile de învăţămînt general şi profesional tehnic, precum şi în taberele de odihnă şi întremare a sănătăţii copiilor şi adolescenţilor
Articolul 81. Angajarea în întreprinderile din sectorul alimentar sau în întreprinderile care desfăşoară activităţi de întreţinere corporală a personalului fără examen medical şi/sau fără instruire igienică, şi/sau fără calificarea necesară în materie de igienă
Articolul 82. Plasarea pe piaţă a materialelor care vin în contact cu produse alimentare, care nu au fost înregistrate
Articolul 82[1]. Utilizarea în procesul de producţie, plasarea pe piaţă şi distribuirea aditivilor alimentari, suplimentelor alimentare, produselor alimentare noi, produselor alimentare fortificate, produselor alimentare tratate cu radiaţii ionizante şi a materialelor ce vin în contact cu produse alimentare, care nu au fost înregistrate
Articolul 83. Neluarea de măsuri pentru sistarea plasării pe piaţă a noi tipuri de produse alimentare şi de materiale neaprobate care vin în contact cu produse alimentare
Articolul 84. Producerea, plasarea pe piaţă şi/sau comercializarea de produse şi prestarea deservicii periculoase pentru viaţa şi sănătatea consumatorului
Articolul 85. Procurarea ori păstrarea ilegală de droguri, precursori, etnobotanice şi a analogilor acestora în cantităţi mici sau consumul de droguri fără prescripţia medicului

Articolul 86. Neluarea de măsuri pentru asigurarea protecţiei semănăturilor de plante ce conţin droguri, precursori şi analogi ai acestora

Articolul 87. Cultivarea ilegală a plantelor ce conţin droguri, precursori şi analogi ai acestora şi fabricarea etnobotanicelor

Articolul 88. Aducerea minorului la starea de ebrietate produsă de alcool sau de alte substanţe

Articolul 89. Practicarea prostituţiei

Articolul 90. Producerea, comercializarea, difuzarea sau păstrarea produselor pornografice

Articolul 90^1. Activităţi publice cu impact negativ asupra minorilor

Articolul 91. Consumul băuturilor alcoolice în locuri în care acesta este interzis şi comercializarea băuturilor alcoolice către minori

Articolul 91^1. Încălcarea legislaţiei privind controlul asupra plasării pe piaţă şi consumul produselor din tutun, al produselor conexe, al dispozitivelor şi al accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora

Capitolul VIII
CONTRAVENŢII CE ATENTEAZĂ LA DREPTURILE REALE

Articolul 92. Tăinuirea informaţiei despre fondul funciar disponibil

Articolul 93. Încălcarea legislaţiei privind geodezia, cartografia şi topografia

Articolul 94. Încălcarea regulilor de construcţie pe suprafeţe cu zăcăminte de substanţe utile

Articolul 95. Încălcarea modului stabilit de folosire a fondului de exploatare, de recoltare şi transportare a lemnului, de recoltare a răşinii

Articolul 96. Încălcarea dreptului de autor şi a drepturilor conexe

Articolul 97. Utilizarea ilegală a mărcii

Articolul 97^1. Utilizarea ilegală a denumirii de origine a produsului şi a indicaţiei geografice

Articolul 97^2. Utilizarea ilegală a denumirilor specialităţilor tradiţionale garantate

Articolul 98. Utilizarea, la marcarea produselor, a unor indicaţii false ori înşelătoare

Articolul 99. Încălcarea dreptului exclusiv al titularului brevetului de invenţie sau al titularului modelului de utilitate

Articolul 100. Încălcarea dreptului exclusiv al titularului de drept asupra desenului sau modelului industrial

Articolul 101. Încălcarea dreptului exclusiv al titularului brevetului pentru soi de plantă

Articolul 102. Încălcarea dreptului exclusiv al titularului topografiei circuitului integrat

Articolul 103. Încălcarea drepturilor de autor asupra invenţiei, topografiei circuitului integrat sau desenului/modelului industrial

Articolul 104. Distrugerea sau deteriorarea intenţionată a bunurilor străine

Articolul 104^1. Distrugerea sau deteriorarea intenţionată a bunurilor proprietate comună a asociaţiilor de coproprietari în condominiu

Articolul 105. Sustragerea în proporţii mici din avutul proprietarului

Articolul 106. Cauzarea de daune materiale prin înşelăciune sau abuz de încredere

Articolul 107. Obţinerea sau divulgarea informaţiilor care constituie secret comercial, bancar sau fiscal

Articolul 107^1. Editarea publicaţiilor periodice publice neînregistrate

Articolul 108. *Abrogat*

Capitolul IX
CONTRAVENŢII ÎN DOMENIUL PROTECŢIEI MEDIULUI

Articolul 109. Încălcarea regimului de protecţie a apelor

Articolul 110. Încălcarea regulilor de folosire a apei

Articolul 111. Nerespectarea regulilor şi instrucţiunilor privind exploatarea construcţiilor, instalaţiilor şi aparatelor de măsurat hidrotehnice, de gospodărire şi de protecţie a apelor

Articolul 112. Deteriorarea construcţiilor şi instalaţiilor hidrotehnice, de gospodărire şi de protecţie a apelor

Articolul 113. Încălcarea regulilor de desfăşurare a activităţii economice în zonele de protecţie a apelor

Articolul 114. Încălcarea regulilor de protecţie a resurselor piscicole şi a regulilor de pescuit

Articolul 115. Degradarea terenurilor, falsificarea informaţiei despre starea şi folosirea lor

Articolul 116. Abaterea neautorizată de la proiectele de organizare a teritoriului sau de folosinţă a terenului

Articolul 117. Neîndeplinirea obligaţiei de a aduce terenurile într-o stare care să asigure folosirea lor conform destinaţiei, inclusiv de a combate şi preveni răspîndirea buruienilor

Articolul 118. Neefectuarea măsurilor obligatorii de ameliorare a terenurilor, de protecţie a solului contra eroziunii provocate de vînt şi de apă, de prevenire a altor procese care deteriorează starea solului

Articolul 119. Încălcarea modului de protecţie şi de folosire a subsolului

Articolul 120. Decopertarea şi distrugerea neautorizată a litierei, a păturii vii şi a stratului superior de sol fertil

Articolul 121. Efectuarea unor exploatări forestiere contrar scopurilor sau cerinţelor prevăzute de legislaţie

Articolul 122. Tăierea ilegală sau vătămarea arborilor şi arbuştilor

Articolul 123. Distrugerea şi vătămarea culturilor silvice, a arboretului tînăr provenit prin regenerare naturală, a semiņţişului natural şi preexistent

Articolul 124. Distrugerea şi vătămarea puieţilor şi butaşilor din pepiniere şi plantaţii silvice

Articolul 125. Încălcarea modului şi a termenelor de împădurire a parchetelor exploatate şi a terenurilor neîmpădurite

Articolul 126. Distrugerea sau deteriorarea intenţionată a fîneţelor, păşunilor, şanţurilor de desecare din păduri, a sistemelor de drenaj, a drumurilor şi a instalaţiilor inginereşti de pe terenurile fondului forestier

Articolul 126[1]. Păşunatul ilegal al animalelor

Articolul 127. Încălcarea regulilor de folosire a obiectelor fondului forestier

Articolul 128. Încălcarea prevederilor actelor normative privind folosirea şi protecţia fondului cinegetic

Articolul 129. Distrugerea sau deteriorarea intenţionată a locurilor de vieţuire a faunei

Articolul 130. Amplasarea neautorizată a stupilor şi a stupinelor pe terenurile fondului forestier sau nerespectarea prescripţiilor din biletul silvic privind amplasarea lor

Articolul 131. Încălcarea normelor şi regulilor de desfăşurare a activităţii în apicultură

Articolul 132. Distrugerea sau deteriorarea intenţionată a semnelor de restricţie, a indicatoarelor de amenajament silvic, a barierelor şi parapetelor, a obiectelor de agitaţie şi informaţie vizuală

Articolul 133. Darea în exploatare a obiectivelor de producţie fără instalaţiile de prevenire a impactului negativ asupra pădurilor

Articolul 134. Folosirea neautorizată a terenurilor din fondul forestier şi spaţiile verzi pentru defrişare, construcţie de clădiri administrative, depozite şi alte obiective

Articolul 134[1]. Încălcarea regulilor de construcţie a obiectivelor şi/sau amplasarea în spaţiile verzi proprietate publică a obiectivelor incompatibile cu destinaţia acestora

Articolul 135. Circulaţia şi parcarea vehiculelor pe terenurile fondului forestier, în spaţiile verzi din afara drumurilor publice şi în locuri interzise

Articolul 136. Încălcarea regulilor sanitare în păduri, spaţii verzi, grădini publice, rezervaţii şi ocoale silvice

Articolul 137. Încălcarea regulilor de apărare împotriva incendiilor în păduri, spaţii verzi, grădini publice, rezervaţii şi ocoale silvice

Articolul 138. Încălcarea modului stabilit de creare şi de folosire a colecţiilor zoologice

Articolul 139. Încălcarea modului de folosire a regnului animal în rezervaţiile naturale şi în alte arii naturale protejate de stat

Articolul 140. Colectarea sau nimicirea plantelor, capturarea sau nimicirea animalelor incluse în Cartea Roşie a Republicii Moldova şi în anexele la Convenţia privind comerţul internaţional cu specii sălbatice de faună şi floră pe cale de dispariţie (CITES)

Articolul 141. Încălcarea regimului de protecţie a obiectelor şi complexelor din fondul ariilor naturale protejate de stat

Articolul 142. Încălcarea modului de folosire a fondului de exploatare, de recoltare, de transportare şi de export al lemnului

Articolul 143. Neefectuarea plăţii pentru poluarea mediului

Articolul 144. Încălcarea cerinţelor ecologice la construcţia, la punerea în funcţiune, la exploatarea întreprinderilor, instalaţiilor, altor obiective

Articolul 145. Neadmiterea inspectării obiectivelor sau neprezentarea informaţiei despre starea mediului

Articolul 146. Nefolosirea instalaţiilor pentru purificarea de poluanţi şi controlul emisiilor în atmosferă, pentru epurarea apelor uzate

Articolul 147. Depăşirea valorilor-limită de emisii dăunătoare asupra mediului şi emisia de poluanţi fără autorizaţie

Articolul 148. Încălcarea regimului şi modului de utilizare a hidrocarburilor halogenate care distrug stratul de ozon

Articolul 149. Poluarea mediului cu cauzarea de prejudicii

Articolul 150. Neîndeplinirea obligaţiilor de înregistrare în actele de bord a operaţiunilor cu substanţe şi amestecuri nocive

Articolul 151. Încălcarea regulilor de testare tehnică şi ecologică

Articolul 152. *Abrogat*

Articolul 153. Exploatarea vehiculelor terestre, a navelor şi aeronavelor care depăşesc normativele admise de emisie a poluanţilor şi de emitere a zgomotului

Articolul 154. Încălcarea regulilor de gestionare a deşeurilor

Articolul 154[1]. Încălcarea normelor privind responsabilitatea extinsă a producătorului

Articolul 155. Încălcarea regulilor de evidenţă, transport, păstrare, utilizare şi înhumare a preparatelor biologice, chimice şi a altor substanţe toxice

Articolul 155[1]. Încălcarea regulilor de desfăşurare a activităţilor nucleare şi radiologice

Articolul 155[2]. Încălcarea cerinţelor de prevenire a accidentelor majore care implică substanţe periculoase, precum şi de limitare a consecinţelor acestora asupra sănătăţii umane şi asupra mediului

Articolul 156. Neîndeplinirea prevederilor legislaţiei privind expertiza ecologică de stat şi evaluarea impactului asupra mediului

Articolul 157. Cruzimea faţă de animale

Articolul 158. Încălcarea regulilor de întreţinere a cîinilor, pisicilor şi altor animale

Articolul 158[1]. Încălcarea regulilor privind identificarea şi înregistrarea animalelor, precum şi a regulilor zootehnice

Articolul 158[2]. Încălcarea normelor şi regulilor de desfăşurare a activităţii în domeniul clasificării carcaselor de bovine, porcine şi ovine

Capitolul X
CONTRAVENŢII ÎN DOMENIUL INDUSTRIEI, CONSTRUCŢIILOR, ENERGETICII, GOSPODĂRIEI COMUNALE, LOCUINŢELOR ŞI AMENAJĂRII TERITORIULUI

Articolul 159. Încălcarea prevederilor actelor normative, ale documentelor normativ-tehnice cu privire la efectuarea în condiţii de securitate a lucrărilor care pot provoca situaţii de avarii sau incidente

Articolul 160. Încălcarea regulilor, normelor şi a instrucţiunilor cu privire la păstrarea, transportul, folosirea şi evidenţa materialelor explozive

Articolul 161. Deconectarea neautorizată a energiei electrice, a energiei termice sau a gazelor naturale

Articolul 162. Provocarea unui deranjament în reţelele electrice cu tensiune până la 1000 de volţi

Articolul 163. Încălcarea Regulamentului cu privire la protecţia reţelelor electrice

Articolul 163[1]. Neîndeplinirea prescripţiilor emise de Agenţia Naţională pentru Reglementare în Energetică

Articolul 164. Folosirea ilegală a energiei electrice, a energiei termice sau a gazelor naturale

Articolul 165. Încălcarea dreptului de acces la echipamentele de măsurare şi/sau la instalaţiile operatorului

Articolul 166. *Abrogat*

Articolul 167. Deteriorarea reţelelor termice sau a utilajelor acestora

Articolul 168. Încălcarea regulilor cu privire la protecţia reţelelor termice

Articolul 169. Încălcarea normelor de desfăşurare a activităţii de către participanţii la piaţa energiei electrice, la piaţa gazelor naturale, la furnizarea serviciului public de alimentare cu apă şi/sau de canalizare şi la producerea, distribuţia şi/sau furnizarea energiei termice

Articolul 169[1]. Încălcarea normelor de desfăşurare a activităţii de către participanţii la piaţa produselor petroliere

Articolul 170. Conectarea neautorizată la sistemul de alimentare cu apă şi la sistemul de canalizare

Articolul 171. Deteriorarea sistemului de alimentare cu apă şi a sistemului de canalizare

Articolul 172. Încălcarea regulilor privind zonele de protecţie a reţelelor de conducte de apă şi a instalaţiilor de alimentare cu apă şi de canalizare

Articolul 173. Deconectarea neautorizată a consumatorilor de la sistemul de alimentare cu apă şi de la sistemul de canalizare

Articolul 174. Deteriorarea intenţionată a aparatelor de evidenţă a consumului de apă potabilă şi a volumului de apă uzată evacuată

Articolul 175. Prezentarea datelor eronate privind consumul de apă potabilă şi volumul de apă uzată evacuată în sistemul public de canalizare

Articolul 176. Neasigurarea accesului liber al reprezentantului sau al administratorului prestatorului de servicii de alimentare cu apă şi de canalizare, de energie termică în locuinţe şi pe teritoriul agenţilor economici

Articolul 177. Încălcarea legislaţiei şi a documentelor normative în amenajarea teritoriului, urbanism şi construcţii

Articolul 178. Încălcarea regulilor de construire a caselor cu un nivel în localităţile rurale şi a căsuţelor de livadă în întovărăşirile pomicole

Articolul 179. Construcţii neautorizate şi intervenţii neautorizate la construcţiile existente

Articolul 180. Încălcarea legislaţiei cu privire la locuinţe

Articolul 180[1]. Încălcarea regulilor cu privire la accesul vehiculelor utilate cu sistem de alimentare cu gaze în parcările subterane sau parcările supraterane de tip închis

Articolul 181. Încălcarea regulilor de asigurare a curăţeniei în localităţile urbane şi rurale

Articolul 182. Vătămarea sau tăierea samavolnică a vegetaţiei din zonele verzi ale localităţilor

Capitolul XI
CONTRAVENŢII ÎN DOMENIUL AGRICOL ŞI SANITAR-VETERINAR

Articolul 183. Introducerea pe teritoriul ţării, producerea, comercializarea, promovarea, reambalarea şi utilizarea produselor de uz fitosanitar, a fertilizanţilor fără certificate de conformitate, neomologate, interzise, neînregistrate sau contrafăcute

Articolul 184. Încălcarea normelor tehnice privind producerea, prelucrarea, păstrarea şi comercializarea seminţelor

Articolul 185. Producerea, comercializarea, importul, exportul materialului de înmulţire şi săditor viticol sau al materialului săditor pomicol fără documentele stabilite de legislaţie, falsificarea acestora

Articolul 186. Înfiinţarea de plantaţii cu suprafaţă de peste 0,5 hectare fără proiect, cu material săditor necertificat sau de soiuri şi tipuri de portaltoi neraionate

Articolul 187. Defrişarea neautorizată a plantaţiilor pomicole şi bacifere

Articolul 188. Nerespectarea regimului de carantină fitosanitară, încălcarea tehnologiei de cultivare a plantaţiilor pomicole şi bacifere

Articolul 189. Încălcarea regulilor de combatere a dăunătorilor de carantină, a agenţilor patogeni ai bolilor de plante şi a buruienilor

Articolul 189[1]. Încălcarea regulilor de evidenţă, de transportare, de păstrare sau de utilizare a produselor de uz fitosanitar ori a fertilizanţilor

Articolul 189[2]. Omiterea îndeplinirii sau îndeplinirea inadecvată a dispoziţiilor legale ale persoanelor cu funcţie de răspundere care exercită supravegherea şi controlul de stat în domeniul protecţiei plantelor

Articolul 189[3]. Tăinuirea sau denaturarea informaţiei despre produsele de uz fitosanitar ori despre fertilizanţii care prezintă pericol pentru oameni, animale sau mediu

Articolul 189[4]. Poluarea producţiei agroalimentare, furajere, a materiei prime agricole cu reziduuri de produse de uz fitosanitar sau de fertilizanţi peste limita maximă admisibilă

Articolul 189[5]. Încălcarea standardelor obligatorii, a normelor sau a regulilor fitosanitare ori de protecţie a mediului, a altor acte normative la fabricarea, la importul, la transportarea, la depozitarea, la comercializarea sau la utilizarea produselor de uz fitosanitar, a fertilizanţilor şi a mijloacelor tehnice de aplicare a acestor produse

Articolul 189[6]. Dejectarea pe sol, în bazine sau în alte surse acvatice a soluţiilor de produse de uz fitosanitar neutilizate, precum şi a apelor utilizate la spălarea transportului, a utilajului, a echipamentelor speciale şi a ambalajelor de produse de uz fitosanitar sau de fertilizanţi

Articolul 189[7]. Încălcarea metodologiei de cercetare, de testare, de experimentare şi de înregistrare de stat a produselor de uz fitosanitar sau a fertilizanţilor

Articolul 190. Scoaterea producţiei supuse controlului fitosanitar din punctele de frontieră fără documente fitosanitare pentru import/export

Articolul 191. Împiedicarea inspectorilor din cadrul Agenţiei Naţionale pentru Siguranţa Alimentelor de a exercita supravegherea şi controlul fitosanitar

Articolul 192. Încălcarea modului stabilit de încercare şi raionare a soiurilor de viţă-de-vie

Articolul 193. Producerea şi/sau comercializarea materialului de înmulţire şi săditor viticol necorespunzător normelor tehnice

Articolul 194. Încălcarea modului stabilit de înfiinţare a plantaţiilor viticole

Articolul 195. Încălcarea modului stabilit de trecere la pierderi şi de defrişare a plantaţiilor viticole

Articolul 195[1]. Încălcarea modului de depunere a declaraţiilor referitoare la plantaţiile viticole

Articolul 196. Încălcarea normelor sanitar veterinare

Articolul 196[1]. Încălcarea normelor sanitar-veterinare în domeniul farmaceutic veterinar şi al asistenţei medicale veterinare

Capitolul XII
CONTRAVENŢII CE ATENTEAZĂ LA REGIMUL DIN TRANSPORTURI

Articolul 197. Încălcarea normelor de efectuare a transportului rutier de persoane şi mărfuri

Articolul 197[1]. *Abrogat*

Articolul 198. Încălcarea regulilor de securitate în transportul feroviar

Articolul 199. Încălcarea regulilor de navigaţie

Articolul 199[1]. Exploatarea navei neînregistrate sau înregistrate cu încălcarea regulilor privind înregistrarea de stat a navelor

Articolul 199[2]. Încălcarea regulilor de identificare a navei

Articolul 199[3]. Exploatarea navei cu încălcarea prevederilor legislaţiei privind echipajul navei

Articolul 199[4]. Încălcarea normelor de securitate şi de siguranţă la bordul navei

Articolul 199[5]. Încălcarea normelor de siguranţă şi de securitate la exploatarea navelor

Articolul 199[6]. Încălcarea regimului operaţiunilor de pilotaj al navei

Articolul 199[7]. Încălcarea normelor de securitate şi de siguranţă în port

Articolul 199[8]. Încălcarea regimului de organizare şi de întreţinere a parcurilor reci şi a iernaticelor pentru nave

Articolul 199[9]. Încălcarea regimului de construcţie, de reconstrucţie, de reparaţie sau de dezmembrare a navei

Articolul 199[10]. Încălcarea regimului de construcţii pe căile navigabile interne

Articolul 199[11]. Încălcarea regimului de păstrare a documentelor

Articolul 199[12]. Încălcarea regimului de control şi de supraveghere a siguranţei şi a securităţii navei

Articolul 199[13]. Încălcarea regimului de siguranţă la bordul navei

Articolul 200. Încălcarea regulilor traficului de încărcături de mare gabarit sau supragrele

Articolul 200[1]. Încălcarea regulilor traficului de mărfuri periculoase

Articolul 201. Încălcarea regulilor de asigurare a integrităţii încărcăturilor

Articolul 202. Deteriorarea intenţionată a transportului în comun şi a echipamentului interior
Articolul 203. Încălcarea regulilor de conduită de către pasagerii şi conducătorii vehiculelor
Articolul 204. Călătoria fără bilet de călătorie
Articolul 205. Falsificarea biletelor şi tichetelor şi/sau comercializarea biletelor şi tichetelor false
Articolul 206. Încălcarea regulilor de înregistrare şi de evidenţă a navelor, de folosire a navelor şi a debarcaderelor
Articolul 207. Admiterea exploatării vehiculelor, a locomotivelor şi a vagoanelor, a navelor cu încălcarea regulilor de exploatare
Articolul 208. Încălcarea regulilor de siguranţă a zborurilor
Articolul 209. Încălcarea regimului de acces limitat pe teritoriul aeroportului (aerodromului) şi la obiectele amplasate pe acest teritoriu
Articolul 210. Încălcarea regulilor de conduită în aeronavă
Articolul 211. Încălcarea regulilor de exploatare a tehnicii aeronautice
Articolul 212. Încălcarea cerinţelor care au stat la baza certificării/autorizării agenţilor aeronautici şi încălcarea standardelor operaţionale
Articolul 213. Încălcarea regulilor referitoare la procedura de deservire la sol a aeronavelor
Articolul 214. Încălcarea regulilor de autorizare a personalului aeronautic
Articolul 215. Încălcarea normelor de evidenţă a timpului de muncă, timpului de zbor şi a timpului de odihnă al personalului aeronautic
Articolul 216. Încălcarea regulilor de transport al încărcăturilor periculoase la bordul aeronavei
Articolul 217. Încălcarea normelor referitoare la masa maximă admisă de decolare şi de centrare a aeronavei
Articolul 218. Împiedicarea accesului la documentele referitoare la aeronavele exploatate
Articolul 219. Încălcarea cerinţelor de asigurare de către agenţii aeronautici
Articolul 220. Omiterea informării autorităţilor competente despre producerea evenimentelor aeronautice
Articolul 220[1]. Desfăşurarea activităţii în domeniul aviaţiei civile în lipsa documentelor de certificare/autorizare
Articolul 220[2]. Omiterea executării prevederilor prescripţiei inspectoriale
Articolul 220[3]. Împiedicarea efectuării inspecţiei aeronautice
Articolul 220[4]. Încălcarea regulilor de operare a aparatelor de zbor ultrauşoare şi a aeronavelor uşoare
Articolul 220[5]. Exercitarea atribuţiilor de serviciu în stare de ebrietate
Articolul 220[6]. Utilizarea dispozitivelor de iluminare ce prezintă pericol pentru siguranţa zborurilor
Articolul 221. Încălcarea regulilor de exploatare tehnică a maşinilor autopropulsate şi a regulilor de securitate tehnică a vehiculelor
Articolul 221[1]. Încălcarea legislaţiei privind asigurarea accesului persoanelor cu dizabilităţi la mijloacele de transport în comun
Articolul 222. Încălcarea regulilor de securitate în construcţia, exploatarea şi repararea conductelor magistrale
Articolul 223. Deteriorarea drumurilor, pasajelor de nivel, mijloacelor tehnice de dirijare a circulaţiei rutiere, altor instalaţii rutiere
Articolul 224. Încălcarea regulilor de folosire a drumurilor la circulaţia vehiculelor
Articolul 225. Blocarea intenţionată a unei benzi de circulaţie sau a arterelor de transport
Articolul 226. Încălcarea regulilor de folosire a drumului, a zonei de protecţie a acestuia şi a regulilor de folosire şi de protecţie a zonei drumului
Articolul 227. Nerespectarea regulilor de întreţinere, de reparaţie şi de reconstrucţie a drumurilor

Capitolul XIII
CONTRAVENŢII ÎN DOMENIUL CIRCULAŢIEI RUTIERE

Articolul 228. Încălcarea regulilor de exploatare a vehiculelor
Articolul 228[1]. Fraudarea datelor odometrului

Articolul 229. Încălcarea regulilor de înmatriculare sau de înregistrare de stat, de revizie tehnică a vehiculelor
Articolul 230. Conducerea unui vehicul cu încălcarea regulilor de amplasare a numărului de înmatriculare sau conducerea unui vehicul fără un astfel de număr
Articolul 231. Conducerea vehiculului cu încălcarea regulilor privind dreptul de a conduce vehicule
Articolul 231[1]. Conducerea vehiculului cu număr de înmatriculare eliberat în unităţile administrativ-teritoriale din stînga Nistrului sau municipiul Bender ori cu număr de înmatriculare neutru
Articolul 231[2]. Încălcarea regulilor de efectuare a instruirii practice a candidaţilor la conducători de autovehicule pe drumurile publice
Articolul 232. Conducerea vehiculului de către o persoană care nu are asupra sa permis de conducere eliberat de autorităţile altor state
Articolul 232[1]. Conducerea vehiculului de către o persoană care nu are asupra sa certificatul confirmativ privind abilitarea cu atribuţii de însoţire/îngrijire a persoanei cu dizabilităţi locomotorii
Articolul 232[2]. Conducerea de către o persoană terţă a unui vehicul introdus cu scutirea de plata drepturilor de import
Articolul 233. Conducerea vehiculului sub influenţa alcoolului ori în stare de ebrietate produsă de alcool, predarea conducerii lui către o persoană care se află sub influenţa alcoolului ori în stare de ebrietate produsă de alcool sau de alte substanţe
Articolul 234. Necomunicarea identităţii persoanei căreia i s-a încredinţat conducerea vehiculului
Articolul 235. Încălcarea regulilor de folosire a centurii de siguranţă, a căştii de protecţie, a vestei de protecţie-avertizare fluorescent-reflectorizantă, a sistemului de reţinere pentru copii şi a regulilor privind convorbirile radiotelefonice
Articolul 235[1]. Încălcarea regulilor de transportare a copiilor cu vîrsta de pînă la 12 ani
Articolul 236. Depăşirea vitezei de circulaţie stabilite pe sectorul respectiv de drum
Articolul 237. Încălcarea regulilor de traversare a liniei de cale ferată
Articolul 238. Încălcarea regulilor de oprire şi neacordarea de prioritate pietonilor şi altor participanţi la traficul rutier
Articolul 239. Nerespectarea regulilor de circulaţie în zonele rezidenţiale sau pietonale
Articolul 240. Nerespectarea indicatoarelor de semnalizare rutieră şi de acordare a priorităţii de trecere, a altor reguli de circulaţie rutieră
Articolul 241. Neîndeplinirea indicaţiei legale de oprire a vehiculului şi de acordare vehiculelor a priorităţii de trecere
Articolul 241[1]. Încălcarea de către conducătorii de vehicule a regulilor de circulaţie rutieră prin comportament agresiv
Articolul 241[2]. Încălcarea de către conducătorii de vehicule a normelor de conducere preventivă
Articolul 242. Încălcarea regulilor de circulaţie rutieră soldată cu deteriorarea bunurilor materiale ori cu cauzarea de vătămări corporale uşoare
Articolul 243. Părăsirea locului în care s-a produs accidentul rutier
Articolul 243[1]. Deplasarea neautorizată în grup pe drumurile publice
Articolul 244. *Abrogat*
Articolul 245. Încălcarea regulilor de circulaţie de către pietoni şi alţi participanţi la circulaţia rutieră

Capitolul XIV
CONTRAVENŢII ÎN DOMENIUL COMUNICAŢIILOR ELECTRONICE ŞI AL COMUNICAŢIILOR POŞTALE

Articolul 246. Furnizarea neautorizată a reţelelor sau a serviciilor de comunicaţii electronice sau de comunicaţii poştale
Articolul 247. Nerespectarea condiţiilor de autorizare generală
Articolul 248. Utilizarea fără licenţă şi fără permis tehnic a canalelor, a frecvenţelor radio, a resurselor de numerotare

Articolul 249. Nerespectarea condiţiilor prevăzute în licenţele de utilizare a canalelor, a frecvenţelor radio, a resurselor de numerotare

Articolul 249[1]. Încălcarea legislaţiei şi a reglementărilor privind accesul pe proprietăţi şi utilizarea partajată a infrastructurii asociate reţelelor publice de comunicaţii electronice

Articolul 250. Încălcarea legislaţiei, a reglementărilor şi a normelor tehnice din domeniul comunicaţiilor electronice şi al comunicaţiilor poştale

Articolul 250[1]. Încălcarea legislaţiei privind schimbul de date şi interoperabilitatea

Articolul 250[2]. Încălcarea legislaţiei privind modul de furnizare a serviciilor de acces la internet

Articolul 251. Încălcarea normelor de emisie electromagnetică şi de perturbaţii industriale admisibile pentru radiorecepţie, împiedicarea recepţionării programelor audiovizuale sau a funcţionării echipamentelor şi reţelelor de comunicaţii electronice

Articolul 252. Conectarea neautorizată sau admiterea conectării neautorizate la reţelele de comunicaţii electronice

Articolul 253. Refuzul neîntemeiat al furnizorului autorizat de reţele sau de servicii de a conecta la reţele sau la servicii un alt furnizor autorizat de reţele sau de servicii

Articolul 254. Executarea lucrărilor în domeniul comunicaţiilor electronice fără acordul proprietarului terenului sau al unui alt bun imobil ori în lipsa hotărîrii judecătoreşti privind executarea acestor lucrări

Articolul 255. Deteriorarea liniilor, a instalaţiilor, a echipamentelor de comunicaţii electronice şi comunicaţii poştale

Articolul 256. Francarea trimiterilor poştale cu mărci poştale utilizate sau neautorizate

Articolul 257. Confecţionarea pentru desfacere ori desfacerea cu bună ştiinţă de mărci poştale false, de clişee ale maşinilor de francare sau de sigilii poştale

Articolul 258. Predarea spre expediere a obiectelor care prezintă pericol sau a obiectelor cu caracter obscen

Articolul 259. Refuzul neîntemeiat de a furniza servicii publice în domeniul comunicaţiilor electronice şi al tehnologiei informaţiei

Articolul 259[1]. Refuzul neîntemeiat de a furniza servicii publice în domeniul comunicaţiilor poştale

Articolul 259[2]. Împiedicarea activităţii Agenţiei Naţionale pentru Reglementare în Comunicaţii Electronice şi Tehnologia Informaţiei

Articolul 260. *Abrogat*

Articolul 261. Proiectarea sau producerea fără scop de comercializare, deţinerea sau utilizarea ilegală a mijloacelor tehnice speciale pentru obţinerea ascunsă a informaţiei

Articolul 262. Încălcarea regulilor de import, export, proiectare, producere şi comercializare a mijloacelor tehnice speciale pentru obţinerea ascunsă a informaţiei, nerespectarea altor condiţii de licenţiere

Capitolul XV
CONTRAVENŢII CE AFECTEAZĂ ACTIVITATEA DE ÎNTREPRINZĂTOR, FISCALITATEA, ACTIVITATEA VAMALĂ ŞI VALORILE MOBILIARE

Articolul 263. Desfăşurarea ilegală a activităţii de întreprinzător

Articolul 263[1]. Organizarea de structuri financiare ilegale

Articolul 263[2]. Nedeclararea informaţiei cu privire la beneficiarul efectiv/beneficiarii efectivi

Articolul 264. Participarea ilegală a funcţionarului public, a persoanei cu funcţie de demnitate publică la activitatea de întreprinzător

Articolul 265. Achiziţionarea, păstrarea, transportul şi comercializarea ilegală a valorilor materiale

Articolul 266. *Abrogat*

Articolul 266[1]. Încălcarea regulilor de gestionare şi asigurare a transparenţei mijloacelor financiare provenite din fondurile asigurării obligatorii de asistenţă medicală de către prestatorii de servicii medicale şi farmaceutice

Articolul 266[2]. Încălcarea de către Compania Naţională de Asigurări în Medicină a regulilor privind publicarea pe pagina web oficială a informaţiilor oficiale

Articolul 267. Comerţul sau transportarea de mărfuri a căror comercializare este interzisă ori limitată

Articolul 268. Atribuirea ilegală de proprietăţi profilactice, curative produselor

Articolul 269. Încălcarea cerinţelor privind producerea, depozitarea, plasarea pe piaţă, comercializarea produselor alimentare şi informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare

Articolul 270. Folosirea materiei prime cu termenul de valabilitate expirat la producerea (prepararea) de produse alimentare

Articolul 271. Plasarea pe piaţă a produselor alimentare pentru care a fost decisă fortificarea, dar care nu au fost fortificate

Articolul 272. Încălcarea modului de procurare, de transport, de păstrare şi de desfacere a timbrelor de acciz şi a mărcilor comerciale de stat

Articolul 272[1]. Încălcarea legislaţiei cu privire la tichetele de masă

Articolul 273. Încălcarea regulilor de comerţ

Articolul 274. Încălcarea regulilor de comerţ în piaţă

Articolul 275. Neasigurarea respectării cerinţelor actelor normative ce reglementează comerţul în pieţe

Articolul 276. Neasigurarea trasabilităţii

Articolul 277. Încălcarea legislaţiei în domeniul pieţei produselor petroliere

Articolul 277[1]. Încălcarea legislaţiei cu privire la jocurile de noroc

Articolul 278. Încălcarea cerinţelor legale privind interesele economice ale consumatorilor

Articolul 279. Prezentarea de informaţii neautentice sau incomplete despre caracteristicile produselor şi ale serviciilor

Articolul 280. Folosirea ilegală a codului liniar

Articolul 281. Comercializarea produselor supuse obligatoriu evaluării conformităţii fără certificat de conformitate, fără declaraţie de conformitate sau cu utilizarea ilegală a mărcii naţionale de conformitate

Articolul 282. Încălcarea regulilor de achiziţionare de la populaţie a metalelor şi pietrelor preţioase în articole şi resturi, de fabricare şi de comercializare a acestora

Articolul 283. Falsificarea şi contrafacerea produselor

Articolul 283[1]. Producerea, comercializarea, restabilirea (restaurarea), schimbarea şi/sau utilizarea neautorizată a plăcilor cu număr de înmatriculare şi/sau a semifabricatelor acestora

Articolul 284. Încălcarea legislaţiei cu privire la fabricarea şi circulaţia alcoolului etilic şi producţiei alcoolice

Articolul 285. Încălcarea legislaţiei cu privire la documentele privind produsele alcoolice

Articolul 286. Încălcarea regulilor de comercializare cu amănuntul a băuturilor alcoolice

Articolul 287. Încălcarea regulilor vamale

Articolul 287[1]. Împiedicarea activităţii în cadrul controlului ulterior

Articolul 287[2]. Împiedicarea activităţii în cadrul executării silite a obligaţiei vamale

Articolul 287[3]. Încălcarea regulilor privind vinieta

Articolul 288. Încălcarea legislaţiei cu privire la insolvabilitate

Articolul 289. Eschivarea de la primirea spre plată a bancnotelor şi monedelor metalice emise de Banca Naţională a Moldovei

Articolul 289[1]. Reproducerea ilegală a bancnotelor şi a monedelor metalice emise de Banca Naţională a Moldovei

Articolul 290. Activitatea bancară fără autorizaţie

Articolul 290[1]. Activitatea neautorizată pe piaţa financiară nebancară

Articolul 291. Încălcarea regulilor privind operaţiunile valutare

Articolul 291[1]. *Abrogat*

Articolul 291[2]. *Abrogat*

Articolul 291[3]. *Abrogat*

Articolul 291[4]. *Abrogat*

Articolul 291[5]. *Abrogat*

Articolul 291[6]. *Abrogat*

Articolul 291[7]. *Abrogat*

Articolul 291[8]. *Abrogat*

Articolul 291[9]. *Abrogat*

Articolul 292. *Abrogat*

Articolul 293. Încălcarea regulilor de efectuare a plăţilor în numerar

Articolul 293[1]. Încălcarea regulilor de exploatare a echipamentelor de casă şi de control

Articolul 293[2]. Încălcarea legislaţiei cu privire la prestarea serviciilor de plată şi emiterea de monedă electronică

Articolul 294. *Abrogat*

Articolul 294[1]. *Abrogat*

Articolul 295. Încălcarea regulilor de organizare şi de ţinere a contabilităţii, de întocmire şi prezentare a situaţiilor sau rapoartelor financiare

Articolul 295[1]. Încălcarea procedurii de raportare a informaţiei necesare pentru monitorizarea datoriei sectorului public

Articolul 296. *Abrogat*

Articolul 297. Încălcarea drepturilor, intereselor şi obligaţiilor contribuabilului sau ale unui alt participant la raporturile fiscale

Articolul 297[1]. Admiterea creanţelor cu termen de prescripţie expirat

Articolul 298. Încălcarea modului de calculare, de aprobare, de utilizare a mijloacelor bugetare şi de gestionare a patrimoniului public

Articolul 299. Încălcarea regulilor de producere, de evidenţă, de vînzare-cumpărare a blanchetelor de strictă evidenţă şi/sau de utilizare a hîrtiei speciale cu semne de protecţie şi a simbolurilor de stat, destinate confecţionării documentelor/blanchetelor de strictă evidenţă

Articolul 300. Abuzurile pe piaţa de capital

Articolul 301. *Abrogat*

Articolul 301[1]. Încălcarea modului de prezentare de către contribuabili a dării de seamă fiscale şi de achitare a obligaţiilor, precum şi a informaţiei aferente raporturilor de muncă pentru stabilirea drepturilor sociale şi medicale

Articolul 302. Încălcarea regulilor privind obligaţiile emitenţilor şi a deţinătorilor de instrumente financiare

Articolul 303. Încălcarea regulilor privind oferta publică de instrumente financiare

Articolul 304. Încălcarea regulilor privind obligaţiile de dezvăluire a informaţiei pe piaţa financiară nebancară

Articolul 304[1]. Încălcarea regulilor privind registrul deţinătorilor de instrumente financiare

Articolul 304[2]. Nerespectarea cerinţelor privind activitatea participanţilor profesionişti la piaţa financiară nebancară

Articolul 304[3]. Nerespectarea regulilor privind desfăşurarea activităţilor pe piaţa financiară nebancară

Articolul 304[4]. Încălcarea prevederilor cu privire la modul de încheiere a unor tranzacţii cu bunurile societăţii comerciale

Articolul 305. Încălcarea regulilor de activitate în domeniul asigurărilor

Articolul 306. *Abrogat*

Articolul 307. Încălcarea regulilor activităţii de intermediere în asigurări şi/sau în reasigurări

Articolul 308. *Abrogat*

Articolul 309. *Abrogat*

Articolul 310. *Abrogat*

Articolul 310[1]. Încălcarea legislaţiei privind activitatea fondurilor de pensii facultative

Articolul 310[2]. *Abrogat*

Articolul 310[3]. Încălcarea legislaţiei privind activitatea organizaţiilor de creditare nebancară

Articolul 311. Încălcarea termenului de restituire a taxei pe valoarea adăugată

Capitolul XVI
CONTRAVENŢII CE AFECTEAZĂ ACTIVITATEA AUTORITĂŢILOR PUBLICE

Articolul 312. Abuzul de putere sau abuzul de serviciu

Articolul 312[1]. Neasigurarea persoanelor cu dizabilităţi auditive cu un interpret mimico-gestual de către autorităţile publice

Articolul 313. Excesul de putere sau depăşirea atribuţiilor de serviciu

Articolul 313[1]. Favoritismul

Articolul 313[2]. Nedeclararea sau nesoluţionarea conflictului de interese

Articolul 313[3]. Excesul de putere privind actele permisive

Articolul 313[4]. Încălcarea regimului juridic al incompatibilităţilor şi limitărilor aplicabile funcţiei publice sau funcţiei de demnitate publică

Articolul 313[5]. Neluarea măsurilor privind executarea prevederilor Legii privind declararea averii şi a intereselor personale

Articolul 313[6]. Încălcarea regimului juridic al restricţiilor şi limitărilor în legătură cu încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu şi migrarea în sectorul privat al agenţilor publici (pantuflaj)

Articolul 313[7]. Excesul de putere în cazul documentelor în format electronic

Articolul 313[8]. Neluarea de către conducătorul entităţii publice a măsurilor de asigurare a integrităţii în cadrul entităţii publice

Articolul 314. Tăinuirea unui act de corupţie ori a unui act conex acestuia sau neluarea măsurilor de rigoare

Articolul 314[1]. Neasigurarea măsurilor de protecţie a avertizorului de integritate

Articolul 315. Luarea sau darea de recompensă nelegitimă sau de folos material

Articolul 315[1]. Încălcarea modului de convocare sau organizare a şedinţei organului colegial

Articolul 316. Neîndeplinirea cerinţelor legitime ale deputatului în Parlament

Articolul 317. Manifestarea lipsei de respect faţă de instanţa de judecată sau faţă de Curtea Constituţională

Articolul 318. Neexecutarea hotărîrii instanţei de judecată

Articolul 318[1]. Neexecutarea ordinului de restricţie de urgenţă

Articolul 319. Neexecutarea obligaţiilor prevăzute de Codul de executare

Articolul 319[1]. Împiedicarea activităţii Autorităţii Naţionale de Integritate

Articolul 319[2]. Neexecutarea hotărîrilor Curţii de Conturi

Articolul 320. Imixtiunea în activitatea Avocatului Poporului şi Avocatului Poporului pentru drepturile copilului

Articolul 321. Încălcarea regulilor de folosire a paşapoartelor diplomatice şi de serviciu ale Republicii Moldova

Articolul 322. Încălcarea modului de folosire a simbolurilor publice

Articolul 323. Acţiunile ilegale faţă de distincţiile de stat

Articolul 324. Uzurparea de calităţi oficiale

Articolul 325. Divulgarea datelor despre măsurile de securitate

Articolul 326. Încălcarea prevederilor Legii cadastrului bunurilor imobile şi a prevederilor imperative legate de publicitatea imobiliară din alte acte normative

Articolul 326[1]. Încălcarea prevederilor Legii privind administraţia publică locală

Articolul 327. Încălcarea termenelor de prezentare a dărilor de seamă Agenţiei Rezerve Materiale

Articolul 327[1]. Încălcarea regulilor de iniţiere şi desfăşurare a procedurilor de achiziţii publice

Articolul 327[2]. *Abrogat*

Articolul 327[3]. Încălcarea regulilor privind acordarea asistenţei sociale

Articolul 327[4]. Comercializarea ilegală a bunurilor care constituie ajutoare umanitare

Articolul 328. Încălcarea regulilor de păstrare, de completare, de evidenţă şi de folosire a documentelor de arhivă

Articolul 329. Distrugerea şi deteriorarea documentelor din Fondul Arhivistic

Articolul 330. Refuzul executării, neexecutarea sau executarea necorespunzătoare de către respondenţi şi deţinătorii surselor de date administrative a obligaţiilor prevăzute de lege privind prezentarea datelor, neprezentarea în termen a datelor sau prezentarea unor date eronate, pentru scopuri statistice

Articolul 330[1]. Împiedicarea activităţii legitime a Consiliului Concurenţei

Articolul 330[2]. Încălcarea regulilor de declarare a averii şi intereselor personale
Articolul 330[3]. Încălcarea legislaţiei şi a reglementărilor din domeniul ajutorului de stat
Articolul 330[4]. Publicarea subiectelor pentru examenele de absolvire a gimnaziului şi de bacalaureat, precum şi a soluţiilor la acestea
Articolul 330[5]. Încălcarea legislaţiei din domeniul concurenţei

Capitolul XVII
CONTRAVENŢII CE ATENTEAZĂ LA REGIMUL FRONTIEREI DE STAT ŞI REGIMUL DE ŞEDERE PE TERITORIUL REPUBLICII MOLDOVA

Articolul 331. Deteriorarea, nimicirea, permutarea intenţionată a semnelor frontierei de sat, instalarea unor semne de frontieră false
Articolul 332. Încălcarea regimului frontierei de stat, a regimului zonei de frontieră, a regimului punctelor de trecere a frontierei de stat şi a regulilor de trecere a frontierei de stat
Articolul 332[1]. Încălcarea regulilor de transportare a străinilor şi a obligaţiei de a prezenta datele privind pasagerii transportaţi
Articolul 333. Încălcarea regulilor de şedere în Republica Moldova
Articolul 334. Încălcarea regulilor de plasare în cîmpul muncii a cetăţenilor străini sau a apatrizilor
Articolul 334[1]. Încălcarea regulilor de aflare în custodie publică

Capitolul XVIII
CONTRAVENŢII CE ATENTEAZĂ LA MODUL DE ADMINISTRARE. CONTRAVENŢII ÎN DOMENIUL SUPRAVEGHERII PIEŢEI, METROLOGIEI, STANDARDIZĂRII ŞI PROTECŢIEI CONSUMATORILOR

Articolul 335. Samavolnicia
Articolul 336. Nesubordonarea cu rea-voinţă dispoziţiei sau cererii legitime a colaboratorului organelor de ocrotire a normelor de drept
Articolul 336[1]. Imixtiunea în procesul contravenţional
Articolul 337. Neluarea de măsuri pentru înlăturarea încălcării legislaţiei
Articolul 338. Folosirea ilegală a semnelor aflate sub protecţia tratatelor internaţionale
Articolul 339. Încălcarea legislaţiei privind regimul actelor de stare civilă
Articolul 339[1]. Încălcarea legislaţiei privind actele de identitate din sistemul naţional de paşapoarte
Articolul 340. Comunicarea de date false pentru a fi înscrise în actele de identitate
Articolul 341. Ridicarea ilegală de către o persoană cu funcţie de răspundere a buletinului de identitate
Articolul 342. Chemarea intenţionat falsă a serviciilor specializate
Articolul 343. *Abrogat*
Articolul 344. Încălcarea cerinţelor stabilite în actele normative privind producerea, depozitarea, punerea la dispoziţie pe piaţă şi comercializarea produselor, privind prestarea serviciilor şi încălcarea regulilor de protecţie a consumatorilor
Articolul 344[1]. Încălcarea cerinţelor legislaţiei referitoare la contractele privind cazarea periodică, contractele privind produsul de vacanţă pe termen lung, contractele de intermediere a produsului de vacanţă, contractele de intermediere a participării la un sistem de schimb şi la contractele de servicii turistice
Articolul 345. Încălcarea regulilor din domeniul metrologiei
Articolul 346. Încălcarea regulilor de punere la dispoziţie publică şi difuzare a standardelor moldoveneşti, europene, internaţionale, interstatale şi ale altor ţări, inclusiv a proiectelor acestora
Articolul 347. *Abrogat*
Articolul 348. Încălcarea regulilor de evaluare a conformităţii
Articolul 349. Împiedicarea activităţii legitime a funcţionarului public
Articolul 350. Încălcarea de către persoanele cu funcţii de răspundere a legislaţiei privind autorizarea activităţii de întreprinzător

Articolul 350[1]. *Abrogat*
Articolul 350[2]. Încălcarea legislaţiei privind controlul de stat asupra activităţii de întreprinzător
Articolul 351. *Abrogat*
Articolul 352. Ultragierea militarului
Articolul 353. Ultragierea colaboratorului organelor de ocrotire a normelor de drept, opunerea de rezistenţă

Capitolul XIX
CONTRAVENŢII CE ATENTEAZĂ LA ORDINEA PUBLICĂ ŞI LA SECURITATEA PUBLICĂ

Articolul 354. Huliganismul nu prea grav
Articolul 355. Consumul de băuturi alcoolice în locuri publice şi apariţia în astfel de locuri în stare de ebrietate produsă de alcool
Articolul 355[1]. Cerşitul însoţit de simularea unei dizabilităţi sau prezentarea de date false referitoare la starea de sănătate
Articolul 356. Jocurile de noroc şi ghicitul în locuri publice
Articolul 357. Tulburarea liniştii
Articolul 358. Încălcarea reglementărilor de asigurare a apărării împotriva incendiilor
Articolul 358[1]. Încălcarea normelor şi a cerinţelor prevăzute de legislaţie cu privire la protecţia civilă
Articolul 359. Încălcarea regimului special în condiţii de stare excepţională
Articolul 360. Încălcarea modului de comercializare şi/sau de înstrăinare a armelor letale sau neletale şi/sau a muniţiilor aferente
Articolul 361. Încălcarea regulilor de păstrare, deţinere, transport, port şi folosire sau aplicare a armelor letale şi neletale şi/sau a muniţiilor aferente, precum şi a armelor nesupuse autorizării
Articolul 362. Încălcarea termenului de înregistrare a armelor letale şi neletale sau de vizare a permisului de armă sau a permisului de deţinere a armelor
Articolul 363. *Abrogat*
Articolul 364. Încălcarea legislaţiei cu privire la publicitate
Articolul 364[1]. Încălcarea legislaţiei cu privire la publicitatea şi sponsorizarea produselor din tutun şi a produselor conexe
Articolul 365. Distrugerea sau deteriorarea intenţionată a obiectelor activităţii de publicitate
Articolul 365[1]. Încălcarea regimului secret în cadrul autorităţilor publice şi al altor persoane juridice
Articolul 365[2]. Secretizarea/desecretizarea neîntemeiată a informaţiilor
Articolul 365[3]. Încălcarea regulilor de comportament al spectatorilor la competiţii sportive oficiale desfăşurate în incinta sălilor de sport sau pe stadioane
Articolul 365[4]. Încălcarea legislaţiei în domeniul protecţiei antiteroriste
Articolul 365[5]. Încălcarea drepturilor cetăţenilor prin răspândirea atributelor şi simbolurilor general cunoscute ce sunt utilizate în contextul unor acţiuni de agresiune militară, crime de război sau crime împotriva umanităţii, precum şi al propagandei sau glorificării acestor acţiuni

Capitolul XX
CONTRAVENŢII ÎN DOMENIUL EVIDENŢEI MILITARE

Articolul 366. Neîndeplinirea îndatoririlor privind evidenţa militară
Articolul 367. Deteriorarea sau nimicirea cu intenţie ori pierderea din neglijenţă a documentelor de evidenţă militară
Articolul 368. Eschivarea de la examenul medical
Articolul 369. Angajarea la lucru sau înmatricularea la studii a tinerilor, a recruţilor şi a rezerviştilor neluaţi la evidenţă militară
Articolul 370. Eschivarea de la încorporare în serviciul civil (de alternativă)
Articolul 371. Favorizarea sustragerii cetăţenilor de la îndeplinirea serviciului militar, încorporarea sau eliberarea nelegitimă a cetăţenilor de la încorporare

Articolul 372. Introducerea în uz sau purtarea ilegală a uniformei militare şi a însemnelor gradului militar, ale genului de arme şi ale apartenenţei departamentale
Articolul 373. Încălcarea normelor privind rechiziţiile de bunuri şi prestările de servicii în interes public

CARTEA A DOUA
PROCESUL CONTRAVENŢIONAL

TITLUL I
PARTEA GENERALĂ

Capitolul I
DISPOZIŢII GENERALE

Articolul 374. Procesul contravenţional
Articolul 375. Prezumţia de nevinovăţie
Articolul 376. Inviolabilitatea persoanei
Articolul 377. Libertatea de mărturisire împotriva sa
Articolul 378. Dreptul la apărare
Articolul 379. Limba în care se desfăşoară procesul contravenţional şi dreptul la interpret
Articolul 380. Dreptul de a nu fi urmărit sau sancţionat de mai multe ori
Articolul 381. Accesul liber la justiţie
Articolul 382. Citarea
Articolul 383. Cheltuielile aferente procesului contravenţional
Articolul 383[1]. Apărarea secretului de stat, comercial şi a altor informaţii cu acces limitat în procesul contravenţional

Capitolul II
PARTICIPANŢII LA PROCESUL CONTRAVENŢIONAL

Articolul 384. Persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional
Articolul 385. Agentul constatator
Articolul 386. Procurorul
Articolul 387. Victima
Articolul 388. Martorul
Articolul 389. Specialistul
Articolul 390. Expertul
Articolul 391. Interpretul, traducătorul
Articolul 392. Apărătorul
Articolul 392[1]. Consilierul de probaţiune

Capitolul III
AUTORITĂŢILE COMPETENTE SĂ SOLUŢIONEZE CAUZELE CONTRAVENŢIONALE

Articolul 393. Autorităţile competente să soluţioneze cauzele contravenţionale
Articolul 394. Instanţa care înfăptuieşte justiţia în cauzele contravenţionale
Articolul 395. Competenţa instanţei de judecată
Articolul 396. Competenţa procurorului
Articolul 397. Modul de formare a comisiei administrative
Articolul 398. Competenţa comisiei administrative
Articolul 399. Competenţa agentului constatator
Articolul 400. Ministerul Afacerilor Interne
Articolul 401. Centrul Naţional Anticorupţie
Articolul 401[1]. *Abrogat*

Articolul 402. Autorităţi administrative din subordinea Ministerului Finanţelor
Articolul 403. Serviciul vamal
Articolul 404. Comisia Naţională a Pieţei Financiare
Articolul 404[1]. Consiliul Concurenţei
Articolul 405. Inspectoratul pentru Protecţia Mediului
Articolul 406. Agenţia Naţională pentru Sănătate Publică
Articolul 406[1]. Agenţia Medicamentului şi Dispozitivelor Medicale
Articolul 407. Organele de specialitate în domeniul transporturilor
Articolul 408. Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare şi Protecţia Consumatorilor
Articolul 408[1]. *Abrogat*
Articolul 408[1]. *Abrogat*
Articolul 408[2]. Inspectoratul Naţional pentru Supraveghere Tehnică
Articolul 409. Inspectoratul de Stat al Muncii
Articolul 409[1]. *Abrogat*
Articolul 409[2]. Inspectoratul Social de Stat
Articolul 410. Agenţia Naţională pentru Reglementare în Comunicaţii Electronice şi Tehnologia Informaţiei
Articolul 411. Agenţia Naţională pentru Reglementare în Energetică
Articolul 411[1]. *Abrogat*
Articolul 412. *Abrogat*
Articolul 413. Compania Naţională de Asigurări în Medicină
Articolul 414. Agenţia Naţională pentru Siguranţa Alimentelor
Articolul 415. Ministerul Apărării
Articolul 415[1]. Cancelaria de Stat şi oficiile sale teritoriale
Articolul 416. *Abrogat*
Articolul 416[1]. *Abrogat*
Articolul 417. Serviciile publice de gospodărie comunală
Articolul 418. Agenţia Rezerve Materiale
Articolul 418[1]. *Abrogat*
Articolul 419. Biroul Naţional de Statistică
Articolul 420. Serviciul de Stat de Arhivă
Articolul 421. Executorul judecătoresc
Articolul 421[1]. Inspectoratul Naţional de Probaţiune
Articolul 422. *Abrogat*
Articolul 423. *Abrogat*
Articolul 423[1]. Serviciul de Informaţii şi Securitate al Republicii Moldova
Articolul 423[2]. Agenţia Naţională de Reglementare a Activităţilor Nucleare şi Radiologice
Articolul 423[3]. Autoritatea Naţională de Integritate
Articolul 423[4]. Centrul Naţional pentru Protecţia Datelor cu Caracter Personal
Articolul 423[5]. Consiliul pentru egalitate
Articolul 423[6]. Curtea de Conturi
Articolul 423[7]. Comisia Electorală Centrală
Articolul 423[8]. Organele de stat cu atribuţii în domeniul patrimoniului cultural
Articolul 423[9]. Consiliul de Integritate
Articolul 423[10]. Administraţia publică locală
Articolul 423[11]. Competenţa autorităţii tutelare
Articolul 424. Remiterea materialelor către procuror, către ofiţerul de urmărire penală

Capitolul IV
PROBELE

Articolul 425. Probele
Articolul 426. Cercetarea la faţa locului
Articolul 427. Temeiurile pentru ridicarea obiectelor şi documentelor
Articolul 428. Temeiurile pentru efectuarea percheziţiei
Articolul 429. Percheziţia corporală şi ridicarea obiectelor şi documentelor
Articolul 430. Procesele-verbale cu privire la percheziţie, la ridicarea obiectelor şi documentelor, la cercetarea la faţa locului
Articolul 431. Corpurile delicte

Capitolul V
MĂSURILE PROCESUALE DE CONSTRÎNGERE

Articolul 432. Măsurile procesuale de constrîngere
Articolul 433. Reţinerea
Articolul 434. Procesul-verbal cu privire la reţinere
Articolul 435. Durata reţinerii şi condiţiile privării de libertate
Articolul 436. Eliberarea persoanei reţinute
Articolul 437. Aducerea silită
Articolul 438. Înlăturarea de la conducerea vehiculului
Articolul 438[1]. Interzicerea exploatării vehiculului prin retragerea plăcilor cu numărul de înmatriculare
Articolul 439. Ridicarea şi aducerea vehiculului la parcare
Articolul 439[1]. Suspendarea dreptului de utilizare a vehiculului rutier
Articolul 439[2]. Amenda judiciară
Articolul 439[3]. Punerea sub sechestru

Capitolul V[1]
MĂSURILE DE SIGURANŢĂ

Articolul 439[4]. Măsurile de siguranţă
Articolul 439[5]. Expulzarea
Articolul 439[6]. Demolarea construcţiilor neautorizate şi defrişarea arborilor şi arbuştilor
Articolul 439[7]. Confiscarea specială
Articolul 439[8]. Suspendarea dreptului de a conduce vehicule/ridicarea provizorie a permisului de conducere a vehiculelor

TITLUL II
PARTEA SPECIALĂ

Capitolul VI
CONSTATAREA FAPTEI CONTRAVENŢIONALE

Articolul 440. Procesul de constatare a faptei contravenţionale şi atribuţiile agentului constatator
Articolul 440[1]. Contravenţia flagrantă
Articolul 441. Temeiurile de încetare a procesului contravenţional
Articolul 442. Procesul-verbal cu privire la contravenţie
Articolul 443. Conţinutul procesului-verbal cu privire la contravenţie
Articolul 443[1]. Constatarea contravenţiilor cu mijloace tehnice certificate/omologate şi/sau cu mijloace de măsurare adecvate şi verificate metrologic sau etalonate în conformitate cu prevederile actelor normative şi încheierea procesului-verbal în cazul acestor contravenţii
Articolul 444. Încheierea procesului-verbal în cazul pluralităţii de contravenţii
Articolul 445. Nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie
Articolul 446. Cazurile în care nu se încheie proces-verbal cu privire la contravenţie
Articolul 447. Chitanţa de încasare a amenzii la locul constatării contravenţiei
Articolul 447[1]. Examinarea cauzei contravenţionale de către autoritatea competentă
Articolul 448. Contestaţia împotriva deciziei agentului constatator asupra cauzei contravenţionale

Articolul 449. Sesizarea procurorului în soluţionarea cauzei contravenţionale
Articolul 450. Sesizarea privind cauzele şi condiţiile care au favorizat contravenţia şi încheierea interlocutorie
Articolul 451. Inadmisibilitatea divulgării materialelor în cauza contravenţională

Capitolul VI[1]
PROCEDURI SIMPLIFICATE DE CONSTATARE ŞI EXAMINARE A CONTRAVENŢIEI

Articolul 451[1]. Examinarea faptei contravenţionale în baza constatărilor personale ale agentului constatator
Articolul 451[2]. Decizia privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator
Articolul 451[3]. Contestarea deciziilor privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator
Articolul 451[4]. Soluţionarea cauzei de către instanţa de recurs
Articolul 451[5]. Acordul de colaborare

Capitolul VII
JUDECAREA CAUZEI CONTRAVENŢIONALE ÎN INSTANŢĂ

Articolul 452. Judecarea cauzei contravenţionale
Articolul 453. Actele preliminare
Articolul 454. Termenul de judecare a cauzei contravenţionale
Articolul 455. Participarea la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale
Articolul 455[1]. Procedura de mediere
Articolul 456. Şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale
Articolul 457. Cercetarea judecătorească
Articolul 457[1]. Dezbaterile judiciare
Articolul 458. Problemele ce urmează a fi rezolvate la adoptarea hotărîrii contravenţionale
Articolul 459. Procesul-verbal al şedinţei de judecare a cauzei contravenţionale
Articolul 460. Deliberarea instanţei de judecată
Articolul 461. Încetarea procesului contravenţional în şedinţă de judecată
Articolul 462. Hotărîrea judecătorească
Articolul 463. Înmînarea copiei de pe hotărîrea judecătorească
Articolul 464. Afişarea şi/sau difuzarea hotărîrii de sancţionare

Capitolul VII[1]
PROCEDURA SCRISĂ DE EXAMINARE A CAUZEI CONTRAVENŢIONALE ÎN INSTANŢA DE JUDECATĂ

Articolul 464[1]. Condiţiile examinării cauzei contravenţionale în procedură scrisă
Articolul 464[2]. Examinarea cauzei contravenţionale în procedură scrisă
Articolul 464[3]. Soluţionarea cauzei contravenţionale în procedură scrisă

Capitolul VIII
CALEA ORDINARĂ DE ATAC. RECURSUL

Articolul 465. Recursul
Articolul 466. Temeiurile pentru recurs
Articolul 467. Persoana care are dreptul de a declara recurs
Articolul 468. Recursul împotriva hotărîrii judecătoreşti contravenţionale
Articolul 469. Repunerea în termen a recursului
Articolul 470. Efectele recursului
Articolul 471. Procedura judecării recursului
Articolul 472. Examinarea recursului în şedinţă publică
Articolul 473. Decizia instanţei de recurs
Articolul 474. Conţinutul deciziei instanţei de recurs

Capitolul IX
CALEA EXTRAORDINARĂ DE ATAC. REVIZUIREA

Articolul 475. Deschiderea procedurii de revizuire

Articolul 476. Revizuirea deciziilor şi a hotărîrilor în cauzele contravenţionale

Articolul 477. Hotărîrea instanţei de revizuire

Capitolul X
TRIMITEREA SPRE EXECUTARE A HOTĂRÎRII JUDECĂTOREŞTI. PROBLEMELE CE URMEAZĂ A FI SOLUŢIONATE LA EXECUTAREA SANCŢIUNII CONTRAVENŢIONALE

Articolul 478. Trimiterea spre executare a hotărîrii judecătoreşti

Articolul 479. Problemele ce urmează a fi soluţionate la executarea sancţiunii contravenţionale

Articolul 480. Modul de soluţionare a problemelor legate de executarea sancţiunii contravenţionale de către instanţa de judecată

DISPOZIŢII FINALE ŞI TRANZITORII

Articolul 481.

Articolul 482.

Articolul 483.

Articolul 484.

Anexă

Notă: În cuprinsul codului, sintagma „Agenţia pentru Supraveghere Tehnică”, la orice formă gramaticală, se substituie cu sintagma „Inspectoratul Naţional pentru Supraveghere Tehnică” la forma gramaticală corespunzătoare, conform Legii nr.132 din 26.05.2023, în vigoare 08.06.2023

***Notă:** În textul actelor normative adoptate de Parlament:*
cuvintele „limba moldovenească”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „limba română” la forma gramaticală corespunzătoare;
cuvintele „limba de stat”, „limba oficială” şi „limba maternă”, la orice formă gramaticală, în cazul în care se are în vedere limba de stat a Republicii Moldova, se substituie cu cuvintele „limba română” la forma gramaticală corespunzătoare, conform Legii nr.52 din 16.03.2023, în vigoare 24.03.2023

Notă: În cuprinsul legii, sintagma „Agenţia pentru Protecţia Consumatorilor şi Supravegherea Pieţei”, la orice formă gramaticală, se substituie cu sintagma „Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare şi Protecţia Consumatorilor” la forma gramaticală corespunzătoare, conform Legii nr.156 din 09.06.2022, în vigoare 01.07.2022

Notă: În cuprinsul codului, cu excepţia articolelor 91^1, 199 şi 221^1, sintagma „mijloc de transport”, la orice formă gramaticală, şi cuvântul „autovehicul”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvântul „vehicul” la forma gramaticală corespunzătoare, conform Legii nr.237 din 24.12.2021, în vigoare 14.02.2022

Parlamentul adoptă prezentul cod.

CARTEA ÎNTÎI
DREPTUL MATERIAL

TITLUL I
PARTEA GENERALĂ

Capitolul I
DISPOZIŢII COMUNE

Articolul 1. Legea contravenţională a Republicii Moldova

(1) Prezentul cod este lege a Republicii Moldova care cuprinde norme de drept ce stabilesc principiile şi dispoziţiile generale şi speciale în materie contravenţională, determină faptele ce constituie contravenţii şi prevede procesul contravenţional şi sancţiunile contravenţionale.

(2) În cazurile expres prevăzute în prezentul cod, dispoziţia articolului din cod poate să conţină o normă de trimitere la un alt act cu caracter normativ, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. În asemenea cazuri, exigenţele aplicabile normei legii contravenţionale, inclusiv exigenţa de previzibilitate, sînt aplicabile şi actului normativ respectiv.

(3) Dacă în procesul aplicării unui alt act normativ se constată că prevederile acestuia contravin principiilor stabilite în prezentul cod, se aplică prevederile prezentului cod.

Articolul 2. Scopul legii contravenţionale

Scopul legii contravenţionale constă în apărarea drepturilor şi libertăţilor legitime ale persoanei, apărarea proprietăţii, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluţionarea cauzelor contravenţionale, precum şi în prevenirea săvîrşirii de noi contravenţii.

Articolul 3. Acţiunea legii contravenţionale în timp

(1) Caracterul contravenţional al faptei şi sancţiunea ei contravenţională se stabilesc de prezentul cod în vigoare la momentul săvîrşirii faptei.

(2) Legea contravenţională care înăspreşte sancţiunea sau înrăutăţeşte situaţia persoanei vinovate de săvîrşirea unei contravenţii nu are efect retroactiv.

(3) Fapta care, printr-o lege nouă, nu mai este considerată contravenţie nu se sancţionează, iar sancţiunea stabilită şi neexecutată anterior intrării în vigoare a noii legi nu se execută.

(4) Dacă legea nouă prevede o sancţiune contravenţională mai blîndă, se aplică această sancţiune. În cazul aplicării sancţiunii din legea veche, această sancţiune se execută în limita maximului sancţiunii din legea nouă. Dacă legea nouă nu mai prevede o anumită categorie a sancţiunii, sancţiunea de o astfel de categorie, stabilită şi neexecutată anterior intrării în vigoare a noii legi, nu se mai execută.

(5) Dacă legea nouă prevede o sancţiune mai aspră, contravenţia continuă a cărei săvîrşire a început anterior intrării în vigoare a noii legi se sancţionează în conformitate cu legea în vigoare la momentul consumării ei.

(6) Timpul săvîrşirii contravenţiei este considerat timpul săvîrşirii acţiunii ilicite, iar în cazul inacţiunii, timpul în care trebuia să se desfăşoare acţiunea pe care contravenientul a omis să o efectueze, independent de timpul survenirii urmărilor.

Articolul 4. Acţiunea legii contravenţionale asupra persoanei şi în spaţiu

(1) Contravenţia săvîrşită pe teritoriul Republicii Moldova se sancţionează în conformitate cu prezentul cod.

(2) Contravenţia săvîrşită în afara teritoriului Republicii Moldova de un cetăţean al ei sau de un apatrid care domiciliază pe teritoriul Republicii Moldova se sancţionează în conformitate cu prezentul cod dacă fapta este prevăzută şi de legea ţării în care a fost săvîrşită, iar persoana nu a fost trasă la răspundere în acea ţară.

(3) Nu pot fi supuşi răspunderii contravenţionale reprezentanţii diplomatici ai statelor străine sau alte persoane care, în conformitate cu tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte sau în conformitate cu legile Republicii Moldova, nu cad sub incidenţa

jurisdicţiei contravenţionale a Republicii Moldova sau în cazul cărora este înlăturată răspunderea contravenţională

(4) Contravenţia săvîrşită în apele teritoriale sau în spaţiul aerian al Republicii Moldova se consideră săvîrşită pe teritoriul Republicii Moldova.

(5) Contravenţia săvîrşită la bordul unei nave maritime sau unei aeronave înregistrate conform legislaţiei Republicii Moldova şi aflate în afara spaţiului ei acvatic sau aerian se sancţionează în conformitate cu prezentul cod dacă tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte nu dispun altfel.

(6) În temeiul prezentului cod se sancţionează contravenţiile săvîrşite la bordul unei nave militare maritime sau aeriene aparţinînd Republicii Moldova, indiferent de locul aflării navei.

(7) Se consideră loc al săvîrşirii acţiunii locul în care a fost săvîrşită acţiunea prejudiciabilă, indiferent de timpul survenirii urmărilor. În caz de inacţiune, loc al săvîrşirii faptei se consideră locul unde trebuia să se desfăşoare acţiunea pe care persoana a omis să o efectueze, indiferent de timpul survenirii urmărilor.

Articolul 5. Principiul legalităţii

(1) Nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvîrşirea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenţionale decît în conformitate cu legea contravenţională.

(2) Interpretarea extensivă defavorabilă şi aplicarea prin analogie a legii contravenţionale sînt interzise

(3) Legea contravenţională nu urmăreşte cauzarea de suferinţe fizice sau lezarea demnităţii omului. Nimeni nu poate fi supus la torturi, nici la pedepse sau tratamente crude, inumane ori degradante.

Articolul 6. Principiul egalităţii în faţa legii

(1) Persoanele care au săvîrşit contravenţii sînt egale în faţa legii şi a autorităţilor publice şi sînt supuse răspunderii contravenţionale fără deosebire de rasă, naţionalitate, limbă, religie, sex, apartenenţă politică, avere, origine socială sau de orice altă situaţie.

(2) Conform prevederilor Constituţiei, ale altor legi şi/sau ale tratatelor internaţionale la care Republica Moldova este parte, anumite categorii de persoane pot beneficia de condiţii speciale de urmărire contravenţională sau de garanţia de a nu fi supuse urmăririi şi răspunderii contravenţionale.

Articolul 7. Principiul dreptăţii

Persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Articolul 8. Principiul caracterului personal al răspunderii contravenţionale

(1) Persoana este supusă răspunderii contravenţionale numai pentru fapte săvîrşite cu vinovăţie.

(2) Este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvîrşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

Articolul 9. Principiul individualizării răspunderii contravenţionale şi sancţiunii contravenţionale

(1) La aplicarea legii contravenţionale se ţine cont de caracterul şi de gradul prejudiciabil al contravenţiei, de persoana făptuitorului şi de circumstanţele atenuante ori agravante.

(2) Nimeni nu poate fi supus de două ori răspunderii contravenţionale pentru una şi aceeaşi faptă.

Capitolul II
CONTRAVENŢIA. RĂSPUNDEREA CONTRAVENŢIONALĂ

Articolul 10. Contravenţia

Constituie contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracţiunea, săvîrşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională.

Articolul 11. Contravenţia continuă

(1) Se consideră contravenţie continuă fapta care se caracterizează prin săvîrşirea neîntreruptă, timp nedeterminat, a activităţii contravenţionale. În cazul contravenţiei continue nu există pluralitate de contravenţii.

(2) Contravenţia continuă se consumă în momentul încetării acţiunii sau inacţiunii contravenţionale sau al survenirii unor evenimente care împiedică această activitate.

Articolul 12. Contravenţia prelungită

(1) Se consideră contravenţie prelungită fapta săvîrşită cu o unică intenţie, caracterizată prin două sau mai multe acţiuni şi/sau inacţiuni contravenţionale identice comise cu un singur scop, alcătuind în ansamblu o contravenţie.

(2) Contravenţia prelungită se consumă în momentul săvîrşirii ultimei acţiuni sau inacţiuni contravenţionale.

Articolul 13. Tentativa

Se consideră tentativă de contravenţie acţiunea sau inacţiunea intenţionată, îndreptată nemijlocit spre săvîrşirea unei contravenţii care, din cauze independente de voinţa făptuitorului, nu şi-a produs efectul.

Articolul 14. Vinovăţia

(1) Contravenţia se săvîrşeşte cu intenţie sau din imprudenţă.

(2) Contravenţia se consideră săvîrşită cu intenţie dacă persoana care a săvîrşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conştient survenirea acestor urmări.

(3) Contravenţia se consideră săvîrşită din imprudenţă dacă persoana care a săvîrşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod uşuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deşi trebuia şi putea să le prevadă.

(4) Dacă, drept rezultat al săvîrşirii cu intenţie a contravenţiei, se produc urmări mai grave care, conform legii, atrag înăsprirea sancţiunii contravenţionale şi care nu erau cuprinse de intenţia persoanei care a săvîrşit-o, răspunderea contravenţională pentru atare urmări survine numai dacă persoana a prevăzut urmările prejudiciabile, dar considera în mod uşuratic că ele vor putea fi evitate, sau dacă persoana nu a prevăzut posibilitatea survenirii acestor urmări, deşi trebuia şi putea să le prevadă. În consecinţă, contravenţia se consideră intenţionată.

Articolul 15. Răspunderea pentru contravenţia săvîrşită în stare de ebrietate produsă de alcool sau de alte substanţe

Starea de ebrietate produsă de consumarea voluntară a alcoolului sau a altor substanţe nu înlătură caracterul contravenţional al faptei. Cauzele ebrietăţii, gradul şi influenţa ei asupra săvîrşirii contravenţiei se iau în considerare la stabilirea pedepsei.

Articolul 16. Răspunderea contravenţională a persoanei fizice

(1) Este pasibilă de răspundere contravenţională persoana fizică responsabilă care, în momentul săvîrşirii contravenţiei, are împlinită vîrsta de 18 ani.

(2) Persoana fizică cu vîrsta între 16 şi 18 ani este pasibilă de răspundere contravenţională pentru săvîrşirea faptelor prevăzute la art.69 alin.(1), art.78, 85, 87, art.88 alin.(1), art.89, art.91 alin.(1), art.104, 105, art.157 alin.(1)–(4), (6), (7) şi (9)–(12), art.203, art.204 alin.(1), (2) şi (3), art.228-245, 336, 342, 352-357, 363, 365, art.366 alin.(1), art.367, 368, 370, art.372 alin.(2).

(3) În cazul minorului care a săvîrşit o faptă ce se încadrează în dispoziţia normei din partea specială a cărţii întîi, agentul constatator, procurorul sau instanţa de judecată expediază materialele cauzei contravenţionale autorităţii administraţiei publice locale pentru problemele minorilor. La demersul agentului constatator, instanţa de judecată poate aplica faţă de minor măsuri de constrîngere cu caracter educativ conform art.104 din Codul penal.

(4) Pentru săvîrşirea contravenţiilor în afara exercitării atribuţiilor de serviciu, militarii răspund contravenţional conform dispoziţiilor generale.

[Alin.(5) art.16 abrogat prin Legea nr.196 din 28.07.2016, în vigoare 16.09.2016]

(6) Persoana cu funcţie de răspundere (persoană căreia, într-o întreprindere, instituţie, organizaţie, indiferent de tipul de proprietate şi forma juridică de organizare, într-o autoritate publică centrală sau locală, i se acordă, permanent sau provizoriu, prin lege, prin numire, alegere sau în virtutea unei însărcinări, anumite drepturi şi obligaţii în vederea exercitării funcţiilor autorităţii publice sau a acţiunilor administrative de dispoziţie, organizatorice ori economice) este pasibilă de răspundere contravenţională pentru săvîrşirea unei fapte prevăzute de prezentul cod în cazul:

a) folosirii intenţionate a atribuţiilor sale contrar obligaţiilor de serviciu;

b) depăşirii vădite a drepturilor şi atribuţiilor acordate prin lege;

c) neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a obligaţiilor de serviciu.

(6^1) În cazul în care fapta contravenţională este comisă prin adoptarea sau neadoptarea unui act de către un organ colegial, răspunde fiecare dintre membrii organului colegial.

(6^2) Membrul organului colegial nu este pasibil de răspundere pentru adoptarea unui act dacă există probe care demonstrează că:

a) nu a fost prezent la şedinţă şi nu şi-a exercitat votul în contumacie; sau

b) nu a participat la vot; sau

c) a votat împotrivă.

(6^3) Membrul organului colegial nu este pasibil de răspundere pentru neadoptarea unui act dacă există probe care demonstrează că:

1) nu a ştiut şi nici nu trebuia să ştie că este necesară adoptarea actului; sau

2) în cazul în care are dreptul legal, contractual sau statutar, a făcut demersurile necesare pentru a convoca şedinţa sau de a include pe agenda organului colegial chestiunea adoptării actului respectiv, precum şi a exercitat corect obligaţiile sale privind organizarea, desfăşurarea şedinţei organului colegial sau, după caz, semnarea, avizarea, contrasemnarea, raportarea cererilor, demersurilor, dosarelor şi documentaţiei necesare pentru pregătirea ordinei de zi şi examinarea proiectelor deciziilor; sau

3) a lipsit de la şedinţa pe a cărei ordine de zi era sau la care s-a examinat problema respectivă din următoarele motive:

a) nu a ştiut şi nici nu putea să cunoască despre convocarea şedinţei;

b) a participat într-o cauză în instanţa de judecată, instituţia arbitrală sau într-o şedinţă de mediere;

c) s-a aflat într-o deplasare în interes de serviciu într-o altă localitate decît cea în care s-a convocat şedinţa;

d) s-a aflat în concediu;

e) şedinţa a avut loc anterior expirării termenului de 9 zile de la decesul soţului/soţiei, concubinului/concubinei sau al unei rude apropiate;

f) accidentul, calamitatea naturală sau altă cauză a făcut imposibilă participarea la şedinţă; sau

4) a votat anterior pentru adoptarea actului.

(7) În lipsa condiţiilor enunţate la alin.(6), persoana cu funcţie de răspundere vinovată de săvîrşirea unei contravenţii răspunde conform dispoziţiilor generale.

[Art.16 completat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.16 completat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 16[1]. Răspunderea contravenţională a proprietarului vehiculului

(1) Prin derogare de la prevederile art.16, pentru contravenţiile constatate cu mijloace tehnice certificate/omologate şi/sau cu mijloace de măsurare adecvate şi verificate metrologic sau etalonate în conformitate cu prevederile actelor normative, persoana fizică sau juridică proprietar al vehiculului cu care s-a comis contravenţia este pasibilă de răspundere contravenţională sub formă de amendă dacă, în termen de 60 de zile lucrătoare, aceasta nu comunică în condiţiile art.443[1] identitatea conducătorului vehiculului în momentul săvârşirii contravenţiei.

(2) În cazul răspunderii contravenţionale în condiţiile alin.(1) al prezentului articol nu se aplică puncte de penalizare conform art.36 şi nu se fac înscrieri în cazierul contravenţional.

(3) Prevederile alin.(1) nu se aplică dacă se constată că, la momentul săvârşirii contravenţiei, vehiculul se afla în posesia altei persoane sau proprietarul a fost deposedat de vehicul în mod ilicit.

[Art.16[1] introdus prin Legea nr.35 din 02.03.2023, în vigoare 06.07.2023]

Articolul 17. Răspunderea contravenţională a persoanei juridice

(1) O persoană juridică, cu excepţia autorităţilor publice, este pasibilă de răspundere contravenţională pentru o faptă prevăzută de prezentul cod dacă:

a) aceasta nu a îndeplinit sau a îndeplinit necorespunzător dispoziţiile directe ale legii ce stabilesc îndatoriri sau interdicţii privind efectuarea unei anumite activităţi sau a efectuat o activitate ce nu corespunde actelor sale de constituire sau scopurilor sale declarate;

b) fapta a fost săvîrşită în interesul persoanei juridice respective de către o persoană fizică împuternicită cu funcţii de conducere, care a acţionat independent sau ca parte a unui organ al persoanei juridice;

c) fapta a fost admisă sau autorizată, sau aprobată, sau utilizată de către persoana împuternicită cu funcţii de conducere;

d) fapta a fost săvîrşită datorită lipsei de supraveghere şi control din partea persoanei împuternicite cu funcţii de conducere.

(1[1]) O persoană fizică se consideră împuternicită cu funcţii de conducere dacă are cel puţin una din următoarele funcţii:

a) de reprezentare a persoanei juridice;

b) de luare a deciziilor în numele persoanei juridice;

c) de exercitare a controlului în cadrul persoanei juridice.

(2) Persoana juridică răspunde contravenţional în cazul în care norma materială din partea specială a cărţii întîi prevede expres sancţionarea ei.

(3) Dacă în partea specială a cărţii întîi este prevăzută răspunderea contravenţională a persoanei juridice, întreprinderea individuală răspunde ca persoană juridică.

(4) Răspunderea contravenţională a persoanei juridice nu exclude răspunderea persoanei fizice sau, după caz, a persoanei cu funcţie de răspundere pentru contravenţia săvîrşită.

Articolul 17[1]. Responsabilitatea

Responsabilitatea este starea psihologică a persoanei care are capacitatea de a înţelege caracterul prejudiciabil al faptei, precum şi capacitatea de a-şi manifesta voinţa şi de a-şi dirija acţiunile.

Articolul 18. Proporţiile şi daunele

(1) Se consideră de mici proporţii valoarea bunurilor sustrase, dobîndite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală sau valoarea pagubei pricinuite care, la momentul săvîrşirii contravenţiei, nu depăşeşte 20% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat, aprobat de Guvern pentru anul în curs la data săvîrşirii faptei.

(2) Caracterul considerabil sau esenţial al daunei cauzate se stabileşte luându-se în considerare valoarea, cantitatea şi însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială şi venitul acesteia, existenţa persoanelor întreţinute, alte circumstanţe care influenţează esenţial asupra stării materiale a victimei, indiferent de proporţii.

(3) Caracterul considerabil sau esenţial al daunei cauzate în cazul prejudicierii drepturilor şi intereselor ocrotite de lege se stabileşte luându-se în considerare gradul lezării drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale victimei.

[Art.18 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Capitolul III
CAUZELE CARE ÎNLĂTURĂ CARACTERUL CONTRAVENŢIONAL AL FAPTEI ŞI RĂSPUNDEREA CONTRAVENŢIONALĂ

Articolul 19. Cauzele care înlătură caracterul contravenţional al faptei

Se consideră cauze care înlătură caracterul contravenţional al faptei:

[Lit.a) art.19 abrogată prin Legea nr.208 din 17.11.2016, în vigoare 16.03.2017]

b) legitima apărare;
c) starea de extremă necesitate;
d) constrîngerea fizică şi/sau psihică;
e) riscul întemeiat;
f) cazul fortuit;
g) executarea ordinului sau dispoziţiei superiorului.

[Art.19 completat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 20. Starea de iresponsabilitate constatată în modul stabilit de lege

[Art.20 abrogat prin Legea nr.208 din 17.11.2016, în vigoare 16.03.2017]

Articolul 21. Legitima apărare

Este în stare de legitimă apărare persoana care săvîrşeşte o faptă pentru a respinge un atac direct, imediat, material şi real, îndreptat împotriva sa, împotriva unei alte persoane sau împotriva unui interes public.

Articolul 22. Starea de extremă necesitate

Este în stare de extremă necesitate persoana care săvîrşeşte acţiuni pentru a salva viaţa, integritatea corporală ori sănătatea sa, precum şi viaţa, integritatea corporală ori sănătatea unei alte persoane, un bun preţios al său ori al unei alte persoane, sau interesele publice de la un pericol grav iminent, care nu poate fi înlăturat altfel.

Articolul 23. Constrîngerea fizică şi/sau psihică

(1) Nu constituie contravenţie fapta prevăzută de prezentul cod săvîrşită din cauza unei constrîngeri fizice căreia persoana nu i-a putut rezista şi care nu putea fi înlăturată în alt mod.

(2) Nu constituie contravenţie fapta, prevăzută de prezentul cod, săvîrşită din cauza unei constrîngeri psihice exercitată prin ameninţare cu un pericol iminent, pentru sine ori pentru o altă persoană, care nu putea fi înlăturat în alt mod.

Articolul 24. Riscul întemeiat

(1) Nu constituie contravenţie fapta, prevăzută de prezentul cod, care a cauzat daune intereselor ocrotite de lege în cazul riscului întemeiat în atingerea unor scopuri socialmente utile.

(2) Se consideră întemeiat riscul fără de care scopul socialmente util nu a putut fi atins, iar persoana care a riscat a luat măsuri de prevenire a cauzării de daune intereselor ocrotite de lege.

(3) Nu poate fi considerat întemeiat riscul îmbinat cu bună ştiinţă cu pericolul pentru viaţa persoanei sau cu pericolul provocării unui dezastru ecologic ori social.

Articolul 25. Cazul fortuit

(1) Nu constituie contravenţie fapta, prevăzută de prezentul cod, al cărei rezultat este consecinţa unei împrejurări care nu putea fi prevăzută.

(2) Nu constituie caz fortuit împrejurările create prin concursul contravenţiilor.

Articolul 25[1]. Executarea ordinului sau dispoziţiei superiorului

(1) Nu constituie contravenţie fapta prevăzută de legea contravenţională, săvârşită de persoană în vederea executării unui ordin sau dispoziţii a superiorului care sunt obligatorii pentru aceasta, dacă ordinul sau dispoziţia nu sunt vădit ilegale şi dacă persoana care le-a executat nu a ştiut că ordinul sau dispoziţia sunt ilegale. Răspunderii contravenţionale pentru fapta săvârşită este supusă persoana care a emis ordinul sau dispoziţia ilegală.

(2) Persoana care a comis intenţionat contravenţia în vederea executării ordinului sau dispoziţiei vădit ilegale a superiorului răspunde contravenţional în temeiuri generale.

(3) Neexecutarea ordinului sau dispoziţiei vădit ilegale exclude răspunderea contravenţională pentru neexecutare şi/sau producere de daune în legătură cu aceasta.

(4) Dispoziţiile prezentului articol se aplică tuturor subiecţilor răspunderii contravenţionale.

[Art.25[1] introdus prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 26. Înlăturarea răspunderii contravenţionale

Înlăturarea răspunderii contravenţionale pentru fapta ce conţine elementele constitutive ale contravenţiei are loc în cazul:

a) renunţării benevole la săvîrşirea contravenţiei;

a[1]) stării de iresponsabilitate;

b) contravenţiei neînsemnate sau al tentativei de contravenţie neînsemnată;

c) împăcării victimei cu făptuitorul;

c[1]) încheierii tranzacţiei conform Legii cu privire la mediere;

d) prescripţiei răspunderii contravenţionale;

e) amnistiei;

f) constatării amiabile a accidentului rutier.

[Art.26 completat prin Legea nr.16 din 15.02.2019, în vigoare 08.03.2019]

Articolul 27. Renunţarea benevolă la săvîrşirea contravenţiei

Este renunţare benevolă la săvîrşirea contravenţiei încetarea acţiunii îndreptată nemijlocit spre săvîrşirea contravenţiei dacă persoana este conştientă de posibilitatea finalizării faptei.

Articolul 27[1]. Starea de iresponsabilitate

(1) Se consideră în stare de iresponsabilitate persoana care săvîrşeşte o faptă prejudiciabilă aflîndu-se în imposibilitatea de a-şi conştientiza sau de a-şi dirija acţiunile din cauza unei boli psihice cronice, a unei tulburări temporare a activităţii psihice, a alienării mintale sau a unei alte stări psihice patologice.

(2) Nu este pasibilă de răspundere contravenţională persoana care a săvîrşit o faptă în stare de responsabilitate, dar care, pînă la pronunţarea hotărîrii de sancţionare, s-a îmbolnăvit de o boală psihică, fiind lipsită de posibilitatea de a-şi conştientiza sau de a-şi dirija acţiunile sale.

Articolul 28. Contravenţia neînsemnată, tentativa de contravenţie neînsemnată

(1) Se consideră neînsemnată contravenţia pentru care prezentul cod prevede în calitate de sancţiune maximă amenda de pînă la 10 unităţi convenţionale.

(2) În cazul contravenţiei neînsemnate sau a tentativei de contravenţie neînsemnată, autoritatea (persoana cu funcţie de răspundere) competentă să examineze cauza contravenţională poate înlătura răspunderea contravenţională, limitîndu-se la adresarea unei observaţii verbale făptuitorului.

Articolul 29. Împăcarea victimei cu făptuitorul

Procesul contravenţional pornit încetează în cazul împăcării victimei cu făptuitorul în contravenţiile prevăzute la art.69, 78, art.96 alin.(1) lit.a) şi alin.(3), art.97, art.97[1] alin.(1), art.97[2]-105, art.242 alin.(1). Împăcarea este personală. Pentru persoanele lipsite de capacitate de exerciţiu, împăcarea se face de reprezentanţii lor legali. Persoanele cu capacitate de exerciţiu limitată se pot împăca cu încuviinţarea reprezentanţilor lor legali.

Articolul 30. Prescripţia răspunderii contravenţionale

(1) Prescripţia înlătură răspunderea contravenţională.

(2) Termenul general de prescripţie a răspunderii contravenţionale este de un an.

(3) Termenul special de prescripţie pentru contravenţiile prevăzute la art.74 alin.(4) şi (10), art.78[1], art.155[1], art.177 alin.(3) şi (4) lit.c), d), g) şi art.179 este de 18 luni.

(4) Termenul de prescripţie a răspunderii contravenţionale se reduce la jumătate pentru persoanele care la data săvîrşirii contravenţiei erau minore.

(5) Termenul de prescripţie curge de la data săvîrşirii contravenţiei şi pînă la data rămînerii definitive a hotărîrii cu privire la cauza contravenţională.

(6) În cazul săvîrşirii unei noi contravenţii de către aceeaşi persoană, termenul de prescripţie se calculează pentru fiecare contravenţie separat.

(7) Curgerea termenului de prescripţie se suspendă dacă persoana care a săvîrşit contravenţia se sustrage de la procesul contravenţional. În acest caz, curgerea termenului de prescripţie se reia de la data reţinerii persoanei sau autodenunţării.

(8) În cazul prevăzut la alin.(6), persoana nu poate fi trasă la răspundere contravenţională dacă de la data săvîrşirii contravenţiei a trecut un an şi în această perioadă nu a fost săvîrşită o nouă contravenţie.

(9) În cazul contravenţiei continue şi al contravenţiei prelungite, termenul de prescripţie curge de la data săvîrşirii ultimei acţiuni sau a inacţiunii.

(10) Termenul de prescripţie a punerii în executare a sancţiunii contravenţionale este de un an, calculat din data la care decizia sau hotărîrea prin care aceasta a fost aplicată a rămas definitivă.

(11) Se consideră că nu a fost supus răspunderii contravenţionale contravenientul:

a) a cărui răspundere contravenţională a fost înlăturată;

b) care a executat integral sancţiunea;

c) în a cărui privinţă procesul contravenţional a încetat.

[Art.30 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.30 modificat prin Legea nr.159 din 06.12.2019, în vigoare 20.01.2020]

[Art.30 completat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 31. Amnistia

(1) Amnistia este actul care are ca efect înlăturarea răspunderii contravenţionale şi a executării sancţiunii contravenţionale, reducerea sau comutarea sancţiunii contravenţionale.

(2) Amnistia nu are efecte asupra măsurilor de siguranţă şi nici asupra drepturilor victimei.

Articolul 31[1]. Constatarea amiabilă a accidentului rutier

(1) Constatarea amiabilă a accidentului rutier se aplică în contravenţiile prevăzute la art.242 alin.(1), în cazul în care în accident sînt implicate două vehicule, accidentul fiind soldat numai cu deteriorarea nesemnificativă a vehiculelor, fără cauzare de vătămări corporale victimei, iar proprietarii şi/sau utilizatorii vehiculelor deţin, la data producerii accidentului, poliţa de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă sau certificatul de asigurare „Carte Verde” (în cazul vehiculului aflat în proprietatea sau utilizarea unei persoane asigurate în străinătate), valabile.

(2) Procedura de constatare amiabilă a accidentului rutier nu se aplică în cazul accidentului care s-a soldat cu vătămări corporale şi/sau cu deteriorarea bunurilor (de exemplu, instalaţii rutiere, piloni, garduri, clădiri etc.), altele decît vehiculele implicate în accidentul rutier.

(3) Procedura de constatare amiabilă a accidentului rutier constă în completarea, semnarea şi prezentarea de către conducătorii de vehicule implicaţi în accident a formularului „Constatare amiabilă de accident” către asigurător, conform prevederilor Legii nr.414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

(4) Constatarea amiabilă a accidentului rutier înlătură răspunderea contravenţională.

[Art.31[1] introdus prin Legea nr.16 din 15.02.2019, în vigoare 08.03.2019]

Capitolul IV
SANCŢIUNILE CONTRAVENŢIONALE

Articolul 32. Sancţiunea contravenţională

(1) Sancţiunea contravenţională este o măsură de constrîngere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare ce se aplică, în numele legii, persoanei care a săvîrşit o contravenţie.

(2) Sancţiunile contravenţionale aplicabile persoanei fizice sînt:

a) avertismentul;

b) amenda;

c) privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate;

d) privarea de dreptul de a deţine anumite funcţii;

e) aplicarea punctelor de penalizare;

f) privarea de dreptul special (dreptul de a conduce vehicule, dreptul de deţinere sau port şi folosire a armei);

f[1]) suspendarea exercitării dreptului special de a conduce vehicule;

g) munca neremunerată în folosul comunităţii;

h) arestul contravenţional.

(3) Privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate, privarea de dreptul de a deţine anumite funcţii, privarea de dreptul special, suspendarea exercitării dreptului special de a conduce vehicule şi punctele de penalizare pot fi aplicate şi ca sancţiuni complementare.

(4) Minorii pot fi sancţionaţi complementar doar cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate.

(5) Sancţiunile contravenţionale aplicabile persoanei juridice sînt:

a) amenda;

b) privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate.

(6) Privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate poate fi aplicată şi ca sancţiune complementară.

[Art.32 completat prin Legea nr.35 din 02.03.2023, în vigoare 06.07.2023]

[Art.32 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 33. Avertismentul

(1) Avertismentul constă în atenţionarea contravenientului asupra pericolului faptei săvîrşite şi în recomandarea de a respecta pe viitor dispoziţiile legale.

(2) Avertismentul se aplică în scris.

(3) Sancţiunea avertismentului, prevăzută la art.198 alin.(3), (4), art.247 alin.(1), art.249 alin.(1), art.250 alin.(1), art.251 alin.(4), (5), art.319, art.366 alin.(1), se aplică de către agentul constatator în condiţiile art.446 alin.(1), fără remiterea cauzei contravenţionale în instanţa de judecată.

Articolul 34. Amenda

(1) Amenda este o sancţiune pecuniară, care se aplică în cazurile şi în limitele prevăzute de prezentul cod. Amenda se stabileşte în unităţi convenţionale. O unitate convenţională este egală cu 50 lei.

(2) Amenda se aplică persoanelor fizice de la una la 1500 de unităţi convenţionale, iar persoanelor cu funcţie de răspundere – de la 10 la 1500 de unităţi convenţionale.

(2[1]) Amenda se aplică persoanelor juridice în limitele stabilite de articolul din partea specială a cărţii întîi a prezentului cod, după caz:

a) amendă de la 10 la 1500 de unităţi convenţionale;

b) amendă în mărimea valorii produsului, serviciului respectiv care constituie obiectul contravenţiei, dar nu mai puţin de valoarea limitei maxime în unităţi convenţionale, în cazul în care acest fapt este prevăzut expres de norma materială din partea specială a cărţii întîi.

(2[2]) Comiterea repetată de către persoana juridică, în decursul unui an, a încălcărilor specificate în partea specială a cărţii întîi a prezentului cod se sancţionează cu amendă în mărime dublă din suma amenzii în valoarea limitei maxime, indicată în partea specială a cărţii întîi.

(2[3]) Comiterea de către persoana juridică a treia oară şi mai mult, în decursul unui an, a încălcărilor specificate în partea specială a cărţii întîi a prezentului cod se sancţionează cu amendă în mărime triplă din suma amenzii în valoarea limitei maxime, indicată în partea specială a cărţii întîi.

(2^4) Amenda se achită de către contravenient în mod benevol în termen de 30 de zile de la data stabilirii acesteia.

(2^5) Amenzile aplicate pentru săvîrşirea contravenţiilor se virează în bugetul de stat, cu excepţia celor prevăzute la alin.(2^6)–(2^9).

(2^6) Amenzile aplicate de către comisia administrativă de pe lîngă autoritatea publică locală executivă pentru contravenţiile prevăzute la art.398 se virează în bugetul local respectiv.

(2^7) Amenzile aplicate de către organele Serviciului Fiscal de Stat pentru contravenţiile prevăzute la art.263 alin.(2) se virează în bugetul asigurărilor sociale de stat.

[Alin.(2^8) art.34 abrogat prin Legea nr.23 din 27.02.2020, în vigoare 20.04.2020]

(2^9) Amenzile aplicate de către Compania Naţională de Asigurări în Medicină pentru săvîrşirea contravenţiilor prevăzute la art.413 se virează în bugetul fondurilor asigurărilor obligatorii de asistenţă medicală.

(3) Contravenientul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plăteşte în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale.

În acest caz se consideră că sancţiunea amenzii este executată integral, cu excepţia cazului în care a fost contestată decizia de aplicare a sancţiunii contravenţionale şi contravenientul nu şi-a retras cererea de contestare a deciziei, emisă asupra cauzei contravenţionale, pînă la cercetarea judecătorească.

(3^1) Evidenţa executării sancţiunilor amenzilor se ţine în Registrul debitorilor. Conţinutul Registrului debitorilor, modul de ţinere a acestuia şi modul de evidenţă a executării sancţiunilor amenzilor se reglementează de către Guvern.

(4) Dacă persoana fizică sau juridică nu a achitat amenda în decursul a 30 de zile de la data stabilirii acesteia, se va proceda conform reglementărilor Codului de executare. În cazul în care achitarea amenzii nu este posibilă din cauza lipsei ori a insuficienţei bunurilor sau din cauza eschivării cu rea-voinţă a contravenientului de la achitarea acesteia, instanţa de judecată poate înlocui suma neachitată a amenzii, după caz, cu:

a) amendă în mărime dublă, care însă nu poate depăşi limita maximă a sancţiunii cu amenda prevăzută de norma materială contravenţională sau de prezentul articol;

b) privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an;

c) muncă neremunerată în folosul comunităţii, calculîndu-se o oră de muncă pentru o unitate convenţională, durata muncii fiind de cel mult 60 de ore;

d) arest contravenţional, calculîndu-se o zi de arest pentru 2 unităţi convenţionale, durata arestului fiind de cel mult 30 de zile. În acest caz, se va ţine cont de restricţiile prevăzute la art.38 alin.(4).

(5) În cazurile prevăzute la alin.(4), suma neachitată a amenzii stabilite pentru contravenţiile prevăzute la art.228-245 poate fi înlocuită cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la un an.

(6) Pentru situaţiile enumerate la alin.(4) lit.a), c) şi d), privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an poate fi aplicată ca sancţiune complementară.

(7) În cazurile prevăzute la alin.(4), suma neachitată a amenzii stabilite persoanei juridice poate fi înlocuită cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(8) Amenda se înlocuieşte de către instanţa de judecată în a cărei rază teritorială îşi are sediul autoritatea din care face parte agentul constatator care a examinat cauza, la demersul

acestuia sau al procurorului care a examinat cauza. În cazul în care sancţiunea este aplicată de către instanţa de judecată, înlocuirea se efectuează de către instanţa care a judecat cauza în fond, la demersul executorului judecătoresc.

[Art.34 modificat prin Legea nr.257 din 16.12.2020, în vigoare 01.01.2021]
[Art.34 modificat prin Legea nr.23 din 27.02.2020, în vigoare 20.04.2020]
[Art.34 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]
[Art.34 completat prin Legea nr.178 din 26.07.2018, în vigoare 01.10.2018]

Notă: Se declară neconstituţional textul „din momentul stabilirii ei" din alin.(3) art.34, conform Hot. Curţii Constituţionale nr.7 din 26.04.2018, în vigoare 26.04.2018

Articolul 35. Privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate. Privarea de dreptul de a deţine anumite funcţii

(1) Privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate constă în interzicerea temporară persoanei fizice de a desfăşura o anumită activitate. Sancţiunea privării de dreptul de a desfăşura o anumită activitate poate fi aplicată în cazul în care activitatea a fost folosită la săvîrşirea contravenţiei sau în cazul în care contravenţia reprezintă o încălcare a regulilor de desfăşurare a acestei activităţi.

[Alin.(2) art.35 abrogat prin Legea nr.208 din 17.11.2016, în vigoare 16.03.2017]

(3) Privarea de dreptul de a desfăşura anumită activitate sau privarea de dreptul de a deţine anumite funcţii poate fi aplicată de instanţa de judecată pentru un termen de la 3 luni la un an. Această sancţiune se aplică în cazurile în care, ţinînd cont de caracterul contravenţiilor comise de persoana vinovată, legea declară ca fiind inadmisibilă desfăşurarea unei anumite activităţi sau deţinerea unei anumite funcţii de către aceasta.

Articolul 36. Aplicarea punctelor de penalizare. Suspendarea exercitării dreptului special. Privarea de dreptul special

(1) În cazurile şi în mărimea prevăzute de sancţiunile normelor contravenţionale din capitolele XII şi XIII ale cărţii întâi, conducătorului vehiculului declarat vinovat de săvârşirea contravenţiei, odată cu aplicarea sancţiunii principale, i se aplică un număr de puncte de penalizare ca sancţiune complementară.

(2) Dacă aplicarea sancţiunii în modul prevăzut la alin.(1) condiţionează acumularea a 15 puncte de penalizare, agentul constatator, după aplicarea sancţiunii principale şi a punctelor de penalizare, propune suspendarea exercitării dreptului special de a conduce vehicule pe un termen de la 30 la 180 de zile, ca sancţiune complementară.

(3) Suspendarea exercitării dreptului special de a conduce vehicule constă în interzicerea temporară persoanei fizice de a conduce vehicule, inclusiv prin ridicarea permisului de conducere.

(4) Suspendarea exercitării dreptului special de a conduce vehicule ca sancţiune complementară se aplică de către şeful, şefii adjuncţi şi şefii subdiviziunilor teritoriale ale Inspectoratului Naţional de Securitate Publică, pe un termen de la 30 la 180 de zile, imediat survenirii circumstanţelor de la alin.(2) sau pentru contravenţiile a căror sancţiune complementară prevede şi suspendarea exercitării dreptului special. Suspendarea exercitării dreptului special de a conduce vehicule se aplică pe un termen de:

a) 30 de zile – dacă persoana acumulează 15 puncte de penalizare;

b) 60 de zile – dacă persoana acumulează, din nou, cel puţin 15 puncte de penalizare în următoarele 6 luni de la data expirării ultimei suspendări a exercitării dreptului special de a conduce vehicule;

c) 180 de zile – dacă persoana acumulează, din nou, cel puţin 15 puncte de penalizare în următoarele 12 luni de la data expirării ultimei suspendări repetate, aplicată în conformitate cu lit.b), a exercitării dreptului special de a conduce vehicule.

(5) Punctele de penalizare se anulează la expirarea termenului de 6 luni de la data constatării contravenţiei pentru care au fost aplicate sau de la data aplicării, prin decizia agentului constatator rămasă definitivă, a suspendării exercitării dreptului special de a conduce vehicule, sau de la data privării, prin hotărâre judecătorească, de dreptul de a conduce vehicule.

(6) Modul de evidenţă a punctelor de penalizare şi modul de asigurare a accesului titularului dreptului de a conduce vehicule la informaţia despre punctele de penalizare se stabilesc de Guvern.

(7) Privarea de dreptul de a conduce vehicule se aplică de instanţa de judecată pe un termen de la 6 luni la 3 ani. Suspendarea exercitării dreptului special de a conduce vehicule, precum şi privarea de dreptul de a conduce vehicule nu pot fi aplicate persoanei cu dizabilităţi care foloseşte vehiculul ca unic mijloc de deplasare, cu excepţia cazurilor în care aceasta l-a condus atribuindu-i cu bună ştiinţă un număr de înmatriculare fals ori l-a condus în stare de ebrietate produsă de alcool, de droguri şi/sau de alte substanţe ce provoacă această stare şi care au drept urmare dereglarea psihofuncţională a organismului, ori s-a eschivat de la examenul medical de constatare a stării de ebrietate, ori a părăsit locul accidentului rutier la care a fost participant.

(8) Privarea de dreptul de deţinere sau port şi folosire a armei se dispune de instanţa de judecată pe un termen de la 2 la 5 ani, în funcţie de gravitatea contravenţiei prevăzute în partea specială a cărţii întâi.

(9) La expirarea termenului de privare sau de suspendare a dreptului de a conduce vehicule sau de dreptul de deţinere sau port şi folosire a armei, persoana este repusă în acest drept în modul stabilit de Guvern.

[Art.36 în redacţia Legii nr.35 din 02.03.2023, în vigoare 06.07.2023]
[Art.36 modificat prin Legea nr.237 din 24.12.2021, în vigoare 14.02.2022]
[Art.36 completat prin Legea nr.138 din 19.07.2018, în vigoare 14.12.2018]
[Art.36 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]
[Art.36 modificat prin Legea nr.295 din 21.12.2017, în vigoare 12.01.2018]

Articolul 37. Munca neremunerată în folosul comunităţii

(1) Munca neremunerată în folosul comunităţii constă în antrenarea contravenientului persoană fizică, în afara timpului de serviciu de bază sau de studii, la munca stabilită de autoritatea administraţiei publice locale.

(2) Munca neremunerată în folosul comunităţii se stabileşte pe o durată de la 10 la 60 de ore şi se execută în 2-4 ore pe zi. În cazul contravenientului care nu este angajat în cîmpul muncii, nu este antrenat în activităţi de bază sau de studii, la solicitarea sau cu acordul acestuia, sancţiunea poate fi executată pînă la 8 ore pe zi.

(3) Munca neremunerată în folosul comunităţii poate fi aplicată doar persoanelor care acceptă să execute o asemenea sancţiune, cu excepţia contravenţiei prevăzute la art.78^1 şi 318^1, pentru care acordul persoanei nu este necesar.

(4) După pronunţarea hotărîrii judecătoreşti, preşedintele şedinţei de judecată explică esenţa sancţiunii muncii neremunerate în folosul comunităţii, fapt care se consemnează în procesul-verbal al şedinţei de judecată.

(5) Contravenientului sancţionat cu muncă neremunerată în folosul comunităţii i se ia în scris un angajament prin care se obligă să se prezinte în termen de 10 zile la organul de probaţiune în a cărui rază teritorială îşi are domiciliul.

(6) În caz de eschivare de la munca neremunerată în folosul comunităţii, această sancţiune se înlocuieşte cu arest contravenţional, calculîndu-se o zi de arest pentru 2 ore de

muncă neremunerată în folosul comunităţii. Demersul cu privire la înlocuirea muncii neremunerate în folosul comunităţii cu arest contravenţional se examinează de către instanţa de judecată în termen de 30 de zile.

(7) Munca neremunerată în folosul comunităţii nu poate fi aplicată militarilor prin contract şi persoanelor care nu au atins vîrsta de 16 ani.

[Alin.(8) art.37 abrogat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

(9) Militarii în termen şi militarii cu termen redus sancţionaţi cu muncă neremunerată în folosul comunităţii execută această sancţiune contravenţională în unitatea militară.

[Art.37 modificat prin Legea nr.316 din 17.11.2022, în vigoare 09.01.2023]
[Art.37 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]
[Art.37 completat prin Legea nr.159 din 06.12.2019, în vigoare 20.01.2020]
[Art.37 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 38. Arestul contravenţional

(1) Arestul contravenţional este o sancţiune contravenţională excepţională care constă în privarea de libertate pe un termen stabilit prin hotărîre judecătorească şi care se execută în condiţiile prevăzute de Codul de executare.

(2) Arestul contravenţional se aplică, de regulă, pentru săvîrşirea unei fapte care ameninţă sau pune în pericol real sănătatea ori integritatea corporală a persoanei.

(3) Arestul contravenţional poate fi aplicat şi în cazul neexecutării intenţionate a unei alte sancţiuni contravenţionale.

(4) Durata arestului contravenţional este de la 3 la 15 zile. În cazul concursului de contravenţii sau al cumulului de hotărîri de sancţionare, pentru care, conform legii, se prevede în calitate de sancţiune arestul contravenţional, instanţa de judecată poate aplica această sancţiune pe un termen de pînă la 30 de zile.

(5) Durata reţinerii contravenţionale se include în durata arestului contravenţional.

(6) Arestul contravenţional nu poate fi aplicat, dacă acesta ar ameninţa sau ar pune în pericol real sănătatea ori integritatea corporală a contravenientului, persoanelor cu dizabilităţi severe şi accentuate, militarilor în termen, militarilor şi angajaţilor cu statut special ai Ministerului Afacerilor Interne, angajaţi în bază de contract, minorilor, femeilor gravide, femeilor care au copii cu vîrsta de pînă la 8 ani, persoanei care este unicul întreţinător al copilului cu vîrsta de pînă la 16 ani şi nici persoanelor care au împlinit vîrsta generală de pensionare. Pentru săvârşirea contravenţiei prevăzute la art.78[1] poate fi aplicat arestul contravenţional persoanelor care au împlinit vârsta generală de pensionare, cu condiţia că nu există impedimente justificate legate de starea lor de sănătate.

[Art.38 completat prin Legea nr.159 din 06.12.2019, în vigoare 20.01.2020]

Articolul 39. Privarea persoanei juridice de dreptul de a desfăşura o anumită activitate

(1) Privarea persoanei juridice de dreptul de a desfăşura o anumită activitate constă în stabilirea interdicţiei de a încheia anumite tranzacţii, de a emite acţiuni sau alte titluri de valoare, de a primi subvenţii, înlesniri şi alte avantaje de la stat sau de a desfăşura alte activităţi.

(2) Privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate poate fi limitată la un anumit teritoriu al unităţii administrativ-teritoriale sau/şi la o anumită perioadă a anului şi se stabileşte pentru un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 40. Expulzarea

[Art.40 abrogat prin Legea nr.208 din 17.11.2016, în vigoare 16.03.2017]

Capitolul V
APLICAREA SANCŢIUNII CONTRAVENŢIONALE

Articolul 41. Criteriile generale de individualizare a sancţiunii

(1) Sancţiunea contravenţională se aplică în funcţie de caracterul şi de gradul prejudiciabil al contravenţiei, de caracteristica persoanei şi de circumstanţele atenuante şi agravante.

(2) Faţă de persoana a cărei vinovăţie este dovedită se aplică o sancţiune echitabilă, în limitele şi în conformitate cu dispoziţiile prezentului cod.

(3) La stabilirea sancţiunii muncii neremunerate în folosul comunităţii sau arestului contravenţional pentru săvîrşirea contravenţiilor prevăzute la art.78-78^{2}, art.85, art.91 alin.(1), art.199 alin.(1), art.233 alin.(1) şi alin.(2^{1}), art.355, art.361 alin.(5), instanţa de judecată poate obliga contravenientul să participe la programe probaţionale în modul prevăzut de lege.

Articolul 42. Circumstanţele atenuante

(1) La aplicarea sancţiunii contravenţionale faţă de persoana a cărei vinovăţie este dovedită se consideră circumstanţe atenuante:

a) prevenirea consecinţelor prejudiciabile sau repararea benevolă a prejudiciului;

b) contribuţia la descoperirea contravenţiei;

c) săvîrşirea contravenţiei într-un concurs de împrejurări personale sau familiale;

d) săvîrşirea contravenţiei de către un minor, o femeie gravidă sau o persoană care întreţine copil cu vîrsta de pînă la 8 ani;

e) acţiunile ilegale sau imorale ale victimei care au provocat contravenţia.

(2) Se pot considera atenuante şi alte circumstanţe decît cele prevăzute la alin.(1).

Articolul 43. Circumstanţele agravante

(1) La aplicarea sancţiunii contravenţionale faţă de persoana a cărei vinovăţie este dovedită se consideră circumstanţe agravante:

a) continuarea comportării ilicite, contrar somaţiei de a se pune capăt unei astfel de comportări;

b) săvîrşirea contravenţiei de către o persoană care anterior a fost sancţionată pentru o contravenţie similară sau pentru alte fapte care au relevanţă pentru cauză;

c) instigarea sau atragerea minorilor la săvîrşirea contravenţiei;

d) săvîrşirea contravenţiei de către un grup de persoane;

e) săvîrşirea contravenţiei profitîndu-se de condiţiile unor calamităţi naturale sau ale altor stări excepţionale;

f) săvîrşirea contravenţiei în stare de ebrietate produsă de alcool sau de alte substanţe. Instanţa de judecată este în drept, în funcţie de caracterul contravenţiei, să nu considere această circumstanţă ca agravantă;

g) săvîrşirea contravenţiei faţă de un minor, de o femeie, de o persoană în etate sau faţă de o persoană care se află în imposibilitatea de a se apăra din cauza bolii, dizabilităţii ori altui factor;

h) săvârşirea contravenţiei din motive de prejudecată.

(2) Circumstanţa agravantă prevăzută în partea specială a cărţii întîi ca element constitutiv al contravenţiei nu poate fi luată în considerare la aplicarea sancţiunii.

(3) Enumerarea circumstanţelor agravante din prezentul articol este exhaustivă.

[Art.43 completat prin Legea nr.111 din 21.04.2022, în vigoare 03.07.2022]

Articolul 43^{1}. Aplicarea sancţiunii contravenţionale în cazul tentativei de contravenţie

(1) La aplicarea sancţiunii pentru tentativa de contravenţie se ţine cont de circumstanţele în virtutea cărora fapta nu şi-a produs efectul.

(2) Mărimea sancţiunii pentru tentativa de contravenţie nu poate depăşi trei sferturi din maximul celei mai aspre sancţiuni prevăzute la articolul corespunzător din partea specială a cărţii întîi pentru contravenţia consumată.

Articolul 44. Aplicarea sancţiunii contravenţionale în cazul pluralităţii de contravenţii

(1) În cazul în care una şi aceeaşi persoană săvîrşeşte două sau mai multe contravenţii, se aplică sancţiune pentru fiecare contravenţie în parte.

(2) Dacă persoana este declarată vinovată de săvîrşirea a două sau mai multe contravenţii, se aplică sancţiune pentru fiecare contravenţie în parte, stabilindu-se definitiv sancţiunea pentru concurs de contravenţii prin absorbţia sancţiunii mai uşoare de sancţiunea mai gravă ori prin cumulul sancţiunilor aplicate în limitele stabilite de articolul care prevede sancţiunea mai gravă.

Articolul 44[1]. Aplicarea sancţiunii mai blînde decît cea prevăzută de lege

(1) Ţinînd cont de circumstanţele excepţionale ale cauzei, legate de scopul şi motivele faptei, de rolul contravenientului în săvîrşirea contravenţiei, de personalitatea contravenientului, de comportarea lui în timpul şi după consumarea contravenţiei, de alte circumstanţe care micşorează esenţial gravitatea faptei şi a consecinţelor ei, precum şi de contribuirea activă a participantului unei contravenţii săvîrşite în grup la descoperirea acesteia, agentul constatator, după caz, procurorul, instanţa de judecată sau comisia administrativă poate aplica o sancţiune sub limita minimă, prevăzută de partea specială a cărţii întâi pentru contravenţia respectivă.

(2) Prevederile alin.(1) nu se aplică persoanelor care nu au executat sancţiunile contravenţionale pentru faptele comise anterior sau au antecedente penale nestinse.

[Art.44[1] modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.44[1] introdus prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 45. Repararea prejudiciului

(1) Persoana al cărei drept sau interes legitim a fost lezat prin contravenţie îl poate apăra prin acţiune civilă depusă conform legislaţiei procedurale civile. Această persoană are în special dreptul la repararea prejudiciului patrimonial şi a celui nepatrimonial cauzate prin contravenţie. Prezentul alineat se aplică în egală măsură şi în cazul în care, în sensul art.30 alin.(11), se consideră că făptuitorul nu a fost supus răspunderii contravenţionale.

(2) Soluţionînd cauza contravenţională, autoritatea competentă este în drept, la cererea victimei, să dispună repararea prejudiciului cauzat prin contravenţie în cazul în care nu există divergenţe asupra întinderii lui.

[Art.45 modificat prin Legea nr.133 din 15.11.2018, în vigoare 14.01.2019]

Articolul 46. Executarea obligaţiei a cărei neîndeplinire este sancţionată

Sancţiunea contravenţională nu absolvă contravenientul de executarea obligaţiei pentru a cărei neîndeplinire a fost aplicată.

Capitolul V[1]
REMEDIEREA UNOR ÎNCĂLCĂRI CARE CONSTITUIE CONTRAVENŢII

[Cap.V[1] (art.46[1]) introdus prin Legea nr.59 din 22.04.2021, în vigoare 21.05.2021]

Articolul 46[1]. Planul de remediere

(1) Planul de remediere reprezintă o anexă la procesul-verbal cu privire la contravenţie, întocmită în condiţiile prezentului capitol, în care agentul constatator stabileşte, cu titlu de recomandare, măsuri de remediere şi termenul realizării acestora în vederea conformării contravenientului cu cerinţele legislaţiei.

(2) Planul de remediere este întocmit şi anexat de către agentul constatator la procesul-verbal cu privire la contravenţie prin care s-a constatat contravenţia. În cazul în care contravenţia a fost constatată în urma controlului de stat efectuat de către organele abilitate cu funcţii de control, conform Legii nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activităţii de întreprinzător, planul de remediere se include în procesul-verbal de control sau se anexează la acesta.

(3) În cazul întocmirii unui plan de remediere, nu se aplică sancţiuni contravenţionale, inclusiv sancţiuni complementare, până la expirarea termenului de remediere.

(4) Termenul de remediere reprezintă o perioadă între 30 şi 90 de zile lucrătoare de la data comunicării procesului-verbal cu privire la contravenţie, în decursul căreia contravenientul are posibilitatea remedierii încălcărilor constatate şi conformării cu cerinţele legislaţiei. Termenul de remediere se stabileşte luând în considerare circumstanţele săvârşirii faptei şi complexitatea acţiunilor ce urmează a fi întreprinse de către contravenient. Termenul de remediere stabilit de agentul constatator nu poate fi modificat.

(5) Agentul constatator nu întocmeşte un plan de remediere în cazul în care:

a) contravenientul înlătură imediat încălcarea constatată;

b) în termen de 3 luni de la data realizării unei măsuri de remediere din planul de remediere, contravenientul săvârşeşte din nou contravenţia pentru care aceasta a fost stabilită;

c) contravenientului i-au fost emise prescripţii pentru aceleaşi încălcări de către organul de control, conform Legii nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activităţii de întreprinzător, iar acesta nu le-a executat în termenul stabilit;

d) încălcarea este iremediabilă.

(6) Responsabilitatea realizării măsurilor de remediere revine persoanei care, conform legii, poartă răspundere contravenţională pentru faptele constatate.

(7) Modelul planului de remediere este stabilit în anexa la prezentul cod.

(8) Întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie cu încălcarea prevederilor prezentului capitol atrage nulitatea procesului-verbal.

(9) În termen de 10 zile lucrătoare de la data expirării termenului de remediere, agentul constatator verifică acţiunile întreprinse de contravenient şi completează partea a II-a a planului de remediere, în care menţionează în ce proporţie au fost realizate măsurile de remediere stabilite.

(10) În cazul în care, în urma verificării indicate la alin.(9), se constată neconformarea contravenientului cu cerinţele legale şi nerealizarea măsurilor de remediere în termenul stabilit, agentul constatator întocmeşte un alt proces-verbal cu privire la contravenţie, prin care persoanei responsabile i se aplică sancţiunile contravenţionale respective.

(11) Prevederile prezentului capitol se aplică pentru contravenţiile prevăzute la art.55, 55^3–61, art.74–74^3, art.76^1, art.77 alin.(1)–(7), art.77^1, art.79 alin.(1) şi (5), art.80, art.81–83, art.91^1, art.93–95, art.97–98, art.109–156, art.157 alin.(1)–(3), (5) şi (6^1), art.158–169, art.177, art.180^1, art.182–196^1, art.197 alin.(1)–(10) şi (12)–(29), art.198–200^1, art.204, art.206, art.207, art.221^1, art.224, art.246–259^1, art.268, art.270, art.271, art.272^1 alin.(3), (7)–(11), (13) şi (14), art.273 pct.4), 6), 10)–14), 17) şi 18), art.274 alin.(2)–(4), (6) şi (7), art.275, art.277^1–280, art.283–285, art.286 alin.(1), (2) şi (5), art.293^2 alin.(4) şi (5), art.330^1, art.330^3, art.330^5, art.344^1–345, art.348, art.349 alin.(4), art.358, art.358^1, art.364 alin.(6)–(8), art.364^1.

[Art.46^1 modificat prin Legea nr.112 din 11.05.2023, în vigoare 02.07.2023]
[Art.46^1 modificat prin Legea nr.355 din 22.12.2022, în vigoare 01.07.2023]
[Art.46^1 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]
[Art.46^1 modificat prin Legea nr.40 din 17.02.2022, în vigoare 01.03.2022]
[Art.46^1 introdus prin Legea nr.59 din 22.04.2021, în vigoare 21.05.2021]

Capitolul V^2
ÎNŢELESUL UNOR TERMENI SAU EXPRESII ÎN PREZENTUL COD

[Capitolul V^2 (art.46^2 -46^3) introdus prin Legea nr.111 din 21.04.2022, în vigoare 03.07.2022]

Articolul 46^2. Dispoziţii generale

Ori de câte ori legea contravenţională foloseşte un termen sau o expresie dintre cele definite în prezentul capitol, înţelesul lor este conform prevederilor ce urmează.

[Art.46^2 introdus prin Legea nr.111 din 21.04.2022, în vigoare 03.07.2022]

Articolul 46^3. Motive de prejudecată

(1) Prin motive de prejudecată se înţeleg idei preconcepute ale făptuitorului bazate pe considerente de rasă, culoare, origine etnică, naţională sau socială, cetăţenie, sex, gen, limbă, religie sau convingeri religioase, opinii politice, dizabilitate, orientare sexuală, identitate de gen, stare de sănătate, vârstă, stare civilă, statut de migrant sau azilant, indiferent dacă fapta este comisă în privinţa persoanei care posedă astfel de caracteristici protejate, în privinţa bunurilor acesteia sau asociate cu aceasta sau în privinţa persoanei care acordă suport persoanelor ce posedă astfel de caracteristici protejate ori se asociază cu acestea, această asociere fiind una reală sau percepută ca fiind reală.

(2) Prezenţa în profilul victimei a anumitor caracteristici protejate nu va constitui în sine o bază suficientă pentru a conclude că s-a comis o faptă motivată de prejudecată.

(3) Se consideră că fapta s-a comis din motive de prejudecată indiferent de faptul dacă făptuitorul s-a condus integral sau doar parţial de astfel de motive, fiind prezente şi alte motive.

[Art.46^3 introdus prin Legea nr.111 din 21.04.2022, în vigoare 03.07.2022]

TITLUL II
PARTEA SPECIALĂ

Capitolul VI
CONTRAVENŢII CE ATENTEAZĂ LA DREPTURILE POLITICE, DE MUNCĂ ŞI LA ALTE DREPTURI CONSTITUŢIONALE ALE PERSOANEI FIZICE

Articolul 47. Împiedicarea exercitării dreptului electoral

Împiedicarea accesului în localul de votare

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 48. Utilizarea fondurilor nedeclarate, neconforme sau venite din străinătate pentru finanţarea partidelor politice

[Art.48 abrogat prin Legea nr.73 din 31.03.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 48^1. Încălcarea legislaţiei privind gestionarea mijloacelor financiare ale partidelor politice, ale fondurilor electorale şi ale grupurilor de iniţiativă

(1) Prezentarea tardivă sau neprezentarea de către partidele politice a rapoartelor privind gestiunea financiară

se sancţionează cu avertisment sau cu amendă de la 120 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere şi/sau persoanei juridice.

(2) Denaturarea şi/sau ascunderea premeditată, prezentarea în volum incomplet sau prezentarea neveridică a informaţiei, neprezentarea sau prezentarea incompletă a datelor de identificare ale donatorilor sau ale cotizanţilor în raportul privind gestiunea financiară a partidului politic

se sancţionează cu avertisment sau cu amendă de la 90 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere şi/sau persoanei juridice.

(3) Încălcarea modului de evidenţă şi utilizare a patrimoniului partidului politic şi a mijloacelor din fondul electoral

se sancţionează cu amendă de la 90 la 240 de unităţi convenţionale.

(4) Utilizarea contrar destinaţiei a alocaţiilor de la bugetul de stat pentru partidele politice, dacă aceasta nu constituie infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice şi/sau persoanei cu funcţie de răspundere şi cu privarea de dreptul de a deţine anumite funcţii sau de a desfăşura anumite activităţi pe un termen de la 3 luni la un an.

(5) Prezentarea tardivă sau neprezentarea de către grupurile de iniţiativă a rapoartelor privind finanţarea lor şi, respectiv, de către concurenţii electorali/participanţii la referendum a rapoartelor privind finanţarea campaniei electorale

se sancţionează cu avertisment sau cu amendă de la 90 la 300 de unităţi convenţionale.

(6) Denaturarea şi/sau ascunderea premeditată, prezentarea în volum incomplet sau prezentarea neveridică a informaţiei, neprezentarea sau prezentarea incompletă a datelor de identificare ale donatorilor din raportul privind finanţarea activităţii grupurilor de iniţiativă şi din raportul privind finanţarea campaniei electorale

se sancţionează cu avertisment sau cu amendă de la 60 la 240 de unităţi convenţionale.

(7) Utilizarea ilicită de resurse administrative, inclusiv favorizarea sau consimţirea la utilizarea ilegală a resurselor administrative, în perioadele electorale, dacă aceasta nu constituie infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 90 la 300 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a deţine anumite funcţii sau de a desfăşura anumite activităţi pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.48[1] în redacţia Legii nr.336 din 08.12.2022, în vigoare 01.01.2023]

[Art.48[1] modificat prin Legea nr.73 din 31.03.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 48[2]. Neexecutarea somaţiei Comisiei Electorale Centrale

Neexecutarea somaţiei Comisiei Electorale Centrale privind vărsarea la bugetul de stat a sumelor primite de partidele politice, grupurile de iniţiativă sau de concurenţii electorali cu încălcarea legii sau peste plafoanele stabilite

se sancţionează cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere şi cu privarea de dreptul de a deţine anumite funcţii pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.48[2] completat prin Legea nr.73 din 31.03.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 48[3]. Finanţarea ilegală a partidelor politice, a grupurilor de iniţiativă, a concurenţilor electorali sau a participanţilor la referendum

(1) Finanţarea ilegală a partidelor politice, a grupurilor de iniţiativă, a concurenţilor electorali sau a participanţilor la referendum de către persoane fizice, manifestată prin depăşirea plafoanelor stabilite de lege sau în numele unor persoane terţe (anonime) ori prin încălcarea regulilor stabilite de cadrul normativ existent,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Finanţarea ilegală a partidelor politice, a grupurilor de iniţiativă, a concurenţilor electorali sau a participanţilor la referendum de către persoane juridice, manifestată prin încălcarea regulilor stabilite de cadrul normativ existent,

se sancţionează cu amendă de la 240 la 600 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

[Art.48[3] introdus prin Legea nr.336 din 08.12.2022, în vigoare 01.01.2023]

Articolul 49. Împiedicarea activităţii organului electoral şi periclitarea procesului de votare

(1) Refuzul sau nefurnizarea datelor şi a materialelor solicitate de organul electoral, precum şi neexecutarea hotărârii acestuia

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale.

(2) Distrugerea, deteriorarea intenţionată a listelor de subscripţie pentru susţinerea candidatului sau iniţierea referendumului, precum şi distrugerea, deteriorarea intenţionată a listei electorale şi/sau a buletinelor de vot

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale.

(3) Refuzul de a executa dispoziţiile preşedintelui biroului electoral al secţiei de votare privind asigurarea ordinii în localul de votare şi pe teritoriul aferent

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale.

(4) Fotografierea ori expunerea publică a buletinului de vot completat sau scoaterea neautorizată a buletinului înmânat pentru votare din localul secţiei de votare

se sancţionează cu avertisment sau cu amendă de la 6 la 50 de unităţi convenţionale.

[Art.49 în redacţia Legii nr.336 din 08.12.2022, în vigoare 01.01.2023]

Articolul 50. Afişajul electoral neautorizat sau deteriorarea afişajului electoral

(1) Afişarea materialului de agitaţie electorală sau a materialului de susţinere a referendumului în alt loc decît cel stabilit, precum şi deteriorarea acestuia

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale.

(2) Producerea, distribuirea, furnizarea şi/sau difuzarea materialelor publicitare de agitaţie electorală care nu întrunesc condiţiile Legii nr.62/2022 cu privire la publicitate şi ale Codului electoral nr.325/2022

se sancţionează cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice şi/sau cu privarea de dreptul de a desfăşura anumite activităţi pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.50 modificat prin Legea nr.35 din 02.03.2023, în vigoare 06.04.2023]
[Art.50 completat prin Legea nr.336 din 08.12.2022, în vigoare 01.01.2023]

Articolul 51. Înscrierea în mai multe liste de candidaţi

Acceptarea deliberată a persoanei de a fi înscrisă în mai multe liste de candidaţi

se sancţionează cu amendă de la 9 la 15 unităţi convenţionale.

Articolul 52. Agitaţia electorală interzisă

(1) Efectuarea agitaţiei electorale în ziua votării sau în ziua precedentă zilei votării

se sancţionează cu amendă de la 40 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Efectuarea agitaţiei electorale de către organizaţiile necomerciale, sindicate, patronate, reprezentanţii cultelor religioase sau ai părţilor lor componente, desfăşurată inclusiv în lăcaşele de cult, în cadrul campaniei electorale

se sancţionează cu amendă de la 50 la 70 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 250 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Utilizarea de către competitorii electorali a discursului de ură şi/sau instigarea la discriminare în cadrul perioadei electorale şi/sau în materialele de agitaţie electorală

se sancţionează cu amendă de la 150 la 250 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 250 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.52 modificat prin Legea nr.35 din 02.03.2023, în vigoare 06.04.2023]
[Art.52 în redacţia Legii nr.73 din 31.03.2022, în vigoare 20.04.2022]
[Art.52 modificat prin Legea nr.137 din 04.10.2019, în vigoare 18.10.2019]
[Art.52 modificat prin Legea nr.113 din 15.08.2019, în vigoare 17.08.2019]
[Art.52 în redacţia Legii nr.268 din 23.11.2018, în vigoare 14.12.2018]

Articolul 52[1]. Transportarea organizată a alegătorilor

(1) Transportarea organizată a alegătorilor spre secţia de votare în ziua votării, în scopul determinării acestora să îşi exercite drepturile electorale în cadrul alegerilor parlamentare, prezidenţiale, locale, regionale ori în cadrul referendumului,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(2) Organizarea în perioada campaniei electorale a transportării alegătorilor spre secţia de votare în ziua votării

se sancţionează cu amendă de la 90 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 250 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

[Art.52[1] completat prin Legea nr.35 din 02.03.2023, în vigoare 06.07.2023]
[Art.52[1] introdus prin Legea nr.73 din 31.03.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 53. Încălcarea legislaţiei electorale de către membrii organului electoral

(1) Neaducerea la cunoştinţa publică de către membrii organelor electorale a listelor de candidaţi sau a problemelor supuse referendumului

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale.

(2) Părăsirea nemotivată a localului de votare înainte de începerea totalizării rezultatelor alegerilor, inclusiv a celor regionale, sau rezultatelor referendumului şi pînă la semnarea procesului-verbal

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale.

(3) Neînmînarea nejustificată a buletinului de vot persoanei înscrise în lista electorală sau înmînarea către un singur alegător a mai multe buletine decît este prevăzut de lege

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale.

[Art.53 modificat prin Legea nr.35 din 02.03.2023, în vigoare 06.07.2023]
[Art.53 modificat prin Legea nr.336 din 08.12.2022, în vigoare 01.01.2023]

Articolul 54. Încălcarea legislaţiei cu privire la cultele religioase

(1) Împiedicarea libertăţii de a aparţine sau nu unei anumite religii, de a avea sau nu anumite convingeri, de a-şi schimba religia sau convingerile, de a profesa religia ori convingerile în mod individual sau în comun, în public sau în particular, prin învăţătură, practici religioase, de cult şi prin îndeplinirea riturilor

se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Intoleranţa confesională manifestată prin acte care stînjenesc liberul exerciţiu al unui cult religios sau prin acţiuni de propagare a urii religioase

se sancţionează cu avertisment sau cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale.

[Alin.(3) art.54 abrogat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

(4) Desfăşurarea activităţii religioase de către cetăţeni străini în locuri publice fără anunţarea prealabilă a primăriei localităţii respective

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale.

(5) Ofensa adusă sentimentelor religioase ale persoanelor fizice, profanarea obiectelor venerate de acestea, a localurilor, monumentelor, mormintelor, a simbolicii lor conceptuale

se sancţionează cu amendă de la 18 la 36 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

(6) Încălcarea dreptului exclusiv al cultelor religioase de editare, tipărire şi confecţionare, comercializare sau răspîndire în alt mod a obiectelor de cult

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale.

(7) Divulgarea tainei mărturisirii de către un deservent al cultului religios

se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale.

[Art.54 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.54 modificat prin Legea nr.197 din 04.12.2020, în vigoare 22.12.2020]

Articolul 54[1]. Practicarea fără drept a unei profesii sau a unei activităţi

Practicarea unei profesii sau a unei activităţi, alta decît activitatea de întreprinzător, fără deţinerea licenţei sau a altei autorizaţii, dacă legea prevede ca obligatorie deţinerea acesteia,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 48 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 48 la 72 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

Articolul 54[2]. Încălcarea egalităţii în domeniul muncii

(1) Orice deosebire, excludere, restricţie sau preferinţă, bazată pe criteriu de rasă, naţionalitate, origine etnică, limbă, religie sau convingeri, sex, vîrstă, orientare sexuală, dizabilitate, opinie, apartenenţă politică sau pe orice alt criteriu, care are ca efect limitarea sau subminarea egalităţii de şanse sau de tratament la angajare sau la concediere, în activitatea nemijlocită şi în formarea profesională, săvîrşită prin:

a) plasarea de anunţuri de angajare cu indicarea condiţiilor şi criteriilor care exclud sau favorizează anumite persoane;

b) refuzul neîntemeiat de angajare a persoanei;

c) refuzul neîntemeiat de admitere a unor persoane la cursurile de calificare profesională;

d) remunerarea diferenţiată pentru acelaşi tip şi/sau volum de muncă;

e) distribuirea diferenţiată şi neîntemeiată a sarcinilor de lucru, fapt ce rezultă din acordarea unui statut mai puţin favorabil unor persoane,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 84 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 210 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 210 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Alin.(2) art.54[2] abrogat prin Legea nr.2 din 02.02.2023, în vigoare 09.02.2023]

[Art.54[2] modificat prin Legea nr.2 din 02.02.2023, în vigoare 09.02.2023]

Articolul 55. Încălcarea legislaţiei muncii

(1) Încălcarea legislaţiei muncii, manifestată prin:

a) nerespectarea de către angajator a duratei normale a timpului de muncă;

b) atragerea la muncă suplimentară, în zilele de repaus şi de sărbătoare nelucrătoare în lipsa acordului scris al salariatului;

c) refuzul angajatorului de a acorda pauze suplimentare pentru alimentarea copilului;

d) refuzul angajatorului de a acorda concedii anuale de odihnă potrivit modului stabilit de lege;

e) refuzul angajatorului de a acorda concedii sociale, de studii, garantate de lege;

e^1) refuzul angajatorului de a suspenda raporturile de muncă în temeiul art.78 alin.(1) din Codul muncii nr.154/2003;

f) efectuarea reţinerilor neîntemeiate din salariu;

g) neacordarea garanţiilor şi a compensaţiilor prevăzute de lege;

h) refuzul angajatorului de a elibera certificatul cu privire la muncă şi salariu,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 70 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 150 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Aceleaşi încălcări săvîrşite asupra minorului

se sancţionează cu amendă de la 50 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 140 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 200 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Încălcarea legislaţiei muncii, manifestată prin:

a) prestarea muncii de către o persoană fără a avea încheiat un contract individual de munca în formă scrisă;

b) stabilirea şi achitarea unui salariu sub nivelul minim garantat de stat sau stabilit prin contractul colectiv/convenţia de muncă;

c) neretribuirea muncii suplimentare, a muncii prestate în zilele de repaus şi de sărbătoare nelucrătoare şi/sau a muncii de noapte;

d) neachitarea adaosurilor, a sporurilor, a plăţilor de compensare, inclusiv a premiilor prevăzute de lege, de regulamentele aprobate de angajator, de contractul colectiv/convenţia de muncă, de contractul individual de muncă,

se sancţionează cu amendă de la 70 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 260 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.55 completat prin Legea nr.195 din 14.07.2022, în vigoare 01.09.2022]

[Art.55 în redacţia Legii nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 55[1]. Utilizarea muncii nedeclarate

Utilizarea muncii nedeclarate

se sancţionează pentru fiecare persoană identificată cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 210 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 210 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 55[2]. Achitarea salariului sau a altor plăţi fără reflectarea acestora în evidenţa contabilă

Achitarea salariului sau a altor plăţi fără reflectarea acestora în evidenţa contabilă

se sancţionează, pentru fiecare persoană identificată, cu amendă de la 400 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 1000 la 1500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 1000 la 1500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 55[3]. Încălcarea de către angajator a legislaţiei privind securitatea şi sănătatea în muncă

(1) Încălcarea de către angajator a legislaţiei privind securitatea şi sănătatea în muncă, dacă fapta nu constituie infracţiune, manifestată prin:

a) neevaluarea riscurilor profesionale la locurile de muncă;

b) neinformarea salariaţilor cu privire la riscurile profesionale;

c) lipsa în unitatea economică a actelor în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă, ce trebuie să fie elaborate şi/sau deţinute de angajator conform legislaţiei în vigoare;

d) neasigurarea salariaţilor cu instrucţiuni şi instruiri privind securitatea şi sănătatea în muncă;

e) atragerea la munci interzise de lege a unor categorii de salariaţi;

f) admiterea la muncă a salariaţilor fără pregătire profesională şi/sau instruirea necesare în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă;

g) nerespectarea obligaţiei de stabilire pentru salariaţi a atribuţiilor ce le revin în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă;

h) nerespectarea obligaţiei de creare şi menţinere a condiţiilor igienice şi sanitare de muncă;

i) nerespectarea obligaţiei de acordare gratuită a echipamentului de protecţie;

j) neasigurarea condiţiilor de efectuare a examenului medical periodic în modul stabilit de lege şi, după caz, a testării psihologice periodice a salariaţilor;

k) nerespectarea obligaţiei de a lua măsurile necesare pentru acordarea primului ajutor, stingerea incendiilor şi evacuarea lucrătorilor;

l) nerespectarea obligaţiei de a asigura funcţionarea permanentă şi corespunzătoare a sistemelor şi dispozitivelor de protecţie, a aparaturii de măsurare şi de control, precum şi a instalaţiilor de captare, de reţinere şi de neutralizare a substanţelor nocive degajate în timpul proceselor tehnologice,

se sancţionează cu amendă de la 100 la 200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 250 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Aceleaşi încălcări săvîrşite asupra minorului

se sancţionează cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 400 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Neasigurarea comunicării, cercetării, evidenţei şi a raportării în modul stabilit a accidentelor de muncă produse în unitatea economică sau modificarea stării de fapt rezultată din producerea unui accident de muncă, cu excepţia cazurilor în care menţinerea acestei stări poate genera alte accidente de muncă ori poate pune în pericol viaţa accidentaţilor sau a altor persoane,

se sancţionează cu amendă de la 300 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

[Art.55[3] introdus prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 55[4]. Încălcarea regulilor de desfăşurare a unor activităţi necalificate cu caracter ocazional desfăşurate de către zilieri

(1) Încălcarea prevederilor privind durata zilnică sau durata în decursul unui an calendaristic a activităţii necalificate cu caracter ocazional desfăşurate de zilier

se sancţionează cu amendă de la 25 la 50 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea prevederilor privind atragerea la activităţi ocazionale desfăşurate de zilieri a persoanelor cu vârsta de la 15 la 16 ani fără acordul scris al părinţilor sau al reprezentanţilor legali

se sancţionează cu amendă de la 40 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Încălcarea prevederilor privind remunerarea muncii prestate de zilier

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 40 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Încălcarea regulilor de ţinere a Registrului de evidenţă a zilierilor

se sancţionează cu amendă de la 15 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 20 la 40 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.55[4] introdus prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 56. Încălcarea legislaţiei privind ocuparea forţei de muncă şi protecţia socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă

(1) Utilizarea de către persoanele cu funcţie de răspundere, la completarea documentelor oficiale, a denumirilor de profesii sau de funcţii care nu corespund Clasificatorului ocupaţiilor din Republica Moldova

se sancţionează cu amendă de la 6 la 30 de unităţi convenţionale.

(2) Necomunicarea, în termenul stabilit de legislaţie, de către beneficiarul de ajutor de şomaj şi/sau de alocaţii de integrare ori de reintegrare profesională agenţiei teritoriale de ocupare a forţei de muncă la care este înregistrat a oricărei modificări din condiţiile care au condus la stabilirea dreptului de beneficiar

se sancţionează cu amendă de la 2 la 6 unităţi convenţionale.

(3) Neoferirea de către autoritatea publică, instituţia publică sau întreprinderea de stat a locurilor planificate pentru stagii de practică de cel puţin 10% din efectivul de personal

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 56[1]. Încălcarea legislaţiei privind încadrarea în cîmpul muncii a persoanelor cu dizabilităţi

(1) Eschivarea sau refuzul de a încheia contract de muncă cu o persoană cu dizabilităţi care dispune de recomandări privind plasarea în cîmpul muncii din partea instituţiei abilitate prin legislaţie

se sancţionează cu amendă de la 180 la 210 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Eschivarea sau refuzul de a repartiza locurile de muncă disponibile sau de a crea locuri noi de muncă pentru plasarea în cîmpul muncii a persoanelor care şi-au pierdut parţial capacitatea de muncă în urma unui accident de muncă sau au căpătat o boală profesională, la angajatorul respectiv, în urma cărui fapt au fost recunoscute ca persoane cu dizabilităţi,

se sancţionează cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale.

(3) Eschivarea sau refuzul de a rezerva locuri de muncă şi de a angaja în cîmpul muncii persoane cu dizabilităţi în proporţie de cel puţin 5 la sută din numărul total al salariaţilor, pe parcursul unui an financiar, dacă, conform statelor de personal sunt 20 de salariaţi şi mai mult,

se sancţionează cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Necomunicarea agenţiei teritoriale pentru ocuparea forţei de muncă de către angajatori, în termenul stabilit de legislaţie, a informaţiei privind locurile de muncă rezervate

pentru angajarea în cîmpul muncii a persoanelor cu dizabilităţi, precum şi a informaţiei privind angajările persoanelor cu dizabilităţi efectuate la locurile de muncă rezervate,

se sancţionează cu amendă de la 180 la 210 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Neîndeplinirea şi nerespectarea normativelor în vigoare privind integrarea în cîmpul muncii a persoanelor cu dizabilităţi prin amenajarea şi adaptarea rezonabilă a locurilor de muncă pentru a asigura accesul şi folosirea acestora de către persoanele cu dizabilităţi

se sancţionează cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 57. Încălcarea termenelor de plată a salariilor, pensiilor, burselor, indemnizaţiilor şi de efectuare a altor plăţi cu caracter permanent, stabilite prin legislaţie

(1) Încălcarea intenţionată cu mai mult de 2 luni a termenului stabilit pentru plata salariilor, precum şi pentru efectuarea altor plăţi cu caracter permanent, stabilite prin legislaţie,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea intenţionată cu mai mult de 2 luni a termenului stabilit pentru plata pensiilor, burselor, indemnizaţiilor, precum şi pentru efectuarea altor plăţi cu caracter permanent, stabilite prin legislaţie,

se sancţionează cu amendă de la 45 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 66 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 132 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.57 modificat prin Legea nr.295 din 21.12.2017, în vigoare 12.01.2018]

Articolul 58. Admiterea minorului la locuri de muncă care prezintă pericol pentru viaţa şi sănătatea lui sau atragerea minorului la munci care prezintă pericol pentru viaţa şi sănătatea lui

Admiterea minorului la locuri de muncă care prezintă pericol pentru viaţa şi sănătatea lui sau atragerea minorului la executarea unei munci interzise de legislaţie

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

Articolul 59. Eschivarea de la negocieri asupra încheierii contractului colectiv de muncă sau încălcarea termenului de încheiere a acestuia

Eschivarea reprezentanţilor părţilor de la negocieri asupra încheierii, modificării sau completării contractului colectiv de muncă sau încălcarea termenului de negocieri, neasigurarea activităţii comisiei în vederea încheierii în termen a contractului colectiv de muncă

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale.

Articolul 60. Refuzul neîntemeiat de a încheia contract colectiv de muncă

Refuzul neîntemeiat al angajatorului de a încheia contract colectiv de muncă

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale.

Articolul 61. Împiedicarea exercitării dreptului de întemeiere a sindicatelor şi de afiliere lor

Împiedicarea exercitării dreptului salariaţilor de a întemeia sindicate şi de a se afilia lor pentru a-şi apăra interesele profesionale, economice şi sociale şi de a se înscrie în ele

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 62. Tăinuirea circumstanţelor care împiedică încheierea căsătoriei

[Art.62 abrogat prin Legea nr.208 din 17.11.2016, în vigoare 16.03.2017]

Articolul 63. Neîndeplinirea obligaţiilor de întreţinere, de educare şi de instruire a copilului

(1) Neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către părinţi sau de către persoanele care îi înlocuiesc a obligaţiilor de întreţinere, de educare şi de instruire a copilului

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 15 la 25 de ore.

(2) Acţiunile specificate la alin.(1), dacă au avut ca urmare lipsa de supraveghere a copilului, vagabondajul, cerşitul ori săvîrşirea de către acesta a unei fapte socialmente periculoase,

se sancţionează cu amendă de la 9 la 18 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

Articolul 63[1]. Admiterea aflării persoanelor care nu au împlinit vîrsta de 16 ani în localurile de agrement fără însoţire în afara orelor stabilite

Admiterea aflării persoanelor care nu au împlinit vîrsta de 16 ani fără însoţirea părinţilor sau a persoanelor care îi înlocuiesc în baruri, cafenele, restaurante, cinematografe, discoteci, disco-cluburi, cluburi de noapte, saune, săli de Internet sau în alte localuri de agrement după ora 22.00

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 6 luni.

Articolul 64. Împiedicarea exercitării dreptului de a comunica cu copilul şi de a-l educa

(1) Împiedicarea neîntemeiată a unuia dintre părinţi (a ambilor părinţi) să ia parte la educarea copilului

se sancţionează cu amendă de la 15 la 30 de unităţi convenţionale.

(2) Încălcarea de către părinţi/reprezentanţi legali, bunici, fraţi sau surori ale copilului a deciziei autorităţii tutelare privind stabilirea modului de realizare a dreptului de comunicare cu copilul

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 12 la 24 de ore.

[Art.64 în redacţia Legii nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 65. Încălcarea legislaţiei cu privire la protecţia specială a copiilor aflaţi în situaţie de risc şi a copiilor separaţi de părinţi

(1) Neexercitarea sau exercitarea necorespunzătoare de către persoanele abilitate a atribuţiilor de autoritate tutelară locală sau autoritate tutelară teritorială privind:

a) identificarea, evidenţa şi asistenţa copiilor aflaţi în situaţie de risc;

b) protecţia copiilor separaţi de părinţi;

c) determinarea statutului copilului;

d) cooperarea dintre autorităţile tutelare;

e) nerespectarea condiţiilor legale de recepţionare şi înregistrare a sesizărilor privind copiii aflaţi în situaţie de risc

se sancţionează cu amendă de la 24 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a deţine o anumită funcţie pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Neasigurarea respectării de către angajaţii autorităţilor administraţiei publice centrale şi locale, ai structurilor, instituţiilor şi serviciilor din cadrul sau subordonate acestora, care activează în domeniile asistenţei sociale, educaţiei, ocrotirii sănătăţii, organelor de drept, a termenelor şi procedurilor prevăzute de mecanismul intersectorial de cooperare privind:

a) transmiterea autorităţii tutelare competente a sesizărilor privind copiii aflaţi în situaţie de risc, precum şi a celor privind cazurile de violenţă, neglijare sau exploatare a copiilor în cadrul serviciilor sociale, al instituţiilor medicale, educaţionale, culturale;

b) participarea în procesul de evaluare iniţială şi complexă a situaţiei copilului la solicitarea autorităţii tutelare locale, precum şi la elaborarea şi implementarea planului individualizat de asistenţă,

se sancţionează cu amendă de la 15 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a deţine o anumită funcţie sau de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(3) Necomunicarea autorităţii tutelare de către persoana cu funcţie de răspundere şi de către alte persoane obligate să o facă despre existenţa unui pericol pentru viaţa ori sănătatea copilului sau despre încălcarea drepturilor şi intereselor lui legitime

se sancţionează cu amendă de la 15 la 30 de unităţi convenţionale.

[Art.65 în redacţia Legii nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 65[1]. Discriminarea în domeniul învăţământului

Orice deosebire, excludere, restricţie sau preferinţă, bazată pe criteriu de rasă, naţionalitate, origine etnică, limbă, religie sau convingeri, sex, vîrstă, dizabilitate, opinie, apartenenţă politică sau pe orice alt criteriu, manifestată:

a) la oferirea accesului la instituţiile de învăţământ de orice tip şi nivel;

b) prin stabilirea de principii de admitere la studii, bazate pe anumite restricţii, cu încălcarea prevederilor legislaţiei în vigoare;

c) în procesul educaţional, inclusiv la evaluarea cunoştinţelor acumulate;

d) în activitatea ştiinţifico-didactică,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 84 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 210 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 210 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 65[2]. Împiedicarea activităţii asistentului social/specialistului în protecţia drepturilor copilului

Împiedicarea activităţii asistentului social/specialistului în protecţia drepturilor copilului în procesul de identificare, evaluare, evidenţă, asistenţă sau monitorizare a copilului aflat în situaţie de risc sau a copilului separat de părinţi, prin refuz neîntemeiat de a-i oferi informaţie veridică şi completă sau neprezentare în termenul indicat a informaţiei solicitate, sau împiedicarea ilicită a accesului în locul aflării copilului ori eschivarea cu rea-voinţă de la executarea dispoziţiilor legitime

se sancţionează cu amendă de la 6 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 12 la 48 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de

răspundere, cu amendă de la 42 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a deţine o anumită funcţie sau de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de pînă la 6 luni.

[Art.65[2] introdus prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 65[3]. Refuzul neîntemeiat de eliberare a certificatului medical de constatare a naşterii

Neeliberarea certificatului medical de constatare a naşterii, a duplicatului în cazurile prevăzute de legislaţie de către instituţia medico-sanitară, precum şi neconstatarea sau neeliberarea certificatului medical de constatare a naşterii de către medicul care a asistat la naştere sau la care s-a adresat mama după naştere, dacă naşterea s-a produs în afara instituţiei medico-sanitare,

se sancţionează cu amendă de la 18 pînă la 48 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 36 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a deţine o anumită funcţie pînă la 6 luni.

[Art.65[3] introdus prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 66. Încălcarea regulilor înfierii, instituirii tutelei (curatelei) asupra copiilor rămaşi fără îngrijire părintească, neîndeplinirea prescripţiilor legale ale autorităţii tutelare

(1) Încălcarea de către persoanele cu funcţie de răspundere din instituţiile curative, de instruire, de asistenţă socială şi din alte instituţii similare a termenului de 3 zile pentru comunicare autorităţii tutelare despre copiii rămaşi fără îngrijire părintească care pot fi transmişi ulterior spre adopţie sau sub tutelă (curatelă) pentru îngrijire şi educare

se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale.

(2) Prezentarea de date false despre copilul rămas fără îngrijire părintească de către persoana cu funcţie de răspundere de la casa (secţia) de naştere, de la instituţia curativă, de profilaxie sau de alt gen

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale.

(3) Neîndeplinirea în termen a prescripţiilor legale ale autorităţii tutelare privind modul de exercitare a tutelei sau curatelei asupra minorului ori privind modul de exercitare a măsurii de ocrotire asupra adultului

se sancţionează cu amendă de la 20 la 50 de unităţi convenţionale.

[Art.66 completat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 67. Încălcarea legislaţiei privind întrunirile

(1) Desfăşurarea întrunirii fără depunerea declaraţiei prealabile de către organizatorul acesteia în modul stabilit de legislaţie

se sancţionează cu amendă de la 18 la 24 de unităţi convenţionale.

(2) Împiedicarea organizării ori a desfăşurării întrunirilor conforme legii, precum şi împiedicarea participării ori constrîngerea de a participa la ele

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale.

(3) Neîndeplinirea de către organizatorul întrunirii a obligaţiilor prevăzute de lege

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale.

(4) Participarea la întrunire cu deţinerea armei asupra sa

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de deţinere a armei şi de portarmă pe un termen de la 3 luni la un an.

(4[1]) Participarea la întrunire cu deţinerea asupra sa a substanţelor explozive, a oricăror substanţe interzise sau a altor obiecte ce pot pune în pericol viaţa ori sănătatea oamenilor

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale sau cu arest contravenţional de la 5 la 15 zile.

(5) Împiedicarea sub orice formă a accesului în clădirile din imediata apropiere a locului de desfăşurare a întrunirii

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale.

Articolul 67[1]. Propagarea şi/sau utilizarea pe teritoriul Republicii Moldova a simbolurilor regimului comunist totalitar şi promovarea ideologiilor totalitare

[Art.67[1] abrogat prin Legea nr.95 din 14.05.2015, în vigoare 05.06.2015]

Articolul 68. Constrîngerea sau împiedicarea de a participa la grevă

Constrîngerea sau împiedicarea de a participa la grevă prin ameninţarea de a aplica forţa ori prin profitarea de dependenţa celui constrîns

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 30 la 60 de ore.

Articolul 69. Injuria

(1) Injuria, adică vorbele sau faptele care lezează onoarea şi demnitatea persoanei,

se sancţionează cu amendă de la 9 la 18 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 10 la 20 de ore.

(2) Injuria adusă în mass-media, în formă scrisă, desen sau imagine, sau prin intermediul unui sistem informatic

se sancţionează cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 15 la 30 de ore.

(3) Faptele prevăzute la alin.(1) sau (2), săvârşite din motive de prejudecată,

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 60 de ore.

[Art.69 completat prin Legea nr.111 din 21.04.2022, în vigoare 03.07.2022]

[Art.69 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 70. Calomnia

(1) Calomnia, adică răspîndirea cu bună ştiinţă a unor informaţii mincinoase ce defăimează o altă persoană,

se sancţionează cu amendă de la 48 la 72 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 60 de ore, cu amendă de la 72 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu privarea de dreptul de a deţine anumite funcţii sau de dreptul de a desfăşura anumite activităţi pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Aceeaşi acţiune însoţită de învinuirea în săvîrşirea unei infracţiuni

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu privarea de dreptul de a deţine anumite funcţii sau de dreptul de a desfăşura anumite activităţi pe un termen de la 6 luni la un an.

(3) Fapta prevăzută la alin.(1) şi (2), săvârşită din motive de prejudecată,

se sancţionează cu amendă de la 72 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 30 la 60 de ore, sau cu arest contravenţional de până la 15 zile, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu privarea de dreptul de a deţine anumite funcţii sau de dreptul de a desfăşura anumite activităţi pe un termen de la 6 luni la un an.

[Art.70 completat prin Legea nr.111 din 21.04.2022, în vigoare 03.07.2022]

[Art.70 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 70[1]. Instigare la discriminare

(1) Acţiunile intenţionate, îndemnurile publice, diseminarea informaţiei sau alte forme de informare a publicului, inclusiv prin intermediul mass-mediei, în formă scrisă, desen sau imagine, sau prin intermediul unui sistem informatic, îndreptate spre instigarea la discriminare pe motive de prejudecată

se sancţionează cu amendă de la 20 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, de la 120 la 210 unităţi convenţionale persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Nu se consideră instigare la acţiuni de discriminare pe motive de prejudecată acţiunile făcute ca parte a unui discurs sau a dezbaterilor publice cu o justificare rezonabilă şi obiectivă privind probleme de religie, educaţie, cercetare ştiinţifică obiectivă, inclusiv în contextul evenimentelor sau acţiunilor artistice.

[Art.70[1] introdus prin Legea nr.111 din 21.04.2022, în vigoare 03.07.2022]

Articolul 70[2]. Hărţuirea

Hărţuirea, adică manifestarea unui comportament fizic, verbal, nonverbal sau a altor acţiuni care conduc la crearea unui mediu intimidant, ostil, degradant, umilitor sau ofensator, având drept scop sau efect lezarea demnităţii unei persoane pe baza criteriilor de rasă, culoare, origine naţională, etnică şi socială, statut social, cetăţenie, limbă, religie sau convingeri, vârstă, sex, identitate de gen, statut matrimonial, orientare sexuală, dizabilitate, stare de sănătate, statut HIV, opinie, apartenenţă politică, avere, naştere sau orice alt criteriu,

se sancţionează cu amendă de la 78 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 150 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a deţine anumite funcţii sau de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.70[2] introdus prin Legea nr.2 din 02.02.2023, în vigoare 09.02.2023]

Articolul 70[3]. Victimizarea

Orice acţiune sau inacţiune soldată cu consecinţe negative pentru persoana care a depus plângere sau a înaintat acţiune în instanţa de judecată în scopul asigurării principiilor egalităţii şi nediscriminării ori în scopul furnizării unor informaţii, inclusiv a unor mărturii, care se referă la plângerea sau acţiunea înaintată de către o altă persoană

se sancţionează cu amendă de la 60 la 84 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 210 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

[Art.70[3] introdus prin Legea nr.2 din 02.02.2023, în vigoare 09.02.2023]

Articolul 71. Încălcarea legislaţiei privind accesul la informaţie şi cu privire la petiţionare

(1) Încălcarea intenţionată a dispoziţiilor legale privind accesul la informaţie sau a celor cu privire la petiţionare

se sancţionează cu amendă de la 9 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Prezentarea, la solicitare, a unui răspuns cu date vădit eronate

se sancţionează cu amendă de la 27 la 33 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 71[1]. Discriminarea privind accesul la serviciile şi bunurile disponibile publicului

Orice deosebire, excludere, restricţie sau preferinţă, bazată pe criteriu de rasă, naţionalitate, origine etnică, limbă, religie sau convingeri, sex, vîrstă, dizabilitate, opinie,

apartenenţă politică sau pe orice alt criteriu, manifestată în domeniul accesului persoanelor la serviciile oferite de autorităţile publice, la cele de asistenţă medicală, reabilitare medicală şi la alte servicii de sănătate, la serviciile de protecţie socială, bancare şi financiare, de transport, culturale şi de agrement, de vînzare sau de închiriere de bunuri mobile sau imobile, precum şi la alte servicii şi bunuri disponibile publicului, dacă fapta nu constituie infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 84 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 210 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 210 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 71^2. Împiedicarea activităţii Consiliului pentru egalitate

Împiedicarea activităţii Consiliului pentru egalitate cu scopul de a influenţa deciziile acestuia, neprezentarea în termenul prevăzut de lege a informaţiilor relevante solicitate pentru examinarea plângerilor sau în procesul de monitorizare, ignorarea intenţionată şi neexecutarea prescripţiilor şi recomandărilor consiliului, precum şi a obligaţiilor asumate prin acordurile de conciliere, împiedicarea sub orice altă formă a activităţii acestuia

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

[Art.71^2 modificat prin Legea nr.2 din 02.02.2023, în vigoare 09.02.2023]

Articolul 72. Împiedicarea ilegală a accesului la documentele din Fondul arhivistic

Împiedicarea ilegală a accesului la documentele din Fondul arhivistic

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 9 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 73. Încălcarea modului de predare a exemplarelor depozitului legal, distrugerea sau deteriorarea intenţionată a fondului bibliotecii

(1) Încălcarea modului de predare Bibliotecii Naţionale şi altor centre biblioteconomice a exemplarelor depozitului legal pentru control bibliografic naţional şi evidenţă statistică

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 15 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii, în ambele cazuri, de la 20 la 60 de ore.

(2) Distrugerea sau deteriorarea intenţionată a fondului bibliotecii

se sancţionează cu amendă de la 9 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 74. Încălcarea legislaţiei cu privire la patrimoniul cultural, patrimoniul arheologic sau monumentele de for public

(1) Încălcarea regimului de protecţie şi de folosire a bunurilor de patrimoniu cultural, a patrimoniului arheologic sau a monumentelor de for public

se sancţionează cu amendă de la 350 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 1000 la 1500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 1000 la 1500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Edificarea monumentelor de for public fără aprobări legale

se sancţionează cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 250 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 250 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Demontarea, strămutarea sau modificarea monumentelor de for public fără aprobări legale

se sancţionează cu amendă de la 350 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 750 la 900 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 1000 la 1500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Intervenţiile prin construire neautorizată sau cu încălcarea autorizaţiei de construire pe terenul monumentului istoric, al monumentului de for public sau pe terenul cu patrimoniu arheologic ori în zonele lor de protecţie

se sancţionează cu amendă de la 350 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 1000 la 1500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu privarea de dreptul de a deţine anumite funcţii pe un termen de la 9 luni la un an, cu amendă de la 1000 la 1500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate.

(5) Neîndeplinirea atribuţiilor legate de întreţinerea, îngrijirea, conservarea şi restaurarea monumentelor de for public

se sancţionează cu amendă de la 400 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 1000 la 1500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(6) Nerespectarea de către primarul unităţii administrativ-teritoriale a prevederilor legale cu privire la protejarea monumentelor istorice, la asigurarea pazei patrimoniului arheologic şi semnalarea Agenţiei Naţionale Arheologice referitor la nerespectarea legislaţiei privind protejarea patrimoniului arheologic, precum şi semnalarea Agenţiei de Inspectare a Monumentelor referitor la nerespectarea legislaţiei în domeniul ocrotirii monumentelor,

se sancţionează cu amendă de la 400 la 500 de unităţi convenţionale.

(7) Eliberarea de către emitent a autorizaţiei de construire în lipsa certificatului de descărcare de sarcină arheologică pentru terenurile cu patrimoniu arheologic, în lipsa avizului Consiliului Naţional al Monumentelor Istorice pentru intervenţii la monumente de istorie şi cultură de categorie naţională sau în lipsa avizului Consiliului Naţional pentru Monumentele de For Public privind edificarea monumentelor de for public sau a operelor comemorative de război, dacă aceasta nu constituie infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 1000 la 1500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a deţine anumite funcţii pe un termen de la 9 luni la un an.

(8) Împiedicarea de către proprietarii terenurilor cu patrimoniu arheologic sau de către titularii dreptului de posesiune a acestora a accesului personalului autorizat, conform legislaţiei, de către autoritatea responsabilă de protejarea şi valorificarea patrimoniului arheologic, în vederea prospectării arheologice, cercetării şi protejării patrimoniului arheologic şi asigurării măsurilor de protecţie şi pază a bunurilor de patrimoniu arheologic

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(9) Înstrăinarea de către proprietarii privaţi a terenurilor cu patrimoniu arheologic sau a monumentelor înscrise în Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat fără notificarea prealabilă a Ministerului Culturii

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(10) Efectuarea neautorizată de inscripţii, înscrisuri, desene sau orice alte acţiuni care conduc la distrugerea, degradarea, schimbarea datelor istorice ori a înfăţişării monumentelor de for public sau a operelor comemorative de război

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.74 în redacţia Legii nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

[Art.74 modificat prin Legea nr.156 din 09.06.2022, în vigoare 01.07.2022]
[Art.74 modificat prin Legea nr.79 din 24.05.2018, în vigoare 15.06.2018]
[Art.74 modificat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 74[1]. Prelucrarea datelor cu caracter personal cu încălcarea legislaţiei privind protecţia datelor cu caracter personal

(1) Nerespectarea condiţiilor de bază pentru prelucrarea, stocarea şi utilizarea datelor cu caracter personal, cu excepţia cazurilor prevăzute la alin.(5),

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Alin.(2) art.74[1] abrogat prin Legea nr.175 din 11.11.2021, în vigoare 10.01.2022]

(3) Încălcarea drepturilor subiectului datelor cu caracter personal de a fi informat, de acces la datele cu caracter personal, de intervenţie asupra datelor cu caracter personal, de opoziţie şi de a nu fi supus unei decizii individuale

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Alin.(4) art.74[1] abrogat prin Legea nr.175 din 11.11.2021, în vigoare 10.01.2022]

(5) Transmiterea transfrontalieră a datelor cu caracter personal cu încălcarea legislaţiei privind protecţia datelor cu caracter personal

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.74[1] modificat prin Legea nr.175 din 11.11.2021, în vigoare 10.01.2022]
[Art.74[1] completat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 74[2]. Refuzul de a furniza informaţii sau împiedicarea accesului personalului Centrului Naţional pentru Protecţia Datelor cu Caracter Personal

(1) Refuzul de a furniza informaţiile sau documentele solicitate de Centrul Naţional pentru Protecţia Datelor cu Caracter Personal în procesul exercitării atribuţiilor de control, prezentarea unor informaţii neautentice sau incomplete, precum şi neprezentarea în termenul stabilit de lege a informaţiilor şi a documentelor solicitate

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Împiedicarea accesului personalului abilitat cu funcţii de control al Centrului Naţional pentru Protecţia Datelor cu Caracter Personal în încăperile şi pe teritoriul amplasării sistemelor de evidenţă a datelor cu caracter personal, la datele cu caracter personal prelucrate de operatori şi/sau de persoanele împuternicite de operatori, la echipamentul de prelucrare, la programe şi aplicaţii, la orice document sau înregistrare referitoare la prelucrarea de date cu caracter personal se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată

persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 74[3]. Neîndeplinirea deciziilor Centrului Naţional pentru Protecţia Datelor cu Caracter Personal

Neîndeplinirea în termenul stabilit a deciziei Centrului Naţional pentru Protecţia Datelor cu Caracter Personal privind repunerea în drepturi a subiectului datelor cu caracter personal, inclusiv privind suspendarea sau încetarea prelucrării datelor cu caracter personal, privind blocarea, distrugerea parţială ori integrală a datelor cu caracter personal prelucrate cu încălcarea legislaţiei în domeniul protecţiei datelor cu caracter personal,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 150 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Capitolul VII
CONTRAVENŢII CE ATENTEAZĂ LA SĂNĂTATEA POPULAŢIEI, SĂNĂTATEA PERSOANEI, LA STAREA SANITAR-EPIDEMIOLOGICĂ

Articolul 75. Divulgarea informaţiei confidenţiale privind examenul medical de depistare a contaminării cu virusul imunodeficienţei umane (HIV) ce provoacă maladia SIDA

(1) Divulgarea informaţiei confidenţiale despre examenele medicale de depistare a contaminării cu virusul imunodeficienţei umane (HIV) ce provoacă maladia SIDA de către personalul medical sau de către alte persoane care, în virtutea obligaţiilor de serviciu, deţin astfel de informaţii

se sancţionează cu amendă de la 30 la 42 de unităţi convenţionale.

(2) Fapta prevăzută la alin.(1), săvârşită din motive de prejudecată,

se sancţionează cu amendă de la 48 la 72 de unităţi convenţionale.

[Art.75 modificat prin Legea nr.111 din 21.04.2022, în vigoare 03.07.2022]

Articolul 76. Eschivarea bolnavului de tuberculoză eliminator de bacili de la tratament sau încălcarea regimului prescris

Eschivarea bolnavului de tuberculoză eliminator de bacili de la tratament sau încălcarea regimului prescris

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale.

Articolul 76[1]. Nerespectarea măsurilor de profilaxie, prevenire şi/sau combatere a bolilor epidemice

(1) Nerespectarea prevederilor/măsurilor de profilaxie, prevenire şi/sau combatere a bolilor epidemice, precum şi a măsurilor de sănătate publică stabilite de autorităţile competente,

se sancţionează cu amendă de la 40 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 700 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Notă: Se declară neconstituţional textul „de la 450” din art.76[1] alin.(1), conform Hot. Curţii Constituţionale nr.18 din 30.06.2020, în vigoare 30.06.2020

Până la modificarea textului de lege declarat neconstituţional, limita minimă a amenzii stabilite persoanei fizice pentru comiterea contravenţiei prevăzute de articolul 76[1] alin.(1) din Codul contravenţional va fi egală cu limita minimă a amenzii prevăzute de articolul 34 alin.(2) din Codul contravenţional.

(1[1]) Săvârşirea repetată a aceleiaşi contravenţii prevăzute la alin.(1) pe parcursul aceluiaşi an calendaristic de către o persoană sancţionată anterior, printr-o hotărâre/decizie definitivă, pentru această contravenţie

se sancţionează cu amendă de la 300 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 1000 la 1500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Prezentarea intenţionată a unor date false sau incomplete ori refuzul de a prezenta datele necesare pentru completarea fişei epidemiologice

se sancţionează cu amendă de la 50 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice.

[Art.76[1] modificat prin Legea nr.201 din 20.11.2020, în vigoare 08.12.2020]

[Art.76[1] introdus prin Legea nr.52 din 12.03.2020, în vigoare 14.03.2020]

Articolul 77. Practicarea ilicită a activităţii medicale şi farmaceutice

(1) Practicarea activităţii medicale sau farmaceutice de către o persoană care nu are studiile medicale şi farmaceutice corespunzătoare

se sancţionează cu amendă de la 12 la 42 de unităţi convenţionale.

(2) Practicarea de către persoana autorizată să desfăşoare activităţi farmaceutice a unor genuri de activitate neindicate în licenţă

se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Desfăşurarea activităţii farmaceutice în locuri neautorizate

se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Păstrarea neconformă a medicamentelor, păstrarea, utilizarea, publicitatea şi comercializarea medicamentelor neautorizate spre utilizare, a medicamentelor cu termenul de valabilitate expirat, precum şi a celor fără documentul şi/sau informaţia ce atestă calitatea şi fără denumirea şi adresa producătorului,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 70 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 100 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Încălcarea regulilor de prescriere a reţetelor şi de eliberare a medicamentelor

se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale.

(6) Producerea, modificarea formulei de producţie, a fluxului tehnologic, a marcării medicamentelor, a altor produse farmaceutice şi parafarmaceutice, precum şi a documentaţiei tehnico-normative, de către întreprinderile care produc medicamente, alte produse farmaceutice şi parafarmaceutice fără autorizarea respectivă

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(7) Practicarea activităţii farmaceutice fără utilizarea sistemului informaţional de evidenţă a circulaţiei medicamentelor, utilizarea acestui sistem cu încălcarea cerinţelor stabilite

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 72 la 102 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(8) Îndeletnicirea cu medicina populară fără autorizaţie specială, eliberată în modul stabilit de lege,

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate de la 3 luni la un an.

[Art.77 modificat prin Legea nr.216 din 20.07.2023, în vigoare 03.11.2023]

[Art.77 modificat prin Legea nr.175 din 21.07.2017, în vigoare 18.08.2017]

Articolul 77[1]. Nerespectarea angajamentelor privind asigurarea instituţiei medico-sanitare cu medicamente

Nerespectarea angajamentelor asumate de părţi privind asigurarea instituţiei medico-sanitare publice ori private cu medicamente conform contractului de achiziţii publice sau altui contract de vînzare-cumpărare

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 77[2]. Ultragierea medicului sau a lucrătorului medical

(1) Ultragierea medicului sau a lucrătorului medical, adică jignirea premeditată a onoarei, demnităţii sau reputaţiei profesionale a acestuia, în exerciţiul funcţiunii

se sancţionează cu amendă de la 10 la 25 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice.

(2) Ultragierea medicului sau a lucrătorului medical însoţită de acte de huliganism şi/sau vătămare corporală, dacă aceste acţiuni nu constituie infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 50 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu arest contravenţional de până la 15 zile.

[Art.77[2] în redacţia Legii nr.247 din 16.12.2020, în vigoare 25.12.2020]

[Art.77[2] introdus prin Legea nr.50 din 23.03.2018, în vigoare 13.04.2018]

Articolul 78. Vătămarea integrităţii corporale

(1) Maltratarea sau alte acţiuni violente care au cauzat vătămare neînsemnată a integrităţii corporale

se sancţionează cu amendă de la 15 la 30 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 40 de ore, sau cu arest contravenţional de la 5 la 10 zile.

(2) Vătămarea intenţionată uşoară a integrităţii corporale care a provocat o dereglare de scurtă durată a sănătăţii sau o pierdere neînsemnată, dar stabilă, a capacităţii de muncă

se sancţionează cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore, sau cu arest contravenţional de la 10 la 15 zile.

(3) Faptele prevăzute la alin.(1) sau (2), săvârşite din motive de prejudecată,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore, sau cu arest contravenţional până la 15 zile.

[Art.78 completat prin Legea nr.111 din 21.04.2022, în vigoare 03.07.2022]

Articolul 78[1]. Violenţa în familie

Maltratarea sau alte acţiuni violente, comise de un membru al familiei în privinţa altui membru al familiei, care au provocat vătămare neînsemnată a integrităţii corporale

se sancţionează cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore sau cu arest contravenţional de la 7 la 15 zile.

Articolul 78[2]. Acte de persecuţie

Persecutarea în mod repetat a unei persoane căreia i s-a cauzat o stare de anxietate, frică pentru siguranţa proprie ori a rudelor apropiate, fiind constrînsă să-şi modifice conduita de viaţă, savîrşită prin:

a) urmărirea persoanei;

b) contactarea sau încercarea de a contacta prin orice mijloc sau prin intermediul altei persoane,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 40 de ore, sau cu arest contravenţional de la 10 la 15 zile.

Articolul 79. Încălcarea legislaţiei privind donarea de sînge

(1) Sustragerea sîngelui şi a derivatelor de sînge, alterarea lor neintenţionată

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale.

(2) Folosirea sîngelui donat, a derivatelor de sînge şi a preparatelor din el în scopul obţinerii de profit

se sancţionează cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

(3) Scoaterea ilicită din ţară a sîngelui donat, a derivatelor de sînge şi a preparatelor din el

se sancţionează cu amendă de la 24 la 36 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

(4) Neasigurarea păstrării sîngelui donat, a derivatelor de sînge şi a preparatelor din el

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Tăinuirea intenţionată de către donatorii de sînge a datelor cu privire la afecţiunile antecedente se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale.

Articolul 80. Încălcarea regulamentelor sanitare

(1) Încălcarea regulamentelor sanitare la comercializarea de produse (mărfuri) sau la prestarea de servicii consumatorului

se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 10 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea regulamentelor sanitare de către angajaţii întreprinderilor din sectorul alimentar, inclusiv la comercializarea de produse alimentare sau la prestarea de servicii consumatorului în sectorul alimentar

se sancţionează cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2^1) Neîndeplinirea obligaţiei angajatorilor staţiilor de alimentare cu produse petroliere privind asigurarea accesului liber la grupul sanitar pentru persoane

se sancţionează cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Neîndeplinirea în termen a prescripţiilor legale ale autorităţilor competente privind înlăturarea încălcării regulamentelor sanitare

se sancţionează cu amendă de la 120 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 150 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Neîndeplinirea obligaţiei de a face publice informaţiile veridice despre calitatea apei potabile

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale.

(5) Producerea, depozitarea, transportarea şi distribuirea a noi tipuri de produse alimentare şi de materiale neaprobate care vin în contact cu produse alimentare în spaţii şi în condiţii necorespunzătoare regulilor sanitare

se sancţionează cu amendă de la 30 la 48 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.80 completat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

[Art.80 modificat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 80[1]. Prepararea, comercializarea sau distribuirea produselor alimentare nerecomandate preşcolarilor şi elevilor în instituţiile de învăţământ general şi profesional tehnic, precum şi în taberele de odihnă şi întremare a sănătăţii copiilor şi adolescenţilor

Prepararea, comercializarea sau distribuirea produselor alimentare nerecomandate preşcolarilor şi elevilor în instituţiile de învăţământ general şi profesional tehnic, precum şi în taberele de odihnă şi întremare a sănătăţii copiilor şi adolescenţilor, indiferent de tipul de proprietate şi de forma juridică de organizare a lor,

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 40 la 70 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.80[1] completat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 81. Angajarea în întreprinderile din sectorul alimentar sau în întreprinderile care desfăşoară activităţi de întreţinere corporală a personalului fără examen medical şi/sau fără instruire igienică, şi/sau fără calificarea necesară în materie de igienă

Angajarea în întreprinderile din sectorul alimentar sau în întreprinderile care desfăşoară activităţi de întreţinere corporală a personalului fără examen medical şi/sau fără instruire igienică, şi/sau fără calificarea necesară în materie de igienă

se sancţionează cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 82. Plasarea pe piaţă a materialelor care vin în contact cu produse alimentare, care nu au fost înregistrate

Plasarea pe piaţă a materialelor care vin în contact cu produse alimentare, care nu au fost înregistrate conform procedurii prevăzute de lege

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 108 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.82 în redacţia Legii nr.175 din 21.07.2017, în vigoare 18.08.2017]

Articolul 82[1]. Utilizarea în procesul de producţie, plasarea pe piaţă şi distribuirea aditivilor alimentari, suplimentelor alimentare, produselor alimentare noi, produselor alimentare fortificate, produselor alimentare tratate cu radiaţii ionizante şi a materialelor ce vin în contact cu produse alimentare, care nu au fost înregistrate

Utilizarea în procesul de producţie, plasarea pe piaţă şi distribuirea aditivilor alimentari, suplimentelor alimentare, produselor alimentare noi, produselor alimentare fortificate, produselor alimentare tratate cu radiaţii ionizante, precum şi utilizarea în tot lanţul alimentar

a materialelor ce vin în contact cu produse alimentare, care nu au fost înregistrate conform prevederilor legale

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.82[1] introdus prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 83. Neluarea de măsuri pentru sistarea plasării pe piaţă a noi tipuri de produse alimentare şi de materiale neaprobate care vin în contact cu produse alimentare

Neluarea de măsuri pentru sistarea plasării pe piaţă a noi tipuri de produse alimentare şi de materiale neaprobate care vin în contact cu produse alimentare, pentru organizarea şi efectuarea retragerii lor din circuit, pentru executarea deciziilor organelor de supraveghere şi de control privind utilizarea condiţionată sau nimicirea acestora

se sancţionează cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 84. Producerea, plasarea pe piaţă şi/sau comercializarea de produse şi prestarea deservicii periculoase pentru viaţa şi sănătatea consumatorului

Producerea, plasarea pe piaţă şi/sau comercializarea de produse şi prestarea de servicii periculoase pentru viaţa şi sănătatea consumatorului, contrar prevederilor legale,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 210 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 85. Procurarea ori păstrarea ilegală de droguri, precursori, etnobotanice şi a analogilor acestora în cantităţi mici sau consumul de droguri fără prescripţia medicului

(1) Procurarea ori păstrarea ilegală, fără scop de înstrăinare, a drogurilor, precursorilor, etnobotanicelor şi a analogilor acestora în cantităţi mici, precum şi consumul de droguri fără prescripţia medicului

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de pînă la 72 de ore.

(2) În cazul persoanei care a predat benevol drogurile, precursorii, etnobotanicele şi analogii acestora, deţinute ilegal, sau care s-a adresat ori acceptă să se adreseze benevol la o instituţie medicală pentru a i se acorda asistenţa necesară în legătură cu consumul ilegal al acestora, este înlăturată răspunderea contravenţională pentru faptele prevăzute de prezentul articol.

[Art.85 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 86. Neluarea de măsuri pentru asigurarea protecţiei semănăturilor de plante ce conţin droguri, precursori şi analogi ai acestora

Neluarea măsurilor prevăzute de legislaţie pentru asigurarea regimului stabilit de protecţie a semănăturilor de mac somnifer, de cînepă, de arbust de coca, a locurilor de păstrare şi de prelucrare a recoltelor acestor culturi, neluarea de măsuri pentru distrugerea resturilor rămase după recoltare şi a deşeurilor de producţie ce conţin droguri, precursori şi analogi ai acestora

se sancţionează cu amendă de la 90 la 210 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 300 la 600 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 87. Cultivarea ilegală a plantelor ce conţin droguri, precursori şi analogi ai acestora şi fabricarea etnobotanicelor

Cultivarea ilegală a plantelor ce conţin droguri, precursori şi analogi ai acestora şi fabricarea etnobotanicelor fără scop de înstrăinare, dacă faptele nu constituie infracţiuni,

se sancţionează cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 300 la 600 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice, în toate cazurile cu/sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 1 an la 3 ani.

Articolul 88. Aducerea minorului la starea de ebrietate produsă de alcool sau de alte substanţe

(1) Aducerea minorului la starea de ebrietate produsă de alcool sau de alte substanţe

se sancţionează cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice.

(2) Acţiunile specificate la alin.(1) săvîrşite de părinţi sau de persoanele care îi înlocuiesc, sau de persoanele faţă de care minorul se află în raport de subordine

se sancţionează cu amendă de la 24 la 36 de unităţi convenţionale.

Articolul 89. Practicarea prostituţiei

(1) Practicarea prostituţiei, adică satisfacerea dorinţei sexuale a unei persoane prin orice metodă şi/sau mijloace, contra plată,

se sancţionează cu amendă de la 14 la 26 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 10 la 20 de ore.

(2) Beneficierea de serviciile indicate la alin.(1) în schimbul oferirii sau promisiunii de a oferi recompensă persoanei care prestează asemenea servicii

se sancţionează cu amendă de la 36 la 48 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

(3) Persoana care a comis contrar voinţei sale acţiunile prevăzute la alin.(1) este absolvită de răspundere contravenţională.

[Art.89 modificat prin Legea nr.316 din 17.11.2022, în vigoare 09.01.2023]
[Art.89 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]
[Art.89 în redacţia Legii nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 90. Producerea, comercializarea, difuzarea sau păstrarea produselor pornografice

Producerea, comercializarea, difuzarea sau păstrarea produselor pornografice pentru a fi comercializate ori difuzate

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 90[1]. Activităţi publice cu impact negativ asupra minorilor

(1) Difuzarea informaţiei publice cu impact negativ asupra minorilor şi/sau încălcarea legislaţiei privind protecţia minorilor de impactul negativ al informaţiei publice, altele decît cele prevăzute la alin.(2),

se sancţionează cu amendă de la 48 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de

răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Difuzarea informaţiei publice şi/sau săvîrşirea unor fapte îndreptate spre propagarea prostituţiei, pedofiliei sau pornografiei

se sancţionează cu amendă de la 60 la 72 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 91. Consumul băuturilor alcoolice în locuri în care acesta este interzis şi comercializarea băuturilor alcoolice către minori

(1) Consumul băuturilor alcoolice în locuri în care acesta este interzis

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale.

(2) Comercializarea băuturilor alcoolice către minori

se sancţionează cu amendă de la 48 la 72 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 210 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a exercita o astfel de activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 91[1]. Încălcarea legislaţiei privind controlul asupra plasării pe piaţă şi consumul produselor din tutun, al produselor conexe, al dispozitivelor şi al accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora

(1) Importul, plasarea pe piaţă sau comercializarea produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor şi a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora neambalate şi neetichetate în conformitate cu prevederile legale

se sancţionează cu amendă de la 78 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 270 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(2) Importul, plasarea pe piaţă sau comercializarea produselor alimentare, a jucăriilor şi/sau a altor produse care fac asociere cu produsele din tutun

se sancţionează cu amendă de la 72 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 270 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(3) Plasarea pe piaţă a tutunului pentru uz oral, tutunului pentru mestecat, tutunului pentru uz nazal, a produselor care conţin nicotină adăugată în cantităţi mai mari decît cele prevăzute de legislaţia în vigoare

se sancţionează cu amendă de la 78 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 270 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(4) Importul, plasarea pe piaţă sau comercializarea produselor din tutun şi a produselor conexe cu nivelul emisiilor peste limitele prevăzute de legislaţia în vigoare

se sancţionează cu amendă de la 72 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 270 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(5) Plasarea pe piaţă a produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor şi a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora care conţin ingrediente interzise de legislaţia privind controlul tutunului

se sancţionează cu amendă de la 270 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(6) Plasarea pe piaţă a produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor şi a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora ce conţin elemente de prezentare şi etichetare false, înşelătoare sau care pot crea impresii eronate despre caracteristicile, efectele asupra sănătăţii, riscurile şi emisiile acestor produse, plasarea pe piaţă a produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor şi a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora ce conţin elemente de prezentare şi etichetare care sugerează că un anumit produs din tutun, un produs conex, un dispozitiv sau un accesoriu de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora este mai puţin dăunător decît altele sau are efecte vitalizante, energizante, vindecătoare, de întinerire, naturale, organice, alte efecte benefice asupra sănătăţii sau modului de viaţă ori se referă la miros, gust, prezenţa ori absenţa aromelor şi/sau a altor aditivi

se sancţionează cu amendă de la 240 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(7) Plasarea pe piaţă a produselor din tutun fără marcajul de trasabilitate

se sancţionează cu amendă de la 240 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

[Alin.(8) art.91[1] abrogat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

(9) Neprezentarea către Centrul Naţional de Sănătate Publică în termenele stabilite a informaţiei prevăzute de legislaţia privind controlul tutunului şi/sau prezentarea informaţiei neveridice şi incomplete

se sancţionează cu amendă de la 240 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 270 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(10) Comercializarea produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor şi a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora în alt mod decît prin vînzare-cumpărare, fără ca vînzătorul şi cumpărătorul să se afle fizic unul în prezenţa altuia,

se sancţionează cu amendă de la 72 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(11) Expunerea vizibilă a produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor şi a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora în spaţiile comerciale accesibile publicului

se sancţionează cu amendă de la 72 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 270 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(12) Neafişarea la loc vizibil în unităţile comerciale a informaţiei privind interzicerea vînzării produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor şi a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora persoanelor cu vîrsta de pînă la 18 ani

se sancţionează cu amendă de la 150 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 210 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(13) Comercializarea de produse din tutun, produse conexe, dispozitive şi accesorii de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora minorilor sau vînzarea de produse din tutun,

produse conexe, dispozitive şi accesorii de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora fără a verifica în modul stabilit de legislaţie vîrsta cumpărătorului

se sancţionează cu amendă de la 72 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice.

(14) Neafişarea semnului unic de interzicere a fumatului

se sancţionează cu amendă de la 150 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 210 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(15) Admiterea fumatului în spaţiile publice închise şi semiînchise, inclusiv în locurile de uz comun, la locurile de muncă şi în alte locuri în care fumatul este interzis de legislaţia în vigoare

se sancţionează cu amendă de la 210 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 270 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(16) Admiterea fumatului în transportul public

se sancţionează cu amendă de la 78 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 270 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(17) Fumatul în spaţiile publice închise şi semiînchise, inclusiv în locurile de uz comun, la locurile de muncă, în spaţiile publice deschise administrate de instituţiile medico-sanitare, instituţiile de învăţământ, autorităţile publice centrale şi locale, inclusiv pe teritoriile aferente acestora, în raza de 10 metri de la intrarea deschisă în spaţiile publice închise, inclusiv în locurile de uz comun, şi la locurile de muncă, de la ferestrele deschise şi de la locurile/instalaţiile de captare a aerului pentru spaţiile publice închise şi pentru locurile de muncă.

se sancţionează cu amendă de la 30 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice.

(18) Fumatul în mijloacele de transport public, în mijloacele de transport private în care se află minori, sub acoperişul staţiilor de transport public, în parcurile de distracţii şi pe terenurile de joacă pentru copii, pe stadioane, arene, în pieţe şi alte spaţii publice deschise pe durata evenimentelor publice distractive sau de alt gen

se sancţionează cu amendă de la 30 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice.

[Alin.(19) art.91[1] abrogat prin Legea nr.175 din 21.07.2017, în vigoare 18.08.2017]

(20) Comercializarea produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor şi a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora în locuri interzise – unităţi cu suprafaţa comercială mai mică de 20 m^2 situate la o distanţă mai mică de 200 m de la instituţiile de învăţământ şi medico-sanitare –

se sancţionează cu amendă de la 250 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 350 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(21) Comercializarea ţigaretelor şi a ţigărilor de foi (cigarillos) la un preţ mai mic decât preţul de referinţă

se sancţionează cu amendă de la 175 la 200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 250 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

[Art.91[1] completat prin Legea nr.356 din 29.12.2022, în vigoare 01.04.2023]
[Art.91[1] modificat prin Legea nr.142 din 14.10.2021, în vigoare 22.04.2022]
[Art.91[1] modificat prin Legea nr.97 din 26.07.2019, în vigoare 16.08.2019]
[Art.91[1] completat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]
[Art.91[1] modificat prin Legea nr.288 din 15.12.2017, în vigoare 01.01.2018]
[Art.91[1] modificat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Capitolul VIII
CONTRAVENŢII CE ATENTEAZĂ LA DREPTURILE REALE

Articolul 92. Tăinuirea informaţiei despre fondul funciar disponibil

Tăinuirea informaţiei despre fondul funciar disponibil sau încălcarea termenelor de examinare a cererilor persoanei fizice privind atribuirea de terenuri

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 93. Încălcarea legislaţiei privind geodezia, cartografia şi topografia

(1) Nerespectarea legislaţiei şi a standardelor de stat în domeniul geodeziei, topografiei, cartografiei, geoinformaticii şi cadastrului prin:

a) executarea lucrărilor în alt sistem de coordonate decît cel naţional;

b) neîndeplinirea în termen a măsurilor specificate în actele de control şi în prescripţii;

c) neprezentarea la timp a dării de seamă anuale sau tăinuirea informaţiei cu privire la lucrările executate;

d) netransmiterea în Fondul Naţional de Date Geospaţiale a unui exemplar de copii ale materialelor şi datelor topogeodezice şi cartografice create

e) executarea lucrărilor de către persoane necertificate în domeniu conform prevederilor Legii nr.778/2001 cu privire la geodezie, cartografie şi geoinformatică şi/sau ale Legii nr.354/2004 cu privire la formarea bunurilor imobile ori în lipsa categoriei necesare pentru executarea lucrărilor;

f) amplasarea construcţiilor, precum şi a reţelelor edilitare contrar documentaţiei de proiect;

g) distrugerea sau strămutarea construcţiilor în procesul de formare a bunului imobil contrar documentaţiei de proiect;

h) recepţia şi înregistrarea bunurilor imobile contrar documentaţiei de proiect

se sancţionează cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Distrugerea punctelor reţelei geodezice naţionale, a sistemului satelitar de navigaţie globală GNSS, a reţelelor de nivelment şi gravimetrice, a materialelor şi datelor din Fondul naţional de date geospaţiale, precum şi a bornelor de hotar

se sancţionează cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice, în ambele cazuri cheltuielile de restabilire fiind suportate de contravenient.

[Art.93 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]
[Art.93 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]
[Art.93 modificat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 94. Încălcarea regulilor de construcţie pe suprafeţe cu zăcăminte de substanţe utile

Încălcarea regulilor de construcţie pe suprafeţe cu zăcăminte de substanţe utile şi pe teritoriile deasupra obiectivelor miniere şi a locurilor de înhumare a substanţelor şi deşeurilor nocive

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

Articolul 95. Încălcarea modului stabilit de folosire a fondului de exploatare, de recoltare şi transportare a lemnului, de recoltare a răşinii

(1) Încălcarea modului stabilit de folosire a fondului de exploatare, de recoltare şi transportare a lemnului, de recoltare a răşinii

se sancţionează cu amendă de la 10 la 25 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Transportarea masei lemnoase fără acte de provenienţă sau de livrare

se sancţionează cu amendă de la 15 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

[Art.95 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 96. Încălcarea dreptului de autor şi a drepturilor conexe

(1) Încălcarea dreptului de autor sau a drepturilor conexe, dacă aceasta nu constituie infracţiune, săvîrşită prin:

a) reproducerea operelor sau a obiectelor drepturilor conexe în cadrul desfăşurării activităţii de întreprinzător tangenţiale activităţii intelectuale în domeniul dreptului de autor şi al drepturilor conexe, în special în domeniul literaturii, artei şi ştiinţei, în scopul comercializării sau oferirii spre comercializare, importului, exportului, precum şi stocarea, transportul exemplarelor de opere sau de fonograme în scopurile menţionate, sau orice altă formă de valorificare a obiectelor dreptului de autor sau ale drepturilor conexe în scopul obţinerii profitului, fără acordul titularului de drepturi;

b) închirierea, schimbul sau altă formă de punere la dispoziţia terţilor cu titlu gratuit sau oneros, precum şi depozitarea în scopurile menţionate sau altă valorificare a exemplarelor de opere sau de fonograme, în orice mod şi sub orice formă, fără marcaj de control şi fără a deţine, în momentul controlului, contractele de autor încheiate cu titularii de drepturi;

c) comercializarea sau oferirea spre comercializare, închirierea, importul sau depozitarea de echipamente tehnice sau de componente ale acestora destinate pentru facilitarea accesului la emisiunile organizaţiilor de difuziune ce comunică condiţionat prin eter, cablu, satelit în regim interactiv, inclusiv prin Internet;

d) indicarea pe exemplarele de opere sau de fonograme a unei informaţii false despre apartenenţa şi limitele exercitării dreptului de autor şi a drepturilor conexe, precum şi a unei alte informaţii care-l poate induce în eroare pe beneficiar;

e) aplicarea necorespunzătoare a marcajelor de control, altele decît cele pentru suporturile materiale specificate în anexele la cererea de eliberare a marcajelor de control, pe exemplarele de operă ori de fonograme valorificate fără consimţămîntul titularului de drepturi;

f) modificarea, înlăturarea de pe exemplarele de opere sau de fonograme a simbolurilor şi semnelor de protecţie a dreptului de autor şi a drepturilor conexe, indicate de titularul drepturilor respective; înlăturarea de pe exemplarele de opere sau de fonograme a informaţiei privind administrarea dreptului de autor şi a drepturilor conexe; înlăturarea de pe exemplarele

de opere sau de fonograme a mijloacelor tehnice de protecţie a dreptului de autor şi a drepturilor conexe;

g) însuşirea paternităţii ori constrîngerea la copaternitate

se sancţionează cu amendă de la 48 la 60 de unităţi convenţionale, aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 150 de unităţi convenţionale, aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Falsificarea, producerea, distrugerea, utilizarea, depozitarea, transportarea sau comercializarea ilicită a marcajelor de control, dacă aceste acţiuni nu constituie infracţiuni,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 72 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(3) Distrugerea din neglijenţă a originalului operei ştiinţifice, literare, de artă plastică, de sculptură, de arhitectură, a manuscrisului sau a variantei definitive a originalului fonogramei sau al operei audiovizuale

se sancţionează cu amendă de la 72 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 210 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 97. Utilizarea ilegală a mărcii

Utilizarea fără consimţământul titularului a mărcii protejate sau a unui semn care, din cauza identităţii ori similitudinii cu marca înregistrată şi a identităţii ori similitudinii produselor sau serviciilor acoperite de semn şi de marcă, generează riscul de confuzie în percepţia consumatorului, aplicarea semnului pe produse sau pe ambalaje, precum şi utilizarea lui în calitate de ambalaj în cazul mărcilor tridimensionale, oferirea produselor sub acest semn spre comercializare sau comercializarea ori stocarea lor în acest scop, sau, după caz, oferirea ori prestarea serviciilor sub acest semn, importul sau exportul produselor sub acest semn, utilizarea semnului în publicitate, multiplicarea, stocarea sau comercializarea semnului în scopurile menţionate, precum şi îndemnarea terţilor la efectuarea acestor acţiuni, dacă aceste acţiuni nu constituie infracţiuni,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere sau, în ambele cazuri, cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

Articolul 97[1]. Utilizarea ilegală a denumirii de origine a produsului şi a indicaţiei geografice

(1) Utilizarea comercială directă sau indirectă a unei denumiri de origine/indicaţii geografice înregistrate pentru produsele neacoperite de înregistrare în măsura în care aceste produse sînt comparabile cu cele înregistrate sub această denumire sau în măsura în care această utilizare permite de a profita de reputaţia denumirii protejate, precum şi uzurparea, imitarea sau evocarea asociaţiilor legate de o denumire de origine/indicaţie geografică înregistrată, chiar dacă originea adevărată a produsului este indicată sau dacă denumirea protejată este folosită în traducere ori este însoţită de o expresie, cum ar fi „de genul”, „de tipul”, „de stilul”, „imitaţie”, ori de alte expresii similare, indicarea falsă sau înşelătoare cu privire la proveniența, originea, natura sau calităţile esenţiale ale produsului, care figurează pe produs sau pe ambalajul acestuia, în publicitate, precum şi utilizarea în calitate de ambalaj a unui recipient de natură să creeze o impresie eronată în privinţa originii produsului, desfăşurarea unor practici susceptibile să-l inducă în eroare pe consumator în ceea ce priveşte originea adevărată a produsului, precum şi îndemnarea terţilor la efectuarea acestor acţiuni, dacă aceste acţiuni nu constituie infracţiuni,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale, aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale, aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

(2) Utilizarea ilegală în sensul alin.(1) a unei denumiri de origine/indicaţii geografice neînregistrate, protejate în baza acordurilor bilaterale la care Republica Moldova este parte, dacă aceste acţiuni nu constituie infracţiuni,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale, aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale, aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

Articolul 97^2. Utilizarea ilegală a denumirilor specialităţilor tradiţionale garantate

Orice practică susceptibilă să-l inducă în eroare pe consumator referitor la o denumire a specialităţii tradiţionale garantate, orice imitare a unei denumiri înregistrate şi rezervate conform prevederilor Legii privind protecţia indicaţiilor geografice, denumirilor de origine şi specialităţilor tradiţionale garantate, orice folosire în comerţ a denumirilor de produse care ar putea fi confundate cu denumirile specialităţilor tradiţionale garantate înregistrate cu rezervarea denumirii conform prevederilor Legii privind protecţia indicaţiilor geografice, denumirilor de origine şi specialităţilor tradiţionale garantate, orice uzurpare abuzivă sau înşelătoare a menţiunii „Specialitate tradiţională garantată” şi a simbolului naţional asociat acesteia, precum şi îndemnarea terţilor la efectuarea acestor acţiuni, dacă aceste acţiuni nu constituie infracţiuni,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale, aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale, aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

Articolul 98. Utilizarea, la marcarea produselor, a unor indicaţii false ori înşelătoare

(1) Utilizarea, la marcarea produselor alimentare, a unor indicaţii false ori înşelătoare în scopul inducerii în eroare a consumatorului privitor la calitate, cantitate, însuşiri, destinaţie, valoare sau la data fabricării produselor ori prestării serviciilor, precum şi privitor la producător şi la sediul acestuia,

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Utilizarea, la marcarea produselor, altora decît cele indicate la alin.(1), a unor indicaţii false ori înşelătoare în scopul inducerii în eroare a consumatorului privitor la calitate, cantitate, însuşiri, destinaţie, valoare sau la data fabricării produselor ori prestării serviciilor, precum şi privitor la producător şi la sediul acestuia,

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.98 modificat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 99. Încălcarea dreptului exclusiv al titularului brevetului de invenţie sau al titularului modelului de utilitate

Fabricarea, importul, exportul, transportarea, oferirea spre vînzare, vînzarea, alt mod de punere în circulaţie economică, stocarea în astfel de scopuri a produselor care încorporează o invenţie brevetată sau un model de utilitate înregistrat, pentru care, în conformitate cu legislaţia, este necesară autorizarea titularului, efectuate fără această autorizare, dacă aceste acţiuni nu constituie infracţiuni,

se sancţionează cu amendă de la 12 la 48 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 100. Încălcarea dreptului exclusiv al titularului de drept asupra desenului sau modelului industrial

Fabricarea, importul, exportul, transportarea, vînzarea, orice alt mod de punere în circulaţie economică, stocarea în astfel de scopuri a produselor care încorporează integral sau într-o măsură substanţială un desen sau un model industrial protejat, pentru care, în conformitate cu legislaţia, este necesară autorizarea titularului de drept, efectuate fără această autorizare, dacă aceste acţiuni nu constituie infracţiuni,

se sancţionează cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 101. Încălcarea dreptului exclusiv al titularului brevetului pentru soi de plantă

Producerea, reproducerea, condiţionarea în scopul înmulţirii, transportarea, importul, exportul, oferirea spre vînzare, vînzarea, alt mod de punere în circulaţie economică, stocarea în astfel de scopuri a materialului soiului de plantă brevetat, pentru care, în conformitate cu legislaţia, este necesară autorizarea titularului de brevet, efectuate fără această autorizare, dacă aceste acţiuni nu constituie infracţiuni,

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 102. Încălcarea dreptului exclusiv al titularului topografiei circuitului integrat

Reproducerea topografiei circuitului integrat protejate sau a unei părţi a acesteia, precum şi importul, exportul, transportarea, oferirea spre vînzare, vînzarea, alt mod de punere în circulaţie economică a produsului care încorporează o topografie a circuitului integrat protejată sau a unei părţi a acesteia, pentru care, în conformitate cu legislaţia, este necesară autorizarea titularului, efectuate fără această autorizare, dacă aceste acţiuni nu constituie infracţiuni,

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 103. Încălcarea drepturilor de autor asupra invenţiei, topografiei circuitului integrat sau desenului/modelului industrial

Însuşirea calităţii de autor, constrîngerea la coautorat, divulgarea esenţei invenţiei, topografiei circuitului integrat sau desenului/modelului industrial pînă la depunerea cererii, fără consimţămîntul autorului, dacă aceste acţiuni nu constituie infracţiuni,

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 48 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 104. Distrugerea sau deteriorarea intenţionată a bunurilor străine

(1) Distrugerea sau deteriorarea intenţionată a bunurilor străine, dacă fapta nu reprezintă o infracţiune, se sancţionează cu amendă de la 18 la 36 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 40 de ore.

(2) Fapta prevăzută la alin.(1), săvârşită din motive de prejudecată,

se sancţionează cu amendă de la 48 la 72 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 30 la 60 de ore.

[Art.104 modificat prin Legea nr.111 din 21.04.2022, în vigoare 03.07.2022]

Articolul 104[1]. Distrugerea sau deteriorarea intenţionată a bunurilor proprietate comună a asociaţiilor de coproprietari în condominiu

Distrugerea sau deteriorarea intenţionată a bunurilor proprietate comună a asociaţiilor de coproprietari în condominiu

se sancţionează cu amendă de la 25 la 40 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.104[1] introdus prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 105. Sustragerea în proporţii mici din avutul proprietarului

Sustragerea în proporţii mici din avutul proprietarului prin furt, însuşire, delapidare, abuz de serviciu sau escrocherie

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

Articolul 106. Cauzarea de daune materiale prin înşelăciune sau abuz de încredere

Cauzarea de daune materiale prin înşelăciune sau abuz de încredere, în cazul în care fapta nu reprezintă o sustragere şi nu întruneşte elementele unei infracţiuni,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale.

Articolul 107. Obţinerea sau divulgarea informaţiilor care constituie secret comercial, bancar sau fiscal

(1) Obţinerea fără consimţământul titularului a informaţiilor care constituie secret comercial, bancar sau fiscal în scopul divulgării sau folosirii lor ilegale

se sancţionează cu amendă de la 18 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Divulgarea informaţiilor ce constituie secret comercial, bancar sau fiscal de către un funcţionar public sau de către o persoană căreia aceste informaţii i-au fost încredinţate sau i-au devenit cunoscute în legătură cu serviciul ei

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 107[1]. Editarea publicaţiilor periodice publice neînregistrate

Editarea publicaţiilor periodice publice neînregistrate în Registrul publicaţiilor periodice publice

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 108. Conectarea neautorizată la sursele de energie electrică, termică sau la sursele de gaze

[Art.108 abrogat prin Legea nr.208 din 17.11.2016, în vigoare 16.03.2017]

Capitolul IX
CONTRAVENŢII ÎN DOMENIUL PROTECŢIEI MEDIULUI

Articolul 109. Încălcarea regimului de protecţie a apelor

(1) Încălcarea regimului de protecţie a apelor avînd drept urmare poluarea acestora, eroziunea solurilor şi alte fenomene dăunătoare

se sancţionează cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 10 la 40 de ore, cu amendă de la 600 la 800 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Darea în exploatare a întreprinderilor, a imobilelor comunale şi de altă natură fără construcţiile şi instalaţiile care să prevină impurificarea şi infectarea apelor sau influenţa lor dăunătoare

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 40 de ore, cu amendă de la 42 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Spălarea vehiculelor, utilajelor şi ambalajelor în apele naturale, în preajma lor şi în alte locuri neautorizate

se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(3^1) Acceptarea directă sau indirectă, prin acţiuni sau inacţiuni implicite, sau beneficierea de servicii de spălare a vehiculelor, utilajelor şi ambalajelor în apele naturale, în preajma lor şi în alte locuri neautorizate

se sancţionează cu amendă de la 20 la 50 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 100 la 200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(4) Nerespectarea dimensiunilor şi regimului de protecţie a zonelor de protecţie a apelor rîurilor şi bazinelor de apă şi a fîşiilor riverane de protecţie a apelor

se sancţionează cu amendă de la 6 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Nerespectarea limitelor şi regimului de protecţie a perdelelor forestiere de protecţie a apelor

se sancţionează cu amendă de la 6 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(6) Neîndeplinirea de către căpitan sau de către alţi membri ai personalului de comandă al unei nave a obligaţiilor prevăzute de legislaţie privind înregistrarea în actele de bord a operaţiunilor cu substanţe nocive pentru oameni şi pentru resursele vii ale mării ori cu amestecuri ce conţin astfel de substanţe peste normele stabilite, introducerea în actele de bord a unor menţiuni false referitor la astfel de operaţiuni sau refuzul nelegitim de a prezenta actele persoanelor cu funcţie de răspundere

se sancţionează cu amendă de la 30 la 42 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

(7) Deversarea deşeurilor provenite din exploatarea navelor sau a reziduurilor de marfă în mediul marin ori în cursuri de apă de către navele care utilizează porturile naţionale, precum şi neasigurarea predării acestora către instalaţiile portuare de preluare

se sancţionează cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 30 la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în

ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.109 completat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]
[Art.109 completat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 110. Încălcarea regulilor de folosire a apei

(1) Captarea şi folosirea apei cu încălcarea limitelor stabilite, folosirea apei potabile în scopuri tehnice

se sancţionează cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 40 de ore, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Folosirea obiectivelor acvatice fără autorizaţia de folosinţă specială

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(3) Împiedicarea ilegală a altor utilizatori de apă să amplaseze şi/sau să utilizeze o priză de apă şi instalaţiile mobile în condiţiile Legii apelor nr.272/2011

se sancţionează cu amendă de la 40 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(4) Deţinerea lacului de acumulare sau a iazului fără a dispune de un regulament propriu de exploatare a barajelor, iazurilor şi a lacurilor de acumulare

se sancţionează cu amendă de la 40 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(5) Evacuarea de către deţinătorul lacului de acumulare sau al iazului a apei în scop tehnologic piscicol, cu excepţia cazurilor de depistare şi eradicare a bolilor la peşti,

se sancţionează cu amendă de la 40 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.110 completat prin Legea nr.64 din 23.04.2020, în vigoare 15.05.2020]

Articolul 111. Nerespectarea regulilor şi instrucţiunilor privind exploatarea construcţiilor, instalaţiilor şi aparatelor de măsurat hidrotehnice, de gospodărire şi de protecţie a apelor

Nerespectarea regulilor şi instrucţiunilor privind exploatarea construcţiilor, instalaţiilor şi aparatelor de măsurat hidrotehnice, de gospodărire şi de protecţie a apelor

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 112. Deteriorarea construcţiilor şi instalaţiilor hidrotehnice, de gospodărire şi de protecţie a apelor

Deteriorarea construcţiilor şi instalaţiilor hidrotehnice, de gospodărire şi de protecţie a apelor, inclusiv a reţelelor şi instalaţiilor sistemelor de alimentare cu apă potabilă,

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 113. Încălcarea regulilor de desfăşurare a activităţii economice în zonele de protecţie a apelor

(1) Aplicarea neautorizată a pesticidelor şi îngrăşămintelor pe fîşii cu o lăţime de 300 de metri de la muchia taluzului riveran al albiei

se sancţionează cu amendă de la 18 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Construcţia şi amplasarea, în zona de protecţie a apelor, a depozitelor de îngrăşăminte şi pesticide, a obiectivelor pentru prepararea soluţiilor chimice, a depozitelor de produse petroliere, a staţiilor de alimentare cu combustibil, a colectoarelor de ape reziduale de la fermele şi complexele zootehnice, a punctelor de deservire tehnică şi de spălare a tehnicii şi vehiculelor, repartizarea de terenuri, într-o astfel de zonă, pentru depozitarea deşeurilor de orice provenienţă, construcţia neautorizată de instalaţii de canalizare, de colectoare şi de instalaţii de epurare a apelor reziduale

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(3) Desfăşurarea neautorizată a lucrărilor de astupare a luncilor şi braţelor uscate ale rîurilor, a lucrărilor de regularizare a cursurilor rîurilor, de extragere a substanţelor utile, a materialelor de construcţie şi de instalare a comunicaţiilor în zona de protecţie a apelor

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Prelucrarea terenurilor, organizarea taberelor pentru animale şi păsări, amenajarea campingurilor şi a taberelor de corturi în limitele fîşiilor riverane de protecţie a apelor

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Deversarea, în apele de suprafaţă, în canalele de irigare şi de desecare, pe terenuri, indiferent de modul lor de folosinţă, şi în reţeaua publică de canalizare sau în alte locuri neautorizate, a apelor uzate neepurate, provenite din activităţi casnice şi noncasnice, a celor poluate termic, a apelor contaminate cu germeni patogeni şi cu paraziţi, a produselor sau reziduurilor petroliere şi a altor poluanţi

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(6) Desfăşurarea activităţii economice de către întreprinderi cu impact asupra mediului fără dispozitive de ţinere a evidenţei cantitative şi calitative a consumului şi a evacuărilor de ape, precum şi de prevenire a poluării apelor sau a efectelor lor distructive,

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(7) Deversarea ilicită a substanţelor radioactive în apele de suprafaţă, de canalizare, canalele de irigare şi de desecare

se sancţionează cu amendă de la 150 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 900 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere şi cu amendă de la 900 la 1500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.113 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.113 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 114. Încălcarea regulilor de protecţie a resurselor piscicole şi a regulilor de pescuit

(1) Încălcarea regulilor de protecţie a resurselor piscicole

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea regulilor de pescuit, dacă fapta nu constituie infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 9 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Transportarea, comercializarea produselor pescuitului şi altor organisme acvatice fără documentele necesare stabilite de legislaţie

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(4) Acţiunile specificate la alin.(1) însoţite de pescuitul ori de distrugerea unor specii valoroase de peşte şi de plante acvatice sau a altor reprezentanţi ai faunei şi florei acvatice

se sancţionează cu amendă de la 42 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 400 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(5) Pescuitul cu utilizarea curentului electric, a explozivilor, a drogurilor, a substanţelor otrăvitoare sau reactive de orice fel

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.114 modificat prin Legea nr.141 din 13.07.2017, în vigoare 04.08.2017]

Articolul 115. Degradarea terenurilor, falsificarea informaţiei despre starea şi folosirea lor

(1) Degradarea stratului fertil al solului, decopertarea neselectivă şi folosirea stratului fertil contrar destinaţiei

se sancţionează cu amendă de la 80 la 160 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Amplasarea, construcţia şi darea în exploatare a obiectivelor care generează efecte de poluare a solului

se sancţionează cu amendă de la 18 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Arderea în cîmp deschis a resturilor vegetale de orice proveniență

se sancţionează cu amendă de la 200 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 600 la 800 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(4) Falsificarea informaţiei despre starea şi folosirea terenurilor

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(5) Depozitarea neautorizată pe terenuri cu sol fertil a materialelor de construcţie ori a deşeurilor industriei extractive şi a altor asemenea

se sancţionează cu amendă de la 80 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(6) Nedeclararea de către proprietar autorităţilor administraţiei publice locale în termen de 30 de zile lucrătoare despre schimbarea modului de folosinţă a terenului

se sancţionează cu amendă de la 18 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(7) Schimbarea modului de folosinţă a terenurilor agricole ocupate cu păşuni proprietate publică a unităţii administrativ-teritoriale fără consultarea deţinătorilor de animale

se sancţionează cu amendă de la 80 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

[Art.115 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 116. Abaterea neautorizată de la proiectele de organizare a teritoriului sau de folosinţă a terenului

(1) Abaterea neautorizată de la proiectele de organizare a teritoriului, de ameliorare, precum şi folosirea terenurilor contrar destinaţiei pentru care au fost repartizate

se sancţionează cu amendă de la 6 la 18 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Ocuparea nelegitimă a terenurilor, îngrădirea lor

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 117. Neîndeplinirea obligaţiei de a aduce terenurile într-o stare care să asigure folosirea lor conform destinaţiei, inclusiv de a combate şi preveni răspîndirea buruienilor

(1) Neîndeplinirea obligaţiei de a aduce terenurile într-o stare care să asigure folosirea lor conform destinaţiei

se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Neîndeplinirea obligaţiei de a aduce terenurile afectate de folosirea subsolului într-o stare care să nu prezinte pericol şi să asigure folosirea lor ulterioară

se sancţionează cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Neîndeplinirea obligaţiei de a combate şi preveni răspîndirea buruienilor pe terenuri (cu excepţia terenurilor cu destinaţie agricolă)

se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.117 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.117 completat prin Legea nr.263 din 23.11.2018, în vigoare 21.01.2019]

Articolul 118. Neefectuarea măsurilor obligatorii de ameliorare a terenurilor, de protecţie a solului contra eroziunii provocate de vînt şi de apă, de prevenire a altor procese care deteriorează starea solului

Neefectuarea măsurilor obligatorii de ameliorare a terenurilor, de protecţie a solului contra eroziunii provocate de vînt şi de apă, de prevenire a altor procese care deteriorează starea solului

se sancţionează cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.118 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 119. Încălcarea modului de protecţie şi de folosire a subsolului

(1) Folosirea neautorizată a subsolului

se sancţionează cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 250 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Studierea şi cercetarea subsolului fără proiecte speciale, precum şi studierea şi cercetarea incompletă şi neraţională a subsolului

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 250 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(3) Prezentarea de informaţii neveridice privind cantitatea şi calitatea substanţei minerale utile extrase

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(4) Nerespectarea cerinţelor de proiectare, construire şi dare în exploatare a întreprinderilor şi altor obiective legate de folosirea subsolului

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 250 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 6 luni.

(5) Încălcarea regulilor şi normelor de desfăşurare în condiţii de securitate a lucrărilor de exploatare a subsolului, a cerinţelor privind protecţia subsolului şi a mediului, fapt ce provoacă impurificarea substanţelor minerale utile sau aducerea terenurilor şi subsolului într-o stare inutilizabilă, se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 250 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 6 luni.

(6) Neasigurarea intenţionată, în procesul studierii şi folosirii subsolului, a integrităţii teritoriilor, a construcţiilor şi a altor obiective, inclusiv a teritoriilor şi obiectivelor ocrotite de stat în mod deosebit,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 250 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 6 luni.

(7) Încălcarea modului de ţinere a evidenţei şi a balanţei mişcării rezervelor de substanţe minerale utile şi deşeurilor producţiei extractive, încălcarea cerinţelor privind ţinerea cadastrelor de stat şi a balanţelor rezervelor de substanţe utile

se sancţionează cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(8) Încălcarea cerinţelor şi regulilor de înhumare (depozitare) în subsol a substanţelor şi a deşeurilor nocive sau a apelor uzate

se sancţionează cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 250 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(9) Neîndeplinirea cerinţelor şi măsurilor privind recultivarea terenurilor deteriorate în urma excavaţiilor miniere, privind aducerea întreprinderilor miniere, a sondelor de foraj, a galeriilor subterane într-o stare care să asigure folosirea lor ulterioară şi securitatea populaţiei

se sancţionează cu amendă de la 250 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(10) Încălcarea cerinţelor şi regulilor de ridicare a construcţiilor pe terenurile în al căror subsol există zăcăminte de substanţe minerale utile, pe terenurile întreprinderilor miniere (inclusiv deasupra celor subterane), precum şi pe terenurile de înhumare (depozitare) în subsol a substanţelor şi a deşeurilor nocive,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(11) Comercializarea şi circulaţia substanţelor minerale utile solide fără acte legale de proveniență

se sancţionează cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an, cu amendă de la 250 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(12) Neexecutarea prescripţiilor privind înlăturarea încălcărilor depistate la întreprinderile sau obiectivele legate de folosirea subsolului, necontestate potrivit legislaţiei privind controlul de stat al activităţii de întreprinzător,

se sancţionează cu amendă de la 200 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 6 luni.

(13) Efectuarea lucrărilor de extragere a substanţelor minerale utile în lipsa unor planuri anuale de dezvoltare a lucrărilor miniere şi/sau în lipsa unor normative privind pierderile de substanţe minerale utile, coordonate conform legislaţiei în vigoare,

se sancţionează cu amendă de la 300 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 6 luni.

[Art.119 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

[Art.119 completat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 120. Decopertarea şi distrugerea neautorizată a litierei, a păturii vii şi a stratului superior de sol fertil

Decopertarea şi distrugerea neautorizată a litierei, a păturii vii şi a stratului superior de sol fertil spre a le folosi în alte scopuri decît cele silvice sau în scop de comercializare

se sancţionează cu amendă de la 50 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 40 de ore, cu amendă de la 150 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.120 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 121. Efectuarea unor exploatări forestiere contrar scopurilor sau cerinţelor prevăzute de legislaţie

Efectuarea unor exploatări forestiere contrar scopurilor sau cerinţelor prevăzute în autorizaţia (dispoziţia) de tăiere a arborilor ori în biletul silvic

se sancţionează cu amendă de la 50 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.121 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 122. Tăierea ilegală sau vătămarea arborilor şi arbuştilor

(1) Tăierea ilegală sau vătămarea arborilor şi arbuştilor pînă la gradul de încetare a creşterii lor ori vătămarea arborilor şi arbuştilor care nu întrerupe creşterea lor

se sancţionează cu amendă de la 50 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 300 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Tăierea ilegală a arborilor şi arbuştilor din spaţiile verzi, vătămarea lor sau a unor părţi ale lor, defrişarea şi/sau strămutarea, fără permisiunea autorităţii administraţiei publice locale coordonată cu autorităţile administraţiei publice pentru mediu, a plantelor din spaţiile verzi în alte locuri în timpul efectuării de construcţii

se sancţionează cu amendă de la 50 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2^1) Vătămarea arborilor şi arbuştilor din spaţiile verzi prin incendiere

se sancţionează cu amendă de la 200 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 600 la 800 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(3) Acţiunile specificate la alin.(1) săvîrşite de persoane responsabile de protecţia şi paza vegetaţiei forestiere

se sancţionează cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale.

(4) Autorizarea de către persoane responsabile de protecţia şi paza vegetaţiei forestiere a recoltării de masă lemnoasă cu încălcarea legii şi a altor acte normative

se sancţionează cu amendă de la 100 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

[Art.122 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 123. Distrugerea şi vătămarea culturilor silvice, a arboretului tînăr provenit prin regenerare naturală, a seminţişului natural şi preexistent

Distrugerea şi vătămarea culturilor silvice, a arboretului tînăr provenit prin regenerare naturală, a seminţişului natural şi preexistent

se sancţionează cu amendă de la 50 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 300 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.123 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 124. Distrugerea şi vătămarea puieţilor şi butaşilor din pepiniere şi plantaţii silvice

Distrugerea şi vătămarea puieţilor şi butaşilor din pepiniere şi plantaţii silvice

se sancţionează cu amendă de la 40 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 300 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.124 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 125. Încălcarea modului şi a termenelor de împădurire a parchetelor exploatate şi a terenurilor neîmpădurite

Încălcarea modului şi a termenelor de împădurire a parchetelor exploatate şi a terenurilor neîmpădurite din fondul forestier, precum şi a parchetelor exploatate de pe terenurile cu vegetaţie forestieră din afara acestui fond,

se sancţionează cu amendă de la 40 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.125 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 126. Distrugerea sau deteriorarea intenţionată a fîneţelor, păşunilor, şanţurilor de desecare din păduri, a sistemelor de drenaj, a drumurilor şi a instalaţiilor inginereşti de pe terenurile fondului forestier

Distrugerea sau deteriorarea intenţionată a fîneţelor, păşunilor, şanţurilor de desecare din păduri, a sistemelor de drenaj, a drumurilor şi a instalaţiilor inginereşti de pe terenurile fondului forestier

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 40 de ore, cu amendă de la 100 la 200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.126 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 126[1]. Păşunatul ilegal al animalelor

Păşunatul animalelor pe terenurile proprietate publică a unităţii administrativ-teritoriale în altă perioadă a anului decît în cea stabilită de către autoritatea administraţiei publice locale, păşunatul în comun al grupurilor de animale de diferite specii, păşunatul animalelor bolnave de boli oficial notificabile

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

[Art.126[1] completat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 127. Încălcarea regulilor de folosire a obiectelor fondului forestier

(1) Cositul neautorizat al ierbii pentru fîn şi păşunatul neautorizat pe terenurile fondului forestier, în perdelele forestiere de protecţie şi în spaţiile verzi

se sancţionează cu avertisment sau cu amendă de la 5 la 50 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 40 de ore.

(2) Recoltarea neautorizată a fructelor şi pomuşoarelor sălbatice, a nucilor, a ciupercilor, a plantelor medicinale şi a altor plante, a melcilor de viţă de vie pe sectoarele unde aceasta este interzisă sau este admisă numai în baza biletului silvic, precum şi încălcarea termenelor, a volumului şi a modului de recoltare stabilite

se sancţionează cu avertisment sau cu amendă de la 5 la 50 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice ori cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 40 de ore, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.127 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 128. Încălcarea prevederilor actelor normative privind folosirea şi protecţia fondului cinegetic

(1) Încălcarea prevederilor actelor normative privind folosirea şi protecţia fondului cinegetic, privind vînatul şi alte feluri de folosire a resurselor cinegetice

se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Vînătoarea fără autorizaţie (licenţă), fără carnet de vînător sau fără permis de deţinere sau port şi folosire a armei de vînătoare, depăşirea normelor stabilite de recoltare a vînatului, precum şi vînătoarea în locurile interzise şi în perioadele de prohibiţie, folosirea armelor, uneltelor şi metodelor interzise

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(3) Încălcarea prevederilor actelor normative privind cerinţele de biosecuritate indispensabile profilaxiei şi controlului pestei porcine africane la mistreţi

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

[Art.128 completat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

[Art.128 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 129. Distrugerea sau deteriorarea intenţionată a locurilor de vieţuire a faunei

Distrugerea sau deteriorarea intenţionată a vizuinelor, muşuroaielor de furnici, cuiburilor de păsări şi altor locuri de vieţuire a faunei de pe terenurile fondului forestier

se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de pînă la 60 de ore.

Articolul 130. Amplasarea neautorizată a stupilor şi a stupinelor pe terenurile fondului forestier sau nerespectarea prescripţiilor din biletul silvic privind amplasarea lor

Amplasarea neautorizată a stupilor şi a stupinelor pe terenurile fondului forestier sau nerespectarea prescripţiilor din biletul silvic privind amplasarea lor

se sancţionează cu avertisment sau cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.130 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 131. Încălcarea normelor şi regulilor de desfăşurare a activităţii în apicultură

(1) Neînregistrarea în sistemul informaţional a adresei stupinei în staţionar şi a numărului familiilor de albine, neînregistrarea în sistemul informaţional a informaţiilor referitoare la amplasarea stupinei în pastoral, lipsa paşaportului stupinei, amplasarea stupinei fără acordul deţinătorilor de teren, cu încălcarea legislaţiei de mediu şi sanitar-veterinare

se sancţionează cu amendă de la 24 la 35 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 40 la 70 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Tăinuirea cazurilor de morbiditate sau de mortalitate spontană a albinelor, a cazurilor de apariţie a semnelor de boală, defrişarea nejustificată a bazelor (surselor) melifere şi intervenţia de reconstrucţie a mediului ambiant necoordonată cu organele de protecţie a mediului

se sancţionează cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 36 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Comercializarea şi utilizarea în tehnologia de creştere a albinelor şi de tratare a maladiilor a preparatelor chimice şi medicamentoase care nu sînt certificate şi reglementate de actele normative naţionale

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 36 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Refuzul nejustificat al persoanelor cu funcţie de răspundere din cadrul autorităţilor administraţiei publice locale de ambele niveluri de a atribui terenuri pentru amplasarea stupinelor, reţinerea, de către persoanele abilitate, a vehiculelor, ce efectuează transportarea familiilor de albine, pe un timp ce depăşeşte normele în vigoare (15 minute), falsificarea produselor apicole de către producător şi/sau comercianţi, producerea pentru comercializare, precum şi comercializarea materialului biologic de prăsilă [regină (matcă) şi roi] la stupinele neatestate în categoria de prăsilă

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Importul, posesiunea şi exploatarea materialului genitor ce aparţine raselor neomologate şi amplasarea familiilor, roiurilor şi reginelor (mătcilor) de albine de origine necunoscută în zonele de interdicţie înfiinţate în scopul ameliorării calităţii genetice a familiilor de albine

se sancţionează cu amendă de la 45 la 54 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(6) Comercializarea produselor apicole în lipsa paşaportului stupinei

se sancţionează cu amendă de 3 la 6 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 9 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.131 modificat prin Legea nr.154 din 09.06.2022, în vigoare 01.01.2023]

[Art.131 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 132. Distrugerea sau deteriorarea intenţionată a semnelor de restricţie, a indicatoarelor de amenajament silvic, a barierelor şi parapetelor, a obiectelor de agitaţie şi informaţie vizuală

Distrugerea sau deteriorarea intenţionată în terenurile fondului forestier a semnelor de restricţie, a panourilor, a barierelor, a indicatoarelor de amenajament silvic şi a bornelor silvice, a îngrădirilor de restricţie şi a construcţiilor din locurile de agrement, altor obiecte de agitaţie şi informaţie vizuală şi de amenajare a fondului forestier

se sancţionează cu amendă de la 30 la 50 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de 60 de ore.

[Art.132 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 133. Darea în exploatare a obiectivelor de producţie fără instalaţiile de prevenire a impactului negativ asupra pădurilor

Darea în exploatare a întreprinderilor, secţiilor, agregatelor, căilor de transport, obiectivelor comunale, a altor obiective noi, precum şi a celor reconstruite, fără instalaţiile de prevenire a impactului negativ asupra stării şi regenerării pădurilor

se sancţionează cu amendă de la 50 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.133 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 134. Folosirea neautorizată a terenurilor din fondul forestier şi spaţiile verzi pentru defrişare, construcţie de clădiri administrative, depozite şi alte obiective

Folosirea neautorizată a terenurilor din fondul forestier şi spaţiile verzi pentru defrişare, construcţie de clădiri administrative, depozite şi alte obiective

se sancţionează cu amendă de la 50 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.134 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 134[1]. Încălcarea regulilor de construcţie a obiectivelor şi/sau amplasarea în spaţiile verzi proprietate publică a obiectivelor incompatibile cu destinaţia acestora

(1) Construcţia şi/sau amplasarea în spaţiile verzi proprietate publică a obiectivelor incompatibile cu destinaţia acestora

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 210 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere şi cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Amplasarea neautorizată în spaţiile verzi proprietate publică a obiectivelor pentru activităţi economico-sociale compatibile cu destinaţia spaţiilor verzi (instalaţii pentru practicarea sportului, a jocurilor şi pentru odihnă, obiective de menire social-culturală, unităţi comerciale mobile)

se sancţionează cu amendă de la 18 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 60 de ore şi cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.134[1] introdus prin Legea nr.239 din 24.12.2021, în vigoare 21.02.2022]

Articolul 135. Circulaţia şi parcarea vehiculelor pe terenurile fondului forestier, în spaţiile verzi din afara drumurilor publice şi în locuri interzise

Circulaţia şi parcarea vehiculelor pe terenurile fondului forestier şi în spaţiile verzi din afara drumurilor publice şi în locuri interzise

se sancţionează cu avertisment sau cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale.

Articolul 136. Încălcarea regulilor sanitare în păduri, spaţii verzi, grădini publice, rezervaţii şi ocoale silvice

Încălcarea regulilor sanitare în păduri, spaţii verzi, grădini publice, rezervaţii şi ocoale silvice

se sancţionează cu avertisment sau cu amendă de la 20 la 40 de unităţi convenţionale.

[Art.136 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 137. Încălcarea regulilor de apărare împotriva incendiilor în păduri, spaţii verzi, grădini publice, rezervaţii şi ocoale silvice

(1) Încălcarea regulilor de apărare împotriva incendiilor în păduri, spaţii verzi, grădini publice, rezervaţii şi ocoale silvice

se sancţionează cu amendă de la 20 la 50 de unităţi convenţionale.

(2) Distrugerea sau vătămarea pădurii, spaţiului verde, grădinii publice, rezervaţiei şi ocolului silvic ca urmare a incendierii sau a atitudinii neglijente faţă de foc

se sancţionează cu amendă de la 80 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 60 de ore, cu amendă de la 150 la 200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 250 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.137 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 138. Încălcarea modului stabilit de creare şi de folosire a colecţiilor zoologice

Încălcarea modului prevăzut de legislaţie de creare, completare, păstrare, folosire, evidenţă, comercializare, achiziţie sau expediere a colecţiilor zoologice

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale.

Articolul 139. Încălcarea modului de folosire a regnului animal în rezervaţiile naturale şi în alte arii naturale protejate de stat

Încălcarea modului stabilit de folosire a regnului animal în rezervaţiile naturale şi în alte arii naturale protejate de stat

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale.

Articolul 140. Colectarea sau nimicirea plantelor, capturarea sau nimicirea animalelor incluse în Cartea Roşie a Republicii Moldova şi în anexele la Convenţia privind comerţul internaţional cu specii sălbatice de faună şi floră pe cale de dispariţie (CITES)

(1) Colectarea sau nimicirea plantelor, capturarea sau nimicirea animalelor incluse în Cartea Roşie a Republicii Moldova şi în anexele la Convenţia privind comerţul internaţional cu specii sălbatice de faună şi floră pe cale de dispariţie (CITES), comercializarea ilegală, precum şi comiterea altor acţiuni sau inacţiuni ce pot cauza reducerea numărului acestor plante şi animale sau dispariţia lor

se sancţionează cu amendă de la 50 la 100 de unităţi convenţionale.

(2) Încălcarea regulilor de export sau import al speciilor de plante şi animale incluse în Cartea Roşie a Republicii Moldova şi în anexele la Convenţia privind comerţul internaţional cu specii sălbatice de faună şi floră pe cale de dispariţie (CITES)

se sancţionează cu amendă de la 100 la 200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.140 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 141. Încălcarea regimului de protecţie a obiectelor şi complexelor din fondul ariilor naturale protejate de stat

(1) Încălcarea regimului de protecţie a obiectelor şi complexelor din fondul ariilor naturale protejate de stat, inclusiv din rezervaţiile ştiinţifice, rezervaţiile naturale, rezervaţiile peisagistice, rezervaţiile de resurse, rezervaţiile biosferei, din parcurile naţionale, din monumentele naturii, din ariile cu management multifuncţional, din grădinile botanice, grădinile dendrologice, grădinile zoologice, din monumentele de arhitectură peisagistică, care a condus sau poate conduce la nimicirea sau la schimbarea stării lor iniţiale,

se sancţionează cu amendă de la 40 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea regulilor de protecţie a solului, zăcămintelor, resurselor acvatice, a faunei şi florei din obiectele şi complexele fondului ariilor naturale protejate de stat, precum şi folosirea lor neautorizată

se sancţionează cu amendă de la 50 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Încălcarea regulilor de interdicţie a amplasării, prelucrării şi deversării deşeurilor industriale şi celor menajere în obiectele şi complexele din fondul ariilor naturale protejate de stat şi în zonele de protecţie a acestora

se sancţionează cu amendă de la 50 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.141 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 142. Încălcarea modului de folosire a fondului de exploatare, de recoltare, de transportare şi de export al lemnului

(1) Încălcarea modului de folosire a fondului de exploatare, de recoltare, de transportare şi de export al lemnului şi al produselor lemnoase

se sancţionează cu amendă de la 50 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Comercializarea sau circulaţia produselor lemnoase fără acte legale de proveniență (acte de livrare conform documentaţiei de evidenţă contabilă)

se sancţionează cu amendă de la 50 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 300 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice

cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(3) Întocmirea incorectă a materialelor primare pentru efectuarea tăierilor şi recepţionarea masei lemnoase

se sancţionează cu amendă de la 200 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

[Art.142 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 143. Neefectuarea plăţii pentru poluarea mediului

Neefectuarea plăţii pentru poluarea mediului, nevărsarea ei în volum deplin şi în termen în conturile fondurilor ecologice

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 24 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 144. Încălcarea cerinţelor ecologice la construcţia, la punerea în funcţiune, la exploatarea întreprinderilor, instalaţiilor, altor obiective

Încălcarea cerinţelor ecologice la construcţia, la punerea în funcţiune, la exploatarea întreprinderilor, instalaţiilor, altor obiective

se sancţionează cu amendă de la 18 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 40 de ore, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 145. Neadmiterea inspectării obiectivelor sau neprezentarea informaţiei despre starea mediului

Împiedicarea accesului inspectorilor de stat pentru ecologie la inspectarea obiectivelor şi refuzul de a acorda informaţii, precum şi prezentarea unei informaţii eronate despre starea mediului

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 146. Nefolosirea instalaţiilor pentru purificarea de poluanţi şi controlul emisiilor în atmosferă, pentru epurarea apelor uzate

Nefolosirea instalaţiilor, utilajului, aparatajului prevăzute pentru purificarea de poluanţi şi controlul emisiilor în atmosferă, pentru epurarea apelor uzate ce se evacuează în obiectivele acvatice sau în reţeaua publică de canalizare, pentru controlul calităţii lor şi controlul nedepăşirii concentraţiei maxim admisibile de poluanţi în apele uzate evacuate, precum şi încălcarea regulilor şi instrucţiunilor de exploatare a instalaţiilor indicate

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.146 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 147. Depăşirea valorilor-limită de emisii dăunătoare asupra mediului şi emisia de poluanţi fără autorizaţie

(1) Depăşirea valorilor-limită de emisii ale substanţelor poluante, de acţiune radiologică, fizică şi biologică asupra mediului, emisia de poluanţi în atmosferă fără autorizaţia autorităţii publice abilitate, dacă obţinerea unei astfel de autorizaţii este necesară conform legislaţiei,

se sancţionează cu amendă de la 100 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Nerespectarea de către unităţi şi întreprinderi a obligaţiei legale privind încadrarea în valorile-limită de emisii a substanţelor periculoase generate ca urmare a eliminării deşeurilor

se sancţionează cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de până la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(3) Desfăşurarea activităţii de valorificare energetică a anvelopelor uzate, activităţilor de recuperare şi de reciclare a deşeurilor de metale în lipsa instalaţiilor de purificare a emisiilor în componentele mediului, în lipsa echipamentului de măsurare pentru controlul emisiilor, inclusiv cel computerizat, precum şi prezentarea eronată sau neprezentarea rapoartelor privind volumul emisiilor şi calitatea acestora, în procesul de activitate,

se sancţionează cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de până la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.147 în redacţia Legii nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 148. Încălcarea regimului şi modului de utilizare a hidrocarburilor halogenate care distrug stratul de ozon

(1) Fabricarea sau punerea în circulaţie comercială a aerosolilor sau a extinctoarelor portabile ce conţin substanţe chimice care distrug stratul de ozon

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Utilizarea substanţelor chimice care distrug stratul de ozon la fabricarea de aerosoli, de noi sisteme industriale de răcire, de unităţi mobile de climatizare, precum şi de produse de sterilizare, utilizarea lor în orice alte domenii noi în care, anterior, nu au fost utilizate

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Utilizarea substanţelor chimice care distrug stratul de ozon la fabricarea de panouri izolante şi de ambalaje confecţionate din expandate organice, flexibile ori semirigide

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Utilizarea şi punerea în circulaţie comercială a agenţilor de curăţire şi a solvenţilor ce conţin una sau mai multe substanţe chimice care distrug stratul de ozon, cu excepţia tetraclorurii de carbon în cazul cînd este utilizată ca solvent în procesele de clorurare în sistem închis ori ca solvent în procesele în care, din considerente de ordin tehnic, nu poate fi substituită cu o altă substanţă, inofensivă pentru stratul de ozon,

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Încălcarea regulilor de utilizare a bromurii de metil în agricultură

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(6) Utilizarea, stocarea şi transportul containerelor cu substanţe chimice care distrug stratul de ozon neetichetate cu inscripţia „Conţine substanţe care distrug stratul de ozon”

se sancţionează cu amendă de la 15 la 21 de unităţi convenţionale.

(7) Refuzul importatorilor, exportatorilor şi al persoanelor care pun în circulaţie comercială substanţe, produse şi echipamente ce conţin substanţe care distrug stratul de ozon de a prezenta la control autorităţilor abilitate cu acest drept documentele prevăzute de legislaţia privind folosirea acestor substanţe

se sancţionează cu amendă de la 9 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 6 luni.

Articolul 149. Poluarea mediului cu cauzarea de prejudicii

Poluarea mediului (aerului atmosferic, a bazinelor acvatice de suprafaţă şi subterane, a terenurilor) cu deşeuri industriale, de construcţie sau menajere, cu ape menajere, cu emisii de poluanţi ce au cauzat prejudicii, dacă această acţiune nu constituie infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 24 la 36 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 210 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

Articolul 150. Neîndeplinirea obligaţiilor de înregistrare în actele de bord a operaţiunilor cu substanţe şi amestecuri nocive

Neîndeplinirea obligaţiilor, prevăzute de legislaţia în vigoare, privind înregistrarea în actele de bord ale unei nave a operaţiunilor cu substanţe nocive pentru sănătatea omului, pentru flora şi fauna acvatică ori cu amestecuri ce conţin astfel de substanţe peste normele stabilite, înscrierea în actele de bord a unor falsuri referitoare la astfel de operaţiuni

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale.

Articolul 151. Încălcarea regulilor de testare tehnică şi ecologică

Încălcarea regulilor de testare tehnică şi ecologică a vehiculelor terestre, a navelor şi aeronavelor prin testare necalitativă ce a avut ca urmare depăşirea normelor admisibile de emisie a poluanţilor sau defecte tehnice

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 210 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 152. Darea în exploatare a vehiculelor terestre, a navelor şi aeronavelor care depăşesc normativele admise de emisia poluanţilor şi de emitere a zgomotului

[Art.152 abrogat prin Legea nr.295 din 21.12.2017, în vigoare 12.01.2018]

Articolul 153. Exploatarea vehiculelor terestre, a navelor şi aeronavelor care depăşesc normativele admise de emisie a poluanţilor şi de emitere a zgomotului

Exploatarea vehiculelor terestre, a navelor şi aeronavelor care depăşesc normativele admise de emisie a poluanţilor şi de emitere a zgomotului în timpul funcţionării

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale.

Articolul 154. Încălcarea regulilor de gestionare a deşeurilor

(1) Nerespectarea modului stabilit de colectare, păstrare, transport, depozitare, neutralizare şi evacuare, inclusiv în obiectivele acvatice, în subsol etc., a deşeurilor industriale, de construcţie, a biodeşeurilor, a deşeurilor municipale şi de altă natură

se sancţionează cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de pînă la 60 de ore, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(1^1) Nerespectarea modului stabilit de ardere a deşeurilor industriale, de construcţie, a biodeşeurilor, a deşeurilor municipale şi de altă natură

se sancţionează cu amendă de la 200 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 600 la 800 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Faptele specificate la alin.(1) care au creat pericolul poluării mediului

se sancţionează cu amendă de la 24 la 48 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(3) Depozitarea arbitrară sau în locuri interzise ori utilizarea unor alte procedee de evacuare, tratare sau eliminare a deşeurilor fără autorizaţia autorităţilor abilitate

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de pînă la 60 de ore, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(4) Tăinuirea informaţiei sau prezentarea intenţionată de informaţii false sau incomplete privind gestionarea deşeurilor, privind evacuarea lor în caz de avarie

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(5) Încălcarea regulilor de evidenţă şi de control primar în domeniul gestionării deşeurilor, nerespectarea termenelor de prezentare a dărilor de seamă în domeniul nominalizat

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de pînă la 60 de ore, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(6) Transmiterea deşeurilor periculoase unor persoane fizice sau juridice care nu deţin licenţe (autorizaţii) pentru colectarea, transportarea, tratarea şi eliminarea lor

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(7) Nerespectarea regimului şi a regulilor de exploatare a instalaţiilor de prelucrare şi neutralizare a deşeurilor, a locurilor de depozitare ori de înhumare a deşeurilor industriale, a biodeşeurilor, a deşeurilor municipale şi de altă natură

se sancţionează cu amendă de la 30 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(8) Proiectarea şi construcţia de întreprinderi şi de alte obiective, precum şi implementarea de materiale şi tehnologii care nu corespund condiţiilor de securitate a utilizării, prelucrării şi evacuării deşeurilor

se sancţionează cu amendă de la 30 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(9) Nerespectarea regulilor privind importul, exportul sau tranzitul de deşeuri

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(10) Neasigurarea sortării, colectării, tratării şi evacuării deşeurilor, neatingerea ţintelor minime de recuperare sau reciclare a deşeurilor, precum şi admiterea stocării deşeurilor de orice proveniență

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(11) Neîntreprinderea măsurilor de lichidare a gunoiştilor neautorizate şi necontrolate

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(12) Nerespectarea cerinţelor de gestionare a deşeurilor periculoase privind:

a) etichetarea, ambalarea şi clasificarea;

b) reclasificarea ca deşeuri nepericuloase;

c) amestecarea cu alte categorii de deşeuri;

d) colectarea, transportarea şi depozitarea temporară

se sancţionează cu amendă de la 100 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(13) Nerespectarea de către producătorii şi distribuitorii de produse a cerinţelor prevăzute la art.12 alin.(5)–(7) din Legea nr.209/2016 privind deşeurile

se sancţionează cu amendă de la 40 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(14) Nerespectarea procesului de gestionare a deşeurilor de baterii şi acumulatori prin:

a) abandonarea bateriilor şi acumulatorilor uzaţi sau a componentelor solide ale acestora;

b) deversarea electrolitului din acumulatorii uzaţi pentru autovehicule pe sol, în apele de suprafaţă, apele subterane şi în sistemele de canalizare

se sancţionează cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de până la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(15) Nerespectarea de către operatorul staţiei de tratare sau de către operatorul schemei de valorificare materială a deşeurilor de echipamente electrice şi electronice a obligaţiilor privind:

a) asigurarea recuperării sau reciclării deşeurilor de echipamente electrice şi electronice supuse tratării care pot fi recuperate sau reciclate;

b) asigurarea atingerii ţintelor minime de recuperare şi reciclare a deşeurilor de echipamente electrice şi electronice;

c) raportarea, trimestrială, către producătorii de echipamente electrice şi electronice a rezultatelor de performanţă în atingerea ţintelor de colectare şi tratare a deşeurilor de echipamente electrice şi electronice stabilite de Guvern;

d) asigurarea procesului tehnologic astfel încât materialele finale obţinute după dezasamblarea echipamentelor electrice şi electronice uzate să nu conţină componenţi cu caracteristici periculoase

se sancţionează cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de până la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(16) Încălcarea interdicţiei privind producerea, punerea la dispoziţie pe piaţă şi utilizarea substanţelor enumerate în secţiunea 1 din anexa nr.6 la Legea nr.209/2016 privind deşeurile, fie individual, fie în compoziţia preparatelor, fie sub formă de compuşi ai unor diverse articole,

se sancţionează cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de până la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(17) Încălcarea interdicţiei pentru operaţiunile de valorificare sau eliminare a deşeurilor de poluanţi organici persistenţi care pot conduce la recuperarea, reciclarea, regenerarea sau reutilizarea oricăror dintre substanţele enumerate în secţiunea a 2-a din anexa nr.6 la Legea nr.209/2016 privind deşeurile

se sancţionează cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de până la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(18) Încălcarea actelor normative privind gestionarea deşeurilor rezultate din activitatea medicală, de către conducătorii instituţiilor de asistenţă medicală pentru om şi animale, precum şi de către conducătorii instituţiilor de cercetări în acest domeniu, prin:

a) lipsa planificării anuale a cheltuielilor necesare pentru gestionarea deşeurilor rezultate din activitatea de asistenţă medicală pentru om şi animale şi/sau din cercetările conexe, clasificate în deşeuri periculoase şi nepericuloase;

b) lipsa planurilor de gestionare a deşeurilor rezultate din activitatea medicală şi asigurarea implementării acestora în conformitate cu regulamentul intern şi actele normative aprobate de Guvern;

c) lipsa persoanei responsabile pentru activităţile de gestionare a deşeurilor rezultate din activitatea medicală, nominalizată în modul stabilit, sau neasigurarea formării profesionale continue a angajaţilor în domeniul gestionării deşeurilor rezultate din activitatea medicală

se sancţionează cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 30 la 60 de ore.

[Art.154 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 154[1]. Încălcarea normelor privind responsabilitatea extinsă a producătorului

(1) Gestionarea deşeurilor în lipsa unui sistem individual sau colectiv de gestionare a fluxurilor respective de deşeuri sau neprezentarea actelor de confirmare a unui sistem individual ori de certificare în calitate de membru al unui sistem colectiv de colectare, tratare, valorificare sau eliminare a produselor ce au devenit deşeuri

se sancţionează cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de până la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Neînregistrarea în modul stabilit a producătorului sau a distribuitorului de produse supuse reglementărilor de responsabilitate extinsă a producătorului în Sistemul informaţional automatizat „Managementul deşeurilor" deţinut de Agenţia de Mediu

se sancţionează cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de până la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(3) Nerespectarea de către operatorul depozitului de deşeuri responsabil de întreţinerea, supravegherea, monitorizarea şi controlul postînchidere al depozitului a obligaţiei de raportare anuală în cadrul Sistemului informaţional automatizat „Managementul deşeurilor" despre tipurile şi cantităţile de deşeuri eliminate, precum şi de raportare semestrială privind datele înregistrate în urma monitorizării depozitului de deşeuri, pentru a demonstra conformitatea cu prevederile din autorizaţia de mediu pentru gestionarea deşeurilor, precum şi pentru a demonstra stadiul îndeplinirii măsurilor din programul pentru conformare,

se sancţionează cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de până la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(4) Nerespectarea de către operatorul depozitului de deşeuri responsabil de întreţinerea, supravegherea, monitorizarea şi controlul postînchidere al depozitului a obligaţiei de constituire a unui fond pentru închiderea şi urmărirea postînchidere a depozitului

se sancţionează cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de până la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.154[1] introdus prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 155. Încălcarea regulilor de evidenţă, transport, păstrare, utilizare şi înhumare a preparatelor biologice, chimice şi a altor substanţe toxice

(1) Încălcarea regulilor de evidenţă, transport, păstrare, utilizare şi înhumare a preparatelor biologice şi chimice, a amestecurilor de preparate sau a altor substanţe toxice, dacă această faptă nu întruneşte elementele constitutive ale infracţiunii,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(2) Încălcarea regulilor de evidenţă, transport, păstrare, utilizare şi înhumare a îngrăşămintelor minerale, a substanţelor ameliorative, a pesticidelor, a stimulatorilor de creştere a plantelor, a amestecurilor de preparate sau a altor substanţe toxice, în cazul în care acestea sînt utilizate în agricultură, dacă această faptă nu întruneşte elementele constitutive ale infracţiunii,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Alin.(3) art.155 abrogat prin Legea nr.208 din 17.11.2016, în vigoare 16.03.2017]

(4) Gestionarea neregulamentară prin amestecarea deşeurilor de mercur, inclusiv lămpi fluorescente uzate, cu alte categorii de deşeuri periculoase sau cu alte deşeuri, substanţe sau materiale

se sancţionează cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 300 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.155 completat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]
[Art.155 modificat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 155[1]. Încălcarea regulilor de desfăşurare a activităţilor nucleare şi radiologice

(1) Desfăşurarea activităţilor nucleare şi radiologice fără autorizaţie radiologică eliberată conform legii

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Neraportarea în termen, cu depăşirea cu cinci zile lucrătoare a termenului prevăzut de lege, a exportului, importului de tehnologii, materiale, dispozitive, softuri, echipamente ce cad sub incidenţa regimului de garanţii nucleare

se sancţionează cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Utilizarea instalaţiilor nucleare şi radiologice, a materialului nuclear şi radioactiv fără certificat de securitate eliberat conform legii

se sancţionează cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice. Sancţiunea se aplică pentru fiecare instalaţie radiologică sau nucleară, material radioactiv sau nuclear utilizat fără certificate de securitate.

(4) Desfăşurarea activităţilor de proiectare, construcţie a obiectivelor nucleare şi radiologice, amplasare, reamplasare, transfer, montaj, punere în funcţiune, funcţionare de probă, reparaţii şi întreţinere, modificare, conservare, dezafectare, import, export, introducere temporară a instalaţiilor nucleare şi radiologice, a materialelor nucleare sau radioactive, precum şi desfăşurarea activităţilor de transportare a materialelor nucleare şi radioactive fără autorizaţia prevăzută de lege

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Admiterea în activităţile nucleare şi radiologice a persoanelor care nu au pregătirea necesară sau care nu dispun de permis de exercitare valabil pentru aceste activităţi, precum şi neînregistrarea în fişa personalului angajat de categoria A a dozelor efective individuale

se sancţionează cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(6) Împiedicarea activităţii legitime a reprezentanţilor organului de control în domeniul activităţilor nucleare şi radiologice prin neadmiterea la efectuarea controlului legal

se sancţionează cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(7) Prezentarea, în scopul evaluării sau controlului, a datelor eronate sau incomplete

se sancţionează cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(8) Tăinuirea cazurilor de depistare, sustragere, pierdere a surselor de radiaţii ionizante, a materialelor nucleare, de distrugere a integrităţii materialelor nucleare şi surselor radioactive sau neinformarea, în termen de 24 de ore, a organului de control în domeniul activităţilor nucleare şi radiologice despre aceste fapte

se sancţionează cu amendă de la 120 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 300 la 600 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(9) Exploatarea instalaţiilor nucleare sau radiologice în lipsa unui sistem de control al calităţii prin care să asigure cerinţele de radioprotecţie, de securitate nucleară şi radiologică, de securitate fizică a obiectivului, de pregătire a intervenţiei de urgenţă în cazul incidentelor sau accidentelor nucleare sau radiologice

se sancţionează cu amendă de la 60 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(10) Neprezentarea datelor, prezentarea datelor false sau neactualizate organului de control în domeniul activităţilor nucleare şi radiologice privind informaţia solicitată prin acte normative pentru includerea în rapoartele naţionale privind implementarea cerinţelor tratatelor şi convenţiilor internaţionale la care Republica Moldova este parte

se sancţionează cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 300 la 1000 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(11) Neînregistrarea dozelor de iradiere aplicate pacienţilor, neraportarea cazurilor de incident radiologic, inclusiv iradierea nejustificată a pacienţilor,

se sancţionează cu amendă de la 150 la 450 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 450 la 750 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(12) Încălcarea regulilor de import, export, transportare, păstrare sau utilizare a substanţelor, a materialelor, a deşeurilor şi a dispozitivelor nucleare şi/sau radioactive, dacă aceasta nu constituie infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 150 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 400 la 600 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.155[1] completat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

[Art.155[1] în redacţia Legii nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 155[2]. Încălcarea cerinţelor de prevenire a accidentelor majore care implică substanţe periculoase, precum şi de limitare a consecinţelor acestora asupra sănătăţii umane şi asupra mediului

Încălcarea cerinţelor de prevenire a accidentelor majore care implică substanţe periculoase, precum şi de limitare a consecinţelor acestora asupra sănătăţii umane şi asupra mediului, prin:

a) nedesemnarea persoanei responsabile de managementul securităţii, starea bună şi funcţionarea inofensivă în modul stabilit şi/sau nedeţinerea de către această persoană a permisului de exercitare a atribuţiilor conexe securităţii industriale, îndeosebi la amplasamentele ce reprezintă pericole de accidente majore care implică substanţe periculoase;

b) nerespectarea condiţiilor şi măsurilor necesare, potrivit prevederilor legislaţiei în vigoare, pentru a preveni accidentele majore şi pentru a limita consecinţele acestora asupra sănătăţii umane şi asupra mediului;

c) neinformarea imediată a autorităţii administraţiei publice locale pe al cărei teritoriu se află amplasamentul, a Agenţiei de Mediu, a Inspectoratului General pentru Situaţii de Urgenţă şi a Inspectoratului Naţional pentru Supraveghere Tehnică despre producerea unui accident major care implică substanţe periculoase;

d) netransmiterea de către operator în cel mult 3 zile după finalizarea lucrării către Agenţia de Mediu, către Inspectoratul General pentru Situaţii de Urgenţă şi către Inspectoratul Naţional pentru Supraveghere Tehnică a informaţiei cu privire la lucrările sau modificările efectuate la instalaţiile tehnice, cu privire la modificarea unui proces ori a naturii, a formei fizice sau a cantităţii substanţelor periculoase utilizate în cadrul unui amplasament sau al unei zone de depozitare, care cad sub incidenţa Legii nr.108/2020 privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanţe periculoase, şi care pot avea consecinţe semnificative în cazul producerii unei avarii, unui accident major ori pot determina reclasificarea unui amplasament de nivel inferior ca amplasament de nivel superior ori viceversa, precum şi netransmiterea informaţiilor actualizate o dată la 5 ani;

e) netransmiterea de către operator către Agenţia de Mediu a raportului de securitate care să includă informaţiile prevăzute de Legea nr.108/2020 privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanţe periculoase;

f) neinformarea publicului şi/sau a persoanelor juridice învecinate privind riscurile pe care le presupune amplasamentul, obiectele de producţie sau instalaţiile tehnice (existente sau viitoare), privind depozitările de substanţe periculoase, inclusiv cele care cad sub incidenţa Legii nr.108/2020 privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanţe periculoase, ori nefurnizarea informaţiilor solicitate la cererea autorităţilor competente prevăzute la art.5 alin.(2) din Legea nr.108/2020 privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanţe periculoase

se sancţionează cu amendă de la 40 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.155[1] introdus prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 156. Neîndeplinirea prevederilor legislaţiei privind expertiza ecologică de stat şi evaluarea impactului asupra mediului

Neîndeplinirea prevederilor legislaţiei privind expertiza ecologică de stat şi evaluarea impactului asupra mediului sau a cerinţelor incluse în concluziile expertizei ecologice de stat şi evaluarea impactului asupra mediului, finanţarea sau executarea proiectelor şi programelor care nu au trecut expertiza ecologică de stat şi evaluarea impactului asupra mediului

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 157. Cruzimea faţă de animale

(1) Încălcarea cerinţelor privind întreţinerea animalelor, reglementate de legislaţia sanitar-veterinară, fapt ce poate periclita viaţa ori sănătatea acestora,

se sancţionează cu amendă de la 48 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Provocarea ilegală intenţionată a durerii sau suferinţei evitabile animalului, dacă fapta nu constituie infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu sau fără confiscarea animalelor.

(3) Acţiunile specificate la alin.(1) şi (2) care au cauzat vătămarea sănătăţii animalului

se sancţionează cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(4) Lăsarea în primejdie sau abandonarea animalului de companie ori ţinerea acestuia fără hrană sau medicamentele necesare

se sancţionează cu amendă de la 72 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(5) Eschivarea deţinătorului de animale de a supune animalele măsurilor de profilaxie prevăzute în Programul acţiunilor strategice de supraveghere, profilaxie şi combatere a bolilor la animale, de prevenire a transmiterii bolilor de la animale la om

se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(6) Deplasarea liberă a cîinilor agresivi sau a celor periculoşi în raza localităţii sau transportarea acestora în transportul public fără lesă şi botniţă

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale.

(6^1) Creşterea sau ţinerea cîinilor fără autorizaţia necesară sau în condiţii ce prezintă pericol pentru oameni sau animale

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale.

(7) Omiterea colectării deşeurilor provenite de la animalul plimbat în spaţiul public

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 35 de ore.

(8) Refuzul de a elimina animalul mort sau îngroparea acestuia în loc neautorizat

se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 35 de ore, cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(9) Îndemnarea publică la cruzime faţă de animale sau justificarea acesteia

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(10) Asmuţirea animalelor de companie la oameni sau la animale

se sancţionează cu amendă de la 50 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 la 160 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(11) Organizarea, finanţarea, promovarea, facilitarea sau susţinerea prin diverse mijloace tehnice sau logistice de activităţi competitive de tipul luptelor de animale

se sancţionează cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(12) Acţiunile prevăzute la alin.(1)–(4), (9)–(11) săvârşite:

a) în mod repetat în decursul aceluiaşi an calendaristic;

b) în public sau în prezenţa minorilor;

c) de o persoană responsabilă de îngrijirea, protecţia şi bunăstarea animalelor, de dresarea sau de acordarea asistenţei medicale veterinare;

d) faţă de două sau mai multe animale

se sancţionează cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 170 la 340 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

[Art.157 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

[Art.157 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 158. Încălcarea regulilor de întreţinere a cîinilor, pisicilor şi altor animale

(1) Încălcarea interdicţiilor sau a regulilor de întreţinere a câinilor, a pisicilor şi a altor animale, aprobate prin decizie a autorităţii administraţiei publice locale,

se sancţionează cu avertisment sau cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 48 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Plimbarea cîinilor sau altor animale în locuri publice contrar regulilor aprobate prin decizie a autorităţii administraţiei publice locale

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale.

(3) Admiterea accesului cîinilor sau al pisicilor în exploataţiile de animale sau în unităţile de procesare, de fabricare ori de depozitare a produselor alimentare, în pieţe şi tîrguri, cu excepţia cîinilor de serviciu, a cîinilor însoţitori, special pregătiţi pentru persoane cu dizabilităţi, precum şi a cîinilor de vînătoare avînd botniţă şi fiind conduşi în lesă de persoane autorizate,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

[Art.158 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 158[1]. Încălcarea regulilor privind identificarea şi înregistrarea animalelor, precum şi a regulilor zootehnice

(1) Refuzul identificării şi al înregistrării animalelor de către deţinători, deţinerea animalelor care nu sînt identificate şi înregistrate potrivit prevederilor normelor sanitar-veterinare, omiterea predării paşapoartelor individuale ale bovinelor sacrificate sau moarte autorităţii sanitar-veterinare teritoriale,

se sancţionează cu amendă de la 2 la 9 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Transportarea animalelor care nu sînt identificate şi înregistrate sau fără documentele corespunzătoare, inclusiv paşaportul individual în cazul bovinelor,

se sancţionează cu amendă de la 3 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(3) Omiterea declarării de către deţinători la autoritatea sanitar-veterinară teritorială, în termenele stabilite de lege, a cumpărării, inclusiv din import, a vînzării, inclusiv spre export, a morţii, a dispariţiei, a fătării, a sacrificării animalelor

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(4) Achiziţionarea animalelor care nu sînt identificate şi nu sînt înregistrate în baza de date Sistemul de Identificare şi Trasabilitate a Animalelor

se sancţionează cu amendă de la 3 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 6 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(5) Sacrificarea animalelor care nu sînt identificate

se sancţionează cu amendă de la 6 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 15 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(6) Sacrificarea bovinelor identificate şi înregistrate în alte locuri decît în unităţile de sacrificare autorizate de către autoritatea sanitar-veterinar competentă

se sancţionează cu amendă de la 6 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice,

cu amendă de la 12 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(7) Producerea şi/sau comercializarea materialului seminal congelat, embrionilor, ouălor de incubaţie pentru hibrizi comerciali, ouălor de viermi de mătase, icrelor şi larvelor de peşte în afara unităţilor specializate, autorizate în acest scop, cu excepţia instituţiilor ştiinţifice,

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 6 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(8) Încălcarea normelor tehnologice sau a instrucţiunilor privind însămînţarea artificială

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(9) Monta clandestină

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 6 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(10) Înscrierea intenţionată în evidenţele zootehnice ori în certificatele privind calitatea materialului de reproducţie a unor date eronate privind originea, vîrsta, performanţele productive şi indicii de calitate ai materialului seminal brut, diluat, refrigerat sau congelat

se sancţionează cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(11) Omiterea respectării planului de împerechere a bovinelor pentru reproducerea dirijată de reproducători cu valoare genetică ridicată

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 158[2]. Încălcarea normelor şi regulilor de desfăşurare a activităţii în domeniul clasificării carcaselor de bovine, porcine şi ovine

(1) Nerespectarea de către unităţile de sacrificare a obligaţiei de clasificare şi identificare a carcaselor de bovine, porcine şi ovine

se sancţionează cu amendă de la 80 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Nerespectarea de către unităţile de sacrificare a obligaţiei de a dispune de un clasificator autorizat

se sancţionează cu amendă de la 80 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Nerespectarea de către unităţile de sacrificare a obligaţiilor de înregistrare şi prezentare autorităţii de supraveghere şi control a informaţiei privind preţurile pentru carcasele clasificate

se sancţionează cu amendă de la 25 la 40 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Limitarea accesului inspectorului desemnat de autoritatea de supraveghere şi control pentru verificarea corectitudinii clasificării carcaselor

se sancţionează cu amendă de la 15 la 25 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 50 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Clasificarea incorectă a carcaselor de bovine, porcine şi ovine

se sancţionează cu amendă de la 25 la 40 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 50 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(6) Clasificarea carcaselor de către o persoană care nu deţine autorizaţie de clasificator sau admiterea pentru clasificare a carcaselor a unei persoane care nu deţine autorizaţie de clasificator

se sancţionează cu amendă de la 30 la 50 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 70 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.158[2] introdus prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Capitolul X
CONTRAVENŢII ÎN DOMENIUL INDUSTRIEI, CONSTRUCŢIILOR, ENERGETICII, GOSPODĂRIEI COMUNALE, LOCUINŢELOR ŞI AMENAJĂRII TERITORIULUI

Articolul 159. Încălcarea prevederilor actelor normative, ale documentelor normativ-tehnice cu privire la efectuarea în condiţii de securitate a lucrărilor care pot provoca situaţii de avarii sau incidente

(1) Încălcarea prevederilor actelor normative, ale documentelor normativ-tehnice în domeniul securităţii industriale prin:

a) omiterea aplicării complexului de măsuri pentru protejarea intereselor vitale ale persoanei şi ale societăţii de eventualele avarii şi incidente la obiectele industriale periculoase şi de efectele acestora care au cauzat prejudiciu în proporţii mici

se sancţionează cu amendă de la 48 la 84 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

b) desfăşurarea activităţilor şi/sau a lucrărilor în domeniul securităţii industriale în lipsa avizului pozitiv de expertiză eliberat de către autoritatea de expertiză în domeniul securităţii industriale

se sancţionează cu amendă de la 48 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea procedurii de notificare privind deţinerea unui obiect industrial periculos, precum şi privind desfăşurarea lucrărilor de reglare a instalaţiilor tehnice şi/sau a sistemelor tehnologice,

se sancţionează cu amendă de la 15 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 48 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Neîndeplinirea în termen de către proprietarii şi gestionarii obiectelor industriale periculoase a prescripţiilor în vederea excluderii abaterilor şi a încălcărilor normelor de construcţie, de întreţinere, de deservire şi de exploatare, care pot provoca avarii, incendii, explozii sau pot pune în pericol viaţa oamenilor,

se sancţionează cu amendă de la 15 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Încălcarea regulilor privind protecţia reţelelor de gaze naturale, care are ca efect reducerea fiabilităţii furnizării de gaze naturale şi/sau prin care sînt puse în pericol persoanele, bunurile ori mediul,

se sancţionează cu amendă de la 24 la 36 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(4^1) Omiterea aplicării măsurilor complexe privind protecţia reţelelor de gaze naturale care are ca efect reducerea fiabilităţii furnizării de gaze naturale şi/sau prin care sunt puse în pericol persoanele, bunurile ori mediul

se sancţionează cu amendă de la 36 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 100 la 200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Încălcarea cerinţelor privind asigurarea obligatorie de răspundere pentru prejudiciile cauzate în procesul de exploatare a obiectului industrial periculos şi/sau pentru exploatarea obiectului industrial periculos, cu excepţia dării în exploatare a obiectului industrial periculos, fără a deţine contract de asigurare obligatorie de răspundere pentru prejudiciile cauzate în procesul de exploatare a obiectului industrial periculos,

se sancţionează cu amendă de la 15 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 48 la 60 de unităţi contravenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.159 completat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]
[Art.159 modificat prin Legea nr.5 din 06.02.2020, în vigoare 28.08.2020]
[Art.159 completat prin Legea nr.273 din 29.11.2018, în vigoare 22.01.2019]
[Art.159 completat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 160. Încălcarea regulilor, normelor şi a instrucţiunilor cu privire la păstrarea, transportul, folosirea şi evidenţa materialelor explozive

Încălcarea regulilor, normelor şi a instrucţiunilor cu privire la păstrarea, transportul, folosirea şi evidenţa materialelor explozive în industrie, la obiectivele aflate sub controlul autorităţilor de supraveghere de stat a efectuării în condiţii de securitate a lucrărilor în industrie şi inspecţiei miniere se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 161. Deconectarea neautorizată a energiei electrice, a energiei termice sau a gazelor naturale

Deconectarea neautorizată a instalaţiilor de utilizare ale consumatorilor de la reţelele electrice, de la reţelele termice sau de la reţelele de gaze naturale, cu excepţia cazurilor cînd atare acţiuni se întreprind pentru asigurarea securităţii vieţii oamenilor ori se întreprind în situaţii de avarie sau de forţă majoră (extraordinare),

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 15 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 162. Provocarea unui deranjament în reţelele electrice cu tensiune până la 1000 de volţi

(1) Provocarea din imprudenţă a unui deranjament în reţelele electrice cu tensiune până la 1000 de volţi (la liniile aeriene, subterane şi subacvatice de transport de energie electrică, la instalaţiile de racord şi de distribuţie), având drept urmare o pană de curent în asigurarea consumatorilor cu energie electrică,

se sancţionează cu amendă de la 10 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de până la 30 de ore, cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Provocarea intenţionată a unui deranjament în reţelele electrice cu tensiune până la 1000 de volţi (la liniile aeriene, subterane şi subacvatice de transport de energie electrică, la

instalaţiile de racord şi de distribuţie), având drept urmare o pană de curent în asigurarea consumatorilor cu energie electrică,

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de până la 60 de ore, cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

[Art.162 în redacţia Legii nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 163. Încălcarea Regulamentului cu privire la protecţia reţelelor electrice

Încălcarea cerinţelor prevăzute în Regulamentul cu privire la protecţia reţelelor electrice, care creează pericolul unei pene de curent, perturbarea funcţionării normale a reţelelor electrice, deteriorarea reţelelor electrice, provocarea unor avarii, incendii, accidente sau care poate avea drept urmare punerea în pericol a vieţii oamenilor ori cauzarea de daune,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.163 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 163[1]. Neîndeplinirea prescripţiilor emise de Agenţia Naţională pentru Reglementare în Energetică

(1) Neîndeplinirea în termen de către proprietarii şi gestionarii instalaţiilor electrice, reţelelor electrice a prescripţiilor în vederea excluderii abaterilor şi a încălcărilor documentelor normativ-tehnice de amenajare şi de exploatare a instalaţiilor electrice, reţelelor electrice, care poate avea drept urmare provocarea de avarii, incendii, explozii sau punerea în pericol a vieţii oamenilor,

se sancţionează cu amendă de la 15 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Omiterea îndeplinirii în termen de către proprietarii şi de către gestionarii instalaţiilor termice a prescripţiilor în vederea excluderii abaterilor şi a încălcărilor normelor de construcţie, de întreţinere, de deservire şi de exploatare, care pot provoca avarii, incendii, explozii sau pot pune în pericol viaţa oamenilor,

se sancţionează cu amendă de la 15 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.163[1] modificat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 164. Folosirea ilegală a energiei electrice, a energiei termice sau a gazelor naturale

(1) Folosirea ilegală a energiei electrice, a energiei termice sau a gazelor naturale prin racordarea neautorizată la reţeaua electrică, la reţeaua termică sau la reţeaua de gaze naturale, prin evitarea echipamentului de măsurare ori prin intervenţia în funcţionarea acestuia prin diferite metode care conduc la omiterea înregistrării sau la înregistrarea incompletă a consumului de energie electrică, de energie termică sau de gaze naturale

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Conectarea ilegală la instalaţia de utilizare a energiei termice sau a gazelor naturale a unui consumator final, folosirea energiei electrice prin conectarea ilegală la instalaţia de utilizare a unui consumator final

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Folosirea ilegală a energiei electrice, a energiei termice sau a gazelor naturale prin reconectarea neautorizată, după deconectare, la reţeaua electrică, la reţeaua termică sau la reţeaua de gaze naturale

se sancţionează cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 165. Încălcarea dreptului de acces la echipamentele de măsurare şi/sau la instalaţiile operatorului

Refuzul nemotivat de a asigura accesul la echipamentul de măsurare şi/sau la instalaţiile operatorului aflate pe proprietatea consumatorului final ori neasigurarea nemotivată a accesului consumatorului final la echipamentul de măsurare aflat pe proprietatea operatorului

se sancţionează cu amendă de la 6 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.165 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 166. Folosirea fără autorizaţie a instalaţiilor ce funcţionează cu gaze

[Art.166 abrogat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 167. Deteriorarea reţelelor termice sau a utilajelor acestora

Deteriorarea reţelelor termice sau a utilajelor acestora

se sancţionează cu amendă de la 24 la 36 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

[Art.167 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 168. Încălcarea regulilor cu privire la protecţia reţelelor termice

Încălcarea regulilor cu privire la protecţia reţelelor termice, care are ca efect reducerea fiabilităţii furnizării energiei termice şi/sau prin care sînt puse în pericol persoanele, bunurile ori mediul,

se sancţionează cu amendă de la 24 la 36 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

[Art.168 modificat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 169. Încălcarea normelor de desfăşurare a activităţii de către participanţii la piaţa energiei electrice, la piaţa gazelor naturale, la furnizarea serviciului public de alimentare cu apă şi/sau de canalizare şi la producerea, distribuţia şi/sau furnizarea energiei termice

Încălcarea de către participanţii la piaţa energiei electrice, la piaţa gazelor naturale, la furnizarea serviciului public de alimentare cu apă şi/sau de canalizare şi la producerea, distribuţia şi/sau furnizarea energiei termice a normelor de desfăşurare a activităţilor, stabilite în actele normative în domeniu, manifestată prin:

a) refuzul de a permite efectuarea controalelor, a verificărilor şi a inspecţiilor dispuse de autoritatea de reglementare şi control de stat în domeniul energeticii sau obstrucţionarea acestei autorităţi în efectuarea acestora;

b) neprezentarea în termen a datelor, a informaţiilor solicitate de autoritatea de reglementare şi control de stat în domeniul energeticii sau furnizarea de date şi informaţii incorecte sau incomplete;

c) întîrzierea nejustificată în racordarea instalaţiilor electrice, a instalaţiilor de gaze naturale ale consumatorilor finali potenţiali la reţelele electrice, la reţelele de gaze naturale, la executarea branşamentelor de apă/racordurilor de canalizare la reţeaua de alimentare cu apa şi/sau de canalizare, la reţelele de distribuţie şi/sau furnizare a energiei termice sau în reconectarea instalaţiilor electrice, a instalaţiilor de gaze naturale, de alimentare cu apă şi/sau de canalizare sau energie termică ale consumatorilor finali la reţelele electrice, la reţelele de gaze naturale, la reţeaua de alimentare cu apă şi/sau de canalizare sau energie termică;

c^1) depăşirea termenului de coordonare a documentaţiei de proiect de către emitenţii avizelor de racordare şi/sau operatorii de sistem;

d) aplicarea incorectă a tarifelor reglementate, a preţurilor reglementate la energia electrica, la gazele naturale, la serviciul public de alimentare cu apă şi/sau de canalizare şi la energia termică sau aplicarea tarifelor pentru serviciile auxiliare prestate care nu au fost avizate sau aprobate de autoritatea de reglementare şi control de stat în domeniul energeticii;

e) refuzul nejustificat al furnizorilor care îndeplinesc obligaţii de serviciu public de a încheia contract de furnizare a energiei electrice, a gazelor naturale, a serviciului public de alimentare cu apă şi/sau de canalizare, de distribuţie şi/sau furnizare a energiei termice;

f) refuzul nejustificat al operatorilor sistemelor de transport sau al operatorilor sistemelor de distribuţie de a încheia contract pentru prestarea serviciului de transport al energiei electrice, al gazelor naturale sau contract pentru prestarea serviciului de distribuţie a energiei electrice, a gazelor naturale, de alimentare cu apă şi/sau de canalizare, de distribuţie şi/sau furnizare a energiei termice;

g) nerespectarea de către operatorii sistemelor de transport, de către operatorii sistemelor de distribuţie a prevederilor actelor normative de reglementare privind extinderea reţelelor electrice, a reţelelor de gaze aprobate de autoritatea de reglementare şi control de stat în domeniul energeticii;

h) nerespectarea de către operatorii sistemelor de transport, de către operatorii sistemelor de distribuţie a obligaţiei privind anunţarea consumatorilor finali despre întreruperile programate în livrarea energiei electrice, a gazelor naturale, de alimentare cu apă sau energie termică în termenele şi în condiţiile stabilite în Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport şi de distribuţie a energiei electrice, în Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport şi de distribuţie a gazelor naturale, în Regulamentul cu privire la serviciul public de alimentare cu apa şi de canalizare, în Regulamentul privind furnizarea energiei termice;

i) nerespectarea de către operatorii sistemelor de distribuţie a obligaţiei privind verificarea metrologică periodică a echipamentelor de măsurare ale consumatorilor casnici cu care au încheiat contracte de furnizare a serviciului public nominalizat;

j) deconectarea nejustificată a instalaţiilor electrice, a instalaţiilor de gaze naturale ale consumatorilor finali de la reţeaua electrică, de la reţeaua de gaze naturale, de la reţeaua de alimentare cu apă şi/sau de canalizare, de la reţeaua de distribuţie a energiei termice sau limitarea, întreruperea nejustificată a livrării energiei electrice, a gazelor naturale, a apei, a energiei termice către consumatori;

k) refuzul nejustificat al operatorilor sistemelor de transport, al operatorilor sistemelor de distribuţie privind eliberarea avizului de racordare la reţeaua electrică, la reţeaua de gaze naturale, la reţeaua de energie termică, eliberarea avizului de branşare/racordare la reţeaua de alimentare cu apă şi/sau de canalizare;

l) practicarea fără licenţă, fără autorizaţie a genurilor de activitate licenţiate, autorizate în conformitate cu actele normative care reglementează piaţa energiei electrice şi piaţa

gazelor naturale, furnizarea serviciului public de alimentare cu apă şi/sau de canalizare şi producerea, distribuţia şi furnizarea energiei termice sau delegarea atribuţiilor şi a funcţiilor licenţiate, autorizate către un terţ care nu deţine licenţă, autorizaţie pentru desfăşurarea genului de activitate respectiv;

m) neexecutarea în termen a măsurilor dispuse, prin decizii sau prin hotărîri, de autoritatea de reglementare şi control de stat în domeniul energeticii ori neîndeplinirea în termen a prevederilor prescripţiei privind lichidarea încălcărilor constatate de această autoritate;

n) nerespectarea normelor tehnice de exploatare a reţelelor electrice, a reţelelor de gaze naturale, a centralelor electrice, a instalaţiilor de producere a gazelor naturale şi a combustibilului, a instalaţiilor de stocare şi de depozitare a combustibilului, care poate avea drept rezultat diminuarea fiabilităţii şi a calităţii livrării energiei electrice, a gazelor naturale sau a combustibilului către consumatori;

o) nerespectarea prevederilor legale la planificarea extinderii reţelelor termice, precum şi încălcarea Normelor tehnice ale reţelelor termice, elaborate şi aprobate de către Agenţia Naţională pentru Reglementare în Energetică, privind extinderea, exploatarea, reparaţia şi întreţinerea reţelelor termice;

p) nerespectarea de către operator a prevederilor Legii nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă şi de canalizare, a contractelor încheiate, a Regulamentului privind exploatarea tehnică a sistemelor şi instalaţiilor publice de alimentare cu apă şi de canalizare la exploatarea, întreţinerea, reparaţia, dezvoltarea sau modificarea reţelelor publice de alimentare cu apă şi/sau de canalizare, precum şi a reţelelor interne de alimentare cu apă şi/sau de canalizare din blocurile locative;

q) nerespectarea de către operatorii de sistem a prevederilor Regulamentului cu privire la calitatea serviciilor de transport şi de distribuţie a gazelor naturale, ale Regulamentului cu privire la calitatea serviciilor de transport şi de distribuţie a energiei electrice, precum şi ale Regulamentului-cadru cu privire la indicatorii de performanţă ai serviciului public de alimentare cu apă şi de canalizare;

r) nerespectarea altor condiţii stabilite în licenţele, în autorizaţiile eliberate pentru desfăşurarea activităţilor de pe piaţa energiei electrice sau a gazelor naturale, la furnizarea serviciului public de alimentare cu apă şi/sau de canalizare şi la producerea, distribuţia şi/sau furnizarea energiei termice;

s) încălcarea prevederilor Metodologiei formării şi aplicării preţurilor la produsele petroliere, de către vânzătorii cu amănuntul ai produselor petroliere principale şi ai gazului lichefiat, la calcularea preţului de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale şi a gazului lichefiat,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.169 completat prin Legea nr.434 din 28.12.2023, în vigoare 30.01.2024]
[Art.169 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]
[Art.169 modificat prin Legea nr.40 din 17.02.2022, în vigoare 01.03.2022]
[Art.169 în redacţia Legii nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 169[1]. Încălcarea normelor de desfăşurare a activităţii de către participanţii la piaţa produselor petroliere

Încălcarea de către participanţii la piaţa produselor petroliere a normelor de desfăşurare a activităţii, stabilite în actele normative în domeniu, manifestată prin:

a) refuzul de a permite efectuarea controalelor, a verificărilor şi a inspecţiilor dispuse de autoritatea de reglementare şi control de stat în domeniul energeticii sau obstrucţionarea activităţii acestei autorităţi la efectuarea acestora;

b) neprezentarea în termen a datelor, a informaţiilor solicitate de autoritatea de reglementare şi control de stat în domeniul energeticii sau furnizarea de date şi informaţii incorecte sau incomplete;

c) depăşirea preţurilor maxime de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale de tip standard, stabilite de către autoritatea de reglementare şi control de stat în domeniul energeticii;

d) refuzul nejustificat al participanţilor la piaţa produselor petroliere de a vinde produse petroliere principale de tip standard consumatorilor sau vânzarea altor produse în lipsa produselor petroliere principale de tip standard;

e) neexecutarea în termen a măsurilor dispuse, prin decizii sau prin hotărâri, de autoritatea de reglementare şi control de stat în domeniul energeticii ori neîndeplinirea în termen a prevederilor prescripţiei privind lichidarea încălcărilor constatate de această autoritate;

f) practicarea fără licenţă, fără autorizaţie a genurilor de activitate licenţiate, autorizate în conformitate cu actele normative care reglementează piaţa produselor petroliere sau delegarea atribuţiilor şi a funcţiilor licenţiate, autorizate către un terţ care nu deţine licenţă, autorizaţie pentru desfăşurarea genului de activitate respectiv;

g) nerespectarea altor condiţii stabilite în licenţele, în autorizaţiile eliberate pentru desfăşurarea activităţilor de pe piaţa produselor petroliere

se sancţionează cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 600 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 600 la 1200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.169[1] introdus prin Legea nr.40 din 17.02.2022, în vigoare 01.03.2022]

Articolul 170. Conectarea neautorizată la sistemul de alimentare cu apă şi la sistemul de canalizare

(1) Conectarea neautorizată (fără condiţii tehnice de la furnizor) la sistemul de alimentare cu apă şi la sistemul de canalizare

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 210 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Conectarea la sistemul de alimentare cu apă şi la sistemul de canalizare cu încălcarea condiţiilor tehnice

se sancţionează cu amendă de la 15 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 171. Deteriorarea sistemului de alimentare cu apă şi a sistemului de canalizare

Deteriorarea sistemului de alimentare cu apă şi a sistemului de canalizare

se sancţionează cu amendă de la 24 la 36 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

[Art.171 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 172. Încălcarea regulilor privind zonele de protecţie a reţelelor de conducte de apă şi a instalaţiilor de alimentare cu apă şi de canalizare

Construcţia şi amplasarea în zonele de protecţie a reţelelor de conducte de apă şi a instalaţiilor de alimentare cu apă şi de canalizare a diferitelor obiective, uzurparea terenurilor din zonele de protecţie a reţelelor de conducte de apă şi a reţelelor de canalizare

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 173. Deconectarea neautorizată a consumatorilor de la sistemul de alimentare cu apă şi de la sistemul de canalizare

Deconectarea neautorizată a consumatorilor de la sistemul de alimentare cu apă şi de la sistemul de canalizare

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 174. Deteriorarea intenţionată a aparatelor de evidenţă a consumului de apă potabilă şi a volumului de apă uzată evacuată

Deteriorarea intenţionată a aparatelor de evidenţă a consumului de apă potabilă şi a volumului de apă uzată evacuată în sistemul public de canalizare

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 175. Prezentarea datelor eronate privind consumul de apă potabilă şi volumul de apă uzată evacuată în sistemul public de canalizare

Prezentarea datelor eronate privind consumul de apă potabilă şi volumul de apă uzată evacuată în sistemul public de canalizare

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 176. Neasigurarea accesului liber al reprezentantului sau al administratorului prestatorului de servicii de alimentare cu apă şi de canalizare, de energie termică în locuinţe şi pe teritoriul agenţilor economici

Neasigurarea accesului liber al reprezentantului sau al administratorului prestatorului de servicii de alimentare cu apă şi de canalizare, de energie termică în locuinţe şi pe teritoriul agenţilor economici pentru efectuarea controlului legal asupra funcţionării sistemelor interne de alimentare cu apă şi de canalizare, de energie termică, pentru scoaterea indicaţiilor de pe aparatele de evidenţă a consumului de apă, pentru efectuarea lucrărilor de exploatare a aparatelor de evidenţă

se sancţionează cu avertisment sau cu amendă de la 6 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu avertisment sau cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

[Art.176 completat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 177. Încălcarea legislaţiei şi a documentelor normative în amenajarea teritoriului, urbanism şi construcţii

(1) Încălcarea legislaţiei în domeniul urbanismului şi construcţiilor manifestată prin:

a) eschivarea de la asigurarea accesului organelor de control la planurile urbanistice generale şi de la furnizarea de date şi informaţii, necesare activităţii de amenajare a teritoriului şi de urbanism, ce se conţin în băncile de date şi în sistemele informaţionale, precum şi prin furnizarea de date şi informaţii neautentice;

b) eschivarea de la asigurarea accesului public la documentaţia de urbanism şi de amenajare a teritoriului unităţilor administrativ-teritoriale;

c) lipsa nemotivată de la verificarea, convocată de executant, a lucrărilor ajunse în faze determinante ale execuţiei;

d) neîndeplinirea obligaţiei proiectantului de a stabili soluţii pentru remedierea defectelor sesizate în proiect, referitoare la exigenţele esenţiale;

e) neaplicarea de către executant a soluţiilor stabilite de proiectant sau de expert pentru rezolvarea neconformităţilor, defectelor sau neconcordanţelor apărute în timpul execuţiei lucrărilor;

f) neprecizarea în proiect a categoriei de importanţă a construcţiei şi nestabilirea fazelor determinante ale execuţiei lucrărilor supuse controlului calităţii;

g) includerea în proiect sau utilizarea unor produse necertificate sau a unor produse pentru care nu există agremente tehnice la lucrările la care trebuie să se asigure nivelul de calitate corespunzător exigenţelor esenţiale;

h) neconvocarea factorilor care trebuie să participe la verificarea lucrărilor ajunse în faze determinante ale execuţiei şi neasigurarea condiţiilor de verificare;

i) nesesizarea în termen de 24 de ore a Inspectoratului Naţional pentru Supraveghere Tehnică în cazul producerii unor accidente tehnice la construcţiile în execuţie şi la cele în exploatare;

j) încălcarea prevederilor din documentele normative referitoare la exigenţele esenţiale;

k) necompletarea şi nepăstrarea cărţii tehnice a construcţiei conform prevederilor legale; nerespectarea termenelor-limită prevăzute de legislaţia în vigoare în domeniul urbanismului sau neîndeplinirea în termen a măsurilor cuprinse în actele de control;

l) utilizarea construcţiilor a căror destinaţie funcţională a fost schimbată fără autorizaţie;

m) neinformarea în termen de către emitent a Inspectoratului Naţional pentru Supraveghere Tehnică despre eliberarea autorizaţiei de construire/desfiinţare şi neprezentarea unei copii de pe aceasta;

n) neinformarea Inspectoratului Naţional pentru Supraveghere Tehnică despre efectuarea recepţiei obiectului, a instalaţiilor aferente şi/sau a reţelelor tehnico-edilitare construite/reconstruite;

o) producerea materialelor sau a articolelor de construcţii fără regulamente tehnologice, fără documentele în construcţii actualizate, cu instrumente şi cu utilaj neverificat la organele metrologice de stat, fără încercări şi fără analize de lot recepţie, periodice şi statice

se sancţionează cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 250 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea legislaţiei şi a documentelor normative în construcţii manifestată prin:

a) stabilirea, în cadrul expertizei tehnice, a unor proiecte sau lucrări de construcţie, a unor soluţii care pot determina nerealizarea nivelului de calitate al construcţiilor corespunzător exigenţelor esenţiale;

b) neamenajarea, la terminarea lucrărilor de construcţii, a terenurilor ocupate temporar pentru aducerea lor la starea iniţială; neasigurarea verificării execuţiei lucrărilor de construcţii prin diriginţi de şantier atestaţi conform prevederilor legale;

c) lipsa proiectului de organizare a şantierului, neîngrădirea şantierului de construcţie, neconservarea şantierului de construcţie conform proiectului şi neconservarea construcţiilor avariate cu pericol de exploatare;

d) neexecutarea obligaţiilor de urmărire a comportării în exploatare a construcţiilor referitor la rezistenţă şi la stabilitate, neexecutarea lucrărilor de întreţinere, reparaţie şi consolidare ce decurg din această urmărire;

e) neimplementarea şi neaplicarea sistemului de conducere şi de asigurare a calităţii, inclusiv realizarea de construcţii fără responsabili tehnici atestaţi conform prevederilor legale;

f) falsificarea sau întocmirea incorectă a documentelor de execuţie şi a celor de încercare şi de analiză în construcţie, fabricarea şi comercializarea materialelor şi articolelor de construcţie fără documentele de confirmare a calităţii sau în lipsa analizelor şi a încercărilor de laborator conform cerinţelor documentelor normative în construcţii;

g) neasigurarea amenajării adecvate, conform normativelor în vigoare, a clădirilor, instalaţiilor şi încăperilor, inclusiv a celor de locuit, pentru a asigura accesul şi folosirea lor de către persoanele cu dizabilităţi;

h) lipsa panoului informativ la şantier sau necorespunderea acestuia cu prevederile actelor normative

se sancţionează cu amendă de la 140 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 350 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Încălcarea legislaţiei la reconstrucţia încăperilor manifestată prin:

a) intervenţii neautorizate care afectează structura de rezistenţă a construcţiilor;

b) extinderea neautorizată a încăperilor din contul balcoanelor şi al logiilor în blocurile locative, precum şi extinderea balcoanelor şi logiilor existente;

c) extinderea şi reamplasarea neautorizată a bucătăriilor şi a blocurilor sanitare din contul încăperilor locuibile în blocurile locative;

d) reamplasarea neautorizată a reţelelor de apă şi canalizare;

e) intervenţii neautorizate la canalele de ventilare;

f) spargerea golurilor noi şi lărgirea golurilor existente în pereţii structurali ai blocurilor locative;

g) comasarea apartamentelor pe verticală cu spargerea sau demontarea planşeelor;

h) modificarea sistemelor de încălzire prin instalarea agregatelor la balcoane şi logii în blocurile locative, cu excepţia sistemelor de încălzire autonomă instalate conform proiectului şi normativelor în vigoare;

i) efectuarea lucrărilor de termoizolare şi tratare coloristică a faţadei în lipsa autorizaţiei de construire, eliberată de autoritatea publică locală,

se sancţionează cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 250 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 300 la 350 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Încălcarea legislaţiei în domeniul construcţiilor manifestată prin:

a) elaborarea, modificarea proiectelor de construire, demolare, modernizare, modificare, transformare, consolidare şi de reparaţie a construcţiei cu încălcarea legislaţiei, a regimului arhitectural-urbanistic şi a regimului tehnic, indicate în certificatul de urbanism eliberat de autoritatea administraţiei publice locale;

b) avizarea, verificarea şi aprobarea documentaţiei de proiect, de amenajare a teritoriului şi de urbanism şi autorizarea construcţiilor, a lucrărilor de modernizare, de modificare, de transformare, de consolidare şi de reparaţie a construcţiilor cu încălcarea legislaţiei în vigoare;

c) executarea lucrărilor de construcţie, reconstrucţie, demolare, modificare, transformare, modernizare şi consolidare care pot afecta exigenţele esenţiale, fără autorizaţie de construire sau proiect, în bază de proiecte neverificate, necoordonate, neavizate, neaprobate în modul stabilit, cu încălcarea proiectului sau autorizaţiei de construire;

d) construcţia anexelor, balcoanelor, copertinelor, transformarea acoperişurilor sau extinderea celor existente, care afectează aspectul arhitectural al blocurilor locative;

e) interzicerea sau obstrucţionarea efectuării controlului calităţii în construcţii, neprezentarea documentelor şi a actelor solicitate de persoane cu atribuţii de control, conform prevederilor legale;

f) neglijarea sau neîndeplinirea prescripţiilor Inspectoratului Naţional pentru Supraveghere Tehnică;

g) continuarea executării lucrărilor de construcţie/demolare în cazul expirării, suspendării, anulării autorizaţiei de construire/desfiinţare;

h) recepţionarea construcţiei, a instalaţiilor aferente şi a reţelelor tehnico-edilitare cu încălcarea prevederilor legale sau exploatarea acestora fără recepţie

se sancţionează cu amendă de la 300 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 600 la 900 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 9 luni la un an, cu amendă de la 1000 la 1500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 9 luni la un an.

(5) Emiterea certificatului de urbanism sau a autorizaţiei de construire/desfiinţare:

a) care conduce la încălcarea legislaţiei şi a documentelor normative în construcţii;

b) în lipsa sau cu încălcarea prevederilor legislaţiei sau a documentaţiei de urbanism aprobate potrivit legii;

c) persoanelor care nu întrunesc condiţiile stabilite pentru solicitantul de acte permisive

se sancţionează cu amendă de la 400 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 9 luni la un an.

[Alin.(6) art.177 abrogat prin Legea nr.434 din 28.12.2023, în vigoare 30.01.2024]

(7) Depăşirea perioadei stabilite de lege sau refuzul nemotivat al agentului constatator de a emite prescripţia privind sistarea lucrărilor de construcţii, la constatarea construcţiilor neautorizate sau a intervenţiilor neautorizate la construcţiile existente,

se sancţionează cu amendă de la 600 la 900 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 9 luni la un an.

(8) Depăşirea perioadei stabilite de lege sau refuzul nemotivat al Inspectoratului Naţional pentru Supraveghere Tehnică de a expune concluzia în procesul-verbal de recepţie la terminarea lucrărilor

se sancţionează cu amendă de la 300 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţii de răspundere, cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

[Art.177 modificat prin Legea nr.434 din 28.12.2023, în vigoare 30.01.2024]
[Art.177 modificat prin Legea nr.323 din 24.11.2022, în vigoare 16.01.2023]
[Art.177 în redacţia Legii nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]
[Art.177 completat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]
[Art.177 modificat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 178. Încălcarea regulilor de construire a caselor cu un nivel în localităţile rurale şi a căsuţelor de livadă în întovărăşirile pomicole

Construirea caselor cu un nivel pentru o familie sau două şi a anexelor gospodăreşti la ele, precum şi a construcţiilor provizorii cu suprafeţe mai mici de 150 m^2 în localităţile rurale, a căsuţelor de livadă în întovărăşirile pomicole cu încălcarea legislaţiei şi a normelor în vigoare privind autorizarea şi executarea acestor construcţii

se sancţionează cu amendă de la 24 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 30 la 60 de ore, cu amendă de la 48 la 72 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 179. Construcţii neautorizate şi intervenţii neautorizate la construcţiile existente

Executarea construcţiilor de orice categorie, a lucrărilor de modificare, reamenajare, consolidare şi reparaţie capitală a clădirilor şi edificiilor, indiferent de tipul de proprietate şi de destinaţie, fără autorizaţie de construcţie, eliberată în modul stabilit,

se sancţionează cu amendă de la 250 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 900 la 1200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 1000 la 1500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

[Art.179 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 180. Încălcarea legislaţiei cu privire la locuinţe

(1) Încălcarea modului de evidenţă a persoanelor care beneficiază de dreptul la îmbunătăţirea condiţiilor locative din fondul locuinţelor sociale, a modului de scoatere din evidenţă şi de acordare a locuinţelor persoanelor din această categorie, nerespectarea termenelor de instalare a locatarilor în locuinţe

se sancţionează cu amendă de la 45 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Încălcarea modului de repartizare a locuinţei din fondurile locuinţelor de manevră, căminelor şi azilurilor

se sancţionează cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(3) Încălcarea prevederilor legale privind termenele de încheiere a contractelor de locaţiune între chiriaş şi proprietarul locuinţei

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(4) Nerespectarea regulilor şi normelor de folosire, deservire tehnică şi de întreţinere sanitară a locuinţelor, a locurilor şi a instalaţiilor de uz comun, a terenurilor aferente blocurilor locative

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 10 la 30 de ore, cu amendă de la 60 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 30 la 60 de ore.

(5) Încălcarea clauzelor contractului de locaţiune

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

[Alin.(6) art.180 abrogat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

(7) Încălcarea modalităţii de alegere a gestionarului fondului locativ

se sancţionează cu avertisment sau cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(8) Încălcarea normelor privind instituirea, reorganizarea sau lichidarea asociaţiei de proprietari ai locuinţelor privatizate sau a asociaţiei de coproprietari în condominiu

se sancţionează cu amendă de la 45 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(9) Încălcarea condiţiilor şi termenelor de transmitere a terenurilor aferente blocurilor locative în administrarea asociaţiilor de coproprietari în condominiu, asociaţiilor de proprietari ai locuinţelor privatizate sau ai cooperativelor de construcţie a locuinţelor

se sancţionează cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(10) Refuzul neîntemeiat de a întocmi actele de transmitere a blocului locativ de la balanţa gestionarului în gestiunea asociaţiei de coproprietari în condominiu sau asociaţiei de proprietari ai locuinţelor privatizate şi încălcarea termenului de 30 de zile, după adresarea oficială a organelor de conducere ale asociaţiei, pentru luarea deciziei de transmitere a blocului

se sancţionează cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(11) Eschivarea părţilor de la încheierea contractelor de prestare a serviciilor de gospodărie comunală şi necomunală în fondul locativ în termenele şi în condiţiile stabilite de legislaţie

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 10 la 30 de ore, cu amendă de la 60 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 30 la 60 de ore.

(12) Schimbarea destinaţiei locuinţelor, prin trecerea lor din fondul public de locuinţe în categoria încăperilor cu altă destinaţie decît cea de locuinţă, cu încălcarea prevederilor legislaţiei

se sancţionează cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu privarea de dreptul de a deţine o anumită funcţie sau de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(13) Trecerea locuinţelor în categoria celor cu altă destinaţie decît cea de locuinţă în blocurile locative cu apartamente proprietate privată cu încălcarea prevederilor legislaţiei

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu privarea de dreptul de a deţine o anumită funcţie sau de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(14) Refuzul nemotivat al proprietarului sau al locatarului să asigure accesul în locuinţă sau în încăperea cu altă destinaţie decît cea de locuinţă din blocul locativ al administratorului asociaţiei de proprietari în condominiu sau al întreprinderii de gestionare a fondului locativ din care face parte locuinţa sau încăperea, precum şi al reprezentantului acestora, la reţelele inginereşti de uz comun din locuinţa sa şi la elementele constructive ale proprietăţii comune în cazul în care este necesar să se inspecteze, să se repare sau să se înlocuiască unele elemente din proprietatea comună la care se poate avea acces numai din locuinţa respectivă, în cazul inspectărilor planificate ale stării tehnice a clădirilor, verificării corectitudinii montării, sigilării şi funcţionării contoarelor, conform actelor normative în vigoare, precum şi în cazul preluării informaţiei echipamentelor de măsurare respective

se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(15) Folosirea ascensoarelor de pasageri pentru transportarea deşeurilor neambalate şi a materialelor de construcţie care depăşesc limita greutăţii permise după caracteristica tehnică a ascensorului

se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(16) Executarea lucrărilor de supraetajare şi mansardare pe timp de iarnă

se sancţionează cu amendă de la 18 la 36 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 180 la 360 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(17) Eschivarea proprietarului sau administratorului asociaţiei de proprietari în condominiu sau a întreprinderii de gestionare a fondului locativ de la menţinerea în stare de siguranţă a construcţiilor deţinute sau, după caz, gestionate, de la întreprinderea măsurilor de asigurare a integrităţii elementelor constructive ale acestora, a elementelor decorative şi instalaţiilor amplasate pe faţadele construcţiilor

se sancţionează cu amendă în mărime de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(18) Eschivarea proprietarului locuinţei sau a locatarului de la regimul stabilit de menţinere a curăţeniei şi de igienizare în interiorul locuinţei sau în casele individuale şi în construcţiile auxiliare ori eschivarea administratorului asociaţiei de proprietari în condominiu sau a întreprinderii de gestionare a fondului locativ de la regimul stabilit de menţinere a curăţeniei şi de igienizare în locurile de uz comun destinate şi folosite pentru trecerea în locuinţe (scări, coridoare, cabina ascensorului), precum şi în alte spaţii comune care sînt parte componentă a blocului locativ şi a construcţiilor auxiliare,

se sancţionează cu amendă în mărime de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 30 de ore, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(19) Debranşarea neautorizată de la serviciile comunale şi necomunale care constituie exigenţele minime pentru locuinţe

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.180 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.180 completat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 180[1]. Încălcarea regulilor cu privire la accesul vehiculelor utilate cu sistem de alimentare cu gaze în parcările subterane sau parcările supraterane de tip închis

Încălcarea de către deţinătorii de parcări subterane sau parcări supraterane de tip închis a regulilor care interzic accesul vehiculelor utilate cu sistem de alimentare cu gaze

se sancţionează cu amendă de la 15 la 20 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 25 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

[Art.180[1] introdus prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 181. Încălcarea regulilor de asigurare a curăţeniei în localităţile urbane şi rurale

Încălcarea regulilor de asigurare, în modul stabilit de autoritatea administraţiei publice locale, a curăţeniei în localităţile urbane şi rurale

se sancţionează cu amendă de la 24 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 60 de ore, cu amendă de la 100 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.181 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 182. Vătămarea sau tăierea samavolnică a vegetaţiei din zonele verzi ale localităţilor

Vătămarea vegetaţiei din spaţiile verzi, tăierea sau strămutarea ei, fără permisiunea autorităţii administraţiei publice locale, în alte locuri în timpul efectuării construcţiilor pe

unele terenuri care, în momentul construcţiei, au zone verzi, precum şi neluarea de măsuri pentru protecţia zonelor verzi aflate în administrare, atitudinea neglijentă faţa de ele

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 60 de ore, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Capitolul XI
CONTRAVENŢII ÎN DOMENIUL AGRICOL ŞI SANITAR-VETERINAR

Articolul 183. Introducerea pe teritoriul ţării, producerea, comercializarea, promovarea, reambalarea şi utilizarea produselor de uz fitosanitar, a fertilizanţilor fără certificate de conformitate, neomologate, interzise, neînregistrate sau contrafăcute

(1) Introducerea pe teritoriul ţării, producerea, comercializarea, promovarea ori utilizarea produselor de uz fitosanitar, a fertilizanţilor fără certificate de conformitate, neomologate, interzise sau neînregistrate,

se sancţionează cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Reambalarea, inclusiv în cantităţi mici, a produselor de uz fitosanitar, a fertilizanţilor fără autorizaţia/ permisiunea producătorului acestora şi a autorităţilor abilitate

se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Producerea, comercializarea, transportarea, păstrarea produselor de uz fitosanitar, a fertilizanţilor contrafăcuţi ori fără documentele care să ateste proveniența şi calitatea acestora,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Utilizarea sau administrarea produselor de uz fitosanitar, a fertilizanţilor în alte scopuri decît cele pentru care au fost înregistrate sau în alte condiţii decît cele prevăzute pe etichetă, în prospect ori în specificaţiile tehnice ale produsului respectiv sau contrar cerinţelor stabilite

se sancţionează cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 150 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.183 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 184. Încălcarea normelor tehnice privind producerea, prelucrarea, păstrarea şi comercializarea seminţelor

Producerea, prelucrarea, păstrarea şi comercializarea seminţelor neconforme după calitate standardelor în vigoare sau fără actele de confirmare a calităţii de soi şi a calităţii culturale

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 15 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 42 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 185. Producerea, comercializarea, importul, exportul materialului de înmulţire şi săditor viticol sau al materialului săditor pomicol fără documentele stabilite de legislaţie, falsificarea acestora

Producerea, comercializarea, importul, exportul materialului de înmulţire şi săditor viticol sau al materialului săditor pomicol fără documentele stabilite de legislaţie, falsificarea documentelor, falsificarea soiurilor ori a categoriilor biologice, a calităţii de soi sau a calităţii culturale a materialului de înmulţire şi săditor viticol ori a materialului săditor pomicol

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 15 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 186. Înfiinţarea de plantaţii cu suprafaţă de peste 0,5 hectare fără proiect, cu material săditor necertificat sau de soiuri şi tipuri de portaltoi neraionate

Înfiinţarea de plantaţii cu suprafaţă de peste 0,5 hectare fără proiect, cu material săditor necertificat sau cu soiuri şi tipuri de portaltoi neraionate

se sancţionează cu amendă de la 9 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 187. Defrişarea neautorizată a plantaţiilor pomicole şi bacifere

Defrişarea neautorizată a plantaţiilor pomicole şi bacifere cu suprafaţă de peste 0,5 hectare

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 188. Nerespectarea regimului de carantină fitosanitară, încălcarea tehnologiei de cultivare a plantaţiilor pomicole şi bacifere

Nerespectarea regimului de carantină fitosanitară, încălcarea tehnologiei de cultivare a plantaţiilor pomicole şi bacifere, soldată cu pierderi materiale considerabile sau cu distrugerea plantaţiilor,

se sancţionează cu amendă de la 9 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 189. Încălcarea regulilor de combatere a dăunătorilor de carantină, a agenţilor patogeni ai bolilor de plante şi a buruienilor

(1) Încălcarea intenţionată a regulilor de combatere a dăunătorilor de carantină, a agenţilor patogeni ai bolilor de plante,

se sancţionează cu amendă de la 24 la 50 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(1^1) Neîndeplinirea obligaţiei de a combate şi preveni răspîndirea buruienilor pe terenurile cu destinaţie agricolă

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Omiterea îndeplinirii la timp sau încălcarea în mod intenţionat de către deţinătorii de terenuri a măsurilor obligatorii privind combaterea dăunătorilor de carantină, a agenţilor patogeni ai bolilor de plante şi a buruienilor

se sancţionează cu amendă de la 3 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 48 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 48 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Utilizarea, în conformitate cu normele în vigoare, a produselor de uz fitosanitar şi a fertilizanţilor la protecţia culturilor agricole şi celor silvice fără înregistrarea prealabilă a detaliilor respective în sistemul informaţional, precum şi introducerea în sistemul informaţional a datelor eronate

se sancţionează cu amendă de la 9 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

[Art.189 modificat prin Legea nr.154 din 09.06.2022, în vigoare 01.01.2023]

[Art.189 modificat prin Legea nr.263 din 23.11.2018, în vigoare 21.01.2019]

Articolul 189[1]. Încălcarea regulilor de evidenţă, de transportare, de păstrare sau de utilizare a produselor de uz fitosanitar ori a fertilizanţilor

(1) Încălcarea regulilor de evidenţă, de transportare sau de păstrare a produselor de uz fitosanitar ori a fertilizanţilor

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Încălcarea regulilor de utilizare a produselor de uz fitosanitar ori a fertilizanţilor ce poate conduce la îmbolnăvirea sau la intoxicarea oamenilor, a animalelor, a insectelor folositoare, la distrugerea completă sau parţială a semănăturilor, a plantaţiilor ori a altei vegetaţii,

se sancţionează cu amendă de la 24 la 36 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(3) Utilizarea produselor de uz fitosanitar din grupele I şi II de toxicitate în agricultură şi în silvicultură prin intermediul aviaţiei

se sancţionează cu amendă de la 24 la 36 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(4) Utilizarea produselor de uz fitosanitar din grupele III şi IV de toxicitate în agricultură şi în silvicultură prin intermediul aviaţiei fără înştiinţarea prealabilă a autorităţilor publice locale despre perioada şi termenele de folosire a aviaţiei, precum şi în preajma zonelor speciale de producere a materiei prime,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(5) Încălcarea termenelor stabilite de prezentare a informaţiei din registrul de evidenţă a importului, a comercializării şi a stocului produselor de uz fitosanitar şi a fertilizanţilor

se sancţionează cu amendă de la 15 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 189[2]. Omiterea îndeplinirii sau îndeplinirea inadecvată a dispoziţiilor legale ale persoanelor cu funcţie de răspundere care exercită supravegherea şi controlul de stat în domeniul protecţiei plantelor

Omiterea îndeplinirii sau îndeplinirea inadecvată a dispoziţiilor legale ale persoanelor cu funcţii de răspundere care exercită supravegherea şi controlul de stat în domeniul protecţiei plantelor

se sancţionează cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 189[3]. Tăinuirea sau denaturarea informaţiei despre produsele de uz fitosanitar ori despre fertilizanţii care prezintă pericol pentru oameni, animale sau mediu

Tăinuirea sau denaturarea informaţiei despre produsele de uz fitosanitar ori despre fertilizanţii care prezintă pericol pentru oameni, animale sau mediu,

se sancţionează cu amendă de la 18 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 48 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 189[4]. Poluarea producţiei agroalimentare, furajere, a materiei prime agricole cu reziduuri de produse de uz fitosanitar sau de fertilizanţi peste limita maximă admisibilă

Poluarea producţiei agroalimentare, furajere, a materiei prime agricole cu reziduuri de produse de uz fitosanitar sau de fertilizanţi peste limita maximă admisibilă

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 189[5]. Încălcarea standardelor obligatorii, a normelor sau a regulilor fitosanitare ori de protecţie a mediului, a altor acte normative la fabricarea, la importul, la transportarea, la depozitarea, la comercializarea sau la utilizarea produselor de uz fitosanitar, a fertilizanţilor şi a mijloacelor tehnice de aplicare a acestor produse

Încălcarea standardelor obligatorii, a normelor sau a regulilor fitosanitare ori de protecţie a mediului, a altor acte normative la fabricarea, la importul, la transportarea, la depozitarea, la comercializarea sau la utilizarea produselor de uz fitosanitar, a fertilizanţilor şi mijloacelor tehnice de aplicare a acestor produse

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 189[6]. Dejectarea pe sol, în bazine sau în alte surse acvatice a soluţiilor de produse de uz fitosanitar neutilizate, precum şi a apelor utilizate la spălarea transportului, a utilajului, a echipamentelor speciale şi a ambalajelor de produse de uz fitosanitar sau de fertilizanţi

Dejectarea pe sol, în bazine sau în alte surse acvatice a soluţiilor de produse de uz fitosanitar neutilizate, precum şi a apelor utilizate la spălarea transportului, a utilajului, a echipamentelor speciale şi a ambalajelor de produse de uz fitosanitar sau de fertilizanţi,

se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 189[7]. Încălcarea metodologiei de cercetare, de testare, de experimentare şi de înregistrare de stat a produselor de uz fitosanitar sau a fertilizanţilor

Încălcarea metodologiei de cercetare, de testare, de experimentare ori de înregistrare de stat a produselor de uz fitosanitar sau a fertilizanţilor,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 190. Scoaterea producţiei supuse controlului fitosanitar din punctele de frontieră fără documente fitosanitare pentru import/export

Scoaterea producţiei supuse controlului fitosanitar din porturile fluviale de frontieră (debarcare), din staţiile de cale ferată, din gări (staţii) auto, din aeroporturi sau din alte puncte de frontieră fără documente fitosanitare pentru import/export

se sancţionează cu amendă de la 30 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 191. Împiedicarea inspectorilor din cadrul Agenţiei Naţionale pentru Siguranţa Alimentelor de a exercita supravegherea şi controlul fitosanitar

Împiedicarea în orice mod a inspectorilor din cadrul Agenţiei Naţionale pentru Siguranţa Alimentelor de a-şi exercita funcţiile de supraveghere şi control fitosanitar

se sancţionează cu amendă de 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 192. Încălcarea modului stabilit de încercare şi raionare a soiurilor de viţă-de-vie

Încălcarea modului stabilit de încercare şi raionare a soiurilor de viţă-de-vie

se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 193. Producerea şi/sau comercializarea materialului de înmulţire şi săditor viticol necorespunzător normelor tehnice

Producerea şi/sau comercializarea materialului de înmulţire şi săditor viticol necorespunzător normelor tehnice

se sancţionează cu amendă de la 9 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 194. Încălcarea modului stabilit de înfiinţare a plantaţiilor viticole

Înfiinţarea de plantaţii viticole pe o suprafaţă de peste 0,5 hectare cu soiuri neraionate sau cu material săditor viticol necorespunzător normelor tehnice ori fără proiect sau autorizaţie, sădirea de noi plantaţii viticole în locul celor defrişate pînă la expirarea a 3 ani de la defrişare

se sancţionează cu amendă de la 6 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 195. Încălcarea modului stabilit de trecere la pierderi şi de defrişare a plantaţiilor viticole

Încălcarea modului stabilit de trecere la pierderi şi de defrişare a plantaţiilor viticole

se sancţionează cu amendă de la 9 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 195[1]. Încălcarea modului de depunere a declaraţiilor referitoare la plantaţiile viticole

Neprezentarea în termen sau prezentarea de către deţinătorii de plantaţii viticole a declaraţiilor neveridice referitoare la înfiinţarea, înregistrarea în Registrul vitivinicol, reconstrucţia/restabilirea şi defrişarea plantaţiilor viticole

se sancţionează cu amendă de la 25 la 75 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 200 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.195[1] introdus prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 196. Încălcarea normelor sanitar veterinare

(1) Încălcarea normelor sanitar-veterinare, a măsurilor sanitar-veterinare şi a indicaţiilor legale ale specialiştilor veterinari privind asigurarea ocrotirii sănătăţii animalelor, folosirea şi întreţinerea lor corectă, ocrotirea sănătăţii omului şi profilaxia antropozoonozelor, încălcarea altor exigenţe reglementate prin normele sanitar-veterinare şi a actelor normative în domeniul medicinei veterinare

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 9 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Nerespectarea măsurilor de biosecuritate privind împrejmuirea, amenajarea, întreţinerea şi funcţionarea dezinfectoarelor, vestiarelor şi filtrelor-vestiar în exploataţii zootehnice, în locurile de aglomerare a animalelor şi în unităţile care produc, prelucrează, depozitează produse alimentare, precum şi dezinfecţia, dezinsecţia şi deratizarea cu substanţe interzise, efectuarea acestor lucrări în alt mod decît cel stabilit de autoritatea veterinară competentă

se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 9 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(3) Neamenajarea cimitirelor de animale, a gropilor Bekari, a crematoriilor sau a altor locuri de distrugere a cadavrelor de animale, a deşeurilor de origine animală sau nerespectarea condiţiilor de întreţinere şi de folosire a lor

se sancţionează cu amendă de pînă la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(4) Nerespectarea măsurilor de carantină în ce priveşte termenele şi condiţiile prevăzute de normele sanitar-veterinare, precum şi în cazul bolilor oficial notificabile incluse în lista publicată de Agenţia Naţională pentru Siguranţa Alimentelor,

se sancţionează cu amendă de la 9 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(5) Scoaterea sau introducerea, fără acordul autorităţilor sanitar-veterinare competente ori cu încălcarea măsurilor stabilite de acestea, a unor animale, a unor produse şi materiale de orice fel, care pot fi contagioase, din sau în zonele ori obiectivele aflate în carantină

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(6) Tăierea pentru consumul public a animalelor bolnave, suspectate de boli infectocontagioase sau parazitare, comercializarea cărnii şi a subproduselor obţinute în alte condiţii decît cele stabilite în actele normative ce reglementează normele sanitar-veterinare

se sancţionează cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(7) Omiterea anunţării autorităţii sanitar-veterinare competente şi a autorităţii administraţiei publice locale despre suspiciunea de îmbolnăvire a animalelor sau despre îmbolnăvirea acestora de o boală transmisibilă a animalelor, precum şi despre cazurile de sacrificări de necesitate sau de moarte a animalelor,

se sancţionează cu amendă de la 9 la 21 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(8) Refuzul sau împiedicarea de către proprietarii ori de către deţinătorii de animale a sacrificării sau a uciderii animalelor bolnave ori suspecte de boli transmisibile ale animalelor, a distrugerii produselor şi subproduselor provenite de la acestea sau a altor obiecte contaminate, în scopul lichidării focarelor şi prevenirii difuzării bolilor transmisibile supuse măsurilor oficiale de declarare şi carantină,

se sancţionează cu amendă de la 9 la 21 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(9) Desfăşurarea activităţii sanitar-veterinare neautorizate ori fără certificate sanitar-veterinare cu privire la sănătatea animalelor, la inofensivitatea produselor alimentare, la mişcarea animalelor şi transportarea produselor alimentare, la utilizarea metodelor şi a mijloacelor care pot influenţa starea animalelor, inofensivitatea produselor ori indemnitatea mediului, la utilizarea vehiculelor pentru transportul animalelor şi al produselor alimentare

se sancţionează cu amendă de la 20 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(10) Punerea la dispoziţie pe piaţă a produselor alimentare care nu sînt conforme reglementărilor în domeniul alimentar

se sancţionează cu amendă de la 9 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(11) Eliberarea de către operatorii din domeniul alimentar a documentelor privind conformitatea calităţii, siguranţa şi igiena produselor alimentare, a produselor sau a subproduselor de origine animală destinate consumului uman fără buletin de analiză, eliberat de laboratorul propriu autorizat sau de alte laboratoare autorizate

se sancţionează cu amendă de la 30 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 36 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 36 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(12) Încălcarea regulilor de import, de export sau de tranzit al animalelor

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 90 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(13) Desfăşurarea activităţilor de producere, depozitare, distribuţie, comercializare sau transport al hranei pentru animale în lipsa autorizaţiei autorităţii competente stabilite în Nomenclatorul actelor permisive din Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activităţii de întreprinzător şi/sau cu încălcarea normelor sanitar-veterinare şi/sau fără documente care să ateste calitatea

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(14) Producerea furajelor cu conţinut medicamentos prin utilizarea altor produse sau substanţe decât premixurile medicamentate ori utilizarea acestor furaje cu încălcarea Legii nr.119/2018 cu privire la medicamentele de uz veterinar

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(15) Desfăşurarea activităţilor în domeniul alimentar supuse înregistrării pentru siguranţa alimentelor în lipsa certificatului de înregistrare oficială în domeniul siguranţei

alimentelor stabilit de Nomenclatorul actelor permisive din Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activităţii de întreprinzător

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 90 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.196 modificat prin Legea nr.156 din 09.06.2022, în vigoare 01.07.2022]
[Art.196 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]
[Art.196 modificat prin Legea nr.79 din 24.05.2018, în vigoare 15.06.2018]

Articolul 196[1]. Încălcarea normelor sanitar-veterinare în domeniul farmaceutic veterinar şi al asistenţei medicale veterinare

(1) Practicarea ca profesie a activităţii farmaceutice veterinare sau a activităţii de asistenţă medicală veterinară în lipsa studiilor medicale veterinare

se sancţionează cu amendă de la 40 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 170 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea regulilor de emitere a prescripţiilor veterinare şi de eliberare a medicamentelor de uz veterinar

se sancţionează cu amendă de la 5 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Desfăşurarea activităţii farmaceutice veterinare în locuri neautorizate

se sancţionează cu amendă de la 50 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 200 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Lipsa documentelor care atestă proveniența şi calitatea medicamentelor de uz veterinar, precum şi administrarea medicamentelor de uz veterinar în alte scopuri decât cele pentru care au fost înregistrate

se sancţionează cu amendă de la 10 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 la 110 unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Nerespectarea prevederilor legale privind păstrarea evidenţelor referitoare la animalele tratate, nerespectarea perioadei de aşteptare pentru animalele/păsările tratate sau a produselor obţinute de la acestea

se sancţionează cu amendă de la 30 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 160 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(6) Nerespectarea prevederilor legale care reglementează producerea sau fabricarea, depozitarea, transportarea, distribuţia, comercializarea, păstrarea, etichetarea, nimicirea medicamentelor de uz veterinar, a aditivelor pentru hrana animalelor şi a hranei pentru animale

se sancţionează cu amendă de la 50 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 140 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(7) Folosirea antibioticelor în hrana pentru animale în calitate de stimulatori de creştere sau cu scop profilactic

se sancţionează cu amendă de la 50 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 500 la 1000 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(8) Netransmiterea către Agenţia Naţională pentru Siguranţa Alimentelor a notificărilor privind operaţiunile de import, producere, export sau utilizare a medicamentelor de uz veterinar şi a hranei pentru animale

se sancţionează cu amendă de la 30 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(9) Modificarea adusă medicamentelor de uz veterinar înregistrate, prospectelor de utilizare şi informaţiilor de pe etichetă, de către producători, importatori, fără coordonarea cu autoritatea competentă

se sancţionează cu amendă de la 50 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 150 la 200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(10) Reambalarea medicamentelor de uz veterinar în afara unităţilor de fabricaţie a medicamentelor de uz veterinar şi fără autorizaţia sau permisiunea producătorului acestora în conformitate cu art.9 alin.(2) din Legea nr.119/2018 cu privire la medicamentele de uz veterinar

se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(11) Introducerea pe teritoriul ţării, fabricarea, distribuirea, comercializarea cu amănuntul şi utilizarea medicamentelor de uz veterinar neînregistrate

se sancţionează cu amendă de la 80 la 160 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 260 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.196[1] modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

[Art.196[1] în redacţia Legii nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Capitolul XII
CONTRAVENŢII CE ATENTEAZĂ LA REGIMUL DIN TRANSPORTURI

Articolul 197. Încălcarea normelor de efectuare a transportului rutier de persoane şi mărfuri

(1) Efectuarea transportului rutier de persoane, contra cost, cu vehicule rutiere construite şi echipate cu mai puţin de 9 locuri pe scaune, inclusiv locul conducătorului auto, fără a fi înregistrat în condiţiile Codului transporturilor rutiere

se sancţionează cu amendă de la 200 la 250 de unităţi convenţionale cu sau fără 4 puncte de penalizare aplicate persoanei fizice şi cu amendă de la 500 la 600 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Efectuarea transportului rutier de persoane, contra cost, cu vehicule rutiere construite şi echipate cu mai mult de 9 locuri pe scaune, inclusiv locul conducătorului auto, fără a fi înregistrat în condiţiile Codului transporturilor rutiere

se sancţionează cu amendă de la 250 la 300 de unităţi convenţionale cu sau fără 6 puncte de penalizare aplicate persoanei fizice şi cu amendă de la 650 la 800 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Efectuarea transportului rutier de mărfuri, contra cost, fără a fi înregistrat în condiţiile Codului transporturilor rutiere

se sancţionează cu amendă de la 150 la 200 de unităţi convenţionale cu sau fără 4 puncte de penalizare aplicate persoanei fizice şi cu amendă de la 450 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Efectuarea transportului rutier în cont propriu fără a deţine declaraţia informativă tip

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 210 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Efectuarea transportului rutier de persoane şi/sau mărfuri fără a deţine actele permisive şi/sau documentele de transport specifice tipului de transport rutier efectuat, prevăzute, după caz, la art.58–62, 70, 72, 73, 76, 78 şi 83 din Codul transporturilor rutiere,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 210 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(6) Efectuarea transportului rutier fără a deţine extrasul din Registrul operatorilor de transport rutier

se sancţionează cu amendă de la 60 la 78 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(7) Efectuarea transportului rutier de persoane şi/sau mărfuri, contra cost, în lipsa, la bordul vehiculului rutier, a actelor permisive sau a documentelor de transport specifice tipului de transport rutier efectuat atunci cînd deţinerea lor la bord este prevăzută de legislaţia în vigoare sau necompletarea lor,

se sancţionează cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(8) Efectuarea transportului rutier de persoane prin servicii regulate la alte ore de pornire sau pe alt itinerar decît cele prevăzute în graficul de circulaţie, conform actului permisiv, cu excepţia efectuării curselor suplimentare în conformitate cu prevederile art.90 alin.(4) şi (5) din Codul transporturilor rutiere,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale cu sau fără 2 puncte de penalizare aplicate persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(9) Împiedicarea în orice formă a funcţionarului organului de specialitate al administraţiei publice în domeniul transportului rutier, aflat în exerciţiul funcţiunii, de a-şi exercita activitatea legitimă de control în trafic (neadmiterea controlului fizic al vehiculului, neprezentarea documentelor, neexecutarea prescripţiilor şi a altor cerinţe legitime),

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale cu sau fără 2 puncte de penalizare aplicate persoanei fizice.

(10) Împiedicarea în orice formă a funcţionarului organului de specialitate al administraţiei publice în domeniul transportului rutier, aflat în exerciţiul funcţiunii, de a-şi exercita activitatea legitimă de control la sediu (neadmiterea controlului, neprezentarea documentelor, neexecutarea prescripţiilor şi a altor cerinţe legitime),

se sancţionează cu amendă de la 270 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(11) Parcarea autobuzelor/autocarelor şi a vehiculelor rutiere destinate transportului rutier de mărfuri cu masa maximă autorizată ce depăşeşte 3,5 tone pe drumuri publice şi pe teritoriile adiacente drumurilor publice din intravilanul localităţii

se sancţionează cu amendă de la 60 la 78 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(12) Desfăşurarea activităţilor conexe transportului rutier, supuse înregistrării sau autorizării, după caz, prevăzute la art.86, art.94 alin.(1) lit.e) şi f), la art.110, 118 şi 125 din Codul transporturilor rutiere, fără a fi înregistrate corespunzător sau fără a deţine autorizaţia respectivă

se sancţionează cu amendă de la 72 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 270 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(13) Desfăşurarea activităţilor conexe transportului rutier, supuse sau nesupuse autorizării, după caz, cu încălcarea condiţiilor de acces specificate la art.88, 96, 110, 111, 119, 120 şi 126 din Codul transporturilor rutiere

se sancţionează cu amendă de la 72 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 270 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Alin.(14) art.197 abrogat prin Legea nr.295 din 21.12.2017, în vigoare 12.01.2018]

(15) Amplasarea, în interiorul şi/sau pe caroseria unui vehicul rutier neautorizat pentru transportul rutier, a însemnelor, a înscrisurilor, a dotărilor şi a accesoriilor specifice vehiculelor rutiere care efectuează transport rutier în regim de taxi

se sancţionează cu amendă de la 200 la 250 de unităţi convenţionale cu sau fără 4 puncte de penalizare aplicate persoanei fizice şi cu amendă de la 500 la 600 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(16) Amplasarea, în interiorul şi/sau pe caroseria unui vehicul rutier, a indicatorului de rută cu indicarea punctelor de plecare/de destinaţie fără a deţine autorizaţia de transport rutier de persoane prin servicii regulate

se sancţionează cu amendă de la 72 la 84 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(17) Efectuarea transportului rutier în regim de taxi cu încălcarea prevederilor art.81 alin.(1) şi (2), art.82 alin.(2), art.84 alin.(2), (3) şi (3^1) din Codul transporturilor rutiere

se sancţionează cu amendă de la 100 la 150 de unităţi convenţionale cu sau fără 4 puncte de penalizare aplicate persoanei fizice şi cu amendă de la 200 la 250 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(18) Depăşirea cu 25% sau mai mult a limitelor maxime ale perioadei de conducere de 6 zile sau de două săptămîni

se sancţionează cu amendă de la 72 la 84 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(19) Depăşirea cu 50% sau mai mult, pe parcursul unei zile de lucru, a limitei maxime a perioadei de conducere, fără o pauză sau fără o perioadă neîntreruptă de repaus de cel puţin 4,5 ore,

se sancţionează cu amendă de la 72 la 84 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(20) Efectuarea transportului rutier cu un vehicul rutier în lipsa tahografului şi/sau a limitatorului de viteză ori utilizarea unui echipament fraudulos capabil să modifice datele aparatului de înregistrare şi/sau ale dispozitivului de limitare a vitezei, falsificarea foilor de înregistrare ori a datelor descărcate de pe tahograf şi/sau de pe cartela tahografică a conducătorului auto

se sancţionează cu amendă de la 78 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 270 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Alin.(21) art.197 abrogat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

(22) Efectuarea transportului rutier cu un vehicul rutier cu o deficienţă gravă ce ţine de de sistemul de frînare, de mecanismul de direcţie, de roţi/pneuri, de sistemul de suspensie sau de şasiu, creînd un risc imediat pentru siguranţa circulaţiei rutiere, fapt constatat în modul corespunzător la o staţie de inspecţie tehnică,

se sancţionează cu amendă de la 72 la 84 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(23) Efectuarea transportului rutier de mărfuri cu depăşirea cu cel puţin 20% a masei totale maxime admise pentru vehicule rutiere cu o încărcătură utilă admisibilă care depăşeşte 12 tone sau cu cel puţin 25% pentru vehicule rutiere cu o încărcătură utilă admisibilă care nu depăşeşte 12 tone

se sancţionează cu amendă de la 78 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 270 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Alin.(24) art.197 abrogat prin Legea nr.295 din 21.12.2017, în vigoare 12.01.2018]

(25) Admiterea la efectuarea curselor suplimentare în cadrul serviciilor regulate de transport rutier de persoane cu încălcarea prevederilor art.90 alin.(4) şi (5) din Codul transporturilor rutiere

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(26) Efectuarea transportului rutier în regim neautorizat de cabotaj

se sancţionează cu amendă de la 78 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(27) Atribuirea autorizaţiilor multilaterale ale Conferinţei Europene a Miniştrilor de Transport cu încălcarea procedurii stabilite în Regulamentul privind eliberarea şi utilizarea autorizaţiilor de transporturi rutiere

se sancţionează cu amendă de la 270 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu privarea de dreptul de a deţine anumite funcţii pe un termen de la 6 luni la un an.

(28) Nerespectarea în cadrul desfăşurării activităţii conexe transportului rutier şi a activităţii de atestare profesională a managerilor de transport rutier şi a conducătorilor auto a obligaţiilor prevăzute la art.43 alin.(12), art.45 alin.(2), art.90 alin.(1), art.94 alin.(2) şi (3), art.105, 106, 107, art.108 alin.(1) şi (3), art.114 alin.(2), art.125 şi 133 din Codul transporturilor rutiere

se sancţionează cu amendă de la 60 la 75 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 400 la 450 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(29) Nerespectarea în cadrul desfăşurării activităţii de transport rutier a obligaţiilor prevăzute la art.23 alin.(8), art.31^{21}, art.31^{26} alin.(4), art.31^{36} alin.(6), art.31^{42} alin.(3), art.48, art.49, art.62^{2} alin.(1), art.79 din Codul transporturilor rutiere, la art.20 alin.(2) din Legea nr.60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilităţi

se sancţionează cu amendă de la 240 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 400 la 450 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(30) Punerea spre utilizare, pe teritoriul Republicii Moldova, a sistemelor (platformelor) electronice de management cu încălcarea prevederilor art.81 alin.(3) din Codul transporturilor rutiere nr.150/2014

se sancţionează cu amendă de la 200 la 250 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 400 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(31) Utilizarea sistemelor (platformelor) electronice de management cu încălcarea prevederilor art.81 alin.(4) din Codul transporturilor rutiere nr.150/2014

se sancţionează cu amendă de la 200 la 250 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 400 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(32) Prezentarea întârziată sau intenţionat eronată a informaţiilor specificate la art.81 alin.(5) din Codul transporturilor rutiere nr.150/2014

se sancţionează cu amendă de la 200 la 250 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 400 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.197 modificat prin Legea nr.284 din 05.10.2023, în vigoare 13.12.2023]
[Art.197 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]
[Art.197 modificat prin Legea nr.295 din 21.12.2017, în vigoare 12.01.2018]

Articolul 197[1]. Transportarea ilegală a călătorilor

[Art.197[1] abrogat prin Legea nr.70 din 14.04.2016, în vigoare 13.05.2016]

Articolul 198. Încălcarea regulilor de securitate în transportul feroviar

(1) Punerea pe liniile de cale ferată a unor obiecte, fapt ce ar putea duce la deranjarea circulaţiei trenurilor,

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale.

(2) Deteriorarea sau distrugerea liniei de cale ferată, a perdelelor forestiere de protecţie, a paravanelor, a grilajelor de protecţie contra zăpezii şi a altor obiective, a construcţiilor de deservire a căilor ferate, a instalaţiilor de semnalizare şi de telecomunicaţii

se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale.

(3) Încălcarea regulilor de trecere a transportului cu tracţiune animală şi de mînare a vitelor peste linia de cale ferată, precum şi de păşunare a vitelor în apropierea liniei de cale ferată,

se sancţionează cu avertisment sau cu amendă de la 2 la 4 unităţi convenţionale.

(4) Traversarea de către pietoni a liniei de cale ferată în locuri interzise sau încălcarea regulilor de traversare în locuri stabilite

se sancţionează cu avertisment sau cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale.

Articolul 199. Încălcarea regulilor de navigaţie

(1) Încălcarea regulilor de navigaţie în apele interioare, a normelor de capacitate a navelor pentru pasageri; transportarea pasagerilor cu nave nedestinate unui astfel de transport; nerespectarea regulilor de securitate a pasagerilor la îmbarcare, în cursă şi la debarcare; folosirea navelor la lucrări neprevăzute iniţial în destinaţia lor; lipsa pe nave a actelor de bord; exploatarea navelor în stare tehnică necorespunzătoare, a căror exploatare este interzisă, sau a navelor reutilate fără autorizaţie; încălcarea regulilor de încărcare şi descărcare, de arimare şi stivuire a încărcăturilor la bordul navelor aflate în porturi; deteriorarea intenţionată a construcţiilor hidrotehnice, neîngrădirea instalaţiilor cu semne de navigaţie (de zi şi de noapte); încălcarea regulilor de intrare şi de ieşire din port, de trafic şi de staţionare a navelor în rada portului; conducerea navelor de către persoane aflate în stare de ebrietate produsă de alcool sau de alte substanţe; exploatarea în apele interioare a mijloacelor de transport naval (inclusiv de tonaj mic) care nu sînt înregistrate în mod corespunzător; exploatarea navelor de către membrii de echipaj fără calificarea corespunzătoare

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de un an.

(2) Distrugerea, deteriorarea, smulgerea, mutarea intenţionată a semnelor de navigaţie plutitoare şi riverane fără permisiunea organului de specialitate al administraţiei publice în domeniul transportului naval, instalarea de garduri şi de alte instrumente de pescuit dincolo de locurile stabilite în acest scop fără a se coordona cu organul de specialitate al administraţiei publice în domeniul transportului naval

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale.

(3) Efectuarea fără permisiunea organului de specialitate al administraţiei publice în domeniul transportului naval a lucrărilor de scafandrier, de dragaj şi de foraj în apele interioare, inclusiv în cele portuare, ranfluarea bunurilor scufundate, efectuarea altor lucrări care pot afecta securitatea navigaţiei, precum şi nerespectarea regulilor de semnalizare în timpul unor astfel de lucrări

se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 48 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Încălcarea de către personalul navelor fluviale a regulilor de navigaţie şi de staţionare a navelor în apele interioare, emiterea necondiţionată a semnalelor luminoase şi sonore, purtarea luminilor şi a semnelor de navigaţie necorespunzătoare

se sancţionează cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale.

Articolul 199[1]. Exploatarea navei neînregistrate sau înregistrate cu încălcarea regulilor privind înregistrarea de stat a navelor

(1) Exploatarea navei neînregistrate conform prevederilor legislaţiei cu privire la transportul naval

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Exploatarea navei înregistrate în unul dintre registrele prevăzute de legislaţia cu privire la transportul naval cu încălcarea regulilor privind înregistrarea de stat a navelor sau cu omiterea informării despre modificările pasibile de a fi introduse în Registrul de stat al navelor

se sancţionează cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 90 la 210 unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 199[2]. Încălcarea regulilor de identificare a navei

(1) Exploatarea navei fără inscripţia denumirii şi/sau a numărului de înregistrare, inclusiv pe echipamentul de salvare a navei,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 90 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 6 luni.

(2) Omiterea arborării pavilionului în apele teritoriale ale Republicii Moldova, la sosirea în port, în staţionare şi la plecare, arborarea în stare necorespunzătoare a pavilionului, precum şi refuzul de ridicare a pavoazului la dispoziţia dată de căpitănia portului

se sancţionează cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 90 la 210 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Scoaterea din funcţiune a sistemului automat de identificare a navei

se sancţionează cu amendă de la 42 la 72 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 72 la 102 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 102 la 210 unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 199[3]. Exploatarea navei cu încălcarea prevederilor legislaţiei privind echipajul navei

(1) Exploatarea navei cu încălcarea prevederilor legislaţiei privind echipajul minim de siguranţă

se sancţionează cu amendă de la 18 la 36 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Omiterea asigurării cu echipaj pentru serviciul de siguranţă şi de supraveghere a navei aflate în staţionare, în iernatic sau scoase din exploatare

se sancţionează cu amendă de la 30 la 48 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Nerespectarea la bordul navei a timpului de navigaţie, de întrerupere a navigaţiei şi de odihnă al echipajului

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Lipsa la bordul navei a documentelor care atestă pregătirea, instruirea, starea de sănătate şi competenţa membrilor echipajului navei

se sancţionează cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 48 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 199[4]. Încălcarea normelor de securitate şi de siguranţă la bordul navei

(1) Lipsa instalaţiilor antiincendiare sau a echipamentului antiincendiar la bordul navei

se sancţionează cu amendă de la 30 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 36 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 6 luni.

(2) Executarea lucrărilor cu foc deschis la bordul navei fără permis de lucru în acest sens

se sancţionează cu amendă de la 24 la 48 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 36 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 72 la 102 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 199[5]. Încălcarea normelor de siguranţă şi de securitate la exploatarea navelor

(1) Intrarea în, ieşirea din şi deplasarea în acvatoriul portuar a navelor pentru executarea manevrelor, a operaţiunilor de acostare sau de altă natură fără utilizarea remorcherelor, în cazul în care utilizarea acestora este obligatorie,

se sancţionează cu amendă de la 24 la 48 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 36 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea condiţiilor de remorcaj stabilite, în cazul în care utilizarea remorcherelor este obligatorie,

se sancţionează cu amendă de la 18 la 36 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 48 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Utilizarea scărilor sau a schelelor de acces la bordul navei în stare tehnică necorespunzătoare

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 36 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Încălcarea regulilor privind transportarea, transbordarea, păstrarea sau manipularea mărfurilor periculoase în apele teritoriale ale Republicii Moldova, la sosirea în port, în staţionare sau la plecarea din port

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 72 la 102 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(5) Omiterea transmiterii înainte de intrarea în port a notificărilor privind tipurile şi cantitatea de deşeuri aflate la bordul navei, transmiterea unor date eronate sau înregistrarea necorespunzătoare a acestora

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 36 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(6) Omiterea predării, predarea parţială sau stocarea deşeurilor generate la bordul navelor ori a reziduurilor de marfă

se sancţionează cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 36 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 30 la 48 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(7) Încărcarea navei peste limita capacităţii de încărcare stabilită în documentele de bord sau contrar condiţiilor de navigaţie

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 20 la 36 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(8) Încălcarea măsurilor de asigurare a funcţionării sistemului de iluminare a navei, a mijloacelor de comunicare, precum şi a echipamentelor şi instalaţiilor de siguranţă ale navei se sancţionează cu amendă de la 6 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 199[6]. Încălcarea regimului operaţiunilor de pilotaj al navei

(1) Navigarea fără pilot, executarea manevrelor fără pilot la bordul navei se sancţionează cu amendă de la 18 la 36 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Operarea navei în afara zonelor de navigaţie, contrar prescripţiilor stabilite în documentele navei sau contrar actelor de stare tehnică a navei

se sancţionează cu amendă de la 18 la 36 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Pilotarea navei de către o persoană care nu posedă document de atestare sau certificat de competenţă

se sancţionează cu amendă de la 24 la 48 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 36 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 72 la 102 unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 199[7]. Încălcarea normelor de securitate şi de siguranţă în port

(1) Încălcarea cerinţelor sau a procedurilor de buncherare în siguranţă a navei

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 36 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Îmbarcarea, debarcarea pasagerilor în alte locuri decît în cele special amenajate sau aprobate

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 36 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Legarea navei de instalaţiile portuare care nu sînt destinate acestui scop

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 48 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Părăsirea navei fără a o pune în siguranţă sau obstrucţionarea navigaţiei în zona de siguranţă

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 36 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Părăsirea portului, a radei, a locului de acostare fără permisiunea de plecare a autorităţii din domeniul transportului naval şi/sau a căpităniei portului

se sancţionează cu amendă de la 24 la 36 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 48 la 72 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(6) Încălcarea de către operatorul portului/terminalului a cerinţelor şi/sau a procedurilor privind încărcarea şi/sau descărcarea în siguranţă a navei

se sancţionează cu amendă de la 30 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 48 la 72 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 199[8]. Încălcarea regimului de organizare şi de întreţinere a parcurilor reci şi a iernaticelor pentru nave

(1) Încălcarea prescripţiilor privind organizarea parcurilor reci sau a iernaticelor pentru nave

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 9 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 36 la 48 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea măsurilor de siguranţă şi de securitate în iernatic, a prescripţiilor sau a instrucţiunilor autorităţii competente ori ale căpităniei portului

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 199[9]. Încălcarea regimului de construcţie, de reconstrucţie, de reparaţie sau de dezmembrare a navei

(1) Construcţia, reconstrucţia, repararea, dezmembrarea totală sau parţială a navei în lipsa autorizaţiei autorităţii din domeniul transportului naval

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 78 la 102 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfăşura o anumită activitatea pe un termen de la 6 luni la un an.

(2) Construcţia, reconstrucţia, repararea sau dezmembrarea navei cu încălcarea prescripţiilor autorizaţiei ori a proiectului tehnic

se sancţionează cu amendă de la 48 la 72 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfăşura o anumită activitatea pe un termen de la 6 luni la un an.

Articolul 199[10]. Încălcarea regimului de construcţii pe căile navigabile interne

(1) Instalarea sau construcţia podurilor, instalarea conductelor sau a altor reţele de comunicare sau de curent electric peste ori sub apele navigabile în lipsa autorizaţiei autorităţii din domeniul transportului naval, precum şi omiterea semnalizării acestor locuri

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Omiterea semnalizării locurilor pe căile navigabile interne în care se desfăşoară lucrări de construcţie

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 72 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 199[11]. Încălcarea regimului de păstrare a documentelor

Distrugerea sau deteriorarea intenţionată a legitimaţiei, a documentului de atestare, a certificatului de competenţă, a brevetului sau a certificatului de capacitate a personalului navigan

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 36 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 199[12]. Încălcarea regimului de control şi de supraveghere a siguranţei şi a securităţii navei

(1) Refuzul de a pune la dispoziţia autorităţii din domeniul transportului naval documentele sau informaţiile solicitate în cadrul activităţii de control sau de supraveghere a navei ori a personalului navigant, prezentarea unor informaţii eronate sau incomplete, împiedicarea reprezentantului autorităţii din domeniul transportului naval de a efectua inspecţia navei, a parcurilor ori a iernaticelor pentru nave

se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 36 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Omiterea îndeplinirii prescripţiilor legale ale autorităţii din domeniul transportului naval privind înlăturarea abaterilor de la prevederile legislaţiei în domeniul transportului naval se sancţionează cu amendă de la 18 la 36 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 48 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 199[13]. Încălcarea regimului de siguranţă la bordul navei

(1) Lipsa la bordul navelor a materialelor şi instalaţiilor de menţinere a vitalităţii navei

se sancţionează cu amendă de la 48 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 150 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Lipsa la bordul navei a rolului de abandon, de om la apă şi de incendiu

se sancţionează cu amendă de la 6 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 40 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.199[13] introdus prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 200. Încălcarea regulilor traficului de încărcături de mare gabarit sau supragrele

(1) Încălcarea regulilor traficului de încărcături de mare gabarit sau supragrele cu vehicule

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea regulilor traficului de încărcături de mare gabarit sau supragrele pe calea ferată

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Încălcarea regulilor traficului de încărcături de mare gabarit sau supragrele cu nave pe ape interioare

se sancţionează cu amendă de la 9 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Manipularea, stivuirea, depozitarea sau separarea necorespunzătoare a încărcăturilor explozive, uşor inflamabile, radioactive sau toxice în alte locuri decît cele stabilite pentru astfel de operaţiuni

se sancţionează cu amendă de la 9 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.200 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 200[1]. Încălcarea regulilor traficului de mărfuri periculoase

(1) Transportarea mărfurilor periculoase interzise la transport

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Admiterea scurgerilor substanţelor periculoase la transportarea mărfurilor periculoase

se sancţionează cu amendă de la 6 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 200 la 350 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Utilizarea unui vehicul interzis pentru transportarea mărfurilor periculoase sau transportarea lor în condiţii de izolare interzise sau neaprobate

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 150 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Transportarea mărfurilor periculoase cu un vehicul fără certificatul de agreare, certificatul de competenţă profesională, documentaţia de transportare a mărfurilor periculoase şi instrucţiuni scrise pentru conducătorul auto conform reglementărilor specifice transportului rutier de mărfuri periculoase

se sancţionează cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Nerespectarea dispoziţiilor de limitare a cantităţilor de mărfuri periculoase transportate cu o unitate de transport

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(6) Transportarea mărfurilor periculoase fără indicarea acestora în documentaţia de transportare

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(7) Transportarea mărfurilor periculoase fără placardarea şi marcarea vehiculului

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(8) Nedeţinerea de către conducătorul auto a certificatului de pregătire profesională specială

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice.

(9) Lipsa la bordul vehiculului a echipamentelor conform Acordului european referitor la transportul rutier internaţional al mărfurilor periculoase (ADR) sau conform instrucţiunilor scrise

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(10) Nedesemnarea consilierului de siguranţă în cadrul întreprinderii

se sancţionează cu amendă de la 30 la 50 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.200[1] introdus prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 201. Încălcarea regulilor de asigurare a integrităţii încărcăturilor

(1) Deteriorarea intenţionată a materialului rulant, a containerelor, a mijloacelor flotante şi a vehiculelor, destinate traficului de încărcături, a dispozitivelor de trafic

se sancţionează cu amendă de la 9 la 15 unităţi convenţionale.

(2) Deteriorarea sigiliului şi a dispozitivelor de închidere ale vehiculelor, remorcilor, containerelor, vagoanelor de marfă, calelor şi ale altor magazii de nave, deteriorarea unităţilor de încărcături sau a ambalajului lor, a pachetelor, grilajelor de la magaziile de mărfuri, de la staţiile de autocamioane, de la staţiile de cale ferată, de la punctele (rampele) de containere, din porturi (debarcadere) şi depozite, care se folosesc la executarea operaţiunilor legate de traficul de mărfuri,

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale.

(3) Aflarea fără permisiune pe teritoriul magaziilor de mărfuri, al punctelor (rampelor) de containere, al zonelor (sectoarelor) de manipulare a mărfurilor de la staţiile de autocamioane, de la staţiile de cale ferată, din porturi (debarcadere), al ecluzelor şi al depozitelor

se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale.

[Art.201 modificat prin Legea nr.237 din 24.12.2021, în vigoare 14.02.2022]

Articolul 202. Deteriorarea intenţionată a transportului în comun şi a echipamentului interior

Deteriorarea intenţionată a vehiculelor de transport în comun, a vagoanelor de călători şi a locomotivelor, a navelor, precum şi a echipamentului lor interior,

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de pînă la 60 de ore.

Articolul 203. Încălcarea regulilor de conduită de către pasagerii şi conducătorii vehiculelor

(1) Urcarea sau coborîrea din mersul vehiculului, călătoria pe scările, pe acoperişul vagoanelor de tren şi alte locuri interzise, oprirea neautorizată, fără necesitate, a trenului, călătoria neautorizată în trenul de mărfuri

se sancţionează cu amendă de la 3 la 9 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de pînă la 40 de ore.

(2) Aruncarea deşeurilor şi altor obiecte pe fereastra sau pe uşa vehiculului, vagonului şi peste bordul navei

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

Articolul 204. Călătoria fără bilet de călătorie

(1) Călătoria fără bilet de călătorie cu transportul urban în comun

se sancţionează cu amendă de la una la 3 unităţi convenţionale.

(2) Călătoria fără bilet de călătorie cu transportul rutier de persoane prin servicii regulate, feroviar sau naval,

se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale.

(3) Omiterea achitării costului biletului de călătorie de către însoţitor pentru copilul pe care îl însoţeşte, conform prevederilor legale, în transportul urban în comun

se sancţionează cu amendă de la una la 3 unităţi convenţionale.

(4) Refuzul de a prezenta biletul de călătorie la cererea persoanei cu drept de control

se sancţionează cu amendă de la una la 3 unităţi convenţionale.

(5) Omiterea achitării costului biletului de călătorie de către însoţitor pentru copilul pe care îl însoţeşte, conform prevederilor legale, pentru călătoria cu transportul rutier de persoane prin servicii regulate, feroviar sau naval,

se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale.

(6) Admiterea plecării fără bilet de călătorie de pe teritoriul autogării cu transportul rutier de persoane prin servicii regulate de către conducătorul vehiculului sau de către persoana responsabilă de aprobarea ieşirii în cursă a unităţii de transport de pe teritoriul autogării,

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale.

(7) Omiterea eliberării pe traseu a biletului de călătorie în transportul urban în comun ori în transportul rutier de persoane prin servicii regulate de către conducătorul vehiculului sau de către persoana responsabilă de taxarea călătoriei

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale.

(8) Admiterea călătoriei fără bilet de călătorie în transportul feroviar sau naval, de către persoana responsabilă de îmbarcarea călătorilor sau persoana responsabilă de taxarea călătoriei

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale.

Articolul 205. Falsificarea biletelor şi tichetelor şi/sau comercializarea biletelor şi tichetelor false

Falsificarea biletelor şi tichetelor, punerea în comercializare şi comercializarea biletelor şi tichetelor false pentru transport urban în comun, cu autobuze interurbane şi internaţionale, cu trenuri suburbane, cu trenuri locale şi de lung parcurs, cu nave fluviale

se sancţionează cu amendă de la 60 la 150 de unităţi convenţionale.

Articolul 206. Încălcarea regulilor de înregistrare şi de evidenţă a navelor, de folosire a navelor şi a debarcaderelor

(1) Încălcarea regulilor de înregistrare şi de evidenţă a navelor aflate sub controlul căpităniei portului

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 108 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea regulilor de folosire a navelor şi a debarcaderelor

se sancţionează cu amendă de la 45 la 60 de unităţi convenţionale cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 207. Admiterea exploatării vehiculelor, a locomotivelor şi a vagoanelor, a navelor cu încălcarea regulilor de exploatare

(1) Admiterea exploatării vehiculelor reutilate fără autorizaţia de rigoare sau a celor care nu sînt dotate, în cazurile stabilite de Guvern, cu tahograf funcţional, certificat sau omologat şi verificat metrologic (cu excepţia vehiculelor fără autopropulsie), ori a celor care nu au trecut controlul tehnic de stat

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Admiterea exploatării locomotivelor şi a vagoanelor, a navelor cu vicii ce au determinat interzicerea exploatării lor, a celor reutilate fără autorizaţia corespunzătoare, a celor care nu sînt înregistrate în modul stabilit de legislaţie, a celor care nu au trecut controlul tehnic de stat

se sancţionează cu amendă de la 150 la 200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

[Art.207 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

[Art.207 în redacţia Legii nr.295 din 21.12.2017, în vigoare 12.01.2018]

Articolul 208. Încălcarea regulilor de siguranţă a zborurilor

(1) Amplasarea ori lăsarea în zona aeroportului (aerodromului) a unor indicatoare sau a unor instalaţii asemănătoare indicatoarelor ori instalaţiilor de marcaj ale aeroportului (aerodromului), aprinderea ori declanşarea materialelor pirotehnice sau lansarea în aer a oricăror obiecte fără permisiunea Autorităţii Aeronautice Civile, instalarea obiectelor ori plantarea culturilor care pot conduce la aglomerarea păsărilor

se sancţionează cu amendă de la 15 la 20 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Neexecutarea prescripţiei, necontestate potrivit legislaţiei cu privire la controlul de stat al activităţii de întreprinzător, ce ţine de respectarea regulilor de amplasare a indicatoarelor şi a instalaţiilor de marcaj sau de semnalizare de noapte şi de zi pe clădiri şi pe alte imobile

se sancţionează cu amendă de la 18 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(3) Distrugerea, deteriorarea ori perturbarea funcţionării utilajelor sau a indicatoarelor aeroportului (aerodromului), a utilajelor de navigaţie aeriană, a aeronavelor sau a utilajelor acestora

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(4) Amplasarea construcţiilor, a instalaţiilor sau a obiectelor ori efectuarea altor lucrări asupra acestora în zona aeroportului (aerodromului) fără permisiunea Autorităţii Aeronautice Civile

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.208 modificat prin Legea nr.295 din 21.12.2017, în vigoare 12.01.2018]

Articolul 209. Încălcarea regimului de acces limitat pe teritoriul aeroportului (aerodromului) şi la obiectele amplasate pe acest teritoriu

Încălcarea regimului de acces limitat pe teritoriul aeroportului (aerodromului) şi la obiectele amplasate pe acest teritoriu

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale.

Articolul 210. Încălcarea regulilor de conduită în aeronavă

(1) Neîndeplinirea de către persoanele care se află la bordul aeronavei a dispoziţiilor date de comandantul aeronavei

se sancţionează cu amendă de la 9 la 18 unităţi convenţionale.

(2) Încălcarea regulilor de utilizare a aparatelor electronice la bordul aeronavei

se sancţionează cu avertisment sau cu amendă de la 2 la 4 unităţi convenţionale.

Articolul 211. Încălcarea regulilor de exploatare a tehnicii aeronautice

(1) Încălcarea regulilor de exploatare a tehnicii aeronautice

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 270 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Lipsa la bordul aeronavei a documentelor obligatorii stabilite de legislaţie

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 212. Încălcarea cerinţelor care au stat la baza certificării/autorizării agenţilor aeronautici şi încălcarea standardelor operaţionale

(1) Încălcarea cerinţelor care au stat la baza certificării/autorizării agenţilor aeronautici sau încălcarea standardelor operaţionale

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Operarea aeronavei cu încălcarea privilegiilor de operare stabilite în certificatul/autorizaţia de operator aerian

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 270 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 213. Încălcarea regulilor referitoare la procedura de deservire la sol a aeronavelor

Încălcarea regulilor referitoare la condiţiile de deservire la sol a aeronavelor

se sancţionează cu amendă de la 18 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 214. Încălcarea regulilor de autorizare a personalului aeronautic

(1) Îndeplinirea de către personalul aeronautic (piloţi, însoţitori de bord, ingineri, navigatori, operatori de bord, controlori de trafic aerian, specialişti de întreţinere tehnică a aeronavelor) a atribuţiilor în lipsa documentului de autorizare corespunzător

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale.

(2) Aceeaşi acţiune efectuată în posesia documentului de autorizare cu termenul de valabilitate expirat se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de exercitare a atribuţiilor pe o perioadă de 6 luni.

(3) Acţiunile specificate la alin.(1) şi (2) admise de administraţia întreprinderii/ organizaţiei în care este angajat personalul aeronautic

se sancţionează cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(4) Sub incidenţa prezentului articol cade şi îndeplinirea atribuţiilor în cazul calificărilor speciale cu termen expirat sau al lipsei acestora, precum şi în cazul certificatului medical cu termen expirat sau al lipsei acestuia.

Articolul 215. Încălcarea normelor de evidenţă a timpului de muncă, timpului de zbor şi a timpului de odihnă al personalului aeronautic

Încălcarea, în cadrul întreprinderilor care exploatează aeronave, a normelor de evidenţă a timpului de muncă, timpului de zbor şi a timpului de odihnă al personalului aeronautic, neefectuarea evidenţei timpului de muncă, timpului de zbor şi a timpului de odihnă al membrilor echipajelor de zbor

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 216. Încălcarea regulilor de transport al încărcăturilor periculoase la bordul aeronavei

(1) Încălcarea regulilor de transport al încărcăturilor periculoase la bordul aeronavei

se sancţionează cu amendă de la 30 la 40 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Admiterea de către administraţia agentului aeronautic a transportului sau transportul încărcăturilor periculoase la bordul aeronavei în lipsa autorizaţiei corespunzătoare se sancţionează cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 150 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.216 modificat prin Legea nr.295 din 21.12.2017, în vigoare 12.01.2018]

Articolul 217. Încălcarea normelor referitoare la masa maximă admisă de decolare şi de centrare a aeronavei

Încălcarea normelor referitoare la masa maximă admisă de decolare şi de centrare a aeronavei, calculată pentru condiţiile de zbor,

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 150 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 218. Împiedicarea accesului la documentele referitoare la aeronavele exploatate

Refuzul de a pune la dispoziţia inspectorilor documentele referitoare la aeronavele exploatate şi de a permite efectuarea inspecţiei întreprinderii/ organizaţiei

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 219. Încălcarea cerinţelor de asigurare de către agenţii aeronautici

Încălcarea de către agenţii aeronautici a cerinţelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă faţă de călători stabilite de legislaţie

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 220. Omiterea informării autorităţilor competente despre producerea evenimentelor aeronautice

Omiterea informării autorităţilor competente, în termenul stabilit de legislaţie, despre producerea evenimentelor aeronautice care urmau a fi raportate în mod obligatoriu de către agentul aeronautic

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.220 modificat prin Legea nr.295 din 21.12.2017, în vigoare 12.01.2018]

Articolul 220[1]. Desfăşurarea activităţii în domeniul aviaţiei civile în lipsa documentelor de certificare/autorizare

Desfăşurarea de către agenţii aeronautici a activităţii în domeniul aviaţiei civile în lipsa documentelor de certificare/autorizare corespunzătoare

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

[Art.220[1] modificat prin Legea nr.295 din 21.12.2017, în vigoare 12.01.2018]

Articolul 220[2]. Omiterea executării prevederilor prescripţiei inspectoriale

Omiterea executării în termenul stabilit ori executarea necorespunzătoare a prevederilor prescripţiei inspectoriale de către persoanele fizice şi juridice care activează în domeniul aviaţiei civile

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 220[3]. Împiedicarea efectuării inspecţiei aeronautice

(1) Împiedicarea accesului inspectorilor aeronautici pe teritoriul şi către obiectele agenţilor aeronautici, precum şi la bordul aeronavelor înmatriculate în Republica Moldova, în vederea desfăşurării inspecţiei aeronautice,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Refuzul prezentării documentelor sau a informaţiilor solicitate de către inspectorul aeronautic în exerciţiul funcţiunii

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicate persoanei juridice.

[Art.220[3] modificat prin Legea nr.295 din 21.12.2017, în vigoare 12.01.2018]

Articolul 220[4]. Încălcarea regulilor de operare a aparatelor de zbor ultrauşoare şi a aeronavelor uşoare

Operarea aparatelor de zbor ultrauşoare sau a aeronavelor uşoare cu încălcarea reglementărilor legislaţiei

se sancţionează cu amendă de la 30 la 48 de unităţi convenţionale.

Articolul 220[5]. Exercitarea atribuţiilor de serviciu în stare de ebrietate

Conducerea şi/sau dirijarea aeronavei de către pilot, îndeplinirea atribuţiilor de serviciu de către însoţitorul de bord, de către controlorul de trafic aerian sau de către tehnician în stare de ebrietate ori sub influenţa drogurilor, dacă fapta nu constituie infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 350 la 500 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe o perioadă de la 6 luni la un an.

[Art.220[5] modificat prin Legea nr.295 din 21.12.2017, în vigoare 12.01.2018]

[Art.220[5] modificat prin Legea nr.141 din 13.07.2017, în vigoare 04.08.2017]

Articolul 220[6]. Utilizarea dispozitivelor de iluminare ce prezintă pericol pentru siguranţa zborurilor

Utilizarea neautorizată a dispozitivelor de iluminare spre cabina piloţilor în orice fază a zborului

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 221. Încălcarea regulilor de exploatare tehnică a maşinilor autopropulsate şi a regulilor de securitate tehnică a vehiculelor

(1) Prestarea serviciilor de deservire tehnică şi de reparaţie a vehiculelor în lipsa certificatului de conformitate sau, după caz, în lipsa certificatului cu privire la înregistrarea accidentului

se sancţionează cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Încălcarea regulilor de exploatare tehnică a tractoarelor, combinelor, a altor maşini agricole autopropulsate, a maşinilor de construcţie a drumurilor, încălcarea regulilor de securitate tehnică

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Eliberarea dovezii de inspectare tehnică periodică a vehiculelor sau remorcilor acestora care nu au fost prezentate pe linia de testare sau care nu au fost supuse încercărilor prescrise cu calificativele stabilite de normele tehnice ori eliberarea acestei dovezi pentru alte categorii de vehicule decît cele pentru care este autorizată unitatea de inspectare tehnică

se sancţionează cu amendă de la 60 la 72 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Admiterea spre desfăşurarea activităţii de inspectare tehnică periodică a persoanelor neatestate conform prevederilor Codului transporturilor rutiere

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Neeliberarea certificatelor de garanţie pentru lucrările executate

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(6) Neasigurarea de către întreprinderile autorizate a evidenţei vehiculelor scoase din uz, asupra cărora s-a derulat activitatea de dezmembrare, şi/sau lipsa evidenţei modului de tratare a caroseriilor/şasiurilor rezultate din activitatea de dezmembrare, şi/sau lipsa containerelor pentru depozitarea bateriilor de acumulare (acumulatoarelor), şi/sau lipsa rezervoarelor pentru depozitarea lichidelor de la vehiculele scoase din uz

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.221 completat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 221[1]. Încălcarea legislaţiei privind asigurarea accesului persoanelor cu dizabilităţi la mijloacele de transport în comun

(1) Neîndeplinirea şi nerespectarea normativelor în vigoare de amenajare şi de adaptare a mijloacelor de transport în comun auto, electric urban, aerian, naval şi feroviar pentru a asigura accesul şi folosirea acestora de către persoanele cu dizabilităţi

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 210 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere şi cu amendă de la 210 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Neasigurarea adaptării, rezervării şi semnalizării prin semnul internaţional a cel puţin 4% din numărul total al locurilor de parcare, dar nu mai puţin de 2 locuri, pentru parcarea gratuită a mijloacelor de transport pentru persoane cu dizabilităţi locomotorii în spaţiile de parcare de pe lîngă clădirile de utilitate publică, precum şi în cele organizate,

se sancţionează cu amendă de la 150 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere şi cu amendă de la 180 la 210 unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 222. Încălcarea regulilor de securitate în construcţia, exploatarea şi repararea conductelor magistrale

Încălcarea regulilor de securitate în construcţia, exploatarea şi repararea conductelor magistrale

se sancţionează cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 223. Deteriorarea drumurilor, pasajelor de nivel, mijloacelor tehnice de dirijare a circulaţiei rutiere, altor instalaţii rutiere

(1) Deteriorarea drumurilor, pasajelor de nivel, mijloacelor tehnice de dirijare a circulaţiei rutiere, altor instalaţii rutiere, precum şi crearea intenţionată de obstacole în circulaţia rutieră

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale.

(2) Acţiunile specificate la alin.(1), comise din imprudenţă

se sancţionează cu amendă de la 9 la 18 unităţi convenţionale.

[Art.223 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 224. Încălcarea regulilor de folosire a drumurilor la circulaţia vehiculelor

(1) Circulaţia pe drumuri cu structură rutieră capitală a vehiculelor cu şenile, a vehiculelor echipate cu pneuri utilate cu crampoane (în lipsa pe suprafaţa carosabilului a zăpezii, gheţii sau poleiului, excepţie fiind cazurile cînd se atestă o diferenţă esenţială a condiţiilor meteo pe întreg teritoriul Republicii Moldova), a vehiculelor cu tracţiune animală, precum şi a celor neechipate corespunzător, care transportă încărcături neacoperite cu prelată a căror scurgere provoacă poluarea învelişului rutier, a terenurilor adiacente drumurilor sau încetinirea circulaţiei rutiere,

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(1[1]) Circulaţia pe drumurile publice cu structură rutieră capitală şi cu structură rutieră uşoară a vehiculelor care au pe roţi sau în caroserie noroi, materiale de construcţie ce se depun pe carosabil sau neluarea măsurilor de spălare a roţilor vehiculelor care părăsesc şantierul de construcţie şi care au pe roţi noroi sau materiale de construcţie ce se depun pe carosabil

se sancţionează cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice cu aplicarea a 3 puncte de penalizare, cu amendă de la 15 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Desfăşurarea activităţii furnizorilor de bunuri divizibile fără a avea în dotare, în punctele de încărcare a vehiculelor, instalaţii de cîntărire a bunurilor divizibile şi/sau a vehiculelor rutiere sau fără a emite şi ţine evidenţa tichetelor de cîntar, ştampilate şi semnate, pentru fiecare vehicul utilizat pentru distribuţia rutieră a bunurilor divizibile care pleacă din punctele proprii de încărcare

se sancţionează cu amendă de la 252 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Neprezentarea de către furnizorii de bunuri divizibile, la solicitarea reprezentanţilor organelor de control, a tichetelor de cîntar eliberate şi a documentelor contabile privind bunurile divizibile livrate

se sancţionează cu amendă de la 252 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Încărcarea de către furnizorii de bunuri divizibile a vehiculelor rutiere folosite pentru transportul bunurilor divizibile astfel încît masa totală a vehiculului depăşeşte masa totală maximă admisă, corespunzătoare sectorului de drum public unde este amenajat accesul de la punctul de încărcare,

se sancţionează cu amendă de la 252 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Alin.(5) art.224 abrogat prin Legea nr.295 din 21.12.2017, în vigoare 12.01.2018]

(6) Efectuarea transportului rutier de bunuri indivizibile cu depăşirea masei totale maxime admise, maselor maxime admise pe axe şi/sau dimensiunilor maxime înscrise în autorizaţia specială de transport

se sancţionează cu amendă de la 60 la 72 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu suspendarea, în ambele cazuri, a dreptului de utilizare a vehiculului rutier pe un termen de 6 luni.

(7) Efectuarea transportului rutier de bunuri divizibile fără tichetul de cîntar eliberat de furnizorul de bunuri divizibile

se sancţionează cu amendă de la 60 la 72 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice.

(8) Admiterea intrării, de către beneficiarul care recepţionează bunuri divizibile distribuite prin reţeaua de drumuri publice, în punctul de descărcare, a vehiculelor fără tichet de cîntar eliberat de furnizorul de bunuri divizibile sau a vehiculelor faţă de care a fost aplicată măsura de suspendare a dreptului de utilizare a vehiculului rutier

se sancţionează cu amendă de la 210 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(9) Neprezentarea, de către beneficiarul care recepţionează bunuri divizibile, la solicitarea reprezentanţilor organelor de control, a documentelor contabile privind bunurile divizibile recepţionate

se sancţionează cu amendă de la 252 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Alin.(10) art.224 abrogat prin Legea nr.295 din 21.12.2017, în vigoare 12.01.2018]

(11) Nerespectarea de către conducătorii de vehicule sau de către agenţii transportatori a cerinţelor Regulamentului cu privire la autorizarea, controlul şi efectuarea pe drumurile publice a transporturilor cu greutăţi şi/sau dimensiuni ce depăşesc limitele admise prin:

a) transportarea încărcăturilor fără deţinerea autorizaţiei speciale pentru transporturile cu greutăţi şi/sau dimensiuni ce depăşesc limitele admise sau a căror masă totală, sarcină masivă pe axă nu coincid cu informaţia indicată în autorizaţie;

b) necorespunderea traseului de deplasare a vehiculului indicat în autorizaţie, precum şi a perioadei de efectuare;

c) nerespectarea de către transportator a cerinţelor speciale de transportare, precum şi a celor de securitate indicate în autorizaţie sau în avizul poliţiei,

se sancţionează cu amendă de la 75 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(12) Efectuarea transportului rutier cu încălcarea restricţiilor de circulaţie privind masa totală a vehiculelor, în cazul în care temperatura aerului este mai mare de 30°C,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.224 completat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

[Art.224 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 225. Blocarea intenţionată a unei benzi de circulaţie sau a arterelor de transport

(1) Blocarea intenţionată a unei benzi de circulaţie sau a arterelor de transport care a provocat sau care ar putea provoca perturbarea funcţionării normale a transportului auto, feroviar, fluvial

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale.

(2) Acţiunile specificate la alin.(1) însoţite de pericol pentru viaţa şi sănătatea oamenilor ori săvîrşite în urma înţelegerii prealabile a unui grup de persoane, ori însoţite de controlul nelegitim al încărcăturii, bagajului sau al documentelor, dacă aceste acţiuni nu constituie infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.225 completat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 226. Încălcarea regulilor de folosire a drumului, a zonei de protecţie a acestuia şi a regulilor de folosire şi de protecţie a zonei drumului

(1) Aratul unor porţiuni de teren, cositul ierbii, tăierea şi vătămarea plantaţiilor, desţelenirea sau excavarea solului în zona drumului ori în zona de protecţie a acestuia, dejectarea în zona drumului a apelor de canalizare, a celor industriale, a celor ameliorative sau a celor de scurgere din instalaţiile de evacuare a apei ori din rezervoare, aţîţarea focului în zona drumului ori în zona de protecţie a acestuia fără permisiunea autorităţii rutiere

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale, aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Efectuarea lucrărilor de construcţie, terasament, amenajare, îngrădire, plantarea arborilor şi alte lucrări care pot provoca înzăpezirea sau inundarea drumului ori care împiedică vizibilitatea în zona drumului şi în zonele de protecţie a drumului

se sancţionează cu amendă de la 9 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 72 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Încălcarea condiţiilor prevăzute în autorizaţia de amplasare a obiectivelor de orice tip în zona drumului sau în zona de protecţie a acestuia

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Amplasarea obiectivelor de orice tip în zona drumului sau în zona de protecţie a acestuia în lipsa autorizaţiei prevăzute de legislaţie

se sancţionează cu amendă de la 42 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 150 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Executarea în zona de protecţie a drumului, fără autorizaţia prevăzută de legislaţie, a lucrărilor ce ar putea periclita stabilitatea şi integritatea acestuia

se sancţionează cu amendă de la 18 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.226 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 227. Nerespectarea regulilor de întreţinere, de reparaţie şi de reconstrucţie a drumurilor

(1) Nerespectarea regulilor de întreţinere, de reparaţie şi de reconstrucţie a drumurilor, pasajelor şi a comunicaţiilor situate în zona drumului, a mijloacelor de dirijare a circulaţiei rutiere, nerespectarea termenelor de executare a lucrărilor de reparaţie şi de reconstrucţie executate în zona drumurilor, neîntreprinderea măsurilor de asigurare a securităţii circulaţiei rutiere

se sancţionează cu amendă de la 9 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Neîndeplinirea lucrărilor de amenajare, de reparare şi de curăţare regulată a pistelor pentru pietoni şi a punţilor de trecere, neexecutarea obligaţiilor de întreţinere în stare tehnică bună şi în curăţenie a barierelor de la marginea drumului sau a căilor de acces la drumul public

se sancţionează cu amendă de la 6 la 9 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 9 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Nerespectarea normativelor în vigoare de construcţie, de reparaţie şi de reconstrucţie a drumurilor, staţiilor, pasajelor şi a comunicaţiilor situate în zona drumului, a mijloacelor de dirijare a circulaţiei rutiere, a pistelor pentru pietoni şi a punţilor de trecere sau a căilor de acces la drumurile publice pentru a asigura accesul şi folosirea lor de către persoanele cu dizabilităţi

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 210 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Capitolul XIII
CONTRAVENŢII ÎN DOMENIUL CIRCULAŢIEI RUTIERE

Articolul 228. Încălcarea regulilor de exploatare a vehiculelor

(1) Exploatarea vehiculelor cu defecte tehnice în sistemul de frînare sau în mecanismul de direcţie, în dispozitivele de iluminare ori de semnalizare, exploatarea vehiculelor reutilate fără autorizaţia de rigoare

se sancţionează cu amendă de la 9 la 12 unităţi convenţionale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.

(2) Exploatarea vehiculelor cu defecte tehnice interzisă prin regulile de circulaţie rutieră, cu excepţia vehiculelor avînd defectele menţionate la alin.(1), precum şi amplasarea neautorizată pe vehicule a publicităţii

se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale.

(3) Exploatarea vehiculelor cu volanul amplasat pe partea dreaptă a axei longitudinale pe timp de noapte şi în condiţii de vizibilitate redusă, cu excepţia vehiculelor aflate în traficul internaţional,

se sancţionează cu amendă de la 9 la 15 unităţi convenţionale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.

(3^1) Exploatarea vehiculului ale cărui dispozitive de iluminare sînt echipate cu lămpi care nu corespund modelului prevăzut prin construcţie

se sancţionează cu amendă de la 20 la 25 de unităţi convenţionale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.

(4) Admiterea în circulaţie a vehiculelor a căror stare tehnică nu corespunde normelor tehnice sau ecologice, precum şi a celor care nu sînt înmatriculate ori care nu au fost supuse controlului tehnic de stat, de către persoanele responsabile de exploatarea şi starea tehnică a vehiculelor,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a deţine anumite funcţii pe un termen de la 3 luni la un an, cu amendă de la 90 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(5) Exploatarea vehiculelor echipate cu dispozitive speciale de semnalizare luminoasă şi/sau sonoră fără autorizaţie

se sancţionează cu amendă de la 42 la 72 de unităţi convenţionale cu aplicarea a 5 puncte de penalizare sau cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la un an.

(6) Deţinerea, montarea sau exploatarea dispozitivelor care detectează semnalele mijloacelor de determinare a vitezei de deplasare a vehiculelor sau perturbă funcţionarea normală a acestora

se sancţionează cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.

(7) Exploatarea vehiculelor cu parbrizul sau cu suprafeţele de geam ale portierelor din faţă umbrite ori pe care sînt amplasate diferite obiecte, care diminuează cîmpul vizual al conducătorului, contrar prevederilor Regulamentului circulaţiei rutiere,

se sancţionează cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.

(8) Exploatarea vehiculului utilat cu sistem de alimentare cu gaze la care este expirat termenul de testare periodică a rezervoarelor pentru gaze sau numărul acestora nu corespunde normelor tehnice

se sancţionează cu amendă de la 9 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice.

[Art.228 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

[Art.228 completat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 228^1. Fraudarea datelor odometrului

Fraudarea datelor odometrului la orice tip de vehicul

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.228^1 introdus prin Legea nr.9 din 02.03.2017, în vigoare 31.05.2017]

Articolul 229. Încălcarea regulilor de înmatriculare sau de înregistrare de stat, de revizie tehnică a vehiculelor

(1) Încălcarea regulilor de înmatriculare sau de înregistrare de stat a vehiculelor

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale.

(2) Conducerea unui vehicul care nu a fost înmatriculat în modul stabilit sau care nu a fost supus reviziei tehnice

se sancţionează cu amendă de la 9 la 12 unităţi convenţionale.

(3) Exploatarea unui vehicul fără a deţine poliţa de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto pe suport de hârtie sau în format electronic ori în lipsa datelor accesate din sistemul informaţional unic aferent asigurării obligatorii de răspundere civilă auto

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.

[Art.229 modificat prin Legea nr.35 din 02.03.2023, în vigoare 06.07.2023]

[Art.229 modificat prin Legea nr.184 din 07.07.2022, în vigoare 15.07.2022]

Articolul 230. Conducerea unui vehicul cu încălcarea regulilor de amplasare a numărului de înmatriculare sau conducerea unui vehicul fără un astfel de număr

(1) Conducerea unui vehicul cu numărul de înmatriculare indescifrabil sau cu numărul de înmatriculare camuflat, nestandardizat sau amplasat cu încălcarea standardului

se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale cu aplicarea a 2 puncte de penalizare.

(2) Conducerea unui vehicul fără număr de înmatriculare

se sancţionează cu amendă de la 15 la 18 unităţi convenţionale cu aplicarea a 4 puncte de penalizare.

(3) Conducerea unui vehicul cu un număr de înmatriculare fals sau neatribuit acestuia de autoritatea competentă

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de un an.

(3^1) Amplasarea ilegală pe vehicul a unui număr de înmatriculare fals sau neatribuit acestuia de autoritatea competentă sau deţinerea unui vehicul cu un astfel de număr

se sancţionează cu amendă de la 15 la 20 de unităţi convenţionale.

(4) Nesemnalizarea vehiculului cu semnul distinctiv, conform prevederilor Regulamentului circulaţiei rutiere, nerespectarea exigenţelor de folosire a dispozitivelor de iluminat pe timp de noapte sau în condiţii de vizibilitate redusă

se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale cu aplicarea a 2 puncte de penalizare.

(4^1) Neconectarea în faruri a luminii de întâlnire sau a luminii de deplasare pe timp de zi, conform prevederilor Regulamentului circulaţiei rutiere,

se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale.

(5) Nemenţinerea în stare curată a dispozitivelor de iluminare, de semnalizare, a numărului de înmatriculare, a seturilor reflectorizante, a sticlelor de la portierele din faţă şi a parbrizului vehiculului

se sancţionează cu avertisment sau cu amendă de la o unitate la 2 unităţi convenţionale.

[Art.230 modificat prin Legea nr.35 din 02.03.2023, în vigoare 06.07.2023]

[Art.230 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 231. Conducerea vehiculului cu încălcarea regulilor privind dreptul de a conduce vehicule

(1) Conducerea vehiculului deţinând dreptul de a conduce vehicule pentru o categorie necorespunzătoare

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale.

(2) Conducerea vehiculului fără deţinerea dreptului de a conduce vehicule (cu excepţia conducerii în cazul instruirii, în prezenţa instructorului) se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale sau conducerea în decursul termenului de aplicare a măsurii de siguranţă privind suspendarea dreptului de a conduce vehicule.

[Alin.(3) art.231 abrogat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

(4) Predarea conducerii vehiculului către o persoană care nu deţine dreptul de a conduce vehicule (cu excepţia instruirii, în prezenţa instructorului), care este privată de dreptul de a conduce vehicule, căreia îi este suspendată exercitarea dreptului special de a conduce vehicule sau care deţine dreptul de a conduce vehicule pentru o categorie necorespunzătoare

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale.

[Alin.(5) art.231 abrogat prin Legea nr.184 din 07.07.2022, în vigoare 15.07.2022]

(6) Conducerea vehiculului de către o persoană al cărei drept de a conduce vehicule este anulat, care este privată de dreptul de a conduce vehicule sau căreia îi este suspendată exercitarea dreptului special de a conduce vehicule

se sancţionează cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii pe o durată de la 40 la 60 de ore, sau cu arest contravenţional pe un termen de 15 zile.

[Art.231 modificat prin Legea nr.35 din 02.03.2023, în vigoare 06.07.2023]
[Art.231 completat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]
[Art.231 modificat prin Legea nr.184 din 07.07.2022, în vigoare 15.07.2022]
[Art.231 modificat prin Legea nr.237 din 24.12.2021, în vigoare 14.02.2022]
[Art.231 completat prin Legea nr.138 din 19.07.2018, în vigoare 14.12.2018]
[Art.231 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 231[1]. Conducerea vehiculului cu număr de înmatriculare eliberat în unităţile administrativ-teritoriale din stînga Nistrului sau municipiul Bender ori cu număr de înmatriculare neutru

Conducerea vehiculului cu număr de înmatriculare eliberat în unităţile administrativ-teritoriale din stînga Nistrului sau municipiul Bender ori cu număr de înmatriculare neutru de către o persoană care are domiciliul în altă localitate decît localităţile din stînga Nistrului, municipiul Bender ori localităţile Gîsca, Chiţcani, Zahorna, Mereneşti şi Cremenciug din raionul Căuşeni.

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale cu aplicarea a 5 puncte de penalizare, aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice care desfăşoară activitate de întreprinzător în Republica Moldova, cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

[Art.231[1] modificat prin Legea nr.321 din 30.11.2018, în vigoare 04.01.2019]
[Art.231[1] introdus prin Legea nr.170 din 26.07.2018, în vigoare 01.09.2018]

Articolul 231[2]. Încălcarea regulilor de efectuare a instruirii practice a candidaţilor la conducători de autovehicule pe drumurile publice

(1) Efectuarea instruirii practice a candidaţilor la conducători de autovehicule pe terenuri care nu corespund condiţiilor stabilite de Legea nr.131/2007 privind siguranţa traficului rutier sau pe drumurile publice pe itinerare nedeclarate în dosarul de notificare ori pe itinerare necoordonate cu poliţia

se sancţionează cu amendă de la 20 la 25 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 35 la 50 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Efectuarea instruirii practice de către o persoană care nu este atestată profesional pentru a desfăşura această activitate

se sancţionează cu amendă de la 30 la 40 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 70 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.231[2] introdus prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 232. Conducerea vehiculului de către o persoană care nu are asupra sa permis de conducere eliberat de autorităţile altor state

(1) Conducerea vehiculului de către o persoană care nu are asupra sa permis de conducere eliberat de autorităţile altor state sau actul de înmatriculare de stat a vehiculului, sau poliţa de asigurare obligatorie de răspundere civilă

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale.

(2) Predarea conducerii vehiculului către o persoană care nu are asupra sa permis de conducere eliberat de autorităţile altor state

se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale.

[Art.232 modificat prin Legea nr.184 din 07.07.2022, în vigoare 15.07.2022]
[Art.232 modificat prin Legea nr.237 din 24.12.2021, în vigoare 14.02.2022]
[Art.232 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 232[1]. Conducerea vehiculului de către o persoană care nu are asupra sa certificatul confirmativ privind abilitarea cu atribuţii de însoţire/îngrijire a persoanei cu dizabilităţi locomotorii

Conducerea vehiculului destinat persoanei cu dizabilităţi ale aparatului locomotor, importat în condiţiile art.49 alin.(3) din Legea nr.60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilităţi, de către o persoană care nu are asupra sa certificatul confirmativ privind abilitarea cu atribuţii de însoţire/îngrijire a persoanei cu dizabilităţi locomotorii, care confirmă dreptul de a conduce sau de a folosi vehiculul,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale.

[Art.232[1] introdus prin Legea nr.257 din 16.12.2020, în vigoare 01.01.2021]

Articolul 232[2]. Conducerea de către o persoană terţă a unui vehicul introdus cu scutirea de plata drepturilor de import

Conducerea vehiculului importat în condiţiile Legii nr.248/2022 de către o persoană care nu are dreptul de a conduce acest vehicul

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale.

[Art.232[2] introdus prin Legea nr.248 din 29.07.2022, în vigoare 01.10.2022]

Articolul 233. Conducerea vehiculului sub influenţa alcoolului ori în stare de ebrietate produsă de alcool, predarea conducerii lui către o persoană care se află sub influenţa alcoolului ori în stare de ebrietate produsă de alcool sau de alte substanţe

(1) Conducerea vehiculului de către o persoană care se află sub influenţa alcoolului ori în stare de ebrietate produsă de alcool ce depăşeşte gradul maxim admisibil stabilit de lege, dacă fapta nu constituie infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 350 la 500 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii pe o durată de la 40 la 60 de ore, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la 1 an.

(2) Predarea cu bună ştiinţă a conducerii vehiculului către o persoană care se află sub influenţa alcoolului ori în stare de ebrietate produsă de alcool ce depăşeşte gradul maxim admisibil stabilit de lege sau în stare de ebrietate produsă de droguri şi/sau de alte substanţe cu efecte similare, dacă fapta nu constituie infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 350 la 500 de unităţi convenţionale cu aplicarea a 6 puncte de penalizare sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii pe o durată de la 40 la

60 de ore, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la 1 an.

(2^1) Consumul de alcool, de droguri şi/sau de alte substanţe cu efecte similare de către conducătorul de vehicul implicat în accident rutier, pînă la testarea alcoolscopică şi/sau testarea antidrog sau pînă la recoltarea probelor biologice în cadrul examenului medical în vederea stabilirii stării de ebrietate şi a naturii ei, cu excepţia consumului de medicamente cu efecte similare substanţelor psihotrope, după producerea accidentului de circulaţie şi pînă la sosirea poliţiei la faţa locului, dacă acestea au fost administrate de personal medical autorizat şi au fost impuse de starea de sănătate,

se sancţionează cu amendă de la 400 la 500 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii pe o durată de la 40 la 60 de ore, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la 1 an.

(2^2) Acţiunile prevăzute la alineatele (1)–(2^1), săvîrşite repetat în cursul aceluiaşi an calendaristic de către o persoană sancţionată deja pentru această contravenţie, dacă aceste acţiuni nu constituie infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 450 la 500 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii pe o durată de la 40 la 60 de ore, sau cu arest contravenţional pe un termen de 15 zile, în toate cazurile cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 2 la 3 ani.

(3) Acţiunile specificate la alineatele (1)–(2^1), în cazul în care admiterea la trafic a conducătorului de vehicul nu prevede obligaţia de a deţine dreptul de a conduce vehicule,

se sancţionează cu amendă de la 350 la 500 de unităţi convenţionale.

(4) Acţiunile prevăzute la alineatele (1)–(2^1), săvîrşite de către o persoană care nu deţine dreptul de a conduce vehicule sau care este privată de dreptul de a conduce vehicule, dacă fapta nu constituie infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 450 la 500 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii pe o durată de la 40 la 60 de ore, sau cu arest contravenţional pe un termen de 15 zile.

[Art.233 completat prin Legea nr.311 din 26.10.2023, în vigoare 24.11.2023]
[Art.233 modificat prin Legea nr.237 din 24.12.2021, în vigoare 14.02.2022]
[Art.233 modificat prin Legea nr.138 din 19.07.2018, în vigoare 14.12.2018]
[Art.233 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Notă: Se declară neconstituţional textul „amendă de la 400 la 500 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii pe o durată de la 20 la 40 de ore sau cu arest contravenţional pe un termen de 15 zile" din art.233 alin.(3), conform Hot. Curţii Constituţionale nr.11 din 08.05.2018, în vigoare 08.05.2018

[Art.233 modificat prin Legea nr.141 din 13.07.2017, în vigoare 04.08.2017]

Articolul 234. Necomunicarea identităţii persoanei căreia i s-a încredinţat conducerea vehiculului

Necomunicarea de către proprietarul sau mandatarul (utilizatorul) vehiculului, la solicitarea poliţiei, în condiţiile art.443^1, a identităţii persoanei căreia i-a încredinţat conducerea sau comunicarea cu bună ştiinţă de date eronate privind identitatea acestei persoane

se sancţionează cu amendă de la 80 la 140 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.234 modificat prin Legea nr.35 din 02.03.2023, în vigoare 06.07.2023]
[Art.234 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 235. Încălcarea regulilor de folosire a centurii de siguranţă, a căştii de protecţie, a vestei de protecţie-avertizare fluorescent-reflectorizantă, a sistemului de reţinere pentru copii şi a regulilor privind convorbirile radiotelefonice

(1) Încălcarea regulilor de folosire a centurii de siguranţă, a vestei de protecţie-avertizare fluorescent-reflectorizantă, a sistemului de reţinere pentru copii şi a căştii de protecţie a motociclistului

se sancţionează cu amendă de la 9 la 12 unităţi convenţionale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.

(2) Utilizarea contrar prevederilor Regulamentului circulaţiei rutiere a echipamentelor terminale de comunicaţii electronice mobile în timpul conducerii vehiculului

se sancţionează cu amendă de la 9 la 12 unităţi convenţionale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.

[Art.235 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 235[1]. Încălcarea regulilor de transportare a copiilor cu vîrsta de pînă la 12 ani

Transportarea copiilor cu vîrsta de pînă la 12 ani contrar prevederilor Regulamentului circulaţiei rutiere

se sancţionează cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale cu aplicarea a 2 puncte de penalizare.

[Art.235[1] modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

[Art.235[1] introdus prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 236. Depăşirea vitezei de circulaţie stabilite pe sectorul respectiv de drum

(1) Depăşirea vitezei de circulaţie stabilite pe sectorul respectiv de drum de la 10 la 20 km/oră

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.

(2) Depăşirea vitezei de circulaţie stabilite pe sectorul respectiv de drum de la 20 la 40 km/oră

se sancţionează cu amendă de la 18 la 24 de unităţi convenţionale cu aplicarea a 4 puncte de penalizare.

(3) Depăşirea vitezei de circulaţie stabilite pe sectorul respectiv de drum de la 40 la 60 km/oră

se sancţionează cu amendă de la 30 la 36 de unităţi convenţionale cu aplicarea a 5 puncte de penalizare.

(4) Depăşirea vitezei de circulaţie stabilite pe sectorul respectiv de drum de la 60 la 80 km/oră

se sancţionează cu amendă de la 45 la 50 de unităţi convenţionale cu suspendarea exercitării dreptului special de a conduce vehicule pe un termen de la 30 la 45 de zile.

(5) Depăşirea vitezei de circulaţie stabilite pe sectorul respectiv de drum mai mult de 80 km/oră

se sancţionează cu amendă de la 75 la 100 de unităţi convenţionale cu suspendarea exercitării dreptului special de a conduce vehicule pe un termen de la 60 la 90 de zile.

(6) Depăşirea repetată a vitezei de circulaţie stabilite la alin.(4), în cursul aceluiaşi an,

se sancţionează cu amendă de la 100 la 150 de unităţi convenţionale cu suspendarea exercitării dreptului special de a conduce vehicule pe un termen de la 90 la 120 de zile.

(7) Depăşirea repetată a vitezei de circulaţie stabilite la alin.(5), în cursul aceluiaşi an,

se sancţionează cu amendă de la 150 la 200 de unităţi convenţionale cu suspendarea exercitării dreptului special de a conduce vehicule pe un termen de la 120 la 180 de zile.

[Art.236 în redacţia Legii nr.35 din 02.03.2023, în vigoare 06.07.2023]

[Art.236 modificat prin Legea nr.138 din 19.07.2018, în vigoare 14.12.2018]

Articolul 237. Încălcarea regulilor de traversare a liniei de cale ferată

(1) Traversarea de către conducătorul de vehicul a liniei de cale ferată în afara pasajului de nivel

se sancţionează cu amendă de la 60 la 75 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii pe o durată de la 20 la 30 de ore, sau cu arest contravenţional pe un termen de 15 zile, în toate cazurile cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de 6 luni.

(2) Încălcarea de către conducătorul de vehicul a regulilor de traversare a liniei de cale ferată prin pasajul de nivel

se sancţionează cu amendă de la 60 la 75 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii pe o durată de la 30 la 40 de ore, sau cu arest contravenţional pe un termen de 15 zile, în toate cazurile cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de un an.

(3) Încălcarea de către conducătorul de vehicul a dispoziţiilor alin.(1) şi (2), care a generat riscul producerii unui accident de circulaţie,

se sancţionează cu amendă de la 75 la 90 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii pe o durată de la 40 la 60 de ore, sau cu arest contravenţional pe un termen de 15 zile, în toate cazurile cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 2 la 3 ani.

Articolul 238. Încălcarea regulilor de oprire şi neacordarea de prioritate pietonilor şi altor participanţi la traficul rutier

(1) Oprirea în locuri interzise

se sancţionează cu avertisment sau cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale.

(2) Staţionarea sau parcarea în locuri interzise

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale.

(3) Neacordarea de prioritate legală pietonilor sau cicliştilor

se sancţionează cu amendă de la 30 la 36 de unităţi convenţionale cu aplicarea a 5 puncte de penalizare.

(3^1) Acţiunile specificate la alin.(3), săvârşite repetat în cursul aceluiaşi an,

se sancţionează cu amendă de la 45 la 50 de unităţi convenţionale cu suspendarea exercitării dreptului special de a conduce mijloace de transport pe un termen de la 30 la 45 de zile.

(4) Încălcarea de către conducătorul de vehicul a dispoziţiilor prevăzute la alin.(1)–(3) care a generat o situaţie de accident de circulaţie

se sancţionează cu amendă de la 25 la 40 de unităţi convenţionale sau cu privarea dreptului de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la un an.

[Art.238 modificat prin Legea nr.35 din 02.03.2023, în vigoare 06.07.2023]

[Art.238 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 239. Nerespectarea regulilor de circulaţie în zonele rezidenţiale sau pietonale

(1) Nerespectarea regulilor de circulaţie în zonele rezidenţiale sau pietonale

se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale cu aplicarea a 2 puncte de penalizare.

(2) Încălcarea de către conducătorul de vehicul a dispoziţiilor alin.(1) care a generat o situaţie de accident de circulaţie sau care a împiedicat ori a intimidat circulaţia regulamentară a pietonilor sau a cicliştilor

se sancţionează cu amendă de la 30 la 50 de unităţi convenţionale cu sau fără privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la un an.

[Art.239 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 240. Nerespectarea indicatoarelor de semnalizare rutieră şi de acordare a priorităţii de trecere, a altor reguli de circulaţie rutieră

(1) Nerespectarea de către conducătorul vehiculului a indicatoarelor rutiere de prioritate, a indicatoarelor de interzicere şi de sens obligatoriu, a marcajului de pe partea carosabilă a drumului privind acordarea dreptului prioritar de circulaţie şi a celui destinat vehiculelor de rută

se sancţionează cu avertisment sau cu amendă de la 10 la 12 unităţi convenţionale cu aplicarea a 2 puncte de penalizare.

(1^1) Nerespectarea regulilor de circulaţie privind începerea deplasării şi schimbarea direcţiei de mers, privind poziţia pe carosabil, privind depăşirea vehiculelor, privind traversarea intersecţiilor şi a locurilor de oprire a transportului public, privind delimitarea benzilor de circulaţie pe sens opus

se sancţionează cu amendă de la 12 la 15 unităţi convenţionale.

(1^2) Nerespectarea regulilor de circulaţie privind remorcarea vehiculelor, privind transportul persoanelor şi al încărcăturilor sau privind instruirea în conducerea vehiculului

se sancţionează cu amendă de la 15 la 18 unităţi convenţionale cu aplicarea a 2 puncte de penalizare.

(2) Neglijarea de către conducătorul de vehicul a semnalului de interzicere al semaforului sau a gestului de interzicere al agentului de circulaţie

se sancţionează cu amendă de la 15 la 18 unităţi convenţionale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.

(3) Încălcarea de către conducătorul de vehicul a dispoziţiilor prevăzute la alin.(1)–(2) care a generat o situaţie de accident de circulaţie

se sancţionează cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale cu sau fără privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la un an.

[Art.240 modificat prin Legea nr.35 din 02.03.2023, în vigoare 06.07.2023]

[Art.240 modificat prin Legea nr.56 din 09.04.2021, în vigoare 14.05.2021]

[Art.240 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 241. Neîndeplinirea indicaţiei legale de oprire a vehiculului şi de acordare vehiculelor a priorităţii de trecere

(1) Neîndeplinirea de către conducătorul de vehicul a indicaţiei legale dată de agentul de circulaţie de a opri vehiculul

se sancţionează cu amendă de la 350 la 500 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii pe o durată de la 40 la 60 de ore, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la 1 an.

(2) Neacordarea priorităţii de trecere vehiculului cu farurile de semnalizare având lumina albastră sau roşie şi cu dispozitivele de semnalizare sonoră specială în funcţiune (vehicul cu regim prioritar de circulaţie)

se sancţionează cu amendă de la 15 la 18 unităţi convenţionale cu aplicarea a 4 puncte de penalizare.

(3) Încălcarea de către conducătorul de vehicul a dispoziţiilor prevăzute la alin.(1) şi (2) care a generat o situaţie de accident de circulaţie

se sancţionează cu amendă de la 30 la 42 de unităţi convenţionale cu sau fără privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la un an la 3 ani.

[Art.241 modificat prin Legea nr.138 din 19.07.2018, în vigoare 14.12.2018]

[Art.241 completat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 241^1. Încălcarea de către conducătorii de vehicule a regulilor de circulaţie rutieră prin comportament agresiv

(1) Încălcarea de către conducătorul de vehicul a prevederilor Regulamentului circulaţiei rutiere, săvîrşită prin manifestarea de comportament agresiv,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 40 de unităţi convenţionale cu aplicarea a 5 puncte de penalizare sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii pe o durată de la 20 la 40 de ore, sau cu arest contravenţional pe un termen de la 3 la 15 zile, în toate cazurile cu sau fără privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la un an.

(2) Acţiunile specificate la alin.(1) săvîrşite de un grup de persoane ori săvîrşite repetat în cursul aceluiaşi an calendaristic de către o persoană sancţionată deja pentru această contravenţie sau care au generat riscul producerii unui accident de circulaţie

se sancţionează cu amendă de la 40 la 60 de unităţi convenţionale cu aplicarea a 6 puncte de penalizare sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii pe o durată de la 40 la 60 de ore, sau cu arest contravenţional pe un termen de la 15 la 30 de zile, în toate cazurile cu sau fără privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la un an la 2 ani.

[Art.241[1] modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

[Art.241[1] introdus prin Legea nr.8 din 06.04.2017, în vigoare 28.07.2017]

Articolul 241[2]. Încălcarea de către conducătorii de vehicule a normelor de conducere preventivă

(1) Încălcarea de către conducătorii de vehicule a normelor de conducere preventivă conform prevederilor Legii nr.131/2007 privind siguranţa traficului rutier

se sancţionează cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.

(2) Săvîrşirea repetată a contravenţiei prevăzute la alin.(1) pe parcursul aceluiaşi an calendaristic de către o persoană sancţionată anterior, printr-o hotărîre/decizie definitivă, pentru această contravenţie

se sancţionează cu amendă de la 40 la 60 de unităţi convenţionale cu aplicarea a 6 puncte de penalizare.

[Art.241[2] introdus prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 242. Încălcarea regulilor de circulaţie rutieră soldată cu deteriorarea bunurilor materiale ori cu cauzarea de vătămări corporale uşoare

(1) Încălcarea de către conducătorul de vehicul a regulilor de circulaţie rutieră soldată cu deteriorarea neînsemnată a vehiculelor, a încărcăturilor, a drumurilor, a instalaţiilor rutiere, a altor instalaţii sau a altor bunuri ori cu cauzarea de vătămări corporale neînsemnate victimei

se sancţionează cu amendă de la 18 la 24 de unităţi convenţionale cu aplicarea a 5 puncte de penalizare.

(2) Încălcarea de către conducătorul de vehicul a regulilor de circulaţie rutieră soldată cu cauzarea de vătămări corporale uşoare victimei sau cu deteriorarea considerabilă a vehiculelor, a încărcăturilor, a drumurilor, a instalaţiilor rutiere, a altor instalaţii sau a altor bunuri

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale cu aplicarea a 6 puncte de penalizare.

[Art.242 completat prin Legea nr.16 din 15.02.2019, în vigoare 08.03.2019]

Articolul 243. Părăsirea locului în care s-a produs accidentul rutier

(1) Părăsirea de către persoana implicată în accident rutier a locului în care s-a produs accidentul ce a cauzat consecinţele prevăzute la art.242 alin.(1), dacă fapta nu constituie infracţiune, cu excepţia accidentului rutier documentat prin procedura de constatare amiabilă a accidentului, prevăzută de Legea nr.414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule,

se sancţionează cu amendă de la 40 la 50 de unităţi convenţionale sau cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la 1 an, sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii pe o durată de la 20 la 40 de ore, sau cu arest contravenţional pe un termen de la 7 la 10 zile.

(2) Părăsirea de către persoana implicată în accident rutier a locului în care s-a produs accidentul ce a cauzat consecinţele prevăzute la art.242 alin.(2), dacă fapta nu constituie infracţiune, cu excepţia accidentului rutier documentat prin procedura de constatare amiabilă a accidentului, prevăzută de Legea nr.414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule,

se sancţionează cu amendă de la 50 la 100 de unităţi convenţionale sau cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 1 la 2 ani, sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii pe o durată de la 40 la 60 de ore, sau cu arest contravenţional pe un termen de la 10 la 15 zile.

[Art.243 completat prin Legea nr.16 din 15.02.2019, în vigoare 08.03.2019]
[Art.243 în redacţia Legii nr.138 din 19.07.2018, în vigoare 14.12.2018]
[Art.243 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 243[1]. Deplasarea neautorizată în grup pe drumurile publice

Participarea conducătorilor de vehicule la deplasarea neautorizată în grup (cu excepţia coloanelor oficiale) pe drumurile publice, care a condiţionat crearea impedimentelor în circulaţia rutieră,

se sancţionează cu amendă de la 45 la 60 de unităţi convenţionale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.

[Art.243[1] modificat prin Legea nr.116 din 09.07.2020, în vigoare 27.07.2020]
[Art.243[1] introdus prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 244. Încălcarea regulilor de circulaţie rutieră care a generat riscul producerii unui accident de circulaţie

[Art.244 abrogat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]
[Art.244 în redacţia Legii nr.8 din 06.04.2017, în vigoare 28.07.2017]

Articolul 245. Încălcarea regulilor de circulaţie de către pietoni şi alţi participanţi la circulaţia rutieră

(1) Ignorarea de către pietoni a semnalelor de dirijare a traficului rutier, traversarea părţii carosabile a drumului sau deplasarea pe ea în locuri neindicate, nerespectarea indicatoarelor rutiere de prioritate, a indicatoarelor de interdicţie şi de sens obligatoriu, a regulilor de deplasare pe drumuri a motocicliştilor, conducătorilor de ciclomotoare, bicicliştilor, vizitiilor şi a altor persoane care se folosesc de drum

se sancţionează cu avertisment sau cu amendă de la 6 la 9 unităţi convenţionale.

(1[1]) Ignorarea de către pietoni a semnalelor luminoase şi sonore ale vehiculelor cu regim prioritar de circulaţie

se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale.

(2) Încălcarea regulilor de circulaţie, de către persoanele indicate la alin.(1) şi (1[1]), care a generat o situaţie de accident de circulaţie

se sancţionează cu amendă de la 9 la 12 unităţi convenţionale.

(3) Deplasarea pe drumuri a motocicliştilor, conducătorilor de ciclomotoare, bicicliştilor şi vizitiilor în timp ce desfăşoară activităţi ce le distrag atenţia, activităţi manifestate inclusiv prin folosirea echipamentelor terminale de comunicaţii electronice mobile,

se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale.

(4) Săvîrşirea repetată a contravenţiilor prevăzute la alin.(1), (3) şi (4) pe parcursul aceluiaşi an calendaristic de către o persoană sancţionată anterior, printr-o hotărîre/decizie definitivă, pentru această contravenţie

se sancţionează cu amendă de la 9 la 12 unităţi convenţionale.

[Art.245 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Capitolul XIV
CONTRAVENŢII ÎN DOMENIUL COMUNICAŢIILOR ELECTRONICE ŞI AL COMUNICAŢIILOR POŞTALE

[Denumirea modificată prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 246. Furnizarea neautorizată a reţelelor sau a serviciilor de comunicaţii electronice sau de comunicaţii poştale

(1) Furnizarea neautorizată a reţelelor sau a serviciilor de comunicaţii electronice

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Furnizarea reţelelor sau a serviciilor de comunicaţii electronice într-o perioadă în care dreptul de furnizare a acestor reţele sau servicii a fost suspendat sau retras

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Alin.(3) şi (4) art.246 abrogate prin Legea nr.208 din 17.11.2016, în vigoare 16.03.2017]

(5) Furnizarea neautorizată a reţelelor sau a serviciilor de comunicaţii poştale

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(6) Furnizarea reţelelor sau a serviciilor de comunicaţii poştale într-o perioadă în care dreptul de furnizare a acestor reţele sau servicii a fost suspendat sau retras

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.246 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 247. Nerespectarea condiţiilor de autorizare generală

(1) Nerespectarea condiţiilor de autorizare generală de către furnizorii de reţele sau de servicii de comunicaţii electronice sau de comunicaţii poştale

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Nerespectarea prescripţiei privind remedierea încălcării obligaţiilor stabilite în condiţiile de autorizare generală

se sancţionează cu amendă de la 45 la 72 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

[Art.247 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 248. Utilizarea fără licenţă şi fără permis tehnic a canalelor, a frecvenţelor radio, a resurselor de numerotare

(1) Utilizarea fără licenţă şi fără permis tehnic a canalelor, a frecvenţelor radio

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 72 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Utilizarea fără licenţă a resurselor de numerotare în scopul furnizării reţelelor şi/sau serviciilor de comunicaţii electronice

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 72 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 249. Nerespectarea condiţiilor prevăzute în licenţele de utilizare a canalelor, a frecvenţelor radio, a resurselor de numerotare

(1) Nerespectarea condiţiilor prevăzute în licenţele de utilizare a canalelor, a frecvenţelor radio, a resurselor de numerotare

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Nerespectarea prescripţiei privind remedierea încălcării obligaţiilor stabilite în condiţiile licenţei se sancţionează cu amendă de la 42 la 72 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 108 la 210 unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

Articolul 249[1]. Încălcarea legislaţiei şi a reglementărilor privind accesul pe proprietăţi şi utilizarea partajată a infrastructurii asociate reţelelor publice de comunicaţii electronice

(1) Necomunicarea (netransmiterea) autorităţii de reglementare a informaţiei privind condiţiile de acces pe proprietăţi şi/sau de utilizare partajată a infrastructurii fizice stabilite conform legislaţiei şi despre oricare modificări şi/sau completări ale acestor condiţii, de asemenea netransmiterea unei copii de pe materialul cuprinzînd aceste condiţii, publicat pe pagina web oficială, dacă aceasta există, în termen de 3 zile lucrătoare de la data publicării acestuia

se sancţionează cu amendă de la 42 la 72 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Nepublicarea în termenul stabilit de legislaţie a contractului de acces pe proprietatea publică pe pagina web oficială, dacă aceasta există, precum şi netransmiterea acestui contract, în copie, autorităţii de reglementare

se sancţionează cu amendă de la 42 la 72 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Nepublicarea în termenul stabilit de legislaţie a deciziei autorităţii de reglementare sau a hotărîrii judecătoreşti definitive şi irevocabile pe pagina web oficială, dacă aceasta există, în cazul în care dreptul de acces asupra unui imobil proprietate publică se exercită în temeiul unuia din aceste documente, ori neaducerea deciziei respective la cunoştinţa publicului prin alte modalităţi

se sancţionează cu amendă de la 42 la 72 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.249[1] introdus prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 01.01.2018]

Articolul 250. Încălcarea legislaţiei, a reglementărilor şi a normelor tehnice din domeniul comunicaţiilor electronice şi al comunicaţiilor poştale

(1) Încălcarea normelor tehnice privind mijloacele radioelectronice, utilizate în scopuri civile, care emit unde electromagnetice

se sancţionează cu amendă de la 30 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 36 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Alin.(1[1]) art.250 abrogat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

[Alin.(2)-(2[1]) art.250 abrogate prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

(3) Utilizarea sau conectarea la reţelele de comunicaţii electronice sau de comunicaţii poştale a echipamentelor de comunicaţii electronice sau poştale care nu sînt însoţite de declaraţia de conformitate emisă de producător, reprezentantul său autorizat ori importator în baza certificatului de conformitate ori a rapoartelor de încercări, sau care nu sînt marcate conform reglementărilor tehnice aplicabile se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Instalarea sau utilizarea neautorizată a echipamentelor de radiocomunicaţii de emisie în vehicule

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Crearea şi operarea neautorizată a mijloacelor de comunicaţii electronice susceptibile să cauzeze prejudicii sănătăţii oamenilor care locuiesc în zona lor de influenţă

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(6) Încălcarea regulilor de protecţie a liniilor şi instalaţiilor de comunicaţii electronice

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(7) Executarea lucrărilor de construcţie în zonele de protecţie a liniilor, cablurilor şi instalaţiilor de comunicaţii electronice fără autorizaţia proprietarului acestor linii, cabluri şi instalaţii se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 102 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(8) Instalarea sau utilizarea staţiilor de radiocomunicaţii, inclusiv a antenelor de emisie, fără coordonarea cu organul abilitat şi fără obţinerea de la acesta a autorizaţiei de utilizare

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(9) Plasarea pe piaţă a echipamentelor de comunicaţii electronice sau poştale care nu sînt însoţite de declaraţia de conformitate emisă de producător, reprezentantul său autorizat

ori importator în baza certificatului de conformitate ori a rapoartelor de încercări, sau care nu sînt marcate conform reglementărilor tehnice aplicabile

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.250 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.250 modificat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 250[1]. Încălcarea legislaţiei privind schimbul de date şi interoperabilitatea

(1) Refuzul neîntemeiat al furnizorului de date de a asigura disponibilitatea datelor şi de a furniza date prin intermediul platformei de interoperabilitate, inclusiv prin invocarea, în scopul refuzului, a informaţiilor sau datelor eronate, neautentice sau incomplete,

se sancţionează cu amendă de la 36 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Refuzul neîntemeiat de a presta un serviciu public prin motivarea neprezentării de către solicitant a documentelor, în cazul în care prestatorul serviciului public în cauză are acces la datele conţinute în aceste documente prin intermediul platformei de interoperabilitate,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a deţine o anumită funcţie sau de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la 1 an.

(3) Nerespectarea sau respectarea necorespunzătoare de către participanţii la schimbul de date a cerinţelor de securitate şi confidenţialitate faţă de schimbul de date

se sancţionează cu amendă de la 36 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Utilizarea de către consumator a informaţiilor consumate prin platforma de interoperabilitate cu încălcarea sau în afara temeiului şi scopului legal declarat

se sancţionează cu amendă de la 15 la 20 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 50 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 50 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Neîndeplinirea de către participanţii la schimbul de date, în termenul stabilit, a deciziei autorităţii competente de asigurare a schimbului de date şi a interoperabilităţii privind conectarea la platforma de interoperabilitate sau a deciziei de suspendare a furnizării datelor sau de deconectare de la platforma respectivă

se sancţionează cu amendă de la 36 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(6) Schimbul de date transfrontalier efectuat cu încălcarea legislaţiei privind schimbul de date şi interoperabilitatea

se sancţionează cu amendă de la 36 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.250[1] introdus prin Legea nr.212 din 27.11.2020, în vigoare 18.01.2021]

Articolul 250[2]. Încălcarea legislaţiei privind modul de furnizare a serviciilor de acces la internet

(1) Aplicarea de către furnizorul de servicii de acces la internet a unor măsuri de gestionare a traficului care excedează măsurile rezonabile de gestionare a traficului, inclusiv discriminarea, blocarea, încetinirea, modificarea, interferarea, degradarea, restricţionarea sau imixtiunea în traficul internet de către furnizorul de servicii de acces la internet, indiferent de

expeditor şi destinatar, de conţinutul accesat sau distribuit, de aplicaţiile sau serviciile utilizate ori furnizate sau de echipamentul terminal folosit de către utilizatorii finali, cu excepţia cazurilor în care acest lucru este necesar şi numai atât timp cât este necesar pentru a respecta legislaţia în vigoare sau măsurile menite să pună în aplicare legislaţia în vigoare, precum şi hotărârile judecătoreşti sau actele autorităţilor publice competente, ori pentru a menţine integritatea şi securitatea reţelei, a serviciilor furnizate prin intermediul reţelei respective şi al echipamentelor terminale ale utilizatorilor finali, ori pentru a evita congestionarea iminentă a reţelei şi/sau a atenua efectele congestionării temporare ori excepţionale a reţelei, cu condiţia că sunt gestionate în mod egal categoriile echivalente de trafic,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Neasigurarea publicării de către furnizorul de servicii de acces la internet, în conformitate cu legislaţia, a informaţiei privind nivelul de calitate a serviciilor oferite utilizatorilor finali, căile de contestare în cazul oricărei diferenţe permanente sau care se repetă la intervale regulate între performanţa reală a serviciului de acces la internet şi parametrii de calitate specificaţi în contract, modul în care orice limitare a parametrilor de calitate a acestor servicii poate influenţa dreptul utilizatorilor finali de a accesa şi distribui informaţii şi conţinut, de a utiliza şi de a pune la dispoziţie aplicaţii şi servicii şi de a folosi echipamente terminale la alegere, indiferent de locaţia utilizatorului final sau a furnizorului ori de locaţia, originea sau destinaţia informaţiilor, a conţinutului, a aplicaţiilor sau a serviciilor,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.250[2] introdus prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 251. Încălcarea normelor de emisie electromagnetică şi de perturbaţii industriale admisibile pentru radiorecepţie, împiedicarea recepţionării programelor audiovizuale sau a funcţionării echipamentelor şi reţelelor de comunicaţii electronice

(1) Producerea în orice mod a perturbaţiilor prejudiciabile echipamentelor şi reţelelor de comunicaţii electronice

se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea parametrilor tehnici de emisie autorizaţi

se sancţionează cu amendă de la 6 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Emisia electromagnetică intenţionată, care produce perturbaţii prejudiciabile altor mijloace tehnice de radiocomunicaţii,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Împiedicarea funcţionării echipamentelor sau a reţelelor de comunicaţii electronice

se sancţionează cu avertisment ori cu amendă de la 6 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 15 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 42 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Încălcarea normelor de emisie electromagnetică sau de perturbaţii industriale admisibile pentru radiorecepţie, împiedicarea recepţionării programelor audiovizuale

se sancţionează cu amendă de la 18 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 252. Conectarea neautorizată sau admiterea conectării neautorizate la reţelele de comunicaţii electronice

Conectarea neautorizată sau admiterea conectării neautorizate a echipamentelor terminale sau a altor mijloace de comunicaţii electronice la reţelele de comunicaţii electronice, inclusiv la liniile de abonat,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 36 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 253. Refuzul neîntemeiat al furnizorului autorizat de reţele sau de servicii de a conecta la reţele sau la servicii un alt furnizor autorizat de reţele sau de servicii

Refuzul neîntemeiat al unui furnizor autorizat de reţele sau de servicii de a conecta la reţelele sau la serviciile sale un alt furnizor autorizat de reţele sau de servicii

se sancţionează cu amendă de la 18 la 36 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 254. Executarea lucrărilor în domeniul comunicaţiilor electronice fără acordul proprietarului terenului sau al unui alt bun imobil ori în lipsa hotărîrii judecătoreşti privind executarea acestor lucrări

Executarea lucrărilor în domeniul comunicaţiilor electronice fără acordul proprietarului terenului sau al unui alt bun imobil ori în lipsa hotărîrii judecătoreşti privind executarea acestor lucrări

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 255. Deteriorarea liniilor, a instalaţiilor, a echipamentelor de comunicaţii electronice şi comunicaţii poştale

(1) Deteriorarea din imprudenţă a liniilor, a instalaţiilor, a echipamentelor de comunicaţii electronice sau comunicaţii poştale

se sancţionează cu amendă de la 10 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de până la 30 de ore, cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 30 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Deteriorarea intenţionată a liniilor, a instalaţiilor, a echipamentelor de comunicaţii electronice sau comunicaţii poştale

se sancţionează cu amendă de la 24 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de până la 60 de ore, cu amendă de la 42 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 30 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.255 în redacţia Legii nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 256. Francarea trimiterilor poştale cu mărci poştale utilizate sau neautorizate

Francarea trimiterilor poştale cu mărci poştale utilizate sau neautorizate de Ministerul Infrastructurii şi Dezvoltării Regionale

se sancţionează cu amendă de la 2 la 4 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 6 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.256 modificat prin Legea nr.156 din 09.06.2022, în vigoare 01.07.2022]

[Art.256 modificat prin Legea nr.79 din 24.05.2018, în vigoare 15.06.2018]

Articolul 257. Confecţionarea pentru desfacere ori desfacerea cu bună ştiinţă de mărci poştale false, de clişee ale maşinilor de francare sau de sigilii poştale

Confecţionarea pentru desfacere ori desfacerea cu bună ştiinţă de mărci poştale false, de clişee ale maşinilor de francare sau de sigilii poştale

se sancţionează cu amendă de la 24 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 36 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 258. Predarea spre expediere a obiectelor care prezintă pericol sau a obiectelor cu caracter obscen

Predarea spre expediere prin orice tip de trimitere poştală a obiectelor care, la manipulare sau la transport, prezintă pericol pentru sănătatea oamenilor, a obiectelor cu caracter obscen fără a declara natura lor reală

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 36 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 259. Refuzul neîntemeiat de a furniza servicii publice în domeniul comunicaţiilor electronice şi al tehnologiei informaţiei

Refuzul neîntemeiat de a furniza servicii publice în domeniul comunicaţiilor electronice şi al tehnologiei informaţiei

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 70 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 259[1]. Refuzul neîntemeiat de a furniza servicii publice în domeniul comunicaţiilor poştale

Refuzul neîntemeiat de a furniza servicii publice în domeniul comunicaţiilor poştale

se sancţionează cu amendă de la 18 la 36 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 259[2]. Împiedicarea activităţii Agenţiei Naţionale pentru Reglementare în Comunicaţii Electronice şi Tehnologia Informaţiei

Refuzul neîntemeiat de a oferi informaţiile sau documentele solicitate de Agenţia Naţională pentru Reglementare în Comunicaţii Electronice şi Tehnologia Informaţiei în procesul exercitării atribuţiilor, prezentarea intenţionată a unor informaţii neautentice sau incomplete, neprezentarea în termenul stabilit de lege a informaţiilor şi a documentelor solicitate, precum şi împiedicarea accesului în încăperile sau pe teritoriul amplasării sistemelor de comunicaţii electronice al personalului abilitat cu funcţii de control al Agenţiei Naţionale pentru Reglementare în Comunicaţii Electronice şi Tehnologia Informaţiei pentru efectuarea controlului

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.259[2] introdus prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 260. Discriminarea la prestarea serviciilor publice în domeniul comunicaţiilor electronice, poştale şi al tehnologiei informaţiei

[Art.260 abrogat prin Legea nr.208 din 17.11.2016, în vigoare 16.03.2017]

Articolul 261. Proiectarea sau producerea fără scop de comercializare, deţinerea sau utilizarea ilegală a mijloacelor tehnice speciale pentru obţinerea ascunsă a informaţiei

(1) Proiectarea sau producerea fără scop de comercializare, deţinerea sau utilizarea ilegală a mijloacelor tehnice speciale pentru obţinerea ascunsă a informaţiei

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(2) Utilizarea în activitatea particulară de detectiv şi de pază a mijloacelor tehnice speciale pentru obţinerea ascunsă a informaţiei

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

Articolul 262. Încălcarea regulilor de import, export, proiectare, producere şi comercializare a mijloacelor tehnice speciale pentru obţinerea ascunsă a informaţiei, nerespectarea altor condiţii de licenţiere

Încălcarea regulilor de import, export, proiectare, producere şi comercializare a mijloacelor tehnice speciale pentru obţinerea ascunsă a informaţiei, în cazul prezenţei licenţei, nerespectarea altor condiţii de licenţiere

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 48 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

Capitolul XV
CONTRAVENŢII CE AFECTEAZĂ ACTIVITATEA DE ÎNTREPRINZĂTOR, FISCALITATEA, ACTIVITATEA VAMALĂ ŞI VALORILE MOBILIARE

Articolul 263. Desfăşurarea ilegală a activităţii de întreprinzător

(1) Desfăşurarea activităţii de întreprinzător fără înregistrare la organul înregistrării de stat sau la o altă autoritate publică competentă conform legii ori cu act de înregistrare declarat nevalabil

se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale.

(2) Desfăşurarea activităţii în baza atestatului de mediator, a licenţei de notar, de executor judecătoresc, de avocat sau de expert judiciar care activează în cadrul unui birou de expertiză judiciară, a autorizaţiei pentru activitatea de administrator autorizat, interpret şi/sau traducător sau în baza patentei de întreprinzător fără a fi înregistrat ca plătitor de contribuţii

de asigurări sociale de stat în termen de 10 zile lucrătoare din momentul obţinerii dreptului de a desfăşura activitatea

se sancţionează cu amendă de la 15 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

[Alin.(3) art.263 abrogat prin Legea nr.77 din 12.04.2013, în vigoare 01.07.2013]

(4) Desfăşurarea unei activităţi de întreprinzător fără autorizaţie, licenţă sau certificat, eliberate de autoritatea competentă în temeiul legii,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 180 de unităţi convenţionale.

(5) Desfăşurarea activităţii de întreprinzător fără înregistrarea în termen a modificărilor operate în actele de constituire, precum şi a datelor privind schimbarea conducătorului (managerului) ori a sediului,

se sancţionează cu amendă de la 3 la 9 unităţi convenţionale.

(6) Desfăşurarea activităţii de întreprinzător cu încălcarea dreptului la denumire, stabilită de lege, şi/sau a modului de utilizare a denumirii sau a denumirii oficiale sau istorice a statului, a abrevierilor sau derivatelor denumirii oficiale sau istorice a statului

se sancţionează cu amendă de la 72 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(6^1) Neexecutarea obligaţiei de modificare a denumirii în cazul retragerii permisiunii de utilizare a denumirii oficiale sau istorice a statului ori a abrevierilor sau derivatelor denumirii oficiale sau istorice a statului

se sancţionează cu amendă de la 100 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(7) Desfăşurarea activităţii de întreprinzător fără emblemă comercială sau fără marcă de producţie obligatorie prin lege

se sancţionează cu amendă de la 6 la 21 de unităţi convenţionale.

(8) Prezentarea spre înregistrare de acte sau informaţii neautentice (false)

se sancţionează cu amendă de la 12 la 45 de unităţi convenţionale.

(9) Desfăşurarea activităţii de prestare a serviciilor privind activele virtuale, inclusiv în cazurile în care această activitate este auxiliară/suplimentară activităţii de bază,

se sancţionează cu amendă de la 1000 la 1500 de unităţi convenţionale.

[Art.263 completat prin Legea nr.66 din 30.03.2023, în vigoare 01.07.2023]
[Art.263 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]
[Art.263 modificat prin Legea nr.80 din 05.05.2017, în vigoare 26.05.2017]

Articolul 263^1. Organizarea de structuri financiare ilegale

Organizarea de structuri financiare, indiferent de denumirea lor, fără înregistrare şi fără autorizare în modul prevăzut de legislaţie, prin care se propune unor persoane să depună ori să colecteze bani sau să se înscrie pe liste, făcîndu-le să spere cîştiguri financiare rezultate din creşterea numărului de persoane recrutate sau înscrise, indiferent cum se realizează această colectare sau înscriere pe liste, în scopul de a obţine pentru sine sau pentru un terţ un folos material ilicit,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 263^2. Nedeclararea informaţiei cu privire la beneficiarul efectiv/beneficiarii efectivi

Nedeclararea, declararea incompletă sau incorectă a informaţiei cu privire la beneficiarul efectiv/beneficiarii efectivi al/ai persoanelor juridice, al/ai întreprinzătorilor individuali şi al/ai organizaţiilor necomerciale

se sancţionează cu amendă de la 1000 la 1500 de unităţi convenţionale.

[Art.263[2] introdus prin Legea nr.66 din 30.03.2023, în vigoare 01.07.2023]

Articolul 264. Participarea ilegală a funcţionarului public, a persoanei cu funcţie de demnitate publică la activitatea de întreprinzător

Participarea ilegală a funcţionarului public, a persoanei cu funcţie de demnitate publică la activitatea de întreprinzător prin crearea (fondarea) unor întreprinderi, precum şi conducerea directă sau indirectă, prin intermediul unor alte persoane, a activităţii întreprinderilor

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a deţine o anumită funcţie sau de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 265. Achiziţionarea, păstrarea, transportul şi comercializarea ilegală a valorilor materiale

Achiziţionarea, păstrarea, transportul, comercializarea mărfurilor, produselor ori a materiei prime fără dovada originii şi a provenienţei lor, dacă dispunerea de o asemenea dovadă este obligatorie conform legii,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 266. Încălcarea legislaţiei şi a regulilor din domeniul asigurării obligatorii de asistenţă medicală

[Art.266 abrogat prin Legea nr.336 din 09.11.2023, în vigoare 28.11.2023]
[Alin.(1) art.266 abrogat prin Legea nr.178 din 26.07.2018, în vigoare 01.10.2018]
[Alin.(3) şi (4) art.266 abrogate prin Legea nr.178 din 26.07.2018, în vigoare 01.10.2018]
[Alin.(7) art.266 abrogat prin Legea nr.123 din 07.07.2017, în vigoare 01.01.2018]
[Art.266 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]
[Art.266 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]
[Art.266 completat prin Legea nr.295 din 21.12.2017, în vigoare 12.01.2018]
[Art.266 modificat prin Legea nr.123 din 07.07.2017, în vigoare 01.01.2018]

Articolul 266[1]. Încălcarea regulilor de gestionare şi asigurare a transparenţei mijloacelor financiare provenite din fondurile asigurării obligatorii de asistenţă medicală de către prestatorii de servicii medicale şi farmaceutice

(1) Neprezentarea în termenul stabilit de contractul de acordare a asistenţei medicale (de prestare a serviciilor medicale) în cadrul asigurării obligatorii de asistenţă medicală, de contractul privind eliberarea medicamentelor compensate din fondurile asigurării obligatorii de asistenţă medicală sau de actele normative a dărilor de seamă, a rapoartelor şi a facturilor fiscale electronice pentru achitarea serviciilor medicale prestate persoanelor asigurate sau prezentarea lor cu date incomplete ori eronate

se sancţionează cu amendă de la 9 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Utilizarea de către instituţiile medico-sanitare a mijloacelor financiare provenite din fondurile asigurării obligatorii de asistenţă medicală contrar destinaţiei stabilite de clauzele contractuale

se sancţionează cu amendă de la 60 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2[1]) Nepublicarea în termenul stabilit de legislaţie a contractelor de acordare a asistenţei medicale (de prestare a serviciilor medicale), inclusiv a anexelor şi acordurilor adiţionale, a contractelor privind eliberarea medicamentelor compensate, a deciziilor organului suprem de deliberare şi decizie (în partea ce ţine de utilizarea mijloacelor financiare aferente contractelor de acordare a asistenţei medicale şi contractelor privind eliberarea medicamentelor compensate), a dării de seamă privind utilizarea mijloacelor financiare obţinute din fondurile asigurării obligatorii de asistenţă medicală,

se sancţionează cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere sau cu amendă de la 15 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.266[1] modificat prin Legea nr.336 din 09.11.2023, în vigoare 28.11.2023]
[Art.266[1] modificat prin Legea nr.110 din 18.06.2020, în vigoare 17.08.2020]
[Art.266[1] modificat prin Legea nr.295 din 21.12.2017, în vigoare 12.01.2018]

Articolul 266[2]. Încălcarea de către Compania Naţională de Asigurări în Medicină a regulilor privind publicarea pe pagina web oficială a informaţiilor oficiale

Nepublicarea, în termenul stabilit de legislaţie, a contractelor de acordare a asistenţei medicale (de prestare a serviciilor medicale), a anexelor şi a acordurilor adiţionale, a contractelor privind eliberarea medicamentelor compensate din fondurile asigurării obligatorii de asistenţă medicală şi a informaţiei, pe fiecare contract, privind achitarea sumelor compensate de către Compania Naţională de Asigurări în Medicină pentru anul precedent, a contractelor încheiate din mijloacele financiare, altele decât cele ale fondului pentru achitarea serviciilor medicale şi farmaceutice, a raportului anual privind executarea fondurilor asigurării obligatorii de asistenţă medicală, a deciziilor Consiliului de administraţie al Companiei Naţionale de Asigurări în Medicină pe pagina sa web oficială

se sancţionează cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

[Art.266[2] introdus prin Legea nr.110 din 18.06.2020, în vigoare 17.08.2020]

Articolul 267. Comerţul sau transportarea de mărfuri a căror comercializare este interzisă ori limitată

Comerţul sau transportarea de mărfuri a căror comercializare este interzisă ori limitată prin lege

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale.

[Art.267 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 268. Atribuirea ilegală de proprietăţi profilactice, curative produselor

Atribuirea ilegală de către producători, vînzători, prin etichetare, precum şi prin publicitate, de proprietăţi profilactice, curative produselor ori referirea la astfel de proprietăţi fără ca acestea să fie autorizate

se sancţionează cu amendă de la 48 la 78 de unităţi convenţionale.

[Art.268 modificat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 269. Încălcarea cerinţelor privind producerea, depozitarea, plasarea pe piaţă, comercializarea produselor alimentare şi informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare

Încălcarea cerinţelor stabilite în actele normative sau declarate prin:

a) producerea, importul, depozitarea, plasarea pe piaţă sau comercializarea produselor, prestarea serviciilor cu încălcarea cerinţelor esenţiale (cerinţe privind asigurarea inofensivităţii produselor şi serviciilor pentru viaţa şi sănătatea oamenilor) şi/sau cu

încălcarea cerinţelor privind protecţia intereselor consumatorilor, manifestată prin lipsa informaţiei cu privire la:

– denumirea produsului alimentar;

– lista ingredientelor, orice ingredient sau adjuvant tehnologic ori substanţă care provoacă alergii sau intoleranţă, utilizată la fabricarea sau prepararea unui produs alimentar şi încă prezentă în produsul finit;

– cantitatea de anumite ingrediente sau categorii de ingrediente, cantitatea netă de produs alimentar;

– valabilitatea produsului alimentar: data-limită de consum ori data durabilităţii minimale sau data fabricării şi termenul de valabilitate;

– condiţiile speciale de păstrare şi/sau condiţiile de utilizare;

– numele sau denumirea comercială şi adresa operatorului din domeniul alimentar, ţara de origine sau locul de proveniență pentru anumite categorii de produse;

– instrucţiuni de utilizare, în cazul în care omiterea lor ar îngreuna utilizarea corectă a produsului alimentar;

– declaraţia nutriţională;

– menţiunea privind identificarea lotului,

se sancţionează cu amendă de la 75 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 400 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

b) plasarea pe piaţă a produselor alimentare fără indicarea datei-limită de consum ori datei durabilităţii minimale sau datei fabricării şi a termenului de valabilitate sau plasarea pe piaţă a produselor după expirarea datei-limită de consum ori datei durabilităţii minimale sau a termenului de valabilitate

se sancţionează cu amendă de la 40 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 400 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.269 în redacţia Legii nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 270. Folosirea materiei prime cu termenul de valabilitate expirat la producerea (prepararea) de produse alimentare

Folosirea materiei prime cu termenul de valabilitate expirat la producerea (prepararea) de produse alimentare

se sancţionează cu amendă de la 30 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 210 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 271. Plasarea pe piaţă a produselor alimentare pentru care a fost decisă fortificarea, dar care nu au fost fortificate

Plasarea pe piaţă a produselor alimentare pentru care Ministerul Sănătăţii a decis fortificarea, dar care nu au fost fortificate cu nutrimentele prescrise

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.271 modificat prin Legea nr.156 din 09.06.2022, în vigoare 01.07.2022]

[Art.271 modificat prin Legea nr.79 din 24.05.2018, în vigoare 15.06.2018]

Articolul 272. Încălcarea modului de procurare, de transport, de păstrare şi de desfacere a timbrelor de acciz şi a mărcilor comerciale de stat

Încălcarea modului de procurare, de transport, de păstrare şi de desfacere a timbrelor de acciz şi a mărcilor comerciale de stat

se sancţionează cu amendă de la 18 la 24 de unităţi convenţionale.

Articolul 272[1]. Încălcarea legislaţiei cu privire la tichetele de masă

(1) Comercializarea contra unei sume de bani sau transmiterea cu titlu gratuit de către persoanele fizice altor persoane a tichetelor de masă pe suport de hîrtie şi/sau electronic

se sancţionează cu amendă de la 20 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice.

(2) Acordarea de către angajator pentru salariat a unui număr de tichete de masă pe suport de hîrtie şi/sau electronic mai mare decît numărul de zile efectiv lucrate de acesta pe parcursul lunii precedente

se sancţionează cu amendă de la 1 la 1,5 unităţi convenţionale pentru fiecare tichet de masă acordat în plus, aplicată persoanei fizice sau persoanei juridice de drept public sau privat, care angajează salariaţii în baza contractului individual de muncă.

(3) Diminuarea de către angajator a salariilor calculate beneficiarilor de tichete de masă prevăzute în contractele individuale de muncă, contractele colective de muncă şi/sau convenţiile colective

se sancţionează cu amendă de la 100 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 1000 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice de drept public sau privat, pentru fiecare caz de diminuare la un salariat.

(4) Neasigurarea distrugerii de către operator a tichetelor de masă pe suport de hîrtie după expirarea a 6 luni de la primirea acestora de la unităţile comerciale/de alimentaţie publică

se sancţionează cu amendă de la 50 la 250 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice – operator.

(5) Nerespectarea de către operator a modului de întocmire şi de prezentare către Serviciul Fiscal de Stat a raportului cu privire la tichetele de masă acordate angajatorilor

se sancţionează cu amendă de la 50 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice – operator.

(6) Neasigurarea de către operator a posibilităţii salariaţilor de a verifica soldul valorii disponibile a tichetelor de masă pe suport electronic şi/sau perceperea taxei sau a comisionului de la salariaţi pentru aceasta

se sancţionează cu amendă de la 20 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice – operator.

(7) Comercializarea de către unităţile comerciale/de alimentaţie publică, contra tichetelor de masă pe suport de hîrtie şi/sau electronic a produselor din tutun, a băuturilor alcoolice, a vinului, a berii şi/sau a altor produse decît cele alimentare stabilite de lege

se sancţionează cu amendă de la 50 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau juridice ce practică activitate de întreprinzător – unitate comercială/de alimentaţie publică.

(8) Neemiterea şi/sau neeliberarea bonului fiscal separat pentru produsele interzise spre comercializare contra tichetelor de masă în cazul în care salariatul intenţionează procurarea acestora concomitent cu procurarea produselor alimentare în baza tichetelor de masă

se sancţionează cu amendă de la 20 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau juridice ce practică activitate de întreprinzător – unitate comercială/de alimentaţie publică.

(9) Rambursarea de către unitatea comercială/de alimentaţie publică a restului de bani la tichetul de masă pe suport de hîrtie în cazul în care valoarea produselor alimentare solicitate este mai mică decît valoarea nominală a tichetului de masă, acordarea sau schimbarea de către unitatea comercială/de alimentaţie publică a contravalorii tichetelor de masă pe suport de hîrtie contra unei sume de bani şi/sau efectuarea operaţiunilor de debitare a tichetelor de masă pe suport electronic în vederea eliberării contravalorii sub formă de bani

se sancţionează cu amendă de la 100 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau juridice ce practică activitate de întreprinzător – unitate comercială/de alimentaţie publică.

(10) Acordarea numerarului de către unitatea comercială/de alimentaţie publică la returnarea produselor achiziţionate în baza tichetelor de masă

se sancţionează cu amendă de la 100 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau juridice ce practică activitate de întreprinzător – unitate comercială/de alimentaţie publică.

(11) Acceptarea de către unitatea comercială/de alimentaţie publică a tichetelor de masă fără a solicita prezentarea unui act de identitate al beneficiarului tichetului de masă

se sancţionează cu amendă de la 50 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau juridice ce practică activitate de întreprinzător – unitate comercială/de alimentaţie publică.

(12) Neaplicarea semnului distinctiv pe tichetul de masă pe suport de hîrtie ce ar confirma faptul că acesta a fost utilizat şi/sau neindicarea pe tichet a datei recepţionării acestuia de către unitatea comercială/de alimentaţie publică

se sancţionează cu amendă de la 20 la 50 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau juridice ce practică activitate de întreprinzător – unitate comercială/de alimentaţie publică.

(13) Eliberarea de către unitatea comercială/de alimentaţie publică, pentru beneficiarii tichetelor de masă, a produselor alimentare la un preţ ce depăşeşte preţurile de vînzare afişate şi/sau diminuarea valorii nominale a tichetului cu eventualele sume datorate de către operator

se sancţionează cu amendă de la 20 la 50 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau juridice ce practică activitate de întreprinzător – unitate comercială/de alimentaţie publică.

(14) Refuzul unităţii comerciale/de alimentaţie publică care a încheiat contract cu operatorul de a accepta ca mijloc de achitare tichetele de masă

se sancţionează cu amendă de la 20 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau juridice ce practică activitate de întreprinzător – unitate comercială/de alimentaţie publică.

[Art.272[1] introdus prin Legea nr.195 din 27.07.2018, în vigoare 24.09.2018]

Articolul 273. Încălcarea regulilor de comerţ

Încălcarea de către întreprinderile comerciale şi de alimentaţie publică, indiferent de tipul de proprietate şi forma juridică de organizare, precum şi de către persoanele fizice care practică comerţul, a regulilor de comerţ manifestată prin:

1) înşelarea cumpărătorilor la măsurat, la cîntar, la achitare

se sancţionează cu amendă de la 15 la 30 de unităţi convenţionale;

2) comercializarea mărfurilor fără indicarea datei fabricării şi a termenului de valabilitate, comercializarea mărfurilor cu termenul de valabilitate expirat, modificarea termenului de valabilitate indicat pe produs, pe etichetă, pe ambalaj sau în documentaţia de însoţire

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale sau cu amendă în mărimea valorii

produsului respectiv, dar nu mai puţin de 120 de unităţi convenţionale, aplicată persoanei juridice;

[Pct.3) art.273 abrogat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

4) încălcarea regimului de lucru stabilit de autorităţile administraţiei publice locale

se sancţionează cu amendă de la 45 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

[Alin.(5)-(5^4) art.273 abrogate prin Legea nr.250 din 29.07.2022, în vigoare 26.02.2023]

5^5) înfăptuirea de practici comerciale neloiale prevăzute la art.21^{15} alin.(2)–(4) şi la art.21^{16} alin.(1) şi (2) din Legea nr.231/2010 cu privire la comerţul interior

se sancţionează cu amendă de la 50 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

6) lipsa indicatoarelor de preţuri sau a meniurilor la mărfurile destinate comercializării ori întocmirea lor cu încălcarea regulilor stabilite, precum şi omiterea indicării la vedere, într-o formă clară şi explicită, a preţurilor ori a tarifelor

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale;

[Pct.7) şi 8) art.273 abrogate prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

9) desfăşurarea activităţii de comerţ fără notificarea autorităţii administraţiei publice locale

se sancţionează cu aplicarea persoanei cu funcţie de răspundere a următoarelor amenzi:

a) în unităţi ale comerţului ambulant, de la 30 la 60 de unităţi convenţionale;

b) în unităţi comerciale şi/sau de prestări servicii cu suprafaţa comercială de pînă la 100 m^2, de la 60 la 120 de unităţi convenţionale;

c) în unităţi comerciale şi/sau de prestări servicii cu suprafaţa comercială de la 100 la 250 m^2, de la 120 la 180 de unităţi convenţionale;

d) în unităţi comerciale şi/sau de prestări servicii cu suprafaţa comercială de la 250 la 500 m^2, de la 180 la 240 de unităţi convenţionale;

e) în supermagazine, hipermagazine, magazine universale, centre comerciale, în pieţe, de la 240 la 300 de unităţi convenţionale;

9^1) organizarea sau desfăşurarea comerţului în alt loc decît cel notificat autorităţii administraţiei publice locale, inclusiv aflat pe teritoriul pieţei,

se sancţionează cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere;

10) comercializarea prin înşelăciune a unui produs neprevăzut în contract, precum şi refuzul nejustificat de a vinde un produs sau de a presta un serviciu

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere;

11) desfăşurarea oricărei activităţi comerciale în perioada suspendării activităţii comerciale

se sancţionează cu următoarele amenzi aplicate persoanei cu funcţie de răspundere:

a) în unităţi ale comerţului ambulant, de la 120 la 150 de unităţi convenţionale;

b) în unităţi comerciale şi/sau de prestări servicii cu suprafaţa comercială de pînă la 100 m^2, de la 150 la 180 de unităţi convenţionale;

c) în unităţi comerciale şi/sau de prestări servicii cu suprafaţa comercială de la 100 la 250 m^2, de la 180 la 210 unităţi convenţionale;

d) în unităţi comerciale şi/sau de prestări servicii cu suprafaţa comercială de la 250 la 500 m^2, de la 210 la 270 de unităţi convenţionale;

e) în supermagazine, hipermagazine, magazine universale, centre comerciale, în piețe, de la 270 la 300 de unităţi convenţionale;

[Alin.(12) art.273 abrogat prin Legea nr.91 din 11.06.2020, în vigoare 26.07.2020]

13) achiziţionarea de mărfuri şi de produse din reţeaua de comerţ cu amănuntul, de la întreprinderi de alimentaţie publică şi din unităţi farmaceutice şi revinderea lor la întreprinderi şi în unităţi similare din raza aceleiaşi localităţi avînd ca urmare majorarea preţurilor la aceste mărfuri şi produse

se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere;

14) depăşirea normativelor admise de emitere a zgomotului şi a vibraţiei

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

15) desfăşurarea activităţii de comerţ în locuri sau în zone în cadrul cărora, conform legislaţiei şi/sau regulamentului de desfăşurare a activităţilor de comerţ în localitatea respectivă, aprobat de consiliul local, aceasta este interzisă

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

16) necorespunderea unităţii comerciale cu datele indicate în notificarea depusă privind iniţierea activităţii de comerţ

se sancţionează cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale.

17) încălcarea regulilor cu privire la utilizarea/comercializarea pungilor de transport fabricate:

a) din plastic, cu sau fără mâner, cu grosimea peretelui egală sau mai mare de 50 de microni, furnizate consumatorilor la punctele de vânzare de bunuri,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale sau cu amendă în mărimea valorii produsului respectiv, dar nu mai puţin de 240 de unităţi convenţionale, aplicată persoanei juridice;

b) din plastic subţire, cu grosimea peretelui mai mică de 50 de microni, cu excepţia celor care sunt utilizate ca ambalaj,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale sau cu amendă în mărimea valorii produsului respectiv, dar nu mai puţin de 240 de unităţi convenţionale, aplicată persoanei juridice;

c) din plastic foarte subţire, cu grosimea peretelui mai mică de 15 microni, cu excepţia celor care sunt utilizate ca ambalaj,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale sau cu amendă în mărimea valorii produsului respectiv, dar nu mai puţin de 240 de unităţi convenţionale, aplicată persoanei juridice;

18) încălcarea regulilor cu privire la utilizarea/comercializarea farfuriilor, paharelor, altor accesorii ale serviciilor de masă, precum şi a beţişoarelor, de unică folosinţă, fabricate din plastic, cu excepţia celor biodegradabile,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale sau cu amendă în mărimea valorii produsului respectiv, dar nu mai puţin de 240 de unităţi convenţionale, aplicată persoanei juridice.

19) lipsa locului de preschimbare a mărfii prevăzut la art.20^1 din Legea nr.105/2003 privind protecţia consumatorilor, lipsa informaţiei cu privire la locul de preschimbare a mărfii, informarea necorespunzătoare privind locul de preschimbare a mărfii, privind numerele de telefoane şi adresele de poştă electronică (e-mail) la care poate fi obţinută consultarea cu privire la procedura de preschimbare a mărfii aplicată în unitatea comercială respectivă

se sancţionează cu amendă de la 50 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.273 completat prin Legea nr.60 din 17.03.2023, în vigoare 05.04.2023]
[Art.273 modificat prin Legea nr.250 din 29.07.2022, în vigoare 26.02.2023]
[Art.273 modificat prin Legea nr.225 din 04.12.2020, în vigoare 01.07.2021]
[Art.273 modificat prin Legea nr.225 din 04.12.2020, în vigoare 25.01.2021]
[Art.273 completat prin Legea nr.10 din 13.02.2020, în vigoare 01.01.2021]
[Art.273 modificat prin Legea nr.91 din 11.06.2020, în vigoare 26.07.2020]
[Art.273 completat prin Legea nr.10 din 13.02.2020, în vigoare 14.04.2020]
[Art.273 completat prin Legea nr.10 din 13.02.2020, în vigoare 14.03.2020]
[Art.273 modificat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 274. Încălcarea regulilor de comerţ în piaţă

(1) Comercializarea fără achitarea taxei de piaţă, a taxei pentru amplasarea unităţilor comerciale, precum şi a taxelor pentru serviciile prestate,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 42 de unităţi convenţionale.

(2) Comercializarea mărfurilor a căror vînzare pe teritoriul pieţei este interzisă

se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(3) Comercializarea produselor alimentare în lipsa documentelor ce confirmă proveniența, siguranţa şi calitatea acestora

se sancţionează cu amendă de la 30 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(4) Comercializarea produselor alimentare cu nerespectarea condiţiilor de păstrare, transportare şi în lipsa condiţiilor sanitar-veterinare şi pentru siguranţa alimentelor

se sancţionează cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

[Alin.(5) art.274 abrogat prin Legea nr.208 din 17.11.2016, în vigoare 16.03.2017]

(6) Comercializarea articolelor tehnice complicate fără crearea condiţiilor de verificare a capacităţii lor de funcţionare

se sancţionează cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(7) Nerespectarea de către administratorul pieţei a cotei locurilor de vînzare pentru producătorii agricoli autohtoni care îşi comercializează produsele în baza certificatului de producător

se sancţionează cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale.

[Art.274 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 275. Neasigurarea respectării cerinţelor actelor normative ce reglementează comerţul în pieţe

(1) Neexecutarea de către persoana cu funcţie de răspundere din administraţia pieţei a atribuţiilor de asigurare a controlului asupra calităţii producţiei, efectuat prin intermediul laboratoarelor de expertiză veterinar-sanitară, şi a examenului medical în termen al salariaţilor pieţei care recepţionează, comercializează, transportă şi păstrează produse alimentare, precum şi al salariaţilor care efectuează prelucrarea sanitară a utilajelor şi a inventarului,

se sancţionează cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale.

(2) Admiterea de către administraţia pieţei a comercializării în piaţă a mărfurilor industriale nealimentare şi alimentare (cu excepţia producţiei agricole) de către persoane fizice şi juridice care nu sînt înregistrate, conform legii, în calitate de subiecţi ai activităţii de întreprinzător sau care nu posedă patentă pentru dreptul de a desfăşura activitate comercială

se sancţionează cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 276. Neasigurarea trasabilităţii

Neasigurarea posibilităţii de identificare şi a trasabilităţii unui produs alimentar, a unui material în contact cu produse alimentare sau a unei substanţe care urmează a fi încorporată sau care poate fi încorporată într-un produs alimentar

se sancţionează cu amendă de la 30 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 277. Încălcarea legislaţiei în domeniul pieţei produselor petroliere

(1) Comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere nemijlocit din autocisterne, din canistre sau din alt ambalaj, precum şi comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale în alte locuri decît staţiile de alimentare şi depozitele autorizate

se sancţionează cu amendă de la 300 la 600 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 900 la 1200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale şi/sau a gazelor lichefiate fără dispozitive de alimentare utilate cu aparate de casă şi de control cu memorie fiscală conectate la distribuitor (sistem de măsurare şi înregistrare a produselor petroliere principale şi/sau a gazelor lichefiate) ori utilizarea, în procesul de comercializare, a unor astfel de dispozitive defecte, fără verificare metrologică sau nesigilate în modul stabilit

se sancţionează cu amendă de la 1200 la 1500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(3) Lipsa la staţia de alimentare cu produse petroliere principale şi gaze lichefiate a documentelor de forma stabilită în actele normative în vigoare (registrul de evidenţă a produselor petroliere recepţionate, raportul de schimb, raportul privind datele înregistrate în aparatul de casă şi de control), ţinerea lor nesistematică sau înscrierea în ele a unor date neveridice

se sancţionează cu amendă de la 900 la 1200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere şi cu amendă de la 1200 la 1500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Recepţionarea produselor petroliere în baza documentelor însoţitoare, de transport şi de expediţie întocmite incorect fie în cazul manco al produselor petroliere, fie cu utilajele de scurgere defecte

se sancţionează cu amendă de la 300 la 600 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 600 la 900 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 900 la 1200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Livrarea produselor petroliere fără a se trece indicaţiile de pe contorul coloanei de distribuţie a produselor petroliere la gradaţia zero

se sancţionează cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale.

(6) Intervenţia sau modificarea nesancţionată a dispozitivelor de alimentare cu produse petroliere principale şi/sau cu gaze lichefiate utilate cu aparate de casă şi de control cu memorie fiscală conectate la distribuitor (sistem de măsurare şi înregistrare a produselor petroliere principale şi/sau a gazelor lichefiate)

se sancţionează cu amendă de la 600 la 900 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 900 la 1500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(7) Încălcarea regulilor de păstrare a produselor petroliere

se sancţionează cu amendă de la 300 la 600 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 600 la 900 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 900 la 1200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(8) Recepţionarea plăţilor pentru produsele petroliere principale şi gazele lichefiate comercializate cu amănuntul în alt loc decît la ghişeul de plată al staţiei de alimentare cu produse petroliere principale şi gaze lichefiate

se sancţionează cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 600 la 900 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere şi cu amendă de la 1200 la 1500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(9) Comercializarea pe piaţa internă a motorinei importate pentru consum propriu sau utilizarea ei în alte scopuri decît pentru consum propriu, dacă aceste acţiuni nu constituie infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 600 la 900 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 900 la 1300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 900 la 1500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(10) Importul, punerea la dispoziţie pe piaţă a produselor petroliere care nu corespund specificaţiilor tehnice şi/sau în lipsa documentelor ce atestă caracterul inofensiv al acestora

se sancţionează cu amendă de la 100 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 900 la 1200 de unităţi convenţionale sau cu amendă în mărimea valorii produsului respectiv, dar nu mai puţin de 1200 de unităţi convenţionale, aplicată persoanei juridice.

[Art.277 modificat prin Legea nr.40 din 17.02.2022, în vigoare 01.03.2022]

[Art.277 modificat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 277[1]. Încălcarea legislaţiei cu privire la jocurile de noroc

(1) Împiedicarea exercitării atribuţiilor de control sau refuzul de a prezenta documentele ce reflectă activitatea economico-financiară a organizatorului jocurilor de noroc, sau prezentarea de date falsificate,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Desfăşurarea activităţii în domeniul jocurilor de noroc fără licenţă sau cu licenţa suspendată /retrasă, sau cu licenţa nevalabilă,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Admiterea accesului la jocurile de noroc cu risc social sporit al persoanelor cu vârsta de până la 21 de ani, admiterea accesului la jocurile de noroc cu risc social scăzut al persoanelor cu vârsta de până la 18 ani, admiterea la jocurile de noroc a persoanelor care, sub influenţa alcoolului, substanţelor stupefiante sau altor substanţe cu efect puternic ori din alte cauze, vădit nu sunt conştiente de acţiunile lor, precum şi permiterea accesului acestor persoane în localul de joc

se sancţionează cu amendă de la 48 la 72 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 5 luni la un an.

(4) Nerespectarea regulilor de joc sau organizarea jocului de noroc după reguli ce nu corespund cerinţelor legislaţiei cu privire la jocurile de noroc şi ale altor acte normative, inclusiv folosirea utilajului de joc produs cu mai mult de 10 ani în urmă sau nedeclararea la licenţiere a unităţilor structurale şi/sau utilajului folosit (fiecare automat de joc cu cîştiguri băneşti şi fiecare masă de joc),

se sancţionează cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Amplasarea şi/sau difuzarea publicităţii în favoarea promovării şi/sau stimulării jocurilor de noroc (inclusiv a celor on-line), a pariurilor pentru competiţiile/evenimentele sportive şi a altor activităţi din domeniul jocurilor de noroc

se sancţionează cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 200 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(6) Iniţierea sau participarea la activităţi de sponsorizare sau de filantropie în urma cărora numele agentului economic care organizează, desfăşoară sau exploatează jocurile de noroc, pariurile pentru competiţiile/evenimentele sportive şi alte activităţi din domeniul jocurilor de noroc poate deveni vizibil sau altă informaţie despre relaţia acestuia cu evenimentul devine publicitară

se sancţionează cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 200 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

[Art.277[1] modificat prin Legea nr.195 din 25.11.2021, în vigoare 01.01.2022]

[Art.277[1] modificat prin Legea nr.164 din 20.07.2017, în vigoare 04.08.2017]

Articolul 278. Încălcarea cerinţelor legale privind interesele economice ale consumatorilor

(1) Încălcarea de către vînzător, prestator a termenului stabilit de legislaţie pentru remedierea gratuită a deficienţelor apărute la produs, serviciu, care nu sînt imputabile consumatorului, pentru înlocuirea gratuită a acestuia sau pentru restituirea contravalorii produsului, serviciului necorespunzător în cadrul termenului de garanţie ori al termenului de valabilitate,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Refuzul vînzătorului, prestatorului de a satisface reclamaţia consumatorului privind remedierea gratuită a deficienţelor apărute la produs, serviciu, înlocuirea gratuită a acestuia sau restituirea contravalorii produsului, serviciului necorespunzător în condiţiile stabilite de legislaţie

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Refuzul vînzătorului de a înlocui sau de a restitui, la cererea consumatorului, contravaloarea produselor alimentare, farmaceutice sau a produselor cosmetice necorespunzătoare cerinţelor prescrise sau declarate

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Refuzul vînzătorului de a înlocui, în condiţiile legii, în termen de cel mult 14 zile calendaristice, un produs nealimentar de calitate corespunzătoare cu un produs similar celui procurat, dacă acest produs nu-i convine consumatorului ca formă, gabarite, model, mărime, culoare sau dacă, din alte cauze, nu-l poate utiliza conform destinaţiei sau de a restitui, în condiţiile legii, contravaloarea produsului,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Refuzul neîntemeiat al vînzătorului, prestatorului de a prelungi termenul de garanţie al produsului, serviciului pentru perioada de timp în care acesta nu a fost utilizat din cauza remedierii deficienţelor

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 279. Prezentarea de informaţii neautentice sau incomplete despre caracteristicile produselor şi ale serviciilor

Prezentarea de informaţii neautentice sau incomplete despre caracteristicile produselor şi ale serviciilor la etapa plasării pe piaţă şi/sau comercializării, trecerea sub tăcere a indicilor calitativi, a proprietăţilor produselor şi a regulilor de folosire a lor

se sancţionează cu amendă de la 6 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 280. Folosirea ilegală a codului liniar

Folosirea ilegală a codului liniar la marcarea produsului

se sancţionează cu amendă de la 18 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 281. Comercializarea produselor supuse obligatoriu evaluării conformităţii fără certificat de conformitate, fără declaraţie de conformitate sau cu utilizarea ilegală a mărcii naţionale de conformitate

Depozitarea, plasarea pe piaţă şi/sau comercializarea produselor, prestarea serviciilor fără certificat de conformitate sau fără declaraţie de conformitate, dacă legea prevede astfel, sau cu utilizarea ilegală a mărcii naţionale de conformitate

se sancţionează cu amendă de la 15 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 15 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 282. Încălcarea regulilor de achiziţionare de la populaţie a metalelor şi pietrelor preţioase în articole şi resturi, de fabricare şi de comercializare a acestora

(1) Achiziţionarea de la populaţie a metalelor preţioase (metal nativ, şlic, sîrmă, plăci şi elemente separate), a semifabricatelor pentru producerea de giuvaiericale şi proteze dentare, a articolelor din metale preţioase destinate producţiei şi lucrărilor de laborator, a deşeurilor de producţie şi a pietrelor preţioase (neprelucrate), a diamantelor brute şi a semifabricatelor din ele, a diamantului tehnic

se sancţionează cu amendă de la 50 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 250 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 200 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Legalizarea valorilor achiziţionate de la populaţie fără eliberarea către predător a unei chitanţe tipizate sau cu eliberarea de chitanţă fără a se indica, în modul stabilit, datele de rigoare despre valori

se sancţionează cu amendă de la 50 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 250 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 200 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2^1) Neînregistrarea articolelor din metale preţioase şi pietre preţioase în registrul de evidenţă a circulaţiei articolelor din metale preţioase şi pietre preţioase, conform modului stabilit de Guvern,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2^2) Lipsa registrului de evidenţă a circulaţiei articolelor din metale preţioase şi pietre preţioase

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Alin.(3) şi (4) art.282 abrogate prin Legea nr.126 din 07.07.2011, în vigoare 12.08.2011]

(5) Fabricarea, comercializarea articolelor din metale preţioase fără a avea imprimat marcajul de stat al Republicii Moldova sau fără certificat de conformitate pentru unele tipuri de giuvaiericale, a altor articole de uz curent din metale şi pietre preţioase, precum şi comercializarea articolelor de giuvaiergerie fără etichete marcate

se sancţionează cu amendă de la 50 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 250 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 200 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 283. Falsificarea şi contrafacerea produselor

(1) Falsificarea produselor, adică fabricarea lor în scop de comercializare fără documente de însoţire, proveniență, calitate şi conformitate, dacă această faptă nu întruneşte elementele constitutive ale infracţiunii,

se sancţionează cu amendă de la 24 la 90 de unităţi convenţionale cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(2) Contrafacerea, adică acţiunea specificată la alin.(1) cu referire la produsele care constituie sau includ un obiect de proprietate intelectuală protejat, dacă această faptă nu întruneşte elementele constitutive ale infracţiunii,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

Articolul 283[1]. Producerea, comercializarea, restabilirea (restaurarea), schimbarea şi/sau utilizarea neautorizată a plăcilor cu număr de înmatriculare şi/sau a semifabricatelor acestora

Producerea, comercializarea, restabilirea (restaurarea), schimbarea şi/sau utilizarea neautorizată a plăcilor cu număr de înmatriculare şi/sau a semifabricatelor acestora

se sancţionează cu amendă de la 100 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 450 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice şi persoanei cu funcţie de răspundere, cu sau fără privarea, în ambele cazuri, a dreptului de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de pînă la 2 ani.

[Art.283[1] introdus prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 284. Încălcarea legislaţiei cu privire la fabricarea şi circulaţia alcoolului etilic şi producţiei alcoolice

(1) Nerespectarea documentaţiei normative privind fabricarea producţiei alcoolice, marcarea, ambalarea, etichetarea şi transportul ei

se sancţionează cu amendă de la 120 la 210 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Fabricarea şi/sau punerea în circulaţie a producţiei alcoolice de către agenţi economici care nu au licenţă în domeniu, precum şi punerea în circulaţie a producţiei alcoolice nemarcate cu timbru de acciz şi, după caz, cu marcă de calitate sau marcate cu timbru de acciz şi cu marcă de calitate falsă

se sancţionează cu amendă de la 120 la 210 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2[1]) Fabricarea, comercializarea, importul şi/sau exportul producţiei alcoolice energizante

se sancţionează cu amendă de la 120 la 210 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(3) Fabricarea alcoolului etilic şi a băuturilor alcoolice de către subiectele activităţii de întreprinzător fără utilaj tehnologic testat, dotat cu aparate de măsurare a cantităţii producţiei fabricate şi a concentraţiei de alcool, fără certificarea şi sigilarea lor

se sancţionează cu amendă de la 120 la 210 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(4) Fabricarea, păstrarea, transportul sau comercializarea producţiei alcoolice falsificate ori contrafăcute, dacă aceste fapte nu întrunesc elementele constitutive ale infracţiunii,

se sancţionează cu amendă de la 45 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

[Alin.(5) art.284 abrogat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

(6) Producerea în vederea comercializării, punerea în consum sau comercializarea vinurilor ori a produselor obţinute pe bază de vin cu denumire de origine protejată sau cu indicaţie geografică protejată cu încălcarea prevederilor legislaţiei ori a reglementărilor tehnice

se sancţionează cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(7) Comercializarea producţiei alcoolice cu ridicata ori livrarea în alt mod agenţilor economici care nu dispun de depozite specializate şi nu deţin licenţa respectivă

se sancţionează cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(8) Fabricarea alcoolului etilic sau a producţiei alcoolice din materia primă a furnizorului dacă acesta nu deţine licenţă pentru comercializarea angro a alcoolului etilic şi a producţiei alcoolice

se sancţionează cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(9) Comercializarea alcoolului etilic agenţilor economici care nu deţin licenţa respectivă sau nu dispun de avizul Ministerului Agriculturii şi Industriei Alimentare ori cu depăşirea cantităţii indicate în aviz

se sancţionează cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(10) Darea în folosinţă agenţilor economici care nu dispun de licenţele respective a spaţiilor pentru fabricarea alcoolului etilic şi a producţiei alcoolice, a utilajului tehnologic ori a depozitelor specializate

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Alin.(11) art.284 abrogat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.284 completat prin Legea nr.196 din 14.07.2022, în vigoare 01.01.2023]
[Art.284 modificat prin Legea nr.156 din 09.06.2022, în vigoare 01.07.2022]
[Art.284 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]
[Art.284 modificat prin Legea nr.79 din 24.05.2018, în vigoare 15.06.2018]

Articolul 285. Încălcarea legislaţiei cu privire la documentele privind produsele alcoolice

(1) Omiterea ţinerii evidenţei zilnice, computerizate a circulaţiei alcoolului etilic şi a produselor alcoolice în baza datelor indicate de mijloacele de măsurat şi de control, legalizate şi verificate în modul stabilit,

se sancţionează cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Completarea eronată a registrelor vitivinicole de evidenţă, a declaraţiilor vitivinicole la toate etapele procesului tehnologic de fabricare sau a altor declaraţii prevăzute de actele normative, evitarea trasabilităţii, omiterea prezentării sau prezentarea cu depăşirea termenelor stabilite de legislaţie a declaraţiilor vitivinicole şi a altor declaraţii prevăzute de actele normative

se sancţionează cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(3) Falsificarea documentelor privind calitatea producţiei alcoolice, dacă aceste acţiuni au lezat neînsemnat drepturile şi interesele ocrotite de lege ale persoanei,

se sancţionează cu amendă de la 48 la 102 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.285 completat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.285 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 286. Încălcarea regulilor de comercializare cu amănuntul a băuturilor alcoolice

(1) Comercializarea unor tipuri de produse ce conţin alcool, interzise în reţeaua de comerţ cu amănuntul: alcool alimentar, inclusiv de import, alcool etilic, produse farmacopeice alcoolizate, alcool etilic rectificat, brut sau fabricat din materie primă nealimentară (sintetizat prin hidroliză), vinuri brute alcoolizate din fructe şi pomuşoare

se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(2) Comercializarea băuturilor alcoolice fără o marcare clară, care să permită identificarea întreprinderii producătoare, sau a celor recepţionate de la producătorul ori furnizorul care nu dispune de licenţă pentru producerea, păstrarea şi comercializarea băuturilor alcoolice

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 150 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(3) Comercializarea băuturilor alcoolice în modul şi în locurile interzise de Legea cu privire la fabricarea şi circulaţia alcoolului etilic şi a producţiei alcoolice

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 150 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

[Alin.(4) art.286 abrogat prin Legea nr.208 din 17.11.2016, în vigoare 16.03.2017]

(5) Livrarea în reţeaua de comerţ ori comercializarea cu amănuntul a alcoolului etilic sau a alcoolului etilic potabil, în vrac ori îmbuteliat, a divinului şi brandy în vrac, precum şi comercializarea în reţeaua de farmacii a alcoolului etilic în vrac sau îmbuteliat în recipiente cu o capacitate mai mare de 100 ml

se sancţionează cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 287. Încălcarea regulilor vamale

(1) Neoprirea vehiculului (inclusiv a vehiculului de uz personal) în locul de aflare a organului vamal, precum şi pornirea, admiterea pornirii fără autorizaţia organului vamal a vehiculului (inclusiv a vehiculului de uz personal) aflat sub control vamal

se sancţionează cu amendă de la 15 la 45 de unităţi convenţionale.

(2) Acostarea la nava aflată sub control vamal a altor construcţii plutitoare fără autorizaţia organului vamal

se sancţionează cu amendă de la 6 la 30 de unităţi convenţionale.

(3) Împiedicarea accesului persoanei cu funcţie de răspundere a organului vamal în exerciţiul funcţiunii la mărfurile, obiectele şi la alte valori aflate sub control vamal

se sancţionează cu amendă de la 15 la 45 de unităţi convenţionale.

(4) Neprezentarea în termen către organul vamal a actelor necesare controlului vamal al mărfurilor, obiectelor şi al altor valori aflate sub controlul vamal, indiferent de prezentarea declaraţiei scrise,

se sancţionează cu amendă de la 6 la 40 de unităţi convenţionale.

(5) Neprezentarea în termen organului vamal a mărfurilor, obiectelor şi altor valori aflate sub control vamal, transportate de la un organ vamal la altul, precum şi a actelor vamale şi altor acte asupra acestora,

se sancţionează cu amendă de la 15 la 45 de unităţi convenţionale.

(6) Încărcarea, descărcarea, transportul, repararea ambalajului deteriorat, ambalarea, dezambalarea, reambalarea mărfurilor, obiectelor şi altor valori aflate sub control vamal, schimbarea semnelor de identificare sau de marcare de pe acestea sau de pe ambalajul lor fără autorizaţia organului vamal, precum şi deteriorarea sau pierderea plumburilor, sigiliilor vamale, ştampilelor sau altor garanţii aplicate de organul vamal

se sancţionează cu amendă de la 6 la 30 de unităţi convenţionale.

(7) Eliberarea fără autorizaţia organului vamal a mărfurilor, obiectelor şi altor valori aflate sub control vamal sau pierderea lor

se sancţionează cu amendă de la 15 la 45 de unităţi convenţionale.

(8) Omiterea scoaterii de pe teritoriul vamal al Republicii Moldova a mărfurilor, vehiculelor, obiectelor şi a altor valori, prohibite introducerii pe teritoriul vamal al Republicii Moldova sau introduse cu obligaţia de a fi scoase de pe teritoriul ei vamal, omiterea returnării pe teritoriul vamal al Republicii Moldova a mărfurilor, vehiculelor, obiectelor şi a altor valori, scoase cu obligaţia de a fi returnate în termenele stabilite în actele referitoare la asumarea acestei obligaţii, nerespectarea măsurilor de politică economică şi a restricţiilor prevăzute la trecerea mărfurilor peste frontiera vamală, în lipsa elementelor constitutive ale infracţiunii:

a) pentru o perioadă de până la 30 de zile inclusiv,

se sancţionează cu amendă de la 84 la 90 de unităţi convenţionale, cu obligarea scoaterii de pe/returnării pe teritoriul vamal al Republicii Moldova a mărfurilor, vehiculelor, obiectelor şi valorilor respective, după caz;

b) pentru o perioadă mai mare de 30 de zile,

se sancţionează cu amendă de la 1300 la 1500 de unităţi convenţionale, cu obligarea scoaterii de pe/returnării pe teritoriul vamal al Republicii Moldova a mărfurilor, vehiculelor, obiectelor şi valorilor respective, după caz.

(9) Nescoaterea de pe teritoriul vamal al Republicii Moldova a mărfurilor, obiectelor şi altor valori introduse cu scopul de a fi tranzitate prin teritoriul ei în termenul stabilit de organul vamal

se sancţionează cu amendă de la 6 la 30 de unităţi convenţionale.

(10) Introducerea pe sau scoaterea de pe teritoriul Republicii Moldova a mărfurilor, obiectelor şi altor valori, prin locuri stabilite pentru control vamal, prin tăinuire de controlul vamal, prin ascundere în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, ori cu folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală, ori prin nedeclararea sau declararea neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei, dacă aceste acţiuni nu constituie infracţiune, dacă valoarea mărfurilor, obiectelor şi altor valori constituie:

– până la 2000 de unităţi convenţionale, se sancţionează cu amendă de la 100 la 500 de unităţi convenţionale;

– de la 2000 până la 4000 de unităţi convenţionale, se sancţionează cu amendă de la 500 la 900 de unităţi convenţionale;

– de la 4000 până la 8000 de unităţi convenţionale, se sancţionează cu amendă de la 900 la 1200 de unităţi convenţionale.

(10^1) Introducerea pe sau scoaterea de pe teritoriul Republicii Moldova a mărfurilor, obiectelor şi altor valori, prin alte locuri decât cele stabilite pentru control vamal, în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, ori cu folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală, ori prin nedeclarare sau declarare neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei, dacă aceste acţiuni nu constituie infracţiune, dacă valoarea mărfurilor, obiectelor şi altor valori constituie:

– până la 1000 de unităţi convenţionale, se sancţionează cu amendă de la 200 la 600 de unităţi convenţionale;

– de la 1000 până la 2000 de unităţi convenţionale, se sancţionează cu amendă de la 600 la 1200 de unităţi convenţionale;

– de la 2000 până la 4000 de unităţi convenţionale, se sancţionează cu amendă de la 1000 la 1500 de unităţi convenţionale.

(11) Colectarea, deţinerea, producerea, transportul, preluarea, depozitarea, predarea, desfacerea şi vânzarea mărfurilor, obiectelor şi altor valori care trebuie plasate sub un regim vamal, dacă acestea sunt fără acte de proveniență sau sunt introduse pe teritoriul Republicii Moldova atât prin locuri stabilite pentru control vamal, cât şi prin alte locuri decât cele stabilite pentru control vamal, dacă aceste acţiuni nu constituie o altă infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 500 la 1500 de unităţi convenţionale.

(12) Folosirea, fără autorizaţia organelor vamale, a mărfurilor, obiectelor şi altor valori pentru care au fost acordate înlesniri la impunerea vamală în alte scopuri decît cele în care au fost acordate asemenea înlesniri

se sancţionează cu amendă de la 6 la 30 de unităţi convenţionale.

(13) Neachitarea în termen a drepturilor de import şi de export, precum şi alte acţiuni al căror rezultat este neachitarea plenară a taxelor vamale

se sancţionează cu amendă de la 15 la 45 de unităţi convenţionale.

(14) Acţiunile care au ca scop exonerarea ilegală de drepturile de import şi de export sau reducerea acestor drepturi

se sancţionează cu amendă de la 15 la 45 de unităţi convenţionale.

(15) Acţiunile care au ca scop restituirea drepturilor de import şi de export încasate, primirea unor sume şi compensaţii sau nerestituirea lor fără just temei

se sancţionează cu amendă de la 15 la 45 de unităţi convenţionale.

(16) Nesupunerea dispoziţiilor sau cerinţelor legale ale persoanei cu funcţie de răspundere din organul vamal, insultarea sau ameninţarea acestei persoane

se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 30 la 60 de ore.

(17) Nerespectarea condiţiilor de derulare a regimului vamal de admitere temporară a vehiculelor declarate prin acţiune, cu excepţia omiterii scoaterii vehiculelor de pe teritoriul vamal al Republicii Moldova, introduse cu obligaţia de a fi scoase de pe teritoriul ei vamal,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale, cu obligarea scoaterii vehiculului de pe teritoriul Republicii Moldova.

(18) Folosirea vehiculelor declarate prin acţiune de alte persoane decât cele care le-au declarat prin acţiune organului vamal, cu excepţia soţului/soţiei şi rudelor pe linie ascendentă şi descendentă directă ale persoanei care a declarat prin acţiune vehiculul,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale.

[Art.287 modificat prin Legea nr.172 din 23.06.2023, în vigoare 31.01.2024]
[Art.287 modificat prin Legea nr.428 din 28.12.2023, în vigoare 01.01.2024]
[Art.287 modificat prin Legea nr.257 din 16.12.2020, în vigoare 01.01.2021]
[Art.287 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 287[1]. Împiedicarea activităţii în cadrul controlului ulterior

(1) Lipsa sau neasigurarea integrităţii documentelor aferente tranzacţiilor economice externe, precum şi ţinerea neconformă a evidenţei contabile a acestora

se sancţionează cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Împiedicarea controlului vamal în cadrul controlului ulterior prin neasigurarea accesului în sediu, încăperi de producţie, depozite şi în alte încăperi (cu excepţia încăperilor utilizate exclusiv ca spaţiu locativ), prin neprezentarea de explicaţii, date, informaţii şi documente necesare organului vamal asupra problemelor care apar în timpul controlului ulterior, prin alte acţiuni sau inacţiuni

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere şi/sau cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Neasigurarea condiţiilor corespunzătoare pentru efectuarea auditului postvămuire, neacordarea unui spaţiu de lucru în birou, precum şi neasigurarea asistenţei necesare

se sancţionează cu amendă de la 90 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 287[2]. Împiedicarea activităţii în cadrul executării silite a obligaţiei vamale

(1) Nerespectarea de către plătitorul vamal a obligaţiei de a prezenta spre sechestrare toate bunurile, inclusiv cele date unor alte persoane la păstrare sau în folosinţă, refuzul prezentării documentelor confirmative ale dreptului de proprietate asupra bunurilor

se sancţionează cu amendă de la 45 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Împiedicarea accesului colaboratorului vamal în sediul sau încăperile plătitorului vamal pentru executarea silită a datoriei vamale

se sancţionează cu amendă de la 45 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere sau cu arest contravenţional, în ambele cazuri, de 15 zile.

(3) Neasigurarea integrităţii bunurilor sechestrate, înstrăinarea, substituirea, tăinuirea, deteriorarea, descompletarea sau folosirea lor

se sancţionează cu amendă de la 45 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

[Art.287[2] modificat prin Legea nr.428 din 28.12.2023, în vigoare 01.01.2024]

Articolul 287[3]. Încălcarea regulilor privind vinieta

(1) Aflarea pe teritoriul Republicii Moldova a vehiculului neînmatriculat în Republica Moldova fără certificatul ce atestă achitarea vinietei pentru o perioadă mai mică sau egală cu 7 zile

se sancţionează cu amendă de la 45 la 60 de unităţi convenţionale.

(2) Aflarea pe teritoriul Republicii Moldova a vehiculului neînmatriculat în Republica Moldova fără certificatul ce atestă achitarea vinietei pentru o perioadă mai mare de 7 zile, dar mai mică sau egală cu 180 de zile

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale.

(3) Aflarea pe teritoriul Republicii Moldova a vehiculului neînmatriculat în Republica Moldova fără certificatul ce atestă achitarea vinietei pentru o perioadă mai mare de 180 de zile

se sancţionează cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale.

(4) Săvârşirea repetată, în cursul aceluiaşi an calendaristic, a contravenţiei prevăzute la alin.(1) de către o persoană sancţionată deja pentru această contravenţie

se sancţionează cu amendă de la 78 la 90 de unităţi convenţionale.

(5) Săvârşirea repetată, în cursul aceluiaşi an calendaristic, a contravenţiei prevăzute la alin.(2) şi (3) de către o persoană sancţionată deja pentru această contravenţie

se sancţionează cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale.

(6) Aplicarea şi executarea sancţiunii contravenţionale nu absolvă contravenientul de executarea obligaţiei pentru a cărei neîndeplinire a fost aplicată. În acest caz, contravenientul achită vinieta conform anexei nr.2 la titlul IX din Codul fiscal nr.1163/1997, inclusiv în mărimea stabilită pentru fiecare perioadă consecutivă de 180 de zile, precum şi pentru perioadele incomplete ce urmează după primele 180 de zile.

[Art.287[3] în redacţia Legii nr.204 din 24.12.2021, în vigoare 01.01.2022]

[Art.287[3] modificat prin Legea nr.190 din 27.07.2018, în vigoare 24.09.2018]

Articolul 288. Încălcarea legislaţiei cu privire la insolvabilitate

Încălcarea legislaţiei cu privire la insolvabilitate, manifestată prin: nedepunerea de către debitor a cererii introductive dacă există unul din temeiurile de intentare a procesului de insolvabilitate; depunerea de către debitor a cererii de intentare a procesului de insolvabilitate fictivă; tăinuirea de administratorul provizoriu a documentelor activităţii economice şi a documentelor de evidenţă contabilă; publicarea ori divulgarea în alt mod a informaţiilor privind insolvabilitatea debitorului pînă la data intentării procesului de insolvabilitate; depunerea de către o persoană, în mod intenţionat, fără existenţa unui temei de insolvabilitate, a cererii de intentare a procesului de insolvabilitate contra debitorului pentru a aduce prejudicii reputaţiei comerciale a acestuia

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale.

Articolul 289. Eschivarea de la primirea spre plată a bancnotelor şi monedelor metalice emise de Banca Naţională a Moldovei

Eschivarea neîntemeiată de la primirea spre plată a bancnotelor şi monedelor metalice emise de Banca Naţională a Moldovei

se sancţionează cu amendă de la 12 la 21 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 210 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 289[1]. Reproducerea ilegală a bancnotelor şi a monedelor metalice emise de Banca Naţională a Moldovei

Reproducerea color a bancnotelor şi a monedelor metalice emise de Banca Naţională a Moldovei, cu dimensiunea de la 2/3 la 4/3, parţială sau integrală, în scop publicitar, de informare sau în alte scopuri comerciale

se sancţionează cu amendă de la 12 la 21 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu o amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice

cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 290. Activitatea bancară fără autorizaţie

Desfăşurarea activităţii bancare (efectuarea de operaţiuni bancare) fără înregistrare sau fără licenţă (autorizaţie), dacă licenţa (autorizaţia) este obligatorie, ori cu încălcarea condiţiilor de licenţiere, dacă aceste acţiuni au cauzat pagube persoanei fizice sau juridice ori statului sau dacă sînt însoţite de însuşirea unui venit,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 290[1]. Activitatea neautorizată pe piaţa financiară nebancară

Practicarea activităţilor profesioniste pe piaţa financiară nebancară, reglementate şi supravegheate de Banca Naţională a Moldovei, fără act permisiv sau fără îndeplinirea condiţiei de înregistrare stabilite de lege pentru desfăşurarea activităţilor respective

se sancţionează cu amendă de la 60 la 300 de unităţi convenţionale.

[Art.290[1] introdus prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

Articolul 291. Încălcarea regulilor privind operaţiunile valutare

Încălcarea regulilor privind operaţiunile valutare, stabilite de Banca Naţională a Moldovei,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 210 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 291[1]. Încălcarea legislaţiei cu privire la prevenirea şi combaterea spălării banilor şi finanţării terorismului

[Art.291[1] abrogat prin Legea nr.287 din 05.12.2013, în vigoare 07.02.2014]

Articolul 291[2]. Neidentificarea clienţilor de către entităţile raportoare

[Art.291[2] abrogat prin Legea nr.75 din 21.05.2020, în vigoare 12.12.2020]

Articolul 291[3]. Neidentificarea persoanei expuse politic şi neaplicarea procedurilor în funcţie de risc

[Art.291[3] abrogat prin Legea nr.75 din 21.05.2020, în vigoare 12.12.2020]

Articolul 291[4]. Omiterea păstrării datelor despre tranzacţiile persoanelor fizice şi juridice şi ale beneficiarului efectiv

[Art.291[4] abrogat prin Legea nr.75 din 21.05.2020, în vigoare 12.12.2020]

Articolul 291[5]. Neraportarea activităţilor sau a tranzacţiilor

[Art.291[5] abrogat prin Legea nr.75 din 21.05.2020, în vigoare 12.12.2020]

Articolul 291[6]. Neasigurarea confidenţialităţii

[Art.291[6] abrogat prin Legea nr.75 din 21.05.2020, în vigoare 12.12.2020]

Articolul 291[7]. Neprezentarea informaţiei de către entităţile raportoare
[Art.291[7] abrogat prin Legea nr.75 din 21.05.2020, în vigoare 12.12.2020]

Articolul 291[8]. Neasigurarea controlului intern de către entităţile raportoare
[Art.291[8] abrogat prin Legea nr.75 din 21.05.2020, în vigoare 12.12.2020]

Articolul 291[9]. Nerespectarea măsurilor asiguratorii de către entităţile raportoare
[Art.291[9] abrogat prin Legea nr.75 din 21.05.2020, în vigoare 12.12.2020]

Articolul 292. Încălcarea termenelor de repatriere a mijloacelor materiale şi a mijloacelor băneşti
[Art.292 abrogat prin Legea nr.33 din 06.03.2012, în vigoare 25.05.2012]

Articolul 293. Încălcarea regulilor de efectuare a plăţilor în numerar
(1) Încălcarea regulilor de efectuare a plăţilor în numerar prevăzute de Banca Naţională a Moldovei sau efectuarea ilegală a plăţilor în numerar şi prin virament prin intermediari
se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.
(2) Încasarea plăţilor în numerar de la cetăţeni în suma ce depăşeşte 100000 de lei per tranzacţie sau fracţionarea plăţilor cu scopul eludării limitei stabilite prin Legea nr.845/1992 cu privire la antreprenoriat şi întreprinderi
se sancţionează cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.
[Art.293 modificat prin Legea nr.257 din 16.12.2020, în vigoare 01.05.2021]

Articolul 293[1]. Încălcarea regulilor de exploatare a echipament de casă şi de control
(1) Exploatarea echipamentelor de casă şi de control fără memorie fiscală, defectate, nesigilate /neînregistrate de /la Serviciul Fiscal de Stat sau în lipsa contractului valid de asistenţă tehnică cu prestatorul autorizat
se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.
(2) Deteriorarea sau distrugerea premeditată a echipamentului de casă şi de control ori înlocuirea premeditată a memoriei fiscale sau a programului de aplicaţie al echipamentului de casă şi de control
se sancţionează cu amendă de la 45 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

[Alin.(3) art.293[1] abrogat prin Legea nr.325 din 09.11.2023, în vigoare 22.11.2023]

(4) Lipsa echipamentului de casă şi de control sau efectuarea decontărilor cu consumatorii fără utilizarea echipament de casă şi de control sau emiterea (perfectarea) bonului de casă (bonului de plată în cazurile prevăzute de actele normative) fără toate elementele obligatorii, sau emiterea (perfectarea) bonului de casă (bonului de plată în cazurile prevăzute de actele normative) de o valoare ce nu corespunde sumei achitate real, sau nepredarea premeditată a bonului de casă (bonului de plată în cazurile prevăzute de actele normative) consumatorului, înlocuirea bonului de casă sau predarea premeditată a altui

document consumatorului, precum aviz de plată în numerar, factură, bon de comandă-livrare, notă de plată, buletin de schimb valutar

se sancţionează cu amendă de la 18 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Existenţa excedentului sau deficitului de mijloace băneşti în caseta (sertarul) pentru bani a echipamentului de casă şi de control sau în alt loc special destinat primirii şi păstrării temporare a mijloacelor băneşti din activitatea curentă, ce depăşeşte o unitate convenţională,

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale.

(6) Neimprimarea benzilor de control sau nimicirea lor pînă la expirarea termenului de păstrare (arhivare)

se sancţionează cu amendă de la 48 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(7) Lipsa la vedere a anunţului prin care se atenţionează consumatorul despre dreptul de a cere bonul de casă (de forma şi conţinutul stabilit) şi obligaţia de a-l prezenta la examinarea eventualei reclamaţii

se sancţionează cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(8) Degradarea, pierderea, nimicirea, lipsa cărţii tehnice (paşaportului) sau a cartelei de înregistrare, sau a registrului de evidenţă a serviciilor de asistenţă tehnică pentru echipamentul de casă şi de control

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(9) Desfăşurarea activităţilor de instalare, reparare, deservire tehnică a echipamentelor de casă şi de control fără a deţine certificatul de înregistrare în calitate de centru de asistenţă tehnică pentru echipamentele de casă şi de control cu memorie fiscală respectivă sau desfăşurarea activităţilor de instalare, reparare, deservire tehnică cu certificatul de înregistrare cu termenul de valabilitate expirat, sau perfectarea incompletă (inadecvată) a registrului de evidenţă a serviciilor de asistenţă tehnică pentru echipamentul de casă şi de control

se sancţionează cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(10) Exploatarea (inclusiv asistenţa tehnică) a echipamentelor de casă şi de control excluse din Registrul unic al echipamentelor de casă şi de control, precum şi a celor scoase de la evidenţă (înregistrare) la Serviciul Fiscal de Stat

se sancţionează cu amendă de la 50 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 200 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.293[1] modificat prin Legea nr.325 din 09.11.2023, în vigoare 22.11.2023]

[Art.293[1] modificat prin Legea nr.171 din 19.12.2019, în vigoare 01.01.2020]

[Art.293[1] modificat prin Legea nr.178 din 21.07.2017, în vigoare 18.08.2017]

Articolul 293[2]. Încălcarea legislaţiei cu privire la prestarea serviciilor de plată şi emiterea de monedă electronică

(1) Desfăşurarea activităţii de prestare a serviciilor de plată şi/sau de emitere a monedei electronice fără înregistrare sau fără licenţă, dacă licenţa este obligatorie, nerespectarea cerinţelor prevăzute de art.2[1] alin.(1), art.2[2] alin.(1) şi (2) şi art.2[3] alin.(1) din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată şi moneda electronică, dacă aceste acţiuni au cauzat pagube persoanei fizice sau juridice ori statului sau dacă sînt însoţite de însuşirea unui venit,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Acceptarea (atragerea) depozitelor ori a altor fonduri rambursabile, în sensul Legii nr.202/2017 privind activitatea băncilor, de către societatea de plată, societatea emitentă de monedă electronică sau de către furnizorul de servicii poştale, acordarea creditelor legate de prestarea serviciilor de plată cu nerespectarea cerinţelor stipulate la art.25 alin.(3) şi art.88 alin.(1^1) din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată şi moneda electronică, precum şi fără licenţa corespunzătoare

se sancţionează cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(3) Calcularea şi acordarea dobînzii sau a oricărui alt beneficiu legat de perioada în care emitentul de monedă electronică deţine moneda electronică, acordarea de împrumuturi (credite) din fondurile primite sau deţinute în scop de emitere a monedei electronice

se sancţionează cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(4) Încălcarea de către prestatorul de servicii de plată, de către entitatea care desfăşoară activitatea prevăzută la art.2 alin.(2) pct.15) din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată şi moneda electronică a regulilor referitoare la transparenţa condiţiilor şi la cerinţele de informare privind serviciile de plată, prevăzute de legislaţia cu privire la serviciile de plată,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Încălcarea regulilor privind prestarea serviciilor de plată şi/sau privind emiterea monedei electronice, prevăzute la art.50 alin.(1), (2), (5), art.52 alin.(4), art.53, art.55 alin.(1), art.56 alin.(1) şi (2), art.58 alin.(3), art.59 alin.(1), (3), (4), (7), (8), art.61, art.62 alin.(6), art.63–67, art.68 alin.(1), (3), (5), art.70 alin.(2)–(4), (6), (8)–(10) şi la art.77 alin.(4) din Legea cu privire la serviciile de plată şi moneda electronică,

se sancţionează cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 210 unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.293^2 completat prin Legea nr.209 din 15.07.2022, în vigoare 05.08.2023]

[Art.293^2 modificat prin Legea nr.208 din 12.10.2018, în vigoare 23.12.2018]

Articolul 294. Încălcarea regulilor de prezentare a declaraţiilor privind calcularea şi utilizarea contribuţiilor de asigurări sociale de stat obligatorii şi a regulilor de folosire a codurilor personale de asigurări sociale

[Art.294 abrogat prin Legea nr.178 din 26.07.2018, în vigoare 01.10.2018]

Articolul 294^1. Încălcarea normelor de calculare şi de plată a contribuţiilor de asigurări sociale de stat obligatorii

[Art.294^1 abrogat prin Legea nr.178 din 26.07.2018, în vigoare 01.10.2018]

Articolul 295. Încălcarea regulilor de organizare şi de ţinere a contabilităţii, de întocmire şi prezentare a situaţiilor sau rapoartelor financiare

(1) Nerespectarea cerinţelor legislaţiei referitoare la modul de ţinere a contabilităţii şi de aplicare a standardelor de contabilitate sau a normelor metodologice privind evidenţa contabilă şi raportarea financiară, elaborarea şi aplicarea politicilor contabile

se sancţionează cu amendă de la 25 la 50 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 50 la 75 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Neîntocmirea documentelor primare, inclusiv a documentelor primare cu regim special, precum şi nerespectarea cerinţelor de întocmire a acestora, cu excepţia tranzacţiilor debitorului gajist înregistrat în calitate de plătitor de T.V.A. în cazul neeliberării facturii fiscale la comercializarea mărfurilor gajate în numele acestuia,

se sancţionează cu amendă de la 25 la 50 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 50 la 75 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Deţinerea de către entitate a activelor cu orice titlu, înregistrarea surselor de provenienţă a acestora şi a faptelor economice fără documentarea şi reflectarea acestora în contabilitate

se sancţionează cu amendă de la 25 la 75 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 75 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Nerespectarea cerinţelor legislaţiei privind aplicarea conturilor contabile şi înregistrarea în registrele contabile a faptelor economice, precum şi nerespectarea regulilor privind efectuarea inventarierii

se sancţionează cu amendă de la 5 la 10 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 10 la 20 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Pierderea, sustragerea sau distrugerea documentelor contabile până la expirarea termenului lor de păstrare, conform regulilor stabilite de Agenţia Naţională a Arhivelor, sau nerestabilirea lor în termen de până la 3 luni din data constatării faptului respectiv

se sancţionează cu amendă de la 10 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 20 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(6) Prezentarea de situaţii financiare care nu corespund caracteristicilor calitative ale acestora

se sancţionează cu amendă de la 10 la 20 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 20 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(7) Nerespectarea cerinţelor legislaţiei privind formatul, modul şi termenele de întocmire, prezentare şi publicare a situaţiilor financiare individuale sau a rapoartelor financiare, a situaţiilor financiare sau a rapoartelor consolidate, a raportului conducerii, a raportului consolidat al conducerii, a raportului auditorului, a raportului privind executarea bugetului autorităţii publice

se sancţionează cu amendă de la 20 la 40 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 50 la 70 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(8) Nerespectarea obligaţiei privind auditarea situaţiilor financiare individuale şi a situaţiilor financiare consolidate

se sancţionează cu amendă de la 60 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(9) Neîntocmirea actului de achiziţie de produse din fitotehnie şi/sau horticultură şi/sau de obiecte ale regnului vegetal şi/sau includerea în acesta a datelor neveridice

se sancţionează cu amendă de la 20 la 40 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 20 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.295 în redacţia Legii nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

[Art.295 completat prin Legea nr.171 din 19.12.2019, în vigoare 01.01.2020]

Articolul 295[1]. Încălcarea procedurii de raportare a informaţiei necesare pentru monitorizarea datoriei sectorului public

Neîndeplinirea cerinţelor stabilite de Guvern privind raportarea informaţiei necesare pentru monitorizarea datoriei sectorului public, a obligaţiilor condiţionale ce rezultă din contractele de garanţie de stat şi a operaţiilor ce ţin de recreditarea de stat

se sancţionează cu amendă de la 15 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 296. Primirea şi eliberarea mijloacelor pentru retribuirea muncii fără transferul contribuţiei de asigurări sociale

[Art.296 abrogat prin Legea nr.178 din 26.07.2018, în vigoare 01.10.2018]

Articolul 297. Încălcarea drepturilor, intereselor şi obligaţiilor contribuabilului sau ale unui alt participant la raporturile fiscale

(1) Refuzul neîntemeiat al funcţionarului autorităţii cu atribuţii de administrare fiscală de a înscrie la evidenţă contribuabilul şi de a elibera, conform legislaţiei, certificatul de atribuire a codului fiscal; refuzul neîntemeiat de a elibera documentul prin care autoritatea fiscală confirmă că a luat la evidenţă contul bancar; refuzul neîntemeiat de a informa contribuabilul despre drepturile şi obligaţiile lui, inclusiv despre impozitele şi taxele în vigoare, despre modul şi termenele de plată a acestora şi despre actele normative respective; netratarea cu respect şi corectitudine a contribuabilului, a reprezentantului acestuia, a unui alt participant la raporturile fiscale, adică neglijarea sau înjosirea premeditată a drepturilor, intereselor sau demnităţii persoanei; refuzul neîntemeiat de a acorda facilităţile (înlesnirile) fiscale prevăzute de legislaţie; refuzul de a asigura gratuit contribuabilul cu formulare tipizate de dare de seamă fiscală; cerinţa neîntemeiată de a săvîrşi acţiuni şi de a prezenta dări de seamă fiscale; refuzul neîntemeiat de a elibera la cerere, neeliberarea în termen a certificatului privind stingerea obligaţiei fiscale; refuzul neîntemeiat de a primi şi înregistra cereri, comunicări, reclamaţii, contestaţii şi alte petiţii

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 6 luni.

(2) Încălcarea termenului de remitere către contribuabil a avizului de plată a obligaţiei fiscale în cazul cînd, conform legislaţiei, autoritatea cu atribuţii de administrare fiscală calculează impozit sau taxă

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 6 luni.

(3) Suspendarea nelegitimă a operaţiunilor la conturile bancare ale contribuabilului sau încasarea nelegitimă a mijloacelor băneşti de pe conturile bancare ale contribuabilului; ridicarea nelegitimă de la contribuabil a mijloacelor băneşti în numerar; urmărirea nelegitimă a altor bunuri ori a creanţelor ale contribuabilului; încălcarea modului, stabilit de legislaţie, de efectuare a compensării şi/sau a restituirii sumelor ce constituie obligaţii fiscale plătite în plus ori a sumelor care, conform legislaţiei fiscale, urmează a fi restituite

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 297[1]. Admiterea creanţelor cu termen de prescripţie expirat

Admiterea de către întreprinderile de stat/municipale, societăţile comerciale al căror capital social cuprinde şi o cotă a proprietăţii statului/unităţii administrativ-teritoriale şi afiliatele lor a creanţelor cu termen de prescripţie expirat prin neîntreprinderea acţiunilor de recuperare a acestora

se sancţionează cu amendă de la 90 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 298. Încălcarea modului de calculare, de aprobare, de utilizare a mijloacelor bugetare şi de gestionare a patrimoniului public

(1) Denaturarea de către instituţiile finanţate din mijloacele bugetelor şi fondurilor componente ale bugetului public naţional a calculelor de stabilire a necesarului de mijloace bugetare

se sancţionează cu amendă de la 45 la 93 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Acţiunile specificate la alin.(1) care au dus la formarea de surplusuri de mijloace bugetare sau de bunuri materiale

se sancţionează cu amendă de la 66 la 99 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 150 la 200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2^1) Generarea unor cheltuieli suplimentare pentru retribuirea muncii ca urmare a includerii nejustificate în calcul a componentelor salariului sau a altor plăţi, dacă fapta nu constituie infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 90 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanelor cu funcţii de răspundere.

(3) Neprezentarea spre aprobare sau neaprobarea în termen a bugetelor repartizate ale autorităţilor/instituţiilor bugetare

se sancţionează cu amendă de la 33 la 66 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(4) Utilizarea contrar destinaţiei sau dezafectarea mijloacelor bugetare de către instituţiile finanţate din mijloacele bugetelor şi fondurilor componente ale bugetului public naţional

se sancţionează cu amendă de la 114 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(4^1) Utilizarea contrar destinaţiei de către organizaţiile necomerciale de utilitate publică, cultele religioase şi părţile componente ale acestora a mijloacelor financiare obţinute în urma desemnării procentuale

se sancţionează cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(5) Contractarea de mărfuri, lucrări şi servicii, efectuarea de cheltuieli de către instituţiile finanţate din mijloacele bugetelor şi fondurilor componente ale bugetului public naţional din bani publici în sume ce depăşesc limitele lor anuale stabilite pentru achiziţionarea unui tip de mărfuri, lucrări şi servicii; neînregistrarea la Trezoreria de Stat sau la una din trezoreriile regionale ale Ministerului Finanţelor a contractelor de achiziţie de mărfuri, lucrări şi servicii din mijloacele bugetului de stat sau ale bugetelor locale în valoarea contractului stabilită de Guvern; achiziţionarea de mărfuri, lucrări şi servicii fără încheierea contractelor; transferarea mijloacelor bugetului de stat sau ale bugetelor locale pentru

produse, lucrări şi servicii fără înregistrarea prealabilă a contractelor la Trezoreria de Stat sau la una din trezoreriile regionale ale Ministerului Finanţelor

se sancţionează cu amendă de la 45 la 72 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 66 la 132 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5^1) Efectuarea de către instituţiile finanţate din mijloacele bugetelor şi fondurilor componente ale bugetului public naţional, de către întreprinderile de stat/municipale şi de către societăţile comerciale cu cota de participare a statului/unităţii administrativ-teritoriale a tranzacţiilor economice cu beneficiari prin încheierea contractelor neavantajoase, precum şi utilizarea patrimoniului public de către beneficiarii arendaşi şi/sau chiriaşi fără perfectarea contractelor şi fără efectuarea calculelor plăţilor pentru folosirea fondurilor fixe, terenurilor, încăperilor, bazinelor acvatice, soldate cu venituri ratate,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(5^2) Încălcarea procedurii de dare în arendă a terenurilor proprietate publică aferente obiectivelor privatizate sau care se privatizează, aferente obiectivelor private sau aferente construcţiilor nefinalizate, precum şi a terenurilor proprietate publică care nu sînt aferente obiectivelor privatizate sau construcţiilor nefinalizate, constatată de către organele abilitate cu funcţii de control

se sancţionează cu amendă de la 66 la 132 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(6) Formarea şi utilizarea contrar legislaţiei a veniturilor colectate ale instituţiei publice

se sancţionează cu amendă de la 114 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(7) Admiterea de către instituţiile finanţate din mijloacele bugetelor şi fondurilor componente ale bugetului public naţional a datoriilor creditoare cu termenul de achitare expirat

se sancţionează cu amendă de la 114 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

[Art.298 completat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

[Art.298 modificat prin Legea nr.172 din 27.07.2018, în vigoare 24.08.2018]

Articolul 299. Încălcarea regulilor de producere, de evidenţă, de vînzare-cumpărare a blanchetelor de strictă evidenţă şi/sau de utilizare a hîrtiei speciale cu semne de protecţie şi a simbolurilor de stat, destinate confecţionării documentelor/blanchetelor de strictă evidenţă

Încălcarea regulilor de producere, de evidenţă, de vînzare-cumpărare a blanchetelor de strictă evidenţă şi/sau de utilizare a hîrtiei speciale cu semne de protecţie şi a simbolurilor de stat, destinate confecţionării documentelor/ blanchetelor de strictă evidenţă,

se sancţionează cu amendă de la 100 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice şi persoanei cu funcţie de răspundere, cu sau fără privarea, în ambele cazuri, a dreptului de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de pînă la 2 ani.

[Art.299 în redacţia Legii nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 300. Abuzurile pe piaţa de capital

(1) Acţiunile de manipulare a pieţei de capital prin cel puţin una dintre următoarele acţiuni, dacă faptele nu constituie infracţiuni:

a) tranzacţii sau ordine de tranzacţionare care oferă sau pot oferi informaţii false ori care induc în eroare în ceea ce priveşte cererea, oferta sau preţul instrumentelor financiare, ori care, prin acţiunea uneia sau mai multor persoane ce activează în mod concertat, influenţează

stabilirea preţului unuia sau mai multor instrumente financiare la un nivel anormal sau artificial;

b) efectuarea de tranzacţii fictive sau prin înşelăciune;

c) aplicarea de ordine de tranzacţionare fictive;

d) difuzarea şi/sau răspîndirea prin intermediul mijloacelor de informare în masă, inclusiv prin Internet sau prin orice alt mijloc, a informaţiilor ce oferă sau pot oferi indicaţii false despre instrumentele financiare, în cazul în care persoana care a difuzat informaţiile ştia ori trebuia să ştie că informaţiile în cauză sînt false,

se sancţionează cu amendă de la 24 la 300 de unităţi convenţionale.

(2) Utilizarea de către orice persoană a informaţiilor privilegiate cu intenţia de a dobîndi sau înstrăina, pe cont propriu sau pe contul unei terţe persoane, direct ori indirect, instrumente financiare la care aceste informaţii se referă, dacă fapta nu constituie o infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 18 la 240 de unităţi convenţionale.

(3) Încălcarea obligaţiei de a comunica Comisiei Naţionale a Pieţei Financiare informaţiile privind abuzurile pe piaţa de capital

se sancţionează cu amendă de la 24 la 300 de unităţi convenţionale.

[Art.300 modificat prin Legea nr.225 din 15.12.2017, în vigoare 29.12.2017]

Articolul 301. Evaziunea fiscală a persoanelor fizice

[Art.301 abrogat prin Legea nr.178 din 26.07.2018, în vigoare 01.10.2018]

Articolul 301[1]. Încălcarea modului de prezentare de către contribuabili a dării de seamă fiscale şi de achitare a obligaţiilor, precum şi a informaţiei aferente raporturilor de muncă pentru stabilirea drepturilor sociale şi medicale

(1) Prezentarea cu informaţie neautentică şi/sau incompletă a dării de seamă fiscale şi a informaţiei aferente raporturilor de muncă pentru stabilirea drepturilor sociale şi medicale

se sancţionează cu amendă de la 9 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Neprezentarea în termenul stabilit de legislaţie a dării de seamă fiscale şi a informaţiei aferente raporturilor de muncă pentru stabilirea drepturilor sociale şi medicale

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(3) Neachitarea, achitarea tardivă sau achitarea incompletă a primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală în formă de contribuţie procentuală la salariu şi la alte recompense la care, conform legislaţiei, se calculează primele menţionate sau a contribuţiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, pentru toate temeiurile şi felurile de plăţi la care, conform legislaţiei, se calculează contribuţiile menţionate,

se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

[Art.301[1] modificat prin Legea nr.13 din 15.02.2019, în vigoare 22.02.2019]

[Art.301[1] în redacţia Legii nr.178 din 26.07.2018, în vigoare 01.10.2018]

Articolul 302. Încălcarea regulilor privind obligaţiile emitenţilor şi a deţinătorilor de instrumente financiare

(1) Denaturarea şi/sau ascunderea premeditată, neprezentarea, prezentarea tardivă, prezentarea în volum incomplet sau prezentarea neveridică a informaţiei despre activitatea economico-financiară a emitentului, altă informaţie pe care creditorii, deţinătorii valorilor mobiliare sau autorităţile publice trebuie să o primească în conformitate cu legislaţia,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 120 de unităţi convenţionale.

(2) Difuzarea informaţiei neveridice sau care induce în eroare, folosirea altor metode care au condus la schimbarea preţului valorilor mobiliare ale societăţii în detrimentul acesteia,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 150 de unităţi convenţionale.

(3) Încălcarea legislaţiei şi/sau a statutului societăţii privind convocarea şi/sau desfăşurarea adunării generale a acţionarilor societăţii pe acţiuni,

se sancţionează cu amendă de la 48 la 300 de unităţi convenţionale.

(4) Încălcarea legislaţiei şi/sau a statutului societăţii privind modificarea capitalului social al societăţii,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 300 de unităţi convenţionale.

(5) Nerespectarea cerinţelor prevăzute de legislaţie la achiziţionarea sau la răscumpărarea de către emitent a instrumentelor financiare plasate

se sancţionează cu amendă de la 60 la 108 de unităţi convenţionale.

(6) Neprezentarea, sau prezentarea tardivă ori incompletă a datelor, prezentarea unor date neveridice sau ascunderea unor date, în cazurile stabilite de legislaţie, de către persoanele interesate în efectuarea de către societăţile pe acţiuni a tranzacţiilor cu conflict de interese,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 150 de unităţi convenţionale.

(7) Încălcarea modului şi/sau a termenelor de achitare a dividendelor, a dobînzilor sau a altor venituri aferente obligaţiunilor, cu încălcarea prevederilor legislaţiei, ale statutului societăţii sau ale deciziei de emitere a acţiunilor sau obligaţiunilor,

se sancţionează cu amendă de la 48 la 90 de unităţi convenţionale.

(8) Neexecutarea de către deţinătorul de instrumente financiare a obligaţiilor de a comunica emitentului şi/sau persoanei care ţine registrul deţinătorilor de instrumente financiare informaţiile cerute de lege, prezentarea informaţiilor neveridice sau ascunderea unor informaţii,

se sancţionează cu amendă de la 48 la 120 de unităţi convenţionale.

(9) Neefectuarea de către emitent a controlului de audit obligatoriu în cazurile prevăzute de legislaţie, se sancţionează cu amendă de la 48 la 120 de unităţi convenţionale.

[Art.302 modificat prin Legea nr.225 din 15.12.2017, în vigoare 29.12.2017]

Articolul 303. Încălcarea regulilor privind oferta publică de instrumente financiare

(1) Desfăşurarea ofertei publice de instrumente financiare fără aprobarea, în cazurile prevăzute de lege, a prospectului de către Comisia Naţională a Pieţei Financiare

se sancţionează cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale.

(2) Includerea în prospectul ofertei publice de instrumente financiare a unor date neveridice sau incomplete, precum şi ascunderea unor date relevante, care trebuiau să fie incluse în prospect, potrivit cerinţelor legislaţiei,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 120 de unităţi convenţionale.

(3) Neefectuarea, pe parcursul desfăşurării ofertei publice, a modificărilor şi completărilor necesare în prospectul ofertei publice şi în alte documente prezentate pentru înregistrarea ofertei, în cazul depistării unor necorespunderi a acestor documente cerinţelor legislaţiei,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 120 de unităţi convenţionale.

(4) Nerespectarea de către ofertant şi/sau societatea de investiţii (persoana acceptată), pe parcursul desfăşurării ofertei publice, a prevederilor stabilite în prospectul ofertei publice înregistrat la Comisia Naţională a Pieţei Financiare, precum şi nerespectarea cerinţelor stabilite cu privire la publicitatea ofertei publice

se sancţionează cu amendă de la 30 la 150 de unităţi convenţionale.

(5) Prezentarea de date eronate sau incomplete în darea de seamă asupra rezultatelor emisiunii valorilor mobiliare prin ofertă publică, neprezentarea ori prezentarea tardivă a dării de seamă menţionate,

se sancţionează cu amendă de la 18 la 240 de unităţi convenţionale.

[Art.303 modificat prin Legea nr.225 din 15.12.2017, în vigoare 29.12.2017]

Articolul 304. Încălcarea regulilor privind obligaţiile de dezvăluire a informaţiei pe piaţa financiară nebancară

(1) Nerespectarea de către emitenţi, de către persoanele care, potrivit legii, sunt licenţiate sau autorizate de Comisia Naţională a Pieţei Financiare, de către alţi participanţi la piaţa financiară nebancară a formelor de dare de seamă, stabilite de legislaţie, a termenelor de publicare în presă şi de prezentare Comisiei Naţionale a Pieţei Financiare a dărilor de seamă, neprezentarea sau prezentarea tardivă a dărilor de seamă şi/sau prezentarea dărilor de seamă în volum incomplet sau conţinînd date eronate, precum şi nerespectarea altor obligaţii de dezvăluire a informaţiei în cazurile prevăzute de lege,

se sancţionează cu amendă de la 90 la 150 de unităţi convenţionale.

(2) Nerespectarea de către emitent şi de către persoanele care, potrivit legii, sunt licenţiate sau autorizate de Comisia Naţională a Pieţei Financiare a cerinţei privind accesul liber al clienţilor acestora la informaţia general accesibilă despre activitatea pe care o desfăşoară,

se sancţionează cu amendă de la 18 la 48 de unităţi convenţionale.

(3) Neprezentarea sau prezentarea tardivă a informaţiei către Comisia Naţională a Pieţei Financiare şi/sau prezentarea acesteia în volum incomplet sau conţinînd date neveridice,

se sancţionează cu amendă de la 18 la 90 de unităţi convenţionale.

[Art.304 modificat prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

[Art.304 modificat prin Legea nr.225 din 15.12.2017, în vigoare 29.12.2017]

Articolul 304[1]. Încălcarea regulilor privind registrul deţinătorilor de instrumente financiare

(1) Eschivarea emitentului de la ţinerea sau de la asigurarea ţinerii registrului deţinătorilor de instrumente financiare conform cerinţelor legislaţiei în vigoare, ţinerea şi/sau transmiterea registrului cu încălcarea regulilor şi cerinţelor stabilite,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 240 de unităţi convenţionale.

(2) Refuzul sau eschivarea de la introducerea înscrierii în registru, în baza hotărîrii irevocabile a instanţei de judecată sau a actului executorului judecătoresc cu privire la sechestrarea valorilor mobiliare,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale.

(3) Încălcarea de către deţinătorul registrului a termenelor de efectuare a înscrierii în registru, eschivarea sau refuzul nemotivat de a face înscrierea sau de a elibera extrase din registru, comiterea de greşeli la ţinerea registrului,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale.

[Art.304[1] modificat prin Legea nr.225 din 15.12.2017, în vigoare 29.12.2017]

Articolul 304[2]. Nerespectarea cerinţelor privind activitatea participanţilor profesionişti la piaţa financiară nebancară

(1) Practicarea fără licenţă sau autorizaţie a activităţilor profesioniste pe piaţa financiară nebancară, care, potrivit legii, sunt licenţiate sau autorizate de Comisia Naţională a Pieţei Financiare, dacă fapta nu constituie infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 300 de unităţi convenţionale.

(2) Nerespectarea de către participantul profesionist la piaţa financiară nebancară a condiţiilor de licenţiere sau autorizare, a regulilor prudenţiale şi de conduită, a normativelor

privind capitalul propriu minim şi fondul de garanţie şi a altor normative stabilite prin lege şi prin actele normative ale Comisiei Naţionale a Pieţei Financiare,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 180 de unităţi convenţionale.

(3) Nerespectarea termenului de prezentare a documentelor necesare pentru reperfectarea licenţei,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale.

(4) Nerespectarea de către participantul profesionist la piaţa financiară nebancară a obligaţiilor de informare sau, în cazurile stabilite de legislaţie, a obligaţiilor de coordonare în prealabil cu Comisia Naţională a Pieţei Financiare a modificărilor la modul de organizare şi funcţionare a acestuia, în conformitate cu prevederile actelor normative ale Comisiei Naţionale a Pieţei Financiare,

se sancţionează cu amendă de la 24 la 120 de unităţi convenţionale.

(5) Nerespectarea de către participantul profesionist la piaţa financiară nebancară a obligaţiilor de asigurare a securităţii, integrităţii şi confidenţialităţii informaţiilor obţinute în procesul activităţii

se sancţionează cu amendă de la 30 la 150 de unităţi convenţionale.

(6) Neefectuarea de către persoanele care, potrivit legii, sunt licenţiate sau autorizate de Comisia Naţională a Pieţei Financiare a auditului în cazurile prevăzute de legislaţie

se sancţionează cu amendă de la 24 la 300 de unităţi convenţionale.

[Art.304[2] modificat prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

[Art.304[2] modificat prin Legea nr.225 din 15.12.2017, în vigoare 29.12.2017]

Articolul 304[3]. Nerespectarea regulilor privind desfăşurarea activităţilor pe piaţa financiară nebancară

(1) Neexecutarea sau executarea necorespunzătoare de către participanţii la piaţa financiară nebancară a deciziilor Comisiei Naţionale a Pieţei Financiare, împiedicarea în orice mod a exercitării supravegherii şi/sau controlului din partea Comisiei Naţionale a Pieţei Financiare

se sancţionează cu amendă de la 48 la 150 de unităţi convenţionale.

(2) Desfăşurarea activităţilor de către participanţii la piaţa financiară nebancară cu încălcarea cerinţelor stabilite în legislaţie şi cu încălcarea actelor normative ale Comisiei Naţionale a Pieţei Financiare, dacă fapta nu constituie infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 24 la 300 de unităţi convenţionale.

[Art.304[3] modificat prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

[Art.304[3] în redacţia Legii nr.225 din 15.12.2017, în vigoare 29.12.2017]

Articolul 304[4]. Încălcarea prevederilor cu privire la modul de încheiere a unor tranzacţii cu bunurile societăţii comerciale

(1) Încălcarea modului de încheiere a tranzacţiilor de proporţii şi/sau a tranzacţiilor cu conflict de interese, dacă fapta nu constituie infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 300 de unităţi convenţionale.

[Alin.(2) art.304[4] abrogat prin Legea nr.225 din 15.12.2017, în vigoare 29.12.2017]

(3) Achiziţionarea din mijloacele societăţii a instrumentelor financiare ale altor emitenţi la preţuri evident mai mari decît valoarea lor de piaţă sau înstrăinarea instrumentelor financiare ale societăţii la preţuri evident mai mici decît valoarea lor de piaţă în detrimentul societăţii, dacă fapta nu constituie infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 300 de unităţi convenţionale.

[Art.304[4] modificat prin Legea nr.225 din 15.12.2017, în vigoare 29.12.2017]

Articolul 305. Încălcarea regulilor de activitate în domeniul asigurărilor

[Alin.(1)-(2) art.305 abrogate prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

(3) Încheierea contractelor de asigurare cu încălcarea formelor standardizate ale acestora, stabilite în conformitate cu legislaţia,

se sancţionează cu amendă de la 120 la 150 de unităţi convenţionale.

[Alin.(4)-(7) art.305 abrogate prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

(8) Refuzul asigurătorului (reasigurătorului), la solicitarea Comisiei Naţionale a Pieţei Financiare, să pună la dispoziţia acesteia informaţii şi documente necesare în exercitarea funcţiilor ei de supraveghere şi control sau prezentarea acesteia în volum incomplet sau conţinînd date neveridice,

se sancţionează cu amendă de la 18 la 90 de unităţi convenţionale.

[Alin.(9)-(10) art.305 abrogate prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

(11) Nerespectarea de către asigurător (reasigurător) a termenelor legale sau a obligaţiilor de plată a despăgubirilor, indemnizaţiilor şi altor drepturi de asigurare

se sancţionează cu amendă de la 50 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.305 modificat prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]
[Art.305 completat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 306. Încălcarea regulilor de majorare sau de reducere a participaţiilor calificate în capitalul social al asigurătorului (reasigurătorului)

[Art.306 abrogat prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

Articolul 307. Încălcarea regulilor activităţii de intermediere în asigurări şi/sau în reasigurări

[Alin.(1)-(3) art.307 abrogate prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

(4) Acţiunile săvîrşite cu neglijenţă, dezinformare sau alte omisiuni proprii ale brokerului de asigurare şi/sau de reasigurare, dacă aceste acţiuni au adus prejudicii asiguratului (reasiguratului),

se sancţionează cu amendă de la 30 la 150 de unităţi convenţionale.

[Art.307 modificat prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

Articolul 308. Încălcarea modului de determinare a marjei de solvabilitate

[Art.308 abrogat prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

Articolul 309. Încălcarea modului de formare şi de menţinere a rezervelor tehnice

[Art.309 abrogat prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

Articolul 310. Încălcarea legislaţiei privind activitatea asociaţiilor de economii şi împrumut

[Art.310 abrogat prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]
[Art.310 modificat prin Legea nr.23 din 27.02.2020, în vigoare 20.04.2020]

Articolul 310[1]. Încălcarea legislaţiei privind activitatea fondurilor de pensii facultative

(1) Neexecutarea de către administratorul fondului de pensii facultative a obligaţiilor aferente activităţii desfăşurate în cadrul sistemului de pensii facultative, manifestată prin:

a) nerespectarea condiţiilor de licenţiere, a normelor de prudenţă financiară stabilite de Legea nr.198/2020 privind fondurile de pensii facultative şi de actele normative ale Comisiei Naţionale a Pieţei Financiare;

b) nerespectarea formelor de raportare, a termenelor de publicare, neprezentarea sau prezentarea tardivă a rapoartelor şi/sau prezentarea rapoartelor în volum incomplet ori conţinând date eronate, precum şi nerespectarea altor obligaţii referitoare la raportare şi dezvăluire a informaţiei în cazurile prevăzute de lege şi de actele normative ale Comisiei Naţionale a Pieţei Financiare;

c) nerespectarea regulilor de investire a activelor stabilite de lege şi de actele normative ale Comisiei Naţionale a Pieţei Financiare;

d) refuzul la solicitarea Comisiei Naţionale a Pieţei Financiare de a pune la dispoziţia acesteia informaţii şi documente necesare în exercitarea funcţiilor de supraveghere şi control sau prezentarea acestora în volum incomplet ori conţinând date neveridice;

e) nerespectarea termenelor legale sau a obligaţiilor de plată a mijloacelor acumulate în cazurile stabilite de lege şi de actele normative ale Comisiei Naţionale a Pieţei Financiare, inclusiv în cazul transferului participantului la un alt fond de pensii facultative;

f) modificarea comisionului de administrare, a contractului de societate civilă sau a prospectului planului de pensii fără informarea participanţilor în modul prevăzut de actele normative şi de prospectul planului de pensii;

g) nerespectarea obligaţiilor de informare a participanţilor/angajatorului, prevăzute de contractul de administrare fiduciară şi de actele normative ale Comisiei Naţionale a Pieţei Financiare,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Neexecutarea de către depozitarul activelor fondului de pensii facultative a atribuţiilor aferente activităţii desfăşurate în cadrul sistemului de pensii facultative, manifestată prin:

a) realizarea operaţiunilor cu activele fondului de pensii în lipsa instrucţiunilor corespunzătoare din partea administratorului fondului de pensii facultative;

b) ţinerea registrului deţinătorilor de unităţi de fond cu încălcarea actelor normative ale Comisiei Naţionale a Pieţei Financiare;

c) nerespectarea formelor de raportare, neprezentarea sau prezentarea tardivă a rapoartelor şi/sau prezentarea rapoartelor în volum incomplet ori conţinând date eronate, precum şi nerespectarea altor obligaţii de informare prevăzute de lege şi de actele normative ale Comisiei Naţionale a Pieţei Financiare;

d) refuzul la solicitarea Comisiei Naţionale a Pieţei Financiare de a pune la dispoziţia acesteia informaţii şi documente necesare în exercitarea funcţiilor de supraveghere şi control sau prezentarea acestora în volum incomplet ori conţinând date neveridice,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Încălcarea legislaţiei privind activitatea fondurilor de pensii facultative, dacă aceasta nu constituie infracţiune, manifestată prin:

a) prezentarea de către participant sau beneficiar a unor documente false sau întocmite greşit în vederea primirii înainte de termen a mijloacelor acumulate;

b) însuşirea, în temeiul unor documente false sau întocmite greşit, a mijloacelor acumulate în fond;

c) acţiunea intenţionată a administratorului, depozitarului activelor fondului sau entităţii de audit, ce a cauzat prejudicii participanţilor sau beneficiarilor;

d) utilizarea activelor fondurilor de pensii facultative în alte scopuri decât cele prevăzute de lege,

se sancţionează cu amendă de la 50 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 150 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Prezentarea de către actuar a calculelor actuariale, a estimărilor şi a concluziilor incorecte sau inexacte, precum şi divulgarea informaţiei confidenţiale

se sancţionează cu amendă de la 24 la 120 de unităţi convenţionale.

(5) Neaplicarea sau aplicarea necorespunzătoare de către persoanele cu funcţie de răspundere ale administratorului a măsurilor de redresare financiară

se sancţionează cu amendă de la 24 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(6) Efectuarea de către angajator, fără acordul scris al angajatului, a reţinerilor din veniturile pe care i le datorează angajatului pentru contribuţiile datorate de angajat la un fond de pensii

se sancţionează cu amendă de la 50 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(7) Majorarea sau reducerea, fără avizul prealabil al Comisiei Naţionale a Pieţei Financiare, a participaţiei calificate din capitalul social al societăţii de pensii peste sau, respectiv, sub nivelul de 10%, 20%, 33% sau 50% din acţiunile cu drept de vot ale acesteia

se sancţionează cu amendă de la 30 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.310[1] în redacţia Legii nr.96 din 27.04.2023, în vigoare 11.06.2023]

Articolul 310[2]. Încălcarea legislaţiei privind activitatea birourilor istoriilor de credit

[Art.310[2] abrogat prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

Articolul 310[3]. Încălcarea legislaţiei privind activitatea organizaţiilor de creditare nebancară

(1) Nerespectarea de către organizaţia de creditare nebancară a cerinţelor privind elaborarea şi aprobarea regulamentelor interne de activitate, stabilite prin lege,

se sancţionează cu amendă de la 100 la 300 de unităţi convenţionale.

[Alin.(2)-(8) art.310[3] abrogate prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

[Art.310[3] modificat prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]
[Art.310[3] introdus prin Legea nr.23 din 27.02.2020, în vigoare 20.04.2020]

Articolul 311. Încălcarea termenului de restituire a taxei pe valoarea adăugată

Încălcarea termenului stabilit de legislaţie pentru restituirea taxei pe valoarea adăugată de către autoritatea cu atribuţii de administrare fiscală în obligaţia căreia este restituirea taxei pe valoarea adăugată

se sancţionează cu amendă de la 60 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Capitolul XVI
CONTRAVENŢII CE AFECTEAZĂ ACTIVITATEA AUTORITĂŢILOR PUBLICE

Articolul 312. Abuzul de putere sau abuzul de serviciu

(1) Folosirea intenţionată a situaţiei de serviciu într-un mod care contravine intereselor publice sau drepturilor şi intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice şi juridice, dacă fapta nu întruneşte elementele constitutive ale infracţiunii,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a deţine o anumită funcţie sau de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Fapta prevăzută la alin.(1), săvârşită din motive de prejudecată,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 180 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a deţine o anumită funcţie sau de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

[Art.312 modificat prin Legea nr.111 din 21.04.2022, în vigoare 03.07.2022]

Articolul 312[1]. Neasigurarea persoanelor cu dizabilităţi auditive cu un interpret mimico-gestual de către autorităţile publice

Neasigurarea comunicării între autorităţi şi persoanele cu dizabilităţi auditive, după necesitate, cu serviciile acordate de către un interpret mimico-gestual

se sancţionează cu amendă de la 60 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 313. Excesul de putere sau depăşirea atribuţiilor de serviciu

Săvîrşirea unei acţiuni care depăşeşte în mod vădit limitele drepturilor şi atribuţiilor acordate prin lege şi care contravine intereselor publice sau drepturilor şi intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, dacă fapta nu întruneşte elementele constitutive ale infracţiunii,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a deţine o anumită funcţie sau de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 313[1]. Favoritismul

Acordarea în condiţii contrare prevederilor legale de sprijin, preferinţe, privilegii sau crearea avantajelor unor persoane fizice sau juridice, întreprinsă în exerciţiul funcţiei de către agentul public, dacă fapta nu întruneşte elementele constitutive ale infracţiunii,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 72 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate sau de a deţine anumite funcţii pe un termen de la 6 luni la un an.

[Art.313[1] în redacţia Legii nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 313[2]. Nedeclararea sau nesoluţionarea conflictului de interese

(1) Nedeclararea conflictului de interese de către persoana care activează în cadrul unei organizaţii publice în sensul Legii nr.133 din 17 iunie 2016 privind declararea averii şi intereselor personale

se sancţionează cu amendă de la 45 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Nesoluţionarea conflictului de interese în conformitate cu prevederile Legii privind declararea averii şi intereselor personale

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

[Art.313[2] modificat prin Legea nr.130 din 07.10.2021, în vigoare 29.10.2021]

Articolul 313[3]. Excesul de putere privind actele permisive

(1) Tergiversarea nemotivată şi/sau depăşirea perioadei de timp stabilite de lege pentru eliberarea actului permisiv, precum şi eliberarea actului permisiv pe un termen de valabilitate mai mic decît termenul prevăzut de Nomenclatorul actelor permisive, cu excepţia contravenţiei prevăzute la alin.(1[1]),

se sancţionează cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţii de răspundere, cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(1[1]) Depăşirea perioadei stabilite de lege pentru eliberarea actelor permisive în domeniul urbanismului şi construcţiilor, eliberarea actului permisiv în domeniul urbanismului şi construcţiilor pe un termen de valabilitate mai mic decât termenul prevăzut de Nomenclatorul actelor permisive, refuzul nemotivat de eliberare a actului permisiv în domeniul urbanismului şi construcţiilor

se sancţionează cu amendă de la 600 la 900 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 9 luni la un an.

(2) Cererea de a deţine şi/sau eliberarea unui act permisiv care nu este inclus în Nomenclatorul actelor permisive, stabilirea şi/sau aplicarea unei plăţi pentru eliberarea actului permisiv într-un cuantum mai mare decît plata prevăzută de Nomenclatorul actelor permisive, refuzul nemotivat de eliberare a actului permisiv, invocarea şi aplicarea unor cerinţe şi proceduri de eliberare a actelor permisive care nu corespund legii, precum şi retragerea nemotivată a actului permisiv

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţii de răspundere, cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.313[3] modificat prin Legea nr.434 din 28.12.2023, în vigoare 30.01.2024]

Articolul 313[4]. Încălcarea regimului juridic al incompatibilităţilor şi limitărilor aplicabile funcţiei publice sau funcţiei de demnitate publică

Încălcarea regimului juridic al incompatibilităţilor şi limitărilor aplicabile funcţiei publice sau funcţiei de demnitate publică prin:

a) nesoluţionarea în termenul legal a incompatibilităţilor privind funcţia publică, funcţia publică cu statut special, funcţia de demnitate publică sau activitatea alesului local conform legislaţiei ce reglementează statutul acestor persoane şi conform legislaţiei privind declararea şi controlul averii şi a intereselor personale;

b) folosirea în interes privat a simbolurilor oficiale care au legătură cu exercitarea mandatului, a funcţiei publice sau a funcţiei de demnitate publică, admiterea folosirii numelui său însoţit de calitatea de agent public, a vocii ori a semnăturii sale în orice formă de publicitate pentru un agent economic, pentru un produs comercial naţional sau străin contrar prevederilor legislaţiei integrităţii şi ale legislaţiei privind declararea şi controlul averii şi a intereselor personale,

se sancţionează cu amendă de la 50 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 250 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

[Art.313[4] modificat prin Legea nr.130 din 07.10.2021, în vigoare 29.10.2021]

[Art.313[4] în redacţia Legii nr.66 din 24.05.2018, în vigoare 01.06.2018]

Articolul 313[5]. Neluarea măsurilor privind executarea prevederilor Legii privind declararea averii şi a intereselor personale

Neluarea măsurilor privind executarea prevederilor Legii privind declararea averii şi a intereselor personale, manifestată prin:

a) omisiunea suspendării din funcţie a subiectului declarării pe perioada examinării în instanţă a actului de constatare, în cazul în care dispozitivul actului de constatare prevede încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu pentru încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităţilor sau al restricţiilor;

b) omisiunea eliberării din funcţie sau a transferului agentului public angajat în cadrul entităţii publice, încălcînd regimul juridic al restricţiilor în ierarhie prevăzut de legislaţia integrităţii şi legislaţia privind declararea şi controlul averii şi a intereselor personale,

se sancţionează cu amendă de la 120 la 200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

[Art.313[5] modificat prin Legea nr.130 din 07.10.2021, în vigoare 29.10.2021]

[Art.313[5] introdus prin Legea nr.66 din 24.05.2018, în vigoare 01.06.2018]

Articolul 313[6]. Încălcarea regimului juridic al restricţiilor şi limitărilor în legătură cu încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu şi migrarea în sectorul privat al agenţilor publici (pantuflaj)

(1) Nerespectarea restricţiei de angajare, pe parcursul unui an, în cadrul organizaţiilor comerciale şi necomerciale în care agentul public a avut atribuţii directe de supraveghere şi control în decursul unui an înainte de încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu în cadrul entităţii publice, contrar prevederilor legislaţiei integrităţii şi legislaţiei privind declararea şi controlul averii şi a intereselor personale, sau nerespectarea restricţiilor post-angajare pe parcursul altor perioade de timp prevăzute de legislaţia specială care reglementează activitatea anumitor categorii de agenţi publici

se sancţionează cu amendă de la 50 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Nerespectarea restricţiei de încheiere, timp de un an, a contractelor comerciale cu entitatea publică în care a activat anterior agentul public, precum şi a restricţiei de exercitare a atribuţiilor de reprezentare a intereselor persoanelor fizice şi juridice în faţa entităţii publice în care a activat persoana care cade sub incidenţa legislaţiei privind declararea şi controlul averii şi a intereselor personale, pe parcursul ultimului an înainte de încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu în cadrul acestei entităţi,

se sancţionează cu amendă de la 50 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

[Art.313[6] modificat prin Legea nr.130 din 07.10.2021, în vigoare 29.10.2021]

[Art.313[6] introdus prin Legea nr.66 din 24.05.2018, în vigoare 01.06.2018]

Articolul 313[7]. Excesul de putere în cazul documentelor în format electronic

(1) Refuzul unei autorităţi sau instituţii publice de a recepţiona, de a înregistra sau de a examina ori ignorarea unei cereri, reclamaţii, petiţii, sesizări pe motiv că a fost depusă în formă electronică, dacă aceasta întruneşte cerinţele de conţinut şi de formă prevăzute de legislaţia ce reglementează documentele electronice,

se sancţionează cu amendă de la 45 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Omiterea utilizării sistemelor informaţionale automatizate sau a mijloacelor electronice de comunicaţie dedicate, dacă acestea sunt disponibile şi funcţionale, în desfăşurarea procedurii administrative, în procesul de comunicare cu persoanele/instituţiile

vizate sau la prestarea serviciilor din competenţa autorităţii sau instituţiei publice respective, precum şi nerespectarea obligaţiei prevăzute de legislaţie de a emite acte în formă de document electronic, exceptând cazurile prevăzute la art.350,

se sancţionează cu amendă de la 35 la 50 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

[Art.313[7] introdus prin Legea nr.175 din 11.11.2021, în vigoare 10.01.2022]

Articolul 313[8]. Neluarea de către conducătorul entităţii publice a măsurilor de asigurare a integrităţii în cadrul entităţii publice

Neluarea de către conducătorul entităţii publice a măsurilor de asigurare a integrităţii în cadrul entităţii publice stabilite de Legea integrităţii nr.82/2017

se sancţionează cu amendă de la 120 la 200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate sau de a deţine anumite funcţii pe un termen de la 6 luni la un an.

[Art.313[8] introdus prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 314. Tăinuirea unui act de corupţie ori a unui act conex acestuia sau neluarea măsurilor de rigoare

Tăinuirea unui act de corupţie ori a unui act conex acestuia sau neluarea măsurilor de rigoare faţă de funcţionarii din subordine care au săvîrşit astfel de acţiuni

se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 314[1]. Neasigurarea măsurilor de protecţie a avertizorului de integritate

(1) Neluarea de către angajator a măsurilor de asigurare a dezvăluirii practicilor ilegale în cadrul entităţii, prevăzute de Legea nr.122/2018 privind avertizorii de integritate, nerespectarea confidenţialităţii angajaţilor care dezvăluie practici ilegale (divulgarea identităţii avertizorului de integritate) şi neasigurarea măsurilor de protecţie a angajaţilor recunoscuţi în calitate de avertizori de integritate

se sancţionează cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Răzbunarea împotriva avertizorului de integritate

se sancţionează cu amendă de la 100 la 200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

[Art.314[1] în redacţia Legii nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 315. Luarea sau darea de recompensă nelegitimă sau de folos material

(1) Pretinderea, acceptarea sau primirea (luarea), personal sau prin mijlocitor, de către un salariat dintr-o întreprindere, instituţie sau organizaţie, de recompensă nelegitimă sau de folos material pentru îndeplinirea unor lucrări sau pentru prestarea unor servicii în sfera sistemului de învăţământ, comerţului, alimentaţiei publice, transportului, deservirii sociale, comunale, medicale sau de altă natură, lucrări şi servicii ce ţin de obligaţiile de serviciu ale acestui salariat, dacă fapta nu întruneşte elementele constitutive ale infracţiunii,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 300 de unităţi convenţionale cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate sau de a deţine anumite funcţii pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Promisiunea, oferirea sau darea, personal sau prin mijlocitor, de recompense nelegitime sau de foloase materiale destinate salariatului dintr-o întreprindere, instituţie sau organizaţie pentru îndeplinirea unor lucrări sau pentru prestarea unor servicii în sfera sistemului de învăţământ, comerţului, alimentaţiei publice, transportului, deservirii sociale,

comunale, medicale sau de altă natură, lucrări şi servicii ce ţin de obligaţiile de serviciu ale acestui salariat, precum şi instigarea sau organizarea colectării de recompense nelegitime sau de foloase materiale destinate salariatului respectiv, dacă fapta nu întruneşte elementele constitutive ale infracţiunii,

se sancţionează cu amendă de la 50 la 100 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 40 de ore.

[Art.315 în redacţia Legii nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 315[1]. Încălcarea modului de convocare sau organizare a şedinţei organului colegial

(1) Neconvocarea sau neasigurarea organizării şedinţei organului colegial conform legislaţiei sau dispoziţiilor actelor statutare de către conducătorul, secretarul organului colegial sau altă persoană în atribuţiile cărora intră convocarea şi/sau organizarea şedinţei organului colegial, dacă aceasta a determinat prezumţia legală a aprobării tacite a unui act ilegal,

se sancţionează cu amendă de la 50 la 150 de unităţi convenţionale.

(2) Acţiunile specificate la alin.(1) săvîrşite premeditat sau dacă acestea au cauzat daune în proporţii considerabile

se sancţionează cu amendă de la 100 la 250 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a deţine o anumită funcţie sau de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.315[1] introdus prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 316. Neîndeplinirea cerinţelor legitime ale deputatului în Parlament

(1) Neîndeplinirea cerinţelor legitime ale deputatului în Parlament sau împiedicarea desfăşurării activităţii de deputat

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale.

(2) Nerespectarea termenelor de prezentare a informaţiei solicitate de deputatul în Parlament

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale.

Articolul 317. Manifestarea lipsei de respect faţă de instanţa de judecată sau faţă de Curtea Constituţională

(1) Manifestarea lipsei de respect faţă de instanţa de judecată sau faţă de Curtea Constituţională

se sancţionează cu amendă de la 6 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere

(2) Imixtiunea sub diferite forme neprocedurale în activitatea judecătorilor instanţelor de judecată şi ai Curţii Constituţionale, încercarea de a exercita influenţă asupra lor

se sancţionează cu amendă de la 24 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 48 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 318. Neexecutarea hotărîrii instanţei de judecată

(1) Neexecutarea intenţionată sau eschivarea de la executare a hotărîrii instanţei de judecată ori a documentului executoriu menţionat la art.11 lit.c) sau d) din Codul de executare

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale.

(2) Neexecutarea intenţionată sau eschivarea de la executare de către o persoană cu funcţie de răspundere a documentelor indicate la alin.(1) ori împiedicarea executării acestora

se sancţionează cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale.

Articolul 318[1]. Neexecutarea ordinului de restricţie de urgenţă

Neexecutarea intenţionată sau eschivarea de la executarea cerinţelor ordinului de restricţie de urgenţă

se sancţionează cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 45 la 60 de ore sau cu arest contravenţional de la 10 la 15 zile.

[Art.318[1] modificat prin Legea nr.316 din 17.11.2022, în vigoare 09.01.2023]

Articolul 319. Neexecutarea obligaţiilor prevăzute de Codul de executare

(1) Acţiunile (inacţiunile) persoanelor care, fără motive întemeiate, nu îndeplinesc cerinţele executorului judecătoresc în cadrul procedurii de executare sau împiedică executarea documentului executoriu

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale.

(2) Neîndeplinirea obligaţiei de către părţile procedurii de executare de a comunica executorului judecătoresc schimbarea domiciliului sau a sediului, precum şi necomunicarea în termenele prevăzute de Codul de executare a informaţiilor solicitate de executorul judecătoresc în virtutea atribuţiilor sale

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale.

(3) Efectuarea actelor de executare silită de către altă persoană decît executorul judecătoresc

se sancţionează cu amendă de la 45 la 90 de unităţi convenţionale.

Articolul 319[1]. Împiedicarea activităţii Autorităţii Naţionale de Integritate

(1) Neprezentarea, prezentarea tardivă a datelor, a informaţiilor, a înscrisurilor sau a documentelor solicitate de Autoritatea Naţională de Integritate în condiţiile Legii nr.132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Naţională de Integritate şi/sau prezentarea unor date, informaţii, înscrisuri sau documente neautentice

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Neexecutarea actului de constatare al Autorităţii Naţionale de Integritate rămas definitiv

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 210 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 319[2]. Neexecutarea hotărîrilor Curţii de Conturi

Acţiunile sau inacţiunile persoanelor cu funcţii de răspundere care, fără motive întemeiate, nu execută hotărîrile Curţii de Conturi în termenele stabilite de către aceasta

se sancţionează cu amendă de la 120 la 210 unităţi convenţionale.

Articolul 320. Imixtiunea în activitatea Avocatului Poporului şi Avocatului Poporului pentru drepturile copilului

Imixtiunea în activitatea Avocatului Poporului şi Avocatului Poporului pentru drepturile copilului cu scopul de a influenţa deciziile acestora asupra unor sesizări, ignorarea intenţionată de către persoana cu funcţie de răspundere a sesizării şi neîndeplinirea

recomandărilor date de Avocatul Poporului şi Avocatul Poporului pentru drepturile copilului, împiedicarea sub orice altă formă a activităţii acestora

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 321. Încălcarea regulilor de folosire a paşapoartelor diplomatice şi de serviciu ale Republicii Moldova

Deţinerea şi/sau utilizarea ilegală a paşapoartelor diplomatice şi de serviciu ale Republicii Moldova

se sancţionează cu amendă de la 24 la 60 de unităţi convenţionale.

Articolul 322. Încălcarea modului de folosire a simbolurilor publice

(1) Încălcarea cu intenţie a modului de folosire a simbolurilor de stat (stema, drapelul, imnul) ale Republicii Moldova sau ale unui alt stat

se sancţionează cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 21 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Profanarea simbolurilor naţionale ale Republicii Moldova sau ale unui alt stat, altele decît cele indicate la alin.(1), dacă fapta nu constituie infracţiune, sau a simbolurilor teritoriale ori încălcarea cu intenţie a modului de folosire a acestor simboluri

se sancţionează cu amendă de la 9 la 21 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 36 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Încălcarea cu intenţie a modului de folosire a simbolurilor corporative ale organelor centrale de specialitate ale administraţiei publice, a simbolurilor corporative ale altor autorităţi administrative centrale sau ale Forţelor Armate

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 40 de ore, cu amendă de la 9 la 21 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 24 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Utilizarea neautorizată a simbolurilor particulare înregistrate

se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Etalarea sau utilizarea în orice mod a unor însemne neînregistrate în modul stabilit de legislaţia cu privire la simbolurile publice în calitate de simbol naţional, teritorial sau în calitate de simbol corporativ al unui organ central de specialitate al administraţiei publice, de simbol corporativ al altei autorităţi administrative centrale sau al Forţelor Armate

se sancţionează cu amendă de la 9 la 21 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 36 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 323. Acţiunile ilegale faţă de distincţiile de stat

(1) Purtarea şi păstrarea ilegală a distincţiilor de stat ale Republicii Moldova

se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale.

(2) Tranzacţiile ilicite cu distincţii de stat ale Republicii Moldova

se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale.

(3) Falsificarea distincţiilor de stat ale Republicii Moldova

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale.

Articolul 324. Uzurparea de calităţi oficiale

Uzurparea de calităţi oficiale prin folosirea ilegală a uniformei cu însemne distinctive, cu simbolica autorităţilor publice sau cu aspect similar ce ar permite confundarea, dacă nu este însoţită de săvîrşirea unei infracţiuni,

se sancţionează cu amendă de la 18 la 48 de unităţi convenţionale.

Articolul 325. Divulgarea datelor despre măsurile de securitate

(1) Divulgarea datelor despre aplicarea măsurilor de securitate unei persoane ori rudelor apropiate ale acesteia, dacă fapta nu întruneşte elementele constitutive ale infracţiunii,

se sancţionează cu amendă de la 48 la 60 de unităţi convenţionale.

(2) Divulgarea de către o persoană cu funcţie de răspundere din organul care asigură protecţia de stat a victimelor, a martorilor şi a altor persoane care beneficiază de protecţie de stat a informaţiei privind măsurile de protecţie de stat aplicate, dacă fapta nu întruneşte elementele constitutive ale infracţiunii,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 326. Încălcarea prevederilor Legii cadastrului bunurilor imobile şi a prevederilor imperative legate de publicitatea imobiliară din alte acte normative

(1) Încălcarea termenului stabilit pentru depunerea cererii de înregistrare a dreptului asupra bunurilor imobile

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale.

(1^1) Neînregistrarea în termenul stabilit a contractului de vânzare-cumpărare a bunului imobil în construcţie la organele cadastrale teritoriale de către partea care asigură construcţia bunului imobil

se sancţionează cu amendă de la 90 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 210 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(1^2) Neîndeplinirea obligaţiei prevăzute de art.1293 alin.(4) din Codul civil nr.1107/2002 privind înregistrarea arendei terenurilor agricole, încheiată pe un termen de până la 5 ani inclusiv, la primăria localităţii în a cărei rază teritorială se află terenul

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Neasigurarea accesului la bunul imobil pentru executarea de lucrări cadastrale

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale.

(3) Neprezentarea documentelor ce servesc drept temei pentru efectuarea de înregistrări în registrul bunurilor imobile în conformitate cu legislaţia

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale.

(4) Neprezentarea datelor cadastrale actualizate

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale.

(5) Introducerea, modificarea şi radierea din registrul bunurilor imobile, cu încălcarea modului stabilit, a datelor cadastrale, difuzarea şi furnizarea lor fără aprobare

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale.

(6) Furnizarea de date cadastrale în scopuri comerciale fără contract încheiat cu organul cadastral teritorial către persoane juridice care nu fac parte din sistemul organelor cadastrale

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale.

[Art.326 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

[Art.326 modificat prin Legea nr.80 din 05.05.2017, în vigoare 26.05.2017]

Articolul 326[1]. Încălcarea prevederilor Legii privind administraţia publică locală

(1) Aprobarea de către autoritatea administraţiei publice locale a unui act normativ al cărui proiect nu a fost publicat în vederea consultării publice

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Omiterea de către persoana responsabilă a termenului prevăzut de lege privind includerea actelor emise de autorităţile administraţiei publice locale, inclusiv a proceselor-verbale ale şedinţelor consiliului local, a documentelor şi informaţiilor prevăzute de lege, în Registrul de stat al actelor locale

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale.

(3) Împiedicarea accesului liber la şedinţele consiliului local

se sancţionează cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(4) Includerea în Registrul de stat al actelor locale a unui text care diferă de textul actului aprobat de autoritatea competentă

se sancţionează cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(5) Neincluderea pe ordinea de zi a şedinţei consiliului local (raional) de către persoana responsabilă a notificării oficiului teritorial al Cancelariei de Stat

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale.

[Art.326[1] introdus prin Legea nr.161 din 07.07.2016, în vigoare 28.10.2018]

Articolul 327. Încălcarea termenelor de prezentare a dărilor de seamă Agenţiei Rezerve Materiale

(1) Încălcarea termenelor de prezentare a dărilor de seamă Agenţiei Rezerve Materiale

se sancţionează cu amendă de la 10 la 20 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 20 la 40 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Includerea de date false în dările de seamă prezentate Agenţiei Rezerve Materiale

se sancţionează cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 40 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

[Art.327 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 327[1]. Încălcarea regulilor de iniţiere şi desfăşurare a procedurilor de achiziţii publice

(1) Încălcarea termenelor de prezentare a dărilor de seamă Agenţiei Achiziţii Publice

se sancţionează cu amendă de la 2 la 4 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Includerea de date false în dările de seamă şi explicaţiile oficiale pe marginea contestaţiilor prezentate Agenţiei Achiziţii Publice

se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(3) Neplanificarea achiziţiilor publice sau planificarea acestora cu încălcarea prevederilor actelor normative, nepublicarea invitaţiei de participare şi a anunţului de intenţie, divizarea achiziţiei publice prin încheierea unor contracte separate în scopul aplicării altei proceduri de achiziţie decît cea care ar fi fost utilizată conform actelor normative

se sancţionează cu amendă de la 15 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(4) Restricţionarea în orice mod a accesului operatorilor economici la procedura de atribuire a contractelor de achiziţii publice

se sancţionează cu amendă de la 15 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(5) Nesemnarea declaraţiilor de confidenţialitate şi imparţialitate de către membrii grupului de lucru, neîntocmirea proceselor-verbale de deschidere şi evaluare a ofertelor în cadrul procedurilor de achiziţii publice, neexpedierea, în termenele stabilite, pe adresa ofertanţilor a informaţiilor privind rezultatul procedurii de achiziţie sau a altor informaţii prevăzute de actele normative

se sancţionează cu amendă de la 15 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(6) Încălcarea regulilor de întocmire şi păstrare a dosarului de achiziţii publice

se sancţionează cu amendă de la 15 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(7) Refuzul de a transmite Agenţiei Achiziţii Publice informaţiile privind procedurile de achiziţii publice, solicitate de Agenţie în scopul îndeplinirii funcţiilor şi atribuţiilor sale, sau netransmiterea acestora în termenul prevăzut de actele normative ori, după caz, în termenul solicitat

se sancţionează cu amendă de la 15 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(8) Neexecutarea deciziilor Agenţiei Achiziţii Publice emise cu privire la procedurile de achiziţii publice

se sancţionează cu amendă de la 15 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 327^2. Comercializarea ilegală a bunurilor care constituie ajutoare umanitare

[Art.327^2 abrogat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 327^3. Încălcarea regulilor privind acordarea asistenţei sociale

(1) Încălcarea de către structura teritorială de asistenţă socială a termenului de luare a deciziei privind acordarea sau neacordarea prestaţiilor sociale

se sancţionează cu amendă de la 50 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Stabilirea şi acordarea intenţionată de către structura teritorială de asistenţă socială a dreptului la servicii sociale, la ajutor social şi/sau la ajutor pentru perioada rece a anului persoanei care nu întruneşte condiţiile stabilite de lege, dacă prin aceasta a cauzat prejudiciu bugetului de stat în mărime ce depăşeşte 100 de unităţi convenţionale,

se sancţionează cu amendă de la 100 la 200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a deţine anumite funcţii pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.327^3 introdus prin Legea nr.219 din 16.12.2021, în vigoare 01.01.2022]

Articolul 327^4. Comercializarea ilegală a bunurilor care constituie ajutoare umanitare

Comercializarea ilegală a bunurilor care constituie ajutoare umanitare

se sancţionează cu amendă de la 40 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 75 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

[Art.327^4 introdus prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 328. Încălcarea regulilor de păstrare, de completare, de evidenţă şi de folosire a documentelor de arhivă

Încălcarea regulilor de păstrare, de completare, de evidenţă şi de folosire a documentelor de arhivă

se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 329. Distrugerea şi deteriorarea documentelor din Fondul Arhivistic

(1) Distrugerea fără autorizaţia de rigoare a documentelor din Fondul Arhivistic ce se păstrează în arhivele de stat, în alte depozite, în arhivele persoanei juridice

se sancţionează cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Deteriorarea documentelor din Fondul Arhivistic prin eliminarea textului sau a imaginii ori prin inserarea în text sau în imagine a unor modificări sau completări ce nu a avut consecinţe grave

se sancţionează cu amendă de la 30 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 330. Refuzul executării, neexecutarea sau executarea necorespunzătoare de către respondenţi şi deţinătorii surselor de date administrative a obligaţiilor prevăzute de lege privind prezentarea datelor, neprezentarea în termen a datelor sau prezentarea unor date eronate, pentru scopuri statistice

Refuzul executării, neexecutarea sau executarea necorespunzătoare de către respondenţi şi deţinătorii surselor de date administrative a obligaţiilor prevăzute de lege privind prezentarea datelor, neprezentarea în termen a datelor agregate sau a celor individuale, inclusiv a datelor cu caracter personal, în scopul producerii statisticilor oficiale, precum şi prezentarea de date eronate ori în volum incomplet, cu excepţia informaţiei privind convingerile ideologice, apartenenţa politică, antecedentele penale, sănătatea şi viaţa intimă ale persoanei fizice,

se sancţionează cu amendă de la 20 la 50 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 50 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.330 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]
[Art.330 modificat prin Legea nr.175 din 11.11.2021, în vigoare 10.01.2022]
[Art.330 modificat prin Legea nr.12 din 15.02.2019, în vigoare 08.03.2019]
[Art.330 în redacţia Legii nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 330[1]. Împiedicarea activităţii legitime a Consiliului Concurenţei

(1) Prezentarea informaţiei neautentice sau incomplete Consiliului Concurenţei

se sancţionează cu amendă de la 18 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Împiedicarea activităţii legitime a funcţionarilor din cadrul Consiliului Concurenţei, comisă prin neadmiterea controlului, împiedicarea accesului în încăperi ori pe teritoriu sau neprezentarea informaţiei solicitate

se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 330[2]. Încălcarea regulilor de declarare a averii şi intereselor personale

(1) Depunerea tardivă a declaraţiei de avere şi interese personale de către persoana obligată să o depună în condiţiile Legii nr.133 din 17 iunie 2016 privind declararea averii şi intereselor personale

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale.

(2) Nedepunerea declaraţiei de avere şi interese personale de către persoana obligată să o depună

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale.

(3) Neprezentarea sau refuzul prezentării informaţiei privind averea şi veniturile de către membrii familiei şi/sau concubinul/concubina

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale.

Articolul 330[3]. Încălcarea legislaţiei şi a reglementărilor din domeniul ajutorului de stat

Încălcarea legislaţiei şi a reglementărilor din domeniul ajutorului de stat la acordarea, raportarea, utilizarea sau la ţinerea evidenţei ajutoarelor de stat, precum şi neîndeplinirea unei obligaţii sau a unei condiţii impuse printr-o decizie ori prescripţie a Consiliului Concurenţei

se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 90 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 330[4]. Publicarea subiectelor pentru examenele de absolvire a gimnaziului şi de bacalaureat, precum şi a soluţiilor la acestea

Publicarea subiectelor pentru examenele de absolvire a gimnaziului şi de bacalaureat şi/sau a soluţiilor la acestea pînă la începerea examenului respectiv sau pe durata desfăşurării acestuia

se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice, cu amendă de la 150 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu privarea de dreptul de a deţine anumite funcţii sau de dreptul de a desfăşura anumite activităţi pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 330[5]. Încălcarea legislaţiei din domeniul concurenţei

(1) Acţiunile sau inacţiunile persoanelor cu funcţie de răspundere din cadrul autorităţilor şi instituţiilor administraţiei publice centrale şi locale, ale membrilor organelor colegiale, de restrîngere, împiedicare sau denaturare a concurenţei, stabilite prin decizia Consiliului Concurenţei,

se sancţionează cu amendă de la 100 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Neexecutarea în termen sau executarea necorespunzătoare a deciziilor şi prescripţiilor emise de către Consiliul Concurenţei în vederea aplicării legislaţiei din domeniul concurenţei, ajutorului de stat şi publicităţii

se sancţionează cu amendă de la 100 la 200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 150 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.330[5] introdus prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Capitolul XVII
CONTRAVENŢII CE ATENTEAZĂ LA REGIMUL FRONTIEREI DE STAT ŞI REGIMUL DE ŞEDERE PE TERITORIUL REPUBLICII MOLDOVA

Articolul 331. Deteriorarea, nimicirea, permutarea intenţionată a semnelor frontierei de sat, instalarea unor semne de frontieră false

Deteriorarea, nimicirea, permutarea intenţionată a semnelor frontierei de stat, instalarea unor semne de frontieră false

se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale.

Articolul 332. Încălcarea regimului frontierei de stat, a regimului zonei de frontieră, a regimului punctelor de trecere a frontierei de stat şi a regulilor de trecere a frontierei de stat

(1) Încălcarea regimului frontierei de stat, a regimului zonei de frontieră, a regimului punctelor de trecere a frontierei de stat şi a regulilor de trecere a frontierei de stat

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 9 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Trecerea frontierei de stat prin punctele de trecere a frontierei de stat fără paşaport sau fără autorizaţie din partea autorităţilor respective

se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 332[1]. Încălcarea regulilor de transportare a străinilor şi a obligaţiei de a prezenta datele privind pasagerii transportaţi

(1) Aducerea de către transportatori în Republica Moldova a cetăţenilor străini sau apatrizilor care nu au viză valabilă sau, după caz, permis de şedere valabil şi un document valabil de trecere a frontierei de stat, recunoscut sau acceptat de Republica Moldova, dacă legislaţia în vigoare sau tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte nu prevăd altfel,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Refuzul transportatorului de a asigura transportarea imediată a cetăţenilor străini sau apatrizilor în condiţiile prevăzute la alin.(1) la locul de îmbarcare sau în alt loc pe care cetăţenii străini sau apatrizii îl acceptă şi în care sînt acceptaţi ori refuzul suportării cheltuielilor de cazare şi întreţinere, precum şi altor cheltuieli aferente returnării acestora,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Netransmiterea, transmiterea incompletă sau eronată de către transportatori, la cerere, către Poliţia de Frontieră a datelor cu privire la pasagerii pe care îi vor transporta către un punct autorizat de trecere a frontierei de stat prin care aceştia vor intra/ieşi în/din Republica Moldova,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.332[1] modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 333. Încălcarea regulilor de şedere în Republica Moldova

(1) Încălcarea de către cetăţenii străini sau de către apatrizi a regulilor de şedere în Republica Moldova prin nepărăsirea teritoriului ţării la expirarea termenului de aflare sau de şedere acordat

se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale.

(2) Încălcarea de către cetăţenii străini sau de către apatrizi a regulilor de şedere în Republica Moldova manifestată prin utilizarea documentelor neautentice, prin declararea de date false în vederea obţinerii vizei sau actelor de identitate

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale.

(3) Nerespectarea de către cetăţenii străini sau de către apatrizi a termenului de depunere la autoritatea competentă pentru străini a cererii de acordare/prelungire a dreptului de şedere

se sancţionează cu amendă în mărime de la 18 la 30 de unităţi convenţionale.

(4) Nedeclararea de către cetăţenii străini sau de către apatrizi la autorităţile competente, în termenul stabilit de legislaţie, a faptului intrării pe teritoriul Republicii Moldova pentru a fi luaţi în evidenţă, cu excepţia celor cărora le-a fost autorizată intrarea,

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale. Sancţiunea respectivă nu se aplică faţă de posesorii documentelor de călătorie eliberate de autorităţile străine domiciliaţi în localităţile din stînga Nistrului (Transnistria).

(4^1) Nedeclararea de către cetăţenii străini în termen de 15 zile despre schimbarea documentului de călătorie, precum şi despre pierderea, furtul, deteriorarea documentului de călătorie/permisului de şedere/buletinului de identitate pentru apatrizi sau orice modificare intervenită în starea civilă şi în datele cu caracter personal, în special schimbarea numelui, prenumelui, cetăţeniei, domiciliului şi/sau reşedinţei, încheierea, desfacerea ori anularea căsătoriei,

se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale.

(4^2) Nerespectarea de către cetăţenii străini a obligaţiei de a avea în permanenţă asupra lor permisul de şedere sau buletinul de identitate pentru apatrizi, de a nu-l înstrăina şi de a-l prezenta la solicitarea organelor abilitate ori de cîte ori li se solicită acesta

se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale.

(4^3) Reţinerea documentului de călătorie al unui cetăţean străin sau a permisului de şedere, sau a buletinului de identitate pentru apatrizi de către persoane neautorizate

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Sancţiunea prevăzută la alin.(1) nu se aplică faţă de cetăţenii străini care părăsesc benevol teritoriul Republicii Moldova în termen de 15 zile după expirarea termenului de aflare sau de şedere acordat sau faţă de posesorii documentelor de călătorie care sînt domiciliaţi în localităţile din stînga Nistrului (Transnistria).

(6) Facilitarea sub orice formă a şederii ilegale a cetăţenilor străini pe teritoriul Republicii Moldova, dacă aceasta nu constituie infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 100 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 250 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.333 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 334. Încălcarea regulilor de plasare în cîmpul muncii a cetăţenilor străini sau a apatrizilor

(1) Plasarea în cîmpul muncii a cetăţenilor străini sau a apatrizilor, aflaţi provizoriu în Republica Moldova, fără permis de şedere în scop de muncă eliberat în modul stabilit de legislaţie

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice pentru fiecare angajat ilegal.

(2) Desfăşurarea activităţii de muncă de către cetăţeni străini sau apatrizi, aflaţi provizoriu în Republica Moldova, fără permis de şedere în scop de muncă eliberat în modul stabilit de legislaţie

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale.

(3) Obţinerea, la cererea persoanei cu funcţie de răspundere, a permisului de şedere în scop de muncă eliberat pe numele unui cetăţean străin sau al unui apatrid, aflat provizoriu în Republica Moldova, fără angajarea acestuia în cîmpul muncii

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 334[1]. Încălcarea regulilor de aflare în custodie publică

Încălcarea regulilor de aflare în custodie publică, manifestată prin părăsirea neautorizată de către cetăţeanul străin sau de către apatrid a Centrului de Plasament Temporar al Străinilor în timpul aflării în custodie publică sau în timpul escortării acestuia în/din Centru,

se sancţionează cu arest contravenţional de pînă la 15 zile.

Capitolul XVIII
CONTRAVENŢII CE ATENTEAZĂ LA MODUL DE ADMINISTRARE. CONTRAVENŢII ÎN DOMENIUL SUPRAVEGHERII PIEŢEI, METROLOGIEI, STANDARDIZĂRII ŞI PROTECŢIEI CONSUMATORILOR

Articolul 335. Samavolnicia

Samavolnicia, adică exercitarea în mod arbitrar a unui drept efectiv sau presupus prin încălcarea ordinii stabilite de legislaţie, dacă fapta nu constituie infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 18 la 24 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

[Art.335 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 336. Nesubordonarea cu rea-voinţă dispoziţiei sau cererii legitime a colaboratorului organelor de ocrotire a normelor de drept

(1) Nesubordonarea cu rea-voinţă dispoziţiei sau cererii legitime a procurorului, a ofiţerului de urmărire penală, a ofiţerului de informaţii şi securitate, a angajatului cu statut special al Ministerului Afacerilor Interne, a altei persoane, aflate în exerciţiul funcţiunii sau al datoriei obşteşti de asigurare a securităţii statului, de menţinere, asigurare şi restabilire a ordinii publice, de asigurare a siguranţei circulaţiei rutiere, de executare a hotărârilor instanţei de judecată şi a documentelor executorii şi de combatere a criminalităţii,

se sancţionează cu amendă de la 24 la 36 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 30 la 60 de ore.

(2) Acţiunile prevăzute la alin.(1) însoţite de violenţă fizică sau de manifestare în orice mod a ameninţării cu aplicarea violenţei, inclusiv verbale,

se sancţionează cu amendă de la 40 la 60 de unităţi convenţionale, cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 70 de ore sau cu arest contravenţional de la 3 la 5 zile.

[Art.336 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 336[1]. Imixtiunea în procesul contravenţional

(1) Imixtiunea, sub orice formă, în activitatea agentului constatator cu scopul de a împiedica exercitarea atribuţiilor funcţionale

se sancţionează cu amendă de la 24 la 36 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 30 la 60 de ore.

(2) Acţiunile prevăzute la alin.(l) săvîrşite cu folosirea situaţiei de serviciu, dacă aceasta nu constituie infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 50 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a deţine anumite funcţii sau de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.336[1] introdus prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 337. Neluarea de măsuri pentru înlăturarea încălcării legislaţiei

Neluarea de măsuri pentru înlăturarea încălcării legislaţiei, indicate în raportul autorităţii abilitate cu lichidarea cauzelor care au generat direct sau care au condiţionat astfel de încălcări, precum şi răspunsul tardiv dat la raport sau la informaţia prezentată de această autoritate

se sancţionează cu amendă de la 21 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 338. Folosirea ilegală a semnelor aflate sub protecţia tratatelor internaţionale

Folosirea ilegală a emblemei Crucii Roşii şi a denumirii „Crucea Roşie", a însemnelor care pot fi identificate cu emblema Crucii Roşii

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 339. Încălcarea legislaţiei privind regimul actelor de stare civilă

(1) Tăinuirea naşterii ori a decesului sau declararea naşterii ori a decesului cu încălcarea condiţiilor sau a termenelor prevăzute de legislaţie

se sancţionează cu amendă de la 9 la 21 de unităţi convenţionale.

(2) Înhumarea sau incinerarea cadavrului fără înregistrarea decesului la organul de stare civilă sau la autoritatea abilitată prin lege în acest sens

se sancţionează cu amendă de la 9 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Deteriorarea intenţionată sau pierderea formularelor certificatelor de stare civilă, precum şi a altor acte care se păstrează la organul de stare civilă

se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 15 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(4) Omiterea asigurării integrităţii şi a securităţii registrelor şi a formularelor certificatelor de stare civilă, potrivit normelor de păstrare şi de evidenţă a acestora,

se sancţionează cu amendă de la 15 la 27 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 36 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

[Art.339 modificat prin Legea nr.80 din 05.05.2017, în vigoare 26.05.2017]

Articolul 339[1]. Încălcarea legislaţiei privind actele de identitate din sistemul naţional de paşapoarte

Neprezentarea nejustificată a actelor de identitate la cererea reprezentanţilor oficiali ai autorităţilor competente de către titularul actului de identitate în a cărui privinţă a fost pornit proces contravenţional sau penal

se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale.

[Art.339[1] introdus prin Legea nr.35 din 02.03.2023, în vigoare 06.07.2023]

Articolul 340. Comunicarea de date false pentru a fi înscrise în actele de identitate

Comunicarea de date false pentru a fi înscrise în actele de identitate

se sancţionează cu amendă de la 24 la 42 de unităţi convenţionale.

Articolul 341. Ridicarea ilegală de către o persoană cu funcţie de răspundere a buletinului de identitate

Ridicarea ilegală de către o persoană cu funcţie de răspundere a buletinului de identitate, luarea sau predarea acestuia drept garanţie

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale.

Articolul 342. Chemarea intenţionat falsă a serviciilor specializate

Chemarea intenţionat falsă a serviciului de salvatori şi pompieri, a poliţiei, a serviciului de ajutor medical urgent, a altor servicii specializate

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

[Art.342 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 343. Transmiterea sau tentativa de a transmite către deţinuţi obiecte, substanţe, produse interzise

[Art.343 abrogat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 344. Încălcarea cerinţelor stabilite în actele normative privind producerea, depozitarea, punerea la dispoziţie pe piaţă şi comercializarea produselor, privind prestarea serviciilor şi încălcarea regulilor de protecţie a consumatorilor

(1) Încălcarea cerinţei generale de siguranţă a produselor prin:

a) punerea la dispoziţie pe piaţă de către producător (importator) şi/sau de către distribuitor a produselor care nu corespund cerinţei generale de siguranţă

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

b) omiterea asigurării de către producător (importator) şi/sau de către distribuitor, prin intermediul produsului sau al ambalajului, a consumatorilor cu informaţii care ar permite să fie evaluate riscurile pe care le prezintă un produs pe parcursul perioadei sale de utilizare, ce poate fi prevăzută în mod rezonabil, ori pe durata termenului de valabilitate, atunci cînd aceste riscuri nu sînt imediat perceptibile de către consumatori fără avertizările corespunzătoare,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 180 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

c) omiterea întreprinderii de către producător (importator) a acţiunilor prescrise de legislaţie sau a celor necesare pentru evitarea riscurilor pe care le prezintă produsele pentru consumatori, inclusiv retragerea de pe piaţă a produselor, avertizarea adecvată şi eficientă a consumatorilor, recuperarea produselor de la consumatori în a căror privinţă organul de control sau specialiştii proprii au constatat că nu corespund cerinţei generale de siguranţă

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

d) omiterea întreprinderii de către distribuitor a acţiunilor prescrise de legislaţie sau a celor necesare pentru evitarea riscurilor pe care le prezintă produsele pentru consumatori, inclusiv păstrarea şi prezentarea documentelor (informaţiilor) necesare pentru determinarea originii produselor, precum şi distribuirea produselor despre care au cunoştinţă sau pe care, în baza informaţiilor deţinute şi în calitate de specialişti, ar fi trebuit să le considere neconforme cerinţei generale de siguranţă,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

e) omiterea informării imediate de către producător (importator) şi/sau de către distribuitor a autorităţii competente despre acţiunile întreprinse în scopul prevenirii riscurilor pentru consumator

se sancţionează cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea cerinţelor stabilite în actele normative prin:

[Lit.a) alin.(2) art.344 abrogată prin Legea nr.208 din 17.11.2016, în vigoare 16.03.2017]

b) introducerea pe piaţă şi punerea la dispoziţie pe piaţă a produselor, precum şi prestarea serviciilor cu încălcarea cerinţelor esenţiale stabilite în reglementările tehnice aplicabile, prin: folosirea şi aplicarea incorectă a marcajului CE în ceea ce priveşte forma, mărimea, vizibilitatea, lizibilitatea, caracteristica marcajului de conformitate CE de a nu putea fi şters, precum şi folosirea şi aplicarea incorectă a altor marcaje suplimentare, prevăzute în reglementarea tehnică aplicabilă; neprezentarea declaraţiei de conformitate sau neînsoţirea produsului cu acest document în situaţia în care reglementarea tehnică aplicabilă prevede acest lucru; întocmirea declaraţiei de conformitate cu încălcarea cerinţelor stabilite de reglementarea tehnică aplicabilă; neprezentarea documentaţiei tehnice pentru produs sau necorespunderea documentaţiei tehnice prezentate cu prevederile reglementării tehnice aplicabile; neînscrierea numărului de identificare al organismului de evaluare a conformităţii notificat alături de marcajul CE atunci cînd reglementarea tehnică aplicabilă prevede acest lucru

se sancţionează cu amendă de la 45 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

c) importul, punerea la dispoziţie pe piaţă a produselor, prestarea serviciilor fără prezentarea informaţiei complete, veridice şi corecte în limba română; neprezentarea de către producător (ambalator) a informaţiilor despre denumirea produsului, denumirea şi marca producătorului, denumirea importatorului, adresa acestora (numărul de telefon, după caz), despre masa/volumul, lungimea, aria, principalele caracteristici calitative, compoziţia, aditivii folosiţi, eventualele riscuri, despre modul de utilizare, de manipulare, de depozitare, de conservare sau de păstrare, despre contraindicaţii, precum şi despre valoarea energetică şi nutritivă a produselor alimentare preambalate; neindicarea ţării producătoare, a termenului de garanţie, duratei de funcţionare, termenului de valabilitate şi datei fabricării, în conformitate cu reglementările tehnice şi standardele naţionale în vigoare,

se sancţionează cu amendă de la 15 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 270 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

d) neasigurarea de către vînzător şi de către prestator a respectării condiţiilor tehnice stabilite de producător pentru produs; sau

e) folosirea de către prestator a produselor şi procedurilor ofensive şi/sau necertificate şi neanunţarea imediată a autorităţii competente, precum şi a producătorului, despre existenţa oricărui produs, folosit la prestarea serviciului, de care are cunoştinţă că este periculos şi/sau falsificat (contrafăcut); sau

f) neasigurarea prestării serviciilor (în cazul în care serviciile conţin elemente vorbite sau textuale scrise) în limba română; sau

g) nestabilirea de către producător, în documentul normativ, a termenului de valabilitate al produselor alimentare, articolelor de parfumerie, articolelor cosmetice, medicamentelor, articolelor chimice de uz casnic şi al altor produse; sau

h) neinformarea consumatorului despre preţul produsului (în cazul produselor preambalate – preţul pentru o unitate de măsură şi preţul de vînzare a cantităţii preambalate)

şi neoferirea informaţiilor specificate la lit.c), a datelor despre certificarea conformităţii sau a declaraţiei de conformitate, dacă legislaţia prevede aceasta, precum şi neasigurarea consumatorului cu cartea tehnică ori cu instrucţiunile de folosire, instalare, exploatare, întreţinere, elaborate de producător; sau

i) neprezentarea în limba română a informaţiilor despre produsele şi serviciile oferite consumatorului, inclusiv neprezentarea lor verbală şi în cartea tehnică, în instrucţiunile de folosire, instalare, exploatare, întreţinere ori în altă documentaţie de însoţire; sau

j) neindicarea, în informaţiile despre serviciile prestate conform reglementărilor în vigoare, a categoriei calitative a serviciului, a termenului de prestare, a termenului de garanţie, a tarifelor, a eventualelor riscuri şi a datelor despre certificarea conformităţii sau despre declaraţia de conformitate, dacă legislaţia prevede aceasta,

se sancţionează cu amendă de la 15 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 108 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

k) neasigurarea de către vînzător, producător a reparaţiei şi deservirii tehnice a produselor de folosinţă îndelungată, precum şi neasigurarea cu piese de schimb necesare pe durata de funcţionare stabilită de lege

se sancţionează cu amendă de la 25 la 50 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Încălcarea regulilor privind protecţia consumatorilor prin:

a) lipsa registrului de reclamaţii sau neafişarea acestuia la loc vizibil pentru consumatori, neînregistrarea de către vînzător, prestator a reclamaţiei consumatorului, refuzul nejustificat de a prezenta (înmâna) registrul de reclamaţii, nesoluţionarea reclamaţiei în termenele stabilite de lege;

b) neafişarea la vedere de către vînzător, prestator a adresei şi a numărului de telefon al autorităţii abilitată cu funcţie de protecţie a consumatorului, a informaţiei despre termenul de garanţie al produselor, al serviciilor, despre obligativitatea, în cazul examinării reclamaţiei, a prezenţei bonului de casă sau a unui alt document care să confirme cumpărarea produsului, prestarea serviciului;

c) neafişarea la vedere de către vînzător, prestator, inclusiv în cazul în care desfăşoară activitate comercială în afara locului autorizat, a denumirii lor sau a licenţei, dacă obligativitatea acesteia este prevăzută de legislaţie, a programului de lucru, precum şi nerespectarea acestuia

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

d) utilizarea de către comerciant a practicilor comerciale incorecte (înşelătoare şi/sau agresive) care denaturează sau sînt susceptibile să denatureze în mod esenţial comportamentul economic al consumatorului mediu la care ajung sau căruia li se adresează ori al membrului mediu al unui grup, în cazul cînd practicile comerciale sînt adresate unui anumit grup de consumatori,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

e) neprezentarea de către comerciant, la solicitarea consumatorului, a unui exemplar al contractului cu clauze contractuale standard pe care îl propune

se sancţionează cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

(4) Încălcarea cerinţelor legislaţiei privind contractele de credit pentru consumatori prin:

a) neprezentarea sau prezentarea necompletă a informaţiei standard care trebuie inclusă în publicitate sau a informaţiei precontractuale referitoare la contractul de credit pentru consumatori

se sancţionează cu amendă de la 300 la 350 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 450 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

b) neincluderea în contract a informaţiilor standard obligatorii referitoare la contractul de credit pentru consumatori

se sancţionează cu amendă de la 300 la 350 de unităţi contravenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 400 la 450 de unităţi contravenţionale aplicată persoanei juridice;

c) neinformarea, în termen de 7 zile calendaristice, referitor la respingerea cererii de creditare ca rezultat al consultării bazei de date, precum şi la identitatea acestei baze,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

d) neinformarea în legătură cu orice modificare a ratei dobînzii aferente creditului înainte ca modificarea să intre în vigoare

se sancţionează cu amendă de la 300 la 350 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 400 la 450 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

e) majorarea sau aplicarea nejustificată a comisioanelor, a taxelor, altele decît cele prevăzute în contractul de credit; sau

f) lipsa notificării în cazul modificării costurilor creditului potrivit condiţiilor contractuale; sau

g) neindicarea în mod expres în contract a modului de calcul al dobînzii, cu precizarea periodicităţii şi/sau a condiţiilor în care survine modificarea ratei dobînzii flotante; sau

h) încălcarea cerinţelor privind stabilirea ratei dobînzii sau a regulilor de calculare a dobînzii anuale efective pentru contractele de credit pentru consumatori, precum şi calculul incomplet sau eronat al acesteia,

se sancţionează cu amendă de la 300 la 350 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 450 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Încălcarea cerinţelor faţă de încheierea şi executarea contractelor la distanţă privind serviciile financiare de consum prin:

a) neprezentarea tipului de serviciu financiar înaintea încheierii unui contract la distanţă cu un consumator, precum şi necomunicarea termenelor şi condiţiilor contractuale şi a informaţiilor prealabile, cu excepţia cazurilor prevăzute la alin.(6) din prezentul articol şi la art.293^2 alin.(4),

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere sau cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

b) nerambursarea de către furnizor, în termen de 30 de zile calendaristice, a sumelor primite conform contractului încheiat la distanţă în cazul revocării contractului, cu excepţia sumelor pentru serviciul financiar prestat efectiv,

se sancţionează cu amendă de la 15 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere sau cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

c) utilizarea mijloacelor de comunicare la distanţă altele decît sistemul automatizat de apel fără intervenţie umană de tip automat de apel, telecopiator sau fax, în cazul comunicărilor nesolicitate, dacă există un refuz evident din partea consumatorului; sau

d) livrarea către consumator a unui serviciu financiar la distanţă contra plată, fără o solicitare prealabilă din partea acestuia, dacă această livrare presupune efectuarea unei plăţi imediate sau ulterioare,

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere sau cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(6) Necomunicarea de către prestatorul serviciilor de plată a termenelor şi condiţiilor contractuale, a informaţiilor prealabile aferente serviciilor de plată prevăzute de legislaţia cu privire la încheierea şi executarea contractelor la distanţă privind serviciile financiare de consum, şi anume:

a) unde este cazul, a notificării care să indice că serviciul este legat de instrumente ce implică riscuri speciale asociate trăsăturilor lor specifice sau a operaţiunilor care trebuie executate, sau al cărui cost depinde de fluctuaţiile de pe pieţele financiare care nu se află sub controlul prestatorului serviciilor de plată şi nu poate fi prezentată o estimare a evoluţiei viitoare raportată la performanţele statistice precedente;

b) a informaţiei privind existenţa sau posibilitatea existenţei unor taxe şi costuri suplimentare care nu se achită prin intermediul prestatorului de servicii de plată sau care nu sînt impuse de acesta;

c) a limitei de timp sau a datei pînă la care informaţiile furnizate sînt valabile;

d) a modalităţilor de plată şi de executare a serviciului de plată;

e) a oricărui cost suplimentar pentru consumator, rezultat din utilizarea de către acesta a mijloacelor de comunicare la distanţă, dacă astfel de costuri adiţionale se percep de către prestatorul de servicii de plată;

f) a informaţiei privind existenţa sau lipsa dreptului de revocare şi, în cazul în care acest drept există, a termenului şi a condiţiilor de exercitare a acestuia, inclusiv a informaţiilor privind sumele pe care consumatorul trebuie să le plătească pentru serviciul de plată prestat în mod efectiv, precum şi a consecinţelor ce decurg din neexecutarea acestui drept;

g) a modalităţilor practice de exercitare a dreptului de revocare a contractului înainte de termen, a adresei poştale la care poate fi depusă sau expediată notificarea privind revocarea contractului, precum şi a numărului de fax sau a adresei electronice la care aceasta poate fi expediată;

h) a informaţiei privind existenţa unor fonduri de garantare sau a altor mecanisme de compensare, altele decît cele prevăzute prin lege,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere sau cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(7) Încălcarea cerinţelor de informare pentru alte contracte decît contractele negociate în afara spaţiilor comerciale şi contractele la distanţă prin:

a) neprezentarea sau prezentarea incompletă a informaţiei precontractuale pentru alte contracte decît contractele negociate în afara spaţiilor comerciale şi contractele la distanţă

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

b) necomunicarea principalelor caracteristici ale produselor sau serviciilor în mod corespunzător cu mijlocul de comunicare utilizat şi cu produsele sau serviciile în cauză

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

c) necomunicarea informaţiei referitoare la preţul total al produselor sau serviciilor cu toate taxele incluse ori, în cazul în care preţul nu poate fi calculat din timp dată fiind natura produselor sau a serviciilor, la modalitatea de calcul al preţului, precum şi la costurile suplimentare de transport, de livrare sau la taxele poştale, ori, în cazul în care acestea nu pot fi calculate din timp, neindicarea faptului că aceste costuri suplimentare ar putea fi suportate de consumator

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(8) Încălcarea cerinţelor de informare pentru contractele negociate în afara spaţiilor comerciale şi cele la distanţă prin:

a) neprezentarea sau prezentarea incompletă a informaţiei precontractuale pentru contractele negociate în afara spaţiilor comerciale şi cele la distanţă

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

b) necomunicarea principalelor caracteristici ale produselor sau serviciilor în mod corespunzător cu mijlocul de comunicare utilizat şi cu produsele sau serviciile în cauză

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

c) necomunicarea informaţiei referitoare la preţul total al produselor sau serviciilor cu toate taxele incluse, la costurile suplimentare de transport, de livrare, la taxele poştale sau de orice altă natură ori, în cazul în care acestea nu pot fi calculate din timp, neindicarea faptului că aceste costuri suplimentare ar putea fi suportate de consumator

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

d) necomunicarea informaţiei privind costul de utilizare a mijloacelor de comunicare la distanţă în vederea încheierii contractului, atunci cînd este calculat pe baza unui alt tarif decît tariful de bază,

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

e) necomunicarea informaţiei privind modalităţile de plată, livrare şi executare, privind data pînă la care sau termenul în care comerciantul se angajează să livreze produsele sau să presteze serviciile

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

f) necomunicarea informaţiei privind existenţa şi condiţiile aferente avansurilor sau altor garanţii financiare care trebuie plătite sau oferite de consumator la cererea comerciantului

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

g) necomunicarea informaţiei privind existenţa sau lipsa dreptului de revocare şi, dacă acest drept există, privind termenul şi condiţiile de exercitare a acestuia, inclusiv a informaţiilor despre faptul că consumatorul va trebui să suporte costul aferent returnării produselor în caz de revocare, iar pentru contractele la distanţă – dacă, prin însăşi natura lor, produsele nu pot fi, în mod normal, returnate prin poştă – costul aferent returnării produselor; necomunicarea informaţiei că consumatorul nu va beneficia de un drept de revocare, a consecinţelor ce decurg din neexecutarea acestui drept sau a circumstanţelor în care consumatorul îşi pierde dreptul de revocare

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(9) Nerambursarea sau rambursarea, cu depăşirea termenului de 14 zile de la data la care este informat despre decizia de revocare a contractului, de către comerciant a sumelor pe care le-a primit drept plată din partea consumatorului

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(10) Încălcarea cerinţelor legislaţiei în vigoare privind indicarea categoriei de clasificare a structurii de primire turistică prin:

a) afişarea de către structura de primire turistică a categoriei de clasificare fără a deţine certificat de clasificare emis în condiţiile Legii nr.352/2006 cu privire la organizarea şi desfăşurarea activităţii turistice în Republica Moldova

se sancţionează cu amendă de la 40 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere;

b) afişarea repetată, pe parcursul unui an, de către structura de primire turistică a categoriei de clasificare fără a deţine certificat de clasificare

se sancţionează cu amendă de la 80 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

[Art.344 completat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]
[Art.344 completat prin Legea nr.91 din 11.06.2020, în vigoare 26.07.2020]
[Art.344 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]
[Art.344 modificat prin Legea nr.94 din 31.05.2018, în vigoare 29.06.2018]
[Art.344 modificat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 344[1]. Încălcarea cerinţelor legislaţiei referitoare la contractele privind cazarea periodică, contractele privind produsul de vacanţă pe termen lung, contractele de intermediere a produsului de vacanţă, contractele de intermediere a participării la un sistem de schimb şi la contractele de servicii turistice*

(1) Încălcarea cerinţelor legislaţiei referitoare la contractele privind cazarea periodică, contractele privind produsul de vacanţă pe termen lung, contractele de intermediere a produsului de vacanţă şi contractele de intermediere a participării la un sistem de schimb prin:

a) neprezentarea sau prezentarea necompletă a informaţiei precontractuale referitoare la contractele privind cazarea periodică, contractele privind produsul de vacanţă pe termen lung, contractele de intermediere a produsului de vacanţă şi contractele de intermediere a participării la un sistem de schimb

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 72 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

b) neincluderea în contract a informaţiilor standard obligatorii referitoare la contractele privind cazarea periodică, contractele privind produsul de vacanţă pe termen lung, contractele

de intermediere a produsului de vacanţă şi contractele de intermediere a participării la un sistem de schimb

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

c) necomunicarea informaţiei privind dreptul de revocare, a termenului şi a condiţiilor de exercitare a acestuia, a informaţiilor privind interzicerea plăţilor în avans

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea cerinţelor legislaţiei privind contractele de servicii turistice, prin:

a) neprezentarea sau prezentarea necompletă a informaţiei preliminare la încheierea contractului de servicii turistice

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 72 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.344[1] modificat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

[Art.344[1] introdus prin Legea nr.200 din 28.07.2016, în vigoare 30.03.2017]

Articolul 345. Încălcarea regulilor din domeniul metrologiei

(1) Încălcarea regulilor din domeniul metrologiei prin:

a) introducerea pe piaţă, darea în folosinţă sau utilizarea la măsurări a mijloacelor de măsurare în domeniile sănătăţii publice, ordinii şi siguranţei publice, protecţiei mediului, protecţiei consumatorilor, perceperii taxelor şi a impozitelor, corectitudinii tranzacţiilor comerciale, fără următoarele dovezi sau cu dovezile falsificate, după caz:

– marcajul aprobării de model;

– marcajul CE şi marcajul metrologic suplimentar;

– marcajul de verificare metrologică;

– marcajul de verificare metrologică iniţială CE;

– certificatul de aprobare de model;

– certificatul de etalonare,

ori fără buletinul de verificare metrologică sau cu buletinul de verificare metrologică cu termenul de valabilitate expirat,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 la 140 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

b) introducerea pe piaţă a produselor preambalate care nu sînt marcate cu litera „e” şi pe care nu este indicată masa nominală sau volumul nominal al produsului, de asemenea a sticlelor utilizate ca recipiente de măsură care nu sînt marcate cu semnul „ɜ” (epsilon inversat) de către producător ori sînt marcate cu semnul „ɜ” falsificat,

se sancţionează cu amendă de la 80 la 140 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

c) depozitarea şi/sau introducerea pe piaţă a produselor preambalate ce nu corespund cerinţelor şi verificărilor prevăzute în regulamentele generale de metrologie legală, aprobate de Guvern,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 la 140 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

d) introducerea pe piaţă de către producător sau reprezentantul autorizat al acestuia şi/sau darea în folosinţă a mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal fără asigurarea reparaţiei acestora

se sancţionează cu amendă de la 80 la 140 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

e) introducerea pe piaţă de către producător, reprezentantul autorizat al acestuia ori de către importator sau folosirea pe piaţă a mijloacelor de măsurare, altele decît cele care se supun controlului metrologic legal, care nu corespund exigenţelor prescrise şi pentru care nu a fost asigurată trasabilitatea măsurărilor prin etalonare

se sancţionează cu amendă de la 60 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 la 140 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

f) repararea, montarea şi darea în folosinţă a mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal, preambalarea produselor, producerea şi/sau importul sticlelor utilizate ca recipiente de măsură, înainte de depunerea notificării şi confirmarea recepţionării acesteia de către Institutul Naţional de Metrologie

se sancţionează cu amendă de la 60 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 la 140 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

g) refuzul de a motiva pertinenţa şi siguranţa de către responsabilii de publicarea sau de transmiterea rezultatelor măsurărilor, oferirea către public a unor rezultate ale măsurării false sau înşelătoare

se sancţionează cu amendă de la 60 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 la 140 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Încălcarea regulilor din domeniul metrologiei prin:

a) utilizarea unor unităţi de măsură ilegale în domeniile de interes public

se sancţionează cu amendă de la 60 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 100 la 160 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

b) efectuarea de măsurări în domenii de interes public ce sînt neconforme reglementărilor tehnice şi documentelor normative în domeniul metrologiei, efectuarea de măsurări ale căror rezultate nu sînt trasabile la etaloanele naţionale sau la cele de referinţă ale Republicii Moldova, sau la cele ale altor ţări care sînt trasabile la etaloanele internaţionale

se sancţionează cu amendă de la 60 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 100 la 160 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

c) efectuarea de măsurări supuse controlului metrologic legal cu mijloace de măsurare neverificate metrologic sau neetalonate şi cu proceduri de măsurare legale neaprobate în modul stabilit

se sancţionează cu amendă de la 60 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 100 la 160 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

d) introducerea pe piaţă, darea în folosinţă sau utilizarea mijloacelor de măsurare în măsurările din domenii de interes public fără marcaje metrologice (marcajul CE şi marcajul metrologic suplimentar, marcajul de aprobare de model, marcajul de verificare metrologică, marcajul de verificare metrologică iniţială CE) sau cu marcaje metrologice deteriorate, falsificate, înlăturate ori cu termenul de valabilitate expirat, fără certificate de aprobare de

model, fără buletine de verificare metrologică sau cu documentele menţionate falsificate ori cu termenul expirat

se sancţionează cu amendă de la 60 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 la 140 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

e) oferirea de servicii, de către persoanele fizice sau juridice care activează în domenii de interes public, cu mijloace de măsurare neadecvate, deteriorate, fără marcaje metrologice (marcajul CE şi marcajul metrologic suplimentar, marcajul de aprobare de model, marcajul de verificare metrologică, marcajul de verificare metrologică iniţială CE) sau cu marcaje metrologice deteriorate, falsificate, înlăturate ori cu termenul de valabilitate expirat, fără certificate de aprobare de model, fără buletine de verificare metrologică sau cu documentele menţionate falsificate ori cu termenul expirat

se sancţionează cu amendă de la 60 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 la 140 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice;

f) utilizarea de mijloace de măsurare cu caracteristici metrologice modificate premeditat sau cu indicaţii exprimate în unităţi de măsură ilegale, puse sub interdicţie de către Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare şi Protecţia Consumatorilor,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

[Art.345 în redacţia Legii nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 346. Încălcarea regulilor de punere la dispoziţie publică şi difuzare a standardelor moldoveneşti, europene, internaţionale, interstatale şi ale altor ţări, inclusiv a proiectelor acestora

Reproducerea integrală sau parţială, multiplicarea şi difuzarea sub orice formă şi prin orice procedeu a standardelor moldoveneşti, europene, internaţionale, interstatale ori ale altor ţări fără acordul scris al organismului naţional de standardizare al Republicii Moldova

se sancţionează cu amendă de la 50 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 140 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 150 la 250 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.346 în redacţia Legii nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 347. Încălcarea regulilor de acreditare

[Art.347 abrogat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 348. Încălcarea regulilor de evaluare a conformităţii

Încălcarea regulilor de evaluare a conformităţii prin:

a) eliberarea certificatelor de conformitate/de examinare de tip/de etalonare şi a buletinelor de verificare metrologică în baza rezultatelor negative ale încercărilor, etalonărilor sau inspecţiilor/verificărilor metrologice;

b) eliberarea certificatelor de conformitate/de examinare de tip/de etalonare şi a rapoartelor de încercări sau a buletinelor de verificare metrologică în baza rezultatelor neveridice ale încercărilor, certificărilor, inspecţiilor, etalonărilor sau verificărilor metrologice;

c) eliberarea documentelor enumerate la lit.a) şi b) în cazul neconformităţii produselor cu condiţiile prevăzute în reglementările tehnice şi documentele normative, potrivit cărora produsele au fost supuse evaluării conformităţii;

d) eliberarea documentelor enumerate la lit.a) şi b) pentru produse şi servicii ce nu ţin de domeniul de acreditare al organismului de evaluare a conformităţii;

e) eliberarea documentelor enumerate la lit.a) şi b) în cazul suspendării, retragerii, restrîngerii sau expirării termenului de valabilitate a acreditării acordate de organismul naţional de acreditare şi/sau a recunoaşterii/desemnării acordate de către autoritatea de reglementare

se sancţionează cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.348 în redacţia Legii nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 349. Împiedicarea activităţii legitime a funcţionarului public

(1) Împiedicarea în orice formă a activităţii legitime a funcţionarului public sau funcţionarului din cadrul organelor de ocrotire a normelor de drept ori organelor de control, în exerciţiul funcţiunii (neadmiterea controlului, neprezentarea documentelor, neexecutarea altor cerinţe legitime)

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(1^1) Împiedicarea în orice formă, de către persoanele responsabile din cadrul autorităţilor administraţiei publice centrale sau locale, de către persoanele fizice sau persoanele juridice de drept privat, a angajaţilor Inspectoratului Social de Stat în exercitarea atribuţiilor de control de stat prin refuzul de a îndeplini măsurile dispuse de inspectori în termenele stabilite de aceştia, prin refuzul de a pune la dispoziţia inspectorilor toate documentele şi informaţiile necesare pentru realizarea acţiunilor de supraveghere, control, evaluare şi monitorizare

se sancţionează cu amendă de la 20 la 50 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 100 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Alin.(2) şi (3) art.349 abrogate prin Legea nr.295 din 21.12.2017, în vigoare 12.01.2018]

(4) Împiedicarea activităţii legitime a inspectorilor din cadrul Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare şi Protecţia Consumatorilor prin neadmiterea lor la efectuarea controlului iniţiat în limitele legii, prin împiedicarea accesului în încăperi sau pe teritoriul pasibil controlului, prin neprezentarea, în cadrul controlului, a documentelor/ informaţiei solicitate care sînt obiectul controlului, prin prezentarea informaţiei neautentice sau incomplete

se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(5) Neprezentarea fără motive întemeiate a datelor, informaţiilor, actelor sau documentelor solicitate de Curtea de Conturi în condiţiile şi termenele legale

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(6) Refuzul persoanei supuse controlului de a îndeplini, în termenele stabilite, prescripţiile sau măsurile restrictive dispuse repetat şi necontestate conform legislaţiei cu privire la controlul de stat al activităţii de întreprinzător

se sancţionează cu amendă de la 75 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 150 la 250 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.349 completat prin Legea nr.219 din 16.12.2021, în vigoare 01.01.2022]

[Art.349 modificat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 350. Încălcarea de către persoanele cu funcţii de răspundere a legislaţiei privind autorizarea activităţii de întreprinzător

(1) Nesoluţionarea în termenele stabilite de lege a cererii privind eliberarea de acte permisive prevăzute de lege prin care solicitantului i se permite să iniţieze şi/sau să desfăşoare o afacere, în lipsa unui răspuns oficial sau refuz oficial de eliberare a actului solicitat, dat în termen legal, generîndu-se astfel intervenţia prezumţiei legale a aprobării tacite sau neeliberarea actului permisiv şi a duplicatului acestuia, precum şi refuzul de a le prelungi, reperfecta, suspenda sau retrage, prin intermediul SIA GEAP,

se sancţionează cu amendă de la 50 la 250 de unităţi convenţionale.

(2) Depăşirea de către funcţionarul autorităţii emitente de acte permisive, responsabil de recepţionarea cererilor şi documentelor de solicitare a actelor permisive, a funcţiilor atribuite, prin solicitarea prezentării de documente şi informaţii (altele decît informaţia primară cu privire la identitatea solicitantului), respingerea şi/sau neînregistrarea cererilor depuse, a actelor anexate şi a declaraţiilor pe propria răspundere

se sancţionează cu amendă de la 60 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 170 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(3) Neeliberarea sau refuzul de a elibera certificatul constatator conform modelului stabilit de Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activităţii de întreprinzător şi/sau de alte legi

se sancţionează cu amendă de la 80 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 200 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(4) Neeliberarea în termenul stabilit de lege, în lipsa unui refuz întemeiat, a actelor permisive pentru care nu se aplică mecanismul aprobării tacite sau a actelor permisive care, conform tratatelor şi acordurilor internaţionale la care Republica Moldova este parte, trebuie obligatoriu să fie deţinute şi prezentate în original

se sancţionează cu amendă de la 100 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 170 la 250 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

[Art.350 completat prin Legea nr.143 din 16.07.2020, în vigoare 07.02.2021]

[Art.350 în redacţia Legii nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 350[1]. Încălcarea legislaţiei cu privire la ţinerea condicii de înregistrare a controalelor

[Art.350[1] abrogat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 350[2]. Încălcarea legislaţiei privind controlul de stat asupra activităţii de întreprinzător

(1) Iniţierea controlului inopinat în afara temeiurilor stabilite expres de lege

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(2) Neînregistrarea, înregistrarea incompletă sau netransmiterea pe cale electronică pentru stocare a delegaţiei de control şi/sau a procesului-verbal de control în Registrul de stat al controalelor, conform procedurii şi limitelor de timp stabilite de lege,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(3) Neutilizarea listei de verificare corespunzătoare în timpul controlului de stat de către organul de control

se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(4) Admiterea şi/sau dispunerea prelungirii nejustificate a duratei controlului, peste limitele de timp stabilite de lege, sau dispunerea de măsuri restrictive în mod nejustificat

se sancţionează cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(5) Netransmiterea procesului-verbal de control persoanei supuse controlului

se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 351. Nerespectarea Legii cu privire la funcţionarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Moldova

[Art.351 abrogat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 352. Ultragierea militarului

Ultragierea militarului, adică jignirea premeditată a onoarei, demnităţii sau reputaţiei profesionale a acestuia în exerciţiul obligaţiilor de serviciu militar, alte acţiuni (inacţiuni) care lezează dreptul militarului

se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 40 de ore.

Articolul 353. Ultragierea colaboratorului organelor de ocrotire a normelor de drept, opunerea de rezistenţă

(1) Ultragierea colaboratorului organelor de ocrotire a normelor de drept, adică jignirea premeditată a onoarei şi demnităţii procurorului, ofiţerului de urmărire penală, ofiţerului de informaţii şi securitate, angajatului cu statut special al Ministerului Afacerilor Interne, altei persoane, aflată în exerciţiul funcţiunii sau al datoriei obşteşti de asigurare a securităţii statului, de menţinere, asigurare şi restabilire a ordinii publice, de asigurare a siguranţei circulaţiei rutiere, de executare a hotărârilor instanţei de judecată şi a documentelor executorii şi de combatere a criminalităţii, exprimată prin acţiune, verbal sau în scris,

se sancţionează cu amendă de la 10 la 25 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

(2) Opunerea de rezistenţă procurorului, ofiţerului de urmărire penală, ofiţerului de informaţii şi securitate, angajatului cu statut special al Ministerului Afacerilor Interne, unei alte persoane, aflată în exerciţiul funcţiunii sau al datoriei obşteşti de asigurare a securităţii statului, de menţinere, asigurare şi restabilire a ordinii publice, de asigurare a siguranţei circulaţiei rutiere, de executare a hotărârilor instanţei de judecată şi a documentelor executorii şi de combatere a criminalităţii,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 45 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 30 la 60 de ore sau cu arest contravenţional de la 10 la 15 zile.

[Art.353 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Capitolul XIX
CONTRAVENŢII CE ATENTEAZĂ LA ORDINEA PUBLICĂ ŞI LA SECURITATEA PUBLICĂ

Articolul 354. Huliganismul nu prea grav

(1) Huliganismul nu prea grav, adică acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, alte acţiuni similare ce tulbură ordinea publică şi liniştea persoanei fizice,

se sancţionează cu amendă de la 6 la 30 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 60 de ore.

(2) Fapta prevăzută la alin.(1), săvârşită din motive de prejudecată,

se sancţionează cu amendă de la 48 la 72 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 30 la 60 de ore.

[Art.354 modificat prin Legea nr.111 din 21.04.2022, în vigoare 03.07.2022]

Articolul 355. Consumul de băuturi alcoolice în locuri publice şi apariţia în astfel de locuri în stare de ebrietate produsă de alcool

(1) Consumul de băuturi alcoolice pe străzi, pe stadioane, în scuaruri, în parcuri, în toate tipurile de transport în comun şi în alte locuri publice unde consumul de băuturi alcoolice nu este permis de autorităţile administraţiei publice locale

se sancţionează cu amendă de la 10 la 15 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

(2) Apariţia în locuri publice în stare de ebrietate produsă de alcool sau de alte substanţe, în cazul în care persoana şi-a pierdut capacitatea de a se mişca de sine stătător,

se sancţionează cu amendă de la 15 la 20 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

[Art.355 modificat prin Legea nr.35 din 02.03.2023, în vigoare 06.07.2023]

Articolul 355[1]. Cerşitul însoţit de simularea unei dizabilităţi sau prezentarea de date false referitoare la starea de sănătate

(1) Fapta persoanei care apelează la mila publicului şi/sau cere ajutor material prin una din următoarele acţiuni:

a) simulează o dizabilitate fizică, mintală, intelectuală sau senzorială;

b) prezintă date eronate, despre sine sau terţe persoane, cu privire la existenţa unei boli grave sau incurabile ori la necesitatea unor intervenţii medicale costisitoare

se sancţionează cu o amendă de la 6 la 30 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 40 de ore.

(2) Fapta persoanei care apelează la mila publicului şi/sau cere ajutor material prin una din următoarele acţiuni:

a) prezintă acte false despre apartenenţa la organizaţii necomerciale de caritate existente sau inexistente;

b) colectează fonduri pentru pretinse scopuri/acte de caritate

se sancţionează cu o amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

[Art.355[1] introdus prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 356. Jocurile de noroc şi ghicitul în locuri publice

(1) Desfăşurarea jocurilor de noroc neautorizate, dacă aceasta nu constituie infracţiune

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

(2) Ghicitul în locuri publice

se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

[Art.356 completat prin Legea nr.257 din 16.12.2020, în vigoare 01.01.2021]

Articolul 357. Tulburarea liniştii

(1) Tulburarea liniştii în timpul nopţii, de la ora 22 pînă la ora 7, inclusiv prin cîntare cu voce ridicată, semnalizare acustică, folosire cu intensitate auditivă a aparatajului audiovizual în locuinţe sau în locuri publice, alte acţiuni similare,

se sancţionează cu amendă de la 9 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Efectuarea lucrărilor de reconstrucţie sau a altor lucrări, însoţite de zgomot, în încăperile din blocurile locative în zilele de duminică, precum şi în timpul săptămânii de la ora 18 până la ora 8

se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.357 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

[Art.357 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 358. Încălcarea reglementărilor de asigurare a apărării împotriva incendiilor

Încălcarea standardelor, normelor şi regulilor de asigurare a apărării împotriva incendiilor, manifestată prin:

a) neafişarea, în locuri vizibile, a planurilor (schemelor) de evacuare a persoanelor în caz de incendiu;

b) neasigurarea salariaţilor obiectivului cu instrucţiuni privind măsurile de apărare împotriva incendiilor;

c) blocarea căilor de acces la obiectiv, a căilor şi ieşirilor de evacuare, a accesului la reţelele de apă pentru stingerea incendiilor, la tehnica pentru stingerea incendiilor şi la mijloacele de primă intervenţie în caz de incendiu;

d) încălcarea normelor de apărare împotriva incendiilor la dotarea şi întreţinerea reţelelor de apă pentru stingerea incendiilor, a instalaţiilor automate de prevenire, stingere şi evacuare a fumului, a tehnicii pentru stingerea incendiilor şi a mijloacelor de primă intervenţie în caz de incendiu;

e) neglijarea sau neîndeplinirea în termen a măsurilor specificate în actele de control şi a prescripţiilor emise privind lichidarea încălcărilor constatate,

se sancţionează cu amendă de la 100 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 250 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 250 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.358 în redacţia Legii nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

[Art.358 modificat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 358[1]. Încălcarea normelor şi a cerinţelor prevăzute de legislaţie cu privire la protecţia civilă

Încălcarea normelor sau a cerinţelor prevăzute de legislaţie cu privire la protecţia civilă, la proiectarea, la construcţia ori la exploatarea instalaţiilor şi a obiectivelor de întreprinderi, de instituţii, de organizaţii sau de alte persoane juridice ori de către persoane fizice, precum şi omiterea întreprinderii măsurilor necesare pentru utilizarea şi întreţinerea în modul stabilit a încăperilor, a tehnicii, a echipamentelor de protecţie, a mijloacelor de comunicaţie şi de înştiinţare, încălcarea cerinţelor, a standardelor, a normelor sau a regulilor protecţiei genistice, radiative, chimice, medico-biologice a obiectelor economiei naţionale şi a populaţiei

se sancţionează cu amendă de la 6 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 359. Încălcarea regimului special în condiţii de stare excepţională

(1) Încălcarea, în condiţii de stare excepţională, a regimului special, dacă nu conţine elementele constitutive ale infracţiunii,

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

(2) Acţiunea specificată la alin.(1) săvîrşită în perioada de exercitare a formei speciale de administrare

se sancţionează cu amendă de la 9 la 15 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.

Articolul 360. Încălcarea modului de comercializare şi/sau de înstrăinare a armelor letale sau neletale şi/sau a muniţiilor aferente

(1) Comercializarea armelor letale sau neletale şi/sau a muniţiilor aferente persoanelor care nu sînt autorizate în modul stabilit de legislaţia în vigoare

se sancţionează cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfăşura o astfel de activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Încălcarea modului de înstrăinare a armelor letale sau neletale supuse autorizării şi/sau a muniţiilor aferente sau transmiterea acestora unei persoane neautorizate în modul stabilit de legislaţia în vigoare

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de deţinere sau port şi folosire a armei pe un termen de la 2 ani la 5 ani.

(3) Eschivarea de la înstrăinarea armelor letale şi neletale supuse autorizării sau încălcarea termenului de depunere a acestora la poliţie ori la un armurier licenţiat în domeniul comercializării armelor, în cazul încetării, limitării sau suspendării dreptului de deţinere a acestora,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.360 în redacţia Legii nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 361. Încălcarea regulilor de păstrare, deţinere, transport, port şi folosire sau aplicare a armelor letale şi neletale şi/sau a muniţiilor aferente, precum şi a armelor nesupuse autorizării

(1) Încălcarea regulilor de păstrare, deţinere, transport, port şi folosire a armelor letale şi neletale şi/sau a muniţiilor aferente, dacă fapta nu constituie infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 6 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu privarea de dreptul de deţinere sau port şi folosire a armei pe un termen de la 2 ani la 5 ani, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Alin.(2) art.361 abrogat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

(3) Depăşirea limitei de aplicare a armelor letale şi neletale, dacă fapta nu constituie infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de deţinere sau port şi folosire a armei pe un termen de la 2 ani la 5 ani.

(4) Procurarea, păstrarea, purtarea, folosirea, repararea sau comercializarea ilegală a armelor neletale care fac obiectul declarării sau altor arme nesupuse autorizării

se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale.

(5) Portul armelor letale şi/sau neletale supuse autorizării în stare de ebrietate produsă de alcool sau de alte substanţe

se sancţionează cu amendă de la 42 la 60 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de deţinere sau port şi folosire a armei pe un termen de 5 ani.

(5^1) Împotrivirea sau eschivarea persoanei care poartă asupra sa arme letale şi/sau neletale supuse autorizării de la testarea alcoolscopică, de la testarea antidrog, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate şi a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical

se sancţionează cu amendă de la 50 la 70 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de deţinere sau port şi folosire a armelor pe un termen de 5 ani.

(7) Introducerea, purtarea, deţinerea sau păstrarea armei letale sau neletale la întruniri sau în locuri aglomerate, cum ar fi stadioane, instituţii de învăţământ, instituţii ale autorităţilor administraţiei publice centrale, instanţe judecătoreşti, locaşuri sfinte, săli de spectacol şi adunări publice, precum şi în alte locuri unde folosirea acestor arme este interzisă prin lege,

se sancţionează cu amendă de la 70 la 90 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de deţinere sau port şi folosire a armei pe un termen de la 2 ani la 5 ani.

(8) Portul armelor albe, cu excepţia cuţitelor de vînătoare pe terenurile destinate vînatului pentru care este autorizat,

se sancţionează cu amendă de la 10 la 50 de unităţi convenţionale.

[Art.361 completat prin Legea nr.311 din 26.10.2023, în vigoare 24.11.2023]

[Art.361 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 362. Încălcarea termenului de înregistrare a armelor letale şi neletale sau de vizare a permisului de armă sau a permisului de deţinere a armelor

(1) Încălcarea termenului de înştiinţare a poliţiei privind schimbarea locului de păstrare a armei sau a termenului de a se prezenta la poliţie în vederea înregistrării armei şi obţinerii permisului de armă sau a certificatului de deţinător

se sancţionează cu amendă de la 30 la 50 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea termenului de vizare a permisului de armă sau a permisului de deţinere a armelor

se sancţionează cu amendă de la 6 la 18 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Încălcarea termenului de vizare a permisului de armă sau a permisului de deţinere a armelor pentru o perioadă mai mare de un an

se sancţionează cu amendă de la 50 la 70 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de deţinere sau port şi folosire a armei pe un termen de pînă la 5 ani.

[Art.362 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 363. Tragerea din armă de foc în locuri publice, în locuri nerezervate pentru tragere sau cu încălcarea modului stabilit

[Art.363 abrogat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 364. Încălcarea legislaţiei cu privire la publicitate

(1) Amplasarea mijloacelor de publicitate exterioară fără permisiunea autorităţii administraţiei publice locale şi fără acordarea, în modul stabilit, a unui spaţiu de afişaj

se sancţionează cu amendă de la 12 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 36 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Amplasarea mijloacelor de publicitate exterioară pe arbori

se sancţionează cu amendă de la 12 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 36 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2^1) Amplasarea mijloacelor de publicitate exterioară pe un monument arheologic, un monument istoric sau un monument de for public sau în zona de protecţie a acestuia

se sancţionează cu amendă de la 36 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(3) Amplasarea sau difuzarea publicităţii produselor şi a serviciilor supuse certificării sau licenţierii în cazul în care producătorii lor nu dispun de certificat sau de licenţă, precum şi amplasarea sau difuzarea publicităţii produselor şi a serviciilor interzise producerii şi comercializării

se sancţionează cu amendă de la 12 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 36 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(4) Amplasarea sau difuzarea publicităţii produselor şi a serviciilor cu folosirea neautorizată a simbolurilor statului

se sancţionează cu amendă de la 12 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 36 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5) Prezentarea, producerea sau difuzarea fără autorizaţie a publicităţii şedinţelor medicale în masă cu folosirea metodelor de influenţă psihică

se sancţionează cu amendă de la 12 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 36 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(5^1) Difuzarea publicităţii exterioare care nu întruneşte condiţiile prevăzute de lege

se sancţionează cu amendă de la 12 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(6) Prezentarea, producerea ori difuzarea publicităţii neoneste, neautentice, amorale, sexiste sau a oricărei alte publicităţi ce contravine legii şi ordinii publice de către agenţii de publicitate

se sancţionează cu amendă de la 18 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(7) Prezentarea, producerea ori difuzarea publicităţii cu implicarea şi participarea persoanelor care nu au atins vîrsta de 18 ani, precum şi utilizarea imaginilor cu chipurile acestora în scopuri de publicitate şi promovare a produselor alimentare nerecomandate preşcolarilor şi elevilor

se sancţionează cu amendă de la 18 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(8) Prezentarea ori difuzarea publicităţii produselor alimentare nerecomandate preşcolarilor şi elevilor şi promovarea acestora în instituţiile de învăţămînt general şi profesional tehnic, precum şi în taberele de odihnă şi întremare a sănătăţii copiilor şi adolescenţilor, indiferent de tipul de proprietate şi de forma juridică de organizare a lor,

se sancţionează cu amendă de la 18 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(9) Afişarea în blocurile locative, în afara panourilor informative (publicitare) sau în afara locurilor destinate pentru publicitate, a diverselor informaţii

se sancţionează cu amendă de la 6 la 12 unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

(10) Producerea, distribuirea, furnizarea şi/sau difuzarea publicităţii politice care nu întruneşte condiţiile Legii nr.62/2022 cu privire la publicitate şi ale Codului electoral nr.325/2022

se sancţionează cu amendă de la 40 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice şi/sau cu privarea de dreptul de a desfăşura anumite activităţi pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.364 completat prin Legea nr.35 din 02.03.2023, în vigoare 06.04.2023]
[Art.364 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]
[Art.364 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 364[1]. Încălcarea legislaţiei cu privire la publicitatea şi sponsorizarea produselor din tutun şi a produselor conexe

(1) Amplasarea şi/sau difuzarea publicităţii în favoarea produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor şi a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora şi promovarea, inclusiv prin sponsorizare, a produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor şi a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora, care au drept scop sau efect, direct ori indirect, stimularea vînzărilor şi sporirea consumului produselor din tutun şi a produselor conexe

se sancţionează cu amendă de la 84 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 270 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(2) Utilizarea mărcilor comerciale ale produselor din tutun, ale produselor conexe, ale dispozitivelor şi ale accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora la promovarea altor produse sau servicii, precum şi utilizarea mărcilor comerciale ale altor produse sau servicii la promovarea produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor şi a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora, utilizarea accesoriilor pentru fumat, a dispozitivelor şi a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a produselor din tutun şi a produselor conexe în scopul promovării, directe sau indirecte, a produselor din tutun şi/sau a produselor conexe, oferirea promoţională sau în calitate de cadou a produselor din tutun şi/sau a produselor conexe, a dispozitivelor şi accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora

se sancţionează cu amendă de la 60 la 72 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 270 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

[Art.364[1] modificat prin Legea nr.97 din 26.07.2019, în vigoare 16.08.2019]
[Art.364[1] modificat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 365. Distrugerea sau deteriorarea intenţionată a obiectelor activităţii de publicitate

Distrugerea sau deteriorarea intenţionată a afişelor (cu excepţia celor electorale), avizelor, anunţurilor, altor obiecte ale activităţii de publicitate

se sancţionează cu amendă de la 6 la 18 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 30 la 60 de ore.

Articolul 365[1]. Încălcarea regimului secret în cadrul autorităţilor publice şi al altor persoane juridice

(1) Încălcarea regulilor de acces la secretul de stat

se sancţionează cu amendă de la 15 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea regulilor de întocmire, evidenţă, păstrare, procesare, multiplicare, utilizare, transmitere, distrugere a informaţiilor atribuite la secret de stat

se sancţionează cu amendă de la 15 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a deţine anumite funcţii pe un termen de la 3 luni la un an, cu amendă de la 60 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(3) Încălcarea regulilor de asigurare a protecţiei secretului de stat prin măsuri de ordin juridic, de ordin procedural, de protecţie fizică, de protecţie a sistemelor informaţionale şi de telecomunicaţii

se sancţionează cu amendă de la 30 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a deţine anumite funcţii pe un termen de la 3 luni la un an, cu amendă de la 60 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(4) Faptele specificate la alin.(1)-(3) soldate cu urmări grave, dacă acestea nu constituie infracţiune,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu privarea de dreptul de a deţine anumite funcţii pe un termen de la 3 luni la un an, cu amendă de la 90 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 365[2]. Secretizarea/desecretizarea neîntemeiată a informaţiilor

(1) Secretizarea/desecretizarea informaţiilor cu încălcarea cerinţelor stabilite de legislaţia cu privire la secretul de stat

se sancţionează cu amendă de la 30 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Refuzul neîntemeiat de a secretiza/desecretiza informaţiile atribuite la secretul de stat

se sancţionează cu amendă de la 30 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 365[3]. Încălcarea regulilor de comportament al spectatorilor la competiţii sportive oficiale desfăşurate în incinta sălilor de sport sau pe stadioane

(1) Pătrunderea spectatorilor în sălile de sport sau pe stadioane fără bilete ori cu încălcarea regulilor de acces stabilite de către organizator sau administrator, ori cu faţa ascunsă, mascată pentru a împiedica identificarea persoanei, ori pătrunderea cu animale, cu excepţia cîinilor călăuză cu botniţă,

se sancţionează cu amendă de la 10 la 20 de unităţi convenţionale ori cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 10 la 15 ore.

(2) Aruncarea asupra spectatorilor, sportivilor sau a forţelor de ordine, asupra bunurilor aflate în incinta sălilor de sport sau pe stadioane cu obiecte de orice fel, inclusiv substanţe chimice, ori deteriorarea bunurilor amplasate în sălile de sport sau pe stadioane

se sancţionează cu amendă de la 20 la 40 de unităţi convenţionale ori cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 30 la 50 de ore.

(3) Introducerea în sălile de sport, pe terenurile de sport sau pe stadioane a emblemelor, a steagurilor, a pancartelor sau altor materiale ce conţin simboluri, imagini ori texte cu conţinut obscen, discriminatoriu, fascist ori extremist ori difuzarea lor prin orice mijloc în sălile de sport sau pe stadioane

se sancţionează cu amendă de la 40 la 60 de unităţi convenţionale ori cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 25 de ore.

(4) Comercializarea biletelor contrar regulilor stabilite de organizatori

se sancţionează cu amendă de la 80 la 100 de unităţi convenţionale ori cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 30 la 35 de ore.

(5) Introducerea ori aprinderea materialelor pirotehnice în timpul competiţiilor sportive oficiale, în sălile de sport, pe terenurile de sport sau pe stadioane

se sancţionează cu amendă de la 100 la 120 de unităţi convenţionale ori cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 35 la 50 de ore.

(6) Deteriorarea, schimbarea locului semnelor ori indicatoarelor amplasate de organizator pentru a facilita accesul în sălile de sport sau pe stadioane

se sancţionează cu amendă de la 120 la 140 de unităţi convenţionale ori cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 50 de ore.

(7) Neexecutarea imediată a dispoziţiei de evacuare din sălile de sport, de pe terenurile de sport sau de pe stadioane de către spectatori, ca măsură de evacuare dispusă de către forţele de ordine ori de către organizatori,

se sancţionează cu amendă de la 140 la 160 de unităţi convenţionale ori cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 50 la 60 de ore.

(8) Intrarea în sălile de sport sau pe stadioane cu arme, muniţii, substanţe explozive, orice substanţe interzise sau obiecte ce pot pune în pericol viaţa ori sănătatea oamenilor

se sancţionează cu amendă de la 160 la 200 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 30 la 60 de ore.

[Art.365[3] introdus prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 365[4]. Încălcarea legislaţiei în domeniul protecţiei antiteroriste

(1) Încălcarea prevederilor Regulamentului privind protecţia antiteroristă a infrastructurii critice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.701/2018, prin lipsa dotării obiectivului de infrastructură critică cu paşaport antiterorist, lipsa planului de pază a obiectivului sau nerespectarea condiţiilor de evaluare, testare, revizuire şi actualizare a acestora

se sancţionează cu amendă de la 40 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 80 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Neexecutarea prescripţiilor obligatorii privind înlăturarea neajunsurilor depistate, precum şi privind realizarea altor măsuri de asigurare a securităţii antiteroriste la obiectivul infrastructurii critice emise în conformitate cu Regulamentul privind organizarea şi desfăşurarea testelor antiteroriste, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.996/2018,

se sancţionează cu amendă de la 40 la 80 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 80 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.365[4] introdus prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 365[5]. Încălcarea drepturilor cetăţenilor prin răspândirea atributelor şi simbolurilor general cunoscute ce sunt utilizate în contextul unor acţiuni de agresiune

militară, crime de război sau crime împotriva umanităţii, precum şi al propagandei sau glorificării acestor acţiuni

Confecţionarea, vânzarea, răspândirea, deţinerea în vederea răspândirii şi utilizarea în public a atributelor şi simbolurilor general cunoscute ce sunt utilizate în contextul unor acţiuni de agresiune militară, crime de război sau crime împotriva umanităţii, precum şi al propagandei sau glorificării acestor acţiuni,

se sancţionează cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 30 la 60 de ore, cu amendă de la 180 la 360 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 360 la 600 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

[Art.365[5] introdus prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Capitolul XX
CONTRAVENŢII ÎN DOMENIUL EVIDENŢEI MILITARE

Articolul 366. Neîndeplinirea îndatoririlor privind evidenţa militară

(1) Neprezentarea persoanei care se află la evidenţă sau care este obligată să se afle la evidenţă militară, la citarea organelor administrativ-militare, fără motive întemeiate sau plecarea ei în o altă localitate pentru domiciliere ori şedere temporară, sau plecarea în străinătate pe un termen ce depăşeşte 30 de zile fără a se scoate de la evidenţă, sau sosirea dintr-o altă localitate unde domiciliază temporar fără a se pune la evidenţă militară, precum şi comunicarea tardivă organului de evidenţă militară a datelor despre schimbarea stării familiale, a domiciliului, a locului de studii, de muncă sau schimbarea funcţiei, pentru o perioadă ce depăşeşte 30 de zile,

se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale.

(2) Neprezentarea de către persoanele cu funcţii de răspundere ale autorităţilor publice, instituţiilor publice, organelor administrativ-militare, în modul stabilit de legislaţie, a datelor privind evidenţa militară şi a modificărilor survenite la acestea cu privire la recruţi, militari şi rezervişti

se sancţionează cu amendă de la 42 la 90 de unităţi convenţionale.

[Art.366 modificat prin Legea nr.112 din 11.05.2023, în vigoare 02.07.2023]

Articolul 367. Deteriorarea sau nimicirea cu intenţie ori pierderea din neglijenţă a documentelor de evidenţă militară

Deteriorarea sau nimicirea cu intenţie ori pierderea din neglijenţă a livretului militar, a adeverinţei de recrutare sau a ordinului de mobilizare

se sancţionează cu amendă de la 3 la 6 unităţi convenţionale.

Articolul 368. Eschivarea de la examenul medical

Eschivarea recruţilor şi rezerviştilor de la examenul medical

se sancţionează cu amendă de la 12 la 24 de unităţi convenţionale.

Articolul 369. Angajarea la lucru sau înmatricularea la studii a tinerilor, a recruţilor şi a rezerviştilor neluaţi la evidenţă militară

Angajarea la lucru sau înmatricularea la studii a tinerilor, a recruţilor şi a rezerviştilor neluaţi la evidenţă militară de către organele administrativ-militare

se sancţionează cu amendă de la 24 la 48 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Articolul 370. Eschivarea de la încorporare în serviciul civil (de alternativă)

Eschivarea de la încorporare în serviciul civil (de alternativă)
se sancţionează cu amendă de la 12 la 30 de unităţi convenţionale.

Articolul 371. Favorizarea sustragerii cetăţenilor de la îndeplinirea serviciului militar, încorporarea sau eliberarea nelegitimă a cetăţenilor de la încorporare

Favorizarea prin acţiuni sau inacţiuni a sustragerii cetăţenilor de la îndeplinirea serviciului militar, încorporarea sau eliberarea nelegitimă a cetăţenilor de la încorporare în serviciul militar sau în serviciul civil (de alternativă) de către medicii specialişti care participă la examinarea medicală a cetăţenilor, membrii comisiei de recrutare-încorporare, persoanele cu funcţii de răspundere ale autorităţilor publice, instituţiilor publice, agenţilor economici, indiferent de tipul de proprietate şi forma juridică de organizare, precum şi de către conducătorii organizaţiilor obşteşti,

se sancţionează cu amendă de la 18 la 36 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Articolul 372. Introducerea în uz sau purtarea ilegală a uniformei militare şi a însemnelor gradului militar, ale genului de arme şi ale apartenenţei departamentale

(1) Introducerea în uz, pentru lucrătorii instituţiilor publice şi ai agenţilor economici, a uniformei şi a însemnelor similare uniformei şi însemnelor gradelor militare

se sancţionează cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Purtarea ilegală a uniformei militare şi a însemnelor gradului militar, ale genului de arme şi ale apartenenţei departamentale

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale.

Articolul 373. Încălcarea normelor privind rechiziţiile de bunuri şi prestările de servicii în interes public

(1) Necomunicarea în termen sau refuzul de a comunica organelor administrativ-militare date de evidenţă privind cantitatea şi starea bunurilor rechiziţionabile, precum şi a modificărilor survenite în aceste date,

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

(2) Refuzul, în caz de concentrări militare, exerciţii şi antrenamente de mobilizare, de a pune la dispoziţie bunurile rechiziţionabile, nedeclararea lor la inventariere ori sustragerea de la îndeplinirea unor astfel de obligaţii

se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice

(3) Eschivarea sau refuzul de a presta servicii în interes public în caz de concentrări militare, exerciţii şi antrenamente de mobilizare, precum şi eschivarea sau refuzul de a preveni, a localiza sau a înlătura consecinţele calamităţilor naturale, ale avariilor tehnogene şi ale catastrofelor se sancţionează cu amendă de la 42 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

CARTEA A DOUA
PROCESUL CONTRAVENŢIONAL

TITLUL I
PARTEA GENERALĂ

Capitolul I
DISPOZIŢII GENERALE

Articolul 374. Procesul contravenţional

[Alin.(1) art.374 abrogat prin Legea nr.208 din 17.11.2016, în vigoare 16.03.2017]

(2) Procesul contravenţional este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu participarea părţilor şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligaţii, avînd ca scop constatarea contravenţiei, examinarea şi soluţionarea cauzei contravenţionale, constatarea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la săvîrşirea contravenţiei.

(2^1) Procesul contravenţional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvîrşirea contravenţiei.

(3) Procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

(4) În cadrul procesului contravenţional, prelucrarea datelor cu caracter personal se efectuează conform prevederilor Legii nr.133 din 8 iulie 2011 privind protecţia datelor cu caracter personal.

[Art.374 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 375. Prezumţia de nevinovăţie

(1) Persoana acuzată de săvîrşirea unei contravenţii se consideră nevinovată atîta timp cît vinovăţia sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod.

(2) Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăţia sa.

(3) Concluziile despre vinovăţia persoanei în săvîrşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional.

Articolul 376. Inviolabilitatea persoanei

(1) Libertatea individuală şi siguranţa persoanei sînt inviolabile.

(2) Persoana pasibilă de răspundere contravenţională poate fi reţinută sau supusă constrîngerii numai în cazuri excepţionale şi în condiţiile prezentului cod, urmînd să fie tratată cu respectul demnităţii umane.

(3) Reţinerea persoanei în cauza contravenţională nu poate depăşi 3 ore, cu excepţia cazurilor prevăzute de prezentul cod.

(4) Persoanei reţinute i se aduc imediat la cunoştinţă, în limba pe care o înţelege, drepturile sale şi motivele reţinerii, circumstanţele faptei, încadrarea juridică a acţiunii a cărei săvîrşire îi este imputată.

(5) Persoana reţinută ilegal sau persoana în a cărei privinţă temeiurile reţinerii au decăzut urmează să fie eliberată imediat.

(6) Percheziţia, examinarea corporală, alte acţiuni procesuale care aduc atingere inviolabilităţii persoanei pot fi efectuate fără consimţămîntul acesteia sau al reprezentantului ei legal numai în condiţiile prezentului cod.

(7) În timpul procesului contravenţional nimeni nu poate fi maltratat fizic sau psihic şi sînt interzise orice acţiuni şi metode care creează pericol pentru viaţa ori sănătatea omului, chiar cu acordul acestuia. Persoana reţinută nu poate fi supusă violenţei, ameninţărilor sau unor metode ori procedee care ar afecta capacitatea ei de a lua decizii şi de a-şi exprima opiniile.

(8) Persoana ale cărei libertate şi demnitate au fost lezate prin aplicarea ilegală a unei măsuri procesuale are dreptul la repararea, în condiţiile legii, a prejudiciului cauzat astfel.

[Art.376 completat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 377. Libertatea de mărturisire împotriva sa

(1) Nimeni nu poate fi silit să mărturisească împotriva sa ori împotriva rudelor sale apropiate, a soţului/soţiei, logodnicului/logodnicei sau să-şi recunoască vinovăţia.

(2) Persoana căreia autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională îi propune să facă declaraţii demascatoare împotriva sa ori a rudelor sale apropiate, a soţului/soţiei, logodnicului/logodnicei este în drept să refuze de a face asemenea declaraţii şi nu poate fi trasă la răspundere pentru aceasta.

Articolul 378. Dreptul la apărare

(1) În procesul contravenţional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională este obligată să asigure părţilor şi altor participanţi la proces deplina exercitare a drepturilor procesuale în condiţiile prezentului cod.

(2) Pe parcursul procesului contravenţional, părţile au dreptul să fie asistate de un apărător (avocat).

(3) În momentul pornirii procesului contravenţional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională este obligată să aducă la cunoştinţa persoanei pasibile de răspundere contravenţională dreptul ei de a fi asistată de un apărător.

(4) În cel mult 3 ore din momentul reţinerii, persoanei care este pasibilă de sancţiunea arestului contravenţional şi nu are apărător ales i se desemnează, în modul stabilit de art.167 alin.(1^1) din Codul de procedură penală, un avocat care acordă asistenţă juridică garantată de stat.

Articolul 379. Limba în care se desfăşoară procesul contravenţional şi dreptul la interpret

(1) Procesul contravenţional se desfăşoară în limba română.

(2) Persoana care nu posedă sau nu vorbeşte limba română are dreptul de a lua cunoştinţă de toate actele şi materialele dosarului şi de a vorbi în faţa autorităţii competentă să soluţioneze cauza contravenţională prin interpret.

(3) Procesul contravenţional se poate desfăşura în limba acceptată de majoritatea persoanelor care participă la proces. În acest caz, actele procesuale se întocmesc în mod obligatoriu şi în limba română.

(4) Actele procesuale ale autorităţii competentă să soluţioneze cauza contravenţională se înmînează persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, fiind traduse în limba pe care aceasta o cunoaşte, în modul stabilit de prezentul cod.

Articolul 380. Dreptul de a nu fi urmărit sau sancţionat de mai multe ori

(1) Nimeni nu poate fi urmărit sau sancţionat de mai multe ori pentru aceeaşi faptă. Reluarea procesului contravenţional care a încetat poate avea loc doar în cazul descoperirii unor noi circumstanţe sau în cazul depistării unui viciu fundamental, care a afectat hotărîrea de încetare a procesului contravenţional.

(2) Răspunderea contravenţională pentru neexecutarea, executarea necorespunzătoare a măsurilor specificate în actele de control, decizii, hotărîri, rapoarte şi a prescripţiilor emise de autorităţile competente exclude răspunderea contravenţională pentru încălcările neremediate indicate în acestea.

Articolul 381. Accesul liber la justiţie

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacţia efectivă din partea instanţei de judecată competente împotriva actelor care violează drepturile, libertăţile şi interesele sale legitime.

(2) Orice persoană are dreptul la examinarea şi la soluţionarea cauzei sale în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanţă independentă, imparţială, legal constituită, care să acţioneze în conformitate cu prezentul cod.

(3) Reprezentantul autorităţii competentă să soluţioneze cauza contravenţională nu poate participa la examinarea cauzei dacă are, direct sau indirect, un interes care i-ar putea afecta imparţialitatea.

(4) Autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atît circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cît şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante.

Articolul 382. Citarea

(1) Citarea este o acţiune procedurală prin care autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională asigură prezentarea persoanei în faţa sa pentru desfăşurarea normală a procesului contravenţional.

(2) Citarea se face prin invitaţie scrisă, care se înmînează de către autoritatea competentă sau se expediază prin poştă, prin notă telefonică sau telegrafică, prin telefax, prin poştă electronică sau prin alt mijloc în cazul în care autoritatea poate dovedi că citaţia a fost primită sau a fost transmisă persoanei citate, dar aceasta a refuzat să o primească.

(3) Citarea se face în aşa fel ca persoana chemată să primească invitaţia cu cel puţin 5 zile înainte de data cînd ea trebuie să se prezinte în faţa autorităţii respective.

(4) Persoana este obligată să se prezinte la data, ora şi în locul indicate în citaţie. În cazul imposibilităţii de a se prezenta, persoana este obligată să informeze organul respectiv, indicînd motivul, precum şi să convină data şi ora cînd se va putea prezenta.

(5) În cazul în care nu anunţă autoritatea despre imposibilitatea de a se prezenta la data, ora şi în locul indicate în citaţie ori în cazul în care nu se prezintă nemotivat, persoana poate fi supusă amenzii judiciare, în conformitate cu art.201 din Codul de procedură penală, sau aducerii silite. Neprezentarea nemotivată a persoanei nu împiedică examinarea cauzei.

(6) Acţiunea procedurală de citare a persoanei în timpul procesului contravenţional se efectuează în conformitate cu art.237-242 din Codul de procedură penală.

(7) Actele de procedură se comunică persoanei potrivit regulilor de citare.

[Art.382 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 383. Cheltuielile aferente procesului contravenţional

(1) Cheltuielile de administrare şi de conservare a probelor, de retribuire a apărătorului, alte cheltuieli aferente procesului contravenţional se suportă de contravenient, dacă a fost aplicată o sancţiune contravenţională, în modul stabilit de legislaţie. Plata cheltuielilor judiciare se efectuează în conformitate cu art.229 din Codul de procedură penală.

(2) Victima, reprezentantul ei, martorul, specialistul, expertul, interpretul, traducătorul, apărătorul (avocatul) au dreptul la repararea prejudiciului şi a cheltuielilor suportate în

procesul contravenţional în ordinea procedurii civile, cu excepţia cazurilor cînd nu există divergenţe asupra întinderii acestora.

(3) Persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional se repune în dreptul de care a fost privată şi ei i se repară cheltuielile suportate în proces dacă, prin hotărîre definitivă, este declarată nevinovată sau răspunderea sa contravenţională este înlăturată, cu excepţia cazului de amnistie.

[Art.383 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 383[1]. Apărarea secretului de stat, comercial şi a altor informaţii cu acces limitat în procesul contravenţional

În cursul procesului contravenţional, pentru apărarea informaţiei ce constituie secret de stat, comercial sau a altor informaţii cu acces limitat se aplică corespunzător prevederile art.213 şi 214 din Codul de procedură penală.

Capitolul II
PARTICIPANŢII LA PROCESUL CONTRAVENŢIONAL

Articolul 384. Persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional

[Alin.(1) art.384 abrogat prin Legea nr.208 din 17.11.2016, în vigoare 16.03.2017]

(2) Persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional are dreptul:

a) la apărare;

b) să cunoască fapta imputată;

c) să fie asigurată, în cel mult 3 ore de la reţinere, cu un avocat care acordă asistenţă juridică garantată de stat dacă fapta este pasibilă de sancţiunea arestului contravenţional;

d) să anunţe, în cazul reţinerii, în termen de o oră din momentul reţinerii, prin autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională, două persoane, la alegerea sa, despre faptul şi locul reţinerii;

e) să primească informaţie scrisă şi explicarea drepturilor sale expuse în prezentul articol, inclusiv a dreptului de a tăcea şi de a nu mărturisi împotriva sa, împotriva rudelor sale apropiate, a soţului/soţiei, logodnicului/logodnicei, precum şi de a nu-şi recunoaşte vinovăţia;

f) să fie audiată în prezenţa apărătorului dacă acceptă sau cere să fie audiată;

g) să aibă întrevederi cu apărătorul în condiţii confidenţiale, fără limitarea numărului şi duratei întrevederilor;

h) să ia cunoştinţă de materialele din dosar şi să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal;

i) să prezinte probe;

j) să formuleze cereri;

k) să conteste decizia asupra cauzei;

l) să recunoască total sau parţial vinovăţia în comiterea faptei ce i se impută;

m) să ceară recuzarea reprezentantului autorităţii competentă să aplice sancţiunea contravenţională, expertului, interpretului, traducătorului, grefierului;

n) să solicite audierea martorilor;

o) să facă obiecţii împotriva acţiunilor agentului constatator şi să ceară consemnarea obiecţiilor sale în procesul-verbal;

p) să ia cunoştinţă de procesul-verbal încheiat de agentul constatator, să facă obiecţii asupra corectitudinii lui, să ceară completarea lui cu circumstanţele care, în opinia sa, trebuie să fie consemnate;

q) să se împace cu victima în condiţiile prevăzute de prezentul cod;

r) să fie informat de agentul constatator despre toate hotărîrile ce se referă la drepturile şi interesele sale, să primească, la cerere, copii de pe aceste hotărîri;

s) să atace, în modul stabilit de lege, acţiunile şi deciziile autorităţii competente să soluţioneze cauza contravenţională, inclusiv hotărîrea judecătorească;

t) să retragă orice plîngere depusă personal sau de apărător în interesele sale;

u) să ceară şi să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile sau inacţiunile ilicite ale autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională.

(3) Realizarea de către persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional a drepturilor sale ori renunţarea la realizarea acestor drepturi nu poate fi interpretată în detrimentul persoanei şi nu poate avea consecinţe nefavorabile pentru ea.

(3^1) Dreptul prevăzut la alin.(2) lit.u) se oferă doar în cazul în care prin hotărîre judecătorească definitivă s-a constatat caracterul ilicit al acţiunilor sau al inacţiunilor autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională.

(4) Persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional este obligată:

a) să se prezinte la citarea autorităţii competente să soluţioneze cauza contravenţională;

b) să accepte, la cererea autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională, examinarea şi percheziţia sa corporală;

c) să accepte necondiţionat, la cererea autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională, testarea alcoolscopică, testarea antidrog, examenul medical, dactiloscopia, prelevarea de sînge şi de secreţii ale corpului pentru analiză;

d) să fie supusă expertizei judiciare, la cererea agentului constatator competent sau a instanţei;

e) să se supună dispoziţiilor legale ale agentului constatator şi ale preşedintelui şedinţei de judecată;

f) să respecte ordinea în şedinţa de judecată şi să nu părăsească sala de şedinţe fără învoirea dată de preşedintele şedinţei.

(5) Persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional are şi alte drepturi şi obligaţii prevăzute de prezentul cod.

(6) În conformitate cu prevederile prezentului cod, drepturile minorului se realizează şi de reprezentantul lui legal. Procesului contravenţional se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la drepturile şi obligaţiile reprezentantului legal al minorului.

[Art.384 completat prin Legea nr.311 din 26.10.2023, în vigoare 24.11.2023]

[Art.384 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 385. Agentul constatator

(1) Agentul constatator este reprezentantul autorităţii publice care soluţionează, în limitele competenţei sale, cauza contravenţională în modul prevăzut de prezentul cod.

(2) Este desemnat ca agent constatator funcţionarul din autorităţile indicate la art.400-423^{10}, împuternicit cu atribuţii de constatare a contravenţiei şi/sau de sancţionare.

(3) Persoana indicată la alin.(2) nu poate participa la desfăşurarea procesului contravenţional în calitate de agent constatator dacă:

a) există cel puţin una dintre circumstanţele indicate la art.33 din Codul de procedură penală, care se aplică în modul corespunzător;

b) se află în situaţie de conflict de interese.

(4) Faptul că agentul constatator a constatat contravenţia sau a soluţionat, în limitele competenţei sale, cauza contravenţională ori a participat anterior în calitate de agent constatator în faţa instanţei de judecată pe cauza respectivă nu constituie un impediment pentru participarea lui ulterioară la judecarea aceleiaşi cauze contravenţionale.

(5) În cazul în care există motivele prevăzute la alin.(3), agentul constatator este obligat să facă declaraţie de abţinere.

(6) Pentru aceleaşi motive, agentul constatator poate fi recuzat şi de către participanţii la procesul contravenţional în cauza respectivă, învestiţi cu asemenea drept prin prezentul cod.

(7) Examinarea declaraţiei de abţinere sau a cererii de recuzare:

a) depuse în privinţa agentului constatator, are loc în termen de 2 zile lucrătoare de către conducătorul autorităţii publice în cadrul căreia activează acesta sau, în cazul în care declaraţia de abţinere sau cererea de recuzare este depusă la etapa examinării cauzei în instanţa judecătorească, de către instanţa judecătorească competentă să examineze cauza contravenţională;

b) depuse în privinţa conducătorului autorităţii competente să soluţioneze cauza contravenţională, are loc în termen de 10 zile lucrătoare de către instanţa de judecată în a cărei rază teritorială activează autoritatea respectivă.

(8) Decizia sau hotărîrea asupra abţinerii ori a recuzării nu este susceptibilă de a fi atacată.

(9) Decizia agentului constatator în cauza contravenţională emisă cu încălcarea prevederilor alin.(3) este pasibilă de a fi atacată în instanţa de judecată.

(10) În cazurile prevăzute la alin.(5) şi (6), precum şi în cazul imposibilităţii motivate de participare a agentului constatator la examinarea cauzei contravenţionale în instanţa judecătorească, autorităţile indicate la alin.(2) pot desemna un alt reprezentant în acest scop.

Articolul 386. Procurorul

(1) Procurorul participă la procesul contravenţional în limitele competenţei stabilite de prezentul cod.

(2) Procurorul este în drept:

a) să pornească procesul contravenţional;

b) să aplice în cazurile prevăzute de lege sancţiune contravenţională;

c) să solicite aplicarea de către instanţa de judecată a unei sancţiuni contravenţionale;

d) să participe la examinarea cauzei în instanţă de judecată atunci cînd procesul contravenţional a fost pornit de el;

e) să verifice legalitatea acţiunilor agentului constatator, conform prevederilor art.396 alin.(3^1);

f) să atace decizia agentului constatator sau a instanţei de judecată, conform prevederilor art.396 alin.(3^1);

g) să exercite alte drepturi prevăzute de lege.

[Alin.(3) art.386 abrogat prin Legea nr.152 din 01.07.2016, în vigoare 01.08.2016]

(4) În cazul în care există cel puţin una dintre circumstanţele indicate la art.54 alin.(1) din Codul de procedură penală, procurorul este obligat să facă declaraţie de abţinere.

(5) Pentru motivele indicate la alin.(4) din prezentul articol, procurorul poate fi recuzat de către ceilalţi participanţi la procesul contravenţional în cauza respectivă, învestiţi cu asemenea drept prin prezentul cod, conform prevederilor art.54 alin.(5) şi (6) din Codul de procedură penală.

[Art.386 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 387. Victima

(1) Este victimă persoana fizică sau persoana juridică căreia, prin contravenţie, i-au fost cauzate prejudicii morale, fizice sau materiale.

(2) Victima îşi realizează drepturile şi îşi execută obligaţiile personal ori prin reprezentanţi, în condiţiile legii. Dacă victima este un minor sau o persoană în stare de iresponsabilitate, drepturile ei sînt realizate de reprezentanţii săi legali în modul stabilit de prezentul cod.

(3) Victima are dreptul:

a) la înregistrarea neîntîrziată a cererii sale în modul stabilit, la soluţionarea cererii de către agentul constatator, la informare privitor la decizia adoptată;

b) să prezinte documente, alte mijloace de probă în vederea confirmării pretenţiilor sale;

c) să-şi retragă cererea în cazurile prevăzute de lege;

d) să atace decizia autorităţii competentă să soluţioneze cauza contravenţională;

e) să fie asistată în procesul contravenţional de un apărător ales;

e^1) să ia cunoştinţă de toate procesele-verbale ale acţiunilor procesuale la care a participat, să ceară completarea acestora sau includerea obiecţiilor sale în procesul-verbal;

e^2) să ia cunoştinţă de materialele dosarului contravenţional după încheierea acţiunilor agentului constatator întreprinse în vederea constatării faptei contravenţionale şi după remiterea dosarului spre examinare şi să noteze orice informaţii din dosar;

f) să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal cu privire la contravenţie, deciziile luate şi hotărîrile adoptate în cauza respectivă;

g) să i se elibereze, la solicitare scrisă sau verbală, copii de pe alte materiale decît cele indicate la lit.e^2), cu respectarea regimului informaţiilor care constituie secret de stat, bancar, comercial, al informaţiilor oficiale cu acces limitat sau al datelor cu caracter personal. Copiile se eliberează contra unei plăţi stabilite de către Guvern, care nu va depăşi cheltuielile suportate de către agentul constatator sau de către instanţa de judecată pentru eliberarea acestora.

(4) Victima este prevenită în scris că răspunde pentru declaraţii calomnioase.

(5) Victima este obligată:

a) să se prezinte la citarea autorităţii competente, să dea explicaţii la solicitarea acesteia;

b) să prezinte, la cererea autorităţii competente, documente şi alte mijloace de probă de care dispune, mostre pentru cercetare comparativă;

c) să accepte, la cererea autorităţii competentă, a fi supusă examenului medical în cazul în care pretinde că i s-a cauzat un prejudiciu fizic;

d) să se supună dispoziţiilor legitime ale reprezentantului autorităţii competente sau ale preşedintelui şedinţei de judecată.

(6) Victima are şi alte drepturi şi obligaţii prevăzute de prezentul cod.

[Art.387 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 388. Martorul

(1) Martor este persoana care are cunoştinţă despre o faptă sau împrejurare de natură să servească aflării adevărului în procesul contravenţional, citată de către autoritatea competentă, sau care face declaraţii în modul prevăzut de prezentul cod în această calitate.

(2) Rudele apropiate, precum şi soţul/soţia, logodnicul/logodnica, nu sînt obligate să facă declaraţii împotriva persoanei în privinţa căreia a fost pornit proces contravenţional. Agentul constatator şi instanţa de judecată sînt obligaţi să aducă acest fapt la cunoştinţă persoanelor respective contra semnătură.

(3) Martorul are dreptul:

a) să ştie în legătură cu ce cauză este citat;

b) să ceară recuzarea interpretului, traducătorului care participă la audierea sa;

c) să înainteze cereri;

d) să refuze de a face declaraţii, de a prezenta documente, alte mijloace de probă, mostre ori date dacă acestea pot fi folosite împotriva sa ori a rudelor apropiate;

e) să facă declaraţii în limba maternă sau în orice altă limbă, să ia cunoştinţă de declaraţiile sale înregistrate, să ceară corectarea sau completarea lor;

f) la facerea declaraţiilor, să utilizeze documente ce conţin calcule complicate, denumiri geografice, informaţii de altă natură dificil de a fi expuse din memorie, să noteze amănuntele greu de memorizat, să-şi ilustreze declaraţiile cu scheme, desene grafice;

g) să fie asistat de un apărător pe care l-a ales ca reprezentant.

(4) Martorul este obligat:

a) să se prezinte la citarea agentului constatator sau a instanţei de judecată pentru a face declaraţii şi a participa la acţiuni procesuale;

b) să facă declaraţii veridice, să comunice tot ceea ce ştie în legătură cu cauza respectivă şi să răspundă la întrebări, să confirme prin semnătură exactitatea declaraţiilor sale consemnate în procesul-verbal al acţiunii procesuale sau anexate la el;

c) să prezinte, la cererea autorităţii competente, documente, alte mijloace de probă, mostre;

d) să se supună dispoziţiilor legale ale agentului constatator sau ale instanţei de judecată

(5) Neexecutarea neîntemeiată a obligaţiilor martorului se sancţionează în conformitate cu legea.

(6) Refuzul sau eschivarea martorului de a face declaraţii se sancţionează în conformitate cu art.313 din Codul penal, iar prezentarea intenţionată de declaraţii mincinoase – în conformitate cu art.312 din acelaşi cod.

(7) Martorul are şi alte drepturi şi obligaţii prevăzute de prezentul cod.

(8) În cazurile prevăzute de lege, agentul constatator este obligat să asigure participarea la acţiunile procesuale a persoanelor dezinteresate, cu capacitate de exerciţiu deplină (martori asistenţi), pentru a atesta prin semnătură caracterul veridic al faptelor consemnate.

(9) Martorul minor este asistat de reprezentantul legal sau de reprezentantul autorităţii tutelare. Reprezentantul martorului minor este în drept să ştie despre citarea de către autoritatea competentă a persoanei ale cărei interese le reprezintă, să o însoţească şi să asiste la acţiunile procesuale. Agentul constatator sau instanţa de judecată sînt obligaţi să asigure participarea reprezentantului minorului la procesul contravenţional. Martorul minor urmează a fi audiat numai în prezenţa unui pedagog.

[Art.388 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.388 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 389. Specialistul

(1) Este specialist persoana neinteresată de rezultatele cauzei contravenţionale, cu suficiente cunoştinţe şi deprinderi speciale pentru a acorda ajutor agentului constatator sau instanţei de judecată, chemată să participe la efectuarea acţiunilor procesuale în cazurile prevăzute de prezentul cod.

(2) Specialistul nu poate participa la acţiunea procesuală dacă există unul dintre motivele prevăzute la art.86 alin.(1) din Codul de procedură penală.

(2^1) Specialistul, în cadrul procesului contravenţional, are drepturile şi obligaţiile prevăzute la art.87 din Codul de procedură penală, aplicat corespunzător, precum şi alte drepturi şi obligaţii prevăzute de prezentul cod.

(2^2) În cazul în care există cel puţin unul dintre motivele prevăzute la alin.(2), specialistul are obligaţia de a se abţine sau poate fi cerută recuzarea acestuia de către participanţii la proces învestiţi cu acest drept. Cererea de recuzare a specialistului se soluţionează de către autoritatea competentă să examineze cauza contravenţională, iar hotărîrea asupra cererii de recuzare nu este susceptibilă de a fi atacată.

(3) Pentru prezentarea cu bună ştiinţă a unor concluzii false, specialistul răspunde în conformitate cu art.312 din Codul penal.

Articolul 390. Expertul

(1) Expertiza judiciară se efectuează de către expertul judiciar înscris în Registrul de stat al experţilor judiciari. În cazul în care în Registrul de stat al experţilor judiciari nu sînt experţi de specializarea necesară sau în cazul în care nu poate fi numit un alt expert judiciar din motive de incompatibilitate, în calitate de expert judiciar poate fi recunoscută ad-hoc o persoană competentă în specializarea solicitată pentru efectuarea expertizei.

(2) Expertul nu poate participa la acţiunea procesuală dacă există unul dintre motivele prevăzute la art.89 din Codul de procedură penală.

(2^1) Expertul, în cadrul procesului contravenţional, are drepturile şi obligaţiile prevăzute la art.88 din Codul de procedură penală, aplicat corespunzător, precum şi alte drepturi şi obligaţii prevăzute de prezentul cod.

(2^2) În cazul în care există cel puţin unul dintre motivele prevăzute la alin.(2), expertul are obligaţia de a se abţine sau poate fi cerută recuzarea acestuia de către participanţii la proces învestiţi cu acest drept. Cererea privind recuzarea expertului se soluţionează de către autoritatea competentă să examineze cauza contravenţională, iar hotărîrea asupra cererii de recuzare nu este susceptibilă de a fi atacată.

(3) Pentru prezentarea cu bună ştiinţă a unor concluzii false, expertul răspunde în conformitate cu art.312 din Codul penal.

[Art.390 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 391. Interpretul, traducătorul

(1) Interpret, traducător este persoana care poate traduce din o altă limbă, poate interpreta semnele celor muţi ori surzi, cunoaşte terminologia juridică, nu este interesată de rezultatele cauzei contravenţionale şi acceptă să participe în această calitate. Persoana este desemnată în calitatea de interpret, traducător de către agentul constatator sau de instanţa de judecată în cazurile prevăzute de prezentul cod.

(2) Interpretul, traducătorul nu pot participa la acţiunile procesuale dacă există unul dintre motivele prevăzute la art.86 din Codul de procedură penală.

(2^1) Interpretul, traducătorul, în cadrul procesului contravenţional, au drepturile şi obligaţiile prevăzute la art.85 din Codul de procedură penală, aplicat corespunzător, precum şi alte drepturi şi obligaţii prevăzute de prezentul cod.

(2^2) În cazul în care există cel puţin unul dintre motivele prevăzute la alin.(2), interpretul, traducătorul au obligaţia de a se abţine sau poate fi cerută recuzarea acestora de către participanţii la proces învestiţi cu acest drept. Cererea de recuzare a interpretului, traducătorului se soluţionează de către autoritatea competentă să examineze cauza contravenţională, iar hotărîrea asupra cererii de recuzare nu este susceptibilă de a fi atacată.

(3) Neexecutarea de către interpret, traducător a obligaţiilor lor atrage răspundere potrivit legii. Pentru traducere intenţionat incorectă, interpretul, traducătorul răspund în conformitate cu art.312 din Codul penal.

Articolul 392. Apărătorul

(1) Este apărător persoana admisă în profesia de avocat avînd dreptul să participe la procesul contravenţional pentru a asigura asistenţă juridică sau a reprezenta partea pe care o asistă în bază de contract sau în urma desemnării de către coordonatorul oficiului teritorial al Consiliului Naţional pentru Asistenţă Juridică Garantată de Stat.

(2) În cadrul procesului contravenţional, apărătorului i se aplică corespunzător prevederile art.67 şi 68 din Codul de procedură penală.

Articolul 392[1]. Consilierul de probaţiune

(1) Consilierul de probaţiune este persoana care efectuează evaluarea psihosocială şi controlul subiecţilor probaţiunii, contribuie la resocializarea şi la adaptarea socială a acestora prin formarea unei atitudini şi a unor reguli de conduită socială în vederea reintegrării lor în societate şi prevenirii săvîrşirii de noi contravenţii.

(2) Consilierul de probaţiune, în exercitarea atribuţiilor de serviciu, are dreptul de a lua cunoştinţă de materialele cauzei.

Capitolul III
AUTORITĂŢILE COMPETENTE SĂ SOLUŢIONEZE CAUZELE CONTRAVENŢIONALE

Articolul 393. Autorităţile competente să soluţioneze cauzele contravenţionale

(1) Sînt competente să soluţioneze cauzele contravenţionale:

a) instanţa de judecată;

b) procurorul;

c) comisia administrativă;

d) agentul constatator (organele de specialitate specificate la art.400-423[12]).

(2) Cauzele contravenţionale aflate în competenţa autorităţilor prevăzute la alin.(1) se soluţionează de către autoritatea competentă în a cărei rază teritorială a fost săvîrşită contravenţia. În cazul contravenţiei continue sau prelungite, cauza se soluţionează de către autoritatea în a cărei rază teritorială s-a consumat ori a fost curmată contravenţia.

(3) În cazul în care există mai mult de un act de constatare, examinare sau soluţionare, efecte juridice va produce actul care primul a fost întocmit.

[Art.393 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 394. Instanţa care înfăptuieşte justiţia în cauzele contravenţionale

(1) Justiţia în cauzele contravenţionale se înfăptuieşte de către instanţa de judecată conform competenţei date prin prezentul cod.

(1[1]) În cazul în care autoritatea competentă nu are subdiviziuni teritoriale, prin derogare de la art.393 alin.(2), cauza contravenţională se judecă de către instanţa de judecată de la locul unde îşi are sediul autoritatea al cărei reprezentant este agentul constatator.

(2) Cauza contravenţională se judecă în complet format dintr-un singur judecător care se pronunţă asupra fondului cauzei prin hotărîre.

(3) Instanţa de recurs judecă în complet format din 3 judecători.

(4) Judecarea cauzei în şedinţă judiciară va fi argumentată şi efectuată cu respectarea tuturor regulilor de procedură judiciară.

(4[1]) În cazurile şi în condiţiile expres prevăzute de prezentul cod, instanţa de judecată examinează cauza contravenţională în procedură scrisă.

(5) Cauza contravenţională se judecă în şedinţă publică sau în şedinţă închisă, după caz, conform prevederilor art.18 din Codul de procedură penală.

(6) În cadrul procesului contravenţional, instanţa de judecată se conduce şi aplică corespunzător prevederile art.31-35 din Codul de procedură penală.

[Art.394 completat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 395. Competenţa instanţei de judecată

(1) Instanţa judecă:

1) toate cazurile cu privire la contravenţii, cu excepţia celor atribuite de prezentul cod competenţei unor alte organe, precum şi:

a) cauzele contravenţionale în privinţa minorilor;

b) cauzele contravenţionale prevăzute la art.61, 63-66, 316-318[1], 320, 336;

b[1]) cauzele contravenţionale în cadrul cărora au fost dispuse măsurile procesuale de constrîngere prevăzute la art.432 lit.a) şi e);

c) cauzele contravenţionale în care agentul constatator, procurorul propun aplicarea unei sancţiuni dintre cele care urmează:

- privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate;
- privarea de dreptul de a deţine anumite funcţii;
- privarea de dreptul special;
- munca neremunerată în folosul comunităţii;
- arestul contravenţional;

d) cauzele contravenţionale în care agentul constatator, procurorul propun aplicarea unei măsuri de siguranţă dintre cele care urmează:

- expulzarea;
- demolarea construcţiei neautorizate şi defrişarea arborilor şi arbuştilor;
- confiscarea specială;
- suspendarea dreptului de a conduce vehicule/ridicarea provizorie a permisului de conducere a vehiculului;

2) contestaţiile împotriva deciziilor autorităţilor competente să soluţioneze cauzele contravenţionale, procurorului.

(1[1]) Contestaţia împotriva deciziei în cauza contravenţională se examinează de către instanţa de judecată în a cărei rază teritorială activează autoritatea competentă sau procurorul care a emis decizia ori de către instanţa de la locul unde îşi are sediul autoritatea competentă, pentru cazurile prevăzute la art.394 alin.(1[1]). Contestaţia împotriva deciziei în cauza contravenţională prevăzută în capitolul XIII din cartea întâi se examinează de către instanţa de judecată în a cărei raze teritorială a fost săvârşită contravenţia.

(2) Instanţa de judecată este competentă să aplice măsuri de siguranţă şi amendă judiciară.

(3) Instanţa de recurs judecă recursul pronunţîndu-se prin decizie.

[Art.395 modificat prin Legea nr.245 din 31.07.2023, în vigoare 22.08.2023]
[Art.395 modificat prin Legea nr.237 din 24.12.2021, în vigoare 14.02.2022]
[Art.395 completat prin Legea nr.138 din 19.07.2018, în vigoare 14.12.2018]

Articolul 396. Competenţa procurorului

(1) Procurorul emite ordonanţa cu privire la contravenţia pe care a constatat-o în exerciţiul funcţiunii şi o transmite autorităţii publice cu competenţă de examinare a contravenţiilor.

(2) Procurorul constată şi examinează contravenţiile prevăzute la art.336.

(3) În cazul refuzului începerii urmăririi penale, încetării urmăririi penale din cauza că fapta constituie o contravenţie, procurorul dispune, prin ordonanţă motivată, pornirea procesului contravenţional şi, prin derogare de la alin.(1), examinează cauza.

(3[1]) Procurorul este în drept să verifice legalitatea acţiunilor agentului constatator din cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne, ale Centrului Naţional Anticorupţie, ale Serviciului Vamal sau ale Serviciului Fiscal de Stat la înregistrarea sesizărilor despre săvârşirea contravenţiilor şi, în urma verificării efectuate, după caz, să pornească procesul contravenţional sau să atace decizia agentului constatator în instanţa de judecată.

[Alin.(4) art.396 abrogat prin Legea nr.179 din 26.07.2018, în vigoare 17.08.2018]

(5) Decizia procurorului poate fi contestată în termen de 15 zile de la emitere şi se examinează în conformitate cu prevederile art.448 şi ale capitolului VII din cartea a doua.

[Art.396 completat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 397. Modul de formare a comisiei administrative

(1) Comisia administrativă de pe lîngă autoritatea publică locală executivă se formează de către consiliul local (sătesc, comunal, orăşenesc, municipal) în componenţa preşedintelui, vicepreşedintelui, secretarului responsabil şi a 4-7 membri.

(2) Obligaţiile preşedintelui, vicepreşedintelui, secretarului responsabil ai comisiei administrative se stabilesc prin regulament.

Articolul 398. Competenţa comisiei administrative

(1) Comisia administrativă examinează contravenţiile prevăzute la art.75, 76, 92, 126[1], 134[1], 154, art.157 alin.(7) şi (8), art.165, 170-175, 180, 181, 227, art.273 pct.9), 9[1]), 11), 15) şi 16), art.364 alin.(1) şi (9).

(2) Şedinţa comisiei administrative este deliberativă dacă la ea este prezentă simpla majoritate a membrilor ei.

(3) Deciziile comisiei administrative se adoptă cu majoritatea simplă de voturi ale membrilor comisiei prezenţi la şedinţă.

[Art.398 completat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.398 completat prin Legea nr.239 din 24.12.2021, în vigoare 21.02.2022]

Articolul 399. Competenţa agentului constatator

(1) Cauza contravenţională se soluţionează de agentul constatator în a cărui rază teritorială a fost săvîrşită contravenţia. Acesta poate aplica sancţiunile prevăzute în partea specială a cărţii întâi în limitele competenţei şi numai în exerciţiul funcţiunii.

(2) Agentul constatator poate constata contravenţii ale căror constatare, soluţionare şi sancţionare sînt atribuite competenţei unor alte organe. În astfel de cazuri, agentul va remite organelor respective procesele-verbale de constatare a contravenţiilor.

[Art.399 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 400. Ministerul Afacerilor Interne

(1) Contravenţiile prevăzute la art.47, art.48[1] alin.(7), art.49, 50, 52, 52[1], 54, 69-71, 73, 76[1], art.77 alin.(8), art.77[2], 78, art.79 alin.(1), (2), (4), art.80[1], 85-87, 89-91, art.91[1] alin.(13)–(18) şi (20), art.96, 99–104, 105–107, art.115 alin.(3), art.157 alin.(2), (3) şi (12), art.158 alin.(1) şi (2), art.176, 180[1], art.197 alin.(1)–(4), (9), (11)–(13), (15), (16), (22), art.201-203, 205, 209, 220, 221, 222–226, 228–243, 245, art.263 alin.(1) şi (9), art.263[1], 267, art.273 pct.17) şi 18), art.277 alin.(1), (4) şi (7), 283, art.286 alin.(3), art.287 alin.(8), art.287[3], 289[1], 321, 325, 326 alin.(2)–(6), art.327[4], 331, 332, 332[1], 338-341, 346, art.349 alin.(1), art.350, 350[2], 354–357, 359–362, art.364 alin.(2), (2[1]), (5), (6) şi (10), art.365, 365[3] şi 365[5] se constată şi se examinează de către poliţie.

(1[1]) Contravenţia prevăzută la art.337 se examinează de poliţie în măsura în care acţiunile indicate constituie competenţa acesteia.

(2) Sunt în drept să examineze cauze contravenţionale şi să aplice sancţiuni în limitele competenţei funcţionarii publici cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, care exercită atribuţiile poliţiei şi sunt împuterniciţi cu asemenea atribuţii conform fişei postului. Nomenclatorul funcţiilor şi al competenţelor de examinare a cauzelor contravenţionale şi de aplicare a sancţiunilor se aprobă prin ordinul ministrului afacerilor interne.

[Alin.(2[1]) art.400 abrogat prin Legea nr.47 din 12.03.2020, în vigoare 10.04.2020]

[Alin.(3) şi (3[1]) art.400 abrogate prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

[Alin.(3[2]) art.400 abrogat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

(3[3]) Contravenţiile prevăzute la art.287[3], 331, 332, 332[1], art.333 alin.(1), (2) şi (4) se examinează de către Poliţia de Frontieră, iar cele prevăzute la art.76[1], 228–232, 234–241[2], 243–245, 354 şi 355 se examinează şi de către Poliţia de Frontieră dacă au fost constatate în punctele de trecere a frontierei de stat.

(3[4]) Sînt în drept să examineze cauzele contravenţionale prevăzute la alin.(3[3]) şi să aplice sancţiuni şefii de sectoare ai Poliţiei de Frontieră, adjuncţii lor, şefii de schimb, ofiţerii superiori, precum şi şefii echipelor mobile.

(3[5]) Contravenţiile prevăzute la art.333, 334, 334[1] se constată de angajaţii cu statut special din cadrul Inspectoratului General pentru Migraţie.

(3[6]) Sunt în drept să examineze şi să aplice sancţiuni pe cauzele cu privire la contravenţiile prevăzute la art.333 şi 334 şeful, şeful adjunct, şefii direcţiilor, şefii secţiilor Inspectoratului General pentru Migraţie.

(4) Contravenţiile prevăzute la art.54[1], 63–65, 65[2], 65[3], 67, 68, 75, 76, 78[1]–78[2], 88, 92, 107[1], art.157 alin.(2), (3) şi (12), art.165, 181, 243[1], art.277[1] alin.(3), (5) şi (6), art.312[1], art.316, 317, 318[1], 320, 322–324, 330[4], 335–337, 342, 352 şi 353 se constată de către angajaţii subdiviziunilor subordonate Ministerului Afacerilor Interne care exercită atribuţiile poliţiei.

(4[1]) Contravenţiile prevăzute la art.69, art.91 alin.(1), art.91[1] alin.(16) şi (18), art.354, 355 şi 357, care au fost săvîrşite în timpul îndeplinirii misiunilor Inspectoratului General de Carabinieri de menţinere, asigurare şi restabilire a ordinii publice, de protecţie a obiectivelor de importanţă deosebită, de prevenire şi combatere a terorismului, de asigurare a regimului stării de urgenţă, de asediu şi de război, se constată şi se examinează inclusiv de carabinieri.

(5) Procesele-verbale cu privire la contravenţiile prevăzute la art.75, 76, 92, 165, 181 şi 227 se remit spre examinare comisiei administrative, iar procesele-verbale cu privire la contravenţiile prevăzute la art.54[1], 63–65, 65[2], 65[3], 67, 68, 70[1], 78[1]–78[2], 88, 107[1], art.157 alin.(2), (3) şi (12), art.243[1], art.277[1] alin.(3), (5) şi (6), art.312[1], 316, 317, 318[1], 320, 322–324, 330[4], 335–337, 342, 352 şi 353 se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente.

[Art.400 modificat prin Legea nr.172 din 23.06.2023, în vigoare 31.01.2024]
[Art.400 modificat prin Legea nr.245 din 31.07.2023, în vigoare 22.08.2023]
[Art.400 completat prin Legea nr.66 din 30.03.2023, în vigoare 01.07.2023]
[Art.400 modificat prin Legea nr.35 din 02.03.2023, în vigoare 06.04.2023]
[Art.400 completat prin Legea nr.111 din 21.04.2022, în vigoare 03.07.2022]
[Art.400 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]
[Art.400 completat prin Legea nr.73 din 31.03.2022, în vigoare 20.04.2022]
[Art.400 modificat prin Legea nr.195 din 25.11.2021, în vigoare 01.01.2022]
[Art.400 modificat prin Legea nr.188 din 11.09.2020, în vigoare 01.01.2021]
[Art.400 completat prin Legea nr.10 din 13.02.2020, în vigoare 14.04.2020]
[Art.400 modificat prin Legea nr.47 din 12.03.2020, în vigoare 10.04.2020]
[Art.400 modificat prin Legea nr.52 din 12.03.2020, în vigoare 14.03.2020]
[Art.400 completat prin Legea nr.220 din 08.11.2018, în vigoare 12.12.2018]
[Art.400 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]
[Art.400 modificat prin Legea nr.50 din 23.03.2018, în vigoare 13.04.2018]
[Art.400 modificat prin Legea nr.295 din 21.12.2017, în vigoare 12.01.2018]
[Art.400 modificat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 401. Centrul Naţional Anticorupţie

(1) Contravenţiile prevăzute la art.177 alin.(7) şi (8), art.313[4], 313[7], 314, 314[1] se constată şi se examinează de Centrul Naţional Anticorupţie.

(1[1]) Contravenţiile prevăzute la art.312, 313, 313[1], 313[3], 313[8], 315 şi 315[1] se constată de Centrul Naţional Anticorupţie.

(2) Sînt în drept să examineze cauze contravenţionale şi să aplice sancţiuni directorul, directorii adjuncţi ai Centrului Naţional Anticorupţie, şefii subdiviziunilor teritoriale ale acestuia şi adjuncţii lor.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenţiile prevăzute la alin.(1^1) se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente.

[Art.401 completat prin Legea nr.434 din 28.12.2023, în vigoare 30.01.2024]
[Art.401 completat prin Legea nr.245 din 31.07.2023, în vigoare 22.08.2023]
[Art.401 modificat prin Legea nr.35 din 02.03.2023, în vigoare 06.04.2023]
[Art.401 modificat prin Legea nr.336 din 08.12.2022, în vigoare 01.01.2023]
[Art.401 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]
[Art.401 completat prin Legea nr.175 din 11.11.2021, în vigoare 10.01.2022]
[Art.401 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]
[Art.401 modificat prin Legea nr.160 din 26.07.2018, în vigoare 17.09.2018]

Articolul 401^1. Serviciul Prevenirea şi Combaterea Spălării Banilor

[Art.401^1 abrogat prin Legea nr.75 din 21.05.2020, în vigoare 12.12.2020]
[Art.401^1 introdus prin Legea nr.160 din 26.07.2018, în vigoare 17.09.2018]

Articolul 402. Autorităţi administrative din subordinea Ministerului Finanţelor

(1) Contravenţiile prevăzute la art.263, 263^2, 265, art.272, art.272^1 alin.(1), (2), (4)–(6) şi (12), art.274 alin.(1), art.275 alin.(2), art.277 alin.(2), (3), (6), (8) şi (9), art.277^1 alin.(1), (2) şi (4), art.282, art.288, 289, 290, 290^1, 291, 293^1, 293^2 alin.(1), (2) şi (3), art.295^1, 297, 297^1, 298, 299, 301^1, 311, 327^1 se examinează conform competenţei, de către Agenţia Achiziţii Publice autoritatea administrativă de inspectare financiară din subordinea Ministerului Finanţelor sau de către Serviciul Fiscal de Stat. Contravenţiile prevăzute la art.293, 295 alin.(1)–(6), şi (9), 349 alin.(1) se examinează de către autoritatea administrativă de inspectare financiară sau, după caz, de Serviciul Fiscal de Stat, în funcţie de organul care le-a constatat.

(2) Sînt în drept să examineze cauze contravenţionale şi să aplice sancţiuni conducătorii direcţiilor generale finanţe ale unităţilor administrativ-teritoriale şi adjuncţii lor, angajaţii din cadrul Serviciului Fiscal de Stat împuterniciţi prin ordinul directorului Serviciului, conducătorul autorităţii administrative de inspectare financiară din subordinea Ministerului Finanţelor, adjunctul său şi conducătorii subdiviziunilor teritoriale ale acesteia, directorul Agenţiei Achiziţii Publice şi adjunctul lui.

[Art.402 modificat prin Legea nr.336 din 09.11.2023, în vigoare 28.11.2023]
[Art.402 completat prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]
[Art.402 modificat prin Legea nr.66 din 30.03.2023, în vigoare 01.07.2023]
[Art.402 modificat prin Legea nr.250 din 29.07.2022, în vigoare 26.02.2023]
[Art.402 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]
[Art.402 modificat prin Legea nr.188 din 11.09.2020, în vigoare 01.01.2021]
[Art.402 modificat prin Legea nr.178 din 26.07.2018, în vigoare 01.10.2018]
[Art.402 modificat prin Legea nr.195 din 27.07.2018, în vigoare 24.09.2018]
[Art.402 în redacţia Legii nr.295 din 21.12.2017, în vigoare 12.01.2018]
[Art.402 modificat prin Legea nr.153 din 14.07.2017, în vigoare 18.12.2017]
[Art.402 modificat prin Legea nr.178 din 21.07.2017, în vigoare 18.08.2017]

Articolul 403. Serviciul vamal

(1) Contravenţiile prevăzute la art.79 alin.(3), art.265, 287, 287^1, 287^2 se constată şi se examinează de Serviciul vamal.

(2) Sînt în drept să examineze cauze contravenţionale şi să aplice sancţiuni şefii birourilor şi posturilor vamale şi adjuncţii lor, şefii echipelor mobile.

(3) Sunt în drept să examineze cauze contravenţionale şi să aplice sancţiuni pentru contravenţiile prevăzute la art.287 alin.(1), (3), (6), (8), (16)–(18), cu aplicarea procedurilor prevăzute la art.447 şi 451^1, funcţionarii vamali conform Nomenclatorului funcţiilor şi al

competenţelor de examinare a cauzelor contravenţionale şi de aplicare a sancţiunilor, aprobat prin ordinul directorului Serviciului Vamal.

[Art.403 modificat prin Legea nr.428 din 28.12.2023, în vigoare 01.01.2024]

Articolul 404. Comisia Naţională a Pieţei Financiare

(1) Contravenţiile prevăzute la art.84, art.278 alin.(1), (2) şi (5), art.279, 300, 302–305, 307, 310^1, 310^3 şi art.344 se constată şi se examinează de către Comisia Naţională a Pieţei Financiare.

(1^1) Comisia Naţională a Pieţei Financiare constată şi examinează contravenţiile prevăzute la art.84, art.278 alin.(1), (2) şi (5), art.279 şi 344, săvîrşite în domeniile de activitate ce ţin de competenţa sa.

(2) Sînt în drept să examineze cauze contravenţionale şi să aplice sancţiuni preşedintele şi vicepreşedinţii Comisiei Naţionale a Pieţei Financiare.

[Art.404 modificat prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]
[Art.404 modificat prin Legea nr.23 din 27.02.2020, în vigoare 20.04.2020]
[Art.404 modificat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 404^1. Consiliul Concurenţei

(1) Contravenţiile prevăzute la art.273 pct.5^5), art.330^1, 330^3, 330^5 şi 364 alin.(3), (4), (5^1) şi (6) săvârşite în domeniile de activitate ce ţin de competenţa sa se constată de către Consiliul Concurenţei. (2) Este în drept să constate contravenţii şi să încheie procese-verbale personalul abilitat cu funcţii de control al Consiliului Concurenţei.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenţii se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente.

(4) Consiliul Concurenţei examinează procesele-verbale cu privire la contravenţiile prevăzute la art.273 pct.5^5) şi aplică sancţiuni.

[Art.404^1 modificat prin Legea nr.250 din 29.07.2022, în vigoare 26.02.2023]
[Art.404^1 modificat prin Legea nr.188 din 11.09.2020, în vigoare 01.01.2021]
[Art.404^1 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 405. Inspectoratul pentru Protecţia Mediului

(1) Contravenţiile prevăzute la art.95, 109 –112, art.113 alin.(1)–(6), art.114 alin.(1), (2), (4) şi (5), art.115, 117–119, 120–126, 127–130, 132–154, 154^1, art.155 alin.(1), art.155^2 alin.(3), art.156 şi 182 se constată şi se examinează de către Inspectoratul pentru Protecţia Mediului.

[Alin.(2) art.405 abrogat prin Legea nr.191 din 19.11.2020, în vigoare 01.01.2021]

(3) Au dreptul să constate contravenţii, să încheie procese-verbale şi să aplice sancţiuni persoanele abilitate cu funcţii de control din cadrul Inspectoratului pentru Protecţia Mediului.

[Art.405 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]
[Art.405 modificat prin Legea nr.191 din 19.11.2020, în vigoare 01.01.2021]
[Art.405 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]
[Art.405 în redacţia Legii nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 406. Agenţia Naţională pentru Sănătate Publică

(1) Contravenţiile prevăzute la art. 76^1, art.77 alin.(1) şi (3), art.79 alin.(1) şi (5), art.80 alin.(1), (3) şi (4), art.82, art.91^1, art.266^1 alin.(2^1), art.266^2, art.268, art.273 pct.1)–4), 6)–8), 10), 12)–14), art.276, art.278, 279, 344 şi art.364^1 se constată şi se examinează de Agenţia Naţională pentru Sănătate Publică.

(2) Agenţia Naţională pentru Sănătate Publică constată şi examinează contravenţiile de la art.80 alin.(3), art.83, 84, art.273 pct.1)–4), 6)–8), 10), 12) şi 13), art.278, 279, 344, săvîrşite în domeniile de activitate din competenţa sa.

(3) Sînt în drept să constate contravenţiile şi să încheie procese-verbale persoanele care deţin funcţii de control din cadrul Agenţiei Naţionale pentru Sănătate Publică şi din cadrul centrelor de sănătate publică.

(4) Sînt în drept să examineze cauze contravenţionale şi să aplice sancţiuni directorul şi directorii adjuncţi ai Agenţiei Naţionale pentru Sănătate Publică, conducătorii şi conducătorii adjuncţi ai centrelor de sănătate publică.

[Art.406 modificat prin Legea nr.216 din 20.07.2023, în vigoare 03.11.2023]
[Art.406 completat prin Legea nr.245 din 31.07.2023, în vigoare 22.08.2023]
[Art.406 modificat prin Legea nr.191 din 19.11.2020, în vigoare 01.01.2021]
[Art.406 completat prin Legea nr.52 din 12.03.2020, în vigoare 14.03.2020]
[Art.406 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]
[Art.406 în redacţia Legii nr.175 din 21.07.2017, în vigoare 18.08.2017]

Articolul 406[1]. Agenţia Medicamentului şi Dispozitivelor Medicale

(1) Contravenţiile prevăzute la art.77 alin.(1)–(7) şi art.77[1] se constată şi se examinează de Agenţia Medicamentului şi Dispozitivelor Medicale.

(2) Agenţia Medicamentului şi Dispozitivelor Medicale constată şi examinează contravenţiile prevăzute la art.273 pct.1)–4), 6), 10) şi 13), art.278, 279 şi 344, săvârşite în domeniile de activitate din competenţa acesteia.

(3) Sunt în drept să constate contravenţii şi să încheie procese-verbale persoanele care deţin funcţii de control din cadrul Agenţiei Medicamentului şi Dispozitivelor Medicale.

(4) Sunt în drept să examineze cauze contravenţionale şi să aplice sancţiuni directorul general şi directorii generali adjuncţi ai Agenţiei Medicamentului şi Dispozitivelor Medicale.

[Art.406[1] introdus prin Legea nr.216 din 20.07.2023, în vigoare 03.11.2023]

Articolul 407. Organele de specialitate în domeniul transporturilor

(1) Contravenţiile prevăzute la art.84, art.197 alin.(1)–(10), (12)–(32), art.198–200[1], 204, 206, 207, 221[1], art.224, art.273 pct.1), 2), 4), 6), 10)–13), art.278–281, art.283 alin.(1) şi art.344 se constată de către organele de specialitate ale administraţiei publice în domeniul transportului rutier, electric, feroviar şi naval, conform tipului de transport corespunzător competenţei.

(2) Sînt în drept să constate contravenţii şi să examineze cauze contravenţionale, să aplice măsuri procesuale de constrîngere şi sancţiuni în limitele competenţei:

a) în transportul rutier şi electric – şefii serviciilor abilitate cu funcţii de control şi adjuncţii lor, precum şi inspectorii abilitaţi cu funcţii de control;

b) în transportul feroviar – şefii de staţii şi locţiitorii lor, şefii de gări şi locţiitorii lor, şefii de depouri de locomotive (de vagoane), şefii trenurilor de călători, controlorii-revizori ai trenurilor de călători;

c) în transportul naval – directorul şi inspectorii Agenţiei Navale a Republicii Moldova.

[Alin.(3) art.407 abrogat prin Legea nr.208 din 17.11.2016, în vigoare 16.03.2017]

(4) Contravenţiile prevăzute la art.84, 208, 210–220[6], art.273 pct.1), 2), 4), 6), 10)–13), art.278–281, art.283 alin.(1) şi art.344 se constată şi se examinează de către Autoritatea Aeronautică Civilă.

(5) Sînt în drept să examineze contravenţii şi să aplice sancţiuni:

a) directorul şi directorii adjuncţi ai Autorităţii Aeronautice Civile, inspectorii aeronautici;

b) comandanţii aeronavelor civile în perioada de îndeplinire a misiunii de zbor, pentru contravenţiile prevăzute la art.210.

(6) Organele de specialitate ale administraţiei publice din domeniul transportului constată şi examinează contravenţiile prevăzute la art.84, art.273 pct.1), 2), 4), 6), 10)–13), art.278–281, art.283 alin.(1) şi art.344, săvîrşite în domeniile de activitate ce ţin de competenţa lor.

[Art.407 modificat prin Legea nr.284 din 05.10.2023, în vigoare 13.12.2023]
[Art.407 modificat prin Legea nr.191 din 19.11.2020, în vigoare 01.01.2021]
[Art.407 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]
[Art.407 modificat prin Legea nr.295 din 21.12.2017, în vigoare 12.01.2018]
[Art.407 modificat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 408. Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare şi Protecţia Consumatorilor

(1) Contravenţiile prevăzute la art.84, 97, 97^1, 97^2, art.98 alin.(2), art.263 alin.(4)–(7), art.267, art.272^1 alin.(7)–(11), (13) şi (14), art.273 pct.1), 2), 4), 6), 10), 12), 13), 17), 18), 19) art.274 alin.(2), (6) şi (7), art.277 alin.(5) şi (10), art.277^1, 278–281, art.282 alin.(1), (2) şi (5), 283, art.293^2 alin.(4) şi (5), art.344–345, 348, art.349 alin.(4) şi (6) se constată şi se examinează de către Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare şi Protecţia Consumatorilor.

(2) Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare şi Protecţia Consumatorilor constată şi examinează contravenţiile prevăzute la art.84, art.273 pct.1), 4), 6), 10), 12), 19), art.274 alin.(2), (6) şi (7), art.278–281, art.344, art.349 alin.(6) şi art.364 alin.(3), (4), (5^1) şi (6) săvîrşite în domeniile de activitate ce ţin de competenţa sa.

(3) Sînt în drept să constate contravenţii şi să încheie procese-verbale şefii şi şefii adjuncţi ai direcţiilor cu funcţii de control, inspectorii principali, inspectorii superiori şi inspectorii din cadrul Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare şi Protecţia Consumatorilor.

(4) Sînt în drept să examineze cauze contravenţionale şi să aplice sancţiuni şeful şi şeful adjunct al Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare şi Protecţia Consumatorilor.

[Art.408 modificat prin Legea nr.245 din 31.07.2023, în vigoare 22.08.2023]
[Art.408 completat prin Legea nr.60 din 17.03.2023, în vigoare 05.04.2023]
[Art.408 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]
[Art.408 modificat prin Legea nr.40 din 17.02.2022, în vigoare 01.03.2022]
[Art.408 modificat prin Legea nr.191 din 19.11.2020, în vigoare 01.01.2021]
[Art.408 modificat prin Legea nr.188 din 11.09.2020, în vigoare 01.01.2021]
[Art.408 completat prin Legea nr.10 din 13.02.2020, în vigoare 01.01.2021]
[Art.408 completat prin Legea nr.10 din 13.02.2020, în vigoare 14.04.2020]
[Art.408 completat prin Legea nr.195 din 27.07.2018, în vigoare 24.09.2018]
[Art.408 în redacţia Legii nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 408^1. Agenţia Turismului

[Art.408^1 abrogat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]
[Art.408^1 introdus prin Legea nr.200 din 28.07.2016, în vigoare 30.03.2017]

Articolul 408^1. Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Producţiei Alcoolice

[Art.408^1 abrogat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 408^2. Inspectoratul Naţional pentru Supraveghere Tehnică

(1) Contravenţiile prevăzute la art.84, 93, 94, 159 alin.(1)–(4) şi (5), 160, 177, 179, 180^1, art.273 pct.1), 2), 4), 6), 10)–13), art.278–281, art.283 alin.(1), art.283^1, art.344, 358 şi

358^1 se constată şi se examinează de către Inspectoratul Naţional pentru Supraveghere Tehnică.

(2) Inspectoratul Naţional pentru Supraveghere Tehnică constată şi examinează contravenţiile prevăzute la art.84, 179, art.273 pct.1), 2), 4), 6), 10)–13), art.278–281, art.283 alin.(1) şi art.344, săvîrşite în domeniile de activitate ce ţin de competenţa sa.

(3) Sînt în drept să constate contravenţii, să încheie procese-verbale şi să aplice sancţiuni şeful şi şeful adjunct al Inspectoratului pentru Supraveghere Tehnică, de asemenea şefii şi şefii adjuncţi ai direcţiilor cu funcţii de control, inspectorii principali, inspectorii superiori şi inspectorii din cadrul Agenţiei.

[Art.408^2 modificat prin Legea nr.245 din 31.07.2023, în vigoare 22.08.2023]
[Art.408^2 modificat prin Legea nr.132 din 26.05.2023, în vigoare 08.06.2023]
[Art.408^2 completat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]
[Art.408^2 modificat prin Legea nr.191 din 19.11.2020, în vigoare 01.01.2021]
[Art.408^2 completat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]
[Art.408^2 în redacţia Legii nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 409. Inspectoratul de Stat al Muncii

(1) Contravenţiile prevăzute la art.55, 55^3–61, art.272^1 alin.(3) şi art.349 alin.(1) şi (6) se constată de către Inspectoratul de Stat al Muncii. Contravenţiile prevăzute la art.349 alin.(1) şi (6) se constată de către Inspectorat doar în domeniile de activitate ce ţin de competenţa sa.

(2) Sînt în drept să constate contravenţii şi să încheie procese-verbale directorul Inspectoratului de Stat al Muncii şi adjuncţii lui, şefii inspecţiilor teritoriale de muncă şi adjuncţii lor, inspectorii de muncă.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenţii se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente, cu excepţia celor cu privire la contravenţiile prevăzute la art.55^1 şi 55^2.

(4) Contravenţiile prevăzute la art.55^1 şi 55^2 se constată şi se examinează de către Inspectoratul de Stat al Muncii. Directorul Inspectoratului de Stat al Muncii şi adjuncţii lui, şefii inspecţiilor teritoriale de muncă şi adjuncţi lor, precum şi inspectorii de muncă sunt în drept să constate contravenţii, să încheie procese-verbale şi să aplice sancţiuni.

[Art.409 modificat prin Legea nr.355 din 22.12.2022, în vigoare 01.07.2023]
[Art.409 modificat prin Legea nr.191 din 19.11.2020, în vigoare 01.01.2021]
[Art.409 completat prin Legea nr.195 din 27.07.2018, în vigoare 24.09.2018]
[Art.409 modificat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 409^1. Ministerul Tehnologiei Informaţiei şi Comunicaţiilor

[Art.409^1 abrogat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 409^2. Inspectoratul Social de Stat

(1) Contravenţiile prevăzute la art.327^3 se constată de către Inspectoratul Social de Stat.

(2) Sunt în drept să constate contravenţii persoanele abilitate cu funcţii de control din cadrul Inspectoratului Social de Stat.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenţii se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente.

[Art.409^2 introdus prin Legea nr.219 din 16.12.2021, în vigoare 01.01.2022]

Articolul 410. Agenţia Naţională pentru Reglementare în Comunicaţii Electronice şi Tehnologia Informaţiei

(1) Contravenţiile prevăzute la art.84, 246–259^2, art.273 pct.1), 4), 6), 10), 11), art.278 pct.1), 2), 4), 5), art.279–281, art.283 alin.(1) şi art.344 se constată şi se examinează de către

Agenţia Naţională pentru Reglementare în Comunicaţii Electronice şi Tehnologia Informaţiei.

(1[1]) Agenţia Naţională pentru Reglementare în Comunicaţii Electronice şi Tehnologia Informaţiei constată şi examinează contravenţiile prevăzute la art.84, art.273 pct.1), 4), 6), 10), 11), art.278 pct.1), 2), 4), 5), art.279–281, art.283 alin.(1) şi art.344, săvîrşite în domeniile de activitate ce ţin de competenţa sa.

(2) Sînt în drept să constate contravenţii şi să încheie procese-verbale şefii subdiviziunilor şi funcţionarii din cadrul Agenţiei Naţionale pentru Reglementare în Comunicaţii Electronice şi Tehnologia Informaţiei, împuterniciţi de către directorul sau directorii adjuncţi ai Agenţiei.

(3) Sînt în drept să examineze cauzele contravenţionale şi să aplice sancţiuni directorul sau directorii adjuncţi ai Agenţiei Naţionale pentru Reglementare în Comunicaţii Electronice şi Tehnologia Informaţiei.

[Art.410 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]
[Art.410 modificat prin Legea nr.191 din 19.11.2020, în vigoare 01.01.2021]
[Art.410 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]
[Art.410 modificat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 411. Agenţia Naţională pentru Reglementare în Energetică

(1) Contravenţiile prevăzute la art.84, art.159 alin.(4[1]), art.161–165, 167–169[1], art.273 pct.1), 2), 4), 6), 10)–13), art.277 alin.(9), art.278–281, art.283 alin.(1) şi art.344 se constată şi se examinează de către Agenţia Naţională pentru Reglementare în Energetică.

(1[1]) Agenţia Naţională pentru Reglementare în Energetică constată şi examinează contravenţiile prevăzute la art.84, art.159 alin.(4[1]), art.273 pct.1), 2), 4), 6), 10)–13), art.278–281, art.283 alin.(1) şi art.344, săvîrşite în domeniile de activitate ce ţin de competenţa sa.

(2) Sînt în drept să constate contravenţii şi să încheie procese-verbale şefii subdiviziunilor şi angajaţii împuterniciţi de către directorul general al Agenţiei Naţionale pentru Reglementare în Energetică.

(3) Sunt în drept să examineze cauzele contravenţionale şi să aplice sancţiuni directorul general şi directorii Agenţiei Naţionale pentru Reglementare în Energetică.

[Art.411 modificat prin Legea nr.245 din 31.07.2023, în vigoare 22.08.2023]
[Art.411 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]
[Art.411 modificat prin Legea nr.40 din 17.02.2022, în vigoare 01.03.2022]
[Art.411 modificat prin Legea nr.191 din 19.11.2020, în vigoare 01.01.2021]
[Art.411 completat prin Legea nr.188 din 11.09.2020, în vigoare 01.01.2021]
[Art.411 modificat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 411[1]. Organele supravegherii de stat în domeniul energetic

[Art.411[1] abrogat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 412. Casa Naţională de Asigurări Sociale

[Art.412 abrogat prin Legea nr.295 din 21.12.2017, în vigoare 12.01.2018]

Articolul 413. Compania Naţională de Asigurări în Medicină

(1) Contravenţiile prevăzute la art.266[1] alin.(1) şi (2) se examinează de către Compania Naţională de Asigurări în Medicină.

(2) Sunt în drept să examineze contravenţiile prevăzute la alin.(1) şi să aplice sancţiuni directorul general al Companiei Naţionale de Asigurări în Medicină şi adjuncţii săi.

[Art.413 în redacţia Legii nr.336 din 09.11.2023, în vigoare 28.11.2023]
[Art.413 modificat prin Legea nr.110 din 18.06.2020, în vigoare 17.08.2020]
[Art.413 modificat prin Legea nr.295 din 21.12.2017, în vigoare 12.01.2018]
[Art.413 modificat prin Legea nr.123 din 07.07.2017, în vigoare 01.01.2018]

Articolul 414. Agenţia Naţională pentru Siguranţa Alimentelor

(1) Contravenţiile prevăzute la art.80 alin.(2), (3) şi (5), art.80[1], 81, art.82[1], 83, 84, art.98 alin.(1), art.114 alin.(3), art.128 alin.(3), art.131, art.155 alin.(2), art.157 alin.(1), (3), (5) şi (6[1]), art.158, 158[1], 158[2], art.183–196[1], 269–271, art.273 pct.1), 2), 4), 6), 10), 12), 13), art.274 alin.(3), (4) şi (7), art.275, 276, art.278 alin.(1)–(3) şi (5), art.279–281, 284, 285, art.286 alin.(1), (2) şi (5), art.344, art.349 alin.(1) şi art.364 alin.(7) şi (8) se constată şi se examinează de către Agenţia Naţională pentru Siguranţa Alimentelor.

(2) Agenţia Naţională pentru Siguranţa Alimentelor constată şi examinează contravenţiile prevăzute la art.80 alin.(3), art.84, art.273 pct.1), 2), 4), 6), 10), 12), 13), art.274 alin.(3), (4) şi (7), art.275, art.278 alin.(1)–(3) şi (5), art.279 şi 344, săvîrşite în domeniile de activitate ce ţin de competenţa sa.

(3) Sînt în drept să constate contravenţii şi să încheie procese-verbale inspectorii din cadrul Agenţiei Naţionale pentru Siguranţa Alimentelor.

(4) Sînt în drept să examineze cauzele contravenţionale şi să aplice sancţiuni directorul general, directorii generali adjuncţi şi şefii subdiviziunilor teritoriale ai Agenţiei Naţionale pentru Siguranţa Alimentelor.

[Art.414 modificat prin Legea nr.250 din 29.07.2022, în vigoare 26.02.2023]
[Art.414 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]
[Art.414 modificat prin Legea nr.225 din 04.12.2020, în vigoare 25.01.2021]
[Art.414 modificat prin Legea nr.191 din 19.11.2020, în vigoare 01.01.2021]
[Art.414 completat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]
[Art.414 modificat prin Legea nr.179 din 26.07.2018, în vigoare 17.08.2018]
[Art.414 în redacţia Legii nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 415. Ministerul Apărării

(1) Contravenţiile prevăzute la art.242, 366–373 se constată de Ministerul Apărării.

(2) Sînt în drept să constate contravenţii şi să încheie procese-verbale:

a) persoanele cu funcţie de răspundere din centrele militare sau din Marele Stat Major al Armatei Naţionale, pentru contravenţiile prevăzute la art.366–373;

b) persoanele cu funcţie de răspundere din poliţia militară rutieră sau din Marele Stat Major al Armatei Naţionale, pentru contravenţiile prevăzute la art.242.

(3) Materialele cu privire la încălcările săvîrşite de conducătorii de vehicule ale Forţelor Armate (militari prin contract, militari în termen, militari cu termen redus, studenţi ai instituţiilor de învăţămînt militar, rezervişti concentraţi sau mobilizaţi), dacă pentru asemenea încălcare este prevăzută numai sancţiunea amenzii, se remit de către poliţia militară rutieră, în modul stabilit de Ministerul Apărării, comandanţilor (şefilor) respectivi pentru a soluţiona tragerea la răspundere conform Regulamentului disciplinei militare.

(4) Sînt în drept să examineze contravenţii şi să aplice sancţiuni:

a) şeful Marelui Stat Major al Armatei Naţionale sau comandantul comenduirei militare – în privinţa contravenţiilor prevăzute la art.242;

b) şeful Marelui Stat Major al Armatei Naţionale sau comandanţii centrelor militare – în privinţa contravenţiilor prevăzute la art.366–374.

[Art.415 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 415[1]. Cancelaria de Stat şi oficiile sale teritoriale

(1) Contravenţiile prevăzute la art.326[1] se constată de Cancelaria de Stat prin intermediul oficiilor sale teritoriale.

(2) Sînt în drept să constate contravenţii şi să încheie procese-verbale şefii oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenţii se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente.

[Art.415[1] modificat prin Legea nr.245 din 31.07.2023, în vigoare 22.08.2023]

[Art.415[1] modificat prin Legea nr.110 din 18.06.2020, în vigoare 17.08.2020]
[Art.415[1] introdus prin Legea nr.161 din 07.07.2016, în vigoare 28.10.2018]

Articolul 416. Inspecţia de Stat în Construcţii
[Art.416 abrogat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 416[1]. Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Geodezică, Tehnică şi de Regim
[Art.416[1] abrogat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 417. Serviciile publice de gospodărie comunală
(1) Contravenţiile prevăzute la art.170–175, 180 se constată de serviciile publice de gospodărie comunală.
(2) Sînt în drept să constate contravenţii şi să încheie procese-verbale şefii direcţiilor serviciilor publice de gospodărie comunală şi adjuncţii lor, specialiştii principali şi coordonatori ai gospodăriei comunale şi gospodăriei de exploatare a fondului de locuinţe.
(3) Procesele-verbale cu privire la contravenţii se remit spre examinare comisiilor administrative.

Articolul 418. Agenţia Rezerve Materiale
(1) Contravenţiile prevăzute la art.327 se constată şi se examinează de Agenţia Rezerve Materiale.
(2) Sînt în drept să constate contravenţii şi să încheie procese-verbale directorul Agenţiei Rezerve Materiale şi adjunctul lui.
[Alin.(3) art.418 abrogat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.418 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]
[Art.418 modificat prin Legea nr.318 din 22.12.2017, în vigoare 12.01.2018]

Articolul 418[1]. Ministerul Muncii, Protecţiei Sociale şi Familiei
[Art.418[1] abrogat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]

Articolul 419. Biroul Naţional de Statistică
(1) Contravenţiile prevăzute la art.295 alin.(7)–(8) şi art.330 se constată şi se examinează de către Biroul Naţional de Statistică şi centrele regionale pentru statistică.
(2) Sînt în drept să examineze cauzele contravenţionale prevăzute la alin.(1) şi să aplice sancţiuni directorul general al Biroului Naţional de Statistică, directorii generali adjuncţi, şefii şi adjuncţii centrelor regionale pentru statistică.
[Art.419 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]
[Art.419 în redacţia Legii nr.12 din 15.02.2019, în vigoare 08.03.2019]
[Art.419 în redacţia Legii nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 420. Serviciul de Stat de Arhivă
(1) Contravenţiile prevăzute la art.72, 328, 329 se constată de Serviciul de Stat de Arhivă.
(2) Sînt în drept să constate contravenţii şi să încheie procese-verbale directorul Serviciului de Stat de Arhivă şi adjuncţii lui.
(3) Procesele-verbale cu privire la contravenţii se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente.

Articolul 421. Executorul judecătoresc
(1) Contravenţiile menţionate la art.318 şi 319 se constată de executorul judecătoresc.

(2) Executorul judecătoresc este în drept să constate contravenţii şi să încheie procese-verbale doar în circumscripţia camerei teritoriale a executorilor judecătoreşti în care îşi are sediul biroul său.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenţii se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente.

Articolul 421[1]. Inspectoratul Naţional de Probaţiune

(1) Contravenţiile prevăzute la art.318 se constată şi de către subdiviziunile teritoriale ale Inspectoratului Naţional de Probaţiune.

(2) Sînt în drept să constate contravenţii şi să încheie procese-verbale şeful biroului de probaţiune şi adjunctul lui.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenţii se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente.

[Art.421[1] introdus prin Legea nr.163 din 20.07.2017, în vigoare 20.12.2017]

Articolul 422. Agenţia Medicamentului şi Dispozitivelor Medicale

[Art.422 abrogat prin Legea nr.175 din 21.07.2017, în vigoare 18.08.2017]

Articolul 423. Poliţia de Frontieră

[Art.423 abrogat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]
[Art.423 completat prin Legea nr.190 din 27.07.2018, în vigoare 24.09.2018]
[Art.423 completat prin Legea nr.170 din 26.07.2018, în vigoare 01.09.2018]
[Art.423 modificat prin Legea nr.288 din 15.12.2017, în vigoare 01.01.2018]

Articolul 423[1]. Serviciul de Informaţii şi Securitate al Republicii Moldova

(1) Contravenţiile specificate la art.264, 261, 262, 365[1], 365[2] şi 365[4] se constată de către Serviciul de Informaţii şi Securitate al Republicii Moldova.

(2) Sînt în drept să constate contravenţii şi să încheie procese-verbale ofiţerii de informaţii şi securitate special împuterniciţi prin ordinul directorului Serviciului.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenţii se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente.

[Art.423[1] completat prin Legea nr.336 din 08.12.2022, în vigoare 01.01.2023]
[Art.423[1] modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 423[2]. Agenţia Naţională de Reglementare a Activităţilor Nucleare şi Radiologice

(1) Contravenţiile prevăzute la art.113 alin.(7) şi art.155[1] se constată de către Agenţia Naţională de Reglementare a Activităţilor Nucleare şi Radiologice.

(2) Sînt în drept să constate contravenţii şi să încheie procese-verbale inspectorul principal de stat în domeniul reglementării activităţilor nucleare şi radiologice şi adjunctul lui, colaboratorii Secţiei inspectorat din cadrul Agenţiei Naţionale de Reglementare a Activităţilor Nucleare şi Radiologice.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenţii se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente.

[Art.423[2] modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 423[3]. Autoritatea Naţională de Integritate

(1) Contravenţiile prevăzute la art.313[2], 313[4], 313[5], 313[6], 319[1] şi 330[2] se examinează de către Autoritatea Naţională de Integritate, ţinându-se cont de prevederile art.423[9] alin.(1).

(2) Sunt în drept să constate contravenţii, să examineze cauze contravenţionale şi să aplice sancţiuni inspectorii de integritate ai Autorităţii Naţionale de Integritate.

[Art.423[3] în redacţia Legii nr.130 din 07.10.2021, în vigoare 29.10.2021]

[Art.423[3] modificat prin Legea nr.66 din 24.05.2018, în vigoare 01.06.2018]

Articolul 423[4]. Centrul Naţional pentru Protecţia Datelor cu Caracter Personal

(1) Contravenţiile prevăzute la art.74[1]–74[3] se constată de Centrul Naţional pentru Protecţia Datelor cu Caracter Personal.

(2) Sînt în drept să constate contravenţii şi să încheie procese-verbale directorul, directorul adjunct şi personalul abilitat cu funcţii de control al Centrului Naţional pentru Protecţia Datelor cu Caracter Personal.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenţii se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente.

Articolul 423[5]. Consiliul pentru egalitate

(1) Contravenţiile specificate la art.54[2], 65[1], 70[2], 70[3] şi 71[1] se constată de către Consiliul pentru egalitate.

(1[1]) Contravenţia specificată la art.71[2] se constată şi se examinează de către Consiliul pentru egalitate.

(2) Sînt în drept să constate contravenţii şi să încheie în mod colegial procese-verbale membrii Consiliului pentru egalitate.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenţii se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente.

[Art.423[5] modificat prin Legea nr.2 din 02.02.2023, în vigoare 09.02.2023]

[Art.423[5] modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 423[6]. Curtea de Conturi

(1) Contravenţiile prevăzute la art.48[1] alin.(4), art.319[2] şi art.349 alin.(5) se constată de către Curtea de Conturi.

(2) Are dreptul să constate contravenţii şi să încheie procese-verbale personalul abilitat cu atribuţii de audit public al Curţii de Conturi.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenţii se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente.

Articolul 423[7]. Comisia Electorală Centrală

(1) Contravenţiile prevăzute la art.48[1] alin.(1)–(6), art.48[2], 48[3], 51 şi 53 se constată şi se examinează de către Comisia Electorală Centrală.

(2) Sunt în drept să constate contravenţii şi să încheie procese-verbale preşedintele, vicepreşedintele şi secretarul Comisiei Electorale Centrale, funcţionarii subdiviziunii specializate din cadrul Comisiei Electorale Centrale, preşedintele şi secretarul Consiliului Electoral Central al Găgăuziei, precum şi preşedinţii consiliilor electorale de circumscripţie.

(3) Sunt în drept să examineze cauzele contravenţionale şi să aplice sancţiuni preşedintele, vicepreşedintele şi secretarul Comisiei Electorale Centrale.

[Art.423[7] modificat prin Legea nr.35 din 02.03.2023, în vigoare 06.04.2023]

[Art.423[7] în redacţia Legii nr.336 din 08.12.2022, în vigoare 01.01.2023]

[Art.423[7] modificat prin Legea nr.73 din 31.03.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.423[7] în redacţia Legii nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 423[8]. Organele de stat cu atribuţii în domeniul patrimoniului cultural

(1) Contravenţiile prevăzute la art.74 alin.(1), pentru bunurile de patrimoniu cultural – monumente de istorie şi cultură de categorie naţională sau monumente de for public de categoria A, şi la art.74 alin.(3)–(7), (9)–(11), pentru monumentele de for public de categoria A, se constată de către Agenţia de Inspectare a Monumentelor.

(2) Contravenţiile prevăzute la art.74 alin.(1), pentru bunurile de patrimoniu cultural – monumente de istorie şi cultură de categorie locală sau monumente de for public de categoria B, şi la art.74 alin.(2)–(5), pentru monumentele de for public de categoria B, se constată de către direcţiile/secţiile/serviciile cultură ale autorităţilor publice locale.

(3) Contravenţiile prevăzute la art.74 alin.(1), pentru bunurile de patrimoniu cultural – situri arheologice, şi la art.74 alin.(6)–(9) se constată de către Agenţia Naţională Arheologică.

(4) Sînt în drept să constate contravenţii şi să încheie procese-verbale:

a) directorul general al Agenţiei de Inspectare a Monumentelor, directorul adjunct şi specialiştii agenţiei respective, în cazul contravenţiilor prevăzute la art.74 alin.(1), pentru bunurile de patrimoniu cultural – monumente de istorie şi cultură de categorie naţională sau monumente de for public de categoria A, şi la art.74 alin.(3)–(7), (9)–(11), pentru monumentele de for public de categoria A;

b) specialiştii direcţiilor/secţiilor/serviciilor cultură ale autorităţilor publice locale, în cazul contravenţiilor prevăzute la art.74 alin.(1), pentru bunurile de patrimoniu cultural – monumente de istorie şi cultură de categorie locală sau monumente de for public de categoria B, şi la art.74 alin.(2)–(5), pentru monumentele de for public de categoria B;

c) directorul general al Agenţiei Naţionale Arheologice, directorul adjunct şi specialiştii agenţiei respective, în cazul contravenţiilor prevăzute la art.74 alin.(1), pentru bunurile de patrimoniu cultural – situri arheologice, şi la art.74 alin.(6)–(9).

[Lit.d) alin.(4) art.423[8] abrogată prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

(5) Procesele-verbale cu privire la contravenţii se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente.

[Art.423[8] modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 423[9]. Consiliul de Integritate

(1) Contravenţiile prevăzute la art.313[2], 313[4]–313[6], 319[1] şi 330[2] se constată de Consiliul de Integritate în privinţa preşedintelui şi vicepreşedintelui Autorităţii Naţionale de Integritate, precum şi în privinţa inspectorilor de integritate.

(2) Este în drept să constate contravenţiile menţionate la alin.(1) şi să încheie procese-verbale preşedintele şedinţei Consiliului de Integritate.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenţiile prevăzute la alin.(1) se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente.

[Art.423[9] modificat prin Legea nr.66 din 24.05.2018, în vigoare 01.06.2018]

Articolul 423[10]. Administraţia publică locală

(1) Contravenţiile prevăzute la art.104[1], 116, 126[1], 134[1], 154, art.157 alin.(4), (6), (7)–(12), art.158, art.178, 179, 180[1], 181, art.273 pct.9), 9[1]), 11), 15) şi 16), art.326 alin.(1)–(1[2]) şi art.364 alin.(1) şi (9) se constată de către organele specializate ale administraţiei publice locale.

(1[1]) Contravenţia prevăzută la art.238 alin.(2) se constată şi se examinează de către agenţii constatatori desemnaţi de către primar.

(2) Sînt în drept să constate contravenţii şi să încheie procese-verbale primarul, viceprimarul, arhitectul-şef, şefii şi şefii adjuncţi ai subdiviziunilor specializate din cadrul administraţiei publice locale, specialiştii principali şi specialiştii superiori din cadrul acestora desemnaţi de către primar.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenţiile prevăzute la art.126[1], 134[1] alin.(2), 154, art.157 alin.(7) şi (8), art.273 pct.9), 9[1]), 11), 15) şi 16) şi art.364 alin.(1) şi (9) se remit spre examinare comisiei administrative, iar procesele-verbale cu privire la contravenţiile

prevăzute la art.104[1], 116, 178 şi 179 se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente.

(4) În cazul constatării contravenţiilor prevăzute la art.178 şi 179, agentul constatator este în drept să dispună sistarea executării lucrărilor de construcţie şi să solicite instanţei de judecată aplicarea măsurii de siguranţă prevăzute la art.439[6].

[Art.423[10] modificat prin Legea nr.35 din 02.03.2023, în vigoare 06.04.2023]
[Art.423[10] modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]
[Art.423[10] completat prin Legea nr.239 din 24.12.2021, în vigoare 21.02.2022]
[Art.423[10] modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 423[11]. Competenţa autorităţii tutelare

(1) Autoritatea tutelară constată contravenţiile prevăzute la art.66.

(2) Procesele-verbale cu privire la contravenţiile prevăzute la art.66 se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente.

[Art.423[11] introdus prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 424. Remiterea materialelor către procuror, către ofiţerul de urmărire penală

Dacă, în procesul examinării cauzei contravenţionale, se constată că încălcarea conţine elementele constitutive ale infracţiunii, agentul constatator remite materialele procurorului sau ofiţerului de urmărire penală, după competenţă.

Capitolul IV
PROBELE

Articolul 425. Probele

(1) Probele sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.

(2) În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acţiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, declaraţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză.

(3) Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluţioneze cauza contravenţională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetînd toate probele administrate în raport cu circumstanţele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege.

(4) Nici o probă nu are valoare prestabilită.

(5) Sînt admisibile probele pertinente, concludente şi utile, administrate în conformitate cu prezentul cod.

(6) Nu pot fi admise ca probe datele care au fost obţinute:

a) prin violenţă, ameninţări sau prin alte mijloace de constrîngere;

b) prin metode ce contravin prevederilor ştiinţifice;

c) prin încălcarea esenţială a drepturilor şi libertăţilor constituţionale ale persoanei, inclusiv a dreptului la apărare sau a dreptului la interpret/traducător.

(6[1]) În cazul contravenţiilor date în competenţa organelor de control de stat al activităţii de întreprinzător şi cea a organelor Ministerului Afacerilor Interne nu se permite ridicarea de obiecte, documente, dispozitive de stocare a datelor dacă ridicarea acestora stopează activitatea economică a persoanei. În cazul dat se purcede la efectuarea de copii şi de

înregistrări foto sau video de pe documente şi dispozitive de stocare a datelor, pot fi inspectate, măsurate sau prelevate mostre din acestea, care constituie mijloc material de probă.

(6^2) Copiile se realizează cu ajutorul mijloacelor tehnice şi al procedurilor adecvate, de natură să asigure integritatea informaţiilor conţinute de acestea, şi de un specialist care funcţionează în cadrul organelor judiciare sau, după caz, din afara acestora.

(6^3) În cazul prevăzut la alin.(6^1), cînd este imposibilă efectuarea copiilor şi a înregistrărilor foto sau video de pe documente şi dispozitive de stocare a datelor ori posesorul acestora nu permite sau obstrucţionează efectuarea acestor acţiuni, agentul constatator le ridică în scopul efectuării copiilor şi înregistrărilor foto sau video, stocării datelor, inspectării, măsurării sau prelevării de mostre, indicînd în procesul-verbal întocmit elementele de individualizare a fiecărui obiect, document sau dispozitiv de stocare a datelor. Obiectele, documentele sau dispozitivele de stocare a datelor se restituie de către agentul constatator sau de autoritatea competentă de soluţionarea cauzei contravenţionale în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai tîrziu de 3 zile lucrătoare din momentul ridicării acestora.

(7) Procesului contravenţional, în partea ce ţine de declaraţii, se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la mijloacele de probă şi la procedeele probatorii, cu excepţiile prevăzute de prezentul cod.

[Art.425 modificat prin Legea nr.179 din 26.07.2018, în vigoare 17.08.2018]

Articolul 426. Cercetarea la faţa locului

(1) În scopul descoperirii urmelor contravenţiei, corpurilor delicte şi pentru a stabili circumstanţele contravenţiei ori alte circumstanţe care au importanţă pentru justa soluţionare a cauzei, agentul constatator efectuează cercetarea la faţa locului (a terenului, încăperilor, obiectelor, documentelor, animalelor, cadavrelor umane sau de animale).

(1^1) În cadrul cercetării la faţa locului la sediile, locurile de desfăşurare a activităţii sau de păstrare a bunurilor în privinţa persoanelor care desfăşoară activitate de întreprinzător, agentul constatator nu este în drept să extindă aria de cercetare la obiecte care nu au legătură cu circumstanţele contravenţiei.

(2) Cercetarea domiciliului fără permisul persoanei căreia i se lezează dreptul la inviolabilitatea domiciliului se efectuează cu autorizaţia judecătorului de instrucţie.

(3) În caz de contravenţie flagrantă, cercetarea la domiciliu se poate efectua în baza unei ordonanţe motivate a agentului constatator fără autorizaţia judecătorului de instrucţie, urmînd ca acestuia să i se prezinte imediat sau nu mai tîrziu de 24 de ore de la terminarea cercetării la domiciliu, materialele obţinute în urma cercetării, indicîndu-se motivele efectuării ei. Judecătorul de instrucţie verifică legalitatea acestei acţiuni procesuale.

(4) Agentul constatator cercetează obiectele vizibile, permite, după caz, accesul la ele în măsura în care nu se încalcă drepturile omului. Persoana care efectuează acţiunea procesuală face, după caz, măsurări, fotografieri, filmări, desene, schiţe, mulaje şi tipare de pe urme de sine stătător sau cu ajutorul specialistului în materie. Locul cercetării poate fi delimitat de angajaţii subdiviziunilor specializate de menţinere a ordinii şi securităţii publice din cadrul Inspectoratului General al Poliţiei.

(5) Obiectele şi documentele descoperite la faţa locului se examinează în acel loc, iar rezultatele examinării se consemnează în procesul-verbal al acestei acţiuni. În cazul în care în cadrul examinării la faţa locului este imposibilă efectuarea copiilor, a înregistrărilor foto sau video ori prelevarea mostrelor de pe obiectele purtătoare de informaţii sau este împiedicată efectuarea acestor acţiuni, obiectele şi documentele care constituie corpuri delicte se ridică, în care scop se împachetează, pachetul se sigilează şi se semnează, faptul fiind menţionat în procesul-verbal de ridicare de la faţa locului. Desigilarea pachetului se efectuează în prezenţa contravenientului sau a reprezentantului acestuia.

Articolul 427. Temeiurile pentru ridicarea obiectelor şi documentelor

(1) Dacă este necesar să se ridice anumite obiecte sau documente care constituie corpuri delicte şi dacă se cunoaşte exact locul şi persoana la care se află, agentul constatator efectuează, în temeiul unei hotărîri întemeiate, ridicarea lor, dacă acestea nu au fost ridicate în condiţiile art.426 alin.(5).

(2) Ridicarea documentelor conţinînd informaţii care constituie secret de stat, comercial, bancar, ridicarea informaţiei privind convorbirile telefonice se efectuează cu autorizaţia judecătorului de instrucţie.

(3) Este interzisă ridicarea obiectelor şi documentelor în timpul nopţii, cu excepţia cazurilor de contravenţie flagrantă.

(4) Nu se permite ridicarea de obiecte, documente, dispozitive de stocare a datelor dacă ridicarea acestora stopează activitatea economică a persoanei, este posibilă efectuarea de copii şi de înregistrări foto sau video de pe documente şi dispozitivele de stocare a datelor, pot fi inspectate, măsurate sau prelevate mostre din acestea, care constituie mijloc material de probă.

(5) În cazul prevăzut la alin.(4), cînd este imposibilă efectuarea copiilor şi a înregistrărilor foto sau video de pe documente şi dispozitive de stocare a datelor ori posesorul acestora nu permite sau obstrucţionează efectuarea acestor acţiuni, agentul constatator le ridică în scopul efectuării copiilor şi a înregistrărilor foto, video, stocării datelor, inspectării, măsurării sau prelevării de mostre, indicînd în procesul-verbal întocmit elementele de individualizare a fiecărui obiect, document sau dispozitiv de stocare a datelor şi legătura acestora cu cauza contravenţională. Obiectele, documentele sau dispozitivele de stocare a datelor se restituie de către agentul constatator sau autoritatea competentă de soluţionarea cauzei contravenţionale în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai tîrziu de 3 zile lucrătoare din momentul ridicării acestora.

(6) Este interzisă ridicarea de obiecte, documente, dispozitive de stocare a datelor care nu constituie instrumente ce au servit la săvîrşirea contravenţiei sau nu au importanţă pentru procesul contravenţional.

(7) În cazul constatării contravenţiei prevăzute la art.97, prevederile prezentului articol şi ale art.425 în partea ce ţine de interzicerea ridicării de obiecte nu se aplică.

[Art.427 completat prin Legea nr.179 din 26.07.2018, în vigoare 17.08.2018]

Articolul 428. Temeiurile pentru efectuarea percheziţiei

(1) Organul de constatare a contravenţiilor din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Administraţiei Naţionale a Penitenciarelor, Serviciului de Informaţii şi Securitate, Centrului Naţional Anticorupţie şi procurorul sînt în drept să efectueze percheziţie dacă sînt organe abilitate cu dreptul de examinare şi/sau soluţionare a contravenţiei respective şi dacă din probele acumulate sau din materialele de investigaţie operativă rezultă o presupunere rezonabilă că într-o anumită încăpere, la domiciliu ori în alt loc sau la o anumită persoană se pot afla instrumente ce au servit la săvîrşirea contravenţiei, obiecte sau alte valori dobîndite din contravenţie, precum şi obiecte sau documente care pot avea importanţă pentru cauză.

(2) Percheziţia se efectuează în baza unei hotărîri motivate a organului de constatare a contravenţiilor şi numai cu autorizaţia judecătorului de instrucţie.

(3) În caz de contravenţie flagrantă, percheziţia se poate efectua în baza unei ordonanţe motivate fără autorizaţia judecătorului de instrucţie, urmînd ca acestuia să i se prezinte imediat sau nu mai tîrziu de 24 de ore de la terminarea percheziţiei, materialele obţinute în urma percheziţiei efectuate, indicîndu-se motivele efectuării ei. Judecătorul de instrucţie verifică legalitatea acestei acţiuni.

(4) În cazul constatării faptului că percheziţia a fost efectuată legal, judecătorul de instrucţie confirmă rezultatul acesteia printr-o încheiere motivată. În caz contrar, prin încheiere motivată, recunoaşte percheziţia ca fiind ilegală.

(5) Prin domiciliu se înţelege o locuinţă sau o construcţie destinată locuirii permanente sau temporare (casă, apartament, vilă, cameră la hotel, cabină pe o navă maritimă sau fluvială), anexele lor nemijlocite constituind partea lor indivizibilă (verandă, terasă, mansardă, balcon, beci, un alt loc de uz comun). Prin domiciliu se înţelege şi orice teren privat, vehicul, navă maritimă sau fluvială privată, birou.

(6) Organele de constatare, examinare şi soluţionare a contravenţiilor, abilitate cu funcţii de control de stat în conformitate cu Legea nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activităţii de întreprinzător, nu au dreptul să efectueze percheziţii decît asistaţi de colaboratori de poliţie şi doar dacă au fost epuizate toate căile de control în conformitate cu prevederile Legii nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activităţii de întreprinzător.

(7) Este interzisă efectuarea percheziţiilor cu depăşirea spaţiilor, în alte locuri, în temeiul altor acte sau urmărind alte scopuri decît cele indicate în încheierea judecătorului de instrucţie privind autorizarea percheziţiei sau în hotărîrea motivată privind efectuarea percheziţiei.

[Art.428 modificat prin Legea nr.156 din 09.06.2022, în vigoare 01.07.2022]

[Art.428 modificat prin Legea nr.179 din 26.07.2018, în vigoare 17.08.2018]

Articolul 429. Percheziţia corporală şi ridicarea obiectelor şi documentelor

(1) În cazul contravenţiilor aflate în competenţă, agentul constatator, dacă există temeiuri de a efectua percheziţia corporală sau ridicarea, poate ridica obiectele şi documentele care au importanţă pentru cauză, care se află în hainele, în alte lucruri ale persoanei sau pe corpul ei.

(2) Percheziţia corporală şi ridicarea obiectelor şi documentelor se pot efectua fără ordonanţă specială şi fără autorizaţia judecătorului de instrucţie:

a) în cazul prevăzut la art.433 alin.(1);

b) dacă există motive rezonabile pentru a presupune că una dintre persoanele care se află la locul efectuării percheziţiei sau ridicării ascunde asupra sa obiecte sau documente care pot avea importanţă pentru justa soluţionare a cauzei.

(3) Percheziţia corporală se face fără consimţămîntul persoanei sau al reprezentantului ei legal, în condiţiile prezentului cod.

(4) Percheziţia corporală, ridicarea în procesul ei a obiectelor şi documentelor se efectuează de un reprezentant al agentului constatator de acelaşi sex cu persoana percheziţionată, cu participarea, după caz, a unui specialist de acelaşi sex.

(5) La efectuarea percheziţiei pot fi utilizate mijloace tehnice, fapt ce va fi consemnat în procesul-verbal.

(6) Procesul-verbal se încheie în cazul ridicării obiectelor şi documentelor. Copia de pe procesul-verbal se înmînează, contra semnătură, persoanei la care se referă sau reprezentantului ei legal.

(7) În cazul unei contravenţii pentru care se prevede sancţiunea privării de dreptul de a conduce vehicule, agentul constatator suspendă dreptul de a conduce vehicule/ridică permisul de conducere pînă la pronunţarea încheierii judecătoreşti. În acest caz, concomitent cu remiterea cauzei contravenţionale spre examinare instanţei de judecată competente, agentul constatator înaintează, în cel mult 3 zile, instanţei de judecată un demers cu privire la aplicarea măsurii de siguranţă privind suspendarea dreptului de a conduce vehicule/ridicarea provizorie a permisului de conducere a vehiculului. Agentul constatator poate aplica şi prevederile art.438.

(8) Pînă la soluţionarea cauzei, obiectele şi documentele ridicate se păstrează în modul prevăzut la art.159 din Codul de procedură penală.

[Art.429 modificat prin Legea nr.237 din 24.12.2021, în vigoare 14.02.2022]
[Art.429 modificat prin Legea nr.138 din 19.07.2018, în vigoare 14.12.2018]
[Art.429 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 430. Procesele-verbale cu privire la percheziţie, la ridicarea obiectelor şi documentelor, la cercetarea la faţa locului

(1) Agentul constatator care efectuează percheziţia, ridicarea obiectelor şi documentelor sau cercetarea la faţa locului încheie un proces-verbal la care anexează, după caz, lista obiectelor şi documentelor ridicate. În procesul-verbal cu privire la percheziţie sau la ridicarea obiectelor şi documentelor se consemnează că celor prezenţi li s-au explicat drepturile şi obligaţiile prevăzute de prezentul cod şi se înscriu declaraţiile făcute de aceste persoane.

(2) În procesul-verbal cu privire la percheziţie sau la ridicarea obiectelor şi documentelor se menţionează predarea lor benevolă sau ridicarea lor forţată, se indică locul şi împrejurările în care au fost descoperite. În procesul-verbal sau în lista anexată la el se enumeră obiectele şi documentele ridicate, numărul, măsura, cantitatea, elementele caracteristice şi, pe cît este posibil, valoarea lor, termenul pentru care au fost ridicate şi organul la care acestea se vor păstra.

(3) Dacă, în timpul percheziţiei, ridicării obiectelor şi documentelor sau în timpul cercetării la faţa locului, persoanele la care se efectuează percheziţia sau ridicarea ori alte persoane au încălcat ordinea sau au încercat să distrugă ori să tăinuiască obiectele şi documentele căutate, agentul constatator consemnează faptul în procesul-verbal, indicînd şi măsurile pe care le-a întreprins.

(4) Procesul-verbal cu privire la percheziţie, la ridicarea obiectelor şi documentelor sau la cercetarea la faţa locului se aduce la cunoştinţa tuturor persoanelor care au participat la efectuarea acestor acţiuni procesuale ori au asistat la efectuarea lor şi se semnează de fiecare, cu dreptul de a formula în scris observaţii în cuprinsul procesului-verbal respectiv. Copia de pe procesul-verbal se înmînează persoanelor cărora le-au fost aplicate aceste acţiuni procesuale sau reprezentanţilor lor.

(5) Refuzul proprietarului sau posesorului obiectului sau documentului de a semna procesul-verbal, precum şi absenţa acestora se consemnează de martorii asistenţi.

(6) Obiectele şi documentele ridicate vor fi, pe cît este posibil, împachetate şi sigilate chiar la locul percheziţiei sau ridicării, fapt ce se consemnează în procesul-verbal. Pachetele sigilate se semnează de către persoana care a efectuat percheziţia sau ridicarea.

Articolul 431. Corpurile delicte

(1) Corpuri delicte se consideră obiectele, inclusiv banii, documentele, vehicule, alte valori, faţă de care există temeiuri a presupune că au servit la săvîrşirea contravenţiei, au păstrat asupra lor urmele faptei contravenţionale sau au constituit obiectul acestei fapte, sau pot servi ca mijloc de constatare a existenţei ori inexistenţei elementelor constitutive ale contravenţiei.

(2) Corpurile delicte se anexează la procesul-verbal cu privire la contravenţie, în care se descriu amănunţit, ori se păstrează într-un alt mod prevăzut de lege. Corpurile delicte care, din cauza volumului sau din alte motive, nu pot fi păstrate se fotografiază, iar fotografiile se anexează la procesul-verbal, în care se consemnează acest fapt.

(2^1) La examinarea contravenţiilor prevăzute la art.197^1 şi art.287 alin.(8)–(11) şi (14), vehiculul auto este ridicat şi adus la locul stabilit de către agentul constatator în condiţiile art.439.

(3) Pînă la soluţionarea cauzei contravenţionale, agentul constatator asigură păstrarea corpurilor delicte potrivit prevederilor art.159–161 din Codul de procedură penală, care se aplică în mod corespunzător în procesul contravenţional.

(4) La judecarea cauzei contravenţionale, instanţa hotărăşte asupra corpurilor delicte potrivit art.439^7 din prezentul cod şi prevederilor art.162 din Codul de procedură penală, care se aplică în mod corespunzător în procesul contravenţional.

(4^1) La examinarea cauzelor contravenţionale prevăzute la art.50 alin.(2), art.128 alin.(2) şi la art.361 alin.(4), agentul constatator al poliţiei, la examinarea celor de la art.287 alin.(8), (10), (11) şi (14), agentul constatator al Serviciului Vamal hotărăsc asupra corpurilor delicte potrivit art.439^7 din prezentul cod şi prevederilor art.162 din Codul de procedură penală, care se aplică în modul corespunzător în procesul contravenţional.

(4^2) În cazul imposibilităţii aplicării alin.(4^1) din prezentul articol în partea ce ţine de art.287 alin.(8), (10), (11) şi (14), agentul constatator al Serviciului Vamal confiscă contravaloarea corpului delict stabilită de către organul vamal.

[Art.431 modificat prin Legea nr.245 din 31.07.2023, în vigoare 22.08.2023]
[Art.431 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Capitolul V
MĂSURILE PROCESUALE DE CONSTRÎNGERE

Articolul 432. Măsurile procesuale de constrîngere

Agentul constatator este în drept să aplice, în limitele competenţei, următoarele măsuri procesuale de constrîngere:

a) reţinerea;

b) aducerea silită;

c) înlăturarea de la conducerea vehiculului;

[Lit.d) art.432 abrogată prin Legea nr.311 din 26.10.2023, în vigoare 24.11.2023]

e) interzicerea exploatării vehiculului prin retragerea plăcii cu numărul de înmatriculare al acestuia;

f) suspendarea dreptului de utilizare a vehiculului rutier;

g) amenda judiciară;

h) punerea sub sechestru;

i) ridicarea şi aducerea vehiculului la parcare.

[Art.432 modificat prin Legea nr.311 din 26.10.2023, în vigoare 24.11.2023]
[Art.432 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]
[Art.432 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 433. Reţinerea

(1) Reţinerea constă în limitarea de scurtă durată a libertăţii persoanei fizice şi poate fi aplicată în cazul:

a) contravenţiilor flagrante pentru care prezentul cod prevede sancţiunea arestului contravenţional;

b) imposibilităţii identificării persoanei în a cărei privinţă este pornit proces contravenţional dacă au fost epuizate toate măsurile de identificare;

c) executării hotărîrii instanţei de judecată privind expulzarea persoanei;

d) încălcării regimului frontierei de stat, a regimului zonei de frontieră sau a regimului punctelor de trecere a frontierei de stat.

(2) Reţinerea se aplică de către:

a) poliţie;

b) Poliţia de Frontieră, în cauzele de încălcare a regimului frontierei de stat, a regimului zonei de frontieră sau a regimului punctelor de trecere a frontierei de stat;

c) Serviciul vamal, în cazul contravenţiilor ce ţin de competenţa lui;

d) Inspectoratul General pentru Migraţie, în cazul contravenţiilor ce ţin de competenţa sa.

(3) Persoana reţinută va fi informată neîntîrziat, într-o limbă pe care o înţelege, despre motivele reţinerii, faptul informării consemnîndu-se în procesul-verbal cu privire la reţinere.

(4) Persoanei reţinute i se comunică neîntîrziat, contra semnătură, drepturile prevăzute la art.384, faptul comunicării consemnîndu-se în procesul-verbal cu privire la reţinere.

(5) Persoanei reţinute i se acordă neîntîrziat posibilitatea de a comunica la două persoane, la alegerea sa, despre reţinere. Faptul comunicării sau al refuzului de a comunica se consemnează, contra semnătură, în procesul-verbal cu privire la reţinere.

[Art.433 modificat prin Legea nr.245 din 31.07.2023, în vigoare 22.08.2023]

[Art.433 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 434. Procesul-verbal cu privire la reţinere

(1) La reţinerea persoanei se încheie în cel mult 3 ore un proces-verbal cu privire la reţinere, în care se consemnează data şi locul încheierii, funcţia, numele şi prenumele persoanei care a încheiat procesul-verbal, date referitoare la persoana reţinută, data, ora, locul şi motivul reţinerii.

(2) Procesul-verbal cu privire la reţinere se semnează de persoana care l-a încheiat şi de persoana reţinută. Refuzul persoanei reţinute de a semna procesul-verbal se consemnează în el, cu adeverirea faptului de cel puţin doi martori.

[Art.434 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 435. Durata reţinerii şi condiţiile privării de libertate

(1) Reţinerea nu poate depăşi 3 ore, cu excepţia cazurilor prevăzute de prezentul articol.

(2) Reţinerea poate fi aplicată pe un termen mai mare decît cel indicat la alin.(1), cu autorizaţia judecătorului de instrucţie sau, în lipsa acesteia în cazuri excepţionale, cu ulterioara autorizare, dar, în ambele cazuri, nu mai mult de 24 de ore:

a) pînă la examinarea cauzei contravenţionale – persoanei suspectate de săvîrşirea unei contravenţii pentru care sancţiunea prevede arestul contravenţional;

b) pentru a identifica persoana şi a clarifica circumstanţele contravenţiei – persoanelor care au încălcat regulile de şedere a cetăţenilor străini şi apatrizilor în Republica Moldova, regimul frontierei de stat, regimul zonei de frontieră sau regimul punctelor de trecere a frontierei de stat.

c) dacă există unul din cazurile prevăzute la art.166 alin.(1) şi (3) din Codul de procedură penală nr.122/2003 şi persoana este suspectată de săvârşirea unei contravenţii pentru care sancţiunea prevede arestul contravenţional.

[Alin.(3) şi (4) art.435 abrogate prin Legea nr.208 din 17.11.2016, în vigoare 16.03.2017]

(5) Termenul reţinerii contravenţionale curge din momentul reţinerii.

(6) Persoanei reţinute i se asigură cel puţin condiţiile prevăzute în Codul de executare pentru persoanele supuse măsurii arestului preventiv.

[Art.435 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.435 completat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 436. Eliberarea persoanei reţinute

(1) Persoana reţinută urmează să fie eliberată în cazul în care:

a) nu s-au confirmat motivele verosimile de a bănui că a săvîrşit contravenţia;

b) a expirat termenul reţinerii;

c) lipsesc temeiurile de a fi privată în continuare de libertate.

(2) Persoana eliberată nu poate fi reţinută din nou pe aceleaşi temeiuri.

(3) La eliberare, persoanei reţinute i se înmînează copia de pe procesul-verbal în care se menţionează de cine şi în ce temei a fost reţinută, locul şi timpul reţinerii, temeiul şi timpul eliberării.

Articolul 437. Aducerea silită

(1) Aducerea silită constă în conducerea forţată în faţa instanţei de judecată a persoanei în cazul în care aceasta, fiind citată în modul stabilit de lege, nu s-a prezentat, fără a avea motive întemeiate, şi nu a informat instanţa care a citat-o despre imposibilitatea prezentării sale, prezenţa acesteia fiind necesară.

(1^1) Poate fi supusă aducerii silite doar persoana participantă la proces, pentru care este obligatorie citarea instanţei, şi care:

a) se eschivează de la primirea citaţiei;

b) se ascunde de instanţă.

(2) Aducerea silită se efectuează de către poliţie în temeiul unei încheieri judecătoreşti cu aplicarea prevederilor art.199 alin.(4)–(6) din Codul de procedură penală.

(3) Încheierea privind aducerea silită va cuprinde:

a) data şi locul emiterii;

b) numele, prenumele, funcţia şi semnătura persoanei care dispune aducerea;

c) numele, prenumele şi domiciliul persoanei care trebuie să fie adusă;

d) data, ora şi locul în care persoana urmează să fie adusă;

e) motivul aducerii.

Articolul 438. Înlăturarea de la conducerea vehiculului

(1) Persoana care conduce vehicul este înlăturată de la conducere dacă:

a) există temeiuri suficiente de a presupune că se află în stare de ebrietate inadmisibilă produsă de alcool sau în stare de ebrietate produsă de alte substanţe;

b) asupra dreptului de a conduce vehicule pe numele său sunt aplicate restricţii de conducere;

b^1) nu are asupra sa documentul care confirmă dreptul de a conduce sau de a folosi vehiculul, cu excepţia cazului în care dreptul de a conduce este înscris în Registrul de stat al conducătorilor de vehicule, iar persoana care conduce vehiculul deţine asupra sa un act de identitate valabil pe numele său;

c) a expirat termenul de 180 de zile de plasare sub regim vamal de admitere temporară a vehiculului declarat prin acţiune pe teritoriul vamal al Republicii Moldova;

d) are domiciliul în altă localitate decît localităţile din stînga Nistrului, municipiul Bender ori localităţile Gîsca, Chiţcani, Zahorna, Mereneşti şi Cremenciug din raionul Căuşeni şi conduce un vehicul cu plăcuţă cu număr de înmatriculare neutru sau cu plăcuţă cu număr de înmatriculare eliberate în unităţile administrativ-teritoriale din stînga Nistrului sau municipiul Bender, cu excepţia prevăzută la art.53 alin.(2^2) din Legea privind siguranţa traficului rutier.

(2) Persoana indicată la alin.(1) în situaţia de la lit.a) este obligată să accepte, la cererea agentului constatator, testarea alcoolscopică şi/sau testarea antidrog, examenul medical, prelevarea de sînge şi de eliminări ale corpului pentru analiză.

(3) Testarea alcoolscopică, examenul medical, prelevarea de sînge şi de eliminări ale corpului pentru analiză se efectuează de un specialist abilitat cu asemenea atribuţii. Pentru prezentarea cu bună ştiinţă a unei concluzii false, specialistul răspunde în conformitate cu art.312 din Codul penal.

(4) Modul de efectuare a testării alcoolscopice, a testării antidrog, a examenului medical pentru constatarea gradului de ebrietate produsă de alcool sau de alte substanţe, se stabileşte de Guvern.

[Art.438 modificat prin Legea nr.172 din 23.06.2023, în vigoare 31.01.2024]
[Art.438 modificat prin Legea nr.311 din 26.10.2023, în vigoare 24.11.2023]
[Art.438 modificat prin Legea nr.237 din 24.12.2021, în vigoare 14.02.2022]
[Art.438 modificat prin Legea nr.321 din 30.11.2018, în vigoare 04.01.2019]
[Art.438 modificat prin Legea nr.170 din 26.07.2018, în vigoare 01.09.2018]
[Art.438 modificat prin Legea nr.280 din 16.12.2016, în vigoare 01.07.2017]

Articolul 438[1]. Interzicerea exploatării vehiculului prin retragerea plăcilor cu numărul de înmatriculare

(1) Se interzice exploatarea vehiculului prin retragerea plăcilor cu numărul de înmatriculare în cazul constatării abaterilor de la condiţiile tehnice pentru admiterea în circulaţie a vehiculelor, prevăzute de legislaţia în vigoare.

(2) Plăcile cu numărul de înmatriculare se ridică în cazurile în care:

a) vehiculul este fabricat sau reutilat cu abateri de la standardele şi/sau normativele în vigoare;

b) vehiculul nu a trecut inspecţia tehnică periodică;

c) numărul de înmatriculare nu corespunde standardului stabilit;

d) vehiculul este echipat cu dispozitive luminoase şi/sau sonore speciale fără autorizarea respectivă;

e) parbrizul sau suprafeţele de geam ale portierelor din faţă sînt umbrite cu depăşirea normelor admisibile ori pe acestea sînt amplasate diferite obiecte care diminuează cîmpul vizual al conducătorului.

(3) Faptul necorespunderii stării tehnice şi a utilajului vehiculului standardelor şi normativelor în vigoare se consemnează în procesul-verbal de inspectare tehnică a vehiculului, care se va întocmi în 3 exemplare: un exemplar rămîne la persoana care a decis ridicarea plăcilor, al doilea exemplar se transmite persoanei care a preluat spre păstrare plăcile, iar cel de-al treilea exemplar se înmînează conducătorului vehiculului.

(4) Plăcile cu numărul de înmatriculare se vor restitui proprietarului, posesorului sau reprezentantului acestora imediat după înlăturarea neajunsurilor sau defectelor tehnice care au servit drept temei pentru ridicarea acestora.

[Art.438[1] introdus prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 439. Ridicarea şi aducerea vehiculului la parcare

(1) Vehiculul al cărui conducător a fost înlăturat de la conducere este ridicat şi, dacă nu poate fi predat proprietarului, posesorului sau reprezentantului lor, este adus la staţia de parcare specială sau la subdiviziunea de poliţie cea mai apropiată de locul constatării contravenţiei.

(2) Vehiculul poate fi adus la staţia de parcare specială sau pe teritoriul subdiviziunii de poliţie şi în cazul în care:

a) staţionarea lui poate genera un pericol iminent pentru interesul public;

b) a fost lăsat într-un loc interzis pentru parcare;

c) este necesară identificarea proprietarului (posesorului) vehiculului utilizat sau destinat pentru săvîrşirea contravenţiei;

d) a fost condus de o persoană care nu are dreptul de a conduce vehiculul introdus în ţară în baza Legii nr.248/2022.

(2[1]) În cazul expirării termenului de aflare pe teritoriul vamal a vehiculului auto declarat prin acţiune, acesta este adus către cel mai apropiat birou vamal.

(3) Faptul aducerii vehiculului la staţia de parcare specială sau pe teritoriul subdiviziunii de poliţie se consemnează într-un proces-verbal, în care se indică:

a) tipul, modelul vehiculului, numărul de înmatriculare, numerele de identificare ale agregatelor marcate, defectele şi deteriorările lui vizibile;

b) numele, prenumele, funcţia şi semnătura persoanei care a decis aducerea vehiculului la parcare şi care a organizat aducerea;

c) temeiul de fapt şi temeiul juridic care au determinat aducerea vehiculului;

d) denumirea (numele), sediul (domiciliul), numărul de telefon al persoanei care a organizat (a efectuat) aducerea vehiculului la parcare;

e) adresa parcării;

f) data şi ora încheierii procesului-verbal;

g) numele, prenumele, funcţia şi semnătura persoanei care a luat în primire vehiculul la parcare.

(4) Procesul-verbal se încheie în 4 exemplare: un exemplar rămîne la persoana care a decis aducerea vehiculului la parcare, al doilea exemplar se remite persoanei care a organizat aducerea, al treilea exemplar se înmînează persoanei care a luat în primire vehiculul la parcare, iar cel de-al patrulea exemplar se înmînează proprietarului sau posesorului de vehicul ori i se expediază recomandat la domiciliu. Despre aducerea vehiculului la parcare, agentul constatator informează neîntîrziat serviciul de gardă al poliţiei.

(5) Vehiculul parcat se restituie proprietarului, posesorului sau reprezentantului lor legal imediat după înlăturarea temeiurilor pentru aducerea la parcare prevăzute la alin.(1) şi (2). Cheltuielile de aducere şi de staţionare a vehiculului la parcare sînt suportate de contravenient.

(5^1) În cazul prevăzut la alin.(2) lit.d), vehiculul se restituie beneficiarului scutirii de plata drepturilor de import după prezentarea dovezii de achitare a drepturilor de import în vigoare la momentul acordării scutirii.

(6) Pentru deteriorările cauzate vehiculului în timpul aducerii la parcare sau în timpul staţionării lui la parcare răspunde corespunzător agentul constatator, persoanele care au organizat (efectuat) aducerea vehiculului la parcare sau care au asigurat păstrarea vehiculului la parcare, în funcţie de subiectul care se face vinovat de survenirea deteriorării.

[Alin.(7) şi (7^1) art.439 abrogate prin Legea nr.57 din 29.03.2018, în vigoare 20.04.2018]

(8) Conducătorul, proprietarul sau posesorul vehiculului nu suportă cheltuielile indicate la alin.(5) dacă lipsesc elementele constitutive ale contravenţiei. În acest caz cheltuielile sînt suportate de stat.

(9) Modul de ridicare, transportare, depozitare şi eliberare a vehiculelor se stabilesc de către Guvern.

(10) În caz de stabilire a sancţiunii contravenţionale prevăzute la art.287 alin.(8) şi (9), cheltuielile de scoatere a vehiculului auto, a mărfurilor, obiectelor şi a altor valori de pe teritoriul Republicii Moldova le suportă contravenientul.

[Art.439 completat prin Legea nr.248 din 29.07.2022, în vigoare 01.10.2022]
[Art.439 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]
[Art.439 modificat prin Legea nr.47 din 12.03.2020, în vigoare 10.04.2020]
[Art.439 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 439^1. Suspendarea dreptului de utilizare a vehiculului rutier

(1) Suspendarea dreptului de utilizare a vehiculului rutier constă în interzicerea temporară persoanei fizice şi/sau persoanei juridice de a utiliza un anumit vehicul rutier prin reţinerea plăcuţelor cu numărul de înmatriculare şi a certificatului de înmatriculare. Suspendarea dreptului de utilizare a vehiculului rutier este aplicată în cazul în care vehiculul

a fost folosit la săvîrşirea contravenţiilor prevăzute la art.197 alin.(1)–(3), (5), (6), (9), (17), (22), (23), art.200[1] alin.(2) şi (3) şi la art.224 alin.(5), (6), (11) şi (12).

(2) Suspendarea dreptului de utilizare a vehiculului rutier se aplică pînă la momentul achitării sancţiunii pentru contravenţia respectivă, cu excepţia contravenţiilor prevăzute la art.197 alin.(1)–(3) şi (17), pentru care măsura de suspendare se va aplica pe un termen de 6 luni.

(3) Măsura de suspendare a dreptului de utilizare a vehiculului rutier încetează şi plăcuţele cu numărul de înmatriculare împreună cu certificatul de înmatriculare se restituie, la cererea contravenientului, cu condiţia prezentării dovezii de achitare a amenzii, iar în cazul contravenţiilor prevăzute la art.197 alin.(1)–(3) şi (17) – după expirarea termenului de 6 luni.

[Art.439[1] completat prin Legea nr.272 din 29.11.2018, în vigoare 12.01.2019]
[Art.439[1] modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]
[Art.439[1] modificat prin Legea nr.295 din 21.12.2017, în vigoare 12.01.2018]

Articolul 439[2]. Amenda judiciară

Amenda judiciară este o sancţiune bănească care se aplică de către instanţa de judecată persoanei care a comis o abatere în cursul procesului contravenţional, conform art.201 din Codul de procedură penală aplicat corespunzător.

Articolul 439[3]. Punerea sub sechestru

(1) Punerea sub sechestru este o măsură procesuală de constrîngere care poate fi aplicată de către judecătorul de instrucţie sau de către instanţa de judecată, la solicitarea agentului constatator a organului abilitat cu dreptul de examinare şi/sau soluţionare a contravenţiei respective sau a procurorului, pentru a asigura eventuala confiscare specială, precum şi pentru a garanta executarea sancţiunii amenzii, conform art.203–210 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător.

(2) Punerea sub sechestru a bunurilor pentru a asigura eventuala confiscare specială şi pentru a garanta executarea sancţiunii amenzii poate fi aplicată asupra bunurilor persoanei în privinţa căreia s-a pornit proces contravenţional. Punerea sub sechestru, pentru a asigura eventuala confiscare specială, poate fi aplicată şi asupra bunurilor altor persoane care le-au acceptat, ştiind despre dobîndirea ilegală a acestora.

(3) Dacă bunurile ce urmează a fi sechestrate pentru repararea prejudiciului cauzat sau pentru a garanta executarea pedepsei amenzii sînt folosite sau constituie parte a procesului tehnologic de producţie şi sechestrarea lor ar determina în mod inevitabil stoparea activităţii economice, se iau măsuri asigurătorii pentru sechestrarea contravalorii acestora.

[Art.439[3] completat prin Legea nr.179 din 26.07.2018, în vigoare 17.08.2018]

Capitolul V[1]
MĂSURILE DE SIGURANŢĂ

Articolul 439[4]. Măsurile de siguranţă

În procesul contravenţional, în scopul înlăturării consecinţelor faptei, a unui pericol ori pentru prevenirea săvîrşirii faptelor contravenţionale prevăzute de prezentul cod, chiar dacă nu sînt întrunite condiţiile de tragere la răspundere contravenţională, se poate aplica una sau mai multe din următoarele măsuri de siguranţă:

a) expulzarea;

b) demolarea construcţiilor neautorizate şi/sau defrişarea arborilor şi arbuştilor;

c) confiscarea specială;

d) suspendarea dreptului de a conduce vehicule/ridicarea provizorie a permisului de conducere a vehiculelor.

[Art.439[4] modificat prin Legea nr.237 din 24.12.2021, în vigoare 14.02.2022]
[Art.439[4] completat prin Legea nr.138 din 19.07.2018, în vigoare 14.12.2018]

Articolul 439[5]. Expulzarea

(1) Expulzarea este o măsură de siguranţă care constă în îndepărtarea silită de pe teritoriul Republicii Moldova a cetăţenilor străini şi a apatrizilor care au săvîrşit o contravenţie prevăzută de prezentul cod. Expulzarea are drept scop înlăturarea unei stări de pericol şi/sau prevenirea săvîrşirii unor fapte socialmente periculoase de către aceste persoane.

(2) Expulzarea se aplică de către instanţa de judecată şi doar în prezenţa cumulativă a următoarelor condiţii:

a) contravenientul este cetăţean străin sau apatrid, cu excepţia persoanei care a fost recunoscută ca refugiat sau căreia i s-a acordat protecţie umanitară;

b) cetăţeanul străin sau apatridul este sancţionat pentru o faptă care constituie contravenţie;

c) rămînerea contravenientului pe teritoriul Republicii Moldova este sursa unei stări de pericol pentru ordinea publică sau pentru securitatea naţională, înlăturarea acestei stări fiind posibilă doar prin îndepărtarea contravenientului de pe teritoriul Republicii Moldova;

d) contravenientul nu poate fi expulzat în statul în privinţa căruia există dovezi că în statul respectiv acesta va fi persecutat din motive de apartenenţă rasială, naţională, religioasă, din cauza convingerilor politice sau va fi supus tratamentului inuman şi degradant, torturii ori pedepsei capitale.

(3) În privinţa cetăţenilor străini şi apatrizilor care nu pot fi expulzaţi imediat, instanţa de judecată poate dispune luarea în custodie publică, cu plasarea acestora în Centrul de Plasament Temporar al Străinilor pe un termen de cel mult 6 luni.

(4) În cazul în care expulzarea însoţeşte sancţiunea arestului contravenţional, aducerea la îndeplinire a expulzării are loc după executarea sancţiunii.

(5) La aplicarea expulzării persoanelor indicate la alin.(1) se va ţine cont de dreptul la respectarea vieţii private a acestora.

Articolul 439[6]. Demolarea construcţiilor neautorizate şi defrişarea arborilor şi arbuştilor

(1) Demolarea construcţiilor neautorizate se aplică în cazul faptelor prevăzute la art.116, 134, 134[1], 168, art.177 alin.(3), alin.(4) lit.c) şi d), art.178, 179 şi 226 şi atrage, după caz, remedierea construcţiilor afectate în urma intervenţiilor neautorizate.

(2) Defrişarea arborilor şi arbuştilor se aplică în cazul contravenţiei prevăzute la art.168.

(3) Demolarea construcţiilor neautorizate şi defrişarea arborilor şi arbuştilor se dispun de către instanţa de judecată şi pot fi aplicate chiar dacă este înlăturată răspunderea contravenţională în temeiul art.26 sau procesul contravenţional a încetat în temeiul art.441 alin.(1) lit.f).

(4) Demolarea construcţiilor neautorizate şi defrişarea arborilor şi arbuştilor se execută de către contravenient pe cont propriu sau de către autorităţile administraţiei publice locale din contul proprietarului.

(5) Modul de demolare a construcţiilor neautorizate şi de defrişare a arborilor şi arbuştilor se stabileşte de către Guvern.

[Art.439[6] completat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]
[Art.439[6] completat prin Legea nr.239 din 24.12.2021, în vigoare 21.02.2022]
[Art.439[6] modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 439[7]. Confiscarea specială

(1) Confiscarea specială constă în trecerea forţată şi gratuită în proprietatea statului a bunurilor indicate la alin.(2). În cazul în care aceste bunuri nu mai există, nu pot fi găsite sau nu pot fi recuperate, se confiscă contravaloarea acestora.

(2) Sînt pasibile confiscării speciale bunurile:

a) utilizate sau destinate pentru săvîrşirea unei contravenţii;

b) rezultate din săvîrşirea contravenţiei, precum şi orice venituri generate de aceste bunuri;

c) date pentru a determina săvîrşirea unei contravenţii sau pentru a-l răsplăti pe contravenient;

d) deţinute contrar regimului stabilit de legislaţie şi depistate pe parcursul desfăşurării procesului contravenţional;

e) convertite sau transformate, parţial sau integral, din bunurile rezultate din contravenţii sau din veniturile generate de aceste bunuri.

(3) Confiscarea specială se aplică de către instanţa de judecată la demersul agentului constatator.

(4) În cazul contravenţiilor prevăzute la art.79 alin.(3), art.287 confiscarea specială se aplică de către reprezentantul Serviciului Vamal abilitat să examineze cauza contravenţională.

(5) Pînă la pronunţarea hotărîrii cu privire la confiscarea specială, agentul constatator dispune restituirea către proprietar sau către posesorul legal al bunurilor uşor alterabile, în acest caz confiscîndu-se contravaloarea lor.

(6) Dacă bunurile rezultate din săvîrşirea contravenţiei şi veniturile de la aceste bunuri au fost comasate cu bunurile dobîndite legal, se confiscă acea parte din bunuri sau contravaloarea acestora care corespunde valorii bunurilor rezultate din săvîrşirea contravenţiei şi a veniturilor de la aceste bunuri.

(7) Dacă bunurile indicate la alin.(2) lit.a) şi b) aparţin sau au fost transferate oneros unei persoane care nu ştia şi nici nu trebuia să ştie despre scopul utilizării sau originea bunurilor, se confiscă contravaloarea acestora. Dacă bunurile respective au fost transferate cu titlu gratuit unei persoane care nu ştia şi nici nu trebuia să ştie despre scopul utilizării sau originea acestora, bunurile se confiscă.

(8) Confiscarea specială se poate aplica chiar dacă făptuitorul este eliberat de răspundere contravenţională.

(9) Confiscarea specială nu se aplică în cazul contravenţiilor săvîrşite prin intermediul unui organ de presă sau al oricărui alt mijloc de informare în masă.

[Art.439[7] modificat prin Legea nr.257 din 16.12.2020, în vigoare 01.01.2021]

Articolul 439[8]. Suspendarea dreptului de a conduce vehicule/ridicarea provizorie a permisului de conducere a vehiculelor

(1) Suspendarea dreptului de a conduce vehicule/ridicarea provizorie a permisului de conducere a vehiculelor constă în interzicerea temporară persoanei fizice de a conduce vehicule prin suspendarea dreptului de a conduce/ridicarea permisului de conducere până la pronunţarea hotărârii judecătoreşti asupra cauzei. Suspendarea dreptului de a conduce vehicule/ridicarea provizorie a permisului de conducere a vehiculelor are drept scop înlăturarea unei stări de pericol şi/sau prevenirea săvârşirii unor fapte socialmente periculoase în traficul rutier.

(2) Suspendarea dreptului de a conduce vehicule/ridicarea provizorie a permisului de conducere a vehiculelor se aplică de către instanţa de judecată, la demersul agentului constatator, în procesul de examinare a contravenţiilor pentru care se prevede sancţiunea privării de dreptul de a conduce vehicule.

(3) Instanţa de judecată examinează, în cel mult 3 zile de la data depunerii, demersul agentului constatator cu privire la suspendarea dreptului de a conduce vehicule/ridicarea provizorie a permisului de conducere a vehiculului, cu emiterea unei încheieri care va conţine una dintre următoarele soluţii:

a) admiterea demersului agentului constatator şi suspendarea dreptului de a conduce vehicule/ridicarea provizorie a permisului de conducere a vehiculului;

b) respingerea demersului agentului constatator şi repunerea în dreptul de a conduce vehicule/restituirea permisului de conducere titularului.

(4) Suspendarea dreptului de a conduce vehicule/ridicarea provizorie a permisului de conducere a vehiculelor se aplică de instanţa de judecată pe un termen ce nu poate depăşi termenul maxim al sancţiunii de privare de drept special prevăzut de sancţiunea normei contravenţionale.

(5) Termenul executării măsurii de siguranţă de suspendare a dreptului de a conduce vehicule/ridicare provizorie a permisului de conducere a vehiculelor se include în termenul de executare a sancţiunii de privare de drept special de a conduce vehicule.

(6) Suspendarea dreptului de a conduce vehicule/ridicarea provizorie a permisului de conducere a vehiculelor se poate aplica chiar dacă făptuitorul este eliberat de răspundere contravenţională.

(7) În cel mult 3 zile de la data pronunţării încheierii, copia de pe aceasta se înmânează agentului constatator şi persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional sau se remite acestora în cazul în care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale, faptul expedierii consemnându-se în dosar.

[Art.439[8] în redacţia Legii nr.237 din 24.12.2021, în vigoare 14.02.2022]

[Art.439[8] introdus prin Legea nr.138 din 19.07.2018, în vigoare 14.12.2018]

TITLUL II
PARTEA SPECIALĂ

Capitolul VI
CONSTATAREA FAPTEI CONTRAVENŢIONALE

Articolul 440. Procesul de constatare a faptei contravenţionale şi atribuţiile agentului constatator

(1) Constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

(2) Agentul constatator este sesizat prin plîngere sau denunţ ori se autosesizează cînd dispune de informaţii suficiente pentru a considera cu un grad înalt de probabilitate că este comisă o contravenţie fie prin constatarea faptei contravenţionale.

(3) În cel mult 15 zile de la data sesizării, agentul constatator este obligat să verifice sesizarea, să întreprindă măsurile prevăzute de prezentul capitol şi să emită decizia asupra cauzei.

(4) Procesul contravenţional se porneşte numai în baza plîngerii prealabile a victimei în cazul contravenţiilor prevăzute la art.69, 104–107.

(4[1]) Prin derogare de la prevederile alin.(1)–(3), în cazul în care faptele contravenţionale specificate la art.96 alin.(1) lit.a) şi alin.(3) şi la art.97–103, cu excepţia contravenţiei prevăzute la art.97[1] alin.(2), au fost stabilite de către agentul constatator, acesta

notifică titularul de drepturi sau autoritatea abilitată conform Legii nr.66-XVI din 27 martie 2008 privind protecţia indicaţiilor geografice, denumirilor de origine şi specialităţilor tradiţionale garantate despre cele constatate. Dacă titularul de drepturi sau autoritatea abilitată conform Legii privind protecţia indicaţiilor geografice, denumirilor de origine şi specialităţilor tradiţionale garantate, în termen de 15 zile lucrătoare de la data primirii notificării, nu depune plîngerea prealabilă, agentul constatator nu începe procesul contravenţional în conformitate cu prevederile prezentului cod.

(4^2) Constatarea faptei contravenţionale şi începerea procesului contravenţional în cadrul controlului de stat asupra activităţii de întreprinzător sau în urma acestuia de către agentul constatator care are atribuţii de organ de control conform Legii nr.131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activităţii de întreprinzător se efectuează în limitele stabilite la art.4 alin.(10) şi art.5^1 din legea menţionată.

(5) Dacă la depistarea sau la examinarea cazului contravenţional se stabileşte competenţa unei alte autorităţi abilitate să constate contravenţia sau să examineze cauza contravenţională, procesul-verbal cu privire la contravenţie şi materialele acumulate se remit în aceeaşi zi conform competenţei.

(6) La solicitarea unor alţi agenţi constatatori, angajatul cu statut special al Ministerului Afacerilor Interne este obligat să le acorde ajutor la constatarea contravenţiei.

[Art.440 modificat prin Legea nr.112 din 11.05.2023, în vigoare 02.07.2023]
[Art.440 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]
[Art.440 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 440[1]. Contravenţia flagrantă

(1) Contravenţia flagrantă este contravenţia descoperită în momentul săvîrşirii ei sau înainte ca efectele ei să fie consumate.

(2) În cazul depistării contravenţiei flagrante, agentul constatator este obligat să întreprindă toate măsurile ce nu suferă amînare şi se impun în vederea constatării acesteia.

(3) Procesul contravenţional în cazul contravenţiei flagrante se consideră pornit din momentul descoperirii acesteia.

(4) Contravenţia flagrantă urmează a fi înregistrată, prin decizie privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator, cel tîrziu, în următoarea zi lucrătoare din momentul depistării. În acest caz, decizia privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator va conţine şi acţiunile procesuale efectuate pînă la înregistrare.

[Art.440[1] introdus prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 441. Temeiurile de încetare a procesului contravenţional

(1) Procesul contravenţional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat în cazurile în care:

a) nu există faptul contravenţiei;

b) se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art.3 alin.(3), art.4 alin.(3), art.20–31;

c) persoana presupusă a fi făptuitor a decedat, cu excepţia cazului de reabilitare a acesteia;

d) pentru acelaşi fapt şi privitor la aceeaşi persoană există o decizie/hotărîre definitivă;

e) pentru acelaşi fapt este pornită urmărire penală;

f) nu este identificat făptuitorul şi/sau termenul prescripţiei tragerii la răspundere contravenţională a expirat;

g) fapta a fost constatată în cadrul controlului de stat asupra activităţii de întreprinzător şi nu reprezintă încălcare gravă sau foarte gravă în sensul Legii nr.131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activităţii de întreprinzător.

(2) Încetarea procesului contravenţional determină repunerea în drepturi a persoanei în a cărei privinţă a fost pornit.

[Art.441 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 442. Procesul-verbal cu privire la contravenţie

(1) Procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

(1^1) Procesul-verbal de control, întocmit conform prevederilor Legii nr.131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activităţii de întreprinzător, substituie procesul-verbal cu privire la contravenţie şi are regim juridic şi forţă juridică similare dacă în el se constată fapta contravenţională cu respectarea cerinţelor stabilite de prezentul cod.

(2) În cel mult 24 de ore de la data încheierii, procesul-verbal cu privire la contravenţie se înscrie într-un registru de evidenţă în ordinea încheierii şi depunerii lui la autoritatea din care face parte agentul constatator.

(3) Conţinutul Registrului de evidenţă a proceselor-verbale cu privire la contravenţii şi modul de ţinere a acestuia se aprobă de către Guvern şi sînt obligatorii pentru toate autorităţile din care fac parte agenţii constatatori.

Articolul 443. Conţinutul procesului-verbal cu privire la contravenţie

(1) Procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde:

a) data (ziua, luna, anul), ora şi locul încheierii;

b) calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorităţii pe care o reprezintă;

c) numele, prenumele, domiciliul, ocupaţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, datele din buletinul ei de identitate sau, după caz, din alt act care stabileşte identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă;

d) fapta contravenţională, locul şi timpul săvîrşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie;

e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei;

f) aducerea la cunoştinţa persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional şi a victimei a drepturilor şi obligaţiilor lor prevăzute la art.384 şi 387;

g) obiecţiile şi probele pe care persoana în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional le aduce în apărarea sa, precum şi obiecţiile şi probele victimei;

h) informaţii despre instituţia bancară şi despre modul de plată a amenzii.

(2) În cazul în care persoana în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional este un minor, în procesul-verbal se va consemna şi numele, prenumele, domiciliul părinţilor sau ale altor reprezentanţi legali.

(3) În cazul în care persoana în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional sau victima nu cunoaşte limba procesului-verbal, se asigură asistenţa unui interpret/traducător, datele lui consemnîndu-se în procesul-verbal.

(4) În procesul-verbal se individualizează corpurile delicte (se descriu forma, mărimea, culoarea, greutatea, alte caracteristici care permit individualizarea lor), indicîndu-se datele proprietarului şi, după caz, măsurile luate pentru valorificarea sau conservarea lor.

(5) Procesul-verbal se semnează pe fiecare pagină de agentul constatator, de persoana în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional şi de victimă cînd există. În cazul în

care constatarea contravenţiei este de competenţa unui organ colegial, procesul-verbal cu privire la contravenţie se încheie de către preşedintele organului colegial sau de către un membru ales cu votul majorităţii membrilor prezenţi la şedinţa în al cărei cadru are loc constatarea faptei ori desemnat de către preşedintele acestei şedinţe şi se semnează de către toţi membrii prezenţi la şedinţă.

(6) Faptul absenţei persoanei citate în mod legal pentru încheierea procesului-verbal cu privire la contravenţie ori al refuzului acesteia de a semna procesul-verbal se consemnează în procesul-verbal şi se certifică prin semnătura a cel puţin un martor, indicându-se şi datele de identificare ale acestuia (numele, prenumele, adresa de domiciliu şi numărul de telefon). În cazul imposibilităţii de identificare a unui martor, agentul constatator consemnează în procesul-verbal motivele obiective ale lipsei martorului şi documentează, prin orice mijloace tehnice disponibile (audio/video), refuzul persoanei de a semna procesul-verbal.

(6^1) Nu poate avea calitatea de martor în condiţiile alin.(6) un alt agent constatator.

(7) În procesul-verbal nu se admit rectificări, adăugiri, alte modificări. În cazul necesităţii unor astfel de acţiuni, se încheie un nou proces-verbal, în care se face consemnarea respectivă.

(8) În cazul în care contravenţia prevăzută la capitolul XIII al cărţii întîi a fost constatată cu ajutorul mijloacelor tehnice certificate sau al mijloacelor tehnice omologate şi verificate metrologic, agentul constatator, după stabilirea identităţii conducătorului de vehicul, poate încheia procesul-verbal şi în absenţa persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional. În procesul-verbal încheiat în cazurile prevăzute de prezentul alineat se indică tipul, modelul şi numărul de identificare al mijlocului special cu ajutorul căruia a fost constatată contravenţia.

(9) Partea rezolutivă a procesului-verbal cuprinde decizia agentului constatator de sancţionare, de încetare a procesului contravenţional sau de remitere a cauzei funcţionarului abilitat sa examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator sau autorităţii competente să soluţioneze cauza contravenţională, ori în instanţa de judecată, cu recomandarea, în toate cazurile, dacă consideră necesar, privind sancţionarea sau privind încetarea procesului, indicîndu-se şi termenul de contestare în instanţa de judecată.

(10) Dacă norma contravenţională prevede aplicarea punctelor de penalizare sau dacă contravenţia imputată prevede acumularea a 15 puncte de penalizare, partea rezolutivă a procesului-verbal va conţine şi menţiunea respectivă.

(11) În cazul deciziei de sancţionare, partea rezolutivă a procesului-verbal va cuprinde şi date privind informarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional despre dreptul de a plăti jumătate din amendă dacă amenda este plătită în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale. În cazul în care persoana în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional recunoaşte săvîrşirea contravenţiei şi acceptă sancţiunea stabilită în procesul-verbal de către agentul constatator, procesul-verbal cu privire la contravenţie constituie actul de decizie asupra cauzei contravenţionale. Faptul recunoaşterii contravenţiei şi al acceptării sancţiunii stabilite de către agentul constatator se consemnează în procesul-verbal cu privire la contravenţie.

(11^1) În cazul convenirii asupra acordului de colaborare, între agentul constatator şi contravenient, în partea rezolutivă a procesului-verbal, se va consemna faptul aducerii la cunoştinţa contravenientului a mărimii amenzii prevăzute pentru contravenţia respectivă.

(12) În cazul deciziei de remitere a cauzei contravenţionale spre examinare funcţionarului abilitat din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator sau în instanţa de judecată, agentul constatator transmite după competenţă procesul-verbal şi materialele cauzei contravenţionale.

(13) Copia de pe procesul-verbal se înmînează persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional şi victimei la cerere. În cazul procesului-verbal încheiat în absenţa

persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, copia de pe procesul-verbal se înmînează în modul prevăzut la art.382 alin.(6).

(14) În cazul prevăzut la art.16 alin.(2), agentul constatator expediază materialele cauzei contravenţionale autorităţii publice locale pentru problemele minorilor şi, după caz, poate solicita, prin demers, instanţei de judecată aplicarea faţă de minor a măsurii de constrîngere cu caracter educativ conform prevederilor art.104 din Codul penal.

[Art.443 modificat prin Legea nr.245 din 31.07.2023, în vigoare 22.08.2023]
[Art.443 completat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]
[Art.443 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 443[1]. Constatarea contravenţiilor cu mijloace tehnice certificate/omologate şi/sau cu mijloace de măsurare adecvate şi verificate metrologic sau etalonate în conformitate cu prevederile actelor normative şi încheierea procesului-verbal în cazul acestor contravenţii

(1) În cazul autosesizării privind săvârşirea contravenţiilor prevăzute la art.236, 238 şi art.240 alin.(2), constatate cu mijloace tehnice certificate/omologate şi/sau cu mijloace de măsurare adecvate şi verificate metrologic sau etalonate în conformitate cu prevederile actelor normative ce funcţionează în regim automatizat, dacă agentul constatator este în imposibilitate de a determina identitatea conducătorului vehiculului, acesta expediază o solicitare la domiciliul (sediul) proprietarului sau al posesorului vehiculului privind depunerea declaraţiei cu privire la identitatea conducătorului vehiculului, cu informarea despre răspunderea contravenţională sau penală pe care o poartă în caz de necomunicare a informaţiei solicitate sau de comunicare a informaţiei false. Solicitarea este expediată prin poştă, cu scrisoare recomandată cu aviz de primire, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea solicitării şi confirmarea primirii acesteia.

(2) După recepţionarea solicitării agentului constatator, proprietarul sau posesorul vehiculului (persoană fizică sau juridică), în termen de 60 de zile lucrătoare, este obligat să depună la autoritatea competentă din cadrul căreia face parte agentul constatator o declaraţie cu privire la identitatea conducătorului vehiculului în momentul săvârşirii contravenţiei constatate în condiţiile alin.(1), care va conţine:

a) numele, prenumele, domiciliul, datele de contact şi semnătura proprietarului vehiculului;

b) numele, prenumele, domiciliul şi datele de contact ale persoanei căreia i-a fost transmis vehiculul cu care a fost săvârşită contravenţia;

c) după caz, alte informaţii relevante.

(3) În cazul în care proprietarul sau posesorul vehiculului este minor, obligaţia de a depune declaraţia cu privire la identitatea conducătorului acestuia în momentul săvârşirii contravenţiei revine părinţilor acestuia sau persoanei la întreţinerea căreia se află minorul.

(4) În cazul în care, în termenul prevăzut la alin.(2), proprietarul sau posesorul vehiculului comunică identitatea conducătorului vehiculului cu care a fost săvârşită contravenţia, agentul constatator încheie în privinţa conducătorului proces-verbal cu privire la contravenţie în condiţiile art.443 alin.(8).

(5) În cazul în care, după expirarea termenului prevăzut la alin.(2), proprietarul sau posesorul vehiculului nu a comunicat identitatea conducătorului vehiculului cu care a fost săvârşită contravenţia, agentul constatator încheie în privinţa proprietarului sau posesorului vehiculului un proces-verbal cu privire la contravenţie, cu aplicarea sancţiunii sub formă de amendă în condiţiile art.443 alin.(8).

(6) În cazurile prevăzute la alin.(3) şi (4) ale prezentului articol, copia de pe procesul-verbal se înmânează în modul prevăzut la art.382 alin.(7).

[Art.443[1] în redacţia Legii nr.35 din 02.03.2023, în vigoare 06.07.2023]

Articolul 444. Încheierea procesului-verbal în cazul pluralităţii de contravenţii

(1) În cazul pluralităţii de contravenţii săvîrşite de aceeaşi persoană, constatate în acelaşi timp de acelaşi agent, a căror soluţionare ţine de competenţa aceluiaşi organ, se încheie un singur proces-verbal sau, după caz, o decizie asupra cauzei contravenţionale.

(2) Prin derogare de la prevederile alin.(1), contravenţia va fi constatată prin acte procesuale diferite dacă cel puţin una din contravenţii este examinată în procedură simplificată.

[Art.444 completat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 445. Nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie

(1) Neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezenţa unui martor, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.

(2) Celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie doar în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei.

[Art.445 completat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Notă: Se declară neconstituţional art.445, conform Hot. Curţii Constituţionale nr.32 din 29.11.2018, în vigoare 29.11.2018

[Art.445 în redacţia Legii nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 446. Cazurile în care nu se încheie proces-verbal cu privire la contravenţie

În cazul constatării unei fapte contravenţionale, agentul constatator nu încheie proces-verbal cu privire la contravenţie:

a) dacă răspunderea contravenţională a fost înlăturată conform art.19, 21–31^1;

b) în cazul emiterii de către procuror a ordonanţei de a refuza începerea urmăririi penale, de a înceta urmărirea penală din cauză că fapta constituie o contravenţie, precum şi în cazul liberării de răspundere penală a persoanei cu tragerea la răspundere contravenţională. În cazurile indicate, procurorul emite o ordonanţă motivată privind pornirea procesului cu privire la contravenţie, cu excepţia contravenţiilor soluţionate în modul prevăzut la art.29 şi 31^1;

c) dacă fapta contravenţională a fost examinată în baza constatărilor personale ale agentului constatator;

d) în cazul contravenţiei flagrante;

e) în cazul contravenţiilor constatate la punctele de trecere a frontierei de stat, dacă persoana în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional recunoaşte contravenţia săvârşită şi acceptă sancţiunea sub formă de amendă stabilită de agentul constatator, cu eliberarea chitanţei de încasare a amenzii conform art.447.

[Art.446 modificat prin Legea nr.245 din 31.07.2023, în vigoare 22.08.2023]

[Art.446 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.446 modificat prin Legea nr.16 din 15.02.2019, în vigoare 08.03.2019]

[Art.446 în redacţia Legii nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 447. Chitanţa de încasare a amenzii la locul constatării contravenţiei

(1) În cazul recunoaşterii de către persoana în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional a contravenţiei şi acceptării sancţiunii sub formă de amendă stabilită de către

agentul constatator, acesta din urmă eliberează chitanţa de încasare a amenzii la locul constatării contravenţiei, care conţine următoarele:

a) data, ora şi locul de efectuare a plăţii;

b) numele, prenumele, ziua, luna, anul naşterii, codul numeric personal şi domiciliul persoanei sancţionate;

c) numele, prenumele şi calitatea agentului constatator, autoritatea pe care o reprezintă;

d) norma contravenţională în al cărei temei este aplicată sancţiunea şi circumstanţele care au importanţă pentru stabilirea faptei şi a consecinţelor juridice;

e) suma amenzii aplicate;

f) suma amenzii achitate;

g) semnăturile părţilor.

(2) Chitanţa de încasare a amenzii contravenţionale se înmînează persoanei sancţionate, faptul înmînării menţionîndu-se în copia de pe chitanţă.

(3) Chitanţa de încasare a amenzii contravenţionale este un document de strictă evidenţă. Modul de evidenţă, de păstrare şi de eliberare a chitanţelor de către agenţii constatatori se stabileşte printr-un regulament aprobat de Guvern.

[Art.447 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 447[1]. Examinarea cauzei contravenţionale de către autoritatea competentă

(1) Examinarea cauzelor contravenţionale de către agentul constatator, autorităţile prevăzute la art.393 alin.(1) lit.b)–d), după caz, se efectuează cu respectarea prevederilor capitolelor I–VI din cartea a doua.

(2) După examinarea cauzei contravenţionale, agentul constatator, autoritatea competentă (persoana abilitată să examineze cauza), după caz, emite decizia asupra cauzei. Decizia comisiei administrative asupra cauzei contravenţionale se adoptă sub formă de hotărîre.

(3) Decizia trebuie să conţină:

1) data (ziua, luna, anul) emiterii deciziei;

2) denumirea autorităţii (numele, prenumele, calitatea persoanei abilitate să examineze cauza) care a emis decizia, data examinării cauzei;

3) numele, prenumele, domiciliul, ocupaţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, datele din buletinul de identitate, iar în cazul persoanei juridice – denumirea, sediul, codul fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă;

4) expunerea circumstanţelor stabilite în cadrul examinării cauzei;

5) norma contravenţională care încadrează fapta persoanei în privinţa căreia a fost pornit procesul contravenţional;

6) soluţia asupra cauzei, care poate fi:

a) încetarea procesului contravenţional;

b) stabilirea vinovăţiei persoanei privind săvîrşirea contravenţiei imputate şi, după caz, aplicarea sancţiunii contravenţionale;

7) soluţia referitoare la obiectele şi la documentele ridicate (corpurile delicte);

8) în cazul sancţionării, menţiunea privind informarea contravenientului despre dreptul de a plăti jumătate din cuantumul amenzii, dacă plata este efectuată în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale;

9) menţiunea privind dreptul de contestare a deciziei, în conformitate cu prevederile art.448.

(4) Prezenţa agentului constatator şi a persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional la examinarea cauzei contravenţionale este obligatorie.

(5) Absenţa agentului constatator sau a persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, citaţi în conformitate cu legislaţia, fără motiv întemeiat şi fără înştiinţare prealabilă, nu împiedică examinarea cauzei.

(6) Dacă la examinarea cauzei contravenţionale a participat persoana în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional sau apărătorul acesteia, dar nu a fost întocmit proces-verbal al şedinţei de examinare, decizia trebuie să conţină concluziile şi demersurile acestora şi rezultatele examinării demersurilor.

(7) Decizia asupra cauzei contravenţionale se semnează de către persoana abilitată care a examinat cauza, iar decizia organului colegial – de către preşedintele şi de către secretarul şedinţei.

(8) În termen de cel mult 3 zile de la data emiterii deciziei, copiile de pe aceasta se remit părţilor care nu au fost prezente la examinarea cauzei contravenţionale şi, la cerere, celor prezente, faptul expedierii consemnîndu-se în dosar.

[Art.447[1] modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.447[1] completat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 448. Contestaţia împotriva deciziei agentului constatator asupra cauzei contravenţionale

(1) Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art.447[1] alin.(8).

(2) În cazul omiterii termenului prevăzut la alin.(1) din motive întemeiate, dar nu mai tîrziu de 15 zile de la data începerii executării sancţiunii sau a perceperii despăgubirii materiale, persoana faţă de care a fost emisă decizia poate fi repusă în termen, la cerere, de către instanţa de judecată competentă să examineze contestaţia.

(3) Persoana faţă de care a fost emisă decizia şi care a lipsit atît la examinarea cauzei, cît şi la pronunţarea deciziei şi nu a fost informată despre decizia emisă poate contesta decizia agentului constatator şi peste termen, dar nu mai tîrziu de 15 zile de la data începerii executării sancţiunii contravenţionale sau a perceperii despăgubirii materiale.

(4) Contestaţia împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenţionale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator, conform competenţei teritoriale, care a examinat cauza. În cel mult 5 zile lucrătoare de la data depunerii, agentul constatator expediază contestaţia şi dosarul cauzei contravenţionale în instanţa de judecată competentă.

(5) Contestaţia depusă conform alin.(1) suspendă executarea sancţiunii contravenţionale aplicată prin procesul-verbal cu privire la contravenţie sau prin decizia agentului constatator.

(6) În cazul prevăzut la alin.(2), pînă la soluţionarea repunerii în termen, instanţa de judecată poate suspenda executarea deciziei.

(7) Depunerea contestaţiei peste termen, conform alin.(3), nu suspendă executarea deciziei agentului constatator. Instanţa de judecată care examinează contestaţia poate suspenda executarea deciziei atacate.

(8) Pentru contestaţia depusă împotriva deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale se percepe o taxă de timbru în mărimea prevăzută de Legea taxei de stat nr.213/2023.

(9) În cazul în care contestaţia nu este însoţită de dovada de plată a taxei de timbru, instanţa de judecată îi oferă timp părţii pentru înlăturarea neajunsurilor. Dacă, în termen de 15

zile, partea nu înlătură neajunsurile, contestaţia nu se consideră depusă şi, împreună cu actele anexate, se restituie printr-o încheiere ce nu se supune niciunei căi de atac.

(10) Restituirea contestaţiei nu exclude posibilitatea depunerii repetate a acesteia în condiţiile şi modul prevăzute de prezentul articol.

[Art.448 modificat prin Legea nr.452 din 28.12.2023, în vigoare 23.01.2024]
[Art.448 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]
[Art.448 completat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 449. Sesizarea procurorului în soluţionarea cauzei contravenţionale

(1) Dacă în procesul contravenţional se constată că fapta considerată contravenţie a fost săvîrşită în condiţii care o plasează sub incidenţa legii penale, dosarul se remite neîntîrziat, prin încheiere motivată, procurorului, după competenţă.

(2) Dacă, în mersul urmăririi penale, de către organul de urmărire penală se constată că fapta care se considera infracţiune este contravenţie, dosarul se remite neîntîrziat, prin ordonanţă motivată, procurorului, care procedează conform art.396 alin.(2).

Articolul 450. Sesizarea privind cauzele şi condiţiile care au favorizat contravenţia şi încheierea interlocutorie

(1) La stabilirea sancţiunii, agentul constatator determină cauzele şi condiţiile care au favorizat săvîrşirea contravenţiei şi, în caz de necesitate, sesizează autoritatea respectivă sau persoana cu funcţie de răspundere spre examinarea lor imediată.

(2) Constatînd în procesul de judecată fapte de încălcare a legalităţii şi a drepturilor omului, instanţa de judecată emite, odată cu hotărîrea, şi o încheiere interlocutorie, prin care aceste fapte se aduc la cunoştinţă persoanei cu funcţie de răspundere responsabile.

(3) În decursul a 30 de zile, persoana cu funcţie de răspundere sesizată conform alin.(1) şi (2) informează instanţa de judecată sau agentul constatator despre măsurile întreprinse de ea.

[Art.450 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 451. Inadmisibilitatea divulgării materialelor în cauza contravenţională

Materialele în cauza contravenţională nu pot fi divulgate pînă la încheierea examinării cauzei decît cu autorizaţia agentului constatator şi numai în măsura în care consideră că este posibil, cu respectarea prezumţiei de nevinovăţie şi cu neafectarea intereselor persoanei, în condiţiile Legii nr.133 din 8 iulie 2011 privind protecţia datelor cu caracter personal.

Capitolul VI[1]
PROCEDURI SIMPLIFICATE DE CONSTATARE ŞI EXAMINARE A CONTRAVENŢIEI

[Capitolul VI[1] (art.451[1]-art.451[5]) introdus prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 451[1]. Examinarea faptei contravenţionale în baza constatărilor personale ale agentului constatator

(1) În cazul depistării unei fapte ce constituie contravenţie, agentul constatator nu încheie proces-verbal cu privire la contravenţie dacă sînt întrunite cumulativ următoarele condiţii:

a) contravenţia poate fi constatată în temeiul constatărilor personale ale agentului constatator şi nu necesită acumulare de probe;

b) persoana acceptă constatările agentului constatator, ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăţiei, şi recunoaşte săvîrşirea contravenţiei;

c) examinarea contravenţiei şi aplicarea sancţiunii ţin de competenţa agentului constatator;

d) contravenţia nu este pasibilă de sancţiunea confiscării bunurilor în conformitate cu art.439[7].

(2) În cazul săvîrşirii contravenţiei de către un minor, procedura simplificată poate fi aplicată doar în condiţiile asistării acestuia de către reprezentantul său legal.

(3) În cazul tragerii la răspundere contravenţională în condiţiile alin.(1), agentul constatator va emite o decizie prin care va aplica o sancţiune egală cu o doime din minimumul sancţiunii sub formă de amendă prevăzută în partea specială a cărţii întâi.

[Art.451[1] introdus prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 451[2]. Decizia privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator

(1) Decizia privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator este un document executoriu, care va include:

a) data (ziua, luna, anul), ora şi locul întocmirii deciziei;

b) calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorităţii pe care o reprezintă, numărul legitimaţiei sau al unui alt act care stabileşte identitatea acestuia;

c) numele, prenumele, domiciliul şi/sau reşedinţa, datele din buletinul de identitate al persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional sau, după caz, din alt act care stabileşte identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice – denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă;

d) fapta contravenţională, locul, timpul şi circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, identitatea victimei, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie;

e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei;

f) aducerea la cunoştinţa contravenientului, precum şi a reprezentantului legal al minorului a drepturilor şi obligaţiilor lor prevăzute la art.384 şi 387 ale prezentului cod, precum şi a consecinţelor examinării contravenţiei în procedură simplificată;

g) declaraţia contravenientului despre recunoaşterea săvîrşirii contravenţiei şi acceptarea constatărilor agentului constatator ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăţiei contravenientului.

(2) În decizia privind examinarea contravenţiei nu se admit rectificări, adăugiri şi alte modificări. În cazul necesităţii unor astfel de acţiuni, se emite o nouă decizie în care se face consemnarea respectivă.

(3) În cazul în care contravenientul este un minor, se va consemna şi numele, prenumele, domiciliul şi/sau reşedinţa reprezentantului legal al acestuia.

(4) În cazul în care contravenientul este asistat de un avocat, se va consemna identitatea acestuia.

(5) Partea rezolutivă a deciziei va cuprinde: încadrarea juridică a faptei contravenţionale, decizia agentului constatator de sancţionare a contravenientului, contul de virament al instituţiei bancare la care se va transfera valoarea amenzii, calea de contestare.

(6) Decizia se semnează de către agentul constatator şi contravenient şi se înmînează o copie contravenientului şi victimei, dacă există.

(7) În cel mult 24 de ore de la întocmire, decizia se înscrie în ordinea întocmirii într-un registru electronic ţinut de Ministerul Afacerilor Interne.

[Art.451[2] modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.451[2] introdus prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 451[3]. Contestarea deciziilor privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator

(1) Deciziile privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator pot fi contestate cu recurs în termen de 15 zile din data aplicării sancţiunii, în instanţa de fond conform competenţei teritoriale.

(2) Decizia privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator poate fi contestată de către contravenient, victimă, procuror sau de către conducătorii autorităţilor din care fac parte agenţii constatatori.

(3) Deciziile privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator pot fi contestate în baza următoarelor temeiuri:

a) nu au fost respectate dispoziţiile privind competenţa materială;

b) contravenientul a fost sancţionat pentru o faptă care nu este prevăzută de partea specială a cărţii întâi;

c) s-au aplicat sancţiuni în alte limite decît cele prevăzute de partea specială a cărţii întâi;

d) în decizia agentului constatator nu au fost consemnate menţiunile de la art.451^2 alin.(1). Dispoziţiile art.445 se aplică în mod corespunzător.

(4) Pentru contestaţia prevăzută la alin.(2) se plăteşte taxă de timbru în mărimea prevăzută de Legea taxei de stat nr.213/2023. În cazul dat, dispoziţiile art.448 alin.(9) şi (10) se aplică în modul corespunzător.

[Art.451^3 modificat prin Legea nr.452 din 28.12.2023, în vigoare 23.01.2024]
[Art.451^3 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]
[Art.451^3 introdus prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 451^4. Soluţionarea cauzei de către instanţa de recurs

(1) Recursul declarat se examinează de către un judecător conform capitolului VIII din titlul II cartea a doua, care se aplică în mod corespunzător, cu excepţiile prevăzute la prezentul capitol.

(2) Instanţa de recurs poate adopta una din următoarele decizii:

1) să respingă recursul şi să menţină decizia agentului constatator dacă este:

a) tardiv;

b) inadmisibil;

c) nefondat;

2) să admită recursul şi să anuleze decizia agentului constatator şi să adopte una dintre următoarele soluţii:

a) dispunerea încetării procesului contravenţional;

b) rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărîri, însă fără a înrăutăţi situaţia contravenientului, dacă acesta a contestat decizia agentului constatator.

(3) Părţile se informează despre locul, data şi ora şedinţei de examinare a recursului, însă neprezentarea acestora nu împiedică examinarea recursului şi desfăşurarea şedinţei, în cazul în care la dosar este dovada citării fiecărei părţi.

[Art.451^4 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]
[Art.451^4 introdus prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 451^5. Acordul de colaborare

(1) Acordul de colaborare este o tranzacţie încheiată între agentul constatator, după caz, procuror şi contravenient, care îşi recunoaşte vina, integral, în schimbul unei pedepse reduse. Acordul de colaborare poate fi încheiat în orice moment al procesului contravenţional pînă la soluţionarea în fond a cauzei contravenţionale.

(2) În cazul încheierii acordului de colaborare, contravenientului i se va aplica o sancţiune egală cu o doime din maximul sancţiunii sub formă de amendă prevăzută pentru contravenţia comisă.

(3) Acordul de colaborare poate fi iniţiat de către agentul constatator, după caz, procuror, contravenient sau apărătorul său, reprezentantul legal în cazul săvîrşirii contravenţiei de către un minor. Agentul constatator, după caz, procurorul este obligat să refuze încheierea acordului de colaborare în cazul în care fapta nu constituie contravenţie sau prezintă semne de infracţiune. Refuzul de a accepta încheierea acordului de colaborare nu este pasibil nici unei căi de atac.

(4) În cazul încheierii acordului de colaborare, agentul constatator, după caz, procurorul încetează acumularea probelor, iar contravenientul nu mai este în drept să-şi retragă acordul.

(5) În cazul încheierii acordului de colaborare, cauza contravenţională va fi soluţionată, prin decizie asupra cazului contravenţional, în condiţiile acordului de colaborare, după forma şi conţinutul stipulate la art.451^2, cu excepţiile prevăzute de prezentul articol.

(6) Prevederile art.444, 451^3 şi 451^4 din prezentul cod se vor aplica în mod corespunzător în privinţa acordului de colaborare.

[Art.451^5 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.451^5 introdus prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Capitolul VII
JUDECAREA CAUZEI CONTRAVENŢIONALE ÎN INSTANŢĂ

Articolul 452. Judecarea cauzei contravenţionale

(1) Cauza contravenţională se judecă de instanţa de judecată în şedinţă publică, oral, nemijlocit şi în contradictoriu.

(2) Prin derogare de la prevederile alin.(1), cauza contravenţională poate fi examinată în şedinţă închisă în condiţiile şi în modul stabilit de art.18 din Codul de procedură penală.

Articolul 453. Actele preliminare

În termen de 3 zile de la data intrării cauzei contravenţionale în instanţă, judecătorul verifică competenţa şi, după caz:

a) dispune remiterea după competenţă a dosarului cu privire la contravenţie;

b) fixează data examinării cauzei contravenţionale, dispune citarea părţilor şi altor participanţi la şedinţă, întreprinde alte acţiuni pentru buna ei desfăşurare.

Articolul 454. Termenul de judecare a cauzei contravenţionale

(1) Cauza contravenţională se judecă în termen rezonabil, dar nu mai mult de 2 luni de la data intrării dosarului în instanţa de judecată. Criteriile de determinare a termenului rezonabil sunt: complexitatea cauzei, comportamentul participanţilor la proces, conduita instanţei judecătoreşti şi a agentului constatator, importanţa procesului pentru cel interesat. Respectarea termenului rezonabil de judecare a cauzei se asigură de către instanţă.

(2) Dacă există temeiuri rezonabile, judecătorul, prin încheiere motivată, poate prelungi termenul de judecare a cauzei cu o lună.

(3) În cazul reţinerii persoanei conform art.78^1, 318^1, 376 şi 433, judecarea cauzei contravenţionale se face de urgenţă şi cu precădere.

[Art.454 modificat prin Legea nr.316 din 17.11.2022, în vigoare 09.01.2023]

[Art.454 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 455. Participarea la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale

(1) Şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale are loc cu citarea părţilor, în modul prevăzut de prezentul cod.

(2) Prezenţa agentului constatator sau, după caz, a procurorului, în cazul în care acesta este parte în cauza contravenţională, la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale este obligatorie. Absenţa agentului constatator sau, după caz, a procurorului, citaţi în conformitate cu legislaţia, fără motiv întemeiat şi fără înştiinţarea prealabilă a instanţei, nu împiedică

judecarea cauzei contravenţionale şi permite aplicarea acestuia a unei amenzi judiciare de către instanţa de judecată, în conformitate cu art.201 din Codul de procedură penală.

(2^1) Dacă pe parcursul judecării cauzei contravenţionale se constată că agentul constatator este în imposibilitate de a participa în continuare la şedinţă, el poate fi înlocuit cu un alt agent constatator, fără reluarea judecării cauzei contravenţionale de la început. Agentului care a intervenit în proces instanţa îi oferă timp suficient pentru a lua cunoştinţă de materialele cauzei contravenţionale, inclusiv de cele cercetate în instanţă, şi pentru a se pregăti de participarea de mai departe la procesul contravenţional. Agentul are dreptul să solicite repetarea unor acţiuni procesuale deja efectuate în şedinţă în lipsa lui dacă are de concretizat circumstanţe suplimentare.

(2^2) Înlocuirea agentului constatator se dispune de conducătorul autorităţii publice în care activează agentul constatator.

(3) Neprezentarea în şedinţă a făptuitorului sau a victimei, legal citate, fără motive întemeiate nu împiedică judecarea cauzei contravenţionale.

(4) Participarea făptuitorului reţinut este obligatorie. Aducerea lui este asigurată de poliţie.

(5) În cazul în care se solicită aplicarea sancţiunii arestului contravenţional, participarea făptuitorului şi a apărătorului acestuia la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale este obligatorie. Neprezentarea cu rea-voinţă a făptuitorului şi nici a apărătorului acestuia permite aplicarea sancţiunii arestului contravenţional în absenţa acestora.

[Art.455 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.455 completat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 455[1]. Procedura de mediere

(1) În cauzele contravenţionale prevăzute la art.29, pînă la punerea pe rol a cauzei, instanţa de judecată emite, la solicitarea părţilor, în termen de cel mult 3 zile de la data repartizării cauzei, o încheiere prin care dispune suspendarea cauzei contravenţionale şi iniţierea procedurii de mediere în condiţiile Legii cu privire la mediere.

(2) La încetarea medierii, mediatorul întocmeşte şi semnează un proces-verbal în care consemnează temeiul încetării procesului de mediere. Procesul-verbal se înmînează părţilor şi se prezintă instanţei de judecată.

(3) Dacă părţile au încheiat o tranzacţie, aceasta se prezintă instanţei de judecată în a cărei procedură se află cauza contravenţională şi constituie temei pentru înlăturarea răspunderii contravenţionale sau încetarea procesului contravenţional în conformitate cu prevederile art.26 şi 29.

Articolul 456. Şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale

(1) Judecătorul conduce şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale, asigură ordinea şi solemnitatea şedinţei.

(2) La judecarea cauzei contravenţionale, judecătorul:

a) anunţă cauza;

b) verifică prezenţa persoanelor citate;

c) verifică respectarea procedurii de citare în cazul absenţei vreunei persoane citate;

d) ia măsuri, după caz, pentru participarea interpretului;

e) îndepărtează martorii din sala de şedinţă;

f) identifică persoana în a cărei privinţă a fost pornită procedura contravenţională în baza actelor de identitate;

g) anunţă completul de judecată şi lămureşte părţilor dreptul de recuzare;

h) lămureşte participanţilor la şedinţă alte drepturi şi obligaţii;

i) preîntîmpină în scris participanţii la proces asupra necesităţii respectării legislaţiei la prelucrarea datelor cu caracter personal şi, la cererea părţilor, poate permite înregistrarea procesului prin mijloace foto, video, audio de către participanţii la proces, în condiţiile Legii nr.133/2011 privind protecţia datelor cu caracter personal.

(3) În cazul de manifestare a lipsei de respect faţă de judecător sau de neîndeplinire a dispoziţiilor preşedintelui completului de judecată, instanţa de judecată, printr-o încheiere care poate fi inclusă în procesul-verbal al şedinţei de judecată, poate hotărî aplicarea sancţiunii cuprinse în art.317. Încheierea poate fi contestată cu recurs în instanţa ierarhic superioară de către persoana interesată în termen de 3 zile de la pronunţare. Cererea de recurs se depune în instanţa care a aplicat sancţiunea.

[Art.456 completat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 457. Cercetarea judecătorească

(1) În cadrul cercetării judecătoreşti se cercetează mai întîi probele prezentate de partea acuzării.

(2) La cererea părţilor sau a altor participanţi la proces, instanţa poate modifica ordinea de cercetare a probelor dacă este necesar pentru buna desfăşurare a cercetării judecătoreşti. Făptuitorul poate cere să fie audiat la începutul cercetării probelor sau la orice etapă a cercetării judecătoreşti.

(3) După cercetarea tuturor probelor din dosar şi a celor prezentate la judecarea cauzei, instanţa soluţionează cererile şi demersurile formulate şi dispune efectuarea, după caz, a unor acţiuni procesuale suplimentare.

Articolul 457[1]. Dezbaterile judiciare

(1) După finalizarea cercetării judecătoreşti, instanţa anunţă dezbaterile judiciare.

(2) În luările de cuvînt, participanţii la dezbateri nu pot face referinţe la alte probe decît cele examinate în cadrul cercetării judecătoreşti. În cazul în care vor să prezinte probe suplimentare, participanţii la dezbateri vor solicita reluarea cercetării judecătoreşti, indicînd circumstanţele care vor fi cercetate suplimentar în baza acestora. După examinarea opiniilor părţilor, instanţa emite o încheiere motivată privind admiterea sau respingerea cererii ori a demersului.

(3) Instanţa nu poate limita durata dezbaterilor, însă preşedintele şedinţei de judecată poate întrerupe cuvîntările care depăşesc limitele cauzei contravenţionale judecate.

(4) După închiderea dezbaterilor judiciare şi rostirea ultimului cuvînt, părţile îşi pot depune în instanţă concluziile scrise privind soluţia propusă pentru cauza judecată, care se anexează la procesul-verbal al şedinţei.

Articolul 458. Problemele ce urmează a fi rezolvate la adoptarea hotărîrii contravenţionale

(1) Examinînd cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine:

a) caracterul veridic al contravenţiei imputate;

b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei;

c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional;

d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante;

e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale;

f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

(2) Chestiunile care apar în timpul judecării cauzei se rezolvă prin încheiere judecătorească, inclusă în procesul-verbal al şedinţei de judecată, care poate fi atacată împreună cu hotărîrea contravenţională.

Articolul 459. Procesul-verbal al şedinţei de judecare a cauzei contravenţionale

(1) Desfăşurarea şedinţei de judecare a cauzei contravenţionale se consemnează în proces-verbal.

(2) Procesul-verbal al şedinţei de judecare a cauzei contravenţionale va include:

a) denumirea instanţei judecătoreşti;

b) data (ziua, luna, anul), ora şi locul şedinţei de judecată;

c) numele şi prenumele judecătorului şi ale grefierului;

d) numele şi prenumele părţilor, calitatea lor procesuală;

e) menţiunea îndeplinirii procedurii de citare;

f) fapta contravenţională asupra căreia a fost încheiat procesul-verbal, încadrarea juridică a faptei;

g) cererile, demersurile şi concluziile formulate de participanţii la şedinţă, măsurile luate;

h) probele cercetate în şedinţă;

i) retragerea instanţei în camera de deliberare;

j) menţiunea privind pronunţarea hotărîrii;

k) date despre înregistrarea audio a şedinţei de judecată şi echipamentul folosit;

l) enumerarea acţiunilor procesuale exercitate în condiţiile prezentului cod, cu indicarea datei (ziua, luna, anul) şi orei efectuării;

m) data (ziua, luna, anul) întocmirii definitive a procesului-verbal.

(2^1) În cazul divergenţelor între conţinutul procesului-verbal şi înregistrarea audio, prevalează înregistrarea audio.

(3) Depoziţiile părţilor şi ale martorilor se citesc şi se semnează de aceştia.

(4) Procesul-verbal se încheie în decursul a 24 de ore de la închiderea şedinţei de judecare a cauzei contravenţionale şi se semnează de preşedintele şedinţei şi de grefier.

[Art.459 completat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 460. Deliberarea instanţei de judecată

(1) Instanţa de judecată hotărăşte asupra cauzei contravenţionale în camera de deliberare, pronunţîndu-se prin hotărîre asupra aspectelor faptic şi juridic ale cauzei.

(2) Hotărîrea se semnează de judecător şi se pronunţă în şedinţă publică imediat după deliberare.

Articolul 461. Încetarea procesului contravenţional în şedinţă de judecată

(1) În cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art.441 sau 445 alin.(1), instanţa de judecată încetează procesul contravenţional.

(2) Procesul contravenţional poate fi încetat şi în alte cazuri decât cele prevăzute la alin.(1) doar dacă se constată că lipsa unei menţiuni în procesul-verbal cu privire la contravenţie afectează în mod esenţial fondul cauzei şi aceasta nu poate fi înlăturată de către instanţa de judecată.

[Art.461 în redacţia Legii nr.159 din 06.12.2019, în vigoare 20.01.2020]

Notă: Se declară neconstituţional textul „şi 445” din art.461, conform Hot. Curţii Constituţionale nr.32 din 29.11.2018, în vigoare 29.11.2018

Articolul 462. Hotărîrea judecătorească

(1) Hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată şi motivată.

(2) Hotărîrea judecătorească constă din parte introductivă, parte descriptivă şi dispozitiv.

(3) Partea introductivă cuprinde:

a) data şi locul emiterii hotărîrii;

b) denumirea instanţei judecătoreşti;

c) numele şi prenumele judecătorului, ale grefierului şi ale părţilor, menţiunea despre participarea părţilor la şedinţe;

d) datele privitoare la persoana contravenientului (numele, prenumele, data şi locul naşterii, adresa);

e) norma contravenţională în al cărei temei a fost pornit procesul contravenţional.

(4) Partea descriptivă cuprinde:

a) circumstanţele constatate în judecarea cauzei;

b) probele pe care se întemeiază concluzia şi motivele de respingere a probelor;

c) norma contravenţională pe care se întemeiază soluţionarea cauzei.

(5) Dispozitivul cuprinde:

a) soluţia privind încetarea procesului contravenţional; sau

b) soluţia cu privire la vinovăţia persoanei de săvîrşirea contravenţiei imputate şi, după caz, la stabilirea sancţiunii contravenţionale, la aplicarea măsurii de siguranţă sau la înlăturarea executării sancţiunii.

(6) Pe lîngă cele menţionate la alin.(5), dispozitivul va cuprinde, după caz, soluţia referitor la:

a) corpurile delicte;

b) modul şi termenul de atac al hotărîrii judecătoreşti;

c) alte chestiuni privind justa soluţionare a cauzei contravenţionale.

Articolul 463. Înmînarea copiei de pe hotărîrea judecătorească

(1) În cel mult 3 zile de la data pronunţării hotărîrii judecătoreşti, copia ei se remite părţilor care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale şi, la cerere, celor prezente, faptul expedierii consemnîndu-se în dosar.

(2) Contravenientului prezent la pronunţarea hotărîrii, care a fost sancţionat cu arest contravenţional, precum şi contravenientului reţinut i se înmînează neîntîrziat, contra semnătură, extras din hotărîrea contravenţională, expediindu-i-se ulterior copia de pe hotărîre în termenul prevăzut la alin.(1).

Articolul 464. Afişarea şi/sau difuzarea hotărîrii de sancţionare

(1) Afişarea şi/sau difuzarea hotărîrii de sancţionare a persoanei juridice constă în obligarea ei de a afişa şi/sau a difuza, pe cheltuială proprie, hotărîrea judecătorească privind sancţionarea sa şi se dispune de către instanţa de judecată din oficiu ori la solicitarea agentului constatator sau a victimei.

(2) Afişarea hotărîrii privind sancţionarea persoanei juridice se face în locul şi pentru o perioadă de cel mult 30 de zile, stabilite de instanţa de judecată.

(3) Difuzarea hotărîrii de sancţionare se face prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova şi/sau în unul sau mai multe ziare, şi/sau prin unul sau mai multe servicii de comunicaţii audiovizuale, după cum hotărăşte instanţa de judecată.

(4) Cheltuielile de afişare sau de difuzare nu pot depăşi cuantumul maxim al sancţiunii amenzii aplicabile persoanei juridice.

Capitolul VII[1]
PROCEDURA SCRISĂ DE EXAMINARE A CAUZEI CONTRAVENŢIONALE ÎN INSTANŢA DE JUDECATĂ

[Capitolul VII[1] (art.464[1]-art.464[3]) introdus prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 464[1]. Condiţiile examinării cauzei contravenţionale în procedură scrisă

(1) Procedura scrisă de examinare a cauzei contravenţionale în instanţa de judecată se aplică tuturor cauzelor contravenţionale a căror sancţiune prevede mărimea amenzii nu mai mare de 300 de unităţi convenţionale.

(2) Procedura scrisă de examinare a cauzei contravenţionale în instanţa de judecată nu se aplică cauzelor contravenţionale a căror sancţiune prevede privarea de anumite drepturi.

[Art.464[1] introdus prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 464[2]. Examinarea cauzei contravenţionale în procedură scrisă

(1) Cauza contravenţională în procedură scrisă se examinează de instanţa de judecată în lipsa părţilor şi fără dezbateri orale.

(2) În termen de 3 zile de la data intrării cauzei contravenţionale în instanţă de judecată, judecătorul transmite făptuitorului şi victimei o copie a procesului-verbal cu privire la contravenţie, a probelor şi a înscrisurilor din dosarul cauzei contravenţionale, precum şi solicită părţilor de a se expune asupra aplicării procedurii scrise şi asupra cauzei contravenţionale, stabilind un termen de 10 zile.

(3) În cazul în care, după expirarea termenului prevăzut la alin.(2), părţile nu s-au expus asupra aplicării procedurii scrise şi asupra cauzei contravenţionale, instanţa de judecată va pronunţa o încheiere motivată cu privire la examinarea cauzei contravenţionale în procedură scrisă.

(4) În cazul în care părţile, în termenul prevăzut la alin.(2), refuză aplicarea procedurii scrise şi solicită examinarea cauzei contravenţionale în şedinţă publică, instanţa de judecată poate dispune citarea părţilor dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cauza contravenţională în şedinţă publică, iar examinarea cauzei contravenţionale se va desfăşura în conformitate cu prevederile capitolului VII din cartea a doua a prezentului cod.

(5) Instanţa de judecată poate să respingă prin încheiere motivată refuzul aplicării procedurii scrise şi solicitarea examinării cauzei contravenţionale în şedinţă publică în cazul în care consideră că, ţinînd cont de împrejurările cauzei, nu sînt necesare dezbateri publice. Încheierea de respingere se contestă odată cu fondul.

(6) Dacă din materialele cauzei rezultă că cauza contravenţională nu poate fi examinată în procedură scrisă, instanţa de judecată, prin încheiere motivată, care se contestă odată cu fondul, dispune examinarea cauzei în ordine generală.

[Art.464[2] introdus prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 464[3]. Soluţionarea cauzei contravenţionale în procedură scrisă

(1) Soluţionarea cauzei contravenţionale în procedură scrisă se desfăşoară în termenul şi în condiţiile prevăzute la art.454.

(2) Hotărîrea judecătorească în procedură scrisă se emite în condiţiile art.462.

(3) Hotărîrea judecătorească emisă se publică pe pagina web a instanţei judecătoreşti şi se comunică părţilor cauzei contravenţionale, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

(4) Hotărîrea judecătorească examinată în procedură scrisă se contestă cu recurs care se examinează în condiţiile prezentului cod.

(5) Instanţa de recurs examinează recursul în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, prevederile prezentului articol fiind aplicabile corespunzător.

[Art.464[3] introdus prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Capitolul VIII
CALEA ORDINARĂ DE ATAC. RECURSUL

Articolul 465. Recursul

(1) Hotărîrile judecătoreşti contravenţionale pot fi atacate cu recurs.

(2) Decizia pronunţată în recurs este irevocabilă.

Articolul 466. Temeiurile pentru recurs

Hotărîrile judecătoreşti contravenţionale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, în următoarele temeiuri:

a) nu au fost respectate dispoziţiile privind competenţa după materie sau după calitatea persoanei;

b) şedinţa de judecată nu a fost publică;

c) cauza a fost judecată fără citarea legală a unei părţi sau care, legal citată, s-a aflat în imposibilitatea de a se prezenta sau de a înştiinţa instanţa despre imposibilitate;

d) hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluţia ori motivarea soluţiei contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărîrii redactate nu corespunde dispozitivului pronunţat după deliberare;

e) nu au fost întrunite elementele constitutive ale contravenţiei sau instanţa a pronunţat o hotărîre de sancţionare pentru o altă faptă decît cea imputată contravenientului, cu excepţia cazurilor de reîncadrare juridică a acţiunilor lui în temeiul unei legi mai blînde;

f) contravenientul a fost sancţionat pentru o faptă neprevăzută de prezentul cod;

g) s-au aplicat sancţiuni în alte limite decît cele prevăzute de lege sau nu corespund faptei săvîrşite sau persoanei contravenientului;

h) contravenientul a fost supus anterior răspunderii contravenţionale pentru această faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii contravenţionale, sau aplicarea sancţiunii a fost înlăturată de o nouă lege ori anulată de un act de amnistie, sau a intervenit decesul contravenientului ori împăcarea părţilor în cazul prevăzut de lege;

i) faptei săvîrşite i s-a dat o încadrare juridică greşită;

j) a intervenit o lege mai favorabilă contravenientului;

k) Curtea Constituţională a declarat neconstituţională prevederea legii aplicate;

l) instanţa de judecată internaţională, prin hotărîre în o altă cauză, a constatat o încălcare la nivel naţional a drepturilor şi libertăţilor omului care poate fi reparată şi în cauza respectivă.

Articolul 467. Persoana care are dreptul de a declara recurs

(1) Hotărîrea judecătorească contravenţională poate fi atacată cu recurs de către contravenient, agentul constatator, victimă, procuror, după caz.

(2) Recursul poate fi declarat în numele părţilor şi de către apărător, iar în numele contravenientului arestat, şi de către soţ/soţie.

Articolul 468. Recursul împotriva hotărîrii judecătoreşti contravenţionale

(1) Recursul împotriva hotărîrii judecătoreşti contravenţionale se declară în termen de 15 zile de la data pronunţării hotărîrii judecătoreşti sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale, de la data înmînării copiei de pe hotărîrea judecătorească, în condiţiile art.463 alin.(1).

(2) Recursul se depune în instanţa de judecată a cărei hotărîre este atacată. Persoana deţinută poate depune recurs şi la administraţia locului de deţinere, care este obligată să-l expedieze imediat instanţei de judecată a cărei hotărîre este atacată.

(3) Recursul primit, împreună cu dosarul contravenţional, se expediază, în cel mult 3 zile de la data expirării termenului de declarare a recursului, instanţei de recurs.

(4) Recursul este însoţit de dovada de plată a taxei de timbru în mărimea prevăzută de Legea taxei de stat nr.213/2023. În cazul dat, dispoziţiile art.448 alin.(9) şi (10) se aplică în modul corespunzător.

[Art.468 completat prin Legea nr.452 din 28.12.2023, în vigoare 23.01.2024]

Articolul 469. Repunerea în termen a recursului

(1) Recursul declarat cu omiterea termenului prevăzut de lege, dar nu mai tîrziu de 15 zile de la începutul executării sancţiunii sau perceperii despăgubirii materiale, se consideră depus în termen dacă instanţa a constatat că întîrzierea a fost determinată de motive întemeiate sau de neinformarea despre adoptarea hotărîrii a participantului la proces, care nu a fost prezent la judecarea cauzei, nici la pronunţarea hotărîrii asupra ei.

(2) Pînă la soluţionarea repunerii în termen, instanţa poate suspenda executarea hotărîrii.

Articolul 470. Efectele recursului

(1) Recursul împotriva hotărîrii judecătoreşti contravenţionale suspendă executarea ei, cu excepţia sancţiunii arestului contravenţional.

(2) Instanţa de recurs judecă recursul cu privire la persoana la care se referă declaraţia de recurs şi numai în raport cu calitatea ei în proces.

(3) Instanţa de recurs judecă recursul în limitele temeiurilor pentru recurs, avînd dreptul, în afara temeiurilor invocate şi cererilor formulate de recurent, să examineze şi alte temeiuri fără a agrava situaţia contravenientului.

(4) Soluţionînd cauza, instanţa de recurs nu poate crea o situaţie mai gravă persoanei în a cărei favoare a fost declarat recursul.

(5) Prin extindere, instanţa de recurs este în drept să judece recursul şi cu privire la persoanele care nu au declarat recurs sau la care acesta nu se referă, avînd dreptul de a hotărî şi în privinţa lor, fără a le crea o situaţie mai gravă.

Articolul 471. Procedura judecării recursului

(1) Recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezenţa părţilor.

(2) Instanţa de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinţei.

(3) Dacă consideră cauza de un interes deosebit pentru jurisprudenţă, precum şi la cererea motivată a părţilor, instanţa de recurs poate dispune printr-o încheiere motivată fixarea şedinţei de judecată, cu citarea părţilor pentru prezentare la proces.

(4) Instanţa de recurs este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor esenţiale invocate în recurs.

[Art.471 în redacţia Legii nr.245 din 31.07.2023, în vigoare 22.08.2023]

Articolul 472. Examinarea recursului în şedinţă publică

(1) În condiţiile art.471 alin.(3), judecarea recursului are loc în şedinţă publică, cu citarea părţilor.

(2) La judecarea recursului în şedinţă publică, preşedintele şedinţei:

a) anunţă cauza în care a fost declarat recurs;

b) anunţă completul de judecată, numele agentului constatator sau, după caz, al procurorului, al apărătorului, al interpretului sau numele altor persoanei;

c) verifică dacă nu au fost formulate cereri de recuzare sau alte cereri.

(3) Neprezentarea părţilor legal citate în instanţa de recurs nu împiedică examinarea cauzei.

(4) Primul cuvânt i se oferă recurentului, apoi celorlalţi participanţi la şedinţa de judecată. Dacă agentul constatator sau, după caz, procurorul a depus recurs, primul cuvânt i se oferă acestuia. Luările de cuvânt nu vor depăşi limitele argumentelor invocate în recurs.

(5) Părţile au dreptul la replică în problemele apărute în procesul dezbaterilor.

(6) Contravenientul are dreptul la ultimul cuvânt.

(7) Instanţa de recurs hotărăşte asupra cauzei contravenţionale în camera de deliberare.

(8) Decizia, semnată de membrii completului de judecată, inclusiv de judecătorul care are opinie separată, se pronunţă în şedinţă.

[Art.472 în redacţia Legii nr.245 din 31.07.2023, în vigoare 22.08.2023]

[Art.472 completat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 473. Decizia instanţei de recurs

(1) După examinarea recursului, instanţa de recurs adoptă una dintre următoarele decizii:

1) respinge recursul şi menţine hotărîrea atacată dacă recursul:

a) este tardiv;

b) este inadmisibil;

c) este nefondat;

2) admite recursul, casînd hotărîrea atacată, parţial sau integral, şi adoptă una dintre următoarele soluţii:

a) dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului contravenţional în cazurile prevăzute la art.441;

b) rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărîri, însă fără a înrăutăţi situaţia contravenientului;

c) dispune rejudecarea cauzei în primă instanţă dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanţei de judecată, privind citarea obligatorie a părţilor, privind respectarea dreptului la apărare şi a dreptului la interpret, precum şi dacă a constatat încălcări ale prevederilor art.33–35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător.

(2) Decizia instanţei de recurs se pronunţă integral sau doar dispozitivul, urmînd a fi redactată în cel mult 3 zile.

Articolul 474. Conţinutul deciziei instanţei de recurs

(1) În decizia instanţei de recurs se va indica:

a) data şi locul pronunţării;

b) denumirea instanţei care a emis hotărîrea atacată;

c) numele şi prenumele membrilor completului de judecată, precum şi ale procurorului, agentului constatator, apărătorului şi interpretului/traducătorului dacă aceştia participă la judecarea recursului;

d) numele şi prenumele recurentului, calitatea lui procesuală;

e) numele şi prenumele persoanei sancţionate sau în a cărei privinţă este clasată procedura contravenţională;

f) numele şi prenumele victimei, iar în cazul persoanei juridice, al reprezentantului victimei dacă participă la judecarea recursului;

g) dispozitivul hotărîrii atacate;

h) fondul recursului;

i) temeiurile de drept care au dus la respingerea sau la admiterea recursului, motivele adoptării soluţiei;

j) una dintre soluţiile prevăzute la art.462 alin.(5) lit.a) şi b);

k) menţiunea că decizia este irevocabilă.

(2) În cazurile prevăzute de lege, instanţa de recurs pronunţă o încheiere interlocutorie.

Capitolul IX
CALEA EXTRAORDINARĂ DE ATAC. REVIZUIREA

Articolul 475. Deschiderea procedurii de revizuire

(1) Procedura de revizuire se deschide în favoarea contravenientului în termen de cel mult 6 luni din momentul apariţiei unuia dintre temeiurile prevăzute la alin.(2).

(2) Revizuirea procesului contravenţional poate fi cerută dacă:

a) instanţa de judecată internaţională, prin hotărîre, a constatat o încălcare a drepturilor şi libertăţilor omului care poate fi reparată la o nouă judecare fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declaraţie, o încălcare a drepturilor sau libertăţilor fundamentale care poate fi remediată, cel puţin parţial, prin anularea hotărîrii pronunţate de o instanţă de judecată naţională;

b) Curtea Constituţională a declarat neconstituţională prevederea legii aplicată în cauza respectivă;

c) legea nouă înlătură caracterul contravenţional al faptei sau ameliorează situaţia contravenientului în a cărui privinţă nu a fost executată integral sancţiunea contravenţională;

d) există o procedură pornită în cauza dată în faţa unei instanţe internaţionale sau Guvernul Republicii Moldova a iniţiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova;

e) prin hotărîre definitivă s-a stabilit că, la constatarea şi examinarea faptei contravenţionale şi la judecarea acestei cauze contravenţionale, s-au comis abuzuri ce constituie infracţiuni;

f) instanţa de judecată sau autoritatea competentă care a emis decizia asupra cauzei contravenţionale nu s-a expus asupra vinovăţiei sau nevinovăţiei contravenientului ori instanţa de judecată sau autoritatea competentă s-a pronunţat în privinţa unui alt subiect de drept decât persoana care a săvârşit fapta contravenţională;

g) s-au stabilit alte circumstanţe de care instanţa de judecată sau autoritatea competentă care a emis decizia asupra cauzei contravenţionale nu a avut cunoştinţă la emiterea hotărârii sau deciziei şi care, independent sau împreună cu circumstanţele stabilite anterior, dovedesc că cel sancţionat este nevinovat ori a săvîrşit o altă contravenţie decît cea pentru care a fost sancţionat sau care dovedesc că persoana cu privire la care s-a dispus încetarea procesului contravenţional este vinovată.

(3) Procedura de revizuire se deschide în baza cererii procurorului adresată instanţei de judecată, conform competenţei teritoriale a acestuia, sau a cererii contravenientului adresată instanţei care a judecat cauza/contestaţia sau instanţei de fond conform competenţei teritoriale, în cazul în care decizia asupra cauzei contravenţionale a fost emisă de autorităţile prevăzute la art.393 alin.(1) lit.b)–d). În cazul alin.(2) lit.d), procedura de revizuire se deschide la cererea Procurorului General sau a adjuncţilor lui.

(4) Cererea de revizuire se face în scris, cu invocarea motivului revizuirii şi a datelor doveditoare.

(5) În procedura de revizuire, instanţa sesizată poate dispune suspendarea hotărîrii neexecutate.

(6) Cererea de revizuire se examinează în conformitate cu prevederile capitolului VII al cărţii a doua.

[Art.475 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.475 modificat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 476. Revizuirea deciziilor şi a hotărîrilor în cauzele contravenţionale

(1) Procurorul poate înainta cerere de revizuire a deciziei sau hotărârii emise în cauza contravenţională în cazul în care constată:

a) apariţia unor fapte noi ale cauzei, ce i-au devenit cunoscute, care afectează hotărârea pronunţată;

b) descoperirea unor fapte recente care prejudiciază rezultatul cauzei;

c) identificarea unui viciu fundamental în cadrul procedurii precedente.

(2) Cererea de revizuire se depune în instanţa a cărei decizie sau hotărîre a rămas definitivă sau în instanţa de fond conform competenţei teritoriale, în cazul în care decizia asupra cauzei contravenţionale a fost emisă de autorităţile prevăzute la art.393 alin.(1) lit.b)–d).

(2[1]) Cererea de revizuire este însoţită de dovada de plată a taxei de timbru mărimea prevăzută de Legea taxei de stat nr.213/2023. În cazul dat, dispoziţiile art.448 alin.(9) şi (10) se aplică în modul corespunzător.

(3) Procedura de revizuire se poate deschide în interiorul termenelor de prescripţie prevăzute la art.30, la cererea procurorului, în termen de cel mult 6 luni din momentul apariţiei unuia dintre temeiurile prevăzute la alin.(1) din prezentul articol.

[Art.476 completat prin Legea nr.452 din 28.12.2023, în vigoare 23.01.2024]
[Art.476 modificat prin Legea nr.245 din 31.07.2023, în vigoare 22.08.2023]
[Art.476 completat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 477. Hotărîrea instanţei de revizuire

(1) După examinarea cererii de revizuire, instanţa de revizuire adoptă una dintre următoarele hotărîri:

1) respinge cererea de revizuire dacă este:

a) tardivă;

b) inadmisibilă;

c) neîntemeiată;

2) admite cererea, casînd hotărîrea atacată, şi pronunţă o nouă hotărîre.

(2) Instanţa dispune, după caz, repunerea în drepturi, restituirea amenzii plătite şi a bunurilor, precum şi a cheltuielilor judiciare pe care persoana în a cărei favoare s-a admis revizuirea nu era obligată să le suporte, includerea, la cerere, în vechimea neîntreruptă în muncă, a duratei sancţiunii arestului contravenţional.

(3) Hotărîrile emise în procedură de revizuire, cu excepţia celor emise de curţile de apel, pot fi atacate cu recurs de persoanele enumerate la art.467 în termen de 15 zile şi se judecă în ordinea procedurii de recurs, în conformitate cu prevederile capitolului VIII al cărţii a doua.

Capitolul X
TRIMITEREA SPRE EXECUTARE A HOTĂRÎRII JUDECĂTOREŞTI. PROBLEMELE CE URMEAZĂ A FI SOLUŢIONATE LA EXECUTAREA SANCŢIUNII CONTRAVENŢIONALE

Articolul 478. Trimiterea spre executare a hotărîrii judecătoreşti

(1) Trimiterea spre executare a hotărîrii judecătoreşti se pune în sarcina instanţei care a judecat cauza în primă instanţă.

(2) În termen de 10 zile de la data rămînerii definitive a hotărîrii judecătoreşti, preşedintele instanţei trimite dispoziţia de executare a hotărîrii, împreună cu o copie de pe hotărîrea definitivă, organului (persoanei) responsabil de punerea în executare a hotărîrii conform prevederilor legislaţiei de executare. În cazul în care cauza a fost judecată cu recurs, la copia de pe hotărîre se anexează copia de pe decizia instanţei de recurs.

(3) Organele (persoanele) care pun în executare hotărîrea judecătorească comunică, în cel mult 5 zile, instanţei care a trimis hotărîrea respectivă despre punerea ei în executare. Administraţia locului de deţinere va notifica instanţa care a trimis hotărîrea despre locul în care contravenientul execută sancţiunea.

(4) Instanţa de judecată care a pronunţat hotărîrea este obligată să urmărească executarea hotărîrii.

Articolul 479. Problemele ce urmează a fi soluţionate la executarea sancţiunii contravenţionale

(1) Problemele legate de executarea sancţiunii contravenţionale se soluţionează, la demersul contravenientului sau al agentului constatator, de către organul competent (persoana competentă) să asigure executarea sancţiunii contravenţionale sau, la demersul contravenientului sau al agentului constatator ori al organului competent (persoanei competente) să asigure executarea sancţiunii contravenţionale, de către instanţa de judecată.

(2) Problemele legate de explicarea suspiciunilor şi neclarităţilor la executarea hotărîrii judecătoreşti se soluţionează de către instanţa emitentă a hotărîrii definitive, la demersul contravenientului sau al agentului constatator sau al organului competent (persoanei competente) să asigure executarea sancţiunii contravenţionale.

[Art.479 completat prin Legea nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Articolul 480. Modul de soluţionare a problemelor legate de executarea sancţiunii contravenţionale de către instanţa de judecată

(1) Problemele legate de executarea sancţiunii contravenţionale adresate instanţei de judecată se soluţionează în conformitate cu prevederile capitolului VII al cărţii a doua, de către instanţa de judecată din raza de activitate a organului competent (persoanei competente) să asigure executarea sancţiunii contravenţionale.

(2) Încheierea instanţei de judecată privind soluţionarea problemelor legate de executarea sancţiunii contravenţionale poate fi atacată cu recurs de către persoanele interesate în termen de 15 zile şi se judecă în procedură de recurs în conformitate cu prevederile capitolului VIII al cărţii a doua.

DISPOZIŢII FINALE ŞI TRANZITORII

Articolul 481.

Prezentul cod intră în vigoare la 31 mai 2009.

Articolul 482.

La data intrării în vigoare a prezentului cod:

a) Codul cu privire la contravenţiile administrative, aprobat prin Legea R.S.S. Moldoveneşti din 29 martie 1985 (Veştile Sovietului Suprem şi ale Guvernului R.S.S. Moldoveneşti, 1985, nr.3, art.47), cu modificările ulterioare, se abrogă;

b) actele normative adoptate pînă la punerea în aplicare a prezentului cod se vor aplica în măsura în care nu contravin prevederilor acestuia.

Articolul 483.

(1) Toate cauzele contravenţionale pornite în baza faptelor care nu se consideră contravenţii în conformitate cu prezentul cod se sistează după cum urmează:

a) de către autorităţile competente să soluţioneze cauze contravenţionale, în privinţa persoanelor ale căror dosare se află în procedura acestor organe;

b) de către instanţele de judecată respective, în privinţa persoanelor ale căror dosare au fost puse pe rol;

c) de către instanţele de apel şi de recurs, în privinţa persoanelor hotărîrile sau deciziile asupra cărora nu sînt definitive.

(2) Hotărîrile sau deciziile definitive în privinţa persoanelor sancţionate pentru faptele care nu se consideră contravenţii în conformitate cu prezentul cod nu se execută, iar persoanele respective se consideră nesancţionate contravenţional şi se repun în dreptul de care au fost private

Articolul 484.

Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentului cod:

a) va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislaţiei în vigoare în concordanţă cu prezentul cod;

b) va aduce actele sale normative în concordanţă cu prezentul cod;

c) va asigura revizuirea şi abrogarea de către ministere şi departamente a actelor lor normative ce contravin prezentului cod;

d) va asigura elaborarea actelor normative care vor reglementa aplicarea prezentului cod.

PREŞEDINTELE PARLAMENTULUI Marian LUPU

Nr.218-XVI. Chişinău, 24 octombrie 2008.

Anexă

ANEXĂ
la Procesul-verbal cu privire la contravenţie
întocmit la data de_____

Partea I

Planul de remediere

_____
(data întocmirii)

Nr. crt.	Fapta contravenţională constatată	Măsurile de remediere stabilite	Termenul de remediere
1			
2			
3			
4			

Alte menţiuni

_____
_____
_____

Agent constatator

_____
(nume, prenume, semnătura)

Contravenient

_____
(nume, prenume, semnătura)

Martor

_____
(nume, prenume, semnătura)

Partea a II-a

Realizarea planului de remediere

_____
(data verificării)

Nr. crt.	Măsura de remediere stabilită	Proporţia în care s-a realizat
1		
2		
3		
4		

Alte menţiuni

_____
_____
_____

Agent constatator

_____
(nume, prenume, semnătura)

Contravenient

_____
(nume, prenume, semnătura)

Martor

_____
(nume, prenume, semnătura)

[Anexa introdusă prin Legea nr.59 din 22.04.2021, în vigoare 21.05.2021]

_____

* Republicat în temeiul art.II, alin.(5), lit.b) al Legii Republicii Moldova nr.208 din 17 noiembrie 2016 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.441-451, art.879.

Modificat şi completat prin legile Republicii Moldova:

Legea nr.281 din 16.12.2016 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.472-477, art.947; în vigoare 01.01.2017

Legea nr.280 din 16.12.2016 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.472-477, art.945; în vigoare 01.01.2017

Legea nr.208 din 17.11.2016 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.441-451, art.879; în vigoare 16.03.2017

Legea nr.230 din 23.09.2016 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.369-378, art.755

Legea nr.161 din 07.07.2016 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.369-378, art.745; în vigoare 28.10.2018

Legea nr.211 din 29.07.2016 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.338-341, art.698

Legea nr.200 din 28.07.2016 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.338-341, art.696; în vigoare 30.03.2017

Legea nr.193 din 28.07.2016 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.315-328, art.686

Legea nr.196 din 28.07.2016 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.306-313, art.661

Legea nr.201 din 28.07.2016 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.293-305, art.630; în vigoare 09.09.2016

Legea nr.195 din 28.07.2016 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.277-287, art.598

Rectificare Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 247 din 05.08.2016 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.247-255, pag.18

Legea nr.122 din 02.06.2016 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.247-255, art.523; în vigoare 05.08.2016

Legea nr.152 din 01.07.2016 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.245-246, art.517; în vigoare 01.08.2016

Legea nr.134 din 17.06.2016 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.245-246, art.515; în vigoare 01.08.2016

Legea nr.153 din 01.07.2016 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.215-216, art.475; în vigoare 19.07.2016

Hotărîrea Curţii Constituţionale nr.10 din 10.05.2016 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.204-205, art.58; în vigoare 10.05.2016

Legea nr.109 din 27.05.2016 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.204-205, art.439

Legea nr.138 din 17.06.2016 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.184-192, art.401; în vigoare 01.07.2016
Legea nr.124 din 02.06.2016 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.184-192, art.397
Legea nr.87 din 28.04.2016 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.156, art.306
Legea nr.71 din 14.04.2016 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.140-149, art.291
Legea nr.75 din 21.04.2016 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.128-133, art.272
Legea nr.70 din 14.04.2016 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.128-133, art.270
Legea nr.60 din 07.04.2016 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.123-127, art.246
Legea nr.51 din 31.03.2016 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.114-122, art.229
Legea nr.9 din 26.02.2016 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.90-99, art.166; în vigoare 08.04.2016
Legea nr.242 din 29.12.2015 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.20-24, art.48
Legea nr.230 din 10.12.2015 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.2-12, art.19; în vigoare 15.07.2016
Legea nr.223 din 03.12.2015 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.361-369, art.681; în vigoare 31.03.2016
Legea nr.218 din 03.12.2015 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.361-369, art.679; în vigoare 31.01.2016
Legea nr.138 din 03.12.2015 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.361-369, art.675
Legea nr.195 din 19.11.2015 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.340-346, art.652
Legea nr.166 din 31.07.2015 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.267-273, art.508
Legea nr.124 din 29.05.2015 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.185-189, în vigoare 17.09.2015
Legea nr.95 din 14.05.2015 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.139-143, art.261
Legea nr.71 din 12.04.2015 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.102-104, art.170; în vigoare 01.05.2015
Legea nr.36 din 09.04.2015 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.93, art.134; în vigoare 14.04.15
Legea nr.34 din 19.03.2015 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.93, art.132
Legea nr.82 din 29.05.2014 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.319-324, art.632
Legea nr.184 din 28.09.2014 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.310-312, art.620; în vigoare 10.10.2014
Legea nr.180 din 25.07.2014 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.238-246, art.559
Legea nr.159 din 18.07.2014 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.238-246, art.549; în vigoare 15.02.2015
Legea nr.158 din 18.07.2014 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.238-246, art.547; în vigoare 15.08.2014
Legea nr.117 din 03.07.2014 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.209-216, art.453
Legea nr.113 din 03.07.2014 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.209-216, art.451
Legea nr.100 din 12.06.2014 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.169-173, art.383
Legea nr.87 din 29.05.2014 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.160-166, art.353
Legea nr.43 din 27.03.2014 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.99-102, art.247
Legea nr.41 din 27.03.2014 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.99-102, art.245
Legea nr.38 din 27.03.2014 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.92-98, art.228
Legea nr.22 din 13.03.2014 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.80-85, art.181
Legea nr.321 din 23.12.2013 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.27-34, art.67; în vigoare 07.08.2014
Legea nr.287 din 05.12.2013 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.27-34, art.63
Legea nr.324 din 23.12.2013 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.320-321, art.871; în vigoare 01.01.2014
Legea nr.275 din 15.11.2013 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.291-296, art.801
Legea nr.262 din 01.11.2013 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.284-289, art.778
Legea nr.255 din 01.11.2013 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.276-280, art.762
Legea nr.233 din 11.10.2013 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.252-257, art.707
Legea nr.232 din 11.10.2013 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.252-257, art.705
Legea nr.203 din 12.07.2013 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.191-197, art.621; în vigoare 06.03.2014
Hotărîrea Curţii Constituţionale nr.12 din 04.06.2013 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.167-172, art.22; în vigoare 04.06.2013
Legea nr.175 din 12.07.2013 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.167-172, art.538
Legea nr.145 din 14.06.2013 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.161-166, art.516; în vigoare 26.10.2013
Legea nr.142 din 14.06.2013 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.161-166, art.512

Legea nr.139 din 14.06.2013 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.152-158, art.477
Legea nr.147 din 14.06.2013 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.146-151, art.464; în vigoare 12.08.2013
Legea nr.117 din 23.05.2013 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.146-151, art.458
Legea nr.77 din 12.04.2013 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.125-129, art.398; în vigoare 01.07.2013
Legea nr.41 din 21.03.2013 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.75-81, art.235
Legea nr.39 din 21.03.2013 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.82, art.254
Legea nr.304 din 26.12.2012 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.48, art.150; în vigoare 05.03.2013
Legea nr.306 din 26.12.2012 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.27-30, art.104
Legea nr.290 din 21.12.2012 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.27-30, art.102
Legea nr.101 din 13.12.2012 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.10-14, art.41
Legea nr.279 din 07.12.2012 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.1-5, art.12
Legea nr.241 din 02.11.2012 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.242-244, art.777
Legea nr.221 din 19.10.2012 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.228, art.732; în vigoare 01.11.2012
Legea nr.198 din 12.07.2012 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.190-192, art.648
Legea nr.192 din 12.07.2012 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.190-192, art.646; în vigoare 01.10.2012
Legea nr.178 din 11.07.2012 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.190-192, art.644; în vigoare 14.09.2012
Legea nr.184 din 11.07.2012 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.166-169a, art.571; în vigoare 16.11.2012
Legea nr.169 din 11.07.2012 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.160-164, art.545
Legea nr.112 din 18.05.2012 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.149-154, art.488
Legea nr.93 din 26.04.2012 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.149-154, art.482; în vigoare 20.09.2012
Legea nr.128 din 08.06.2012 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.143-148, art.473
Legea nr.33 din 06.03.2012 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.99-102, art.330
Legea nr.120 din 25.05.2012 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.103, art.353; în vigoare 01.10.2012
Legea nr.67 din 05.04.2012 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.92, art.310
Legea nr.22 din 01.03.2012 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.92, art.290
Legea nr.19 din 23.02.2012 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.82-84, art.272
Legea nr.37 din 07.03.2012 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.60-62, art.195
Legea nr.23 din 01.03.2012 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.54-59, art.172; în vigoare 23.06.2012
Legea nr.277 din 27.12.2011 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.25-28, art.85; în vigoare 01.02.2012
Legea nr.267 din 23.12.2011 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.13-14, art.32; în vigoare 13.01.2012
Legea nr.181 din 19.12.2011 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.1-6, art.4; în vigoare 01.03.2012
Legea nr.225 din 25.11.2011 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.227-232, art.641
Legea nr.209 din 21.10.2011 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.222-226, art.621; în vigoare 01.07.2012
Legea nr.208 din 21.10.2011 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.222-226, art.619; în vigoare 16.06.2012
Legea nr.206 din 21.10.2011 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.197-202, art.571
Legea nr.162 din 22.07.2011 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.170-175, art.498
Legea nr.140 din 28.07.2011 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.146, art.446; în vigoare 01.01.2012
Legea nr.148 din 15.07.2011 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.131/133, art.401
Legea nr.147 din 15.07.2011 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.131-133, art.399
Legea nr.126 din 07.07.2011 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.131-133, art.397
Legea nr.115 din 23.06.2011 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.128-130, art.363
Legea nr.66 din 07.04.2011 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.110-112, art.299
Legea nr.60 din 01.04.2011 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.91-94, art.232
Legea nr.48 din 26.03.2011 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.53, art.114; în vigoare 04.04.2011
Legea nr.22 din 17.02.2011 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.43-45, art.90
Legea nr.216 din 17.09.2010 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.191-193, art.634

Legea nr.195 din 15.07.2010 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.160-162, art.590
Legea nr.173 din 09.07.2010 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.155-158, art.553
Legea nr.206 din 16.07.2010 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.141-144, art.517
Legea nr.186 din 15.07.2010 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.138-140, art.492
Legea nr.102 din 28.05.2010 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.135-137, art.476; în vigoare 01.01.2012
Legea nr.109 din 04.06.2010 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.131-134, art.443
Legea nr.25 din 04.03.2010 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.41-43, art.114
Legea nr.14 din 26.02.2010 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.39-40, art.95
Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.193-196, art.609; în vigoare 01.01.2010
Legea nr.16-XVI din 03.02.2009 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.47-48, art.132